

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE A MOLDOVEI

Cu titlu de manuscris

C.Z.U.: 311.313(498.3+478)(043)

CIOMÂRTAN VASILICA-LĂCRĂMIOARA

**ABORDĂRI COMPARATIVE PRIVIND DEZVOLTAREA STATISTICII
REGIONALE (ÎN BAZA DATELOR JUDEȚULUI BACĂU, ROMÂNIA ȘI
REGIUNII CENTRU, REPUBLICA MOLDOVA)**

523.02 STATISTICĂ ECONOMICĂ

Teză de doctor în științe economice

Conducător științific:

**PÂRȚACHI ION,
Doctor, Profesor Universitar**

Autor:

CHIȘINĂU, 2021

© Ciomârtan Vasilica-Lăcrămioara, 2021

CUPRINS

ADNOTARE	8
LISTA TABELELOR	11
LISTA FIGURILOR	11
LISTA ABREVIERILOR	15
INTRODUCERE	17
1. SURSE DE DATE ȘI INDICATORI AI STATISTICII OFICIALE PRIVIND DEZVOLTAREA REGIONALĂ DISPONIBILI ÎN CELE 2 STATE	26
1.1. Aspecte conceptuale privind noțiunea de regiune și dezvoltare regională	26
1.1.1 Definierea noțiunii de regiune și dezvoltare regională	26
1.1.2 Tipologia regiunilor	30
1.1.3 Regiunile statistice în România și în Republica Moldova	32
1.2. Sursele de date statistice – punct de pornire în analizele statistice	35
1.2.1. Tipologii ale surselor de date	35
1.2.2. Particularități ale principalelor surse de date statistice oficiale	36
1.3. Sistemul de indicatori ai statisticii oficiale	42
1.3.1. Clasificarea indicatorilor statistici prin prisma literaturii de specialitate	42
1.3.2. Indicatorii statistici diseminați de statisticile oficiale din România și Republica Moldova	45
1.4. Concluzie la capitolul 1	47
2. ANALIZA STATISTICĂ A DINAMICII PRINCIPALILOR INDICATORI CE CARACTERIZEAZĂ DEZVOLTAREA TERITORIALĂ A JUDEȚULUI BACĂU COMPARATIV CU REGIUNEA DE CENTRU	49
2.1. Abordări comparative privind populația și principalele fenomene demografice	49
2.1.1. Analiza statistică a structurii populației pe vârste și sexe	49
2.1.2. Analiza statistică a indicatorilor privind vitalitatea demografică, îmbătrânirea demografică și dependența demografică	51
2.2. Abordări comparative privind piața forței de muncă	54
2.2.1. Analiza statistică a efectivului de salariați la sfârșitul anului	55
2.2.2. Analiza statistică a câștigurilor salariale medii brute lunare	57
2.3. Abordări comparative a indicatorilor statistici privind sistemul educațional timpuriu	59
2.3.1 Analiza statistică a principalilor indicatori statistici din sistemul educațional timpuriu	59
2.3.2 Analiza prin metode parametrice de determinare a legăturii și intensității existente între principalii indicatori din domeniul sistemului educațional timpuriu	62
2.4. Abordări comparative a indicatorilor statistici ce caracterizează activitatea culturală	64
2.4.1. Analiza statistică a principalilor indicatori specifici activității bibliotecilor publice	64
2.4.2. Analiza statistică a principalilor indicatori specifici activității muzeelor	66
2.4.3. Analiza statistică a principalilor indicatori specifici activității instituțiilor culturale	67
2.5. Concluzie la capitolul 2	68

3. COMPARAREA CONȚINUTULUI ȘI ARIEI DE ACOPERIRE A INDICATORILOR STATISTICI DISEMINAȚI ON-LINE DE STATISTICA OFICIALĂ DIN ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA	71
3.1. Indicatorii statisticii sociale	71
3.1.1. Populație și structura demografică, mișcarea naturală și migratorie a populației	71
3.1.2. Statistica forței de muncă	74
3.1.3. Statistica nivelului de trai	76
3.1.4. Statistica protecției sociale	78
3.1.5. Statistica educațională	79
3.1.6. Statistica sănătății	80
3.1.7. Statistica culturală și a activității sportive	82
3.2. Indicatorii statisticii economice	84
3.2.1. Statistica activității de cercetare-dezvoltare	84
3.2.2. Statistica prețurilor	86
3.2.3. Statistica agriculturii și silviculturii	87
3.2.4. Statistica industriei și energiei	90
3.2.5. Statistica activității de construcții și a investițiilor	92
3.2.6. Statistica locuințelor	93
3.2.7. Statistica transporturilor	95
3.2.8. Statistica activității de poștă și telecomunicații	97
3.2.9. Statistica activității de comerț interior și a serviciilor de piață	98
3.2.10. Statistica activității de comerț exterior	99
3.2.11. Statistica turismului	100
3.3. Finanțe	101
3.4. Justiție	102
3.5. Mediul înconjurător	103
3.6. Statistica utilităților publice	104
3.7. Administrarea teritoriului	105
3.8. Concluzie la capitolul 3	106
4. ANALIZA CORESPONDENȚELOR EXISTENTE ÎNTRE INDICATORII STATISTICI DISPONIBILI ON-LINE ȘI NIVELURILE DE DISEMINARE, DIN STATISTICILE OFICIALE PUBLICATE DE ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA	112
4.1. Aspecte teoretice și metodologice privind analiza corespondențelor existente între denumirile indicatorilor statistici disponibili on-line și nivelurile de diseminare din cele 2 state	112
4.2. Analiza corespondențelor pentru indicatorii Statisticii sociale	119
4.2.1. Populație și structura demografică, mișcarea naturală și migratorie a populației	119
4.2.2. Statistica forței de muncă	121
4.2.3. Statistica nivelului de trai	123
4.2.4. Statistica protecției sociale	125
4.2.5. Statistica educațională	127
4.2.6. Statistica sănătății	129
4.2.7. Statistica culturală și a activității sportive	131

4.3. Analiza corespondențelor pentru indicatorii statisticii economice	135
4.3.1. Statistica activității de cercetare-dezvoltare	135
4.3.2. Statistica prețurilor	137
4.3.3. Statistica agriculturii și silviculturii	139
4.3.4. Statistica industriei, energiei, construcțiilor și investițiilor	143
4.3.5. Statistica locuințelor	145
4.3.6. Statistica transporturilor	147
4.3.7. Statistica activității de poștă și telecomunicații	149
4.3.8. Statistica activității de comerț interior și a serviciilor de piață	151
4.3.10. Statistica activității de comerț exterior	153
4.3.11. Statistica turismului	155
4.4. Analiza corespondențelor pentru indicatorii domeniului Finanțe	157
4.5. Analiza corespondențelor pentru indicatorii domeniului Justiție	159
4.6 Analiza corespondențelor pentru indicatorii domeniului Mediu înconjurător	161
4.7 Analiza corespondențelor pentru indicatorii domeniului Utilități publice de interes local	163
4.8. Concluzie la capitolul 4	165
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	169
BIBLIOGRAFIE	173
ANEXE – ELECTRONICE (CD)	194
Anexa 1 Indicatori ai statisticii oficiale diseminați on-line la nivelul României și a Republicii Moldova	194
Anexa 2 Reprezentări grafice privind populația și principalele fenomene demografice	196
Anexa 3 Reprezentări grafice privind piața forței de muncă din județul Bacău și Regiunea de Centru	202
Anexa 4 Reprezentări grafice privind sistemul educațional timpuriu	206
Anexa 5 Reprezentări grafice privind indicatorii statistici ce caracterizează activitatea culturală	208
Anexa 6 Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind POPULAȚIA ȘI STRUCTURA DEMOGRAFICĂ, MIȘCAREA NATURALĂ ȘI MIGRATORIE	213
Anexa 7 Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul FORȚĂ DE MUNCĂ	228
Anexa 8 Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind NIVELUL DE TRAI	251
Anexa 9 Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind PROTECȚIA SOCIALĂ	274
Anexa 10 Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind EDUCAȚIA	290
Anexa 11 Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind SĂNĂTATEA	300
Anexa 12 Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul CULTURĂ	313
Anexa 13 Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul SPORT	328

Anexa 14	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul CERCETARE-DEZVOLTARE	331
Anexa 15	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul PREȚURI	342
Anexa 16	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor indicatorilor statistici din domeniul AGRICULTURĂ	350
Anexa 17	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul SILVICULTURĂ	361
Anexa 18	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul INDUSTRIE ȘI ENERGIE	366
Anexa 19	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul INVESTIȚII ȘI CONSTRUCȚII	374
Anexa 20	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul LOCUINȚE	382
Anexa 21	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul TRANSPORTURI	387
Anexa 22	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul POȘTĂ ȘI TELECOMUNICAȚII	402
Anexa 23	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul COMERȚ INTERIOR ȘI SERVICII DE PIAȚĂ	407
Anexa 24	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul COMERȚ EXTERIOR	419
Anexa 25	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul TURISM	428
Anexa 26	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul FINANȚE	442
Anexa 27	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul JUSTIȚIE	448
Anexa 28	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul MEDIU ÎNCONJURĂTOR	456
Anexa 29	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul UTILITĂȚI PUBLICE DE INTERES LOCAL	468
Anexa 30	Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul ADMINISTRAREA TERITORIULUI	477
Anexa 31	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Populației și structurii demografice, mișcării naturale și mișcării migratorii	478
Anexa 32	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Forței de muncă	483
Anexa 33	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Nivelului de trai	490
Anexa 34	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Protecției sociale	496
Anexa 35	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Educației	501

Anexa 36	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Sănătății	507
Anexa 37	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Culturii	512
Anexa 38	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Sportului	519
Anexa 39	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Cercetării-Dezvoltării	524
Anexa 40	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Prețurilor	530
Anexa 41	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Agriculturii	536
Anexa 42	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Silviculturii	542
Anexa 43	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Industriei, energiei, investițiilor și construcțiilor	548
Anexa 44	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Locuințelor	553
Anexa 45	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Transporturilor	558
Anexa 46	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Poștei și Telecomunicațiilor	564
Anexa 47	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Comerțului interior și serviciilor de piață	570
Anexa 48	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Comerțului exterior	576
Anexa 49	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Turismului	582
Anexa 50	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Finanțelor	589
Anexa 51	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Justiției	594
Anexa 52	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Mediului înconjurător	599
Anexa 53	Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Utilități publice de interes local	604
Anexa 54	Certificat de implementare a rezultatelor cercetării - Direcția Județeană de Statistică Bacău	611
Anexa 55	Certificat de implementare a rezultatelor cercetării – Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău, Facultatea de Științe Economice	612
Anexa 56	Act de implementare a rezultatelor cercetării – Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova	613
	DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII	614
	CURRICULUM VITAE	615

ADNOTARE

Ciomârtan Vasilica-Lăcrămioara: „Abordări comparative privind dezvoltarea statisticii regionale (în baza datelor județului Bacău, România și regiunii Centru, Republica Moldova)”, teză de doctor în științe economice, Chișinău, 2021

Structura tezei: introducere, patru capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 218 de titluri, 56 de anexe, 156 de pagini de text de bază, 48 de figuri, 3 de tabele și 8 formule. Rezultatele obținute sunt publicate în 9 lucrări științifice.

Cuvinte-cheie: statistică, surse de date, statistici oficiale, regiuni statistice, dezvoltare regională, indicatori statistici, diseminare on-line, niveluri de diseminare, analiza corespondențelor.

Domeniu de studii: Specialitatea - 523.02 Statistică economică.

Scopul lucrării: îl constituie realizarea unei analize comparative a dezvoltării statisticii regionale prin prisma indicatorilor statistici calculați și diseminați la nivelul celor 2 țări, indicatori ce au la bază o metodologie asemănătoare, concomitent cu efectuarea unei analize a corespondențelor existente între denumirile indicatorilor statistici calculați și diseminați on-line și nivelurile administrativ-teritoriale cele mai detaliate de disponibilitate a acestora.

Obiectivele cercetării: prezentarea aspectelor conceptuale privind noțiunea de regiune, dezvoltare regională, tipologia regiunilor și prezentarea regiunilor statistice existente în România și Republica Moldova; identificarea și sistematizarea surselor de date - punct de pornire în orice analiză statistică; analiza statistică a dinamicii principalilor indicatori ce caracterizează dezvoltarea teritorială a județului Bacău comparativ cu Regiunea de Centru (abordările comparative privind indicatorii specifici statisticii sociale: populație și fenomene demografice, forță de muncă, sistem educațional, activitate culturală); compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici diseminați on-line de statistica oficială din România și Republica Moldova, luând în considerare și disponibilitatea temporală a acestora; realizarea analizei corespondențelor existente între categoriile România și Republica Moldova, respectiv nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din aceste țări și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite, analiză realizată cu ajutorul limbajului de programare statistică R.

Noutatea și originalitatea științifică: elaborarea tabelelor comparative, pentru toate domeniile economico-sociale, referitoare la conținutul și aria de acoperire a indicatorilor statistici diseminați on-line de statistica oficială din România și Republica Moldova, luând în considerare aspectele metodologice și disponibilitatea temporală a acestora; realizarea, folosind limbajul de programare statistică R, a analizei corespondențelor existente între nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din România și Republica Moldova și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite, pentru toate domeniile economico-sociale; evidențierea numărului extrem de redus de analize comparative, în dinamică și în structură, ce au putut fi efectuate între județul Bacău al României și Regiunea de Centru a Republicii Moldova, ca urmare a lipsei datelor statistice, a existenței unor metodologii diferite, a diseminării unor indicatori statistici diferiți calculați pe aceleași domenii dar care nu ajută la efectuarea de comparații sau determinarea unor indicatori derivați, a disponibilității limitate a acestora, a variabilității lor.

Rezultatele obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante: în elaborarea unor tabele comparative de prezentare a indicatorilor statistici diseminați de INS din România și BNS al Republicii Moldova, în funcție de aspectele metodologice și de nivelul de disponibilitate, fapt care a condus ulterior și la aplicarea facilă a unui model de analiză a corespondențelor existente între denumirile indicatorilor statistici și nivelurile de diseminare a lor, a realizării elipselor de confidență pentru nivelurile de diseminare și pentru denumirile variabilelor asociate indicatorilor statistici, conducând astfel nu numai la stabilirea imaginii disponibilității indicatorilor statistici din fiecare domeniu economico-social atât de necesară în vederea realizării cercetărilor statistice, dar și a direcțiilor pe care forurile oficiale ale celor 2 state le pot întreprinde în vederea îmbunătățirii calculării și diseminării acestora.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă: rezidă din concluziile și recomandările aferente temei studiate, care vor contribui la perfecționarea sistemului statistic de indicatori calculați și diseminați.

Implementarea rezultatelor științifice: Rezultatele prezentei cercetări sunt recunoscute printr-un număr de 3 certificate de implementare, atât în demersul didactic și de cercetare a Facultății de Științe Economice din Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău, cât și în activitatea practică de diseminare din cadrul Direcției Județene de Statistică Bacău și din cadrul Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova.

АННОТАЦИЯ

**к диссертации на соискание ученой степени доктора экономических наук: «Сравнительные подходы к развитию региональной статистики (на основе данных уезда Бакэу, Румыния и Центрального региона Республики Молдова)», Кишинев, 2021
автор: Чиомырган Василика-Лэкрэмиора**

Структура диссертации: введение, четыре главы, выводы и рекомендации, библиография из 218 наименований, 56 приложений, 156 страниц основного текста, 48 рисунков, 3 таблиц и 8 формул. Результаты исследования опубликованы в 9 научных статьях.

Ключевые слова: статистика, источники данных, официальная статистика, статистические регионы, региональное развитие, статистические показатели, онлайн-распространение, уровни распространения, анализ соответствия

Направление исследования: Специальность - 523.02 Экономическая статистика.

Цель данной работы: сравнительный анализ развития региональной статистики с точки зрения статистических показателей, рассчитываемых и распространяемых на уровне этих двух стран. Показателей, которые основаны на аналогичных методологиях, при этом выполняется анализ существующих соответствий между названиями рассчитываемых статистических показателей, и распространяемых в режиме онлайн, а так же их доступности на различных административно-территориальных уровнях.

Научно-исследовательские задачи: представление концептуальных аспектов понятия региона, регионального развития, типологии регионов и описание существующих статистических регионов в Румынии и Республике Молдова; выявление и систематизация источников данных - отправная точка любого статистического анализа; статистический анализ динамики основных показателей, характеризующих территориальное развитие уезда Бакэу по сравнению с Центральным регионом (сравнительные подходы по показателям социальной статистики: население и демография, рабочая сила, система образования, культурная деятельность); сравнение содержания и области охвата статистических показателей, распространяемых в режиме онлайн, официальной статистикой Румынии и Республики Молдова, с учетом их временной доступности; анализ существующих соответствий между категориями используемыми, соответственно, в Румынии и Республике Молдова, подробное описание уровней распространения статистических данных в этих странах и названий статистических показателей, представленных онлайн в базах данных официальной статистики двух государств, с наблюдаемыми измерениями (переменными), анализ выполнен с использованием языка программирования R.

Научная новизна и оригинальность: разработка сравнительных таблиц по всем экономическим и социальным направлениям, касающихся содержания и охвата статистических показателей, распространяемых в режиме онлайн, официальной статистикой Румынии и Республики Молдова, с учетом методологических аспектов и их временной доступности; детальный анализ, с помощью языка программирования R, соответствий между уровнями распространения статистических данных в Румынии и Республике Молдова и названиями статистических показателей, представленных в режиме онлайн в базах данных официальной статистики двух государств с указанием параметров (переменных) для всех экономических и социальных областей; в работе подчеркивается чрезвычайно низкое количество сравнительных анализов как в динамике так и в структуре, которые можно было провести между уездом Бакэу Румынии и Центральным регионом Республики Молдова, из-за отсутствия статистических данных, существования различных методологий, распространение различных статистических показателей рассчитываемые для одних и тех же сфер деятельности, но не помогающие проводить сравнения или определять производные показатели, а так же их ограниченная доступность, и изменчивость.

Полученные результаты, которые способствуют решению важной научной задачи: разработка сравнительных таблиц для представления статистических показателей, распространяемых НИС Румынии и НБС Республики Молдова, в зависимости от методологических аспектов и уровня доступности, что позже привело к возможности применения определенной модели для анализа соответствий между названиями статистических показателей и уровнями их распространения, создания эллипсов достоверности для уровней распространения и названий переменных, связанных со статистическими показателями, что привело не только к созданию имиджа доступности статистических показателей в каждой экономической и социальной сфере, столь необходимого для проведения статистических исследований, а также направлений, которые официальные форумы двух государств могут использовать для улучшения их расчета и распространения.

Теоретическая значимость и практическая ценность: заключаются в выводах и рекомендациях по изучаемой теме, которые будут способствовать совершенствованию статистической системы рассчитываемых и распространяемых показателей.

Внедрение научных результатов: результаты этого исследования отмечены тремя сертификатами внедрения, в дидактический и исследовательский процесс на факультете экономических наук в Университете «Василе Александри» города Бакэу, в практическую деятельность по распространению информации, в Управлении статистики уезда Бакэу и в Национальном бюро статистики Республики Молдова.

ANNOTATION

Ciomârtan Vasilica-Lăcrămioara: „Comparative approaches regarding the development of regional statistics (based on data from Bacau county, Romania and Centre region, the Republic of Moldova)”, Phd thesis in Economics, Chişinău, 2021

Thesis structure: introduction, four chapters, general conclusions and recommendations, bibliography made of 218 titles, 56 annexes, 156 pages of main text, 48 figures, 3 tables and 8 formulas. The obtained results have been published in 9 scientific papers.

Keywords: statistics, data sources, official statistics, statistical regions, regional development, statistical indicators, online dissemination, dissemination levels, correspondence analysis.

Research field: Specialty - 523.02 Economic statistics.

The aim of the research is: to make a comparative analysis of the development of regional statistics in terms of statistical indicators calculated and disseminated at the level of the 2 countries, indicators based on a similar methodology, while performing an analysis of existing correspondences between the names of statistical indicators calculated and disseminated online and the most detailed administrative-territorial levels of their availability.

Research objectives: presentation of the conceptual aspects regarding the notion of region, regional development, typology of regions and presentation of the existing statistical regions in Romania and the Republic of Moldova; identification and systematization of data sources - starting point in any statistical analysis; statistical analysis of the dynamics of the main indicators that characterize the territorial development of Bacau County compared to the Central Region (comparative approaches on indicators specific to social statistics: population and demographic phenomena, labor force, education system, cultural activity); comparison of the content and coverage area of the statistical indicators disseminated online by the official statistics from Romania and the Republic of Moldova, considering their temporal availability; performing the analysis of the existing correspondences between the categories Romania and the Republic of Moldova, respectively the most detailed levels of dissemination of statistical data in these countries and the names of statistical indicators provided online in the official statistics databases of the two states, with the dimensions (variables) taken into consideration, analysis performed using the statistical programming language R.

The scientific novelty and originality: elaboration of comparative tables, for all economic and social fields, regarding the content and coverage of statistical indicators disseminated online by official statistics from Romania and the Republic of Moldova, considering the methodological aspects and their temporal availability; realization, with the statistical programming language R, the analysis of the existing correspondences between the most detailed levels of dissemination of statistical data in Romania and the Republic of Moldova and the names of statistical indicators provided online in the official statistical databases of the two states, with the dimensions (variables) pursued, for all economic and social fields; highlighting the extremely low number of comparative analyzes, in dynamics and structure, that could be performed between Bacau County of Romania and the Central Region of the Republic of Moldova, due to the lack of statistical data, the existence of different methodologies, the dissemination of indicators different statistics calculated on the same fields but which do not help to make comparisons or determine derived indicators, their limited availability, their variability.

The results that address important scientific issues' settlement consists in the elaboration of comparative tables for the presentation of the statistical indicators disseminated by the Romanian NIS and the NBS of the Republic of Moldova, depending on the methodological aspect and the level of availability, which later led to the easy application of a model for analyzing existing correspondences between the names of statistical indicators and their dissemination levels, the achievement of confidence ellipses for dissemination levels and for the names of variables associated with statistical indicators, thus leading only to establishing the image of the availability of statistical indicators in each economic and social field in order to carry out statistical research, but also of the directions that the official forums of the 2 states can currently undertake information about their calculations and dissemination.

Theoretical significance and practical value: result from the conclusions and recommendations related to the studied theme, which will contribute to the improvement of the statistical system of calculated and disseminated indicators.

Implementation of scientific results: The results of this research are recognized by a number of 3 implementation certificates, both in the teaching and research approach of the Faculty of Economic Sciences at the University "Vasile Alecsandri" Bacau, and in the practical dissemination activity within of Statistical County Directorate Bacau and the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova .

LISTA TABELELOR

Tabel 1.1	Organizarea administrativă a teritoriului României, pe categorii de unități administrative, la 31 decembrie 2020	33
Tabel 1.2	Organizarea administrativă a teritoriului Republicii Moldova, pe categorii de unități administrative, la 31 decembrie 2020	34
Tabel 2.1	Câștigul salarial mediu brut lunar din județul Bacău și România, Regiunea de Centru și Republica Moldova, în perioada 2011-2016 (prețuri curente), în RON, MDL, EUR, USD	57

LISTA FIGURILOR

Figura 2.1	Legătura existentă între numărul de copii înscriși în instituțiile de educație timpurie și personalul didactic din aceste instituții din județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova	62
Figura 2.2	Legătura existentă între populația din grupa de vârstă oficială și numărul de copii înscriși în instituțiile de educație timpurie, din județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova	63
Figura 4.1	Tabelul Lexical Y	115
Figura 4.2	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Populației și structurii demografice, mișcării naturale și migratorie a populației	120
Figura 4.3	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Populației și structurii demografice, mișcării naturale și migratorie a populației	121
Figura 4.4	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din subdomeniul Forță de muncă	122
Figura 4.5	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica subdomeniului Forță de muncă	123
Figura 4.6	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Nivelului de trai	124
Figura 4.7	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Nivelului de trai	125
Figura 4.8	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniul: Protecție socială	126

Figura 4.9	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din domeniul Protecției Sociale	127
Figura 4.10	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din domeniul Educație	128
Figura 4.11	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica subdomeniului Educație	129
Figura 4.12	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Sănătății	130
Figura 4.13	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din subdomeniul: Sănătate	131
Figura 4.14	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniul Cultură	132
Figura 4.15	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica subdomeniului Cultură	133
Figura 4.16	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din domeniul activității sportive	134
Figura 4.17	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica activității sportive	135
Figura 4.18	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica activității de Cercetare-Dezvoltare	136
Figura 4.19	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica activității de Cercetare-Dezvoltare	137
Figura 4.20	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Prețurilor	138
Figura 4.21	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Prețurilor	139
Figura 4.22	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniul: Agricultură	141

Figura 4.23	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Agriculturii	141
Figura 4.24	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Silviculturii	143
Figura 4.25	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniile: industrie, energie , construcții și investiții	144
Figura 4.26	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica subdomeniilor: industrie, energie, construcții și investiții	145
Figura 4.27	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniul: Locuințe	146
Figura 4.28	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Locuințelor	147
Figura 4.29	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din subdomeniul Transporturi	148
Figura 4.30	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din subdomeniul Transporturi	149
Figura 4.31	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din domeniul: Poștă și Telecomunicații	150
Figura 4.32	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica activității de Poștă și Telecomunicații	151
Figura 4.33	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica comerțului interior și serviciilor	152
Figura 4.34	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica comerțului interior și servicii	153
Figura 4.35	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica comerțului exterior	154

Figura 4.36	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica activității Comerțului exterior	155
Figura 4.37	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din din subdomeniul:Turism	156
Figura 4.38	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Turismului	157
Figura 4.39	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din domeniul Finanțe	158
Figura 4.40	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din domeniul Finanțe	159
Figura 4.41	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din domeniul Justiție	160
Figura 4.42	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica domeniului Justiție	161
Figura 4.43	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Mediului înconjurător	162
Figura 4.44	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Mediului înconjurător	163
Figura 4.45	Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din domeniul Utilitate publică	164
Figura 4.46	Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din domeniul Utilitate publică	165

LISTA ABREVIERILOR

În limba română

ABF	Ancheta bugetelor de familie
ACAV	Ancheta asupra calității vieții
AFM	Ancheta Forței de Muncă
AIE	Agencia Internațională a Energiei
AIG	Ancheta integrată în gospodării
AMIGO	Ancheta asupra forței de muncă în gospodării
BIM	Biroul Internațional al Muncii
BFM	Balanța Forței de Muncă
BNR	Banca Națională a României
BNS	Biroul Național de Statistică
CA	Analiza corespondențelor
CAEM Rev.	Clasificarea activităților din economia Moldovei, Revizia
CAEN Rev.	Clasificarea activităților din economia națională, Revizia
CBGC	Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice
CE	Consiliu Europei
CSCI	Clasificarea Standard de Comerț Internațional
EUR	moneda Euro
IDG	Indicele Dezvoltării de Gen
IDU	Indicele de Dezvoltare Umană
IDU-AJ	Indicele pentru Dezvoltarea Umană ajustat pentru Inegalitate
IIG	Indicele Inegalității de Gen
INS	Institutul Național de Statistică
IPC	Indicele Prețurilor de Consum
ISD	Investiții străine directe
MDL	leul moldovenesc - moneda oficială a Republicii Moldova
NABS	Nomenclatorul pentru analiza și comparația bugetelor și a programelor științifice
NCM	Nomenclatorul Combinat al Mărfurilor
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică
OMC	Organizația Mondială a Comerțului
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
pp	puncte procentuale
PRODROM	Lista de produse și servicii industriale
RON	leul românesc - moneda oficială a României
SEC	Sistemului European de Conturi
TIC	Tehnologia informațiilor și comunicațiilor
UE	Uniunea Europeană
USD	moneda Dolar american

În limba engleză

ADB	Asian Development Bank (Banca de Dezvoltare a Asiei)
AGOA	African Growth and Opportunity Act (Legea privind creșterea și oportunitatea africanilor)
AROEPE	At Risk Of Poverty or social Exclusion (Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială)
ECOICOP	European Classification of Individual Consumption According to Purpose (Clasificarea Europeană a Consumului Individual pe Destinații)
GHO	Global Health Observatory (Observatorul Sănătății la nivel Mondial)
IMF	International Monetary Fund (Fondul Monetar Internațional)
ISCED	The International Standard Classification of Education (Clasificarea Internațională Standard a Educației)
ISCO	The International Standard Classification of Occupation (Clasificarea Internațională Standard a Ocupațiilor)
MPI	Multidimensional Poverty Index (Indicele Sărăciei Multidimensionale)
OECD	Organization for Economic Co-Operation and Development (Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare)
SDBS	Statistical Database System (Sistemul de baze de date statistice)
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development (Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare)
UNDP	United Nations Development Programme (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare)
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe (Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite)
UNSD	United Nations Statistics Division (Comisia Statistică a Națiunilor Unite)
UNU	United Nation University (Universitatea Națiunilor Unite)
US	United States (Statele Unite)
WIID	World Income Inequality Database (Baza de date privind inegalitatea veniturilor la nivel mondial)
WITS	World Integrated Trade Solution (Soluția de Integrare a Comerțului Mondial)

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei de cercetare. Unul din principalii factori care contribuie la creșterea economică a unei țări îl constituie la ora actuală dezvoltarea regiunilor, ca un important "actor" al piețelor economico-sociale de la nivelul economiilor mondiale. Politica regională a Uniunii Europene este considerat elementul cheie în apariția zonelor statistice și dezvoltarea statisticii regionale. În acest sens, rolul esențial al statisticilor regionale îl reprezintă măsurarea situației economico-sociale regionale, care să permită atât luarea celor mai bune decizii în politica regională și la nivel național, cât și fundamentarea criteriilor de intervenție la nivelul regiunilor. Dezvoltarea regională este un proces actual, real, care necesită cunoaștere, analiză, diagnosticare și care poate fi interpretată statistic.

Asigurarea unor statistici regionale de calitate în vederea dezvoltării politicilor regionale presupune producerea și diseminarea unor statistici în concordanță cu cele mai bune practici europene și internaționale. Se știe că România a aderat la Uniunea Europeană în anul 2007, aliniindu-se așadar la un sistem unitar de indicatori statistici, făcând parte din Sistemul Statistic European, în timp ce Republica Moldova se află în plin proces de îmbunătățire a statisticilor regionale, de aliniere la sistemul statistic european, de armonizarea statisticii oficiale cu standardele internaționale, precum și îmbunătățirea disponibilității, calității și utilizarea datelor statistice în vederea fundamentării deciziilor la nivel regional și național.

Informația, una dintre cele mai valoroase resurse ale unei societăți, atât la nivel micro cât și macroeconomic, este regăsită la ora actuală într-o diversitate de surse informaționale existente pe piață, importanța surselor oficiale de date statistice rămânând însă incontestabilă.

Abordarea statistică a fenomenelor manifestate în spațiul regional are la bază un sistem metodologic specific, determinând astfel necesitatea cunoașterii detaliate a elementelor metodologice, pornind de la principii, cerințe, sistem de indicatori, metode de analiză.

În prezent ne confruntăm cu o insuficientă cercetare în domeniul abordărilor comparative privind dezvoltările statistice regionale, evoluția și impactul dezvoltării acesteia în fundamentarea celor mai bune decizii de dezvoltare regională.

Problema de cercetare o constituie imposibilitatea efectuării unor analize comparative internaționale, regionale, în dinamică și în structură, datorită lipsei datelor statistice din sistemul de indicatori, a existenței unor metodologii diferite, a diseminării unor indicatori statistici diferiți calculați pe aceleași domenii dar care nu ajută la efectuarea de comparații sau determinarea unor indicatori derivați, a disponibilității limitate a acestora, a variabilității lor.

Scopul cercetării îl constituie realizarea unei analize comparative a dezvoltării statisticii regionale prin prisma indicatorilor statistici calculați și diseminați la nivelul celor 2 țări, și cu precădere în baza datelor statistice existente la nivelul județului Bacău din România în paralel cu indicatorii statistici calculați și diseminați pentru Regiunea de Centru a Republicii Moldova, indicatori ce au la bază o metodologie asemănătoare, concomitent cu efectuarea unei analize a corespondențelor existente între denumirile indicatorilor statistici calculați și diseminați on-line și nivelurile administrativ-teritoriale cele mai detaliate de disponibilitate a acestora.

În vederea realizării scopului prezentei cercetări, se au în vedere o serie de **obiective**:

- Prezentarea aspectelor conceptuale privind noțiunea de regiune și dezvoltare regională, tipologia regiunilor și prezentarea regiunilor statistice existente în România și Republica Moldova, conform legislațiilor în vigoare;
- Identificarea și sistematizarea surselor de date ce reprezintă punct de pornire în orice analiză statistică, precum și determinarea particularităților principalelor surse de date statistice oficiale;
- Determinarea clasificării indicatorilor statistici prin prisma literaturii de specialitate și a statisticii oficiale;
- Analiza statistică a dinamicii principalilor indicatori ce caracterizează dezvoltarea teritorială a județului Bacău comparativ cu Regiunea de Centru. Astfel, s-au avut în vedere abordările comparative privind indicatorii specifici statisticii sociale (populație și fenomene demografice, forță de muncă, sistem educațional, activitatea culturală);
- Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici diseminați on-line de statistica oficială din România și Republica Moldova, luând în considerare și disponibilitatea temporală a acestora;
- Realizarea analizei corespondențelor existente între categoriile România și Republica Moldova, respectiv nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din aceste țări și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite, analiză realizată folosind limbajul de programare statistică R.

Ipoteza de cercetare este realizarea și prezentarea unui cadru comparativ a indicatorilor statistici calculați și diseminați de statisticile oficiale ale celor două state, la nivelurile cele mai detaliate de diseminare și în funcție de disponibilitatea lor cronologică.

Metode de cercetare. Caracterul interdisciplinar al prezentei cercetări științifice este unul evident. Realizarea abordărilor comparative prin prisma sistemului de indicatori luați în analiză

nu ar putea fi efectuată fără apelarea la disciplinele matematică, econometrie, informatică, microeconomie și macroeconomie, management etc.

În procesul de elaborare a tezei, pentru a fi în concordanță cu cerințele metodologice existente la nivel academic, s-au în vedere o varietate de metode de cercetare, ce au fost angrenate în sensul valorificării direcțiilor principale ale lucrării. Utilizarea ”perechii” de analiză inducție și deducție a permis evidențierea evoluțiilor ce au avut loc în cadrul teoriilor referitoare la regiune și dezvoltare regională, dar și la sistematizarea și prezentarea particularităților specifice surselor de date. De asemenea, tot în partea teoretică a prezentei lucrări s-a apelat la un alt cuplu: analiză și sinteză, analiza definițiilor noțiunilor prezentate, a indicatorilor supuși studiului, în timp ce cu ajutorul sintezei s-a filtrat ceea ce este relevant pentru exprimarea părerilor.

Elementele de analiză comparativă, fie că este vorba de o analiză cantitativă, fie de o analiză calitativă, reprezintă la ora actuală un real și indispensabil instrument de cercetare a fenomenelor ce au loc în societate, cu aplicabilitate în toate domeniile. Astfel, analiza comparativă a stat la baza realizării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici diseminați de statistica oficială din cele două state, România și Republica Moldova.

Un fenomen observat la nivel regional, pentru a putea fi înregistrat și apoi analizat statistic necesită o cuantificare ceea ce îl transpune astfel într-un indicator statistic, ca o expresie numerică a dimensiunii nivelului de dezvoltare a regiunii, oferind astfel posibilitatea realizării de comparații în timp și spațiu. Lucrarea implică o cercetare preponderent aplicativă, deoarece se axează pe aplicarea unor metode statistice necesare efectuării unei analize statistice, în dinamică, a principalilor indicatori statistici disponibili și diseminați de statistica oficială, pe diverse domenii ale statisticii oficiale, dar și prin aplicarea unui model de analiză a corespondențelor existente între denumirile indicatorilor statistici disponibili on-line și nivelurile de diseminare din cele 2 state. Studiul prezentat are așadar un caracter descriptiv-exploratoriu.

Baza informațională

Baza de date Tempo-Online a Institutului Național de Statistică, cât și baza de date a Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova au constituit punctul de plecare și suportul prezentei cercetări, la care s-au adăugat publicațiile statistice oficiale disponibile on-line editate de acestea.

Noutatea și originalitatea științifică a lucrării rezidă în :

- Aprofundarea și dezvoltarea noțiunilor de regiune, dezvoltare regională, surse de date statistice oficiale, indicatori statistici, etc.;
- Sintetizarea și prezentarea principalelor organizații internaționale care furnizează o gamă variată de informații statistice, reprezentând importante surse de date statistice;

- Evidențierea numărului extrem de redus de analize comparative, în dinamică și în structură, ce au putut fi efectuate între județul Bacău al României și Regiunea de Centru a Republicii Moldova, ca urmare a lipsei datelor statistice din sistemul de indicatori, a existenței unor metodologii diferite, a diseminării unor indicatori statistici diferiți calculați pe aceleași domenii dar care nu ajută la efectuarea de comparații sau determinarea unor indicatori derivați, a disponibilității limitate a acestora, a variabilității lor;
- Elaborarea tabelelor comparative, pentru toate domeniile economico-sociale, referitoare la conținutul și aria de acoperire a indicatorilor statistici diseminați on-line de statistica oficială din România și Republica Moldova, luând în considerare aspectele metodologice și disponibilitatea temporală a acestora;
- Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare din România și Republica Moldova, respectiv centralizarea numărului de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, pentru toate domeniile economico-sociale;
- Realizarea, cu ajutorul limbajului de programare statistică R, a analizei corespondențelor existente între nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din România și Republica Moldova și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite, pentru toate domeniile economico-sociale;
- Construirea elipselor de confidență, atât pentru cele 2 țări cu nivelurile cele mai detaliate de diseminare, cât și pentru denumirile indicatorilor statistici și a variabilelor asociate, pentru toate domeniile economico-sociale, în vederea analizei comparative a disponibilității indicatorilor statistici în profil administrativ-teritorial, reprezentări grafice folosind limbajul de programare statistică R.

Problema de cercetare soluționată constă în elaborarea unor tabele comparative de prezentare a indicatorilor statistici diseminați de Institutul Național de Statistică din România și Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, în funcție de aspectele metodologice și de nivelul de disponibilitate, fapt care a condus ulterior și la aplicarea facilă a unui model de analiză a corespondențelor existente între denumirile indicatorilor statistici și nivelurile de diseminare a lor, a realizării elipselor de confidență pentru nivelurile de diseminare și pentru denumirile variabilelor asociate indicatorilor statistici, conducând astfel nu numai la stabilirea imaginii disponibilității indicatorilor statistici din fiecare domeniu economico-social atât de necesară în

vederea realizării cercetărilor statistice, dar și a direcțiilor pe care forurile oficiale ale celor 2 state le pot întreprinde în vederea îmbunătățirii calculării și diseminării acestora.

Rezultatele obținute în această teză vor facilita munca teoreticienilor și a practicienilor, deoarece vor oferi imaginea disponibilității datelor statistice comparabile nu numai din punct de vedere metodologic, ci și pe variabile categoriale, pe niveluri de diseminare și disponibilitate temporală, la nivelul celor două state. Studiarea metodologiilor de calcul a indicatorilor statistici, a legislațiilor în vigoare pe anumite subiecte va crea un spectru mai larg asupra statisticilor regionale și va oferi teoreticienilor și practicienilor noi idei în soluționarea unor probleme.

Importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării constă în evidențierea, sub aspect cantitativ și calitativ, a principalelor abordări comparative privind dezvoltarea statisticii regionale, a prezentării asemănărilor și deosebirilor existente între sistemele de indicatori calculați și diseminați de instituțiile abilitate de a furniza datele oficiale din cele 2 state.

Semnificația teoretică constă din analiza abordărilor naționale și internaționale cu privire la noțiunile de regiune, dezvoltare regională, surse de date oficiale, indicatori statistici etc, prezentarea regiunilor statistice din cele 2 state, identificarea aspectelor comparative din punct de vedere metodologic a indicatorilor statistici diseminați de statisticile oficiale din România și Republica Moldova.

Valoarea aplicativă a lucrării constă din utilitatea rezultatelor obținute atât prin crearea tabelelor comparative, pentru toate domeniile economico-sociale, cu indicatorii statistici diseminați de cele 2 foruri oficiale ale statisticii din România și Republica Moldova, ținând cont de metodologiile specifice calculării lor, de disponibilitatea spațială și temporală a variabilelor urmărite, cât și prin determinarea, cu ajutorul modelului elaborat folosind limbajul de programare statistică R, a gradului de atracție existent între denumirile indicatorilor statistici disponibili online și nivelurile de diseminare spațială ale acestora.

Rezultatele cercetării pot fi utilizate astfel:

- La nivel teoretico-metodologic - în mediul academic, în procesul didactic din cadrul instituțiilor de învățământ superior, de studenți și masteranzi, cercetători științifici, constituind pentru aceștia un real sprijin în utilizarea surselor de date statistice necesare realizării diverselor analize economico-sociale.
- La nivel macroeconomic – pot fi utilizate de către Institutul Național de Statistică din România și de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova în vederea îmbunătățirii activității, a dezvoltării extensive (calcularea unor noi indicatori statistici relevanți, necesari adaptării la cerințele informaționale ale societății din ce în ce mai

exigente) și a dezvoltării intensive ale acestora (calcularea și diseminarea indicatorilor deja existenți la nivel național, dar pentru niveluri inferioare administrativ-teritoriale).

- La nivel microeconomic – de societăți comerciale, instituții publice, asociații profesionale, etc. în vederea realizării cercetărilor din domeniile lor de interes, pornind de la disponibilitatea datelor statistice oficiale, în funcție de detalierea variabilelor urmărite spațial și temporal.

Rezultatele științifice derivă din obiectivele lucrării și constau în:

- ✓ prezentarea aspectelor conceptuale privind noțiunea de regiune și dezvoltare regională, tipologia regiunilor și prezentarea regiunilor statistice existente în România și Republica Moldova, conform legislațiilor în vigoare;
- ✓ evidențierea numărului extrem de redus de analize comparative, în dinamică și în structură, ce au putut fi efectuate între județul Bacău al României și Regiunea de Centru a Republicii Moldova (populație și fenomene demografice, forță de muncă, sistem educațional, activitate culturală);
- ✓ compararea, sub formă tabelară, a conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici diseminați on-line de statistica oficială din România și Republica Moldova, luând în considerare aspectele metodologice de determinare a lor, pentru toate domeniile economico-sociale și prezentarea disponibilității cronologice a acestora;
- ✓ prezentarea analizei corespondențelor existente (folosind limbajul de programare statistică R) între nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din România și Republica Moldova și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite, pentru toate domeniile economico-sociale;
- ✓ prezentarea reprezentărilor grafice de tipul elipselor de confidență, atât pentru cele 2 țări cu nivelurile cele mai detaliate de diseminare, cât și pentru denumirile indicatorilor statistici și a variabilelor asociate, pentru toate domeniile economico-sociale, în vederea analizei comparative a disponibilității indicatorilor statistici în profil administrativ-teritorial, reprezentări grafice realizate cu ajutorul limbajului de programare statistică R.

Implementarea rezultatelor științifice. Rezultatele prezentei cercetări sunt recunoscute printr-un număr de 3 certificate de implementare, atât în demersul didactic și de cercetare a Facultății de Științe Economice din Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău, cât și în activitatea practică de diseminare din cadrul Direcției Județene de Statistică Bacău și din cadrul Biroului Național de Statistică din Republica Moldova.

Aprobarea rezultatelor cercetării. Rezultatele cercetării au fost prezentate la conferințe și simpozioane științifice internațional atât în România, cât și în Republica Moldova: *International Conference on "Contemporary Economy and Romanian Realities"*, Bacău, România: 2017 (10th Edition), 2018 (11th Edition), 2019 (12th Edition); *The 12th International Conference on Applied Statistics*, The Bucharest University of Economic Studies, Departament of Statistics and Econometrics, București, România, 2018. *Scientific Symposium of Young Researchers - Chișinău*: 2017 (XV Edition), 2018 (XVI Edition), 2019 (XVI Edition), *Conferința Științifică Internațională „Competitivitate și Inovare în Economia Cunoașterii”* - Chișinău: 2017 (XV Edition).

Publicații la tema tezei. Rezultatele cercetării au fost publicate în 9 lucrări științifice ce au totalizat un volum de 5,264 coli de autor, din care 6 articole au fost prezentate în reviste științifice de profil din România și din Republica Moldova: Revista ECONOMICA, Revista Română de Statistică (Supliment) și Studies and Scientific Researches - Economics Edition, reviste ce sunt indexate în baze de date și cataloage internaționale.

Volumul și structura tezei. Lucrarea este structurată în patru capitole, care reprezintă conținutul propriu-zis ce este precedat de Introducere și completat la finalul lucrării prin concluzii generale și recomandări, bibliografie și anexe. Conținutul lucrării este prezentat în 156 pagini de text de bază, 48 figuri, 3 tabele și 56 anexe, numărul de referințe bibliografice fiind de 218 titluri.

Cuvinte cheie: statistică, surse de date, statistici oficiale, regiuni statistice, dezvoltare regională, indicatori statistici, diseminare on-line, niveluri de diseminare, analiza corespondențelor.

În **Introducere** se urmărește argumentarea actualității și importanței temei abordate, scopul principal, obiectivele stabilite pentru atingerea scopului, ipoteza și metodologia de cercetare. De asemenea sunt prezentate problemele științifice importante soluționate, noutatea și originalitatea științifică, precum și semnificația teoretică, valoarea aplicativă și rezultatele științifice principale înaintate spre susținere. Sunt enumerate de asemenea și entitățile care s-au arătat interesate în implementarea rezultatelor științifice obținute în prezenta teză, este menționat numărul publicațiilor autorului în diversele reviste științifice și care abordează tema tezei, volumul și structura tezei.

Capitolul 1. Surse de date și indicatori ai statisticii oficiale privind dezvoltarea regională disponibili în cele 2 state – a avut drept scop, pe lângă prezentarea elementelor teoretice referitoare la regiune și dezvoltare regională, aspecte conceptuale realizate de-a lungul timpului de diverși autori din mai multe domenii de activitate, și prezentarea surselor de date și a particularităților acestora, ca punct de pornire în analizele statistice.

Analiza din punct de vedere statistic a dezvoltării în plan regional a necesitat crearea unui sistem unitar teritorial: NUTS – Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică, în baza acestuia și conform cadrului legislativ, am prezentat în cadrul tezei și regiunile de dezvoltare existente în România și Republica Moldova. Clasificarea indicatorilor statistici prin prisma literaturii de specialitate și prezentarea indicatorilor statistici diseminați de statisticile oficiale din România și Republica Moldova, pe marile domenii economico-sociale, vin să completeze aspectele teoretice tratate în acest prim capitol al tezei.

Capitolul 2. Analiza statistică a dinamicii principalilor indicatori ce caracterizează dezvoltarea teritorială a județului Bacău comparativ cu Regiunea de Centru – prezintă abordări comparative prin prisma principalilor indicatori socio-demografici disponibili în vederea realizării unei ”radiografii” a județului Bacău din România și a Regiunii de Centru din Republica Moldova. În vederea identificării discrepanțelor existente, analiza în dinamică, cu cele mai recente date disponibile a vizat nu numai situația de la nivelul fiecărei unități teritoriale (județ Bacău, respectiv Regiune de Centru), ci și o analiză comparativă cu situația înregistrată la nivelul fiecărei țări, România, respectiv Republica Moldova. Pentru cuantificarea situațiilor socio-demografice complexe din cele două unități statistice teritoriale, s-au luat în calcul un număr destul de redus de indicatori, singurii disponibili pentru abordări comparative, principalele domenii fiind: demografie, forță de muncă, educație și cultură.

Capitolul 3. Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici diseminați on-line de statistica oficială din România și Republica Moldova – are ca scop principal prezentarea rezultatelor studiului privind analiza comparativă a indicatorilor statistici diseminați on-line de cele 2 instituții oficiale, prin prisma conținutului, ariei de acoperire, dar și a disponibilității temporale. Analiza realizată în acest capitol, concretizată în 25 de anexe (de la Anexa 6 la Anexa 30), a avut ca obiectiv principal prezentarea în paralel, sub aspect metodologic, a indicatorilor statistici absoluți și/sau relativi calculați, pentru toate domeniile economico-sociale.

La baza întocmirii acestor tabele au stat site-urile oficiale ale Institutului Național de Statistică din România și Biroul Național de Statistică din Republica Moldova, ce oferă gratuit utilizatorilor baze de date statistice ușor de interogat (Tempo-Online și StatBank), precum și toate publicațiile disponibile on-line realizate de aceste instituții. Indicatorii au fost prezentați pe nivelul cel mai detaliat de diseminare, oferind imaginea gradului de ”acoperire” cu informații statistice în profil teritorial, venind astfel în sprijinul utilizatorilor de date statistice, cercetătorilor și a tuturor celor interesați în elaborarea unor analize economico-sociale.

Capitolul 4. Analiza corespondențelor existente între indicatorii statistici disponibili on-line și nivelurile de diseminare din statisticile oficiale publicate de România și Republica Moldova – prezintă rezultatele studiului, ce a fost efectuat folosind limbajul de programare statistică R, cu privire la analiza corespondențelor existente între nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din România și Republica Moldova și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite, pentru toate domeniile economico-sociale. S-a urmărit de asemenea și prezentarea simultană pe aceeași reprezentare grafică a gradului de atracție existent la nivelul celor două state a indicatorilor diseminați, adică reliefaarea cuvintelor (denumirilor) care sunt atrase de categoriile care le folosesc excesiv și respinse de cele care le utilizează puțin. Realizarea elipselor de confidență atât pentru cele două state cu nivelurile cele mai detaliate de diseminare, cât și pentru denumirile indicatorilor și a variabilelor asociate contribuie la o mai bună analiză comparativă a disponibilității indicatorilor statistici în profil administrativ-teritorial. Analiza corespondențelor s-a efectuat separat pe fiecare domeniu/subdomeniu în parte oferind astfel celor interesați posibilitatea obținerii imaginii asupra statisticilor pe care îi interesează. Reprezentările grafice vin în completarea calculelor efectuate, și sunt prezentate în cele 23 de anexe ale acestui capitol (de la Anexa 31 la Anexa 53).

Concluziile generale și recomandările reflectă succint cele mai importante rezultate ale studiului referitoare la abordările comparative privind dezvoltarea statisticii regionale prin prisma indicatorilor statistici diseminați de cele 2 state. Sunt propuse recomandări ce vizează calcularea și diseminarea indicatorilor statistici comparabili pe niveluri cât mai detaliate, indicatori extremi de utili în luarea deciziilor la nivel micro și macroeconomic.

Bibliografia – prezintă lista surselor bibliografice consultate, și care au fost citate în lucrare.

1. SURSE DE DATE STATISTICE ȘI INDICATORI AI STATISTICII OFICIALE PRIVIND DEZVOLTAREA REGIONALĂ DISPONIBILI ÎN CELE 2 STATE

1.1. Aspecte conceptuale privind noțiunea de regiune și dezvoltare regională

1.1.1. Definirea noțiunii de regiune și dezvoltare regională

Delimitarea spațială reprezintă unul din criteriile ce stau la baza definirii *noțiunii de regiune*, și totodată prezintă o reală importanță în studierea conținutului economiei, prin intermediul mijloacelor, metodelor și tehnicilor specifice. Așa cum sunt definite de altfel și în actele normative de constituire a lor, regiunile de dezvoltare, nu sunt considerate unități administrativ-teritoriale și nu au personalitate juridică, rolul constituirii sale este de a asigura cadrul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor de dezvoltare.

Complexitatea fenomenelor economice, sociale, politice, etc. impune necesitatea analizei riguroase a acestora, nu numai în dinamică și în structură, ci și în funcție de spațiul de manifestare a lor. În definirea noțiunii de regiune, numeroși autori pun semnul de egalitate între regiune și spațiu (mai ales spațiu economic).

Delimitarea dintre spațiul nediferențiat și spațiul diferențiat stă la baza definirii noțiunii de spațiu. Spațiul nediferențiat este considerat un spațiu abstract, geometric, ce are la bază concepte precum: coordonate, distanță și densitate (fiecărui fenomen economic îi este asociat un punct într-un spațiu bidimensional, cu propriile sale coordonate rectangulare sau polare), spre deosebire de spațiul diferențiat care reprezintă de fapt un mod de reprezentare a fenomenelor spațiale reale. [150]

Spațiul economic, în accepțiunea unor autori români [10, p.22] este considerat tipul de spațiu în cadrul căruia se desfășoară anumite activități, locul în care se manifestă anumite raporturi de natură economică. Acest spațiu economic este evident total diferit de spațiul matematic, considerat un spațiu abstract reprezentat de o mulțime de puncte sau elemente cu anumite proprietăți, precum și de spațiul geografic ce este delimitat de coordonate geografice precum longitudine, latitudine. Având în vedere cele 3 tipuri de spațiu, J.R. Boudeville subliniază faptul că aplicarea unui spațiu matematic asupra unui spațiu geografic determină obținerea unui spațiu economic. [218]

Tot în aceeași lucrare [218], J.R. Boudeville face diferențierea dintre regiune și spațiul economic, subliniind faptul că regiunea se caracterizează prin continuitate, în timp ce discontinuitatea este specifică spațiului economic.

Menționăm că aceste aspecte teoretice ale definiției noțiunii de regiune, dezvoltare regională, precum și a altor noțiuni asemănătoare (arie, zonă) au fost prezentate într-una din lucrările publicate, ca și coautor. [48].

Noțiunile de arie și de zonă sunt folosite alături de noțiunea de regiune. Acești termeni au fost definiți, în anul 1973, de către Stanislaw Czamanski [176], prezentați detaliat și de alți autori români:

- *Aria* reprezintă orice parte a spațiului tridimensional, utilitatea sa fiind semnificativă în analizele economico-sociale. Un exemplu în acest sens este aria de atracție a unei piețe ceea ce reprezintă spațiul geografic în care producția realizată de un agent economic este vândută.
- *Zona*, care reprezenta în trecut, în termeni tehnici, o bandă transversală tăiată într-o sferă, este definită în prezent ca o suprafață cu caracteristici diferite în raport cu spațiul înconjurător. Ca exemplu în acest sens sunt zonele administrative, zonele defavorizate, zonele economice libere.

Regiunea reprezintă forma concretă și cea mai eficientă de descriere a spațiului, semnifică o suprafață în cadrul spațiului economic național cu o structură specifică care poate funcționa independent, dar care are și strânse legături cu restul economiei. [150]

Conform opiniei lui Shaun Breslin, regiunea este strâns legată de spațiul geografic, teritorial, și este format de un „grup de oameni care trăiesc într-o comunitate delimitată de granițe geografice, deținând anumite resurse naturale, fiind unite printr-un anumit set de valori culturale și relații de ordine socială uitate de istorie”. [166]

Regiunea, din perspectiva altor autori [61, p.14], este tratată și ca o unitate administrativ teritorială, ce are atât o delimitare geografică, cât și una administrativă, acestea conferindu-i o anumită autonomie în raport cu autoritatea centrală. Criteriul vecinătății este cel care stă la baza descompunerii programelor naționale în programe regionale, acest criteriu fiind unul fundamental deoarece întreaga suprafață a țării va trebui acoperită în întregime, fără a exista o eventuală suprapunere teritorială.

Luând în considerare opinia lui Benedek Jozsef [35, p. 34-35], există 6 elemente fundamentale în constituirea unei regiuni, indiferent de natura obiectului de studiu sau a domeniului de cercetare în care se face referire la regiune:

- *poziția*, ca așezare geografică, un sistem de coordonate specifice ce reprezintă așezarea în ierarhia națională și internațională și totodată determină gradul de accesibilitate a regiunii;

- *distanța*, element exprimat în termeni relativi de timp și cost necesare parcurgerii, făcând posibilă orientarea și organizarea activității umane;
- *extensiunea – limită* ce definește caracterul limitat al abordărilor științifice și instituționale ce fac referire la regiuni în funcție de variabilele utilizate;
- *polaritatea*, adică definirea centrelor de polarizare prin organizarea regiunilor în jurul unei sau mai multor așezări centrale;
- *structura spațială*, rezultat al unor activități și interacțiuni;
- *conectivitatea*, ce reprezintă ansamblul relațiilor stabilite între regiuni, deciziile luate în exterior, cu influență în evoluția dezvoltării acestora.

Prin regiune se poate înțelege și un anumit teritoriu delimitat după anumite criterii, cum ar fi: gradul de dezvoltare economică și socială, criteriile de ordin geografic, cultural, ecologic, istoric, etnografic și nu neapărat delimitat de criteriul pur administrativ.

Pornind de la Carta Comunitară a Regionalizării (Parlamentul European 1988), regiunea este definită „ca un teritoriu care formează, din punct de vedere geografic, o unitate netă sau un ansamblu similar de teritorii în care există continuitate, în care populația posedă anumite elemente comune și care dorește să-și păstreze specificitatea astfel rezultată și să o dezvolte cu scopul de a stimula procesul cultural, social și economic.”

Conceptul de regiune este bazat pe omogenitate internă și eterogenitate externă, conform lui Klaus Roth [200], numărul criteriilor ce stau la baza definirii acestuia fiind foarte mare. Conform aceluiași autor, există 2 categorii de criterii ce definesc regiunea:

- ✓ criterii hard sau obiective, acestea includ elemente, factori și funcții tangibile (tipul de unitate politică, religia, limbă, istoria, economia, etnia, infrastructura, cultura populară etc.)
- ✓ criterii soft sau considerate subiective, acestea includ aspectele legate de viața de zi cu zi și interacțiunile sociale. Aceste criterii soft fac ca regiunea să fie definită ca o expresie spațială a unor fapte sociale și mentale conferindu-i individului un sentiment de familiaritate și securitate.

Consiliul Europei definește regiunea ca o unitate administrativ-teritorială, care este situată sub nivelul statului unitar și care are o anumită autoritate a administrației publice, respectiv mijloacele financiare de susținere a acesteia.

Astfel, regiunea reprezintă un nivel administrativ situat în ierarhia administrativă pe o poziție imediat inferioară nivelului central. [11, p. 21] și [102, p.1]

În literatura de specialitate economică [19, p. 235], la construirea la nivel regional a conturilor economiei naționale, se regăsește denumirea de *teritoriu regional* care reprezintă

delimitarea teritoriului economic al unei țări. Din acest punct de vedere, teritoriul economic conform Sistemului European de Conturi SEC 2010 este împărțit în:

- teritorii regionale ce cuprind regiunea ca parte din teritoriul geografic al unei țări și incintele zonelor libere , antrepozite aflate sub control vamal și care sunt situate în alte regiuni;
- teritoriu extraregional, ce este constituit din părți ale teritoriului economic al unei țări și care nu poate fi atribuit unei regiuni.

Noțiunea de *dezvoltare regională* este un concept nou ce derivă din dezvoltarea economică și vizează stimularea și diversificarea activităților economice a unei țări/regiuni, pentru a crea noi locuri de muncă și îmbunătățirea nivelului de trai a populației.

Conform definiției dată de OECD, dezvoltarea regională reprezintă „un efort general de reducere a disparităților regionale prin sprijinirea (angajarea și generarea de bogăție) activităților economice în regiuni”. [197]

Scopul dezvoltării regionale îl constituie structurarea echilibrată a teritoriului din perspectiva potențialului economic și social prin diverse mijloace, cum ar fi: distribuirea echilibrată a activităților economice în plan regional, reducerea decalajelor între componentele spațiului, utilizarea și punerea în valoare a resurselor, etc.

Caracteristicile esențiale avute în vedere de OECD în abordarea dezvoltării regionale includ:

- ✓ o strategie de dezvoltare care să acopere o gamă mare de factori direcți și indirecti care afectează performanța firmelor locale;
- ✓ accent pe activele specifice regionale și mai puțin pe transferuri și investiții de sus în jos;
- ✓ accent pe oportunitate și nu pe nevoia de sprijin;
- ✓ abordare de guvernare colectivă, în care guvernul central nu deține o poziție dominantă, ci care implică guvernul național, regional și local, alături de alte părți interesate.

Dezvoltarea regională se focusează pe mecanisme de autoreglare economică, completat de politicile intervenționiste guvernamentale și capacitatea regiunilor de a fi competitive. Politicile de dezvoltare regională reprezintă o serie de măsuri concepute și promovate de administrațiile centrale și locale, axându-se pe afaceri, promovarea investițiilor în piața muncii, îmbunătățirea calității mediului, sănătății, educației și culturii.[178]

Obiectivul tradițional al politicilor de dezvoltare regională este reducerea disparităților teritoriale pentru atingerea echilibrului relativ între nivelurile de dezvoltare economică și socială în diferite zone de pe teritoriul național.

Analiza statistică a dezvoltării regionale se axează pe determinarea decalajelor mai mari sau mai mici existente între regiuni, ca urmare a ”echipării” lor diferențiale cu resurse materiale

și umane, și a condițiilor de evoluție economică, socială, demografică, tehnologică, politică și culturală. [150, p.202].

Decalajele existente în dezvoltarea inter și intraregională sunt datorate caracterului complex al proceselor și fenomenelor social-economice ce se manifestă la nivel regional. Evaluarea acestor decalaje se poate determina prin intermediul clusterelor și prin elaborarea de ierarhii ale unităților administrativ-teritoriale necesare realizării comparațiilor în profil teritorial. Ierarhizările care se pot efectua în vederea analizei decalajelor pot fi unicriteriale și multicriteriale. Caracterizarea multicriterială a regiunilor de dezvoltare presupune construirea unor indicatori sintetici, cum ar fi: indicele global al dezvoltării și indicele dezvoltării umane.

1.1.2. Tipologia regiunilor

Pornind de la teoria lui Whittlesey [213] și dezvoltată ulterior de către Richardson [199] ce reprezintă de altfel și metoda clasică de conceptualizare a regiunilor, se disting 3 tipuri:

1. *regiuni omogene*, acestea având la bază unele criterii-cheie, unificatoare, cum ar fi criteriul economic, criteriul geografic, criteriul social-politic, diferențierile ce pot exista în cadrul acestora sau între regiunile de acest tip fiind ne semnificative;

2. *regiuni nodale sau polarizate*, acestea având la bază o polarizare a intereselor interne către un nod sau pol unic dominant;

3. *regiuni pentru planificare sau programare*, acestea având la bază unele politici și programe specifice de dezvoltare sau care au la bază un cadru administrativ teritorial.

Menționăm că unele aspecte teoretice referitoare la tipologia regiunilor (prezentate în continuare) au fost expuse, mai detaliat, într-una din lucrările publicate ca și coautor. [48].

Utilizarea noțiunii de regiune prin extinderea în afara spațiului național, oferă o altă tipologie, de această dată în spațiul internațional. Astfel, regiunile pot fi constituite: fie având drept bază legăturile dintre *zonele de frontieră* ale unor țări vecine, fie pe baza *existenței unor legături puternice*, pe diferite criterii economice, comerciale, culturale etc. conducând la înființarea unor regiuni formate din grupuri de țări situate într-un spațiu geografic bine delimitat.

O altă clasificare a regiunilor are în vedere *scopul urmărit*, în funcție de acesta distingându-se [103, p.5-6]:

1. *regiuni administrative sau normative*, sunt acele regiuni care au la bază voința politică, având drept scop obținerea unei eficiențe, nu numai administrativă dar și economică.
2. *regiuni funcționale sau omogene* sunt acele regiuni care au la bază omogenitatea, complementaritatea și polarizarea, fiind considerate una din cele mai bune forme de

organizare spațială a informației, surprinzând foarte bine relația existentă dintre structurile sociale și cele teritoriale (interacțiuni și influențe reciproce);

3. *regiuni de programare sau de proiect* sunt acele regiuni care au la bază anumite obiective specifice și care sunt rezultatul unei agregări complexe de factori și criterii, pentru a răspunde nevoilor de constituire a structurilor instituționale eficiente.

O altă clasificare a regiunilor are la bază *tipologia de regionalizare*, abordarea teoretică a acesteia fiind dezvoltată în Europa după anii 1970. Principalele tipuri de regionalizări sunt: *regionalizare monofactorială* (are la bază un singur criteriu de grupare), *regionalizare compozită* (are la bază o combinație a principiilor de analiză a dezvoltării regionale) și *regionalizare structurală* (viziune amplă asupra dezvoltării regionale folosind modele de dezvoltare în crearea regiunilor). [21, p.44]

În funcție de caracterul central sau periferic al regiunii acestea pot fi: *regiuni centrale, regiuni intermediare și regiuni periferice*; În funcție de natura activității principale a regiunilor: *regiuni agricole, regiuni industriale și regiuni terțiare*; După gradul de urbanizare a regiunii: *regiuni puternic urbanizate, regiuni urbanizate, regiuni mai puțin urbanizate și regiuni rurale*; În regionalizarea compozită se disting: *regiuni dezvoltate, regiuni subdezvoltate, regiuni în criză, regiuni congestionate*. [44, p.14]

Grupările tipologice de regiuni sunt cele care au la bază structura administrativ-teritorială, dar care utilizează caracteristici fundamentale de dezvoltare economico-socială scopul fiind de a reduce la câteva categorii reprezentative marea varietate de regiuni din cadrul teritoriului unei țări. Aceste grupări tipologice se regăsesc atât în teorie, cât și în practică, și au rolul de a explicita importanța lor în formarea unor politici regionale specifice. [150]

Categoriile cu cea mai mare frecvență în cadrul grupărilor tipologice din diferite țări sunt:

1. *Regiuni agricole aflate în dificultate* sunt cele care dețin o poziție centrală – *core region* – ce se întind pe o suprafață destul de mare, dar populația aferentă acesteia este dispersată sau efectivul acesteia este redus. Principalele caracteristici ale acestor regiuni sunt : lipsa resurselor necesare dezvoltării, nivelul venitului pe locuitor redus, rata șomajului mare, grad mic de ocupare, productivitate a muncii scăzută, surse reduse de venituri fiscale, infrastructură necorespunzătoare, migrarea populației spre alte zone (dinspre rural spre urban).
2. *Regiuni industriale în declin* sunt cele care se caracterizează printr-o scădere a ratei de activitate, emigrație mare, populație activă îmbătrânită, grad mare de poluare, lipsa interesului pentru investiții, climat social nesatisfăcător, infrastructură uzată moral, etc.

3. *Regiuni care suportă "presiunea unei rapide dezvoltări economice"* sunt regiunile în care se utilizează intens infrastructura și resursele existente, cererea forței de muncă este excesivă. Deși se consideră că aceste regiuni ar avea rezultate pozitive, în ansamblul este exact invers. Regiunile din această categorie prezintă și anumite disfuncționalități sociale, în ciuda faptului că gradul de ocupare e mare, veniturile și fiscalitatea favorabile.

Klaus ROTH clasifică regiunile având la bază dimensiunile acestora pe 4 niveluri [200, p.17-43]:

- *microregiunea* - unitate de dimensiunea unei zone relativ mici, adesea în jurul unui oraș.
- *regiunea medie (mezo-regiune)* - o zonă de dimensiune mai mare ca un oraș sau district, dar mai mică decât o țară.
- *macroregiunea* - dimensiunea sa este între cea a unei națiuni și cea a unui continent.
- *regiunea la nivel global* - în special în discursul politic, zone foarte mari, continente sau chiar mai mari cum sunt numite regiuni: Regiunea Mării Mediterane, Regiunea Mării Negre, etc.

Având în vedere spațiul geografic și dinamica internă a regiunilor [32, pg. 13], acestea pot fi clasificate pe 3 niveluri:

- *național* - regiuni aflate în interiorul granițelor unui stat;
- *continental* - regiuni aflate pe zone din state diferite;
- *global* - regiuni ce unesc mai multe state din același areal geografic.

1.1.3. Regiunile statistice în România și în Republica Moldova

Analiza din punct de vedere statistic a dezvoltării în plan regional a necesitat crearea unui sistem unitar teritorial: NUTS – Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică. Acesta a fost elaborat de Oficiul de Statistică al Uniunii Europene pentru colectarea, îmbunătățirea și armonizarea statisticii regionale la nivelul întregii Uniuni Europene, pentru analiza economico-socială a regiunilor, dar și pentru aplicarea politicilor de dezvoltare.

Conform Regulamentului (CE) nr. 1059/2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) [117], care vine și înlocuiește Nomenclatorul Unităților Teritorial Statistice publicat de Eurostat în anul 1999, încorporând astfel toate modificările înregistrate la nivelul structurilor teritorial - statistice ale Statelor Membre începând cu anul 1999, în NUTS trebuie să se țină cont de unitățile administrative existente ale țărilor UE și nivelul administrativ existent se determină pe baza populației medii a unităților sale administrative, astfel:

- Nivelul NUTS 1: pentru o populație minimă de 3.000.000 și o populație maximă de 7.000.000;

- Nivelul NUTS 2: pentru o populație minimă de 800.000 și o populație maximă de 3.000.000;
- Nivelul NUTS 3: pentru o populație minimă de 150.000 și o populație maximă de 800.000.

Pornind de la unitățile administrativ teritoriale cele mai mari până la cele mai mici, s-au creat astfel 5 trepte de împărțire, cele mai importante nivele fiind primele 3. Analiza economico-socială a regiunilor se realizează la toate cele trei nivele teritorial-statistice și au ca scop:

- ✓ identificarea problemelor regionale ale UE prin analiza comparativă a regiunilor de nivel NUTS 1;
- ✓ determinarea problemelor regionale ale statelor membre și a celor candidate prin analiza comparativă a regiunilor de nivel NUTS 2;
- ✓ analiza problemelor locale ale acestora prin analiza comparativă a regiunilor la nivelul NUTS 3.

Politica de dezvoltare regională la nivelul Uniunii Europene se realizează la nivelul NUTS 2.

Teritoriul **României**, conform cadrului legislativ, este organizat în următoarele tipuri de unități administrativ-teritoriale: județ, municipiu, oraș, comună și sat.

Tabel 1.1 Organizarea administrativă a teritoriului României, pe categorii de unități administrative, la 31 decembrie 2020

Categorii de unități administrative	Număr
Municipii	103
Orașe	216
Localități componente ale municipiilor și orașelor	790
Comune	2862
Sate	12959
<i>din care: aparțin de municipii și orase</i>	<i>468</i>

Sursa: [81]

Începând cu anul 1998, în România, cele opt regiuni, cu județele componente sunt :

- ✓ Regiunea 1 Nord-Est: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui;
- ✓ Regiunea 2 Sud-Est : Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea;
- ✓ Regiunea 3 Sud Muntenia: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman;

- ✓ Regiunea 4 Sud-Vest Oltenia: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea;
- ✓ Regiunea 5 Vest: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș
- ✓ Regiunea 6 Nord-Vest: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare, Sălaj;
- ✓ Regiunea 7 Centru: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu
- ✓ Regiunea 8 București-Ilfov: București, Ilfov.

Crearea acestor regiuni a avut la bază cooperarea voluntară a județelor, ele nu sunt considerate unități administrativ teritoriale și nici nu au personalitate juridică.

Există patru macroregiuni în România , fiecare fiind formată la rândul ei din 2 regiuni de dezvoltare:

- ✓ Macroregiunea 1: include Nord-Vest și Centru
- ✓ Macroregiunea 2: include Nord-Est și Sud-Est
- ✓ Macroregiunea 3: include Sud-Muntenia și București-Ilfov
- ✓ Macroregiunea 4: include Sud-Vest și Vest

Așadar, cele 4 macroregiuni ale României sunt considerate teritorii statistice de nivel NUTS 1, teritoriile celor 8 regiunilor de dezvoltare sunt considerate teritorii statistice de nivel NUTS 2, iar teritoriile celor 41 județe și cel al Municipiului București sunt considerate teritorii statistice de nivel NUTS 3.

În ceea ce privește organizarea administrativă a **Republicii Moldova**, aceasta este prezentată în tabelul nr. 1.2.

Tabel 1.2 Organizarea administrativă a teritoriului Republicii Moldova, pe categorii de unități administrative, la 31 decembrie 2020

Categorii de unități administrative	Număr
Municipii	13
Orașe	53
Localități din componența orașelor (municipiilor)	41
Sate reședințe - în care își are sediul consiliul sătesc (comunal)	916
Localități din componența comunelor (cu excepția satelor de reședință)	659

Sursa: [23, p.13-14]

Regiunile de dezvoltare în **Republica Moldova** sunt constituite conform Legii nr. 438-XVI din 28.12.2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, cu modificările și completările ulterioare. [92]

Conform acestui act normativ, regiunile statistice din Republica Moldova sunt :

- ✓ Regiunea de Nord: Municipiul Bălți, raioanele Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnița, Rîșcani, Sîngerei, Soroca;
- ✓ Regiunea Centru: Raioanele Anenii Noi, Călărași, Criuleni, Dubăsari, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Orhei, Rezina, Strășeni, Șoldănești, Telenești, Ungheni;
- ✓ Regiunea Sud: Raioanele Basarabeasca, Cahul, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Leova, Ștefan Vodă, Taraclia;
- ✓ Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia ;
- ✓ Municipiul Chișinău ;
- ✓ Transnistria: Unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului, inclusiv municipiile Tiraspol și Bender.

1.2. Sursele de date statistice – punct de pornire în analizele statistice

1.2.1. Tipologii ale surselor de date

Considerate bun public, sursele de date statistice oficiale sunt datele statistice colectate, prelucrate și diseminate de către agențiile guvernamentale, organizații internaționale sau de institutele de statistică a statelor, vizînd toate domeniile vieții economico-sociale.

Modalitățile diferite de colectare de către producătorii oficiali ai datelor statistice (institutele naționale de statistică, precum și alți producători de statistici oficiale) au condus la o diversitate a surselor de date statistice. Și în cadrul legislativ al organizării și funcționării Institutului Național de Statistică [89, art. 27 și 28] regăsim o tipologie a acestor surse.

Conform acesteia, sursele de date pot fi constituite din:

- *Observări exhaustive*, adică cercetările totale care includ întreaga populație statistică observată, cea mai cunoscută publicului fiind recensămintele;
- *Observări statistice prin sondaj*, adică cercetări statistice ce au ca scop colectarea de date de la populația statistică de referință.
- *Observări statistice parțiale de tipul anchetelor-pilot*, ce se aseamănă cu observările statistice prin sondaj, doar că nu e obligatorie asigurarea reprezentativității acesteia.
- *Surse administrative*, date obținute din registrele administrative de utilitate publică din evidențele autorităților și instituțiilor publice, informații ce vin să completeze fondul de date statistice.

Statistica oficială din Republica Moldova, reglementată prin Legea nr. 93 din 26.05.2017 [91], precizează în articolul 14 care sunt sursele de colectare a datelor, ținînd cont de aspectele profesionale și de volumul de date necesare pentru producerea de statistici oficiale, Acestea sunt clasificate în :

- cercetări statistice selective,
- cercetări statistice exhaustive,
- date administrative deținute de autoritățile administrației publice și de alte persoane juridice.

O axă prioritară în sistemul statistic, atât din România cât și din Republica Moldova o constituie utilizarea surselor administrative în producția de date statistice. Importanța utilizării acestora derivă din diminuarea presiunii și a obligativității de răspuns a repondenților incluși în cercetările statistice, drept pentru care se recurge la exploatarea informațiilor deja existente în mediul public. Utilizarea acestor surse au la bază metodele și tehnicile statistice provenite din literatura de specialitate conform cercetărilor și celor mai bune practici internaționale în acest domeniu.

O tipologie a surselor de date, a fost realizată și de alți autori, în special de teoreticienii și practicienii din domeniul marketingului, precum Philip Kotler [87, p.185-187], care consideră că în cercetările de piață sursele sunt fie interne și externe, fie surse primare și secundare.

Cunoscute și sub denumirea de surse endogene, sursele interne sunt cele care oferă cercetătorului posibilitatea de a afla diverse informații despre entitatea respectivă, ele constituindu-se din documente financiar-contabile, documente specifice compartimentului de marketing, studii de piață, diverse rapoarte privind activitatea de marketing a firmei/instituției etc.

Așa cum le spune și denumirea, sursele externe sau exogene, sunt cele care provin din afara entității, fiind împărțite și ele în 2 categorii: surse primare și surse secundare. Testele de piață, experimentele, panelurile, interviurile sunt considerate *surse primare de date*, deoarece informațiile se obțin direct prin intermediul lor. Costurile mari pe care le implică cercetarea de piață, dificultățile care apar adesea în contactul direct cu piața pentru obținerea informațiilor, au determinat ca apelarea la sursele secundare de date să devină mai frecventă, acestea oferind o varietate de informații utile în sistemul decizional. Aceste date secundare constituie de cele mai multe ori startul în procesul cercetării, indiferent de tipul acesteia.

1.2.2. Particularități ale principalelor surse de date statistice oficiale

Există numeroase organizații la nivel internațional care oferă o gamă variată de informații statistice, ce se constituie în importante surse de date statistice. O prezentare la nivel mondial a instituțiilor furnizoare de date statistice a fost realizată și prezentată de Global Edge, printr-un portal web: globalEDGE™ realizat de International Business Center din cadrul Universității din statul Michigan. [183]

Menționăm că prezentarea tipologiei surselor de date, precum și particularitățile principalelor surse de date statistice oficiale (prezentate în continuare) au fost expuse amănunțit într-una din lucrările publicate ca și co-autor. [107].

Una dintre cele mai importante instituții internaționale ce diseminează date statistice prin intermediul unor baze de date, dar și prin diverse publicații, este *Eurostat*. Acesta este portalul care prezintă cele mai noi date statistice furnizate de către Comisia Europeană, știri statistice ale Uniunii Europene. Diseminate într-o manieră accesibilă utilizatorilor, în 3 limbi de circulație internațională (engleză, franceză și germană), datele statistice acoperă diverse domenii ale vieții economico-tehnică–sociale. Statistica de la A la Z oferă date pornind de la statistici generale și regionale, domeniile economie și finanțe, industrie, comerț și servicii, populație și condiții sociale, până la agricultură, silvicultură și pescuit, transport, comerț internațional, energie și mediu înconjurător și știință și tehnologie. Prezentarea schematică cu ajutorul unui arbore de navigație (baze de date pe teme, tabele pe teme, tabele privind politica UE, etc.) vine în sprijinul utilizatorilor pentru a obține datele cât mai facil. Interfața este așadar prietenoasă și ușor de utilizat, oferind date statistice în dinamică și pentru toate țările Uniunii Europene. De asemenea, sistemul statistic european oferă într-o manieră simplă de utilizare o bază de date cu privire la rezultatele recensămintelor ce au avut loc în țările Uniunii Europene, unele informații fiind disponibile și la nivel de regiune. În plus, pe acest portal se regăsesc și unele date statistice pentru țările din afara Uniunii Europene, de exemplu țările din cadrul politicii de vecinătate din Europa de Sud, țările candidate și potențialii candidați și țările din cadrul politicii de vecinătate din Europa de Est. [181]

Un portal către o bază de date imensă a statisticilor mondiale este oferit de *Banca Mondială*, informațiile diseminate fiind organizate pe țări și subiecte de interes. Există mai multe website-uri, pe diverse teme de interes dintre care amintim: *Data*, *Doing Business Indicator* și *Investing Across Borders*.

- ✓ *Data* - Inițiativa Băncii Mondiale de creare a unei Open-Data este să ofere tuturor utilizatorilor accesul la datele Băncii Mondiale. Datele disponibile ale Băncii Mondiale, sunt prezentate fie prin tabele pre-formatate, prin interogarea bazei de date, fie prin diverse rapoarte. Indicatorilor de dezvoltare mondială, li s-a alocat practic o secțiune separată, cum ar fi: dezvoltarea agricolă, politica economică, precum și mediul înconjurător. [214]
- ✓ *Doing Business Indicator* - Indicatori ai mediului de afaceri – prezintă o gamă extinsă de statistici privind diferitele aspecte ale dezvoltării afacerii internaționale, indicatori specifici mediului de afaceri ce oferă posibilitatea de a realiza analize comparative a

economilor a peste 180 de țări, statistici diverse pornind de la disponibilitatea creditelor și până la comerțul transfrontalier. [179]

- ✓ *Investing Across Borders* – Investiții transfrontaliere – oferă indicatori la nivel de țară și pe subiecte de interes: sectorul investițiilor transfrontaliere, demararea unei afaceri externe, accesarea terenurilor pentru proiecte de investiții industriale, arbitrajul litigiilor comerciale. Prin acest website Banca Mondială a comparat legile, regulamentele și practicile care afectează investițiile străine directe din întreaga lume. [193]

United Nations - Organizația Națiunilor Unite - oferă o bază de date statistice Undata ce a fost creată pentru furnizarea statisticilor actuale, relevante și fiabile, oferite gratuit pentru comunitatea globală. Interogarea bazei de date cu ajutorul unei singure interfețe, utilizând filtre și opțiuni de căutare facile, oferă într-o prezentare tabelară indicatori la nivel internațional pe domenii diferite economice și sociale, cum ar fi: educație, sănătate, tehnologia informației și comunicațiilor, mediu înconjurător, industrie, energie, forță de muncă, conturi naționale, comerț și altele.[206]

UNDP: Human Development Reports – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) - ca organism subsidiar al Organizației Națiunilor Unite ce reprezintă rețeaua globală a ONU în domeniul dezvoltării, scopul acesteia fiind de a sprijini țările aflate în curs de dezvoltare în vederea atragerii și utilizării corespunzătoare a asistenței pentru dezvoltare, realizează o radiografie a dezvoltării umane din întreaga lume, prin Raportul Dezvoltării Umane folosind în acest sens instrumentele interactive. Indici precum: Indicele de Dezvoltare Umană (IDU), Indicele pentru Dezvoltarea Umană ajustat pentru Inegalitate (IDU-AJ), Indicele Dezvoltării de Gen (IDG), Indicele Inegalității de Gen (IIG) și Indicele Sărăciei Multidimensionale (MPI) sunt furnizați, alături de alți indicatori din domeniul sănătății, educație, sustenabilității de mediu, securitate umană, venituri, mobilitate și comunicare, comerț și fluxuri comerciale, etc., în 3 limbi de circulație internațională: engleză, franceză și spaniolă, [188]

United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) - Comisia Economică pentru Europa (CEE-ONU) a Organizației Națiunilor Unite oferă prin site-ul său informații și date din diverse domenii pentru țările membre, pornind de la demografie, transport, date de gen etc, până la tendințele economice. Baza de date, documentația aferentă, precum și o aplicație de interogare și vizualizare a datelor sunt disponibile pe acest portal, doar în 2 limbi străine: engleză și rusă. [207]

Un site administrat de către *US Census Bureau este International Data Base - Baza de Date Internaționale*. Informațiile demografice și socio-economice pentru 227 de țări și regiuni

ale lumii, fie că sunt date individuale pe țări, fie date agregate pe regiuni, sunt oferite doritorilor prin interogarea bazei de date, acestea fiind prezentate în peste 10 limbi străine. [189]

Inițiativă Băncii Mondiale de a oferi informații ce acoperă o plajă largă de subiecte specifice dezvoltării este concretizată prin *World Development Indicators - Indicatori ai dezvoltării mondiale*. Datele din sector public, sector privat, agricultură și dezvoltarea rurală, schimbări climaterice, energie și minerit, mediu înconjurător, datorie externă, infrastructura, sector financiar, sănătate, sărăcie, dezvoltare socială, protecție socială și forță de muncă, comerț, dezvoltare urbană și educație pot fi filtrate și vizualizate pe indicator, domeniu de interes sau țară. Portalul oferă o gamă de informații din peste 200 de țări și mai mult de 1.000 de indicatori, acoperind o perioadă mare de timp. [177]

În afară de site-urile menționate anterior, unde se regăsesc baze de date din diverse domenii economico-sociale, există și unele specializate doar pe unele domenii, cum ar fi: forță de muncă, agricultură, energie, finanțe, comerț și dezvoltare, sănătate, cultură etc.

Radiografia pieței forței de muncă de la nivel internațional este cel mai elocvent redată de *International Labour Organization*. Printr-o bază de date interactivă, indicatorii cu privire la forța de muncă sunt prezentați în serie lunară, trimestrială și anuală, prezentându-se totodată și proiecții a unor indicatori până la orizontul anilor 2050. Structurați pe subcapitole, pornind de la: populație și forță de muncă, ocuparea forței de muncă, șomaj, timp de lucru, câștiguri salariale și costul forței de muncă, până la protecție socială, migrația forței de muncă, securitate și sănătate la locul de muncă, și chiar evoluția prețurilor de consum, indicatorii cuantifică imaginea de ansamblu a pieței internaționale a muncii. Bazele de date, prezentate în 3 limbi de circulație internațională (engleză, franceză și spaniolă) oferă utilizatorilor informații referitoare la standardele internaționale de muncă (NORMLEX), a legilor privind condițiile de muncă, a legislației privind protecția muncii (EPLex), a legislației în domeniul securității și sănătății în muncă (LEGOSH), a muncii naționale, a securității sociale și a legislației conexe privind drepturile omului, etc. [191]

Indicatori specifici domeniului agriculturii se regăsesc pe un site al Organizației Națiunilor Unite – *FAOSTAT* – site ce prezintă centralizat date statistice din țările lumii din domeniul agriculturii. Informațiile despre producția agricolă, comerțul cu cereale și animale, balanța alimentară, indicatori specifici securității alimentelor, îngrășămintelor și pesticidele utilizate în agricultură, utilajele și investițiile din domeniul agricol, indicatorii de agro-mediu, indicatori specifici utilizării terenurilor, indicatori din silvicultură sunt puse la dispoziția doritorilor, în 6 limbi străine printr-o bază de date ușor de accesat, începând cu anul 1961. [182]

Site-ul *Agenției Internaționale a Energiei (AIE) - International Energy Agency* - oferă numeroase informații cu privire la consumul de energie la nivel mondial, prin intermediul secțiunii Statistici. Sunt disponibile totodată și o varietate de hărți care acoperă subiecte cum ar fi indicatori de energie, consum, bilanțurile energetice și a emisiilor. [190]

World Bank: Enterprise Surveys – Banca Mondială – Cercetări ale întreprinderilor – oferă utilizatorilor o gamă largă și destul de variată de date economice ce privesc activitatea a peste 125.000 firme din 139 de țări. Prezentarea datelor într-o formă schematică oferă informații utile cercetătorilor, factorilor de decizie, mass-mediei și altora. [180]

Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD) - Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare - pune la dispoziție prin site-ul său date statistice, în special exprimate în mărimi relative, cu privire la o gamă variată de statistici cheie pentru țările membre și alte țări majore. Utilizatorul poate să obțină prin simpla interogare a bazei de date rapoarte direct în pagină web, în format editabil (.xls), în format .pdf. [197]

Statistici financiare internaționale pot fi obținute prin site-ul oferit de *The BIS International Financial – Banca Reglementărilor Financiare Internaționale* – informații diseminate printr-o gamă largă de date statistice. Statisticile acoperite includ sistemul financiar global, cum ar fi împrumuturile transfrontaliere și împrumut, operațiunile de pe piețele valutare mondiale, precum și pozițiile la datoria externă ale fiecărei țări în parte. [163]

International Monetary Fund (IMF) - Fondul Monetar Internațional - furnizează statistici legate de sistemul monetar internațional, pentru cele 189 țări care formează această organizație internațională. Accesarea portalului este accesibilă doar în limba engleză. Sunt furnizate date la nivel mondial prin baza de date WEO (World Economic Outlook), bianual, în ianuarie și iunie a fiecărui an, cu publicare în aprilie și septembrie a fiecărui an. [192]

Trading Economics – oferă o varietate de indicatori economici pentru mai multe țări din întreaga lume: 36 țări din America, 48 țări din Europa, 54 țări din Africa, 49 țări din Asia și 10 țări din Australia. Datele pot fi filtrate în funcție de locația geografică, populație, rata dobânzii, precum și mulți alți indicatori. Site-ul include, de asemenea, previziuni pentru o multitudine de indicatori economici, previziuni trimestriale dar și pe un orizont mai mare de timp.[204]

UNCTAD: World Statistical Database - Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) - Baza de date statistice internaționale - creat de Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD), organ permanent specializat al Adunării Generale a ONU, oferă o acoperire largă de domenii prin baza de date statistice, inclusiv tendințele economice, investițiile străine directe (ISD), resurse financiare externe, comerțul

internațional cu bunuri și servicii, populație și forță de muncă, prețurile materiilor prime, transport maritim, etc.. Prezentat în doar 2 limbi de circulație internațională (engleză și franceză), datele pot fi exportate cu ușurință în mai multe formate de fișiere, dar oferă în același timp prin secțiunea infografice se pot obține și grafice sugestive.[205]

World Integrated Trade Solution (WITS) - Soluția de Integrare a Comerțului Mondial (WITS) este un software care preia informații privind comerțul internațional și tarifele mondiale, date colectate și centralizate de la diverse organizații de la nivel mondial, precum Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD), Banca Mondială, Comisia Statistică a Națiunilor Unite (UNSD), Centrul Internațional de Comerț și Organizația Mondială a Comerțului (OMC). Portalul oferă o diversitate de indicatori, interogarea bazei de date putând fiind făcută fie după țară, fie după indicatorul dorit, dar necesitând o înregistrare care este gratuită. [217]

UNESCO: Institute for Statistics - UNESCO: Institutul de Statistică - diseminează datele statistice cu privire la educație, știință, cultură și comunicare la nivel mondial, permițând utilizatorilor obținerea indicatorilor pe țări, regiune și ani. Prezentat în 2 limbi de circulație internațională, engleză și franceză, acest site oferă posibilitatea utilizatorilor de a obține cele mai recente informații din domeniul educației, culturii, științei, tehnologiei și inovației, prin simpla alegere dintr-o listă alfabetică a țărilor lumii. [208]

O bază de date on-line ce oferă posibilitatea descărcării în format .xls a unor statistici socio-economice, pe țări ale lumii, este *Vizala*. Disponibili doar în engleză, indicatorii din economie (bănci și creditare, datorie publică și politică fiscală, produs intern brut, produs intern net, inflație), din cercetări de piață (agricultură, industrie, servicii, energie, mediu, comerț, piețe de capital) și sociali (sănătate, educație, infrastructură, tehnologie) pot sta la baza diverselor analize economico-sociale, în dinamică. [212]

Statisticile legate de sănătate din întreaga lume sunt furnizate de *World Health Organization: Global Health Observatory (GHO) – Organizația Mondială a Sănătății* – Observatorul Sănătății la nivel Mondial. Sunt disponibili în 6 limbi străine, peste 1000 de indicatori din cele 194 state membre. Sunt furnizate date la nivel mondial cu privire la sănătatea maternală, bolile transmisibile, boli noncomunicabile și sănătate mintală, abuzul de diverse substanțe, sănătate sexuală și reproductivă, sănătate publică și mediu, medicamente și vaccinuri esențiale, precum și riscuri naționale și globale în materie de sănătate. [215]

World Income Inequality Database (WIID) – Baza de date privind inegalitatea veniturilor la nivel mondial – este un portal realizat și dezvoltat de Universitatea Națiunilor Unite (UNU) și de Institutul Mondial pentru Cercetare Dezvoltare (LARG), ce furnizează date

statistice cu privire la inegalitatea veniturilor pentru țările dezvoltate, țările în curs de dezvoltare și țările în tranziție.[216]

Date statistice referitoare la țările din continentul african, respectiv cel asiatic, sunt oferite pe 2 site-uri: *AGOA – African Growth and Opportunity Act*, respectiv *Asian Development Bank (ADB)*. Site-ul AGOA prezintă date statistice referitoare la schimburile comerciale bilaterale între organizațiile comerciale din Africa și Statele Unite ale Americii. [160] Asian Development Bank (ADB) – Banca de Dezvoltare a Asiei – oferă gratuit date statistice ale țărilor din continentul asiatic despre populație, comerț, economie, cultură, turism, sănătate, energie și electricitate,etc. Prin intermediul unui sistem de baze de date statistice online (SDBS), prezentarea rapoartelor obținute sunt disponibile fie pe țări, pe domenii de interes sau indicatori, fie pe serii de timp. [161]

Aspectele particulare a surselor on-line de date au fost expuse amănunțit într-una din lucrările publicate la un simpozion științific . [173].

Precizăm că la nivel internațional mai există numeroase surse de date disponibile on-line, unele din acestea oferind datele statistice doar celor care și-au făcut un cont pe site-ul lor și plătesc o anumită taxă pentru obținerea informațiilor dorite.

Pe lângă cele prezentate anterior, trebuie să menționăm importanța site-urilor oficiale ale institutelor, birourilor și oficiilor de statistică existente în fiecare țară, toate acestea oferind date statistice oficiale la nivel de țară, dar mult mai detaliat în funcție de organizarea administrativ-teritorială a acestora.

1.3. Sistemul de indicatori ai statisticii oficiale

1.3.1. Clasificarea indicatorilor statistici prin prisma literaturii de specialitate

Măsurarea fenomenelor economico-sociale și a proceselor ce au loc în economia unei țări se realizează prin prisma indicatorilor statistici rezultați în urma sistematizării datelor observate sau prin aplicarea unor procedee statistice. Indicatorii sunt așadar „purători de informații, reflectând în expresie numerică un fenomen real” [86, p.7] fiind totodată „rezultatul numeric al unei măsurări statistice a fenomenelor și proceselor de masă sau al unui calcul asupra datelor obținute printr-o înregistrare statistică” [86, p. 27].

Între datele statistice și indicatorii statistici nu există un semn de egalitate. Dacă datele statistice reprezintă caracterizarea numerică obținută de statistică în legătură cu unitățile, grupele sau colectivitățile studiate, indicatorii statistici sunt expresia numerică a fenomenelor, activităților, etc. definite spațial, temporal și în funcție de structura organizatorică.

Principalele elemente ale unei date statistice sunt:

- ✓ *noțiunea* - precizează fenomenul, procesul, activitatea etc;

- ✓ *identificatorii* - se referă la timp, spațiu, etc.;
- ✓ *unitatea de măsură*;
- ✓ *valoarea numerică*.

Un exemplu în acest sens este: cifra de afaceri a unei societăți comerciale din județul Bacău în anul 2018 a fost de 283.000 lei. Astfel, elementele datei statistice sunt: cifra de afaceri (noțiunea), județul Bacău și anul 2018 (identificatorii), lei (unitatea de măsură) și 283.000 (valoarea numerică).

Datele statistice specifice unei activități economico-sociale reprezintă baza obținerii indicatorilor sintetici necesari unei analize aprofundate.

La modul general, indicatorul statistic este „reprezentarea numerică a manifestărilor unor fenomene, procese, activități sau categorii economice și sociale, delimitate în timp, spațiu și structură organizatorică”. [83, p. 52].

Conform aceluiași autori, principalele 5 funcții pe care trebuie să le îndeplinească indicatorii statistici în măsurarea fenomenelor de masă sunt: măsurarea; compararea; analiza sau sinteza; estimarea; verificare a ipotezelor și/sau de testare a semnificației parametrilor utilizați.

Asigurarea descrierii cantitative și sistematice a tuturor aspectelor principale ale procesului social-economic și a economiei în ansamblu, necesită utilizarea datelor statistice social-economice. [105, p. 10].

În literatura de specialitate există numeroase clasificări a indicatorilor în funcție de anumite criterii.

După modalitatea de determinare, indicatorii pot fi:

- Indicatori primari – rezultatul măsurărilor statistice efectuate asupra unui element al colectivității sau a colectivității totale
- Indicatori derivați determinați în urma prelucrării indicatorilor primari.

Având la bază gradul de cuprindere, indicatorii pot fi:

- Indicatori sintetici
- Indicatori analitici

După forma de exprimare, indicatorii pot fi:

- Indicatori absoluți
- Indicatori relativi
- Indicatori medii

După posibilitatea comensurării, indicatorii pot fi:

- Indicatori cantitativi care exprimă măsura cantității

- Indicatori calitativi care exprimă perceperea sau opinia indivizilor asupra unui fenomen sau a unei probleme.

Chiar dacă pare a fi facilă această clasificare, în practică există riscul de a se confunda cei doi indicatori, deseori existând interdependență între aceștia și metodele de calcul. Distincția între ele ar putea fi făcută ținând cont de sursele de informare și mai ales de modalitățile prin care informația obținută este interpretată și utilizată. [106, p. 12]

Luând în considerare nivelul teritorial de culegere a datelor statistice și de necesitatea realizării diferitelor analize statistice în profil spațial, indicatorii statistici pot fi:

- Indicatori internaționali
- Indicatori naționali
- Indicatori regionali
- Indicatori locali

Periodicitatea calculării indicatorilor statistici în vederea determinării tendințelor reprezintă un alt criteriu de clasificare, astfel indicatorii putând fi:

- Indicatori lunari
- Indicatori trimestriali
- Indicatori semestriali
- Indicatori anuali
- Indicatori ocazionali (obținuți cu ocazia unor cercetări statistice ocazionale).

Având în vedere nivelul economic de calculare și diseminare, indicatorii statistici pot fi:

- Indicatori la nivel microeconomic
- Indicatori la nivel mezoeconomic
- Indicatori la nivel macroeconomic.

Conform opiniei lui Ion Pârțachi, la elaborarea metodelor de calcul al indicatorilor, statistica se bazează pe instrumentarul specific statisticii teoretice. De exemplu, „în statistica social-economică, se utilizează pe larg următoarele metode de calcul: mărimile relative, mărimile medii, metoda grupărilor, metoda cercetării exhaustive și selective, metoda indicilor, formule și cerințe analitice față de acestea.” [105, p. 11]

Reunirea indicatorilor statistici într-un sistem integrat de indicatori facilitează ușurința interpretării comportamentului unei economii naționale în ansamblu, precum și a părților sale integrante.

Rezultat al procesului cercetării statistice, indicatorul statistic, are „un conținut real, obiectiv determinat, o formă de calcul și o formă specifică de exprimare”. [17, p. 18]. Aceștia măsoară, de regulă, o categorie economică, socială, demografică, managerială, tehnologică, etc.

Conform opiniei lui Ion Pârțachi, „sistemul de indicatori este conceput după cerințe metodologice unitare, având la bază noțiuni și concepte unitare, furnizate de teoria economică, relații de calcul unitare.” [105, p.15]. Elaborarea sistemului de indicatori se face pe diferite niveluri, conducând la obținerea diferitelor subsisteme de indicatori: pornind de la agent economic, activități economice, nivelul unităților administrativ-teritoriale și agregat la nivelul economiei naționale.

1.3.2. Indicatorii statistici diseminați de statisticile oficiale din România și Republica Moldova

Componentă intrinsecă a procesului de cunoaștere, statistica oficială reprezintă în societatea modernă, unul dintre pilonii principali în guvernarea eficientă a unei țări, baza fundamentării deciziilor de la nivel micro și macroeconomic. [50, p. 19].

Furnizarea statisticilor oficiale obiective, aliniată la metodologiile internaționale, la timp, dar mai ales de calitate, oferă o dimensiune cantitativă a eficienței deciziilor guvernamentale și publice asupra unei economii naționale. [153]

După opinia lui Vergil Voineagu, „statistica oficială este, prin natura ei, un domeniu de cercetare și un instrument de măsurare ex-post a dimensiunii proceselor economice și sociale, de evaluare cantitativă a efectelor politicilor economice, ea are, implicit, și funcție previzională, în măsura în care asigură cadrul informațional necesar mecanismelor de decizie pe termen scurt, mediu și lung”. [151, p.3]

Potrivit definiției date de OCDE, statisticile oficiale sunt „statisticile difuzate de sistemul statistic național, cu excepția celor care sunt, în mod explicit, menționate că nu sunt oficiale” [184. p. 546.]

În societatea modernă, bazată pe valori democratice, statisticile oficiale sunt cele destinate întregii societăți, disponibile publicului, în mod gratuit sau la un cost relativ redus, ceea ce face ca statistica oficială să fie numită, de asemenea, și statistică publică. [141]

În opinia lui Oleg Cara, „statistica oficială poate fi definită ca statistica destinată informării societății, în mod public, produsă și diseminată de către instituțiile abilitate de stat pe baza metodelor științifice, normelor deontologice și în corespundere cu cerințele de calitate, stabilite de autoritatea statistică, conforme standardelor și bunelor practici internațional.” [50, p. 23]

Conform Eurostat, statisticile oficiale sunt : „statisticile care sunt produse și diseminate de către organizațiile publice de specialitate, care fac parte din sistemele statistice naționale și internaționale.” [185, p. 63]

Conform articolului nr. 1 a Legii organizării și funcționării statistici oficiale în România, „statistica oficială acoperă ansamblul activităților organizate pentru colectarea, procesarea, analiza, diseminarea datelor statistice, dezvoltarea culturii statistice, constituirea și administrarea seriilor de date statistice oficiale”. Aceste activități sunt realizate de autoritățile și instituțiile publice, și cuprind date și informații cu caracter demografic, economic, social, financiar etc., necesare cunoașterii realităților economice și sociale, constituind baza fundamentării strategiilor de dezvoltare și prognozelor, a deciziilor la nivel micro , dar și la nivel guvernamental. [89, art.1]

Articolul 5 din Legea nr. 93 din 26.05.2017 cu privire la statistica oficială din Republica Moldova, stipulează că statistica oficială constituie activitatea Biroului Național de Statistică având „misiunea de a colecta, de a procesa și disemina statistici oficiale obiective, credibile și în timp util, necesare pentru fundamentarea politicilor și luarea deciziilor, pentru cercetare, prognozare și informarea generală a societății. ” [91]

În prezent, statistica oficială reprezintă un „bun public”. În societatea actuală, informația statistică oficială este destinată unui cerc larg de utilizatori - întregii societăți, în condiții de maximă transparență și imparțialitate, cu acces egal în termeni de volum/conținut, calitate și timp pentru toate categoriile de utilizatori. [50]

În cele ce urmează voi face o prezentare a indicatorilor statistici diseminați de cele două instituții oficiale: Institutul Național de Statistică România și Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, indicatori diseminați on-line pe site-urile lor.

Crearea unor subsisteme de indicatori formează un tot unitar ce oferă posibilitatea caracterizării activității economico-sociale la nivel micro, mezo și macroeconomic. Actualmente, organele statistice oficiale din țările lumii operează cu două tipuri de sisteme ale indicatorilor economici și sociali:

- ✓ *Indicatorii economici* sunt cei care fac referire la activitățile din agricultură și silvicultură, din domeniul prețurilor, industrie, energie, construcții, locuințe, investiții, conturi naționale, comerț interior și exterior, etc.;
- ✓ *Indicatorii sociali* ce fac referire la populație, structură demografică și mișcări migratorii, nivel de trai, educație, cultură, sănătate, etc.

Prezentarea indicatorilor este realizată pe principalele domenii de activitate și de interes, de la statistică socială, economică, finanțe, justiție, mediu înconjurător, etc. până la

statistica regională. Menționăm că această prezentare tabelară, prezentată în Anexa 1 (Tabel A1.1) a fost expusă de autor într-una din lucrările sale[56].

Furnizarea indicatorilor statistici către un număr mare de doritori, în condiții de calitate și promptitudine menite să satisfacă la nivel ridicat cerințele acestora reprezintă obiectivul general al activității de diseminare. Rezultat al activității de producere, diseminarea reprezintă finalitatea procesului statistic.

Cheia utilității statisticii o poate constitui disponibilitatea datelor și implicit o diseminare extinsă a lor. Principalele aspecte esențiale de care trebuie să se țină cont în diseminarea datelor statistice sunt: credibilitatea datelor statistice, oportunitatea și punctualitatea diseminării, relevanța datelor statistice, și nu în ultimul rând, comparabilitatea în timp și spațiu.

Direcțiile principale ale activității de diseminare a datelor statistice în vederea eficientizării ei sunt:

- ✓ deschiderea spre exterior, ceea ce presupune cunoașterea necesităților și punerea la dispoziția utilizatorilor a informațiilor necesare;
- ✓ crearea și dezvoltarea unei atitudini active și deschise de promovare a datelor, prin diversificarea metodelor de diseminare, de la tradițional la modern;
- ✓ dezvoltarea metodelor de punere la dispoziție a indicatorilor statistici prin îmbunătățirea tehnicilor de diseminare, facilitând ușurința accesului la date.

Dezvoltarea sistemului statistic oficial trebuie să se axeze pe "deschiderea" unei relații interactive cu utilizatorii și pe reglementarea explicită a modului în care datele statistice sunt tratate ca bunuri publice sau private.

1.4 Concluzii la capitolul 1

Este evident faptul că regiunile diferă între ele, fiecare prezentând caracteristici specifice, având puncte tari și puncte slabe, drept pentru care abordarea acestora va trebui făcută individual, dar totuși analiza comparativă a acestora, prin prisma unor indicatori statistici determinați în cadrul regiunilor, pot aduce importante informații decidenților în vederea îmbunătățirii situațiilor existente. Îmbunătățirea performanțelor politicilor de dezvoltare regională trebuie să aibă la bază o permanentă măsurare a competitivității regionale, pornind de la începutul aplicării acestora, pe parcursul desfășurării și aplicării politicilor, cât și la finalizarea acestora.

Dezvoltarea regională se focusează pe mecanisme de autoreglare economică, completat de politicile intervenționiste guvernamentale și capacitatea regiunilor de a fi competitive.

Importanța cunoașterii existenței surselor de date statistice este esențială pentru orice cercetător, analist, reprezentând startul în munca lor, pornind de la documentare, cercetare,

analiză și până la prezentarea finală a rezultatelor muncii lor. Sursele de date statistice oficiale reprezintă pentru doritori una din metodele cele mai ieftine de obținere a informațiilor, credibilitatea acestora fiind incontestabilă.

Bogăția de date și de informații ce sunt furnizate de institutele de statistică a statelor, de diferite organizații internaționale, agenții guvernamentale poate fi utilizată eficient în sprijinul luării unor decizii, cu toate că de multe ori deciziile în diverse domenii sunt luate pe baza altor criterii decât datele statistice.

Prezentarea succintă a particularităților principalelor surse de date statistice are ca scop aducerea în plin plan a existenței unor baze de date, prin intermediul cărora diferite instituții internaționale diseminează date statistice, unele specializate pe anumite domenii de activitate, oferind posibilitatea identificării diversilor indicatori statistici atât de necesari în analizele economico-sociale ce reprezintă un fundament al luării deciziilor la nivel micro și macroeconomic.

În contextual actual, când nevoia generală de date statistice fiabile, care să acopere totalitatea domeniilor vieții economice și sociale este din ce în ce mai mare, îi motivează pe cei responsabili din domeniul statisticii oficiale să răspundă noilor provocări venite din partea mediului de afaceri, a mediului academic, al autorităților publice, a societății civile și a mass-mediei, care reclamă mai multe informații necesare analizei tendințelor și totodată evaluării efectelor măsurilor întreprinse.

Extinderea considerabilă a sistemului de indicatori la nivel județean / de raion, regional în conformitate cu cerințele politicii de dezvoltare în profil teritorial a reprezentat o cale primordială de apropiere a organizațiilor de statistică oficială de cerințele utilizatorilor, prin asigurarea informațiilor necesare, în condiții de comparabilitate și calitate.

Punerea la dispoziția utilizatorilor a "cifrelor oficiale" de o largă utilitate facilitând accesul rapid și cu minime costuri trebuie să reprezinte obiectiv principal al politicii de diseminare a datelor.

Volumul, diversitatea și calitatea datelor statistice diseminate de cele 2 organizații de statistică oficială răspund în mare măsură cerințelor și standardelor UE.

2. ANALIZA STATISTICĂ A DINAMICII PRINCIPALILOR INDICATORI CE CARACTERIZEAZĂ DEZVOLTAREA TERITORIALĂ A JUDEȚULUI BACĂU CU REGIUNEA DE CENTRU

2.1 Abordări comparative privind populația și principalele fenomene demografice

Cunoașterea efectivului populației, rolul și locul fiecărei persoane în procesul reproducerii populației, a activității economice și sociale, precum și analiza corelată a structurii pe grupe de vârstă și sexe sunt esențiale pentru fundamentarea deciziilor politicilor economico-sociale.

Această analiză statistică a fost prezentată detaliat, atât în unul din articolele publicate de autor într-o revistă științifică [171], cât și în cadrul unei comunicări științifice internaționale, dar pentru perioada 2007-2015. În ceea ce urmează voi prezenta actualizarea acestei analize pentru perioada 2015-2019.

Abordarea comparativă prin prisma evoluției efectivului populației dar și a principalelor fenomene demografice urmărește o evaluare a situației demografice existente în județul Bacău din România și Regiunea de Centru a Republicii Moldova, pe o perioadă de 5 ani (2015-2019).

Pentru realizarea acestei analize comparative este necesară precizarea câtorva aspecte metodologice, deoarece denumirile diferite ale unor indicatori statistici regăsiți în calculul și diseminarea lor în România și Republica Moldova, au la bază aceeași metodologie. Astfel, populația legală calculată și diseminată de Institutul Național de Statistică este întâlnită sub denumirea de populație stabilă în Republica Moldova, în esență acest indicator reprezentând numărul persoanelor care au domiciliul stabil pe teritoriul respectiv, în timp ce populația stabilă din România este cunoscută sub denumirea de populație prezentă în Republica Moldova reprezentând numărul persoanelor care se află la un anumit moment pe teritoriul respectiv.

Baza de date Tempo-Online a INS cât și baza de date a Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova au constituit punctul de pornire în realizarea prezentei analize, ce se dorește a fi o "radiografie" a situațiilor demografice pe perioada 2015-2019 a județului Bacău și a Regiunii de Centru a Republicii Moldova.

2.1.1 Analiza statistică a structurii populației pe vârste și sexe

Pentru a interpreta structura populației pe grupe de vârstă s-a luat în considerare trei grupe mari de vârstă: 0-14 ani, 15-64 ani și 65 de ani și peste. În funcție de raportul dintre acestea, există trei tipuri de populație: tânără, staționară sau adulți și vârstnică.

Procentele mai mici de 20% a populației de vârstă 0-14 ani, concomitent cu creșterea în timp a procentelor pentru celelalte grupe de vârstă, indică în cazul județului Bacău o populație

ce tinde spre îmbătrânire. Situația este oarecum asemănătoare și pentru Regiunea de Centru a Republicii Moldova, unde ponderea populației tinere scade în favoarea populației adulte, procentele populației de 65 ani și peste fiind și ele pe un trend descrescător. Populația cu domiciliu la 1 ianuarie 2019, pe grupe de vârstă este reprezentată în Anexa 2: pentru Regiunea de Centru a se vedea Figura A2.1, pentru județul Bacău a se vedea Figura A2.2.

Structura pe grupe de vârstă a populației poartă caracteristica distinctivă a procesului de îmbătrânire demografică, în principal din cauza scăderii fenomenului de natalitate, ceea ce a dus la reducerea populației tinere pentru județul Bacău de la 16,0% în 2015 la 15,4% în 2019, pentru Regiunea de Centru scăderea fiind de la 17,7% în perioada 2016-2018 la 17,6% în 2019 (aceeași valoare ca și în anul 2015). În paralel, creșterea speranței de viață a dus la o ușoară modificare a numărului și a ponderii populației adulte (15-64 ani) de la 70,0% în anul 2015 la 69,5% în 2019 pentru județul Bacău, și de la 73,3% în 2015 la 71,6% în 2019 pentru Regiunea de Centru.

Populația vârstnică a județului Bacău, crește în perioada analizată de la 14,0% în anul 2015 la 15,0% în 2019, pentru Regiunea de Centru ponderile fiind în creștere de la 9,1% în anul 2015 la 10,8% în anul 2019. Evoluția structurii pe grupe majore de vârstă a populației cu domiciliu la 1 ianuarie (2015-2019), din județul Bacău din România și Regiunea de Centru din Republica Moldova poate fi vizualizată în Anexa 2, Figura A2.3.

Vârsta mediană este un indicator ce împarte populația unei unități teritoriale în două părți egale, vârsta mediană fiind acea valoare de mijloc. [85]. La nivelul județului Bacău, la 1 ianuarie 2019 vârsta mediană a fost de 40,4 ani, în creștere cu 1,7 ani față de 1 ianuarie 2015. Calculat acest indicator pentru Regiunea de Centru, se constată că vârsta mediană la 1 ianuarie 2019 este de 34,2 ani cu doar 1,4 ani mai mare comparativ cu începutul anului 2015. A se vedea Anexa 2 – Figura A2.4.

Analiza pe sexe a populației după domiciliu atestă faptul că efectivul populației de sex feminin este superior celui de sex masculin. Dacă la nivelul județului Bacău se înregistrează o ușoară creștere a ponderii populației feminine de la un minim de 50,5% înregistrat în perioada 2015-2018 la 50,6% în anul 2019, în Regiunea de Centru, pentru întreaga perioadă analizată ponderea femeilor a rămas constantă 51,1%. Evoluția structurii populației după domiciliu la 1 ianuarie 2015 și 1 ianuarie 2019, pe sexe, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova) este prezentată în Anexa 2, Figura A.2.5.

În ultimii ani se constată un indice constant de masculinitate la nivelul județului Bacău, de 98 persoane în perioada analizată (2015-2019), în timp ce pentru situația Regiunii de Centru acest indice este constant de 96 persoane. Corelat însă cu grupele de vârstă se constată modificări în timp al acestui indicator.

Astfel, dacă la nivelul populației tinere (0-14 ani) indicele de masculinitate pentru județul Bacău este în ușoară scădere (de la 106 persoane în perioada 2015-2016 la 105 persoane în perioada 2017-2019), pentru Regiunea de Centru acest indice este constant de 106 persoane. În cazul populației staționare (15-64 ani) se înregistrează o ușoară creștere pentru județul Bacău de la 103 în perioada 2015-2017 la 104 în ultimii 2 ani, pentru Regiunea de Centru se înregistrează o valoare constantă de 99 pentru populația adultă. În ceea ce privește populația îmbătrânită (65 ani și peste) se constată o tendință de scădere la nivelul județului Bacău de la 70 în anul 2015 la 69 în perioada 2016-2019, pentru Regiunea de Centru acest indice de masculinitate înscriindu-se pe un trend crescător de la 61 în 2015 la 64 în 2019. Indicii de masculinitate din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova) pentru anii 2015 și 2019 sunt prezentați grafic în Anexa 2, Figura A2.6.

Analiza comparativă pe cele două medii de rezidență, atestă atât la nivelul județului Bacău, cât și la nivelul Regiunii de Centru o populației preponderent rurală. În perioada 2015-2019, se constată atât la nivelul județului Bacău cât și la nivelul Regiunii de Centru o ușoară scădere a ponderii rurale. Evoluția indicelui de urbanizare, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova) pentru perioada 2015 – 2019 este redată grafic în Anexa 2, Figura A.2.7.

Corelat cu grupa de vârstă, în structură, se constată că nu există tendința clară de scădere a populației urbane din județul Bacău pentru grupele majore de vârstă. Astfel, indicele de urbanizare pentru populația tânără a județului Bacău crește de la 41,8% la 44,1%, în timp ce pentru populația adultă acest indice scade de la 49,3% la 48,4%. Pentru populația cu vârsta mai mare de 65 ani, indicele de urbanizare înregistrează o tendință clară de creștere, ajungând în 2019 să fie cu 4,0 puncte procentuale mai mare decât în anul 2015 (de la 42,9% la 46,9%). Indicele de urbanizare pentru populația tânără a Regiunii de Centru înregistrează o ușoară scădere pe perioada 2015-2019 (de la 16,2% la 16,0%), pentru populația adultă ponderile sunt constante în perioada 2015-2018 (20,5%), ajungând în ultimul an al analizei să fie cu 0,1 puncte procentuale mai mare, în timp ce pentru populația îmbătrânită se constată o creștere de la 18,8% la 20,9%.

2.1.2 Analiza statistică a indicatorilor privind vitalitatea demografică, îmbătrânirea demografică și dependența demografică

Pentru a caracteriza vitalitatea demografică a celor două spații teritoriale s-au luat în calcul:

- ponderea femeilor în vârstă fertilă din totalul femeilor;
- rata de creștere naturală sau rata sporului natural;
- indicele de vitalitate Pearl.

Ponderea femeilor în vârstă fertilă din totalul femeilor reprezintă raportul femeilor având vârsta cuprinsă între 15-49 ani și totalul populației feminine.

Atât la nivelul județului Bacău, cât și a Regiunii de Centru, valorile acestui indicator sunt peste 50%, net superioare Regiunii, dar în ambele situații într-o tendință clară de scădere, cu 2,2 pp în județul Bacău și cu 1,4 pp în Regiunea de Centru. Valorile indicatorului pentru urbanul și ruralul Regiunii de Centru sunt peste 50% pe toată perioada analizată, cu un trend descendent pentru ambele situații, scăderea fiind mai accentuată în urban (-1,9 pp în urban față de -1,3 pp în rural). Situația diferă un pic pentru județul Bacău, unde ponderea femeilor în vârstă fertilă din totalul femeilor din rural, nu atinge 50% în perioada analizată, înregistrându-se o scădere de la 49,6% în 2015 la 49,2% în 2019 (valoarea minimă a perioadei). Tendința acestui indicator pentru mediul urban este similară situației pe total județ, de continuă scădere, diferența dintre 2019 și 2015 fiind în urban de -4,0 pp. Ponderea femeilor în vârstă fertilă din totalul femeilor, în 2015 și 2019, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova) este reprezentată grafic și prezentată în Anexa 2, Figura A.2.8.

Rata de creștere naturală sau rata sporului natural măsoară intensitatea creșterii naturale a populației și se calculează ca diferență între rata natalității (RN) și rata mortalității (RM). [85]

Toată perioada 2015-2019 este marcată de o rată negativă a sporului natural pentru județul Bacău, crescând de la an la an, ajungând la o valoare maximă negativă în anul 2018 de -3,5 la mia de locuitori. În cazul Regiunii de Centru, primii 2 ani luați în analiză sunt marcați de o rată a sporului natural pozitivă, în anul 2017 rata natalității ajungând să fie egală cu cea a mortalității, urmând ca în anul 2018 rata mortalității să fie superioară ratei natalității. Nu sunt disponibile date aferente anului 2019 la acest indicator, pentru Regiunea de Centru.

Indicele de vitalitate Pearl reprezintă raportul procentual între numărul născuților vii (NV) și numărul decedaților într-o anumită perioadă de referință (D), de regulă, un an. [149].

Indicele vitalității pentru județul Bacău înregistrează un trend fluctuant în perioada analizată, cu valori de la 82,7% în 2015 la un minim de 74,4% în anul 2019. Situația Regiunii de Centru este una favorabilă doar în primii 2 ani (valori peste 100%), urmând ca apoi să înregistreze o tendință de continuă scădere, atingând valoarea minimă în anul 2019 de 88,9%. Evoluția indicilor de vitalitate Pearl din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019 este prezentată grafic în Anexa 2, Figura A2.9.

Indicele de îmbătrânire demografică reprezintă creșterea ponderii populației vârstnice în detrimentul celei tinere. Se calculează ca raport dintre populația cu vârsta de 65 ani și peste și populația tânără (0-14 ani). [95]

Se consideră în literatura de specialitate că valorile mai mici de 40% ale acestui indicator indică o populație tânără, valorile cuprinse între 40-44% sunt valori care indică o populație de vârstă medie, valorile de 48-52% sunt caracteristice unei populații îmbătrânite. Calculat la nivelul județului Bacău, pentru perioada 2015-2019, acest indice indică o populație îmbătrânită, cu o valoare minimă de 87,4% în 2015 până la o valoare maximă de 97,3% în anul 2019. Și pe medii, se constată un fenomen alarmant al îmbătrânirii populației, cu valori peste 90%, indicii de îmbătrânire din rural fiind mai mici decât cei din urban în întreaga perioadă. Indicii de îmbătrânire demografică pentru Regiunea de Centru au înregistrat un trend crescător în perioada analizată, cu valori totuși sub 60% în perioada 2015-2018, în ultimul an înregistrându-se un indice de 61,5%. Indicii de îmbătrânire demografică din ruralul Regiunii au fost mai mici decât cei din urban, în perioada 2015-2019 valorile înregistrate fiind sub 60%. Evoluția indicilor de îmbătrânire demografică din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019 este prezentată grafic în Anexa 2, Figura A2.10.

Calculat pe sexe, la nivelul județului Bacău, se observă diferențe considerabile dintre indicii de îmbătrânire pentru sexul feminin și sexul masculin, o dovadă în plus a feminizării procesului de îmbătrânire a populației. Valorile acestui indice pentru persoanele de sex masculin din județul Bacău se înscriu într-un interval de 69,8% și 77,3%, în timp ce pentru persoanele de sex feminin valorile sunt foarte mari, oscilând de la 106,0% în 2015 la 118,4% în anul 2019. Și pentru Regiunea de Centru, indicii de îmbătrânire demografică pentru persoanele de sex feminin sunt cu mult mai mari decât cei pentru sex masculin. Pentru bărbați, acest indice crește de la 38,1% în 2015 la 46,6% în 2019, în timp ce pentru persoanele de sex feminin creșterea este și mai mare, de la 65,6% în primul an al analizei la 77,4% în ultimul an. Evoluția indicilor de îmbătrânire demografică, pe sexe, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019 este prezentată grafic în Anexa 2, Figura A2.11.

Indicele de senioritate reprezintă raportul dintre numărul persoanelor de 80 ani și peste și numărul persoanelor de 65 de ani și peste. [95]

Pentru județul Bacău, se înregistrează o creștere a indicelui de senioritate, de la 23,5% în 2015 la 24,8% în 2019, valorile înregistrate în rural fiind mai mari decât cele din urban, cele pentru persoanele de sex feminin fiind superioare celor înregistrate pentru persoanele de sex masculin. Regiunea de Centru prezintă o tendință de scădere în perioada 2015-2019, de la 19,8% la 18,3%. Ponderea persoanelor de peste 80 ani în populația de 65 ani și peste a fost în Regiunea de Centru mai mare în rural decât în urban. Este evidentă și în cazul Regiunii de Centru a Republicii Moldova o pondere însemnată a persoanelor de sex feminin de 80 ani și peste considerabil mai mare decât cea a bărbaților, decalajul dintre acești indici de senioritate ajungând

chiar la o diferență de 3,9 pp. Evoluția indicilor de senioritate, pe medii, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019 este prezentată grafic în Figura A2.12, iar evoluția acestui indicator pe sexe este prezentată în Figura A2.13.

Raportul de dependență demografică evidențiază ”presiunea” populației tinere de 0-14 ani și a populației de 65 ani și peste asupra populației în vârstă activă (15-65 ani). [95] Este vorba de un raport potențial de dependență. Raportul efectiv de dependență economică implică populația activă și populația inactivă, indiferent de vârstă.

Raportul de dependență demografică pentru județul Bacău se înscrie pe un trend ascendent, de la 42,9 persoane tinere și vârstnice ce revin la 100 persoane adulte în 2015 la 43,8 persoane în 2019, tendință înregistrată și pentru Regiunea de Centru (de la 36,5 persoane tinere și vârstnice ce revin la 100 persoane adulte în 2015 la 39,6 persoane în 2019). Ratele de dependență demografică din rural sunt superioare fenomenului înregistrat pe total, pentru ambele spații teritoriale, decalajul dintre cele 2 medii ajungând în anul 2015 la nivelul județului Bacău de 12 persoane tinere și vârstnice la 100 persoane adulte, în timp ce în Regiunea de Centru ecartul este mai mic de + 7,7 persoane, fiind în descreștere. Raportul de dependență demografică, pe medii, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019 este prezentat grafic în Figura A2.14.

2.2 Abordări comparative privind piața forței de muncă

Abordarea comparativă prin prisma evoluției efectivului salariaților la sfârșitul anului, dar și a câștigurilor salariale brute obținute de aceștia au ca scop creionarea situației pieței forței de muncă existente în județul Bacău din România și Regiunea de Centru a Republicii Moldova, pe o perioadă de 6 ani (2011-2016). Analiza în dinamică, cu cele mai recente date disponibile a indicatorilor menționați vizează nu numai situația de la nivelul fiecărei unități teritoriale (județ Bacău, respectiv Regiune de Centru), ci și o analiză comparativă cu situația înregistrată la nivelul fiecărei țări, România, respectiv Republica Moldova. În vederea identificării discrepanțelor existente, datele cu privire la efectivul salariaților sunt analizate pe sexe, în timp ce datele referitoare la câștigurile salariale medii brute au fost analizate doar pe sexe.

Statistica forței de muncă, ca ramură a statisticii oficiale, studiază efectivul de salariați, structura, dinamica și utilizarea resurselor de muncă ale economiei naționale, retribuirea muncii (formele de salarizare, nivelul salariului mediu și al fondului de salarii, structura fondului de salarii) și productivitatea ei.

Din bazele de date ale Institutului Național de Statistică din România și a Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova, s-au extras pentru realizarea studiului indicatorii cei mai recent publicăți, aferenți unei perioade de 6 ani, pentru a putea urmări în dinamică evoluția

acestora. Pentru realizarea acestei analize comparative este necesară precizarea câtorva aspecte metodologice. Anul 2011 a constituit anul de start în analiză, deoarece datele diseminate de Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova, atât pentru efectivul de salariați cât și pentru câștigul salarial, devin comparabile începând cu acest an, datorită modificării sferei de cuprindere. Începând cu acest an, datele referitoare la efectivul de salariați sunt obținute de la unitățile economice și sociale cu 1 și mai mulți salariați și de la toate instituțiile bugetare.

Din aceleași considerente cu privire la lipsa diseminării datelor la nivel de Regiune pentru Republica Moldova, nu a putut fi analizat comparativ și în dinamică câștigul salarial mediu net, care reprezintă în fapt suma de bani ce revine salariatului pentru munca efectuată după plata impozitului și a celorlalte contribuții obligatorii ale salariatului la asigurările sociale, la cele referitoare la asistență medicală etc.

Un impact major asupra pieței forței de muncă îl are și analiza ratei șomajului pe termen lung, analizat atât per total cât și în funcție de gen, precum și analiza inegalității distribuției veniturilor. Acești 2 indicatori statistici, alături de rata de părăsire timpurie a sistemului de învățământ a populației de 18-24 ani, ponderea copiilor cu vârsta de 0-17 ani care trăiesc în gospodăria fără locuri de muncă, ponderea persoanelor în vârstă de 18-59 ani care trăiesc în gospodăria fără locuri de muncă și rata riscului de sărăcie înainte de transferurile sociale reprezintă de fapt indicatorii privind coeziunea socială, ce stau la baza stabilirii unor politici regionale și naționale, instituțiile abilitate în colectarea și diseminarea oficială a acestora fiind birourile/institutele naționale de statistică, precum și unele instituții internaționale, de exemplu Eurostat, care diseminează prin intermediul unor baze de date interactive, indicatori structurali privind politica Uniunii Europene.

Un impact direct asupra calității vieții individului este dat de elementele coeziunii sociale ale societății. Delimitările conceptuale legate de coeziunea socială, printre care cele mai importante sunt incluziunea/excluziunea socială, capitalul social și calitatea vieții, stau la baza fundamentării direcțiilor de acțiune ce vizează atenuarea disparităților existente generate de apariția și dezvoltarea unor clivaje sociale.

Analiza comparativă a celor 2 state prin prisma indicatorilor ce privesc coeziunea socială a fost prezentată de autor, în mod detaliat, în una din lucrările sale [172].

2.2.1 Analiza statistică a efectivului de salariați la sfârșitul anului

Această analiză statistică a fost prezentată detaliat, atât în unul din articolele publicate de autor într-o revistă științifică [174], cât și în cadrul unei comunicări științifice internaționale.

Salariații constituie segmentul cel mai important al populației ocupate, iar principala sursă de venit pentru această categorie este salariul sau câștigul salarial nominal brut, respectiv

net. La sfârșitul anului 2016, efectivul salariaților din județul Bacău a fost de 111144 persoane, ceea ce reprezintă 2,1% din efectivul salariaților de la nivelul României, în timp ce la 31 decembrie 2016 Regiunea de Centru număra 124117 persoane salariate, ceea ce reprezintă 17,3% din efectivul salariaților din Republica Moldova. A se vedea Figura A3.1 (Anexa 3)

Deși se remarcă în perioada analizată o creștere a efectivului de salariați la nivelul județului Bacău, ponderea acestui indicator în valoarea înregistrată la nivelul României scade ușor de la 2,3% în anii 2011 și 2012 la 2,2% în perioada 2013-2015, ajungând în ultimul an din analiză la doar 2,1%. Nu aceeași situație o întâlnim în cazul Regiunii de Centru, unde creșterea efectivului de salariați a coincis cu o creștere a ponderii în țară (maximul de 17,5% în perioada 2013-2014), iar scăderea acestuia a dus la diminuarea valorii structurii.

Dinamica efectivului de salariați la 31 decembrie față de anul precedent, pentru județul Bacău, urmează aproximativ același trend ca cel înregistrat la nivelul României, dar cu valori sub cele înregistrate la nivel național, cu excepția anului 2012, când efectivul salariaților la nivelul județului a crescut cu 2,9%, în timp ce la nivelul României creșterea a fost de 2,5%. De menționat este și scăderea cu 3,1% la sfârșitul anului 2013 pentru județul Bacău, efectivul salariaților din România fiind cu 0,5% mai mare comparativ cu anul anterior.

Dacă la nivelul județului Bacău și a României se înregistrează dinamici pozitive ale acestui indicator, în Regiunea de Centru și Republica Moldova aceste perioade sunt marcate de scăderea efectivelor de salariați. Practic, perioadele de creștere a efectivelor de salariați din județul Bacău și România sunt perioade de scădere pentru Regiunea de Centru și Republica Moldova. Dinamica față de anul precedent a efectivului de salariați la 31 decembrie din județul Bacău și România, Regiunea de Centru și Republica Moldova (%) este reprezentată grafic în Figura A3.2 (a se vedea Anexa 3).

Analiza pe sexe atestă faptul că efectivul salariaților de sex masculin la sfârșitul anului din județul Bacău este superior celui de sex feminin, în timp ce situația de la nivelul Regiunii de Centru este total opusă, efectivul salariatelor depășind numeric efectivul salariaților. A se vedea Figura A3.3, din Anexa 3.

Se constată așadar o ușoară tendință de scădere a indicelui de masculinitate a efectivului de salariați de la nivelul județului Bacău, de la 106 persoane în anul 2011 la 103 persoane în 2016. Raportarea efectivului de salariați de sex masculin la 100 persoane salariate de sex feminin la nivelul Regiunii de Centru indică valori ușor oscilante înregistrând în primul și ultimul an al perioadei analizate aceeași valoare de 77 persoane, maximul indicelui de masculinitate fiind atins la sfârșitul anului 2015 de 80 persoane. Reprezentarea grafică a acestui indicator este prezentată în Anexa 3, Figura A3.4.

Comparativ cu sfârșitul anului 2011, efectivul salariaților înregistrați la 31 decembrie 2016 de la nivelul județului Bacău a crescut cu 5,2%, ca urmare a creșterii efectivului de salariați de sex feminin cu 7,1%, iar a celor de sex masculin cu 3,5%, creșteri ce au fost mai mici decât cele de la nivelul României. Față de același moment de referință, efectivul salariaților din Regiunea de Centru de la sfârșitul anului 2016 a scăzut cu 1,8% (-2,0% pentru persoanele de sex feminin și -1,6% pentru cele de sex masculin), dinamicile negative ale acestora fiind mai mici decât cele înregistrate la nivelul Republicii Moldova. Dinamica față de anul 2011 este prezentată grafic în Anexa 3, Figura A3.5.

2.2.2 Analiza statistică a câștigurilor salariale medii brute lunare

Această analiză statistică a fost prezentată detaliat într-o revistă științifică, fiind coautor la articolul publicat [171], precum și în cadrul unei comunicări științifice internaționale.

Câștigurile salariale constituie cea mai importantă categorie de venituri, având ponderea cea mai mare în veniturile totale ale gospodăriilor. Analiza câștigurilor salariale a avut la bază datele definitive pentru perioada 2011-2016, publicate de Institutul Național de Statistică din România și de Biroul Național de Statistică din Republica Moldova, atât cele de la nivel național, cât și de la nivelul județului Bacău și a Regiunii de Centru. Având în vedere faptul că datele diseminate de cele două instituții naționale de statistică cu privire la acest indicator sunt prezentate în moneda lor națională, respectiv leul românesc (RON) pentru România și leul moldovenesc (MDL) pentru Republica Moldova, pentru o analiză comparativă s-a utilizat și cursul de schimb mediu anual pentru aceste valute.

Tabel 2.1 : Câștigul salarial mediu brut lunar din județul Bacău și România, Regiunea de Centru și Republica Moldova, în perioada 2011-2016 (prețuri curente), în RON, MDL, EUR, USD

Ani	România				Republica Moldova			
	RON	MDL	EUR	USD	MDL	RON	EUR	USD
2011	1980	7618	467	649	3042	791	187	259
2012	2063	7208	463	595	3386	969	217	279
2013	2163	8172	489	650	3674	973	220	292
2014	2328	9753	524	695	4090	976	220	291
2015	2555	11973	575	638	4538	968	218	242
2016	2809	13790	626	692	4998	1018	227	251

Ani	Bacău				Regiunea de Centru			
	RON	MDL	EUR	USD	MDL	RON	EUR	USD
2011	1720	6618	406	564	2489	647	153	212
2012	1761	6153	395	508	2770	793	178	229
2013	1857	7015	420	558	3001	794	180	239
2014	2001	8383	450	597	3335	796	179	238
2015	2182	10225	491	545	3720	794	179	198
2016	2399	11777	534	591	4062	827	184	204

Sursa: Calculat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Calcululele au fost efectuate ținând cont și de cursul de schimb mediu anual publicat de Banca Națională a Republicii Moldova, pentru a fi siguri de corectitudinea calcululelor. Atât pentru situația din județul Bacău și România, cât și pentru Regiunea de Centru și Republica Moldova, câștigurile salariale medii brute lunare au fost prezentate și calculate în moneda fiecărei țări, dar și în cele 2 valute de circulație internațională: Euro și USD. Valorile calculate pentru situația de la nivelul economiei, în prețuri curente, sunt prezentate în tabelul nr. 2.1.

Evoluția câștigurilor salariale medii brute lunare, în prețuri curente, se înscrie pe un trend ascendent, atât pentru județul Bacău cât și pentru Regiunea de Centru, dinamicile acestora față de anul precedent fiind foarte apropiate sau chiar identice cu cele înregistrate la nivelul național al fiecărei țări. A se vedea Anexa 3, Figura A3.6. Dinamica reală a câștigului salarial mediu brut lunar se determină ca raport între indicele câștigului salarial mediu brut lunar calculat în prețuri curente (în moneda țării respective) și indicele mediu al prețurilor de consum (din țara respectivă). Pentru determinarea dinamicii reale a acestor câștiguri s-au luat în calcul indicii medii anuali ai prețurilor de consum, specifici fiecărei țări, comunicați de Institutul Național de Statistică din România și Biroul Național de Statistică din Republica Moldova.

În prețuri comparabile, câștigurile salariale medii brute lunare din județul Bacău au crescut în anul 2016 față de anul precedent cu +11,7%, aceeași creștere reală înregistrându-se și la nivelul României. Și în Regiunea de Centru și Republica Moldova, câștigurile salariale medii brute au crescut în prețuri comparabile, dinamicile reale de la nivel național fiind superioare celor de la nivelul Regiunii pentru perioada analizată, cu excepția anului 2015 când Regiunea depășește cu 0,5 pp dinamica reală a Republicii Moldova. Reprezentarea grafică a acestor dinamici este redată în Figura A3.7.

În anul 2016 comparativ cu anul 2011, câștigurile salariale medii brute lunare au crescut, în prețuri comparabile, atât în județul Bacău (+31,2%), cât și în cadrul Regiunii de Centru (+21,6%). În ambele situații, dinamicile reale au fost mai mici decât cele înregistrate la nivelul fiecărei țări (-2,3 pp pentru județul Bacău și -0,8 pp pentru Regiunea de Centru).

Persoanele salariate de sex masculin din județul Bacău au câștigat în perioada 2011 -2016 câștiguri salariale brute lunare mai mari decât cele ale Regiunii de Centru, așa cum și salariații din România au avut câștiguri brute medii lunare mai mari decât cele din Republica Moldova. Anul 2016 a fost anul cu cea mai mare abatere relativă a acestui câștig și pentru salariații de sex masculin din Regiunea de Centru față de cei de la nivelul Republicii Moldova (-21,7%).

Comparativ cu câștigul salarial mediu brut lunar realizat la nivelul României, femeile salariate din județul Bacău au obținut în perioada 2011-2016 câștiguri mai mici. Aceeași situație

o regăsim și la femeile salariate din Regiunea de Centru care au realizat câștiguri mai mici decât a celor de la nivelul Republicii Moldova.

În ceea ce privește câștigul salarial mediu brut lunar obținut de femeile din județul Bacău, în anul 2016 acesta a reprezentat 84,8% din câștigul salarial mediu brut lunar obținut de femeile din România, procent identic cu cel înregistrat de femeile din Regiunea de Centru în total câștiguri obținute de femeile din Republica Moldova. Spre deosebire de situațiile înregistrate pe total sexe și pentru cele de sex masculin, unde abaterile câștigurilor salariale de la nivelul Regiunii față de cele de la nivelul Republicii Moldova au fost vizibil mai mari decât cele calculate pentru județul Bacău comparativ cu România, în cazul câștigurilor salariale pentru persoanele de sex feminin valorile decalajelor sunt apropiate.

Cel mai mare decalaj salarial mediu brut lunar din județul Bacău între bărbați și femei s-a înregistrat în anul 2011 (+16,5% comparativ cu +13,5% înregistrat la nivelul României), în timp ce la nivelul anului 2016 se ajunge la cea mai mică abatere relativă de 8,8%, față de 7,1% înregistrată la nivel național. Evoluția decalajului dintre câștigului salarial mediu brut lunar (prețuri curente) dintre persoanele de sex masculin și cele de sex feminin, din județul Bacău și Regiunea de Centru (+/- %) este prezentată grafic în Anexa 3, Figura A3.8.

2.3 Abordări comparative a indicatorilor statistici privind sistemul educațional timpuriu

Prezenta analiză a fost prezentată detaliat de către autor în una din lucrările sale, pentru perioada 2013-2017, iar în cele ce urmează se va prezenta analiza principalilor indicatori pentru perioada 2015 -2019. [175]

Un factor important în promovarea dezvoltării economice îl reprezintă capitalul educațional ce trebuie privit ca o investiție în cei ce produc. Scopul prezentei analize îl constituie realizarea unei analize statistice a indicatorilor din domeniul educației: educația timpurie, prezentarea având la bază indicatorii statistici diseminați de către cele 2 mari instituții oficiale: Institutul Național de Statistică din România și Biroul Național de Statistică din Republica Moldova.

2.3.1 Analiza statistică a principalilor indicatori statistici din sistemul educațional timpuriu

Principalii indicatori statistici care caracterizează sistemul educațional se referă la instituții, populația școlară (totalul preșcolarilor, elevilor, studenților cuprinși în procesul educațional indiferent de forma de proprietate și nivelurile de învățământ), personalul didactic și baza materială.

Numărul redus de indicatori analizați, se datorează în principal lipsei disponibilității acestora pentru nivelul teritorial dorit (județ pentru România și Regiune pentru Republica Moldova). S-a avut în vedere în realizarea comparației dintre cele 2 unități teritoriale

administrative din România și Republica Moldova de gruparea indicatorilor statistici diseminați, în funcție de metodologia specifică. În realizarea prezentei analize s-a ținut cont de comparabilitatea internațională din domeniul educației, având la bază Clasificarea Internațională Standard a Educației ISCED 2011. Din bazele de date ale Institutului Național de Statistică din România și a Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova, s-au extras pentru realizarea studiului indicatorii cei mai recentți publicați, aferenți unei perioade de 5 ani (2015-2019), pentru a putea urmări în dinamică evoluția acestora. O analiză statistică prezentată detaliat pentru perioada 2013 -2017 a fost publicată de autor într-o revistă științifică [175].

Ca tip de unități, în România funcționează creșe și grădinițe, acestea din urmă fiind independente sau subordonate altor instituții de învățământ, iar în Republica Moldova creșe, grădinițe, creșe-grădinițe, școli-grădinițe și centre comunitare. Aceste unități pot fi cu program normal de funcționare, cu program prelungit, program săptămânal sau speciale, și funcționează atât în sistemul public cât și cel privat.

În ceea ce privește numărul de copii înscriși în creșe și grădinițe, situația diferă între cele două țări. Învățământul antepreșcolar este corespunzător nivelului 01, conform reglementărilor internaționale în materie de educație (noua Clasificare Internațională Standard a Educației - ISCED 2011) și cuprinde copiii în vârstă de 0-2 ani, în timp ce învățământul preșcolar - nivelul 02 - cuprinde, în România, copiii în vârstă de 3-5 ani și peste. În Republica Moldova, grupele de vârstă corespunzătoare educației timpurii sunt: 0-2 ani pentru învățământul antepreșcolar (nivel 01) și 3-6 ani pentru învățământul preșcolar (nivelul 02).

Educația timpurie cuprinde învățământul antepreșcolar și preșcolar. Indicatorii statistici diseminați sunt: unitățile școlare (creșe și grădinițe), copiii înscriși, personalul didactic și infrastructură aferentă desfășurării educației timpurie.

În ceea ce privește disponibilitatea acestor indicatori pentru analiza comparativă, ea diferă de la indicator la indicator. Infrastructura numărului de creșe și grădinițe, de exemplu, este diseminată doar de Institutul Național de Statistică la nivel de județ, în timp ce nu dispunem de aceste informații pentru Regiunea de Centru. Un alt exemplu îl constituie diseminarea de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova a indicatorilor privind capacitatea instituțiilor (locuri, grupe), în timp ce nu regăsim asemenea informații la nivelul Institutului Național de Statistică din România.

La începutul anului 2019/2020, numărul unităților din educația timpurie din județul Bacău a fost de 399 unități, în timp ce la același moment, Regiunea de Centru număra 495 unități. În întreaga perioadă 2015-2019 numărul creșelor și a grădinițelor din Regiunea de Centru a devansat pe cel din județul Bacău, decalajul cel mai mare între cele 2 unități teritoriale a fost

înregistrat în anul 2019: +96 unități. În Anexa 4, Figura A4.1 este redată evoluția numărului unităților din educația timpurie, din județul Bacău și Regiunea de Centru.

Dinamica numărului de creșe și grădinițe de pe raza județului Bacău urmează un trend descendent, în ultimul an al prezentei analize fiind cu 1,2% mai puține unități față de anul precedent, iar față de anul 2015 numărul acestora a scăzut cu 12,5%. Trendul numărului de unități înregistrat în Regiunea de Centru este unul oscilant, cea mai mare creștere față de anul anterior fiind înregistrată în anul 2018 (+2,1%), în anul 2019 funcționând același număr de creșe și grădinițe față de 2018, dar cu 2,3% mai multe decât în anul 2015 (+11 unități).

Având în vedere diferențele de vârstă corespunzătoare educației timpurii între cele 2 sisteme educaționale: 0-5 ani pentru România și 0-6 ani pentru Republica Moldova, numărul copiilor înscriși în creșe și grădinițe nu poate fi comparat ca efectiv, ci doar ca dinamici ale acestui indicator.

Dacă la nivelul județului Bacău se înregistrează o scădere în perioada 2015-2017 a numărului de copii care frecventează aceste unități de la an la an, situația este total opusă pentru perioada următoare când se înregistrează creșteri anuale. Regiunea de Centru a Republicii Moldova înregistrează fluctuații de la an la an. În anul 2019 în județul Bacău erau instituționalizați în sistemul educației timpurii cu 0,3% mai mulți copii față de anul precedent, în timp ce față de anul 2015 numărul acestora a scăzut cu 2,9%. În 2019 față de anul 2018 numărul copiilor care frecventau creșele și grădinițele din Regiunea de Centru a scăzut cu 1,1%, față de anul 2015 numărul acestora a scăzut 0,6%. A se vedea Figura A4.2, din Anexa 4.

Rata brută de cuprindere în învățământul antepreșcolar și preșcolar este un indicator care se utilizează pentru a evidenția nivelul de participare la educație, într-un an. Proporția cuprinderii în procesul educațional reflectă capacitatea sistemului de educație de a permite accesul copiilor din grupa de vârstă antepreșcolară și preșcolară la sistemul de educație timpurie. Pentru calculul ratei brute de cuprindere în educația timpurie, grupa de vârstă oficială pentru județul Bacău este 0-5 ani, iar pentru Regiunea de Centru a Republicii Moldova de 0-6 ani.

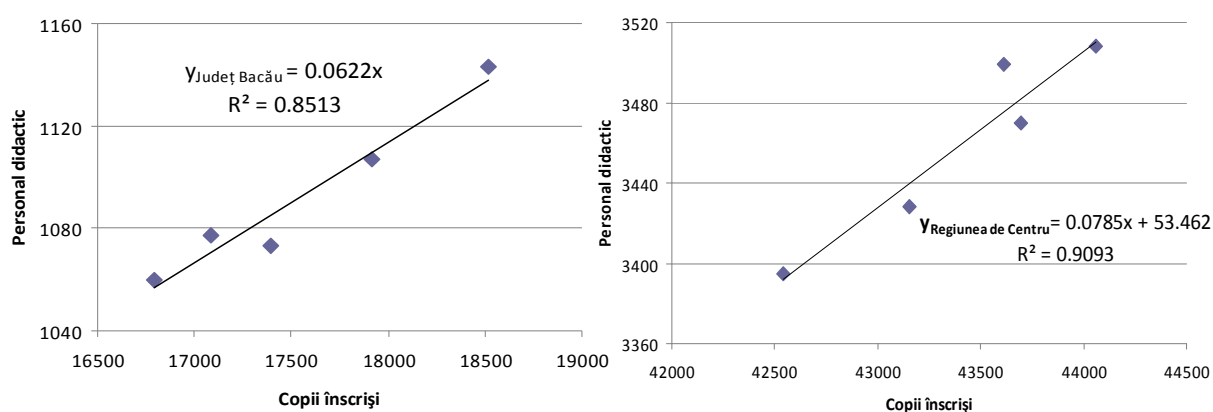
Raportat la populația de la 1 ianuarie din grupa de vârstă oficială, în întreaga perioadă 2015-2019, ratele brute de cuprindere în sistemul educațional timpuriu din județul Bacău nu depășesc 40%, cea mai mare rată fiind înregistrată în anul 2019 (40,1%). Spre deosebire de situația din județul Bacău, ratele brute de cuprindere în instituțiile de educație timpurie din Regiunea de Centru înregistrează creșteri de la an la an, de la 49,2% în 2015 la 51,5% în anul 2019. Ratele brute de cuprindere în sistemul educațional timpuriu sunt reprezentate grafic în Anexa 4, Figura A4.3.

La nivelul județului Bacău dinamica față de anul anterior a numărului de copii înscriși are același trend descrescător ca și al populației din grupa oficială de vârstă corespunzătoare educației timpurii, doar pentru perioada 2015-2017. În perioada 2018 – 2019 se înregistrează creșteri la nivelul județului Bacău a numărului copiilor înscriși, în timp ce populația din grupa oficială de vârstă (0-5 ani), înregistrează scăderi, în anul 2019 reducerea populației față de anul anterior fiind de -1,9%. Pentru Regiunea de Centru se poate constata fenomenul opus situației din județul Bacău: modificări relative pozitive față de anul anterior pentru copii înscriși în creșe și grădinițe superioare modificărilor relative pentru populația de vârstă 0-6 ani. Excepție de la această tendință se remarcă în anul 2019 față de 2018 când dinamicile au fost negative, scăderea populației de vârstă 0-6 ani fiind mai mică decât reducerea numărului de copii înscriși în instituții (-2,6% față de -1,1%). A se vedea Figura A4.4.

2.3.2 Analiza prin metode parametrice de determinare a legăturii și intensității existente între principalii indicatori din domeniul sistemului educațional timpuriu

Existența unei legături între numărul de copii înscriși în instituțiile de educație timpurie și personalul didactic din acest sistem de învățământ se poate determina prin una din metodele parametrice de determinare a legăturii, respectiv ecuația de regresie.

Conform datelor disponibile, atât pentru județul Bacău cât și pentru Regiunea de Centru, se constată existența unei legături directe între cei doi indicatori, adică la creșterea cu 100 de copii înscriși în instituțiile de educație timpurie din județul Bacău, numărul personalului didactic aferent ar crește în medie cu 6 cadre didactice, în timp ce pentru Regiunea de Centru, la creșterea cu 100 de copii, personalul didactic ar crește în medie cu aproximativ 8 persoane.

Figura 2.1: Legătura existentă între numărul de copii înscriși în instituțiile de educație timpurie și personalul didactic din aceste instituții din județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova

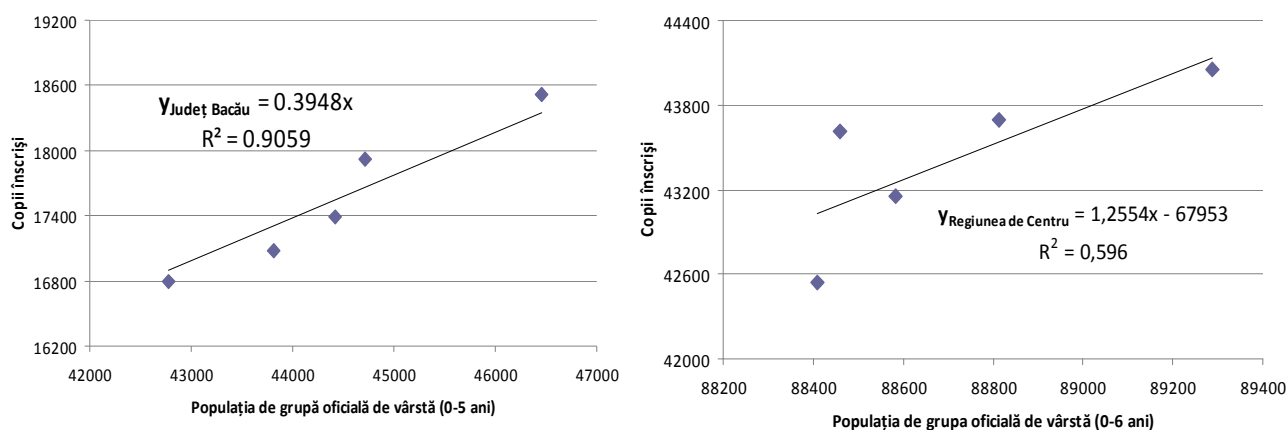
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate de la Direcția Județeană de Statistică Bacău și [37]

Calcularea coeficientului de corelație, indică în ambele situații o legătură strânsă între cele două variabile, coeficientul de determinație calculat indică o pondere de 85,1% a influenței numărului de copii înscriși asupra personalului didactic existent în instituțiile de educație timpurie din județul Bacău, în timp ce pentru situația din Regiunea de Centru influența este de peste 90% (90,9%).

În mod asemănător se poate determina ce tip de legătură ar exista între populația din grupa de vârstă oficială (pentru județul Bacău este 0-5 ani, iar pentru Regiunea de Centru a Republicii Moldova de 0-6 ani) și numărul de copii înscriși în instituții.

Aplicând aceeași metodă parametrică de determinare a legăturii, se constată și în cazul celor două variabile că există o legătură directă, pentru ambele spații teritoriale luate în analiză. La creșterea cu 10 persoane a populației are loc o creștere în medie a numărului de copii înscriși cu 4 persoane în județul Bacău, în timp ce la nivelul Regiunii de Centru a Republicii Moldova creșterea cu un copil din grupa de vârstă oficială ar determina creșterea în medie cu un copil înscriș în instituțiile de educație timpurie (număr redus de astfel de unități în raport cu cererea).

Așa cum se poate observa și din figura 2.2, coeficientul de determinație calculat pentru datele județului Bacău indică o influență de 90,6% a populației din grupa de vârstă oficială asupra efectivului de copii înscriși în sistemul educațional timpuriu, în timp ce pentru situația Regiunii de Centru a Republicii Moldova influența este de doar 59,6%, explicabilă prin numărul redus de locuri în unitățile de educație timpurie.

Figura 2.2: Legătura existentă între populația din grupa de vârstă oficială și numărul de copii înscriși în instituțiile de educație timpurie, din județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate de la Direcția Județeană de Statistică Bacău și [37]

2.4 Analiza comparativă a indicatorilor statistici ce caracterizează activitatea culturală

Accesul populației la actul cultural, cunoașterea aspectelor legate atât de producerea, cât și de consumul cultural stau la baza analizelor cu privire la gradul de culturalizare a populației. Scopul prezentei lucrări îl constituie realizarea unei analize statistice a indicatorilor din domeniul cultural, prezentarea având la bază indicatorii statistici diseminați de către cele 2 mari instituții oficiale: INS și BNS. Indicatorii din domeniul cultural stau la baza unor analize care permit fundamentarea și adoptarea unor deciziilor legate de desfășurarea activităților sociale, de rezultatele politicilor adoptate într-o anumită perioadă de timp și de efectele produse de această politică. Principalii indicatori statistici care caracterizează sistemul cultural se referă la activitatea bibliotecilor, a muzeelor, a instituțiilor de spectacol și concerte, a editurilor și cele referitoare la emisiunile de radio și televiziune.

Numărul redus de indicatori analizați în prezenta lucrare, se datorează în principal lipsei disponibilității acestora pentru nivelul teritorial dorit (județ pentru România și Regiune pentru Republica Moldova). Din păcate, lipsa diseminării de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova la nivel de regiune a indicatorilor specifici activității editurilor și a celor referitoare la emisiunile de radio și televiziune, a determinat ca prezenta analiză să se axeze doar pe prezentarea indicatorilor specifici activității bibliotecilor, a muzeelor și a instituțiilor culturale. S-a avut în vedere în realizarea comparației dintre cele 2 unități teritorial administrative din România și Republica Moldova de gruparea indicatorilor statistici diseminați, în funcție de metodologia specifică.

Din bazele de date ale Institutului Național de Statistică din România și a Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova, s-au extras pentru realizarea studiului indicatorii cei mai recent publicati, aferenți unei perioade de 7 ani (2013-2019), pentru a putea urmări în dinamică evoluția acestora.

2.4.1. Activitatea bibliotecilor publice

În ceea ce privește disponibilitatea acestor indicatori pentru analiza comparativă, ea diferă de la indicator la indicator. Institutul Național de Statistică diseminează până la nivel de județ, numărul total al bibliotecilor existente, pe tipuri de categorii de biblioteci (ale instituțiilor de învățământ superior, specializate, școlare, publice), în timp ce Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova diseminează în profil teritorial doar situația bibliotecilor publice, datele referitoare la celelalte categorii de biblioteci (ale instituțiilor de învățământ, tehnice, agricole din rețea, medicale din rețea, și altele) fiind diseminate doar la nivel național. Prin urmare, prezenta analiză se va axa doar pe activitatea bibliotecilor publice din cele 2 spații teritoriale.

În județul Bacău, la finele anului 2019 funcționau în total 350 biblioteci, 74,9% din acestea funcționând în rețeaua școlară, 19,4% sunt biblioteci publice, 5,1% biblioteci specializate, ponderea cea mai mică a acestora regăsindu-se în categoria instituțiilor de învățământ superior, existând practic doar 2 astfel de instituții la nivelul județului Bacău.

În ceea ce privește numărul bibliotecilor publice din județul Bacău, la sfârșitul anului 2019, acesta a fost de 68 unități, în timp ce la același moment, Regiunea de Centru număra 512 unități. Evoluția numărului de unități este redată grafic în Anexa 5, Figura A5.1.

Evoluția oscilantă a acestui indicator, în ambele spații teritoriale analizate, au determinat ca numărul mediu al bibliotecilor publice ce au funcționat în perioada 2013-2019 în județul Bacău să fie de 72 unități, în timp ce în Regiunea de Centru a Republicii Moldova numărul mediu al bibliotecilor să fie de 519 unități.

Dinamica numărului de biblioteci publice de pe raza județului Bacău urmează un trend preponderent descendent, în ultimul an al prezentei analize fiind cu 1,4% mai puține unități față de anul precedent (-o unitate), iar față de anul 2013 numărul acestora a scăzut cu 9,3% (-7 unități). Trendul numărului de unități înregistrat în Regiunea de Centru este descrescător, cea mai mare scădere față de anul anterior fiind înregistrată în anul 2016 (-0,4%, respectiv 3 unități), în anul 2019 funcționând cu 0,8% mai puține biblioteci față de 2018, dar cu 2,3% mai puține decât în anul 2013 (-12 unități). A se vedea figura A5.2, din Anexa 5.

Având în vedere faptul că nu se diseminează la nivel de regiune valorile absolute ale numărului de cititori (utilizatori) activi, ci doar date calculate la 10.000 locuitori, prin urmare vom calcula și prezenta în continuare același indicator și pentru județul Bacău. Pentru determinarea acestui indicator s-a luat în calcul populația după domiciliu la 1 iulie. Scăderea de la an la an a populației din județul Bacău, concomitent cu o evoluție descrescătoare a numărului de utilizatori activi înregistrați în bibliotecile publice a determinat de asemenea o evoluție a acestui indicator, ajungând în anul 2019 să fie cu 41,7% mai puțini cititori activi la 10.000 locuitori comparativ cu anul 2013. Și pentru situația înregistrată în Regiunea de Centru a Republicii Moldova se constată o evidentă tendință de scădere a acestui indicator.

Scăderea numărului de cititori activi a contribuit de asemenea și la scăderea numărului de volume eliberate (cărți și reviste eliberate). Dacă la nivelul Regiunii de Centru se constată o scădere cu 13,5% a numărului de cărți și reviste eliberate în 2019 față de 2013, situația de la nivelul județului Bacău indică o scădere masivă, înjumătățindu-se practic numărul eliberărilor efectuate (-47,6%). Evoluția numărului de volume eliberate de bibliotecile publice, în județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova (2013-2019) este redată în Figura A5.3.

Pentru a întregi și a avea o imagine mai clară asupra activității bibliotecilor publice se determină *numărul mediu de volume eliberate* de către o astfel de bibliotecă. Evoluția acestui indicator este prezentată grafic în Anexa 5, Figura A5.4.

2.4.2. Activitatea muzeelor

Și pentru activitatea muzeelor indicatorii diseminați de cele 2 institute diferă un pic, diversitatea indicatorilor calculați și furnizați de INS fiind mai mare. În afară de indicatorii: muzee, vizitatori și personal, care sunt comuni cu cei calculați și diseminați de BNS, INS furnizează și informații, până la nivel de județ, referitoare la bunurile culturale și naturale pe tipuri de muzee, numărul de expoziții și suprafața totală de expunere, atât pe forme de proprietate cât și pe categorii de muzee, publicațiile specifice muzeelor și colecțiilor publice (pe tipuri de muzee, titluri, tiraj, forme de proprietate), numărul programelor și proiectelor educative pentru populație (pe tipuri de muzee, categorii de programe, grupe de vârstă a populației), acesta din urmă fiind diseminat la nivel național.

Numărul muzeelor se înscrie pe un trend ascendent, atât pentru județul Bacău cât și pentru Regiunea de Centru. În anul 2019 au funcționat 27 de muzee în județul Bacău, cu +8,0% mai multe decât în anul 2013 (+2 muzee), în timp ce în Regiunea de Centru a Republicii Moldova au funcționat 41 muzee (la fel ca și în 2014 și 2016), cu +2,5% mai multe unități de acest gen comparativ cu anul de bază 2013. A se vedea Figura A5.5.

Evoluția crescătoare a acestui indicator, în ambele spații teritoriale analizate, au determinat ca numărul mediu al muzeelor ce au funcționat în perioada 2013-2019 în județul Bacău să fie de 26 unități, în timp ce în Regiunea de Centru a Republicii Moldova numărul mediu al muzeelor să fie de 41 unități.

Numărul vizitatorilor care au frecventat într-un an calendaristic muzeele au crescut de la an la an, atât în județul Bacău cât și în Regiunea de Centru. Astfel, în anul 2019 numărul persoanelor care au vizitat muzeele din județul Bacău s-a dublat față de anul 2013, creșterea acestui indicator în Regiunea de Centru fiind mai scăzută, cu doar +13,4%. Evoluția acestui indicator este redată în Figura A5.6.

În ceea ce privește *numărul mediu de vizitatori per muzeu* în cursul unui an, se constată o evoluție oscilantă, atât în cazul județului Bacău cât și a Regiunii de Centru. În întreaga perioadă analizată, valorile medii din Regiunea de Centru sunt net superioare celor din județul Bacău, atingând maximul în anul 2017 (4.560 persoane), maximul pentru județul Bacău fiind înregistrat în anul 2017, unde în medie reveneau 4.560 vizitatori pe an la un muzeu. Evoluția numărului mediu de vizitatori ce revin la un muzeu și dinamica acestuia față de anul anterior, din județul Bacău și Regiunea de Centru, în perioada 2013 – 2019 este redată în Figura A5.7.

Personalul care lucra la sfârșitul anului 2019 în muzeele din județul Bacău a fost mai mic comparativ cu cel de la nivelul Regiunii de Centru, aceeași situație fiind întâlnită pe toată perioada analizată. (A se vedea Figura A5.8). Creșterea continuă a numărului de vizitatori, precum și a numărului de muzee a atras după sine și creșterea de la an la an a personalului care deservește acest sistem. Astfel, în 2019 în muzeele din județul Bacău, personalul crește față de anul anterior cu 2,4%, iar față de anul 2013 cu 9,4%. Efectivul personalului din Regiunea de Centru a crescut în anul 2019 cu 17,5% față de anul 2013, și a rămas la același nivel față de anul anterior. Raportat la numărul de muzee care funcționează se constată că, în medie, pentru întreaga perioadă 2013-2019, revin 5 cadre la o astfel de instituție la nivelul județului Bacău, în timp ce la nivelul Regiunii de Centru a Republicii Moldova revin în medie, per întreaga perioadă 4 persoane.

2.4.3. Activitatea instituțiilor culturale

În categoria instituțiilor culturale, conform definiției, sunt incluse instituțiile de spectacole și concerte, cum ar fi teatrele, filarmonicile, orchestrele și ansamblurile artistice. Acestea oferă publicului spectacole dramatice, coregrafice, de divertisment, lirice, de divertisment, folclorice, de circ, de păpuși sau marionete, precum și concerte, indiferent de gen.

Și pentru acest subcapitol din domeniul culturii, diversitatea și gradul de disponibilitate a indicatorii diseminați de Institutul Național de Statistică sunt net superioare celor prezentați de Biroul Național de Statistică. Din păcate, la nivel de raioane, respectiv regiune, BNS diseminează doar 2 indicatori absoluți : numărul de instituții culturale și numărul de locuri oferite în sălile de spectacol (mii locuri) și un singur indicator relativ: numărul de locuri oferite în sălile de spectacol ce revin la 1.000 locuitori. Prin urmare, analiza comparativă a indicatorilor din acest subdomeniu se limitează doar la acești 3 indicatori, cu toate că INS calculează și diseminează la nivel de județ mai mulți indicatori precum: numărul de titluri piese, spectacole, concerte și evenimente (pe categorii de instituții de spectacole, pe tipuri: repertorii și evenimente, forme de proprietate, premiere); spectacole și concerte la instituțiile și companiile de spectacole sau concerte în funcție de categorii de instituții, loc de desfășurare și forme de proprietate; spectatori și auditori la reprezentațiile artistice, în funcție de categorii de instituții, loc de desfășurare și forme de proprietate; personalul angajat în instituțiile și companiile din spectacole, pe categorii de instituții.

În anul 2019 numărul acestor *instituții culturale* la nivelul județului Bacău a fost de 5 unități, cu o unitate în plus față de perioada 2013-2017. La nivelul Regiunii de Centru, numărul instituțiilor culturale la finele anului 2019 a fost de 466 instituții, în scădere față de anul 2013 cu 3 unități (-0,6%) și același număr comparativ cu anul 2018.

În ceea ce privește indicatorul *numărul de locuri în sălile de spectacol*, pentru Regiunea de Centru datele sunt diseminate în mii locuri, în timp ce pentru județul Bacău, unitatea de măsură este locuri. Pentru uniformitate în analiză, datele aferente județului Bacău s-au exprimat în mii locuri. În perioada 2013-2015, în județul Bacău s-au oferit 0,613 mii locuri, următorii 2 ani din analiză scăzând la 0,608 mii locuri, ca în perioada 2018-2019 să fie de 0,888 mii locuri. Raportat la 1000 locuitori, numărul mediu de locuri din sălile de spectacol urmează același trend, valorile acestui indicator fiind superioare numărului de locuri oferite. Numărul de locuri în sălile de spectacol (mii locuri) și numărul mediu de locuri ce revin la 1.000 locuitori din județul Bacău, perioada 2013-2019 este redat grafic în Figura A5.9.

La nivelul Regiunii de Centru, numărul de locuri în sălile de spectacol scad de la an la an în perioada 2013 – 2016, urmând să înregistreze o ușoară creștere în următorii 2 ani din analiză, oferind în 2019 un număr de 125,8 mii locuri.

Raportat la 1.000 locuitori, numărul mediu de locuri din sălile de spectacol urmează același trend, dar spre deosebire de situația din județul Bacău, în Regiunea de Centru valorile acestui indicator sunt mai mici decât numărului de locuri oferite. Reprezentarea grafică a numărului de locuri în sălile de spectacol (mii locuri) și numărul mediu de locuri ce revin la 1.000 locuitori din Regiunea de Centru, în perioada 2013-2019 este redată în Figura A5.10.

2.5 Concluzii la capitolul 2

Procentele mai mici de 20% a populației de vârstă 0-14 ani, concomitent cu creșterea în timp a procentelor pentru celelalte grupe de vârstă, indică în cazul județului Bacău o populație ce tinde spre îmbătrânire. Situația este oarecum asemănătoare și pentru Regiunea de Centru a Republicii Moldova, unde ponderea populației tinere scade în favoarea populației adulte, procentele populației de 65 ani și peste fiind și ele pe un trend descrescător. Indicele de masculinitate la nivelul județului Bacău se înscrie pe un trend descendent, în timp ce pentru Regiunea de Centru acest indice rămâne constant pe perioada analizată.

Analiza comparativă pe cele două medii de rezidență, atestă atât la nivelul județului Bacău, cât și la nivelul Regiunii de Centru o populației preponderent rurală.

Pe medii, în județul Bacău se constată un fenomen alarmant al îmbătrânirii populației, cu valori peste 90%, indicii de îmbătrânire din rural fiind mai mici decât cei din urban în întreaga perioadă. Indicii de îmbătrânire demografică pentru Regiunea de Centru au înregistrat un trend crescător în perioada analizată, cu valori totuși sub 60% în perioada 2015-2018, în ultimul an înregistrându-se un indice de 61,5%. Indicii de îmbătrânire demografică din ruralul Regiunii au fost mai mici decât cei din urban.

În urma analizei indicatorilor ce caracterizează *situația forței de muncă* a județului Bacău din România, precum și a celei de la nivelul Regiunii de Centru a Republicii Moldova putem concluziona că în ceea ce privește evoluția efectivului de salariați de la 31 decembrie din județul Bacău aceasta a fost una favorabilă, pozitivă, valorile acestui indicator crescând an de an, asemănător cu trendul României, în timp ce în Regiunea de Centru acest indicator are o traiectorie oscilantă, în scădere față de anul 2011 dar într-o ușoară creștere față de anul anterior, înscriindu-se de fapt pe traseul parcurs de acest indicator și pentru Republica Moldova.

Efectivul salariaților de sex feminin din Regiunea de Centru a fost net superior celui de sex masculin pentru toată perioada de 6 ani luată în analiză, situație total opusă pentru cazul județului Bacău unde predominant sunt angajați ca salariați persoane de sex masculin, singurul sfârșit de an cu valori mai mari la persoanele de sex feminin față de cel masculin fiind 2014.

În ceea ce privește câștigul salarial mediu brut lunar, în toată perioada analizată, 2011-2016, în județul Bacău s-au înregistrat câștiguri mai mari decât la nivelul Regiunii de Centru, așa cum valorile acestui indicator de la nivelul României au fost net superioare celor din Republica Moldova. În întreaga perioadă analizată, câștigul salarial mediu brut lunar de la nivel teritorial a fost mai mic decât cel de la nivel național.

Analizat pe sexe, diferențele relative ale câștigurilor salariale medii brute lunare obținute de salariații de sex masculin din județ/regiune față de cele obținute de salariații de același sex de la nivelul țării au fost negative. Dacă la nivelul județului Bacău și a României se înregistrează dinamici reale pozitive și negative ale câștigului salarial mediu brut lunar față de anul anterior, în Regiunea de Centru și Republica Moldova întreaga perioadă analizată este marcată doar de creșteri reale de la an la an.

Câștigul salarial mediu brut lunar obținut de femeile din județul Bacău și de cele din Regiunea de Centru a reprezentat, în anul 2016, 84,8% din câștigul salarial mediu brut lunar obținut de femeile salariate de la nivel național. Cu privire la disparitățile de gen menționăm că salariații de sex masculin au avut câștiguri salariale medii brute lunare superioare față de cele obținute de persoanele de sex feminin, situație înregistrată pe întreaga perioadă analizată, atât în județul Bacău și România, cât și în Regiunea de Centru și Republica Moldova.

În urma analizei datelor prezentate mai sus pentru situația înregistrată în cadrul *sistemului de educație timpurie* a județului Bacău din România, precum și a celei de la nivelul Regiunii de Centru a Republicii Moldova, putem concluziona că în ceea ce privește evoluția numărului de creșe și grădinițe din județul Bacău aceasta nu a fost una favorabilă, valorile acestui indicator scăzând an de an, în timp ce în Regiunea de Centru acest indicator are o traiectorie ascendentă, atingând maximul în 2019.

Rata brută de cuprindere în învățământul antepreșcolar și preșcolar înregistrată în județul Bacău este mai mică decât cea a Regiunii de Centru a Republicii Moldova, înregistrând fluctuații de la an la an, dar nedepășind 40%, în timp ce în Regiunea de Centru aceste rate sunt în creștere de la an la an, atingând un maxim de 51,5% în anul 2019.

Determinarea parametrilor de regresie liniară pentru stabilirea existenței unei legături între numărul de copii înscriși în instituțiile de educație timpurie și personalul didactic din acest sistem de învățământ, indică atât în cazul județului Bacău cât și a Regiunii de Centru, existența unei legături directe, cu influențe de 85% în cazul județului Bacău și peste 90% în cazul Regiunii de Centru. Și în cazul aplicării modelului de regresie pentru variabilele: populația de grupă oficială de vârstă și copii înscriși, rezultă o legătură directă între acestea, dar de intensitate mai mică, coeficientul de determinație în cazul județului Bacău fiind superior celui din Regiunea de Centru.

În urma analizei indicatorilor ce caracterizează situația înregistrată în *domeniul cultural* a județului Bacău, precum și a celui de la nivelul Regiunii de Centru putem concluziona că evoluția activității bibliotecilor publice nu a fost una favorabilă, numărul bibliotecilor publice scăzând de la an la an în perioada 2013-2019, atât în județul Bacău, cât și în Regiunea de Centru. Scăderea, de la an la an, a populației din județul Bacău concomitent cu o evoluție descrescătoare a numărului de utilizatori activi înregistrați în bibliotecile publice a determinat de asemenea o evoluție descrescătoare a numărului de cititori activi la 1000 locuitori, situație identică și pentru Regiunea de Centru. Numărul de volume eliberate înregistrează o scădere masivă la nivelul județului Bacău, ajungând ca în anul 2019 numărul acestora să fie la jumătate față de cel din anul 2013, pentru Regiunea de Centru reducerea numărului de cărți și reviste eliberate cititorilor fiind mai mică. Numărul mediu de volume eliberate per bibliotecă publică înregistrat în județul Bacău este mai mic decât cel al Regiunii de Centru, ambele înregistrând scădere de la an la an.

Spre deosebire de activitatea bibliotecilor publice, analiza indicatorilor din domeniul activității muzeelor atestă o evoluție favorabilă a acestora, atât numărul muzeelor, cât și numărul mediu de vizitatori per muzeu se înscriu pe un trend ascendent, atât în județul Bacău cât și în Regiunea de Centru. Evoluția crescătoare a acestora a determinat ca și numărul personalului angajat să fie mai numeros de la an la an, efectivele din Regiunea de Centru fiind superioare celor din județul Bacău.

Numărul extrem de redus al indicatorilor ce caracterizează activitatea instituțiilor culturale nu ne oferă posibilitatea obținerii unei concluzii. Putem observa doar o ușoară creștere a numărului de instituții de acest gen la nivelul Bacăului, și o scădere a numărului de instituții în Regiunea de Centru.

3. COMPARAREA CONȚINUTULUI ȘI ARIEI DE ACOPERIRE A INDICATORILOR STATISTICI DISEMINAȚI ON-LINE DE STATISTICA OFICIALĂ DIN ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA

Prezentarea comparativă a indicatorilor diseminați on-line de cele 2 instituții oficiale, prin prisma conținutului, ariei de acoperire și disponibilității temporale are drept reper modul de structurare a bazei de date Tempo-online de pe site-ul oficial al Institutului Național de Statistică.

3.1 Indicatorii statisticii sociale

3.1.1 Populație și structură demografică, mișcarea naturală și migratorie a populației

Populația după domiciliu atât la 1 ianuarie, cât și la 1 iulie, este indicatorul statistic diseminat on-line de Institutul Național de Statistică începând cu anul 1992 la nivel de localitate, pe sexe și vârste. Pentru situația de la nivel național sunt diseminate prin baza de date Tempo-online și date istorice începând cu anul 1968, populația cu domiciliu din România, la 1 ianuarie, respectiv 1 iulie, fiind diseminată și în acest caz pe sexe și vârste. Începând cu anul 1992, sunt disponibile date referitoare la: populația după domiciliu în vârstă de muncă la 1 ianuarie, vârsta medie a populației după domiciliu la 1 iulie, acești indicatori fiind disponibili pe sexe și medii de rezidență la nivel de județ și populația după domiciliu în vârstă de muncă la 1 ianuarie și populația după domiciliu la 1 iulie pentru grupa de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar, la nivel de localitate.

Referitor la populația rezidentă, datele sunt diseminate la nivel de județ, pentru momentul de referință 1 iulie, pe sexe și vârste, începând cu anul 2002, iar pentru momentul de referință 1 ianuarie, aceste date sunt disponibile din 2003. Vârsta medie a populației rezidente la 1 iulie, pe sexe și medii de rezidență, este calculată la nivel de județ începând cu anul 2012.

Tot pe site-ul INS-ului sunt oferite informații cu privire la populația de la recensăminte, la nivel de județ pe sexe, grupe de vârstă și medii de rezidență, recensăminte ale populației ce au avut loc în România în anii: 1948, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002 și 2011.

Indicatorii diseminați de Republica Moldova prin intermediul bazei de date a BNS-ului cu privire la populația stabilă la începutul anului sunt disponibili începând cu anul 1970 pentru nivelul național (sexe și medii), pe grupe de vârstă din anul 1980 (nivel național), iar datele pe raioane sunt oferite începând cu anul 2000.

Vârsta medie a populației la începutul anului este diseminată pe sexe și medii de rezidență la nivel național începând cu anul 1992, iar pe raioane începând cu anul 2007.

Populația prezentă la începutul anului este un indicator distinct calculat și diseminat de BNS, datele referitoare la acest indicator fiind prezentate pe sexe și medii de rezidență la nivelul

țării începând cu anul 1940, numărul total al populației prezente pe raioane fiind disponibil din 1980. Numărul mediu al populației stabile din Republica Moldova, diseminat pe vârste, sexe și medii de rezidență este disponibil la nivel național din 1980, iar la nivel de raion din 2008.

Începând cu anul 2014, baza de date a BNS-ului oferă informații, pe sexe și vârste, la nivel național, referitoare la populația cu reședința obișnuită la începutul anului, precum și numărul mediu al populației cu reședința obișnuită.

Recensămintele din Republica Moldova din anii: 1959, 1970, 1979, 1989, 2004 și 2014 oferă informații referitoare la populația stabilă, pe sexe, medii de rezidență și grupe de vârstă, datele fiind diseminate doar la nivel național.

Mișcarea naturală a populației oferă informațiile cu privire la natalitate, mortalitate, spor natural, nupțialitate și divorțialitate.

Vârsta medie a mamei este un indicator comun calculat și diseminat de cele 2 institute naționale, pentru România datele fiind disponibile din 1990 (pe medii de rezidență și la prima naștere/la toate nașterile), în timp ce pentru Republica Moldova datele sunt diseminate online pe medii de rezidență, începând cu anul 1978.

Informații referitoare la indicatorul decedați sub 1 an, sunt disponibili în România din 1990, pe localitate, pe medii de rezidență la nivel de județ și pe cauze și grupe de vârstă la nivel național. Acest indicator este diseminat în Republica Moldova doar la nivel național, începând cu anul 1980, pe medii și sexe. Rata mortalității infantile se diseminează în România la nivel de județ pe medii de rezidență din 1990, în timp ce în Republica Moldova pe raioane din 2003, iar la nivel național din 1980, pe sexe și medii de rezidență.

Un indicator comun calculat și diseminat de cele 2 institute este durata medie a vieții, pe sexe și medii de rezidență, datele fiind disponibile la nivel de județ în România din anul 1990, în timp ce în Republica Moldova, acest indicator se diseminează la nivel național începând cu anul 1958 (în plus se prezintă și durata medie a vieții pe vârste).

Principalele date statistice ale *nupțialității* sunt cele referitoare la numărul căsătoriilor și rata nupțialității. Toți indicatorii specifici acestui subdomeniu sunt disponibili în baza de date Tempo-online începând cu anul 1990, cel mai detaliat nivel de diseminare fiind județul. Numărul căsătoriilor oficiate în Republica Moldova pe medii de rezidență, starea civilă anterioară soților, grupe de vârstă, sunt disponibile la nivel național din anul 1980, iar în funcție de numărul de ordine al căsătoriilor din 1998. Numărul total al căsătoriilor oficiate pe raioane se diseminează din 2003. Rata nupțialității pe medii de rezidență la nivelul Republicii Moldova este calculată și disponibilă prin baza de date a BNS-ului începând cu anul 1940, iar cea înregistrată pe raioane din 2003.

În plus, INS calculează și vârsta medie a soților la căsătorie, pe sexe, medii de rezidență și în funcție de numărul de ordine al căsătoriei, datele fiind diseminate la nivel de județ tot începând cu anul 1990.

Divorțialitatea ne este prezentată prin prisma a 2 indicatori: numărul de divorțuri și rata divorțialității. Datele referitoare la acest subdomeniu sunt disponibile în baza de date a INS începând cu anul 1990. Date referitoare la totalul divorțurilor și rata divorțialității în raioanele Republicii Moldova sunt prezentate în baza de date a BNS-ului începând cu anul 2013. Ratele divorțialității la nivelul Republicii Moldova, pe medii de rezidență sunt disponibile din 1940.

Mișcarea migratorie surprinde evoluția indicatorilor privind atât migrația internă, cât și cea externă.

Migrația internă determinată de schimbarea domiciliului oferă informații cu privire la sosirile, plecările și soldul aferent schimbării domiciliului, datele fiind disponibile în România începând cu anul 1990 (la nivel de județ – pe medii de rezidență, iar pentru variabilele sex și grupe de vârstă diseminarea este doar la nivel național). În Republica Moldova, prin Buletinul statistic trimestrial se obțin informații cu privire la acești indicatori la nivel național (medii de rezidență și principalele grupe de vârstă), în timp ce studierea publicației on-line Statistica teritorială oferă datele anuale la nivel de raioane, pe medii de rezidență. În plus, România prezintă prin baza de date Tempo-online, tot din 1990 situația schimbărilor de reședință, la nivel de localitate, dar și structura fluxurilor migrației interne urbane și rurale, determinate de schimbarea domiciliului, la nivel național, atât în valoare absolută cât și ca rată la 1000 locuitori.

Migrația externă este reprezentată sintetic prin numărul emigranților, respectiv a imigranților. La nivelul României, situația acestora este oferită prin baza de date Tempo-online, anii de start în disponibilitate diferind în funcție de nivelul de diseminare astfel: pentru situația emigranților/imigranților definitivi cu schimbarea domiciliului permanent, în funcție de naționalități și țară de destinație datele sunt oferite la nivel național din 1990, situația acestora în funcție de sexe și grupe de vârstă la nivel de județ din 1992, iar diseminarea numărului total pe localități fiind efectuată începând cu anul 1994. Datele referitoare la emigranții/imigranții temporari, cu stabilirea reședinței obișnuite în România, sunt disponibile la nivel național din anul 2008, iar începând cu anul 2012 aceste date sunt disponibile și la nivel de județ, principalele variabile urmărite fiind: sex, grupe de vârstă și medii de rezidență.

Dacă în România, datele referitoare la emigranți și imigranți au același an de start în diseminare, nu același lucru se poate spune despre situația oferirii datelor în Republica Moldova. Toate datele referitoare la migrația externă sunt oferite la nivel național, astfel: datele referitoare la emigranți (în funcție de țara de destinație, sexe și grupe de vârstă) sunt disponibile din 2001,

iar cele referitoare la emigranții în baza traversărilor frontierei de stat (pe sexe și grupe de vârstă) din anul 2014. Informațiile cu privire la imigranți (țara de emigrare, scopul sosirii, naționalitate) sunt disponibile din 1993, iar cea a imigranților în baza traversărilor frontierei de stat (pe sexe și grupe de vârstă) din anul 2014. Datele referitoare la repatriați sunt diseminate prin baza de date a BNS-ului începând cu anul 1994, principalele variabile urmărite fiind: sex, naționalitate, categorii și țara de emigrare. Doi indicatori statistici diseminați de BNS prin intermediul publicației anuale: Anuarul Statistic și care nu sunt disponibili în România prin publicațiile oferite de INS sunt: refugiați și beneficiari de protecție umanitară și solicitanții de azil.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din subdomeniul Populație și structură demografică, mișcare naturală și mișcare migratorie este prezentată în Anexa 6, tabel A6.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici și a numărului de indicatori cu variabilele asociate este prezentată în tabelul A6.2, respectiv tabelul A6.3. Totodată, în tabelul A6.4 sunt oferite informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Mișcare naturală.

3.1.2 Statistica forței de muncă

Prezentarea indicatorilor statistici din domeniul forței de muncă diseminați de statistica oficială din cele două țări, în funcție de metodologia specifică, s-a realizat ținând cont de gruparea acestora pe principalele subdomenii: salariați și condiții de muncă, câștig salarial, costul forței de muncă și locurile vacante, formarea profesională continuă și nu în ultimul rând rezultatele anchetelor desfășurate în gospodăriile populației (AMIGO în România și AFM în Republica Moldova).

Salariații sunt diseminați de cele 2 institute, atât ca efectiv la sfârșitul anului, cât și ca număr mediu. La nivelul României, cei 2 indicatori sunt prezentați la nivel de județ începând cu anul 1990, principalele variabile urmărite fiind: sex, categorie de salariat, forme de proprietate și activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev.2. La nivel de localitate, este diseminat din anul 1990 numai numărul mediu de salariați, pe total.

La nivel de raion în Republica Moldova, utilizatorul de date statistice poate obține informații doar pentru efectivul salariaților la 31 decembrie (pe sexe și forme de proprietate) începând cu anul 2003, datele la nivel național fiind furnizate începând cu anul 2004, pe activități ale economiei naționale, această variabilă fiind diseminată doar până în anul 2010. Numărul mediu al salariaților din Republica Moldova este disponibil on-line din 2004 și până în prezent, pe sexe, activități economice, forme de proprietate și sectoare. Spre deosebire de INS, BNS-ul publică la nivel național și date referitoare la numărul mediu al salariaților, specificat pe unele categorii, în instituțiile de învățământ, anul de start în diseminare fiind 2011.

Subdomeniul ”*condiții de muncă*” face referire la situația accidentelor de muncă, a conflictelor apărute în cadrul societăților/instituțiilor. Dacă România prezintă în plus față de Republica Moldova și date referitoare la numărul grevelor declanșate cu respectarea procedurilor legale, pe feluri de greve, la nivel național începând cu anul 1992, BNS-ul diseminează la nivelul țării alți 2 indicatori: salariați ocupați în condiții grele de muncă (perioada 1999-2011) și cheltuieli pentru realizarea măsurilor de protecție și prevenire (perioada 1995-2015).

Câștigul salarial mediu brut și net este diseminat de cele 2 institute la nivel de județ, respectiv de raion, pe sexe, lunar, iar la nivel național datele sunt disponibile și pe activități ale economiei naționale și pe forme de proprietate. În România diseminarea începe cu anul 1990 (pentru datele pe forme de proprietate din 1994), în timp ce în Republica Moldova datele anuale sunt diseminate din 2011, seria lunară fiind prezentată doar pentru perioada 2000-2016, începând din 2011 și până în prezent, datele fiind diseminate trimestrial. Comparabilitatea în timp a acestor indicatori este limitată, atât în cazul României cât și al Republicii Moldova, datorită reglementărilor legislative survenite în domeniul salarizării forței de muncă, notele metodologice și precizările aferente modificărilor survenite fiind prezentate în detaliu de cele 2 institute și de care trebuie să se țină cont în realizarea analizelor de dinamică.

Ambele institute prezintă situația câștigurilor salariale obținute într-o lună calendaristică, respectiv luna octombrie, datele fiind diseminate doar la nivel național.

Indicatorii specifici subdomeniului ”*Costul forței de muncă*” sunt la nivel național, datele pentru România fiind disponibile din anul 1993, iar pentru Republica Moldova din 2011.

Numărul de *locuri de muncă vacante* disponibile pe activități ale economiei naționale se regăsesc pe site-urile oficiale ale celor 2 institute, diseminarea la nivel regional în România fiind efectuată trimestrial, începând cu anul 2005, iar în Republica Moldova doar la nivel național începând cu anul 2015.

Rezultatele obținute în urma cercetărilor statistice realizate în gospodăriile populației, sunt prezentate în alt subdomeniu al forței de muncă: *ancheta forței de muncă în gospodării*. În România, această cercetare statistică este cunoscută sub denumirea de AMIGO, iar în Republica Moldova: AFM – Ancheta forței de muncă, acestea oferind informații, la nivel național și cel mult regional, cu privire la populația activă civilă, populația ocupată civilă, șomeri BIM și populație inactivă. Majoritatea datelor statistice sunt diseminate de INS începând cu anul 1996, trimestrial și anual, atât la nivel național cât și regional, în timp ce BNS-ul le furnizează on-line începând cu anul 2000 ca date trimestriale și anuale la nivelul țării, iar la nivel regional din anul 2007 doar ca date anuale. Anul 1996 este practic anul lansării în România a Anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO), dar începând cu anul 2002, datele nu mai sunt comparabile cu

seriile anilor precedenți, datorită revizuirii definițiilor aplicate. Baza de date a Biroului Național de Statistică oferă informațiile acestei anchete pe 2 perioade de timp: 2000 - 2018 în baza populației stabile și 2016 și până în prezent, în baza populației rezidente.

Evaluarea resurselor de muncă și a proporției în care este utilizată aceasta în diferite activități ale economiei reprezintă obiectivul principal al *Balanței Forței de Muncă (BFM)*, indicatorii fiind calculați și diseminați de INS, începând cu anul 1990, la nivel național, regional și județean. Principalii indicatori calculați pe sexe, la nivel de județ sunt: resursele de muncă, rata de ocupare a resurselor de muncă, populația activă civilă și rata de activitate. Începând cu anul 1992 devin disponibile la nivel de județ informațiile referitoare la populația ocupată civilă pe sexe și activități ale economiei naționale, iar la nivel național și în funcție de statutul profesional al populației și formele de proprietate.

Din surse administrative, sunt diseminate în România și date referitoare la situația *șomerilor înregistrați* la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. Începând cu anul 1991, la nivel de județ în România se diseminează numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii (pe sexe și categorii de șomeri), șomeri înregistrați beneficiari de drepturi bănești (date anuale pe categorii de șomeri, nivel de pregătire și sexe), respectiv rata șomajului la sfârșitul lunii și rata șomajului, pe sexe. Anul 2010 este anul de start în oferirea informațiilor lunare la nivel de localitate cu privire la numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii și ponderea șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii în total resurse de muncă. În plus, se diseminează anual la nivel național, începând cu 1991, date referitoare la numărul persoanelor cuprinse în cursurile de formare profesională, pe categorii de persoane.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul forței de muncă este prezentată în Anexa 7, tabelul A 7.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele urmărite este prezentată în tabelul A7.2, respectiv tabelul A7.3. În tabelul A7.4 sunt oferite informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Forței de muncă.

3.1.3 Statistica nivelului de trai

Cei mai mulți indicatori pentru subdomeniul *sărăcie și excluziune socială* diseminați on-line de Institutul Național de Statistică sunt la nivel național, începând cu anul 2007, cum ar fi: pragul sărăciei relative, rata sărăciei relative (în funcție de multiple variabile), rata riscului de sărăcie sau excluziune socială, rata depravării materiale, indicele inegalității veniturilor, etc. De asemenea sunt calculați și la nivel regional o serie de indicatori specifici, ca de exemplu: rata sărăciei relative, rata depravării materiale severe, rata riscului de sărăcie sau excluziune socială

(AROE) și rata persoanelor de sub 60 ani din gospodăriile cu intensitate foarte redusă a muncii. La nivelul Republicii Moldova, singurul indicator diseminat on-line la nivel național ar fi minimul de existență, calculat ca medii lunare pe o persoană, pe categorii de populație, medii de rezidență, datele fiind trimestriale pentru perioada 2001-2013, iar din 2014 datele sunt disponibile semestrial.

Referitor la *accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor*, începând cu anul 2017 sunt disponibile la nivel național, date referitoare la persoanele de 16-74 ani care au acces la internet de acasă, care au accesat vreodată internetul, precum și a celor care au comandat/cumpărat bunuri pe internet în ultimele 12 luni. În afară de acești indicatori exprimați în mărime absolută, și pe diferite variabile (statut ocupațional, nivel de instruire, grupă de vârstă, sexe, medii de rezidență) sunt disponibili și indicatori de structură cum ar fi: ponderea gospodăriilor care au acces la un computer acasă, ponderea gospodăriilor care au acces la internet acasă, etc.. Informațiile acestui subdomeniu sunt disponibile doar României, neexistând date statistice diseminate on-line la nivelul Republicii Moldova.

În ceea ce privește *înzestrarea cu bunuri de folosință îndelungată*, ambele țări calculează și diseminează, până la nivel regional, bunurile de folosință îndelungată la 100 de gospodării (pe principalele bunuri), datele fiind disponibile în România prin baza de date Tempo-online din 2008, iar în Republica Moldova din 2006.

Referitor la indicatorii de *venituri, cheltuieli și consum*, aceștia au fost determinați în România, pe baza a două cercetări statistice: Ancheta integrată în gospodării (AIG) pentru perioada 1997-2000, iar începând cu anul 2001 pe baza cercetării statistice: Ancheta bugetelor de familie (ABF), datele fiind diseminate trimestrial, la nivel național și regional. În Republica Moldova, acești indicatori sunt obținuți prin Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice (CBGC), cercetare statistică ce se desfășoară din anul 2006, iar din 2014 acești indicatori au fost revizuiți și diseminați distinct prin banca de date a Biroului Național de Statistică.

Referitor la numărul mediu de membri componenți ai unei gospodării, în România acest indicator s-a determinat pe baza cercetărilor statistice: Ancheta integrată în gospodării (AIG), respectiv Ancheta bugetelor de familie (ABF), datele fiind diseminate la nivel de regiune. Republica Moldova, pe baza rezultatelor obținute din Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice (CBGC), diseminează la nivel național aceste date din 2006.

Datele mai detaliate referitoare la structura gospodăriilor din România, în funcție de o multitudine de variabile, sunt obținute prin cercetarea anuală Ancheta asupra calității vieții (ACAV). Astfel sunt prezentați, începând cu anul 2007, indicatori relativi de genul: ponderea gospodăriilor care nu au putut efectua la timp unele cheltuieli; ponderea gospodăriilor după

cheltuielile pe care și le pot permite; structura gospodăriilor după măsura în care fac față cheltuielilor curente, etc.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Nivel de trai este prezentată în Anexa 8, în tabelul A8.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, precum și în funcție de variabilele urmărite este prezentată în tabelul A8.2, respectiv tabelul A8.3. În tabelul A8.4 sunt oferite informații suplimentare la diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Nivel de trai.

3.1.4 Statistica protecție sociale

Statistica protecției sociale cuprinde informațiile cu privire la situația pensionarilor și a pensiilor cuvenite, protecția socială a șomerilor și asistența socială.

Începând cu anul 1991, la nivel de județ în România se diseminează situația cheltuielilor anuale cu protecția socială, pe categorii de cheltuieli, din același an fiind disponibile date doar la nivel național cu privire la media lunară a indemnizației de șomaj (pe categorii de elemente și categorii de cheltuieli), anul 2008 fiind anul de start în oferirea de informații cu privire la cheltuielile publice pe piața muncii (pe categorii de cheltuieli și tipuri de intervenții publice). Nu s-au identificat la nivelul Republicii Moldova, publicațiile online care să ofere astfel de informații.

Cu privire la datele despre *pensionarii* din România, din anul 1990 sunt disponibile la nivel național, numărul mediu al pensionarilor, pe tipuri de pensii, atât date trimestriale cât și anuale, iar pe sisteme de pensionare disponibilitatea este din anul 1996.

Republica Moldova diseminează date la nivel național, cu privire la numărul persoanelor care primesc pensii (pe categorii de pensii) începând cu anul 2003, precum și numărul pensionarilor aflați în evidența organelor de asigurări sociale, pe categorii de pensionare și sexe din anul 2006, iar la nivel de raion totalul este disponibil din 2008, defalcarea pe cele 2 variabile: sexe și grupe de vârstă, fiind realizată doar din 2012.

Pentru indicatorul *pensii*, în baza de date a statisticii oficiale din Republica Moldova este redată mărimea medie a pensiei pentru limită de vârstă în profil teritorial (raioane) pe sectoare economice, începând cu anul 2008 și din anul 2012 pe variabila sexe. Indicii pensiei medii reale a pensionarilor de asigurări sociale se diseminează din anul 1990, doar la nivel național. În plus, în acest subdomeniu, se pot obține la nivelul României informații referitoare la cheltuielile efectuate pentru odihnă și tratament - asigurări sociale de stat și agricultori, precum și la biletele pentru tratament balnear și odihnă acordate prin asigurările sociale de stat, pe tipuri de asigurări sociale și stațiuni balneoclimaterice, începând cu anul 1993.

În ceea ce privesc indicatorii specifici *asistenței sociale*, numărul acestora pentru Republica Moldova este foarte mic în comparație cu cel al României. În baza de date a statisticii oficiale moldovenești se diseminează începând cu anul 2001, doar 2 indicatori: mărimea medie a indemnizațiilor pentru copii și raportul dintre indemnizațiile pentru copii și minimumul de existență pentru aceștia, în funcție de tipul indemnizației și dacă este asigurată sau neasigurată (indemnizația lunară se plătește persoanelor asigurate până la vârsta de 3 ani a copilului, persoanelor neasigurate - până la 1,5 ani a copilului).

În ceea ce privește protecția specială a persoanelor cu handicap, datele sunt disponibile prin Tempo-online începând cu anul 1993 la nivel de județ, indicatorii specifici acestei activități în profil teritorial fiind disponibili doar în unele publicații.

Datele cu privire la: numărul, capacitatea și beneficiarii cantinelor de ajutor social, disponibile la nivel de județ începând cu anul 1993 pentru cele din sectorul public și din 2012 pentru cele din sectorul privat, sunt diseminate doar până la anul 2017.

Veniturile și cheltuielile de protecție socială, pe categorii și scheme de protecție, respectiv ponderile cheltuielilor în PIB, sunt diseminate on-line doar la nivel național începând cu anul 2000.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul protecției sociale este prezentată în Anexa 9, în tabelul A9.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, precum și în funcție de variabilele asociate acestora este prezentată în tabelul A9.2, respectiv tabelul A9.3. În Anexa 9, în tabelul A9.4 sunt oferite informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Protecție socială.

3.1.5 Statistica educațională

Analiza realizată pentru indicatorii statistici specifici acestui subcapitol a fost prezentată detaliat de autor în una din lucrările sale [56].

Gruparea indicatorilor statistici din domeniul educației diseminați de statistica oficială din cele două țări, în funcție de metodologia specifică, s-a realizat ținând cont de comparabilitatea internațională din acest domeniu, având la bază Clasificarea Internațională Standard a Educației ISCED 2011 (a se vedea Anexa 10, tabelul A10.1).

Educația timpurie cuprinde învățământul antepreșcolar și preșcolar. Indicatorii statistici diseminați sunt: unitățile școlare, copiii înscriși, personalul didactic și infrastructură aferentă desfășurării educației timpurie. În ceea ce privește disponibilitatea cronologică a acestor indicatori, ea diferă de la indicator la indicator, dar și între cele două state. Majoritatea

indicatorilor diseminați on-line de Institutul Național de Statistică sunt prezentați începând cu anul 1990 și până în prezent, dar pentru unii disponibilitatea datelor începe mai târziu.

Învățământul preuniversitar cuprinde de la învățământul primar și până la cel postliceal (în cazul României), respectiv profesional tehnic secundar (în cazul Republicii Moldova), adică nivelele ISCED 2011: 1-4.

Învățământul superior este reprezentat de nivelurile ISCED 5-8: învățământul universitar, postuniversitar și de doctorat. În România, nu există la ora actuală în sistemul de învățământ nivelul 5, în timp ce regăsim în Republica Moldova la acest nivel învățământul profesional tehnic postsecundar (exclus primii 2 ani pentru absolvenții gimnaziilor).

Indicatorii diseminați on-line de Institutul Național de Statistică pentru acest tip de învățământ, la nivel național și județean sunt disponibili începând cu anul 1990, iar la nivel de localitate începând cu anul 1992.

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova diseminează on-line indicatorii specifici acestui tip de învățământ, doar la nivel național începând cu anul 2000, iar pentru indicatorii specifici învățământului doctoral și postdoctoral începând cu anul 2005. Toți indicatorii defalcați pe cicluri sunt disponibili începând cu anul 2005.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Educației este prezentată în Anexa 10, în tabelul A10.2. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate acestora este prezentată în tabelul A10.3, respectiv tabelul A10.4. Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Educație sunt oferite în tabelul A10.5.

3.1.6 Statistica sănătății

Inclusă în statistica socială, activitatea din domeniul sănătății este redată prin indicatori statistici cu privire la infrastructura sanitară, personalul sanitar, asistența sanitară, sistemul conturilor de sănătate și activitatea persoanelor cu handicap. Menționăm că pe site-ul Biroului Național de Statistică, prin baza sa de date on-line, datele specifice ocrotirii sănătății sunt revizuite începând cu anul 2014.

Unitățile sanitare și numărul paturilor din aceste unități sunt indicatorii statistici care formează *infrastructura sanitară*, diseminarea acestor date în România făcându-se începând cu anul 1990 pentru situația înregistrată la nivel de județ și din 1995 pentru cea de la nivelul localităților. Rețeaua instituțiilor medicale din Republica Moldova este diseminată prin baza de date on-line la nivel național începând cu anul 1995, iar numărul paturilor în spitale pe unele specialități medicale începând cu anul 2000. Datele statistice referitoare la numărul instituțiilor

medico-sanitare și a numărului de paturi, la nivel de raion, sunt prezentate în publicațiile de "Statistică teritorială", editate de Biroul Național de Statistică.

Personalul medico-sanitar din județele României, pe categorii de cadre și forme de proprietate este diseminat din 1990, iar la nivel de localitate din 1995. Publicațiile statistice din acest domeniu oferă informații despre acești indicatori la nivel județean, pe mai multe tipuri de variabile: specializare medicală, sex, grupe de vârstă, tipuri de studii etc. Datele referitoare la numărul medicilor din Republica Moldova, pe unele specialități a personalului mediu sanitar, sunt disponibile on-line la nivel național începând cu anul 2000, la nivel de raioane datele sunt disponibile din 2003. Începând cu anul 2008, în profil teritorial sunt diseminați unii indicatori relativi, respectiv calculați la 10.000 locuitori, precum și numărul mediu de vizite la medic în an la un locuitor, pe medic și medic de familie (date diseminate la nivel de raion).

În plus față de datele diseminate de România, în anuarele statistice ale Republicii Moldova găsim informații referitoare la numărul de vizite la medici, inclusiv în scop profilactic, pe tipuri de medici, respectiv numărul de astfel de vizite ce revin la 10.000 locuitori, iar în publicațiile de "Statistică teritorială", pe lângă calculul indicatorilor de personal ce revin la 10.000 locuitori pe raion, sunt disponibile date referitoare la nivelul de completare al instituțiilor medico-sanitare cu medici, respectiv personal sanitar mediu.

Principalii indicatori ai *asistenței sanitare* fac referire la pacienții internați, pacienții ieșiți din spital pe clase de boli, durata de spitalizare, aceste date fiind disponibile la nivel național în România prin baza de date Tempo-online (din anul 1993), iar datele disponibile la nivel de județ sunt prezentate în publicația: Activitatea unităților sanitare.

Numărul de avorturi la 1.000 femei, pe total și pe grupe de vârstă este prezentat în Republica Moldova începând cu anul 2014 . Pentru situația în profil teritorial, s-a calculat și diseminat numărul de întreruperi de sarcină la 100 născuți vii, începând cu anul 1995. Pentru situația de la nivelul României acești indicatori sunt diseminați începând cu anul 1990, doar la nivel național, diseminarea făcându-se la capitolul Populație, în cadrul subdomeniului de natalitate. Pentru a nu dubla numărul indicatorilor, aceștia au fost cuprinși în capitolul de Sănătate și nu de Populație.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din subdomeniul sănătății este prezentată în Anexa 11, în tabelul A11.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line pentru subdomeniul Sănătate precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A11.2, respectiv tabelul A11.3. În tabelul A11.4 sunt oferite informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Sănătate.

3.1.7. Statistica culturală și a activității sportive

Statistica culturală include ca și subdomenii: bibliotecile, instituțiile de spectacol, muzeele, exploatarea și producția cinematografică, editurile și emisiunile radio-tv.

Principalii indicatorii statistici calculați de ambele instituții și diseminați online pentru *activitatea bibliotecilor* sunt: numărul bibliotecilor, volumele existente, volumele eliberate și cititorii activi. În ceea ce privește disponibilitatea cronologică a acestor indicatori, ea diferă de la indicator la indicator, dar și între cele două state.

Majoritatea indicatorilor diseminați on-line de Institutul Național de Statistică sunt prezentați începând cu anul 1990 și până în prezent, dar pentru unii disponibilitatea datelor începe mai târziu.

Astfel, indicatorii privind numărul bibliotecilor pe categorii de biblioteci la nivel de județ sunt disponibili începând cu anul 1990, pentru situația existentă la nivel de localitate începând cu anul 1995. *Numărul bibliotecilor* de la nivelul Republicii Moldova, pe medii de rezidență, este diseminat on-line la nivel național începând cu anul 1995. Defalcarea numărului de biblioteci pe tipuri, la nivel național este disponibilă începând cu anul 2007. La nivel de raioane, se diseminează doar numărul bibliotecilor publice, începând cu anul 2003.

Principalii indicatorii statistici calculați de ambele instituții și diseminați online pentru *activitatea din exploatare și producție cinematografică* sunt: numărul cinematografe / instalații cinematografice și spectatori. Institutul Național de Statistică al României diseminează on-line indicatorii specifici acestui tip de activitate, la nivel național și județean începând cu anul 1990, în timp ce Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova diseminează indicatorii calculați doar la nivel național, începând cu anul 1995.

Principalii indicatorii statistici comuni calculați de ambele instituții și diseminați on-line pentru *activitatea instituțiilor de spectacol* sunt: numărul instituțiilor de spectacole și concerte, respectiv numărul de instituții culturale, locuri în sălile de spectacol, numărul spectacolelor și concertelor și numărul de spectatori. Institutul Național de Statistică al României diseminează on-line indicatorii specifici acestui tip de activitate, la nivel național și județean începând cu anul 1990, în timp ce Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova diseminează indicatorii calculați doar la nivel național începând cu anul 1995, iar pentru datele la nivel de raion disponibilitatea începe cu anul 2013.

Pentru analiza comparativă între cele 2 state cu privire la *activitatea muzeelor*, numărul indicatorilor este scăzut, indicatorii comuni fiind *numărul de muzee și personalul angajat*. Totuși, se poate obține și o imagine de ansamblu, comparativă, asupra numărului de beneficiari ai serviciilor oferite de aceste instituții, întrucât în România sunt calculați și diseminați on-line

indicatori privind *numărul de vizitatori* în muzee și colecții publice, iar în Republica Moldova *numărul de vizite* (date până la nivel de raion). Datele referitoare la numărul de vizitatori în funcție de profilul muzeelor, tipuri de organizări, medii de rezidență și formele de proprietate ale muzeelor vizitate sunt prezentate până la nivel de județ, în România.

Institutul Național de Statistică al României diseminează on-line cea mai mare parte a indicatorilor specifici acestui tip de activitate, la nivel național începând cu anul 1990, iar la nivel de localitate, respectiv județ, începând cu anul 2005. Pentru situația din Republica Moldova, datele la nivel național sunt disponibile din 1995, iar cele pe raioane din 2011.

Activitatea editurilor din România și Republica Moldova poate fi analizată comparativ doar la nivel național și doar prin prisma indicatorilor: cărți și broșuri tipărite, numărul de ziare și numărul de reviste și alte publicații periodice. Datele pentru România sunt disponibile din 1990, iar cele pentru Republica Moldova din 1995.

Datele la nivel județean sunt oferite de INS pentru 2 categorii de indicatori: *numărul de ziare și numărul de reviste și publicații periodice*. Utilizatorii de date pot analiza acești indicatori în funcție de limba de apariție a acestora doar la nivel național, iar la nivel de județ au posibilitatea analizării acestora în funcție de periodicitatea de apariție, tirajul anual al acestora, formele de proprietate ale editurilor care le realizează.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul culturii este prezentată în Anexa 12, în tabelul A12.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line pentru subdomeniul Cultură precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A12.2, respectiv tabelul A12.3. Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Cultură sunt oferite în tabelul A12.4.

Sportul, ca subdomeniu al statisticii sociale, poate fi analizat prin prisma unui număr redus de indicatori puși la dispoziție de institutele de statistică a celor 2 state. Dacă Institutul Național de Statistică prezintă indicatorii acestui domeniu din anul 1992, majoritatea indicatorilor diseminați în Republica Moldova încep cu anul 1995.

Cu privire la numărul de unități, Institutul Național de Statistică furnizează date referitoare la numărul de secții sportive existente la nivel județean și prezintă situația acestora pe federații sportive doar la nivel național. Situația din Republica Moldova este mai detaliată la acest subcapitol, existând informații pe raioane cu privire la numărul construcțiilor sportive, centre de cultură fizică și de întremare a sănătății, pe tipuri de construcții, precum și date la nivel național referitoare la numărul școlilor sportive pentru copii și tineret, după tipul școlilor. Datele la nivel de raion sunt disponibile din anul 2003.

În ceea ce privește *numărul sportivilor*, există date la nivelul României cu privire la numărul sportivilor legitimați, pe federații sportive, iar la nivel de județ doar ca număr total. Și în acest caz, numărul indicatorilor diseminați de Biroul Național de Statistică este superior, interogarea bazei de date on-line oferind informații la nivel național cu privire la numărul de sportivi în grupe, pe nivel de pregătire, sportivi pregătiți (trecuți o dată la categoria cea mai înaltă), pe categorii și numărul copiilor înscriși în școlile sportive pentru copii și tineret, pe nivel de pregătire.

Informații referitoare la *antrenorii sportivi* ne sunt oferite pe federații sportive la nivelul României și ca număr total pe județ, în timp ce la nivelul Republicii Moldova se diseminează date referitoare la antrenorii din școlile sportive pentru copii și tineret, după nivelul de studii. În plus, baza de date Tempo-online oferă informații și despre instructori sportivi și arbitri sportivi, pe federații sportive, la nivel național și ca număr total la nivel de județ.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din subdomeniul Sportului este prezentată în Anexa 13, în tabelul A13.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line pentru subdomeniul Sport, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A13.2, respectiv tabelul A13.3.

3.2 Indicatorii statisticii economice

3.2.1 Statistica activității de cercetare-dezvoltare

Pentru analiza activității de cercetare-dezvoltare sunt oferiiți ca indicatori statistici: unitățile cu activitate de cercetare-dezvoltare și salariații din această activitate, cheltuielile aferente acestor activități, inovația, invenții, brevete, mărci și desenele/modelele industriale.

Datele disponibile pentru acest domeniu în cazul situației din Republica Moldova pot fi obținute doar din publicațiile statistice anuale, respectiv "Anuarul statistic" și "Activitatea de cercetare-dezvoltare", toate datele fiind diseminate la nivel național. INS din România diseminează, prin baza sa de date Tempo-online, majoritatea indicatorilor la nivel național începând cu anul 1993, iar pentru datele de la nivel de județ începând cu anul 1995.

Principalii indicatori comuni celor 2 state, conform metodologiei statistice sunt:

- ✓ *unitățile cu activitate de cercetare-dezvoltare*, diseminate pe forme de proprietate, sectoare de performanță și tipuri de instituții;
- ✓ *salariații din activitatea de cercetare dezvoltare* pe variabile de genul: sex, nivel de pregătire, sectoare de performanță, ocupație, cercetătorii din activitatea de cercetare-dezvoltare pe domenii științifice;

- ✓ *cheltuielile interne și cele curente efectuate pentru activitatea de cercetare*, pe tipuri de cheltuieli, forme de proprietate.

Menționăm că numărul variabilelor asociate indicatorilor statistici din România este mult mai mare decât cel din Republica Moldova.

Activitățile de inovație, inovație de produs și/sau proces, inovație de organizare și/sau marketing pot fi analizate doar pentru situația din România, la nivel național, prin prisma indicatorilor disponibili în baza de date Tempo-online ca urmare a rezultatelor cercetărilor statistice în domeniu, efectuate din 2 în 2 ani. Indicatorii statistici cu privire la *inovație* sunt disponibili la nivel național și regional începând cu anul 2002 și până în anul 2016 și fac referire la tipologia inovatorilor, întreprinderile inovatoare și non-inovatoare, cifra de afaceri, numărul de salariați, precum și diferite ponderi ale acestora.

Invențiile realizate de cele 2 state sunt prezentate în ambele cazuri doar la nivel național prin publicațiile specifice, sub forma numărului de cereri de modele de utilitate pe categorii de solicitanți și certificate eliberate (pentru România) și cereri de protecție a invențiilor și modelelor de utilitate depuse de solicitanții naționali pentru Republica Moldova.

Cererile depuse pentru brevete de invenție reprezintă indicatorul statistic comun pentru realizarea comparației dintre cele 2 state referitor la *brevete*, în România diseminarea făcându-se pe categorii de solicitanți, domenii tehnice și țările de rezidență a solicitantului, în timp ce în Republica Moldova acest indicator este disponibil pe tipuri de brevete și apartenența solicitanților. Utilizatorii de date statistice pot beneficia de informații la nivelul României și cu privire la: numărul de brevete de invenție acordate și publicate (pe categorii de titulari, europene valabile), cererile de brevet pentru soiuri de plante (pe categorii de solicitanți), iar la nivel de județe de cererile de brevet de invenție depuse de solicitanți români. Republica Moldova oferă prin publicațiile sale date statistice la nivel național referitoare la numărul de titluri de protecție eliberate, respectiv valabile pentru brevete de invenție, pe tipuri de brevete și după apartenența solicitanților.

Datele statistice cu privire la *mărci*, sunt cele referitoare la cererile de înregistrare a lor, după apartenența solicitanților, indicator calculat de ambele state. În plus, în România se diseminează și la nivel județean numărul cererilor de înregistrare a mărcilor ale solicitanților români.

Desenele/modelele industriale reprezintă o altă categorie a activității de cercetare-dezvoltare, principalii indicatori statistici ce fac referire la acest subdomeniu fiind: numărul cererilor de înregistrare a desenelor/modelelor, desenele/modele conținute în cererile de protecție

și certificatele de înregistrare a acestora publicate, toate diseminate la nivel național de ambele state, în funcție de apartenența solicitanților.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Cercetare-dezvoltare este prezentată în Anexa 14, mai exact în tabelul A14.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A14.2, respectiv tabelul A14.3. Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Cercetare – dezvoltare sunt oferite în tabelul A14.4.

3.2.2 Statistica prețurilor

În ceea ce privește domeniul prețurilor, un rol important în analizele economice îl au *indicii prețurilor de consum*. În ambele state, se calculează indicii prețurilor de consum față de decembrie an anterior, față de luna precedentă și față de luna corespunzătoare a anului anterior, ca serii lunare și indici medii anuali, fie pe principalele grupe de mărfuri, fie pe grupe majore de mărfuri și servicii, precum și rata medie lunară a inflației ca serii lunare și pe grupe majore (categorii de produse și servicii). Dacă în România acești indicatori se determină doar la nivel național, în Republica Moldova sunt calculați și diseminați la nivel de regiune, indicii medii anuali ai prețurilor de consum față de anul anterior și indicii prețurilor de consum față de decembrie an precedent, pe grupe majore.

În România, luna octombrie 1990 a însemnat momentul liberalizării prețurilor, prin urmare se calculează și indicii prețurilor de consum față de acest moment de referință, indici determinați ca serie lunară și pe grupe majore (categorii de mărfuri și servicii). De asemenea, sunt disponibili în publicațiile lunare specifice prețurilor și indicii armonizați ai prețurilor de consum conform clasificării ECOICOP, pe grupe de mărfuri și servicii.

Indicii prețurilor producției industriale, sunt calculați în ambele state față de luna precedentă, atât ca serii lunare cât și anuale și pe tipuri de activități, în plus România prezintă evoluția acestora și pe mari grupe industriale și calculează distinct indicii prețurilor producției industriale pe piața internă, respectiv pe piața externă față de luna precedentă. De asemenea, sunt puși la dispoziția utilizatorilor de date și coeficienții de ponderare utilizați în calculul indicilor prețurilor producției industriale, pe activități (diviziuni) Caen, pe piață internă și piață externă. *Indicii prețurilor producției pentru servicii* sunt calculați trimestrial și pe diviziuni CAEN doar la nivelul României, nu și la cel al Republicii Moldova.

Baza de date on-line a statisticii din Republica Moldova oferă date anuale ale *indicilor prețurilor producătorilor în construcții*, pe tipuri de lucrări începând cu anul 1993, corespondentul în România al acestui indicator fiind indicii de cost în construcții, ce sunt

diseminați pe categorii de obiecte și elemente de structură. Spre deosebire de România, regăsim în publicațiile online din Republica Moldova și date referitoare la indicii prețurilor la lucrările de construcții montaj, date trimestriale, pe ramuri ale economiei, precum și pe alte variabile luate în calcul.

Un indicator din ce în ce mai des solicitat în România de către utilizatorii de date este indicele prețurilor proprietăților rezidențiale, indice ce este calculat la nivel național, trimestrial și anual, pe tipuri de locuințe (noi și vechi), pe categorii de proprietăți și pe medii de rezidență. Din păcate, acest indicator nu este diseminat on-line de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.

Dacă diseminarea prețurilor de consum, a prețurilor producției industriale, a prețurilor producătorilor în construcții, a prețurilor proprietăților rezidențiale se efectuează doar în dinamică, sub formă de indici, prețurile produselor agricole sunt prezentate ca valori absolute. Pentru toate aceste valori absolute sunt calculați și indicii prețurilor, atât în România cât și în Republica Moldova.

Menționăm că în publicațiile statistice din Republica Moldova se prezintă și seria anuală a prețurilor de vânzare formate efectiv pentru o tonă de producție agricolă în întreprinderile agricole, pe produse agricole, în timp ce în publicațiile de prețuri din România sunt prezentați în serie trimestrială și anuală, indicii prețurilor principalelor produse care reprezintă consumul intermediar în agricultură, pe principalele produse agricole.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul prețuri este prezentată în tabelul A15.1, din Anexa 15. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line pentru subdomeniul Prețuri, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate acestora este prezentată în tabelul A15.2, respectiv tabelul A15.3. Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Prețuri sunt oferite în tabelul A15.4.

3.2.3 Statistica agriculturii și silviculturii

Constatăm că în domeniul *agriculturii* regăsim un număr mare de indicatori comuni din punct de vedere metodologic, disponibili on-line pe cele 2 site-uri oficiale ale institutelor de statistică. Menționăm că nu s-au avut în vedere la prezentarea indicatorilor, publicațiile ocazionale ce se realizează cu ocazia recensămintelor agricole (la interval de 10 ani) și a anchetelor structurale în agricultură a căror periodicitate este la 2 ani.

Suprafața fondului funciar, inclusă în domeniul agriculturii de către Institutul Național de Statistică, este disponibilă atât după modul de folosință a suprafeței agricole, cât și pe forme de proprietate, până la nivel de localitate, începând din 1990. Acest indicator a fost încadrat de către

Biroul Național de Statistică în domeniul mediului înconjurător, datele pe categorii de terenuri, diseminate doar la nivel național fiind disponibile din 2001.

Institutul Național de Statistică diseminează prin publicațiile cu specific agricol și care sunt disponibile on-line, 2 indicatori care nu s-au regăsit în publicațiile din Republica Moldova:

- ✓ suprafața recoltată, pe culturi agricole și forme de proprietate (la nivel național);
- ✓ numărul pomilor fructiferi, pe categorii de pomi fructiferi și forme de proprietate (la nivel național).

Valorile indicatorilor privind *efectivele și producția animală*, diseminate în România, pe județe și la nivel național, încep cu anul 1990, iar cele pe localități se diseminează până în anul 2003. Datele la nivel național cu privire la sectorul zootehnic, pentru Republica Moldova încep cu anul 1980, iar pentru situația pe raioane anul de start este 2007.

Datele diseminate on-line în România, cu privire la efectivele de animale au avut mai multe momente de referință, distinct pentru diversele categorii de animale, în prezent se urmăresc toate efectivele de animale la 1 decembrie, date ce sunt diseminate pe categorii de animale la nivel de județ, grupe de greutate și forme de proprietate la nivel național, respectiv la sfârșitul anului pe categorii de animale și forme de proprietate, la nivel de județ.

Dacă în Republica Moldova se urmăresc efectivele de porcine, bovine, ovine și caprine la sfârșitul trimestrului, respectiv la 1 ianuarie sau sfârșitul anului precedent, în România au existat și există mai multe momente de referință, distincte pe categoriile de animale, astfel:

- ✓ efectivele de porcine, pe grupe de greutate și destinație economică, au avut mai multe momente de referință: 1 aprilie și 1 august (date la nivel național), anul de start pentru acest indicator fiind 2005, iar ultimul an 2008, și 1 mai, începând cu anul 2009 (date la nivel național);
- ✓ efectivele de bovine, pe grupe de vârstă și destinație economică au ca moment de referință, începând cu anul 2015, data de 1 iunie, datele fiind diseminate la nivel național.

Informațiile referitoare la *numărul animalelor ce revin la 100 hectare teren* (pe principalele categorii de animale, forme de proprietate), numărul animalelor sacrificate (pe principalele categorii de animale), se regăsesc la nivel de județ în publicațiile INS, dar pentru situația din Republica Moldova nu s-au găsit astfel de informații.

Baza tehnico-materială la nivel județean se diseminează începând cu anul 1990, și face referire doar la parcul de tractoare și principalele mașini agricole. Din păcate, acești indicatori de dotare tehnico-materială nu sunt diseminați on-line de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.

Indicatorii specifici *conturilor economice din agricultură* sunt diseminați de INS al României, dar nu s-au regăsit în publicațiile și baza de date ale Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova.

Biroul Național de Statistică oferă prin publicația "Investiții în active materiale pe termen lung pentru dezvoltarea agriculturii", informații cu privire la aceste investiții, pe forme de proprietate, începând cu anul 2009 și până în 2016 (la nivel național).

Indicatorii de agri-mediū sunt cei care cuprind informații cu privire la suprafețele terenurilor amenajate cu lucrări de irigații și cele irigate, etc.. În România pentru acest tip de subdomeniu, datele sunt disponibile la nivel național și județean începând cu anul 1990. În Republica Moldova nu există la ora actuală informații cu privire la acești indicatori,

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Agricultură este prezentată în Anexa 16, în tabelul A16.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line pentru subdomeniul Agricultură, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A16.2, respectiv tabelul A16.3. În tabelul A16.4 sunt oferite informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din acest subdomeniu.

În ceea ce privește *Silvicultura*, menționăm că datele aferente acestui domeniu în Republica Moldova se regăsesc în categoria mediului înconjurător, valorile indicatorilor din silvicultură fiind disponibili doar la nivel național și începând cu anul 2005.

În România, diseminarea on-line a indicatorilor specifici acestui domeniu începe cu anul 1990, cu unele excepții, dar sunt redată și valori înregistrate la nivel județean.

Printre principalii indicatori comuni ai celor 2 state amintim:

- ✓ suprafața fondului forestier la 1 ianuarie, ce este diseminată la nivel național în România, pe forme de proprietate și categorii de folosință, iar la nivel de județ pe categorii de terenuri și specii de păduri, în timp ce în Republica Moldova acest indicator este defalcat pe categorii de terenuri și specii de păduri.
- ✓ suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări artificiale, diseminat la nivel național în România pe categorii de terenuri și la nivel de județ pe categorii de regenerări și specii de păduri, în Republica Moldova acest indicator denumit suprafața pe care s-au efectuat lucrări de cultură a pădurilor (regenerări) este diseminat pe tipuri de lucrări;
- ✓ suprafața terenurilor din fondul forestier parcursă cu tăieri, diseminată la nivel național în România, pe categorii de acțiuni de tăiere și tipuri de tratamente, în timp ce în Republica Moldova acest indicator este disponibil doar pe categorii de tăiere.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Silvicultură este prezentată în Anexa 17. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A17.2, respectiv tabelul A17.3. În tabelul A17.4 sunt oferite informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Silviculturii.

3.2.4 Statistica industriei și energiei

Pentru analiza *industriei*, ca subdomeniu al Statisticii economice, ne sunt oferite de INS informații referitoare la *indicii lunari*, atât față de luna anterioară cât și față de cea corespunzătoare a anului precedent, pentru:

- ✓ cifra de afaceri din unitățile industriale (pe total piață internă și externă)
- ✓ valoarea comenzilor noi din industria prelucrătoare ce lucrează pe bază de comenzi
- ✓ producția industrială
- ✓ productivitatea muncii în industrie, inclusiv productivitatea muncii pe un salariat
- ✓ prețurile producției industriale

precum și *valorile absolute ale producției industriale* (pe diviziuni și structură) și *producția principalelor produse industriale* – serie PRODRAM.

Baza de date Tempo-Online pune la dispoziție utilizatorilor informațiile acestui subdomeniu începând cu anul 2005 (cu baza de raportare anul 2015), pentru toate datele de la nivel național, iar pentru indicatorii diseminați la nivel de diviziune, diseminarea se face pe 2 perioade de timp: 1997-2008 pentru diviziunile conform CAEN Rev.1 și începând cu 2008 pentru acei indicatori diseminați la nivel de diviziune conform CAEN Rev.2 .

Publicațiile lunare de industrie accesibile online pentru România oferă informații la nivel de județ pentru indicii lunari ai producției industriale și pentru indicii valorici ai cifrei de afaceri, în ambele situații față de luna corespondentă a anului precedent.

BNS diseminează on-line, prin baza de date, cea mai mare parte a indicatorilor specifici acestui subdomeniu, la nivel național începând cu anul 2014:

- ✓ numărul de întreprinderi și unități de producție pe tipuri de activități și forme de proprietate (la nivel național) și ca număr total pe raioane;
- ✓ valoarea producției fabricate, în milioane lei prețuri curente, pe tipuri de activități și forme de proprietate (la nivel național) și ca valoare totală pe raioane;
- ✓ valoarea producției livrate, în milioane lei prețuri curente, pe tipuri de activități și forme de proprietate (la nivel național) și ca valoare totală și pondere pe piața externă pe raioane.

Există un singur indicator statistic comun celor 2 state diseminat on-line, dar pe nivele diferite, și anume: *producția principalelor produse industriale*. Informații cu privire la acest indicator pentru România le găsim doar la nivel național, începând cu anul 2011, în timp ce pentru Republica Moldova diseminarea se face începând cu anul 2008, informațiile fiind prezentate până la nivel de raion.

Pentru subdomeniul "*Energie*", cuprins în statistica economică, informațiile sunt disponibile on-line, prin baza de date Tempo-online, la nivelul României, începând cu anul 1992, iar cele de la nivelul Republicii Moldova sunt disponibile prin interogarea bazei de date începând cu anul 2015.

Acest subdomeniu, din păcate, are comuni doar 2 indicatori, cum ar fi: balanța energetică (mii tone echivalent petrol) și consumul final de energie electrică. Institutul Național de Statistică din România, spre deosebire de cel din Republica Moldova, prezintă informații referitoare la: resursele de energie primară, pe surse de proveniență, categorii de resurse de energie primară; consumul final energetic din industrie (inclusiv construcții), pe activități; balanța energiei termice, pe elemente componente; consumul final de energie termică în industrie (inclusiv construcții), pe activități; puterea instalată a grupurilor electrogene, pe categorii de centrale electrice; consumul specific de combustibil pentru producerea energiei termoelectrice, după felul combustibilului consumat; structura producției de energie termoelectrică, după felul combustibilului consumat; gradul de independență energetică.

Spre deosebire de datele prezentate în România, Biroul Național de Statistică oferă on-line informații la nivel național, cum ar fi: balanța energetică pe elemente componente, atât în mii tone unități naturale, în mii tone echivalent cărbune, cât și TeraJoule; intrări și consum de energie electrică, pe elemente componente, atât serie lunară cât și anuală; stocul, intrări și consum de cărbune, de produse petroliere, de gaze naturale, pe elemente componente, atât serie lunară cât și anuală; consumul final de resurse energetice, pe tipuri de resurse energetice; consumul intern brut, pe principalele resurse energetice, datele fiind disponibile și în serie lunară.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul industriei și energiei este prezentată în Anexa 18. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line pentru subdomeniile industrie și energie, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate acestora este prezentată în tabelul A18.2, respectiv tabelul A18.3.

3.2.5 Statistica activității de construcții și a investițiilor

Ca subdomeniu al statisticii economice, **construcțiile** oferă o imagine de ansamblu asupra demersurilor ce se efectuează pentru o dezvoltare continuă. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova include în acest subdomeniu și indicatori cu privire la darea în exploatare a locuințelor și a caselor, în timp ce în România indicatorii de acest gen sunt incluși în subdomeniul "Locuințe". Drept urmare, în prezentarea indicatorilor specifici construcțiilor nu s-au luat în considerare darea în exploatare a locuințelor.

Numărul indicatorilor din construcții este relativ mic și diferă între cele 2 state, existând practic un singur indicator comparabil din punct de vedere metodologic, respectiv valoarea lucrărilor de construcții realizate în antepriză, evident în moneda națională specifică fiecărei țări. Diseminarea acestui indicator în România, pe tipuri de lucrări de construcții în antepriză și pe categorii de obiecte ale lucrărilor de construcții în antepriză se face la nivel național, începând cu anul 1997. În Republica Moldova, acest indicator se diseminează în plus și pe forme de proprietate începând cu anul 2000, iar pe categorii de obiecte din anul 2008. Spre deosebire de România, unde acest indicator este disponibil doar la nivel național, în Republica Moldova valoarea lucrărilor de construcții în antepriză este disponibilă și la nivel de raioane.

Institutul Național de Statistică calculează și pune la dispoziție unele date statistice, la nivel național, ce nu sunt disponibile la nivelul Republicii Moldova, cum ar fi: lucrările de construcții exprimate valoric, indicii lunari ai lucrărilor de construcții, indicii lunari de cost în construcții, indicii anuali ai productivității muncii pe un salariat, din unitățile de construcții.

Menționăm că în baza de date a Biroului Național de Statistică, precum și în publicațiile anuale și trimestriale postate pe site, se regăsesc și alte date statistice (toate la nivel național) pentru care nu s-au găsit date corespondente în cele publicate de INS, cum ar fi: numărul organizațiilor de construcții, pe forme de proprietate, începând cu anul 2000; numărul unităților de comerț și de alimentație publică date în exploatare, pe tipuri de unități; suprafața comercială a unităților de comerț și de alimentație publică date în exploatare; valoarea construcțiilor nefinisate la balanța agenților economici; volumul valoric al construcțiilor nefinisate, pe activități ale economiei naționale conform CAEM Rev.2; numărul clădirilor de locuit nefinisate de construcție.

Investițiile, ca subdomeniu al statisticii economice, oferă informații utilizatorilor la nivelul României prin prisma a 2 indicatori: investițiile nete și indicii investițiilor nete. Valoarea absolută a investițiilor nete din România pe elemente de structură și pe activități ale economiei conform CAEN Rev. 1, respectiv CAEN Rev. 2 este disponibilă din 1997, pe surse de finanțare din anul 1998, în timp ce informațiile cu privire la valoarea acestora pe forme de proprietate sunt

prezentate doar pentru perioada 1998-2010. Indicii investițiilor nete sunt calculați trimestrial la nivel național, pe elemente de structură și pe activități ale economiei conform CAEN Rev. 1 (până în 2008), respectiv CAEN Rev. 2 (după 2008).

Începând cu anul 2017, pe site-ul Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, la capitolul investiții, utilizatorii de date statistice pot obține informații cu privire la:

- ✓ investițiile în active imobilizate realizate la nivel național, pe activități economice CAEM Rev. 2, pe forme de proprietate, serie infraanuală pentru tipurile de imobilizări și surse, precum și calculul dinamicii reale față de anul precedent. Informațiile referitoare la investițiile în active imobilizate, pe tipuri de imobilizări și surse de finanțare, sunt disponibile și la nivel de raioane, tot din anul 2017;
- ✓ indicii investițiilor în active imobilizate, în serii infraanuale, față de anul precedent sunt calculați la nivel de raion, începând cu anul 2017;

Tot în capitolul investiții, sunt diseminate la nivel național în Republica Moldova, începând cu anul 2001, informații statistice referitoare la numărul clădirilor date în exploatare, volumul total al construcției clădirilor date în exploatare (mii m³), suprafața totală a clădirilor date în exploatare (mii m²), toate acestea fiind defalcate pe tipuri de destinație. De asemenea sunt oferite date despre punerea în funcțiune a capacităților de producție, pe tipuri de capacități de producție, indicator statistic diseminat din anul 2000.

Accesând baza de date a Biroului Național de Statistică, pentru obținerea unei imagini asupra trecutului, utilizatorii pot obține informații cu privire la investițiile în active materiale pe termen lung, aceasta fiind în prezent o serie întreruptă. Datele aferente acestor investiții, sunt prezentate atât ca valori absolute, cât și ca mărimi relative, unii indicatori fiind calculați la nivel național, alții și la nivel de raion.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul investițiilor și construcțiilor este prezentată în Anexa 19, în tabelul A19.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A19.2, respectiv tabelul A19.3, iar în tabelul A19.4 sunt prezentate unele informații suplimentare.

3.2.6 Statistica locuințelor

Inclusă de către Institutul Național de Statistică în categoria statisticii economice, iar de către Biroul Național de Statistică în categoria statisticii sociale, indicatorii specifici domeniului *Locuințe* contribuie la creionarea unei imagini cu privire la dezvoltarea unei țări.

La acest capitol, datele oferite de Institutul Național de Statistică, atât la nivel de localitate, județ sau nivel național, sunt disponibile din 1990, în timp ce pe site-ul Biroului Național de Statistică găsim informații începând cu anul 2005.

Fondul de locuințe existent la nivelul României este caracterizat prin următorii indicatori: locuințe existente la sfârșitul anului, pe forme de proprietate (la nivel de localitate); numărul camerelor de locuit la sfârșitul anului, pe forme de proprietate și medii de rezidență (la nivel de județ); suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului, pe forme de proprietate (la nivel de localitate); balanța fondului de locuințe, pe medii de rezidență (la nivel național).

Prezentarea situației de la nivelul Republicii Moldova pentru fondul de locuințe existent, este redată de următorii indicatori: asigurarea populației cu locuințe, pe medii de rezidență (la nivel de raion); structura locuințelor după numărul de camere (la nivel de național); suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului, pe medii de rezidență și forme de proprietate (la nivel de raion); suprafața totală existentă la sfârșitul anului, pe medii de rezidență și forme de proprietate (la nivel de raion); suprafața totală în medie pe un locuitor, pe medii de rezidență (la nivel de raion); numărul apartamentelor, pe medii de rezidență și forme de proprietate (la nivel de raion); dotarea fondului locativ, pe medii de rezidență și comodități: canalizare, încălzire centrală (la nivel de raion).

Îmbunătățirea fondului de locuințe existent are la bază darea în folosință a *locuințelor noi terminate* în cursul unui an, principalii indicatori calculați și diseminați de Institutul Național de Statistică fiind: locuințele terminate în cursul anului, pe surse de finanțare (la nivel de localitate); locuințele terminate în cursul anului, după numărul de niveluri ai clădirilor în care sunt situate, pe surse de finanțare, după numărul nivelurilor, pe forme de proprietate și medii de rezidență (la nivel național); locuințele terminate în cursul anului după numărul camerelor de locuit pe o locuință, după numărul camerelor de locuit și surse de finanțare (la nivel de județ); locuințele terminate în cursul anului după caracteristicile constructive și dotarea cu instalații a acestora, după caracteristicile constructive, dotarea cu instalații, surse de finanțare, forme de proprietate și medii de rezidență (la nivel național); suprafața construită, utilă și locuibilă a locuințelor terminate, pe surse de finanțare și medii de rezidență (la nivel de județ).

Biroul Național de Statistică a inclus locuințele date în exploatare, în categoria construcțiilor, dar luând în considerare definițiile și metodologiile de calcul, în prezenta lucrare, indicatorii specifici sunt incluși în analiza comparativă în categoria locuințelor terminate. Principalii indicatori diseminați on-line prin baza de date, cât și prin publicațiile Biroului Național de Statistică sunt: locuințe date în exploatare, pe tipuri de locuințe, în funcție de

numărul etajelor și numărul de camere, pe forme de proprietate și medii de rezidență (la nivel național), iar pe regiuni se diseminează doar ca număr total; numărul apartamentelor construite (la nivel național); numărul caselor de locuit, după materialele pereților (la nivel național); numărul clădirilor de locuit nefinisate de constructive (la nivel național); locuințe construite, pe tipuri de locuințe (la nivel național); suprafața totală a locuințelor date în exploatare, pe tipuri de locuințe și medii de rezidență (la nivel național), iar pe tipuri de beneficiari (la nivel de raioane); suprafața medie a locuințelor construite, pe tipuri de locuințe (la nivel național).

Un subdomeniu important al locuințelor îl constituie *autorizațiile de construire*, Institutul Național de Statistică diseminând în acest sens, până la nivel de localitate, numărul de autorizații de construire eliberate pentru clădiri, pe categorii de construcții, începând cu anul 2002. Din păcate, acest indicator nu s-a regăsit în nicio publicație on-line sau în baza de date pusă la dispoziție de către Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul locuințe este prezentată în Anexa 20, în tabelul A20.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A20.2, respectiv tabelul A20.3.

3.2.7 Statistica transporturilor

Transporturile reprezintă un domeniu distinct al statisticii economice, indicatorii de infrastructură, cei specifici activității de transport, transport rutier, feroviar, aerian, maritim și pe căi navigabile interioare fiind prezentați în numeroasele publicații statistice oficiale ale celor 2 state, respectiv în bazele de date ce pot fi interogate cu ușurință de doritori.

În ceea ce privește *infrastructura*, principalii indicatori sunt:

- ✓ lungimea drumurilor publice (pe categorii de drumuri, tipuri de acoperământ), este diseminată la nivel județean în România începând cu anul 1990, iar pe raioane în Republica Moldova începând cu anul 2008, datele la nivel național fiind disponibile din 2000;
- ✓ lungimea căilor ferate în exploatare (pe categorii de linii de cale ferată), este diseminată la nivel județean în România începând cu anul 1990, iar în Republica Moldova începând cu anul 2000 doar la nivel național;
- ✓ lungimea căilor navigabile interioare (pe categorii de căi navigabile interioare) este disponibilă doar la nivel național din 1990 în România și din 2000 în Republica Moldova.

În plus, începând cu anul 1994 România calculează și lungimea conductelor magistrale petoliere, iar statistica din Republica Moldova oferă date începând cu anul 2000 referitoare la lungimea liniilor de troleibuze în exploatare.

Activitatea de transport este prezentată prin prisma indicatorilor: pasageri transportați, mărfuri transportate, parcursul pasagerilor și a mărfurilor transportate.

Anul de start pentru diseminarea indicatorului *pasageri transportați și parcursul acestora*, la nivel județean, regional și național în România este 1990, acest indicator fiind disponibil în funcție de modurile de transport, tipul de servicii și tipurile de vehicule, datele fiind disponibile trimestrial. Pentru acest indicator, datele trimestriale sunt diseminate la nivelul Republicii Moldova începând cu anul 2006, iar pentru raioane din anul 2008, pentru situația transportului public datele anuale sunt din 1995, iar cele pe forme de proprietate din 2005. Dacă România diseminează la nivel de județ din anul 1990, lungimea liniei simple în transportul public local la sfârșitul anului, pe tipuri de vehicule pentru transport public local de pasageri, Republica Moldova calculează lunar din 2006, la nivel național, distanța medie de transport a unui pasager cu transportul public, pe mijloace de transport.

Informațiile referitoare la *mărfurile transportate și parcursul mărfurilor transportate*, pe moduri de transport, sunt disponibile pentru România la nivel național începând cu anul 1990, iar situația mărfurilor transportate în transportul rutier și cel feroviar, parcursul acestora, pe o gamă largă de variabile urmărite sunt diseminate din 2007. Datele aferente Republicii Moldova referitoare la mărfurile transportate și parcursul acestora, sunt prezentate anual la nivel național, pe tipuri de mijloace de transport începând cu anul 1995, pe forme de proprietate din 2005, iar datele lunare sunt disponibile începând cu anul 2006. Situația pe raioane a mărfurilor transportate în transportul rutier și parcursul acestora, pe total și categorii de întreprinderi și organizații este redată din anul 2008. Din anul 2006, în banca de date statistice se diseminează la nivel național, pe mijloace de transport, datele lunare referitoare la distanța medie de transport a unei tone de marfă.

În categoria *transportului rutier* sunt oferite informații la nivel național referitoare la vehiculele înmatriculate în circulație la sfârșitul anului, pe categorii de vehicule rutiere, pentru România din anul 2007, iar pentru Republica Moldova din 2000.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul transport este prezentată în Anexa 21, în tabelul A21.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line pentru subdomeniul Transporturi, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul nr. A21.2, respectiv tabelul A21.3. În tabelul A21.4 sunt oferite informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul transportului rutier, feroviar, maritim și aerian.

3.2.8 Statistica activității de poștă și telecomunicații

Un domeniu distinct al statisticii economice, *Poșta și telecomunicațiile*, oferă informații legate de activitățile de poștă, de telefonie, de radio-tv și de tehnologia informației la nivelul persoanelor juridice. Indicatorii specifici *activității de poștă* sunt numărul de unități și volumul activității de poștă, pe categorii de prestații. În România, începând cu anul 1991 sunt disponibile aceste informații la nivel județean, în timp ce în Republica Moldova datele sunt la nivel național diseminate începând cu anul 2000. În plus, baza de date a statisticii din Moldova oferă date la nivel național cu privire la numărul cutiilor poștale existente, și a forței de muncă din acest domeniu, respectiv numărul de poștași, serie disponibilă din anul 2000.

Pentru caracterizarea *activității de telefonie*, se constată în ambele cazuri, existența unor serii întrerupte pentru indicatorii calculați. Din categoria indicatorilor disponibili până în prezent amintim: abonamentele radio (doar pentru situația din județele României, disponibilitate începând cu anul 1990); volumul activității de telefonie, pe categorii de activități radio (doar pentru situația din județele României, disponibilitate începând cu anul 1990); activitățile de telefonie pe rețele telefonice (comunicații electronice), pe tipuri de activități, la nivel național pentru ambele state; numărul de utilizatori ai serviciilor de telefonie, respectiv numărul de utilizatori cu acces la internet (doar pentru Republica Moldova, nivel național); posturile telefonice publice (doar pentru Republica Moldova, nivel național, din anul 2000); numărul abonaților la rețeaua telefonică mobilă (din anul 2000 la nivelul Republicii Moldova).

Activitatea de radio-tv de la nivelul județelor României poate fi analizată doar pentru perioada 1990-2007, în această perioadă fiind disponibile date cu privire la stațiile de radiodifuziune și televiziune, translatoarele de radio și televiziune și numărul abonamentelor de televiziune. Începând cu anul 2000 și până în prezent, site-ul oficial al statisticii din Republica Moldova oferă date la nivel național, cu privire la numărul stațiilor de radiodifuziune și televiziune.

Informațiile cu privire la *tehnologia informației* la nivelul persoanelor juridice din Republica Moldova, sunt disponibile pe raioane începând cu anul 2004 și se referă la numărul persoanelor juridice care dispun de calculatoare personale, cele care dispun de pagină web, cheltuielile efectuate de persoanele juridice pentru tehnologiile informaționale (la nivel național date disponibile din 2000). Numărul computerelor personale în posesia persoanelor juridice și cu acces la internet se urmăresc la nivel național, pe activități ale economiei începând cu anul 2000, iar pe raioane situația este prezentată începând cu anul 2013.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Poștă și telecomunicații este prezentată în Anexa 22, în tabelul A22.1.

Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line pentru subdomeniul Poștă și telecomunicații, precum și a numărului de indicatori în funcție de variabilele asociate este prezentată în tabelul A22.2, respectiv tabelul A22.3.

3.2.9 Statistica activității de comerț interior și a serviciilor de piață

Activitatea de comerț interior a României poate fi analizată prin prisma indicatorilor statistici disponibili doar la nivel național, începând cu anul 1997:

- ✓ numărul de magazine a întreprinderilor cu activitate de comerț cu amănuntul, după categoriile de suprafață;
- ✓ cifra de afaceri în comerțul cu amănuntul pentru întreprinderile cu activitate principală de comerț, respectiv cifra de afaceri în comerțul cu ridicata pentru întreprinderile cu activitate principală de comerț, pe forme de proprietate și activități în comerțul cu amănuntul, respectiv cu ridicata (până în anul 2008 conform CAEN Rev.1, iar după 2008 conform CAEN Rev.2);
- ✓ indicii vânzărilor de mărfuri cu amănuntul - exclusiv vânzarea, întreținerea și repararea autovehiculelor, a motocicletelor și comerțul cu amănuntul al carburanților, pe grupe de mărfuri. Acești indici sunt disponibili doar pentru perioada 1997-2008. Acești indicatori au fost înlocuiți cu calculul indicilor comerțului cu amănuntul, pe grupe de mărfuri, începând cu anul 2009.

Spre deosebire de România, Biroul Național de Statistică calculează și oferă utilizatorilor indicatori ai comerțului interior din Republica Moldova, pe raioane, cum ar fi: numărul unităților de comerț cu amănuntul la 1 ianuarie și suprafața comercială a lor, pe tipuri de unități comerciale, pentru perioada 2007-2015 și pentru anul 2018; cifra de afaceri în comerțul cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete), pe forme de proprietate, începând cu anul 2018, iar la nivel național acest indicator este disponibil ca serie lunară începând cu anul 2014, pe grupe de mărfuri (din anul 2018).

Începând cu anul 2014 sunt diseminate la nivelul Republicii Moldova și indicatorii cu privire la cifra de afaceri în comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor și cifra de afaceri în comerțul cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete), indicatori calculați lunar, pe grupe de mărfuri și în dinamică față de perioada anterioară și față de perioada corespondentă.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Comerț interior este prezentată în Anexa 23, în tabelul A23.1.

Pentru subdomeniul *Servicii* din categoria Statisticii economice, datele disponibile pentru ambele state sunt oferite doar la nivel național și se referă atât la valorile absolute ale indicatorilor specifici serviciilor prestate pentru populație sau agenți economici, cât și la mărimi relative de structură și dinamică a acestora.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din subdomeniul Servicii este prezentată în Anexa 23, în tabelul A23.2 Centralizarea numărului de indicatori statistici este prezentată în tabelele A23.3 și A23.4, iar informații suplimentare cu privire la anul de start în diseminare pentru unii sunt prezentate în tabelul A23.5.

3.2.10 Statistica activității de comerț exterior

Caracterizarea activității de *comerț exterior* la nivelul unei țări se axează pe calculul unor indicatori specifici acesteia, datele cele mai relevante în acest sens fiind cele de export și import. În ceea ce privesc datele lunare diseminate on-line la nivel național, în România, cu privire la valoarea exportului (FOB), exprimate în mii dolari și mii euro, pe forme de proprietate, țări partenere, țări ale Uniunii Europene, secțiuni și grupe conform Nomenclatorului Combinat, încep cu anul 1991, în timp ce datele aferente acestui indicator, exprimate în mii dolari, pentru Republica Moldova sunt diseminate prin publicații statistice, doar pe grupe mari de țări.

Exporturile (FOB), pe principalele moduri de transport sunt diseminate la nivel național în România începând cu anul 2001, iar datele lunare pe secțiuni conform Clasificării Standard de Comerț Internațional, defalcate pe Total, Intra-UE și Extra-UE, pe marile categorii economice, clase de bază din sistemul conturilor naționale, precum și cele conform clasificării produselor și serviciilor asociate activităților, pe grupe de bunuri, sunt puse la dispoziția utilizatorilor începând cu anul 2013. Datele lunare la nivel de județ, pe secțiuni/capitole și grupe conform Nomenclatorului Combinat se regăsesc în baza de date a INS România începând cu anul 2011. Referitor la indicatorul „exporturi”, Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova diseminează on-line acest indicator începând cu anul 1997, ca date lunare pentru exporturile pe grupe de țări și ca date trimestriale pentru exporturile efectuate cu principalele țări partenere și pe secțiuni/capitole și grupe conform Nomenclatorului Combinat și conform Clasificării Standard de Comerț Internațional (CSCI), și începând cu anul 2001, pentru datele anuale pe continente și pentru exporturile pe secțiuni/capitole conform Nomenclatorului Combinat al Mărfurilor (NCM).

În mod identic cu cele precizate la exporturi, sunt prezentate datele pentru *valoarea importului CIF*, respectiv importurile efectuate de cele 2 state, pe aceleași defalcări menționate și cu aceeași periodicitate și moment de start în diseminare, inclusiv informațiile suplimentare cu privire la numărul firmelor importatoare pe clase de mărime în funcție de numărul de salariați, pe forme de proprietate, în funcție de tipul de capital, pe principalele sectoare de activitate CAEN, precum și ponderea deținută în valoarea totală a importurilor de primele firme importatoare în ordinea valorii importurilor înregistrate în perioada de referință (semestru sau an întreg), defalcată pe firme importatoare.

Valorile anuale ale *balanței comerciale* a Republicii Moldova sunt disponibile, pe continente începând cu anul 1997, în timp ce valorile lunare ale acestei balanțe defalcate pe grupe de țări și datele trimestriale prezentate pe țări partenere sunt disponibile începând cu 2005.

În România, se calculează și diseminează soldul total al balanței comerciale FOB/FOB, pe forme de proprietate și soldul total al balanței comerciale FOB/CIF, pe forme de proprietate și principalele grupe de mărfuri, începând cu anul 1991, datele fiind disponibile la nivel național.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Comerț exterior este prezentată în Anexa 24, în tabelul A24.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici este prezentată în tabelul A24.2, respectiv tabelul A24.3, iar informații suplimentare referitoare la anul de start pentru unii indicatori în tabelul A24.4.

3.2.11 Statistica turismului

Pentru analiza *turismului*, există un număr mare de publicații statistice disponibile on-line oferind o varietate de indicatori pe diverse variabile, dar cu toate acestea, numărul indicatorilor comparabili între cele 2 state este redus.

Structurile de primire turistică din România au ca moment de referință 31 iulie, și începând cu anul 1990 sunt prezentate la nivel de localitate numărul acestora pe tipuri de structuri, iar la nivel național regăsim date și pe forme de proprietate, categorii de confort și destinații turistice. Datele diseminate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova au moment de referință data de 31 decembrie, și prezintă doar la nivel național, hotelurile și structurile similare, pe categorii de confort, începând cu anul 2000. Evident, și *capacitățile de cazare existente*, numărul camerelor oferite, sunt pe momentele diferite de referință, datele la nivel de localitate în România sunt diseminate din 31 iulie 1990, iar la nivelul Republicii Moldova, datele la nivel național sunt disponibile pentru analiză începând cu anul 2004, iar pe raioane, începând cu anul 2008.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune este un indicator calculat și diseminat de România, datele pe tipuri de structuri fiind disponibile la nivel de localitate începând cu anul 1990 (din 2010 sunt diseminate lunar), iar la nivel național acest indicator este urmărit pe forme de proprietate, categorii de confort și destinații turistice, începând cu anul 1990 .

Indicii de utilizare netă a capacităților de cazare turistică în funcțiune se calculează la nivel județean pe tipuri de structuri din anul 1992 (date lunare din 2010), iar la nivelul României și pe forme de proprietate, categorii de confort și destinații turistice. Acest indicator este prezentat la nivelul Republicii Moldova (date trimestriale), iar pe tipuri de structuri, doar ca valori anuale, începând din anul 2004.

Durata medie a șederii în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică se calculează ca raport între numărul de înnoptări și numărul sosirilor, calculul acesta fiind diseminat de cele 2 state la nivel național, pe tipuri de turiști.

În publicațiile disponibile on-line pe site-ul Institutului Național de Statistică, utilizatorii de date pot găsi informații trimestriale la nivel național, cu privire la numărul călătoriilor efectuate (în funcție de motivul călătoriei, țările de destinație, după luna calendaristică de plecare, durata călătoriei, modalitatea de cazare utilizată, tipul de organizator al călătoriei, destinația turistică, mijlocul de transport utilizat), numărul de înnoptări (pe aceleași variabile menționate anterior), numărul nerezidenților (după motivul călătoriei, țările de rezidență, categoriile de mijloace de transport utilizate de turiști, motivul călătoriei), cheltuielile ocazionate de sejurul din România și cheltuieli aferente călătoriilor, numărul de excursii (în funcție de scopul călătoriei, mijlocul de transport utilizat, destinație, categorii de cheltuieli). În Republica Moldova nu există la ora actuală informații cu privire la acești indicatori.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Turism este prezentată în Anexa 25. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line este prezentată în tabelul A25.2, respectiv tabelul A25.3. Informații suplimentare referitoare la indicatorii din turism sunt prezentate în tabelul A25.4.

3.3 Finanțe

Domeniul *Finanțe* cuprinde ca principale subdomenii: execuția bugetară, sistemul bancar, asigurările și leasingul.

Execuția bugetară se referă atât la execuția bugetului de stat, execuția bugetelor locale și a celor referitoare la bugetul asigurărilor sociale de stat. Indicatorii specifici acestui subdomeniu sunt diseminați on-line de Institutul Național de Statistică la nivel național, începând cu anul 1991, singurul indicator diseminat la nivel de județ fiind execuția bugetelor locale, acest indicator fiind disponibil începând cu anul 1990. Pentru acest subdomeniu, există corespondență pentru toți indicatorii cu cei de la nivelul Republicii Moldova, în plus Biroul Național de Statistică prezintă și situația execuției bugetului public național.

Datele referitoare la *sistemul bancar* le regăsim în publicațiile on-line ale celor 2 instituții și nu în bazele de date prin interogarea acestora. Principalii indicatori comuni din acest subdomeniu sunt: masa monetară sau agregatele monetare, pe tipuri, la sfârșitul anului și balanța de plăți, pe elemente componente, precum și pe conturi și operațiuni. Pentru situația din România, se regăsesc informații referitoare la creditul intern (pe tipuri de termene, tipuri de monedă și tipuri de beneficiari), cursul de schimb mediu anual de referință al monedei naționale pe principalele valute, bilanțul monetar al Băncii Naționale a României (pe elemente

componente și intern/extern), bilanțul monetar agregat al altor instituții financiar monetare (pe tipuri de active și intern/extern). Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, diseminează în plus, prin publicațiile on-line date privind volumul operațiunilor de casă pe sistemul bancar (în funcție de categoriile de încasări și eliberări), soldul creditelor în economie și a depozitelor persoanelor fizice (pe tipuri de termene și tipuri de monedă), precum și informații privind poziția investițională internațională a Republicii Moldova pe tipuri de operațiuni.

În ceea ce privește subdomeniul *asigurări*, singurul indicator comun diseminat de cele 2 instituții se referă la primele brute subscribe, pe tipuri de asigurări. Informațiile specifice acestui subdomeniu al finanțelor se regăsesc tot în publicațiile anuale și nu pot fi obținute prin interogarea bazelor de date statistice puse la dispoziția utilizatorilor, nivelul de diseminare fiind cel național. Oferta informațională cu privire la asigurări este mult mai mare pentru România, unde se regăsesc informații pornind de la numărul societăților de asigurări, capitalul social al acestora, primele cedate în reasigurare, indemnizații brute plătite, comisioane plătite pentru primiri în reasigurare, rezerve tehnice brute, până la investițiile societăților de asigurări, acești indicatori fiind disponibili pe domenii de activitate și tipuri de asigurări.

Referitor la *activitatea de leasing* nu regăsim niciun indicator diseminat on-line pentru România, singurul indicator care caracterizează acest subdomeniu al finanțelor fiind : mijloacele fixe acordate în leasing din Republica Moldova, indicator diseminat prin publicații statistice la nivel național, pe tipuri de mijloace fixe și în funcție de termenele de achitare.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul finanțe este prezentată în Anexa 26, în tabelul A26.1. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line este prezentată în tabelele A26.2 și A26.3.

3.4 Justiție

Justiția - un domeniu distinct alocat de către Institutul Național de Statistică pe site-ul său oficial, oferă cele mai multe informații la nivel național începând cu anul 1990, cu unele excepții:

- ✓ persoane condamnate definitiv de instanțele judecătorești pe principalele infracțiuni și pe medii de rezidență (începând cu anul 1995, toate datele fiind la nivel național), pentru acest indicator (defalcat pe sexe, categorii de infracțiuni, minori/adulți și tipuri de pedepse) datele sunt disponibile începând cu anul 1990;
- ✓ persoane condamnate/sanționate definitiv aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative) începând cu anul 2014, toate datele fiind la nivel de localitate, de altfel singurul indicator al acestui domeniu care este diseminat la acest nivel administrativ.

Numărul indicatorilor disponibili în România la nivel de județ nu este foarte mare, dar am putea concluziona că sunt unii dintre cei mai importanți pentru a se putea face o "radiografie" a fenomenului infracțional: persoane condamnate definitiv de instanțele judecătorești; persoane condamnate/sanctionate definitiv aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative); infracțiuni soluționate de poliție și infracțiuni declinate Parchetului; rata criminalității; rata infracționalității.

În ceea ce privește disponibilitatea on-line a indicatorilor statistici din Republica Moldova, pentru acest domeniu de Justiție și infracționalitate, menționăm că numărul acestora este destul de numeros, Biroul Național de Statistică grupând diseminarea lor pe următoarele subdomenii: infracțiuni, infracționalitate juvenilă, persoane condamnate și aflate în detenție, contravenții constatate, sistemul de justiție și accidente rutiere.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul justiție este prezentată în tabelul A27.1 din Anexa 27. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line este prezentată în tabelul A27.2, respectiv tabelul A27.3. Informații suplimentare sunt prezentate în tabelul A27.4.

3.5 Mediul înconjurător

În categoria *mediului înconjurător*, Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova include:

- ✓ fondul funciar și fondul silvic (tratat în prezenta lucrare distinct: fondul funciar la domeniul Agricultură și fondul silvic la Silvicultură);
- ✓ formarea și utilizarea deșeurilor;
- ✓ infrastructura edilitară și activitatea de salubritate (prezentată la Utilitate publică);
- ✓ meteorologia;
- ✓ protecția aerului atmosferic;
- ✓ utilizarea apei.

Numărul indicatorilor comparabili între cele 2 state este destul de redus, cu toate că diversitatea indicatorilor statistici calculați este considerabilă în ambele cazuri.

Dacă în România sunt diseminate date referitoare la investițiile pentru protecția mediului pe sectoare de activitate, categorii de producători, domenii de mediu, grupe de activități pentru protecția mediului, Republica Moldova, prin publicațiile anuale oferă informații la investițiile în active materiale pe termen lung pentru protecția mediului și folosirea rațională a resurselor naturale (exclusiv ameliorarea) și valoarea mijloacelor fixe de producție pentru protecția mediului, pe grupe de activități pentru protecția mediului.

Începând cu anul 1990 sunt oferite date la nivelul României cu privire la contul emisiilor de poluanți, pe categorii de emisii și activități ale economiei naționale, din anul 1994 sunt

disponibili indicatorii contului fluxurilor materiale economie-mediu, din 2006 contul de cheltuieli pentru protecția mediului (pe categorii de producători, caracteristici economice și domenii de mediu), iar din 2008 contul taxelor de mediu, pe categorii de taxe și activități ale economiei naționale.

În ceea ce privește situația deșeurilor, Biroul Național de Statistică diseminează prin baza de date on-line, începând cu anul 2001 date referitoare la: evacuarea substanțelor poluante și a celor specifice, în aerul atmosferic de către sursele staționare ale agenților economici (pe tipuri de ingrediente și tipuri de substanțe), degajarea substanțelor poluante în aerul atmosferic de către transportul auto, deșeurii toxice și cele municipale, pe tipuri de mișcări, transportarea deșeurilor menajere, suprafața locurilor de neutralizare a deșeurilor menajere solide, numărul stațiilor de scurgere a deșeurilor menajere. Începând cu anul 2008, devin disponibile la nivel de raion și date cu privire la formarea deșeurilor de producție și consum, existența deșeurilor toxice (la sfârșitul anului).

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Mediul înconjurător este prezentată în tabelul A28.1, iar centralizarea numărului de indicatori statistici este prezentată atât în tabelul A28.2, cât și în tabelul A28.3. Informații suplimentare referitoare la indicatorii acestui domeniu sunt redate în tabelul A28.4.

3.6 Statistica utilităților publice de interes local

În categoria *utilităților publice* se includ date referitoare la suprafața și lungimea străzilor, iluminatul stradal, informații legate de distribuția apei potabile, a energiei termice și a gazelor naturale, canalizarea și epurarea apei reziduale, transportul public și salubritatea. Pe toate aceste subdomenii se constată un număr redus de indicatori ce sunt comuni din punct de vedere metodologic, pentru realizarea comparațiilor internaționale. Diseminarea datelor pentru România începe cu anul 1993, iar pentru Republica Moldova anul de start este 1990, pentru unii indicatori disponibilitatea începând cu anul 2008. Pe nivele de diseminare, cel mai detaliat în situația României este localitatea, iar pentru Republica Moldova este raionul.

Datele referitoare la *suprafața și lungimea străzilor*, în România, sunt grupate pe indicatorii de suprafață intravilană, suprafața spațiilor verzi, lungimea străzilor orășenești și a celor modernizate, datele fiind diseminate la nivel de localitate, începând cu 1990. Numărul indicatorilor ce caracterizează acest subdomeniu pentru Republica Moldova este net superior celui din România, principalii indicatori statistici disponibili la nivel de raion (începând cu anul 2008) fiind: suprafața spațiilor verzi, suprafața plantațiilor, lungimea totală a străzilor, căilor carosabile și cheiurilor, suprafața totală a străzilor, căilor carosabile și cheiurilor.

La nivel național, sunt calculați și unii indicatori relativi cum ar fi: structura suprafeței spațiilor și plantațiilor verzi în localitățile urbane în funcție de acces, suprafața medie a spațiilor verzi ce revine în medie la un locuitor, ponderea străzilor, căilor carosabile și cheiurilor în lungimea totală pe tipuri de îmbunătățiri, ponderea suprafeței totale curățate în totalul străzilor, căilor carosabile și cheiurilor, pe total și mecanizat. Menționăm că aceste date referitoare la spațiile verzi se regăsesc la domeniul Mediul înconjurător al bazei de date și în publicațiile statistice ale Republicii Moldova.

Informații referitoare la *iluminatul stradal* sunt disponibile pe raioane în Republica Moldova și se referă la lungimea porțiunilor de străzi și cheiuri iluminate, iar la nivelul țării se calculează gradul de acoperire a străzilor cu iluminare. Acești indicatori nu se regăsesc în publicațiile on-line ale Institutului Național de Statistică din România.

Date referitoare la *energia termică* se regăsesc doar pentru situația din România, pe județe și localități, informațiile disponibile din 1993 făcând referire la: numărul localităților în care se distribuie energia termică și Energia termică distribuită (total gigacalorii) și în funcție de destinația energiei termice distribuite.

Indicatorii de salubritate sunt cei care cuprind informații cu privire la: numărul autovehiculelor utilizate la lucrările de salubritate, disponibile pe tipuri de vehicule în județele României și pe total raioane ale Republicii Moldova (date statistice din 2008). Pentru situația de la nivelul Republicii Moldova sunt disponibile date referitoare la deșeurile formate în urma activităților de salubritate, numărul localităților cu acces la servicii de salubritate și gradul de acoperire cu servicii de salubritate.

Analiza detaliată a comparării conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul Utilitate publică de interes local este prezentată în tabelul A29.1, iar centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line este prezentată în tabelul A29.2 și A29.3. În tabelul A29.4 sunt redată informații suplimentare privind disponibilitatea temporală a unor indicatori din acest domeniu.

3.7 Administrarea teritoriului

În ceea ce privește administrarea teritoriului, așa cum se poate observa și din Anexa 30, se face referire la modul de organizare administrativ-teritorială, indicatorul statistic diseminat fiind *organizarea administrativă a teritoriului, pe categorii de unități administrative*.

Situația de la nivelul României este prezentată până la nivelul de județ, care cuprinde apoi detaliat numărul de municipii și orașe, precum și numărul de comune, evident cu denumirile unităților administrativ-teritoriale. Denumirea satelor este prezentată doar în publicațiile de

recensământ. Interogarea bazei de date Tempo-online oferă utilizatorilor informațiile referitoare și la gruparea județelor pe regiuni de dezvoltare, respectiv macroregiuni.

La nivelul Republicii Moldova se prezintă prin baza de date aferentă BNS-ului numărul de raioane (evident și denumirea lor), precum și gruparea acestora pe regiuni.

3.8 Concluzii la capitolul 3

Analiza realizată în acest capitol asupra conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici diseminați on-line de cele 2 instituții oficiale, concretizată în 25 de anexe a avut ca obiectiv principal prezentarea comparativă, pentru toate domeniile economico-sociale, a indicatorilor statistici absoluți și/sau relativi calculați. La baza întocmirii acestor tabele comparative au stat site-urile oficiale ale Institutului Național de Statistică din România și Biroul Național de Statistică din Republica Moldova, ce oferă gratuit utilizatorilor bazele de date statistice, ușor de interogat, precum și toate publicațiile realizate de acestea disponibile on-line.

În elaborarea acestei analize s-au avut în vedere aspectele metodologice aferente indicatorilor statistici disponibili diseminării, pentru asigurarea comparabilității la nivel internațional. Indicatorii au fost prezentați pe nivelul cel mai detaliat de diseminare, pentru a veni în sprijinul utilizatorilor de date statistice, cercetătorilor și a tuturor celor interesați în elaborarea unor analize economico-sociale, pe niveluri inferioare administrativ-teritoriale între cele 2 state. De asemenea, prezentarea disponibilității indicatorilor pe nivelul administrativ cel mai detaliat reprezintă gradul de "acoperire" cu informații statistice în profil teritorial.

Disponibilitatea indicatorilor statistici pe dimensiuni categoriale sau temporale, adică pe variabile de genul sexe, medii de rezidență, vârste, nivel de instruire, categorii, tipuri, serii brute sau ajustate, serii lunare sau anuale etc. subliniază gradul de complexitate și de diversitate a diseminării indicatorilor calculați, contribuind la imaginea de ansamblu a ceea ce există și a ceea ce se poate obține.

Un alt aspect important în elaborarea studiilor îl constituie momentul de debut a disponibilității acestor date, fiind necesar realizării analizelor statistice în dinamică în vederea creionării imaginii dezvoltării economico-sociale a țării, a regiunilor de dezvoltare sau a celorlalte unități administrativ-teritoriale. Existența unor indicatori statistici comuni (din punct de vedere metodologic) nu este suficientă pentru întocmirea unor analize comparative, dacă nu este asigurată și disponibilitatea lor cronologică.

Existența unui număr mare de indicatori statistici doar la nivel național nu este suficientă pentru a cataloga eficiența calculării și diseminării datelor statistice, importantă fiind disponibilitatea acestora în profil teritorial, având în vedere interesul din ce în ce mai mare pentru analiza dezvoltării economico-sociale a regiunilor din cadrul unui stat.

Prezenta analiză se constituie a fi un punct de plecare pentru cele 2 instituții oficiale în vederea îmbunătățirii activității, a dezvoltării extensive și intensive ale acestora. Dezvoltarea extensivă constă în calcularea unor noi indicatori statistici relevanți, necesari adaptării la cerințele informaționale ale societății din ce în ce mai exigente, având în vedere noile solicitări de date cu privire la dezvoltarea durabilă, calitatea vieții, protejarea resurselor naturale, disparitățile de gen etc. Solicitățile specifice și variate, din ce în ce mai numeroase, avansate de diferite categorii de utilizatori pentru profilul teritorial determină orientarea spre dezvoltarea intensivă ce presupune calcularea și diseminarea indicatorilor deja existenți la nivel național, pe niveluri inferioare administrativ-teritoriale.

De asemenea, considerăm că analiza comparativă asupra conținutului și ariei diseminării indicatorilor din Republica Moldova și România reprezintă un real ajutor acordat cercetătorilor, utilizatorilor de date statistice creând nu numai imaginea de ansamblu asupra disponibilității unor indicatori, ci și detalierea variabilelor urmărite spațial și temporal, atât de necesare conturării studiilor economico-sociale ce vizează prezentarea dezvoltării regionale și naționale.

Din analiza comparativă a numărului de indicatori statistici calculați și diseminați de INS și BNS cu privire la populația și structura demografică, mișcarea naturală și cea migratorie putem concluziona că există un număr mare de indicatori comuni din punct de vedere metodologic, disponibili în profil teritorial, ceea ce dă posibilitatea celor interesați de a realiza comparații directe în domeniul demografic. În plus, fiecare institut vine să completeze baza comună de date disponibile cu o serie de indicatori, fie în mărime absolută, fie în mărime relativă. De exemplu, spre deosebire de INS, BNS-ul calculează și diseminează prin baza sa de date statistice o serie de indicatori relativi, cum ar fi: corelația dintre femei și bărbați, coeficientul îmbătrânirii populației, indicii sarcinii demografice, dar și indicatori în valoare absolută cu privire la numărul refugiaților sau a solicitanților de azil politic. INS calculează și diseminează on-line, spre deosebire de BNS, date referitoare la situația născuților morți din România, în funcție de grupa de vârstă a mamei, de mediul de rezidență în profil teritorial, ratele de mortalitate fiind diseminate pe medii de rezidență la nivel de județ.

Centralizarea informațiilor statistice disponibile pentru subdomeniul forță de muncă aduce un avantaj României, nu numai prin prisma numărului mare de indicatori calculați, dar și prin numărul mare al publicațiilor disponibile on-line. Existența unui număr semnificativ de indicatori specifici formării profesionale (seria acestor indicatori fiind prezentată totuși la un interval de timp din 5 în 5 ani), dar și a celor ce se includ în balanța forței de muncă oferă României un plus față de statistica din Republica Moldova. Baza de date a BNS-ului la acest subdomeniu oferă o serie de indicatori statistici ce nu se regăsesc în baza INS-ului, cum ar fi:

grupul NEET cu vârsta de 15-24 ani și grupul NEET cu vârsta de 15-29 ani (în grupul NEET sunt incluse persoanele tinere care nu fac parte din populația ocupată, nu studiază/învață în cadrul sistemului formal de educație și nu participă la niciun fel de cursuri sau alte instruirii în afara sistemului formal de educație). Un alt plus acordat României este diseminarea lunară a numărului de șomeri înregistrați la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, indicatori ce nu sunt disponibili în bazele de date ale BNS-ului.

Informațiile despre nivelul de trai, fie că sunt disponibile la nivel de regiune, fie la nivel național, situează România cu mult peste Republica Moldova, existând subdomenii în care statistica Republicii Moldova nu oferă nicio informație, cum ar fi tehnologia informațiilor și comunicațiilor din gospodăriile populației. De asemenea, sunt calculați și la nivel regional în România o serie de indicatori specifici: rata sărăciei relative, rata depravării materiale severe, rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) și rata persoanelor de sub 60 ani din gospodăriile cu intensitate foarte redusă a muncii, în timp ce singurul indicator corespondent acestui subdomeniu la nivelul Republicii Moldova diseminat on-line, la nivel național, ar fi minimumul de existență, calculat ca medii lunare pe o persoană, pe categorii de populație și medii de rezidență.

Și la capitolul protecție socială, statistica din România oferă per total, de peste 2 ori mai mulți indicatori decât statistica Republicii Moldova. Un alt punct forte pentru România îl constituie diseminarea la nivel de județ a unui număr mare de indicatori. Practic, date statistice referitoare la protecția socială a șomerilor nu s-au regăsit în baza de date on-line a statisticii din Republica Moldova, iar subdomeniul asistenței sociale este mult mai bine reprezentat în România decât în Republica Moldova. Menționăm că, dacă la nivelul României sunt oferii mai mulți indicatori în valoare absolută, statistica oficială a Republicii Moldova furnizează mai mulți indicatori relativi.

Educația, ca subdomeniu al statisticii sociale, oferă mai multe informații la nivelul României, diseminarea pe localități și județe fiind destul de bine reprezentată. De asemenea, datele statistice referitoare la infrastructura (baza tehnico-materială) instituțiilor de învățământ, indiferent de nivel de educație, la ratele de abandon școlar din învățământul preuniversitar sunt disponibile online până la nivel de localitate, respectiv de județ, în timp ce statistica Republicii Moldova nu diseminează online astfel de date.

În ceea ce privește subdomeniul sănătate, Republica Moldova se detașează vizibil de România prin prisma numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line. Diseminarea în profil teritorial a informațiilor referitoare la morbiditățile înregistrate (prevalență

și incidență), a numărului vizitelor efectuate la medic, atât ca valori absolute dar și ca mărimi relative raportate la populația existentă, dau un plus valoare statisticilor din Republica Moldova.

Cultura este mai bine reprezentată statistic în România decât în Republica Moldova, existând subdomeniu al acesteia care nu are corespondent în Republica Moldova, cum ar fi activitatea emisiunilor radio-tv. Activitatea editurilor, a muzeelor și a altor instituții culturale este măsurată statistic în special prin publicațiile de profil disponibile on-line și nu neapărat prin baza de date Tempo-online a INS-ului.

Activitatea sportivă reprezentată statistic în România se apropie numeric cu cea din Republica Moldova, dar din păcate, în ambele cazuri numărul indicatorilor este destul de redus, iar analiza comparativă devine greu de realizat ca urmare a diseminării unor indicatori destul de diferiți. Datele statistice disponibile prin interogarea bazei de date on-line a BNS-ului referitoare la numărul sportivilor sunt mai numeroase decât cele oferite de România, acestea oferind informații la nivel național cu privire la numărul de sportivi în grupe, pe nivel de pregătire, sportivi pregătiți (trecuți o dată la categoria cea mai înaltă) și numărul copiilor înscriși în școlile sportive pentru copii și tineret, pe nivel de pregătire. Prezentarea în statistica oficială a României a rezultatelor muncii sportivilor români prin numărul medaliilor obținute la diversele competiții internaționale fac ca aceasta să se detașeze numeric de indicatorii calculați și disponibili în Republica Moldova.

Numărul mare a surselor disponibile on-line, prin publicații statistice și prin baza de date Tempo-online din domeniul Cercetării-Dezvoltării determină ca statistica din România să fie mai bine reprezentată decât cea din Republica Moldova, numărul indicatorilor comuni fiind destul de redus. Trebuie menționat faptul că, din păcate, nu există date disponibile în profil teritorial pentru acest subdomeniu în Republica Moldova. România câștigă teren prin diseminarea la nivel național și regional a datelor statistice referitoare la inovație, la inovația de produs și/sau proces, la inovația de organizare și/sau marketing, datele referitoare la aceste subdomenii neregăsindu-se online în statisticile Republicii Moldova. Un dezavantaj totuși și pentru România îl constituie diseminarea din 2 în 2 ani, ultimul an disponibil fiind 2016.

Dublul numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line de România comparativ cu Republica Moldova, precum și numărul mult mai mare a indicatorilor în funcție de variabilele asociate din Agricultură, pot fi explicate și prin diferența semnificativă a publicațiilor on-line disponibile (12 în cazul României și 7 în cel al Republicii Moldova). Cu toate acestea se remarcă un număr mare de indicatori comuni din punct de vedere metodologic diseminați în profil teritorial. Indicatorii de agri-mediu, din ce în ce mai solicitați de utilizatorii

de date statistice, din păcate, nu se regăsesc în bazele de date online ale statisticii oficiale ale Republicii Moldova, ceea ce constituie un dezavantaj comparativ cu România.

Silvicultura este subdomeniul în care statistica oficială a Republicii Moldova diseminează mai mulți indicatori decât cea din România, dar spre deosebire de aceasta din urmă, datele sunt oferite doar la nivel național. Un atu al statisticii moldovenești îl reprezintă furnizarea datelor cu privire la cantitatea de rezerve de masă lemnoasă, gradul de împădurire, suprafața pădurilor pe care s-au aplicat măsuri de protecție, dar și a unor indicatori de moment ce fac referire la numărul incendiilor și la suprafața silvică afectată de acestea, la datele statistice privind suprafața terenurilor vânătoarești și a cheltuielilor efectuate pentru protecția animalelor, informații nedisponibile online în România.

Un punct forte în diseminarea online pentru statistica locuințelor din România îl constituie furnizarea în profil teritorial al informațiilor referitoare la autorizațiile de construire, indicator ce nu a fost găsit în sursele oficiale on-line ale Republicii Moldova. Spre deosebire de România, BNS-ul oferă pentru fondul de locuințe existent, până la nivel de raion, informații referitoare la dotarea fondului locativ, pe medii de rezidență și comodități: canalizare, încălzire central, indicatori ce sunt disponibili în România doar cu ocazia recensămintelor.

Și la capitolul transporturi, numărul mare al publicațiilor on-line din România determină devansarea Republicii Moldova prin prisma indicatorilor statistici calculați. Deși există un număr semnificativ de indicatori comuni, menționăm că statistica oficială a României oferă o mai mare diversitate a indicatorilor specifici atât a transportului aerian, cât și maritim, diseminând în profil teritorial și informații referitoare la înmatriculările noi de autovehicule rutiere, a accidentelor de circulație rutieră cauzatoare de vătămări corporale și a persoanelor accidentate.

Referitor la disponibilitatea datelor statistice din domeniul poștă și telecomunicații, supremația o deține Republica Moldova ca urmare a diseminării în profil teritorial a datelor statistice referitoare la tehnologia informației, adică informații despre persoanele juridice care dispun de calculatoare personale, de pagină web, a cheltuielilor aferente pentru astfel de tehnologii informaționale, precum și mijloacele alocate pentru informatizare. Din păcate, ambele state au întrerupt diseminarea unor date statistice referitoare la activitatea de telefonie.

Comerțul interior și serviciile de piață sunt subdomenii în care Republica Moldova oferă mai mulți indicatori statistici decât România, un mare avantaj constituindu-l și diseminarea în profil teritorial. Aceste subdomenii nu conțin decât 2 indicatori comuni din punct de vedere metodologic, ceea ce determină un real dezavantaj în analizele comparative.

Cele 10 surse online de date statistice puse la dispoziție de INS pentru comerțul exterior al României, comparative cu 3 surse oficiale disponibile pe site-ul BNS-ului, fac ca numărul

indicatorilor specifici acestui domeniu să fie astfel net superior. Date referitoare la numărul firmelor exportatoare, respectiv importatoare, pe clase de mărime în funcție de numărul de salariați, tipuri de capital, forme de proprietate, sectoare ale activității economice sunt oferite la nivel național doar în România.

Varietatea indicatorilor statistici din domeniul turismului calculați pe diverse variabile și prezentați în numeroasele publicații statistice de profil sunt totuși limitați din punct de vedere metodologic, făcând dificilă posibilitatea realizării unor comparații între cele 2 state. România se detașează vizibil față de Republica Moldova cu un număr mare de indicatori, și mai ales cu numărul variabilelor asociate, oferind utilizatorilor numeroase date statistice în profil teritorial.

Oferta informațională cu privire la domeniul finanțe, mai exact la subdomeniul asigurări este mult mai mare pentru România, unde se regăsesc informații pornind de la numărul societăților de asigurări, capitalul social al acestora, primele cedate în reasigurare, indemnizații brute plătite, comisioane plătite pentru primiri în reasigurare, rezerve tehnice brute, până la investițiile societăților de asigurări, acești indicatori fiind disponibili pe domenii de activitate și tipuri de asigurări. Referitor la *activitatea de leasing* nu regăsim niciun indicator diseminat online pentru România, singurul indicator care caracterizează acest subdomeniu al finanțelor fiind : mijloacele fixe acordate în leasing din Republica Moldova, indicator diseminat prin publicații statistice la nivel național, pe tipuri de mijloace fixe și în funcție de termenele de achitare.

Domeniu de justiție și infracționalitate este mult mai bine reprezentat în Republica Moldova, numărul indicatorilor fiind destul de numeros, Biroul Național de Statistică oferind informații despre infracționalitatea juvenilă, despre persoanele decedate în urma infracțiunilor înregistrate, numărul persoanelor care au suferit în urma accidentelor rutiere, infracțiunile săvârșite de persoane apte de muncă, dar fără ocupație, infracțiunile legate de droguri etc.

Numărul indicatorilor comparabili între cele 2 state pentru mediu înconjurător este destul de redus, cu toate că diversitatea indicatorilor statistici calculați este considerabilă în ambele cazuri. INS diseminează o serie de indicatori pentru care nu s-a găsit corespondență în publicațiile online din Republica Moldova, cum ar fi: populația conectată la sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate, populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă. Utilizatorii de date pot beneficia doar la nivelul Republicii Moldova de informații referitoare la: viteza medie lunară/anuală a vântului, durata luminii solare, calamitățile naturale, pierderile umane și pagubele materiale în aceste calamități, precum și cutremurele de pământ cu magnitudine maximă (după data producerii, coordonatele epicentrului, adâncimea focarelor și magnitudinea pe scara Richter).

4. ANALIZA CORESPONDENȚELOR EXISTENTE ÎNTRE INDICATORII STATISTICI DISPONIBILI ON-LINE ȘI NIVELURILE DE DISEMINARE DIN STATISTICILE OFICIALE PUBLICATE DE ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA

4.1 Aspecte teoretice și metodologice privind analiza corespondențelor existente între denumirile indicatorilor statistici disponibili on-line și nivelurile de diseminare din cele 2 state

Știința datelor textuale se concentrează pe analiza unui set de documente numit în cadrul lingvisticii „corpus” utilizând în principal metode statistice multivariate exploratorii.

Datele textuale sunt destul de diferite comparativ cu alte tipuri de date cantitative și categorice ce sunt utilizate pe scară largă în statistici. Una din metodele de bază în analiza statistică a textelor o reprezintă *analiza corespondențelor (CA)*. Aceasta a fost propusă de Jean-Paul Benzécri ce a precizat că este posibilă abordarea oricăror probleme legate de „forma, sensul sau stilul textelor”. [164, p.17].

Prezenta analiză are ca obiectiv principal realizarea analizei corespondențelor existente între categoriile România și Republica Moldova, respectiv nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din aceste țări și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite. Realizarea acestei analize a corespondențelor s-a efectuat cu ajutorul limbajului de programare statistică R.

Practic, obiectivul acestei analize a corespondențelor îl constituie prezentarea relației existente între diseminarea datelor prin prisma denumirii indicatorilor disponibili și nivelul administrativ cel mai detaliat la care se regăsesc aceștia. S-a urmărit de asemenea și prezentarea simultană pe aceeași reprezentare grafică a gradului de atracție existent la nivelul celor două state a indicatorilor diseminați, adică reliefaarea cuvintelor (denumirilor) care sunt atrase de categoriile care le folosesc excesiv și respinse de cele care le utilizează puțin. Realizarea elipselor de confidență atât pentru cele două state cu nivelurile cele mai detaliate de diseminare, cât și pentru denumirile indicatorilor și a variabilelor asociate contribuie la o mai bună analiză comparativă a disponibilității indicatorilor statistici în profil administrativ-teritorial.

Realizarea analizei corespondențelor necesită codificarea corpus-urilor ca o structură unitară, ca tabele de frecvență cu dublă intrare. Etapa de codificare este deosebit de importantă în

domeniul datelor textuale, scopul său fiind de a transforma un corpus într-un tabel lexical de documente × cuvinte. [164, p.1].

Practic, un corpus este împărțit în documente care corespund unităților statistice luate în analiză (România și Republica Moldova), iar cuvintele reprezintă termenul generic corespunzător unității textuale alese. Tabelul lexical este construit pe baza delimitării documentelor și efectuării operațiunii de identificare și numărare a cuvintelor, rezultând un tabel ce conține frecvența cu care documentele (rândurile) folosesc cuvintele (coloanele).

Datele contextuale reprezintă informațiile disponibile pe documente, iar codarea acestora într-un tabel de genul : document x variabile reprezintă tabelul contextual.

Primul pas în realizarea prezentei analize a fost crearea unei baze de date, prin care au fost centralizate informațiile referitoare la indicatorii statistici disponibili on-line în cele 2 state din toate domeniile (economic, social, etc.), analiza efectuându-se separat pe fiecare subdomeniu în parte.

Datele contextuale constau dintr-o singură variabilă cantitativă: numărul indicatorilor statistici cu dimensiunile aferente (variabilele asociate sub care sunt diseminate), codificată pentru prezenta analiză "Variabile" și șapte variabile calitative: țară (Tara), domeniu sau subdomeniu specific statisticii (Dom), nivelul cel mai detaliat de diseminare (Nivel), variantele duble: țară – domeniu (Tara_Dom), țară - nivel de diseminare (Tara_Nivel), nivel de diseminare – domeniu sau subdomeniu (Nivel_Dom) și varianta triplă: țară - nivel de diseminare – domeniu (Tara_Nivel_Dom).

În ceea ce privește codificarea nivelurilor de diseminare menționăm următoarele asocieri: România – ROM, Republica Moldova – RM, nivelul Național – N, nivelul Regional – Reg, nivelul județean din România – Jud, nivelul localităților – Loc, iar pentru nivelul Raioanelor –R.

Unitatea textuală, numită generic **cuvânt** este extrem de importantă în realizarea analizei corespondenței. Numărarea frecvenței diferitelor cuvinte implică identificarea tuturor aparițiilor în cadrul corpusului. Corectitudinea acestor numere depinde de calitatea transcrierii textului, practic, calitatea rezultatelor depinde puternic de calitatea datelor.

În acest sens, cuvintele din corpusul existent au fost supuse unor modificări, în dorința de a fi aduse la forma lor canonică (lemmas), adică verbul la infinitiv, substantivele la forma lor de singular, masculin/feminin.

S-a realizat operațiunea de preprocesare a datelor, respectând totuși folosirea uzuală a denumirii indicatorilor, prin urmare nu toate cuvintele au fost transformate în forma lor de singular (de exemplu: s-a menținut pluralul "femei" și nu s-a utilizat singularul "femeie"). În schimb, s-a eliminat pe cât posibil și articularea cu articolul hotărât a unor cuvinte, evident și în

acest caz cu unele excepții. De exemplu, indicatorii: "cheltuielile", "veniturile", "locuințelor" au fost rescrise prin eliminarea articolelor hotărâte și menținute la plural: "cheltuieli", "venituri", și "locuințe". Indicatorul "populația" a fost menținut la nivelul de substantiv articulat și nu adus la forma de singular nearticulat, toate cuvintele de genul: "populației" au fost rescrise sub forma generică de "populatia".

De exemplu, mediul de rezidență a fost înlocuit în cadrul corpus-ului cu cuvântul "medii" și nu simplu "mediu", pentru a nu se confunda cu indicatorii specifici mediului înconjurător. De asemenea, indicatorii medii (media seriei) au necesitat redenumirea în "medie" și nu "media".

Întregul corpus a fost convertit în litere mici, eliminând diacriticele esențiale limbii, simbolurile definite pentru a fi considerate semn de punctuație (de exemplu, virgula) au fost eliminate și au fost de asemenea eliminate complet numerele (de exemplu: 1 ianuarie a fost rescris ca "inceput an", 31 decembrie a fost rescris ca "sfarsit an", 1 iulie – "mijloc an").

Un cuvânt compus ale cărui componente sunt separate de un spațiu poate fi identificat ca un singur cuvânt, cu condiția ca spațiul să fie suprimat; de exemplu, la indicatorul statistic decedați "sub un an" acesta a fost rescris prin eliminarea spațiilor: "subunan". Aceste corecții preliminare și/sau modificări s-au efectuat manual pe corpus, folosind un editor de text și, eventual, corectorul ortografic.

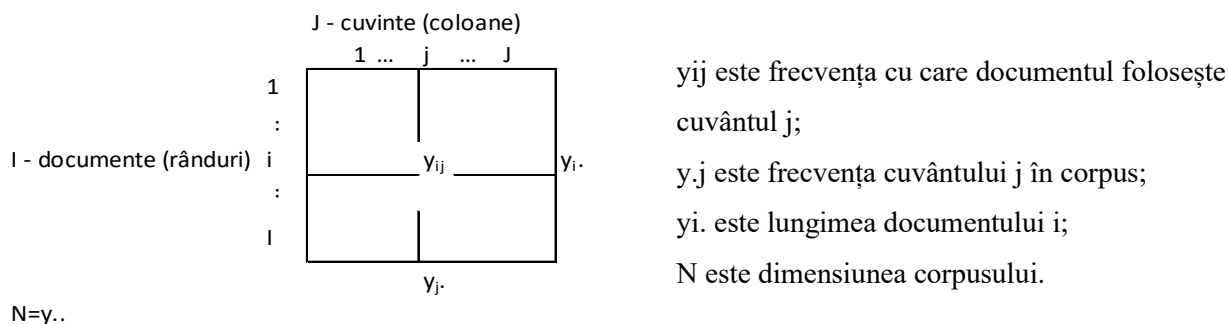
Pentru un tratament corect al datelor prescurtările precum CAEN, respectiv CAEM au fost rescrise, fiind transformate din majuscule în caen, respectiv caem.

Același corpus poate fi împărțit în documente în moduri diferite, segmentarea corpus-lui în documente constă în considerarea fiecărui rând al bazei de date originale ca un document sursă, în acest caz, fiind construit și posibil de analizat un LT. Aceste documente pot fi agregate în funcție de categoriile unei variabile contextuale sau grupuri obținute printr-o metodă de clustering conducând la construirea unui tabel lexical agregat (ALT). [164, p.2]. Analiza efectuată pe documentele sursă este denumită analiză directă, în timp ce analiza efectuată pe documente agregate este numită analiză agregată. În prezenta lucrare s-a optat pentru realizarea unei analize directe.

Funcția TextData a pachetului R Xplortext construiește LT-ul din corpusul brut, care are atâtea rânduri câte documente există și câte coloane există cu cuvinte diferite. Construirea tabelului lexical agregat (ALT) s-a efectuat după variabila calitativă Tara_Nivel.

Dimensiunea vocabularului reprezintă numărul de cuvinte diferite existente. La intersecția dintre rândul i și coloana j , intrarea (i, j) reprezintă numărul y_{ij} , adică de câte ori documentul i folosește cuvântul j . În marginile de rând și coloană ale LT-ului, sunt sumele de coloană și rând.

Marja de rând este vectorul de rând ai cărui termeni i corespund numărului de ori în care fiecare cuvânt a fost folosit în întregul corpus. Marja coloanei este vectorul coloanei ai cărui termeni i corespund numărului total de apariții (cuvinte) din fiecare document. N corespunde numărului total de apariții, cunoscut și sub denumirea de dimensiunea corpus-ului. [164, p.5]

Figura 4.1 Tabelul Lexical Y

Tabelul lexical poate fi transformat într-un tabel de frecvență relativă, prin împărțirea fiecărui termen la N . Intrarea (i, j) a tabelului, care are aceleași dimensiuni ca tabelul inițial, este

$$\text{dată de : } f_{ij} = \frac{y_{ij}}{N} \tag{4.1}$$

Tabelul contextual, pe care îl numim X , este un tabel de genul: documente $\times$ variabile, variabilele putând fi cantitative și/sau calitative. Fiecare variabilă calitativă implică un anumit număr de categorii. Cuvintele sunt incluse în funcție de frecvența lor, de numărul de documente care le utilizează. Doar documentele care nu sunt goale sunt păstrate, iar anumite documente pot fi eliminate, în funcție de obiectivele urmărite.

Obiectivul principal în aplicarea analizei corespondențelor (CA) asupra unui tabel de genul documente $\times$ cuvinte este vizualizarea apropierei dintre documente, apropierea dintre cuvinte și respectiv asocierea dintre documente și cuvinte. Două documente sunt apropiate dacă, indiferent de lungimea lor, se utilizează sau se evită aceleași cuvinte. Două cuvinte sunt apropiate dacă sunt distribuite în același mod în toate documentele diferite, indiferent de frecvența lor. În cele din urmă, spunem că o categorie și un cuvânt se atrag (resping) reciproc dacă categoria folosește cuvântul cu o frecvență relativă mai mare (respectiv mai mică) decât media. Rândul și documentul sunt utilizate ca sinonime, precum și coloana și cuvântul. Mai mult, categoria de document, numită simplu categorie, se referă la documentul compus din toate răspunsurile cu text aparținând categoriei corespunzătoare în cazul corpus-ului de răspunsuri cu text. [164, p.19]

Având în vedere că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, un grafic Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență.

Ambele axe au o scară logaritmică. Axa verticală corespunde frecvenței f , iar cea orizontală numărului de cuvinte repetate de cel puțin f ori în corpus, notată N_f . [164, p.14]

Analiza corespondenței compară documentele folosind distribuția condiționată a cuvintelor în fiecare dintre ele, numit fie profil de rând (*row profile*), fie lexical. Aceste rezultate lexicale sunt calculate în tabelul lexical, fie sub forma de frecvență absolută (tabel de numărare brută), fie sub forma de frecvență relativă, împărțind fiecare rând la totalul său. În CA, profilul rândului mediu/coloanei se numește „centroid” al variabilei rând/coloană. Calcularea profilului mediu de rând permite compararea lexicală a documentelor cu media, rezultând astfel categoriile ce folosesc mai mult / mai puțin anumite cuvinte decât media.

În mod similar, cuvintele pot fi comparate folosind profilurile lor de coloană (*column profiles*), calculate din tabelul de frecvență absolută sau tabelul de frecvență relativă, împărțind fiecare coloană la totalul ei. Calcularea profilului mediu al coloanei permite compararea profilului unui cuvânt cu media, identificând astfel cuvintele folosite mai mult / mai puțin decât media într-un document.

Modelul de independență este o altă abordare ce este luată în considerare în CA. Există independență între documentele de rând și cuvintele de coloană dacă, pentru orice rând i și coloana j , următoarea ecuație este menținută:

$$f_{ij} = f_i \times f_j \quad (4.2)$$

În acest caz, se testează și următoarele ecuații:

- Pentru fiecare rând i :

$$f_j = \frac{f_{ij}}{f_i}, \text{ unde } i = (1, \dots, I) \quad (4.3)$$

- Pentru fiecare coloană j :

$$f_i = \frac{f_{ij}}{f_j}, \text{ unde } j = (1, \dots, J), \quad (4.4)$$

Păstrarea acestor formule ar însemna că toate profilurile lexicale au fost egale între ele și egale cu cele din rândul mediu. În mod similar, toate profilurile de coloană ar fi egale unul cu celălalt și egale cu profilul mediu de coloană.

În conformitate cu ipoteza de independență, adică, presupunând că $f_{ij} = f_i \times f_j$ este valabil pentru orice i și j , frecvențele relative așteptate sunt date de $f_i \times f_j$, iar numărul scontat este $N \times f_i \times f_j$. Tabelul acestor numărate așteptate este luat ca model pentru a compara tabelul cu numerele Y observat. Acest model se numește modelul de independență. [164, p.21]

Indicatorii care măsoară intensitatea legăturii dintre variabile sunt χ^2 și inerția.

Testul statistic χ^2 rezumă diferențele dintre numărările observate și cele așteptate:

Raportul numărului observat în raport cu numărul estimat pentru un punct rând (documentul i) și punctul coloanei (cuvântul j) măsoară asocierea dintre acest document și acest

cuvânt. Acest raport τ_{ij} se numește rata de asociere între documentul i și cuvântul j . O rată de asociere mai mare de 1 indică că documentul și cuvântul se atrag reciproc, iar o valoare mai mică de 1 dacă acestea se resping reciproc.

Norul documentului (rândului) N_i -ul de document se află într-un spațiu dimensional J numit spațiul documentelor ale cărui axe ortogonale corespund cuvintelor. Fiecare document i este reprezentat de un punct ale cărui coordonate sunt elementele profilului său $(f_{ij} / f_{i.})$, unde $i = 1, \dots, I$. În plus, documentului i se atribuie o greutate $f_{i.}$, corespunzătoare proporției aparițiilor sale în raport cu totalul mare: $f_{i.} = \sum_{j=1}^J \frac{y_{ij}}{N}$ (4.5)

Centrul de greutate al acestui nor (CoG), notat G_i , are profilul mediu de documente f_j , unde $j = 1, \dots, J$, egal cu marja de rând a tabelului F . În mod similar, norul cuvântului N_j se află într-un spațiu I -dimensional numit spațiul cuvântului ale cărui axe ortogonale corespund documentelor. Fiecare cuvânt este reprezentat de un punct ale cărui coordonate sunt elementele profilului său $(f_{ij} / f_{.j})$, $\{i = 1, \dots, I\}$. În plus, cuvântului j se atribuie o pondere $f_{.j}$ corespunzătoare proporției aparițiilor sale reprezentate în totalul mare: $f_{.j} = \sum_{i=1}^I \frac{y_{ij}}{N}$ (4.6)

CoG-ul acestui nor, notat G_j , are profilul mediu de cuvinte $\{f_{i.}, I = 1, \dots, I\}$, egal cu marja de coloană a tabelului F . [164, p.24]

Inerția este o măsură a împrăștierii valorilor în tabelul de frecvențe al celor două variabile. Cu cât frecvențele sunt mai distanțate față de cele teoretice cu atât variabilele sunt mai legate între ele. Practic, inerția este o măsură a variației sau a dispersiei profilurilor individuale în jurul profilului mediu și reprezintă o măsură a abaterii de la independență.

Inerția unui nor este suma inerției fiecăruia dintre punctele sale, unde inerția unui punct este definită ca produs al greutății sale și al distanței sale pătrate față de CoG-ul norului. Pe o axă dată, inerția unui punct față de CoG este egală cu produsul dintre greutatea sa și valoarea coordonatei pătrate pe acea axă. [164, p.25]

Inerția norului N_i față de CoG său G_i este egală cu:

$$I(N_i) = \sum_{j=1}^J \sum_{i=1}^I \frac{(f_{ij} - f_{i.} \times f_{.j})^2}{f_{i.} \times f_{.j}} = \frac{\chi^2}{N} = \Phi^2 \quad (4.7)$$

Contribuția fiecărui document i la inerția totală a norului N_i este astfel proporțională cu contribuția sa la statistica χ^2 .

Identic, inerția norului N_j față de CoG său G_j este

$$I(N_j) = \sum_{i=1}^I \sum_{j=1}^J \frac{(f_{ij} - f_{i.} \times f_{.j})^2}{f_{i.} \times f_{.j}} = \frac{\chi^2}{N} = \Phi^2 \quad (4.8)$$

Contribuția fiecărui cuvânt j la inerția totală a norului N_j este proporțională cu contribuția sa la statistica χ^2 .

Inerția ambilor nori are aceeași valoare, notată Φ^2 , egală cu valoarea χ^2 împărțită la N , totalul mare al tabelului lexical.

În timp ce testul χ^2 evaluează independența dintre documente și cuvinte, inerția Φ^2 , independent de totalul mare N al tabelului lexical, măsoară puterea relației dintre ele, care poate varia foarte mult în cazul date textuale, în funcție de natura specifică a unor documente.

CA studiază toate relațiile dintre documente și cuvinte în termeni de abatere de la modelul de independență și oferă o reprezentare geometrică interpretabilă a acestor relații. Acest lucru duce la construcția axelor factoriale.

Rândurile (documentele) și coloanele (cuvintele) sunt reprezentate de profilurile lor.

În fiecare spațiu, se calculează succesiunea axelor ortogonale de inerție maximă, numite și axe factoriale, care trec prin CoG. Inerția asociată cu un plan factorial este egală cu suma celor două valori proprii asociate cu cele două axe ale sale. În consecință, procentul de inerție explicat de o anumită axă este egal cu raportul dintre valoarea sa proprie și suma tuturor valorilor proprii.

În analiza corespondențelor, valorile proprii sunt pozitive și mai mici sau egale cu 1. O valoare proprie de 1 corespunde unei asocieri perfecte între un subset de rânduri și un subset de coloane. Aceasta se produce atunci când un subset de documente utilizează exclusiv anumite cuvinte care nu sunt niciodată utilizate în celelalte documente.

Inerția totală a norului N_I (resp. N_J) este suma inerțiilor de-a lungul fiecărei axe, adică suma valorilor proprii. Având în vedere un tabel lexical ($I \times J$), valoarea maximă Φ^2 este egală cu $\min(I-1, J-1)$. Coeficientul lui Cramer, notat cu V este cel mai utilizat coeficient dintre cei bazați pe χ^2 . Acest coeficient variază între 0 (independența dintre documente și vocabular) și 1 (asociere maximă între documente și vocabular).

Reprezentarea simultană a rândurilor și coloanelor pe același grafic este posibilă prin folosirea formulelor de tranziție care permit trecerea de la spațiul rândului la spațiul coloanelor și invers. Pe aceste axe, cuvintele sunt atrase de categoriile care le folosesc excesiv și respinse de cei care le utilizează rar.

Funcția `TextData` a pachetului `R XplorText` creează atât LT-ul cât și tabelul contextual. Construirea tabelului lexical agregat (ALT) s-a efectuat după variabila calitativă `Tara_Nivel`.

În cele ce urmează vom prezenta detaliat rezultatele analizei corespondențelor existente pentru fiecare subdomeniu/domeniu al statisticilor oficiale.

4.2 Analiza corespondențelor pentru indicatorii Statisticii sociale

4.2.1 Populație și structură demografică, mișcarea naturală și migratorie a populației

Din analiza corpusului creat având la bază indicatorii statistici diseminați on-line de cele 2 instituții oficiale de statistică se constată că la nivelul celor 154 de documente existente, 53,2% sunt pentru România și 46,8% pentru Republica Moldova. Analiza pe niveluri de diseminare scoate în evidență un aspect pozitiv la nivelul României, deoarece numărul documentelor existente la nivelurile inferioare (de localitate și județean) depășește numărul de la nivel național, însumarea indicatorilor determinând practic creșterea numărului de documente de la nivel național. Structura pe niveluri de diseminare a documentelor indică că cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul național al Republicii Moldova (49 documente, respectiv 31,8%), urmate de nivelul județean cu 45 documente (29,2%), nivelul de raion din Republica Moldova cu 23 documente (14,9%), nivelul localității cu 19 documente (12,3%), iar restul de 11,7% la nivelul național al României (18 documente).

Analizată pe subdomenii, structura acestei baze de date indică numărul mare de documente existente pe mișcarea naturală (63%), 22,7% pe mișcarea migratorie și 14,3% pe subdomeniul populației și structurii demografice.

Construirea tabelului agregat (ALT) luând în considerare frecvența 43 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica demografică, se constată preferința pentru ”medii”, ”vârstă”, ”reședință”, ”rata”, ”obișnuită”, ”născuți”, ”sexe”, ”grupă”, ”populația” și ”decedați”.

Având în vedere că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, graficul Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență. (A se vedea Anexa 31, figura A31.1).

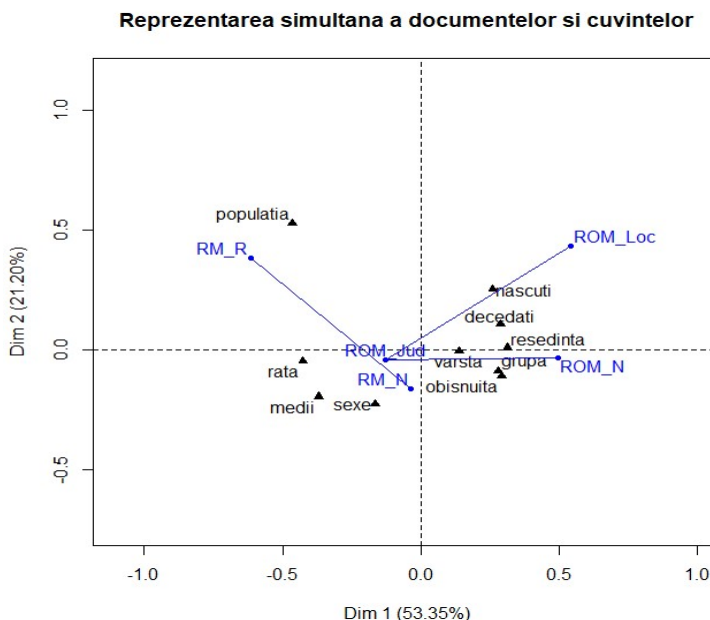
După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 601 apariții a 10 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 5 categorii de documente (în rânduri) și 10 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT (Documente agregate x Tabel cuvinte) indică nivelul județean al României ca fiind cel mai lung document cu 213 apariții, iar denumirea de ”medii” este cea mai frecvent întâlnită, apariția sa fiind de 84 ori.

χ^2 calculat pentru acest caz este de 112,5. Valoarea p asociată (aici, $p = 8,4 \times 10^{-10}$) corespunde semnificației statistice a rezultatului; cu cât este mai mică valoarea p, cu atât semnificația este mai mare. Aici, valoarea p este foarte mică, mult mai mică decât 0,05, pragul obișnuit în practică. Aceasta ne conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente

și cuvinte. Inerția este o măsură a variației sau a dispersiei profilurilor individuale în jurul profilului mediu și reprezintă o măsură a abaterii de la independență.

Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer* de 0,216 și o *inerție totală* de 0,187. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A31.2.

Reprezentarea simultană a rândurilor și coloanelor pe același grafic este posibilă prin folosirea formulelor de tranziție care permit trecerea de la spațiul rândului la spațiul coloanelor și invers. Pe aceste axe, cuvintele sunt atrase de categoriile care le folosesc excesiv și respinse de cei care le utilizează rar. Prima axă contrastează în mod clar cuvintele "populația" și "rata" ce sunt suprautilizate la nivelul Republicii Moldova, cu denumirea de "reședință" suprautilizată la nivelul României. "Vârsta" este aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență

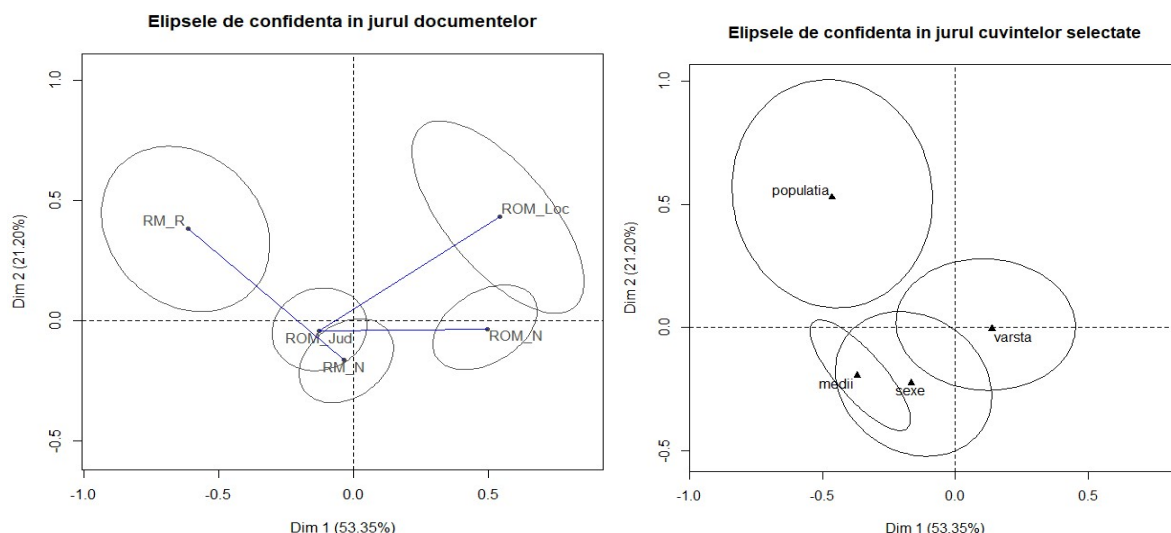

Figura 4.2: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Populației și structurii demografice, mișcării naturale și migratorie a populației
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

În ceea ce privește a doua axă, care separă nivelurile de diseminare dintre cele 2 state (cu excepția nivelului județean ce se situează în planul dominant al naționalului) denumirile de "medii" și "sexe" ies în evidență pe partea negativă, datorită folosirii excesiv de nivelul național al Republicii Moldova, dar asociate și cu nivelul județean din România, în timp ce cuvântul "populația" are cea mai mare valoare pozitivă a coordonatei.

Din reprezentarea elipselor de confidență concluzionăm că suprapunerea de la nivelul național al Republicii Moldova cu nivelul județean al României, precum și ușoara suprapunere de la nivelul localităților cu naționalul României, indică faptul că denumirile indicatorilor statistici și a variabilelor sub care acestea apar sunt asemănătoare.

Figura 4.3: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Populației și structurii demografice, mișcării naturale și migratorice a populației

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Referitor la interpretarea grafică a elipselor intervalului de încredere pentru cuvintele alese pentru reprezentarea grafică, se constată că diseminarea unor indicatori statistici specifici acestui domeniu este disponibilă pe grupele: "medii" și "sexe", "vârsta" și "sexe".

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie sunt prezentate în Anexa 31.

4.2.2 Statistica forței de muncă

Corpus-ul statisticii din domeniul *Forței de muncă* conține 113 documente, din care 66,4% pentru România și 33,6% pentru Republica Moldova, cele mai multe fiind înregistrate pentru nivelul național al statelor (77 documente, respectiv 68,1%), 18 documente la nivel județean (15,9%), 12 documente la nivel regional (10,6%) și câte 3 documente la nivel de localitate a României și raion al Republicii Moldova (2,7%).

Structura pe subdomenii a documentelor înregistrate în corpus indică că cele mai multe sunt aferente anchetei forței de muncă în gospodării (AMIGO în România și AFM în Republica Moldova) de 35 documente, respectiv 31,0%, 22,1% pentru salariați și condiții de muncă, 13,3% balanței forței de muncă (BFM - doar pentru situația României), 12,4% câștigurilor salariale, 11,5% costului forței de muncă și locurilor de muncă vacante și restul de 9,7% formării profesionale continue.

Tabelul agregat (ALT) s-a construit luând în considerare o frecvență minimă de 20 în apariția cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel,

din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității specifice forței de muncă se constată preferința pentru "sexe", "salariat", "muncă", "activități" "economie", "național", "mediu", "populația", "rata" și "grupă".

Graficul Pareto utilizat pentru a reliefa intervalul de frecvență este prezentat în figura A32.1.

După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 887 apariții cu 27 cuvinte distincte. Tabelul lexical astfel creat are 7 categorii de documente (în rânduri) și 27 de cuvinte (în coloane).

Analiza tabelului ALT indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 449 apariții, fiind urmat la mare distanță de nivelul național al Republicii Moldova cu 215 apariții, nivelul județean totalizând 112 apariții, iar denumirea variabilei sub care apar diferiți indicatori "sexe" este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 62 ori, apropiată de "salariat" și "muncă" cu apariții de 58 ori, respectiv de 56 ori.

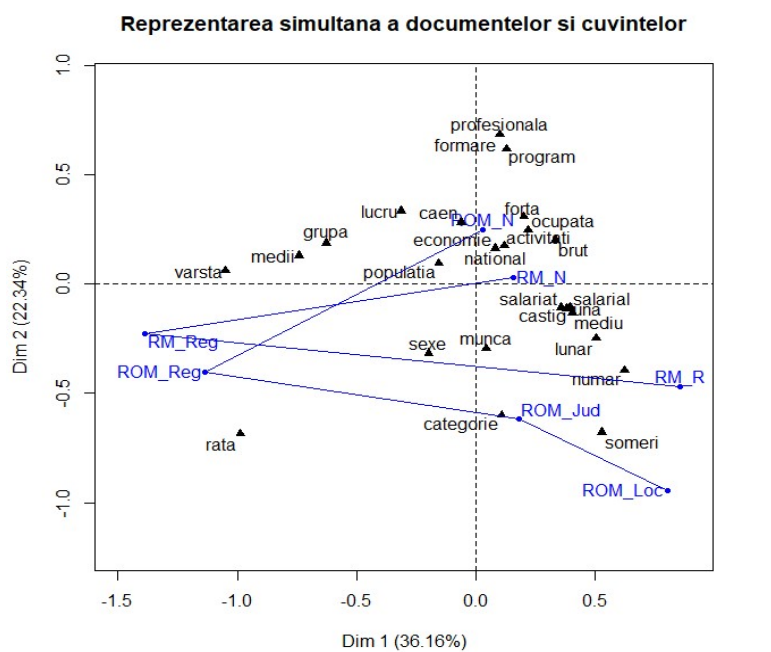
Valoarea calculată a lui χ^2 pentru corpusul analizat este de: 438,41, iar pentru 156 grade de libertate s-a obținut valoarea $p = 2,2 \times 10^{-16}$ ce este cu mult mai mică de valoarea p tabelară, ceea ce determină respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A32.2.

Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un coeficient V a lui Cramer de 0,287 și o inerție totală de 0,494.

Prima axă scoate în evidență asocierea indicatorilor "șomeri" și "număr" cu nivelul de localitate din România, obținându-se valorile maxime pozitive ale acestora, ce vin în opoziție cu variabila "vârsta" ce se asociază cu nivelurile regionale din cele două state, luând valoarea maxim negativă.

Cea de a doua axă, separă nivelurile de diseminare a celor 2 țări, planul valorilor pozitive fiind specific nivelurilor naționale, iar cel negativ

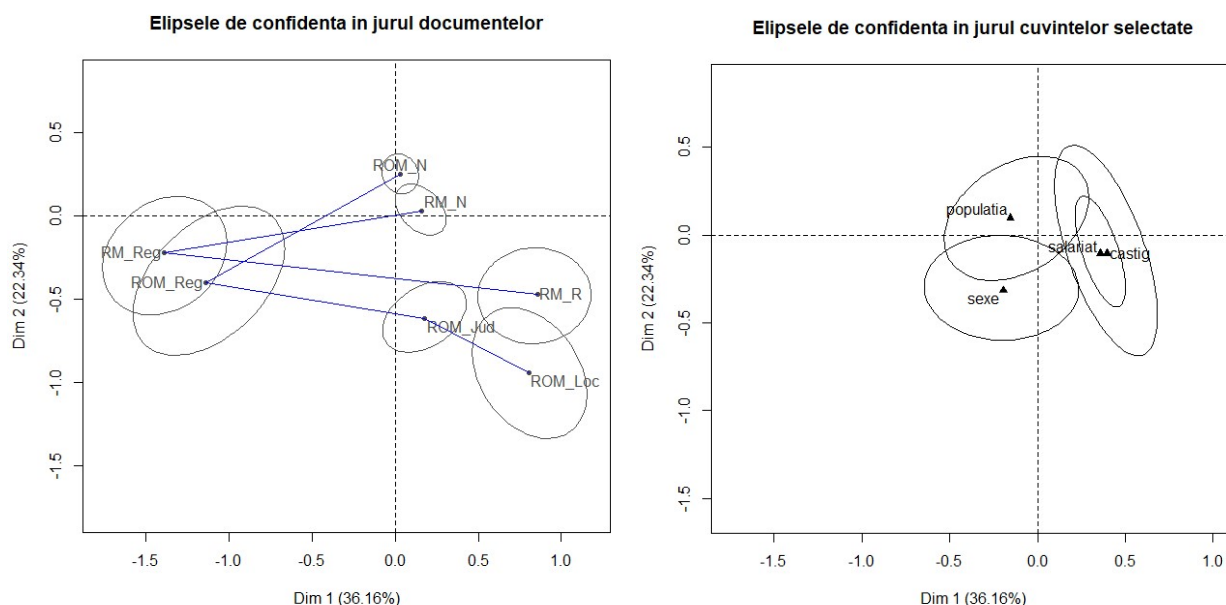
nivelurilor inferioare. În timp ce "rata" și "șomeri" ies în evidență pe partea negativă datorită folosirii excesiv de nivelul localităților din România, respectiv nivelul regional, indicatorii de

Figura 4.4: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor subdomeniului Forță de muncă
 Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

”formare”, ”profesională” alături de ”program” au valori mari pozitive, asociindu-se cu nivelul național al României.

Din reprezentarea elipselor de confidență (Figura 4.5) concluzionăm că suprapunerea de la nivelul regional al celor două țări, precum și de la nivelul localităților și al raioanelor, dar și ușoara intersecție dintre cele 2 niveluri naționale indică faptul că denumirile indicatorilor statistici și a variabilelor sub care apar sunt asemănătoare. Referitor la interpretarea grafică a elipselor intervalului de încredere pentru cuvintele alese în reprezentarea grafică, pentru indicatorul ”salariat” diseminat on-line în acest domeniu al statisticii este disponibil indicatorul de ”câștig”, indicatorul de ”populație” (fie că este vorba de populația activă, ocupată, inactivă) ce se diseminează și pe ”sexe”.

Figura 4.5: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica subdomeniului Forță de muncă

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Forță de muncă sunt prezentate în Anexa 32.

4.2.3 Statistica nivelului de trai

Baza de date creată pentru a analiza statistica *nivelului de trai* cuprinde 134 de documente, din care 74,6% pentru România și 25,4% pentru Republica Moldova, cele mai multe fiind înregistrate pentru nivelul național (85 documente, respectiv 63,4%) și 49 documente la nivel regional (36,6%).

Construirea tabelului agregat (ALT) luând în considerare frecvența 15 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor

oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica nivelului de trai se constată preferința pentru: ”gospodărie”, ”persoane”, ”medie”, ”medii”, ”cap”, ”structură”, ”cheltuieli”, ”lunar”, ”statut” și ”mărime”.

Graficul Pareto folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență este redat în figura A33.1.

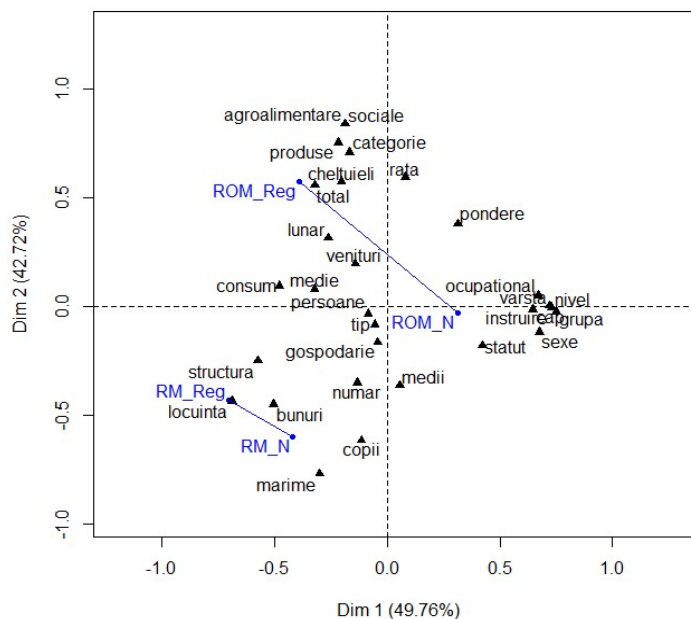
După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 1551 apariții a 30 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 4 categorii de documente și 30 de cuvinte, prezentate în coloane. Analiza tabelului ALT (Documente agregate x Tabel cuvinte) indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 921 apariții, iar denumirea ”gospodărie” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 292 ori.

Valoarea calculată a lui χ^2 pentru acest caz este de 462. Valoarea p asociată (aici, $p = 2,2 \times 10^{-16}$) corespunde semnificației statistice a rezultatului; această valoare a lui p fiind mult mai mică decât pragurile obișnuite folosite, rezultă că ipoteza independenței dintre documente și cuvinte se respinge. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer de 0,315* și o *inerție totală de 0,298*. Graficul

valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A33.2.

Astfel, conform ratelor de asociere calculate, se observă că indicatorii diseminați la nivel național în România sunt cei care fac referire la ”statut”, ”ocupational”, ”vârstă”, ”nivel de instruire”, ”sexe”, ”grupa”, în timp ce la nivel regional se diseminează date referitoare la ”produse”, ”agroalimentare”, diferite ”rate”, ”total”. Așadar, prima axă contrastează în mod clar aceste cuvinte, pe valori negative, în timp ce denumirile asociate naționalului României iau valori pozitive.

Reprezentarea simultana a documentelor si cuvintelor

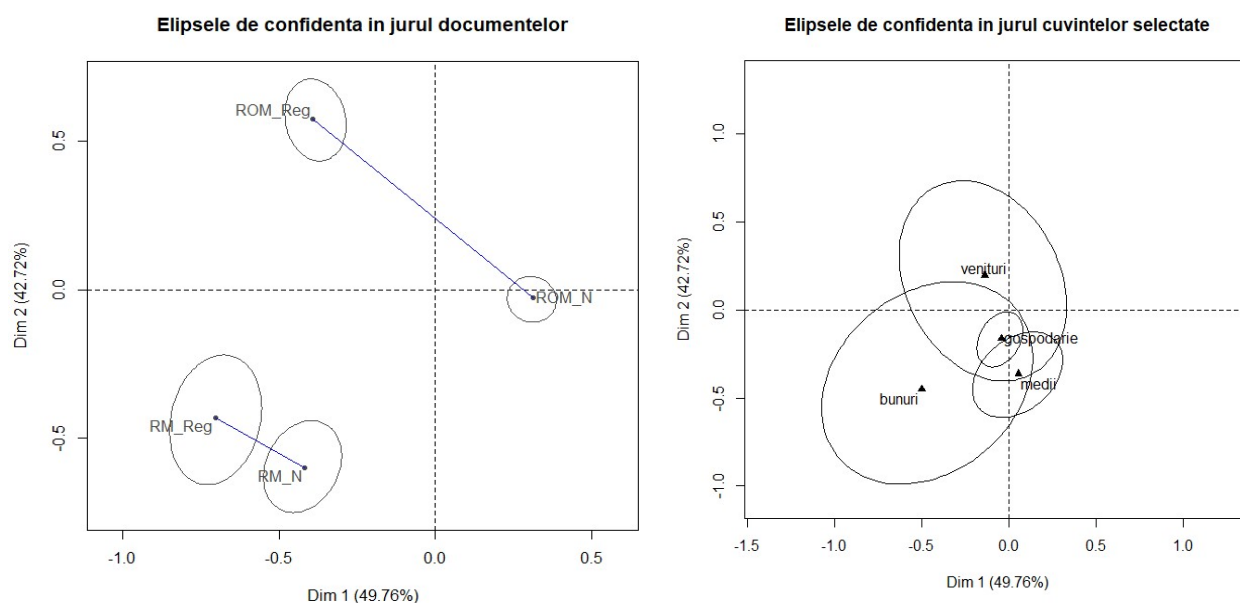
Figura 4.6: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Nivelului de trai

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

În ceea ce privește a doua axă, care face separarea celor 2 țări, scoate în evidență utilizarea excesivă a indicatorului ”mărime” de la nivelul național al Republicii Moldova, cu ”sociale” și ”agroalimentare” suprautilizate la regionalul României.

Din reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor putem concluziona că distanțarea nivelurilor indică utilizarea unor denumiri ale indicatorilor, respectiv a variabilelor sau dimensiunilor categoriale sub care apar ca fiind diferite.

Figura 4.7: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Nivelului de trai

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Interpretarea grafică pentru indicatorii statistici ”venituri”, ”bunuri” și ”gospodărie” diseminați de ambele state (poziționarea acestora comparativ cu a doua axă factorială fiind atât în planul Republicii Moldova cât și al României) indică diseminarea acestora și pe ”medii”, fiind vorba de mediile de rezidență: urban/rural.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Nivel de trai sunt prezentate în Anexa 33.

4.2.4 Statistica protecție sociale

Baza de date creată pentru statistica **Protecției sociale** conține un număr de 80 documente, din care 68,8% sunt la nivelul României și 31,2% la nivelul Republicii Moldova. Cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul județean din România: 32 documente, respectiv 40%, distribuția la nivelul național a României este 28,7% pentru nivelul național, al Republicii Moldova de 21,3% și 10% pentru nivelul raional.

La construirea tabelului agregat (ALT) s-a luat în considerare frecvența minimă de apariție de 20 în cazul cuvintelor și de 6 în cazul documentelor. Indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica protecției sociale este: ”socială”, ”persoane”, ”număr”, ”pensionari”, ”protecție”, ”beneficiari”, ”mediu”, ”cheltuieli”, ”tip” și ”asigurări”.

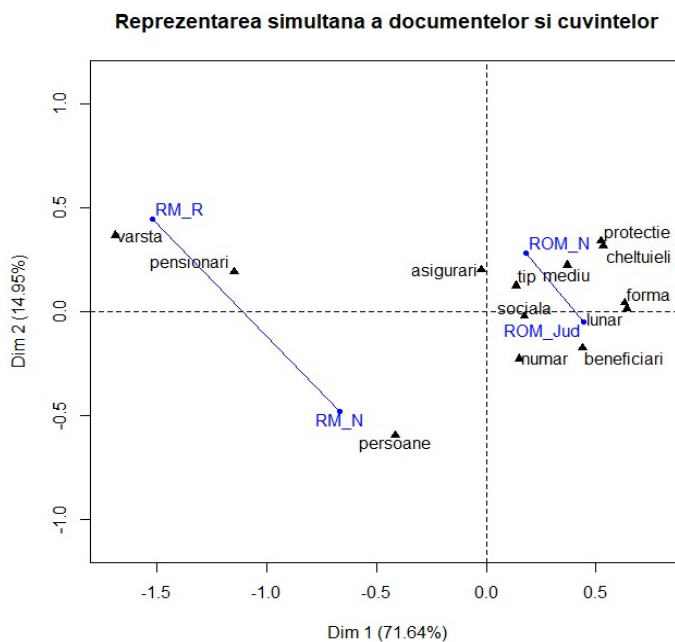
Graficul Pareto folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență este util și în acest caz, reprezentarea grafică fiind prezentată în figura A34.1.

Partea selectată a corpusului obținută din condiționarea minimelor de apariție menționate anterior conduce la 415 apariții și 14 de cuvinte distincte. Tabelul lexical are 4 categorii de documente (în rânduri) și 13 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT (Documente agregate x Tabel cuvinte) indică nivelul județean al României ca fiind cel mai lung document cu 197 apariții, iar denumirea ”socială” are cea mai mare apariție de 59 ori.

Calcularea lui χ^2 pentru acest caz este de 224,19. Valoarea p asociată este de $2,2 \cdot 10^{-16}$ ceea ce ne conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer de 0,424* și o *inerție totală de 0,54*. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A34.2.

Prima axă separă în cele 2 planuri cele 2 țări, în partea stângă Republica Moldova și în partea dreapta România. Este evidentă astfel asocierea indicatorilor ”pensionari”, ”vârstă” și ”persoane” pentru Republica Moldova și utilizarea denumirilor de ”beneficiari”, ”cheltuieli”, ”protecție” la nivelul României.

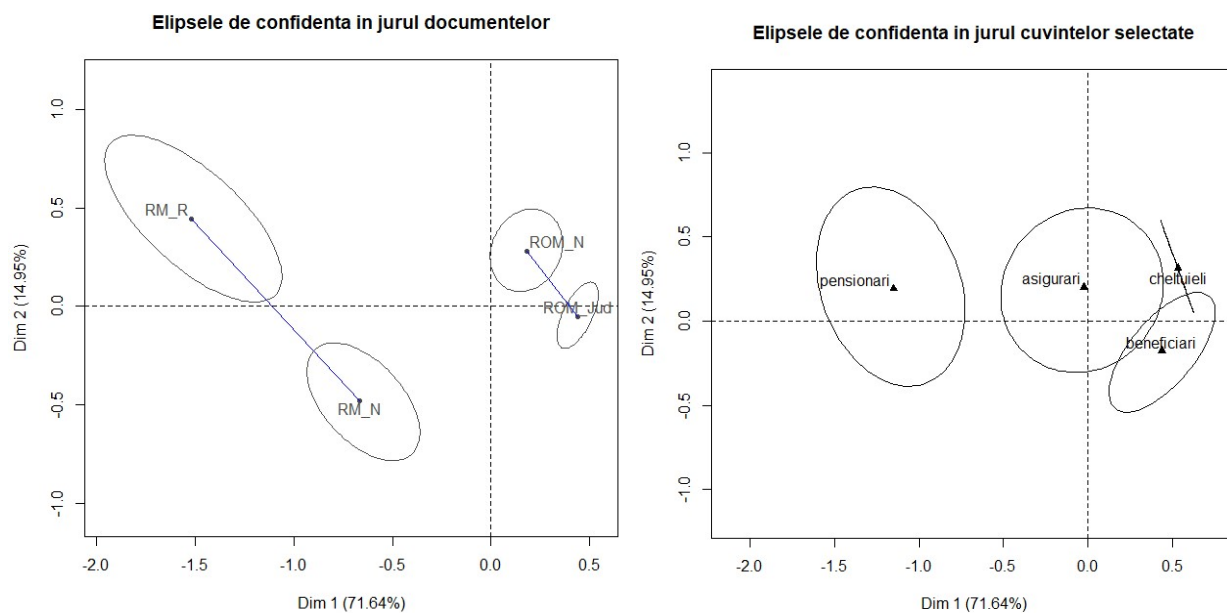
Din reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor concluzionăm că distanțarea elipselor indică faptul că denumirile indicatorilor statistici și a variabilelor sub care apar sunt diferite. Referitor la interpretarea

Figura 4.8: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniul: Protecție socială
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

grafică a elipselor intervalului de încredere pentru cuvintele alese pentru reprezentarea grafică, indicatorul ”beneficiari” diseminat on-line în România în acest subdomeniu al statisticii este disponibil pe tipuri de asigurări, fiind disponibile și informații referitoare la unele ”cheltuieli”.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru domeniul: Protecție socială sunt prezentate în Anexa 34.

Figura 4.9: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din domeniul Protecției Sociale

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

4.2.5 Statistica educațională

Corpus-ul statisticii din domeniul **Educației** este format din 81 documente, din care 63,0% pentru România și 37,0% pentru Republica Moldova. În ceea ce privește repartizarea teritorială menționăm ponderea mare a documentelor înregistrate la nivelul localităților din România, aspect pozitiv al diseminării indicatorilor din acest domeniu, agregarea lor pe niveluri superioare facilitând obținerea la nivel de județ, regiune și țară. Astfel, s-au înregistrat 24 documente la nivelul localităților (33,3% din totalul documentelor din corpus), 19 documente pentru nivelul național al Republicii Moldova (23,5%), 15 documente la nivel județean (18,5%), 11 documente la nivel de raion (13,6%), iar restul de 9 documente la nivel național în România (11,1%).

Tabelul agregat (ALT) s-a construit luând în considerare o frecvență minimă de 15 în apariția cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității specifice culturii se constată preferința pentru ”învățământ”, ”forma”, ”instituție”, ”proprietate”, ”educație”, ”nivel”, ”absolvenți”, ”școlar”, ”înscriși” și ”sexe”.

Graficul Pareto este utilizat pentru a reliefa intervalul de frecvență, ținând cont că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar excesiv. (A se vedea figura A35.1)

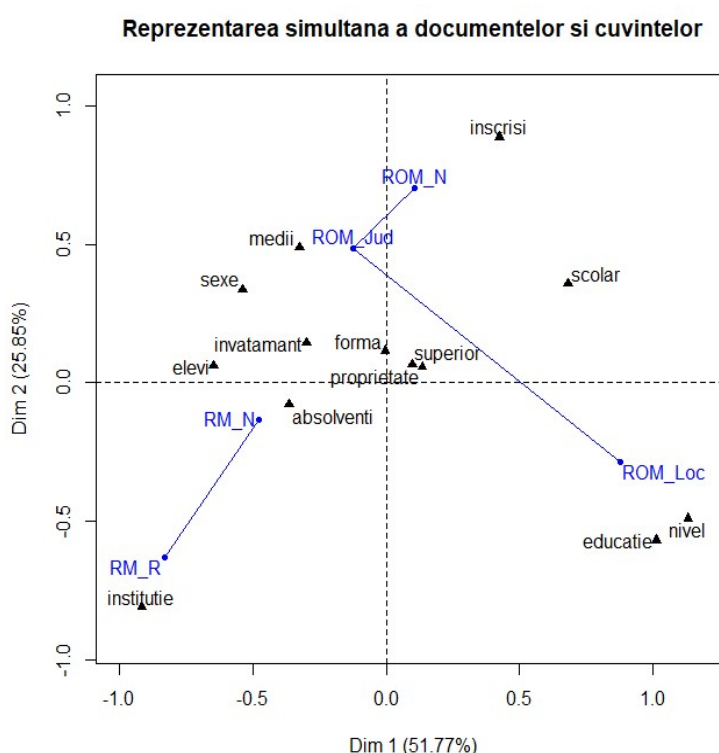
După condiționarea minimilor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 392 apariții cu 13 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 5 categorii de documente (în rânduri) și 13 de cuvinte (în coloane).

Analiza tabelului ALT indică nivelul național al Republicii Moldova ca fiind cel mai lung document cu 113 apariții, fiind urmat de nivelul localităților din România cu 108 apariții, iar denumirea indicatorului ”învățământ” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 73 ori.

Calcularea lui χ^2 pentru corpusul analizat este de: 270,55, valoarea $p = 2,2 \times 10^{-16}$ este cu mult mai mică de valoarea p tabelară, ceea ce determină respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un coeficient V a lui Cramer de 0,415 și o inerție totală de 0,69. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A35.2.

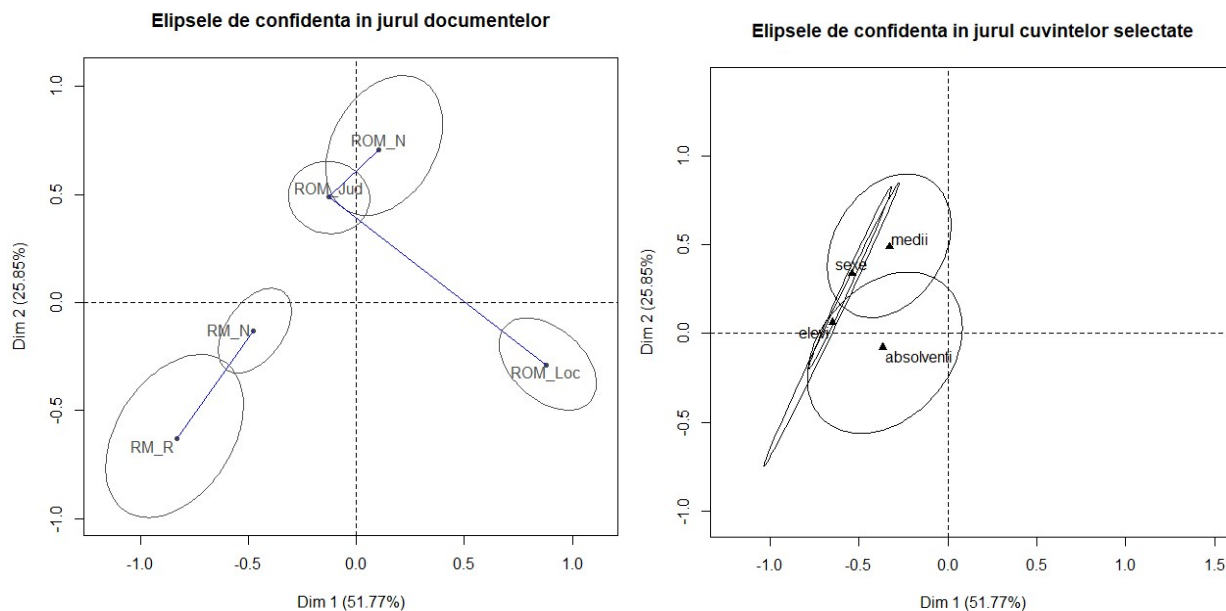
Prima axă care separă în 2 planuri nivelurile de diseminare ale celor 2 state: România și Republica Moldova, prezintă o mică abatere a nivelului local în planul celeilalte țări. Se observă contrastarea cuvintelor ”nivel” și ”educație” suprautilizate la nivelul localităților, cu ”instituție” ce

este suprautilizat la nivelul raioanelor din Republica Moldova, în ambele situații valorile situându-se în partea valorilor negative, după cea de-a doua axă factorială. Defalcarea unor indicatori pe forme de proprietate determină ca acești termeni să fie aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

Figura 4.10: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din domeniul Educație
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

În ceea ce privește a doua axă, ce separă cele 2 state, în timp ce ”înscriși” iese în evidență pe partea pozitivă datorită folosirii excesiv de nivelul național din România, cuvântul ”instituție” are cea mai mare valoare negativă, folosită frecvent în diseminarea la nivelul raioanelor.

Figura 4.11: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica subdomeniului Educație

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Din reprezentarea elipselor de confidență concluzionăm că suprapunerea de la nivelul județean și cel național al României indică faptul că denumirile indicatorilor statistici și a variabilelor sub care apar sunt identice. Referitor la interpretarea grafică a elipselor intervalului de încredere pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, indicatorii ”elevi” dar și ”absolvenți” diseminați on-line în acest domeniu al statisticii sunt disponibili concomitent pe medii de rezidență (urban/rural) și sexe.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Educație sunt prezentate în Anexa 35.

4.2.6 Statistica sănătății

Baza de date creată pentru subdomeniul **Sănătate** cuprinde 88 documente, din care 56,8% pentru Republica Moldova și 43,2% pentru România, cele mai multe fiind înregistrate pentru nivelul național al celor două state (47 documente, respectiv 53,4%), 22 documente la nivel raion (25,0%), 15 documente la nivelul județean (17,0%) și 4 documente, respectiv 4,5% pentru nivelul de localitate din România. Construirea tabelului agregat (ALT) luând în considerare frecvența 20 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul

apariției în cadrul documentelor oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica sănătății se constată preferința pentru: ”număr”, ”mii”, ”sanitar”, ”locuitori”, ”morbiditate”, ”vârstă”, ”medici”, ”total”, ”populația” și ”unități”.

Având în vedere că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, graficul Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență. (A se vedea figura A36.1)

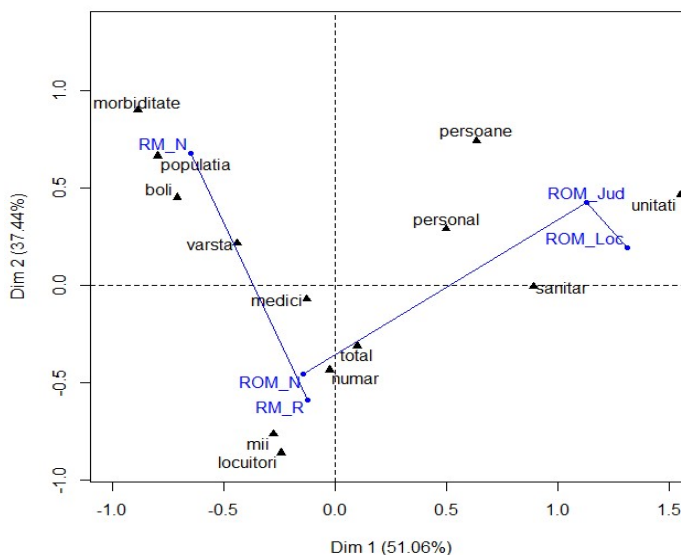
După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 378 apariții a 13 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 5 categorii de documente și 13 de cuvinte, prezentate în coloane. Analiza tabelului ALT (Documente agregate x Tabel cuvinte) indică nivelul raional al Republicii Moldova ca fiind cel mai lung document cu 130 apariții, iar denumirea ”număr” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 49 ori.

χ^2 calculat pentru acest caz este de 316,54. Valoarea p asociată (aici, $p = 2,2 \times 10^{-16}$) corespunde semnificației statistice a rezultatului; această valoare a lui p fiind mult mai mică decât pragurile obișnuite folosite, rezultă că ipoteza independenței dintre documente și cuvinte se respinge. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer* de 0,458 și o *inerție totală* de 0,837. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A36.2.

Din reprezentarea simultană a rândurilor și coloanelor pe același grafic, prin folosirea formulelor de tranziție care permit trecerea de la spațiul rândului la spațiul coloanelor și invers, se constată că prima axă contrastează în mod clar indicatorii de ”morbiditate” și cei referitori la ”populația” și ”boli”, pe valori negative ce se asociază cu nivelul național al Republicii Moldova cu indicatorul ”unități” ce este diseminat la nivelul județean și de localitate din România.

Cuvântul ”medici” este aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

Reprezentarea simultană a documentelor și cuvintelor

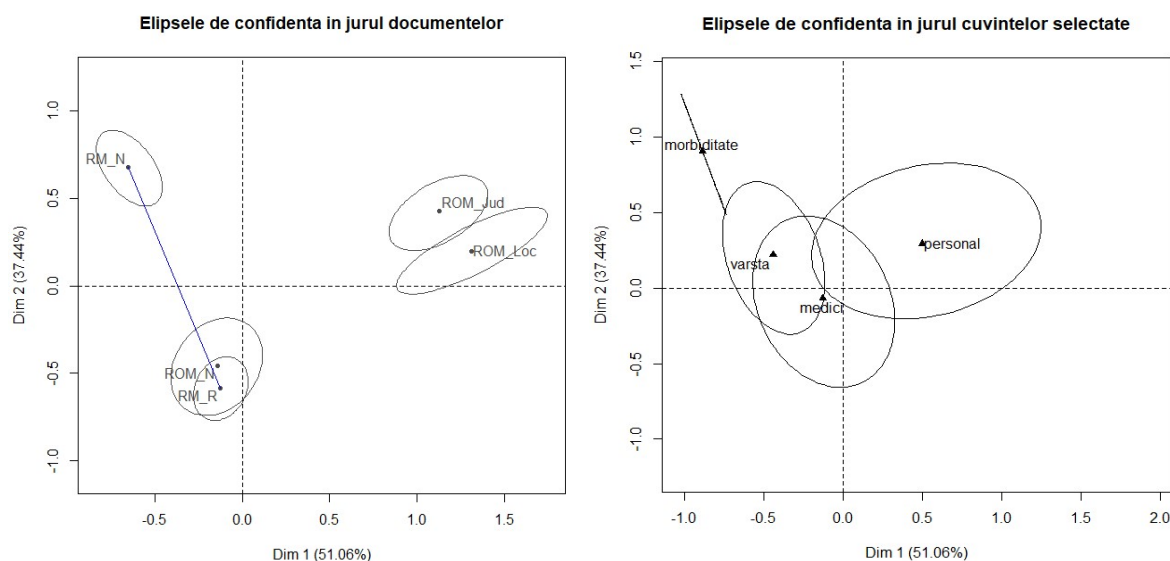

Figura 4.12: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Sănătății
 Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Cea de-a doua axă, scoate în evidență unitățile de măsură a unor indicatori calculați în Republica Moldova la nivel de raion ("mii" și "locuitori"), valori pozitive fiind pentru unitatea de măsură "persoane" ce se asociază cu nivelurile inferioare de diseminare din România.

Din reprezentarea elipselor de confidență concluzionăm că suprapunerea de la nivelul național al României cu cel al nivelului de raion al Republicii Moldova indică utilizarea aceluiași denumiri ale indicatorilor, respectiv a variabilelor pe care se diseminează, în timp ce distanțarea nivelului național al Republicii Moldova indică folosirea unui vocabular diferit comparativ cu celelalte.

Figura 4.13: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din subdomeniul: Sănătate

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, remarcăm că se diseminează indicatorii de "medici" și "personal" și pe categoria de "vârsta", în timp ce "morbidity" este un indicator calculat și diseminat doar la nivelul Republicii Moldova.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Sănătate sunt prezentate în Anexa 36.

4.2.7. Statistica culturală și a activității sportive

Prezentarea analizei corespondențelor specifice acestor subdomenii ale statisticii vor fi prezentate în continuare în mod distinct.

Corpus-ul statisticii din subdomeniul *Culturii* este format din 113 documente existente, din care 63,7% pentru România și 36,3% pentru Republica Moldova, cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul național (61 documente, respectiv 81,3%), 24 documente la nivel județean (21,2%), 13 documente la nivel de raion (11,5%), 11 documente la nivel de localitate a României (9,7%), iar restul de 4 documente la nivel regional (3,6%). Structura pe subdomenii a

documentelor înregistrate în corpus indică că cele mai multe sunt aferente bibliotecilor (33,6%), 24,8% instituțiilor publice și spectacolelor, 15,9% muzeelor, 11,5% editurilor, 8,8% cinematografele și restul de 5,4% activităților de radio-tv.

Tabelul agregat (ALT) s-a construit luând în considerare o frecvență minimă de 10 în apariția cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității specifice culturii se constată preferința pentru "biblioteci", "spectacole", "număr", "tip", "instituții", "muzee", "public", "medii", "categorie" și "total". Graficul Pareto este utilizat pentru a reliefa intervalul de frecvență, ținând cont că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar excesiv. (A se vedea figura A37.1)

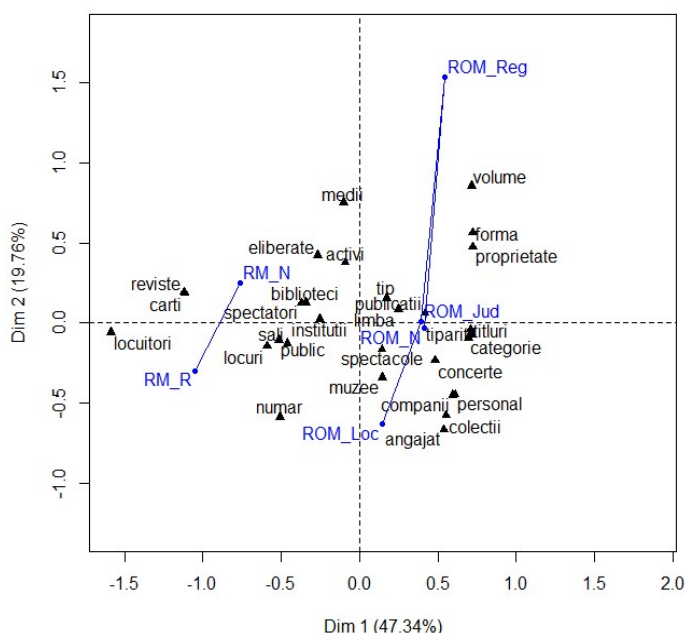
După condiționarea minimilor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 716 apariții cu 29 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 6 categorii de documente (în rânduri) și 29 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 204 apariții, fiind urmat de nivelul județean cu 196 apariții, nivelul național al Republicii Moldova totalizând 153 apariții, iar denumirea indicatorului "biblioteci" este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 53 ori, foarte apropiată de "spectacole" cu o apariție de 52 ori.

Calcularea lui χ^2 pentru corpusul analizat este de: 492,2, valoarea $p = 2,2 \times 10^{-16}$ este cu mult mai mică de valoarea p tabelară, ceea ce determină respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte.

Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un coeficient V a lui Cramer de 0,371 și o inerție totală de 0,687. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A37.2.

Prima axă separă în 2 planuri cele 2 state: România și Republica Moldova. Astfel, se observă contrastarea cuvintelor "forma proprietate" și "volume" fiind suprautilizat de categoria

Reprezentarea simultana a documentelor si cuvintelor

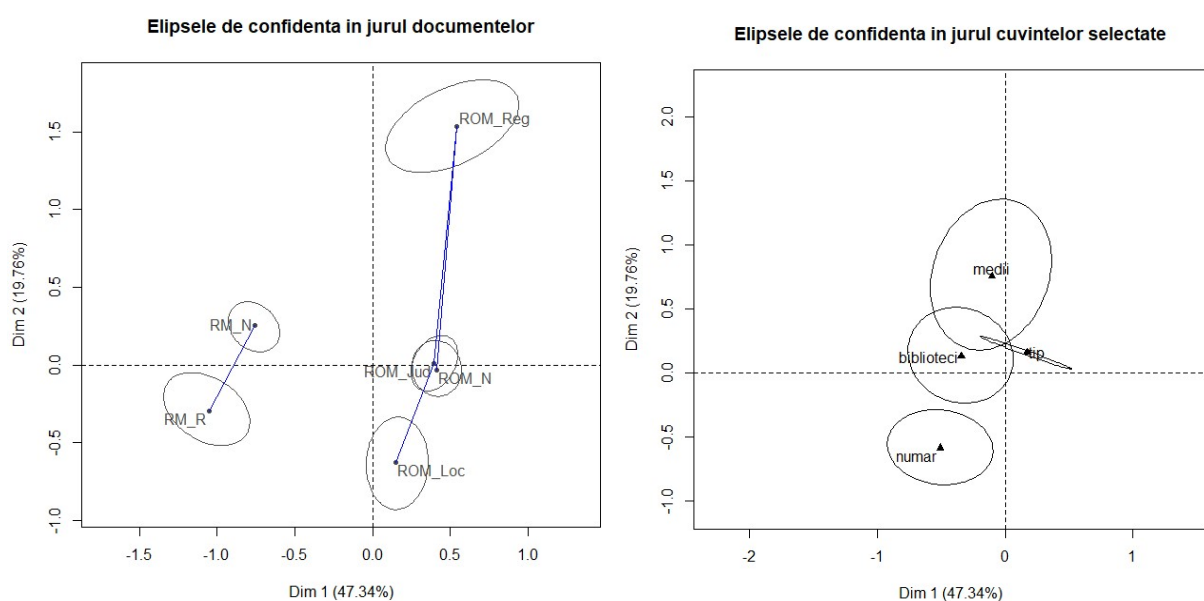

Figura 4.14: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniul Cultură
 Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

național a României, cu "locuitori" acesta fiind suprautilizat la nivelul Republicii Moldova, practic regăsit doar în bazele de date ale statisticii oficiale. Defalcarea unor indicatori pe medii de rezidență determină ca prescurtarea utilizată în acest caz de "medii" să fie aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

În ceea ce privește a doua axă, ce separă nivelurile de diseminare pe cele 2 state, în timp ce "colecții" și "angajat" ies în evidență pe partea negativă datorită folosirii excesiv de nivelul localităților din România, cuvântul "volume" alături de "forma proprietate" au cea mai mare valoare pozitivă a coordonatei.

Figura 4.15: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica subdomeniului Cultură

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Din reprezentarea elipselor de confidență concluzionăm că suprapunerea de la nivelul județean și cel național al României indică faptul că denumirile indicatorilor statistici și a variabilelor sub care apar sunt identice. Referitor la interpretarea grafică a elipselor intervalului de încredere pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, indicatorul "bibliotecii" diseminat on-line în acest domeniu al statisticii este disponibil concomitent pe medii și tipuri.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Cultură sunt prezentate în Anexa 37.

Baza de date creată pentru domeniul **Sport** conține doar un număr de 21 documente, din care 71,4% sunt la nivelul României și 28,6% la nivelul Republicii Moldova, cele mai multe fiind înregistrate pentru nivelul național din România: 10 documente, respectiv 47,6%, valori

egale la nivelul național al Republicii Moldova și a județelor din România cu câte 5 documente (23,8% fiecare), în timp ce la nivel de raion s-a înregistrat un singur document.

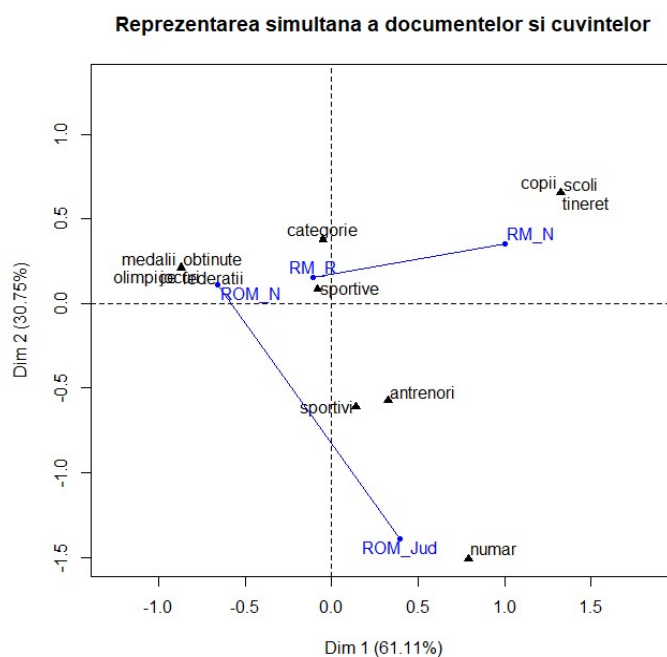
La construirea tabelului agregat (ALT) s-a luat în considerare ca cifra 6 să fie frecvența minimă de apariție în cazul cuvintelor, în timp ce frecvența minimă aleasă pentru documentele a fost 2. Indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității sportive arată preferința pentru "sportivi", "sportive", "jocuri", "olimpice", "categorii", "copii", "fедераție", "medalii", "obținute" și "școli". Minimele de apariție menționate anterior au condus ca partea selectată a corpusului să fie de 128 apariții și cu 13 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 4 categorii de documente (în rânduri) și 13 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului Documente agregate x Tabel cuvinte (ALT) indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 70 apariții, indicatorul "sportivi" este cel mai frecvent, apariția sa fiind de 24 ori.

χ^2 calculat pentru acest tabel este de 119,69, iar pentru 36 grade de libertate s-a obținut o valoare p asociată mai mică decât valoarea teoretică ceea ce ne conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și

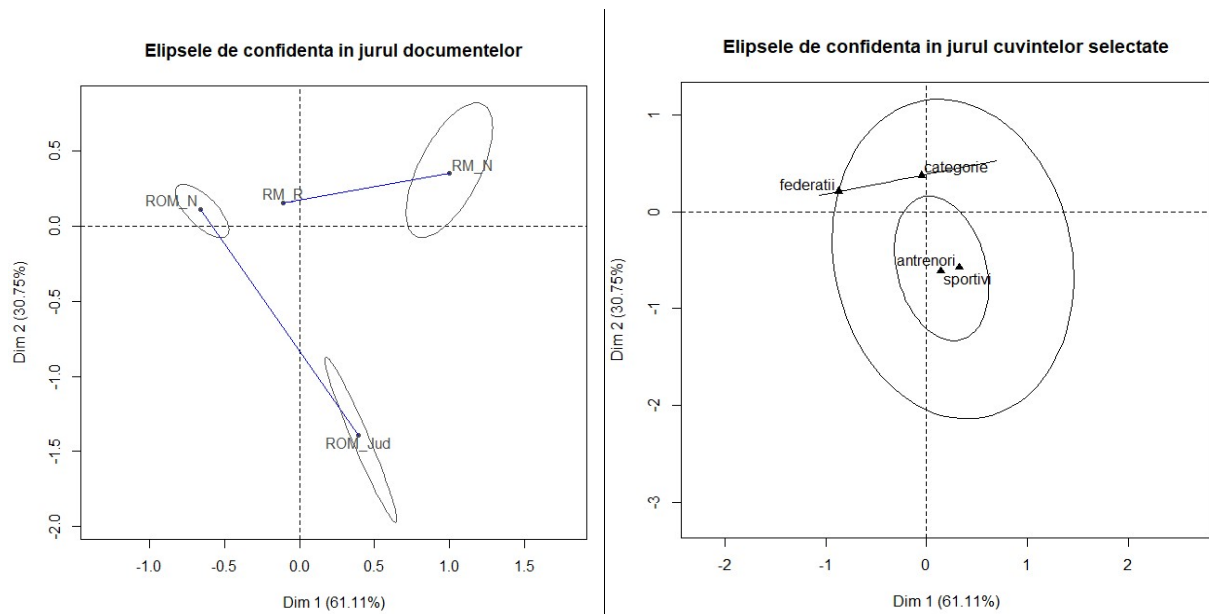
cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un coeficient *V* a lui Cramer de 0,558 și o inerție totală de 0,935. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A38.1.

Așa cum a rezultat și din calculele prezentate în anexa 38 și cum se poate observa și din reprezentarea simultană a documentelor și cuvintelor pe cele 2 axe factoriale, denumirile de "copii", "școli" și "tineret" se află în planul drept creat de prima axă, fiind opuse denumirii indicatorului "medalii", a variabilelor "fедераție" și cuvântului "olimpice", folosite în România la nivel național.

Cea de-a doua axă factorială surprinde folosirea excesivă a variabilei "număr" poziționând-o în partea negativă a axei fiind utilizată des la nivelul județean din România.

Figura 4.16: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din domeniul activității sportive
 Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura nr. 4.17: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica activității sportive

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Reprezentarea elipselor intervalului de încredere pentru cuvintele selectate a fi vizualizate grafic surprinde utilizarea comună a denumirilor de "antrenori", "sportivi" și "categorie" situate în planul României, ceea ce rezultă din diseminarea indicatorilor statistici : sportivi și antrenori, pe categorii, tangențial cu federațiile sportive existente.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Sport sunt prezentate în Anexa 38.

4.3 Analiza corespondențelor pentru indicatorii statisticii economice

4.3.1 Statistica activității de cercetare-dezvoltare

Din analiza bazei de date creată pentru activitatea de *cercetare dezvoltare* se constată că la nivelul celor 64 de documente existente, din care 76,6% pentru România și 23,4% pentru Republica Moldova, cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul național (52 documente, respectiv 81,3%), 7 documente la nivel regional (10,9%), iar restul de 7,8% la nivel de județ.

Construirea tabelului agregat (ALT) luând în considerare frecvența 6 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 2 în cazul apariției în cadrul documentelor oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității de cercetare dezvoltare se constată preferința pentru "întreprinderi", "activități", "inovație", "dezvoltare" "cercetare", "tip", "inovatoare", "total" și "cheltuieli".

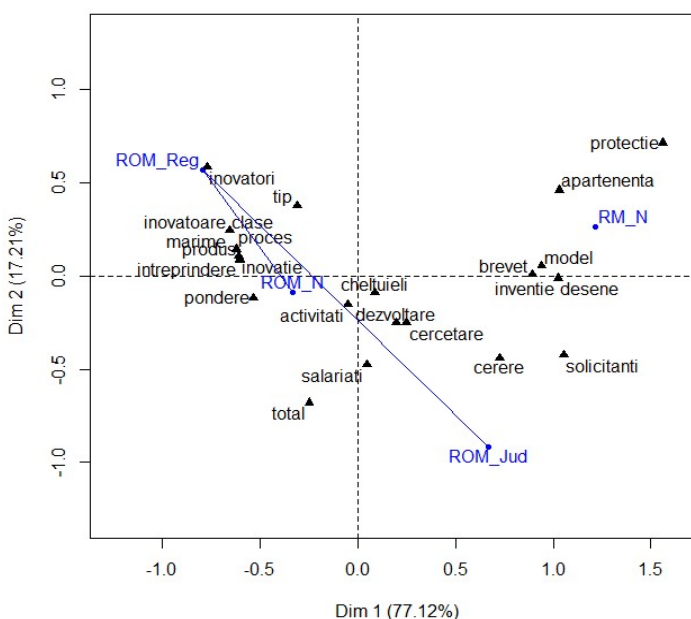
Având în vedere că există în același timp multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, graficul Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență. (A se vedea figura A39.1)

După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 673 apariții a 25 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 4 categorii de documente (în rânduri) și 25 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT (Documente agregate x Tabel cuvinte) indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 427 apariții, iar denumirea indicatorului ”întreprinderi” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 70 ori.

Calcularea lui χ^2 pentru acest caz este de 403,8. Valoarea p asociată (aici, $p = 2,2 \times 10^{-10}$) corespunde semnificației statistice a rezultatului; cu cât este mai mică valoarea p, cu atât semnificația este mai mare. Aici, valoarea p este foarte mică, mult mai mică decât 0,05, pragul obișnuit în practică. Aceasta ne conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer* de 0,447 și o *inerție totală* de 0,6. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A39.2.

Prima axă contrastează în mod clar cuvintele ”protecție” și ”apartenență” fiind suprautilizat de categoria național al Republicii Moldova fiind sigurul nivel de diseminare pentru acest domeniu, cu cuvintele ”inovatori”, ”inovatoare”, ”tip”, ”întreprindere” suprautilizate la nivelul României, atât pentru nivelul regional cât și național. Cuvântul ”cheltuieli” este aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

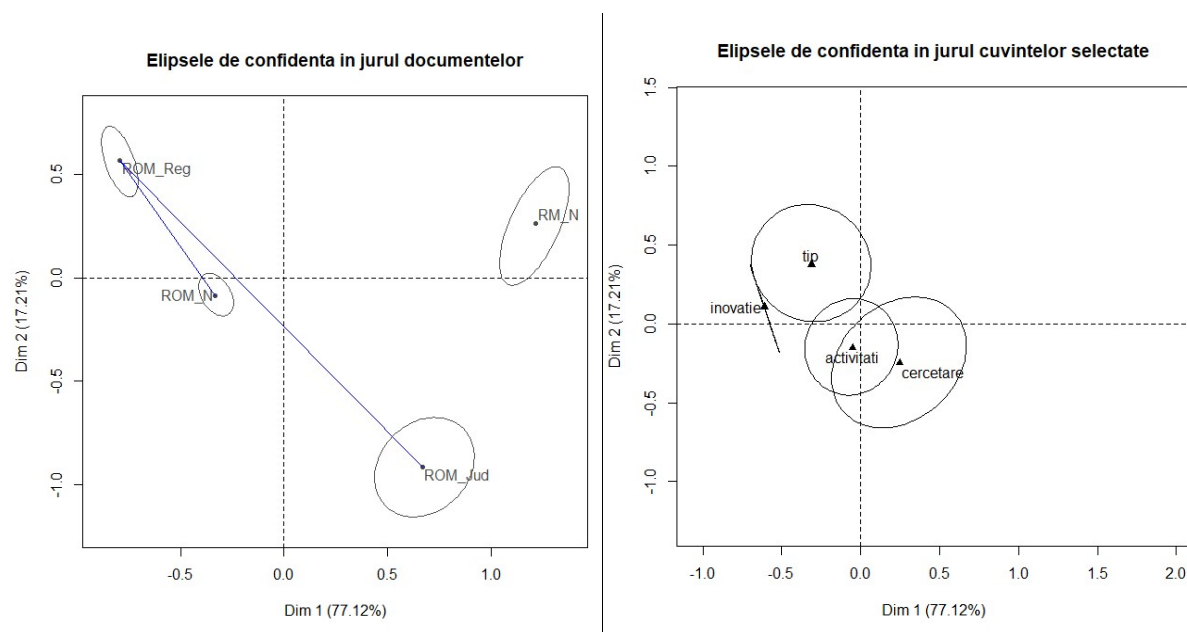
Reprezentarea simultana a documentelor si cuvintelor

Figura 4.18: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica activității de Cercetare-Dezvoltare
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

În ceea ce privește a doua axă, în timp ce ”total”, ”salariați”, ”cerere” și ”solicitanți” ies în evidență pe partea negativă, datorită folosirii excesiv de nivelul județean din România, cuvântul ”protecție” are cea mai mare valoare pozitivă a coordonatei.

Din reprezentarea elipselor intervalului de încredere concluzionăm că pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, cei mai mulți indicatori diseminați on-line în acest domeniu al statisticii sunt disponibili concomitent pe activitatea de cercetare și pe activități ale economiei naționale, existând o intersecție și între ”activități” și diferite ”tipuri” ca dimensiuni (variabile) a indicatorilor prezentați în publicațiile on-line de cele două state.

Figura 4.19: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica activității de Cercetare-Dezvoltare

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Sport sunt prezentate în Anexa 39.

4.3.2 Statistica prețurilor

Baza de date creată pentru **Prețuri** cuprinde 40 de documente existente, din care 52,5% pentru România și 47,5% pentru Republica Moldova, cele mai multe fiind înregistrate pentru nivelul național (35 documente, respectiv 87,5%), 3 documente la nivel regional (7,5%) și câte un document, respectiv câte 2,5% pentru nivelul de județ și localitate din România.

Construirea tabelului agregat (ALT) luând în considerare frecvența 10 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 2 în cazul apariției în cadrul documentelor oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica prețurilor se constată

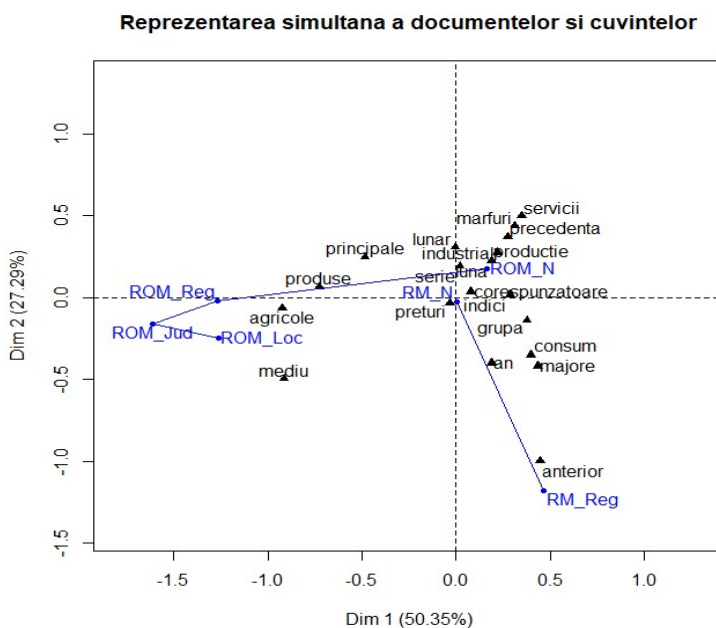
preferința pentru: ”prețuri”, ”indici”, ”serie”, ”produse”, ”an”, ”agricole”, ”consum”, ”lunar” și ”producție”.

Având în vedere că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, graficul Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență. (A se vedea figura A40.1)

După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 505 apariții a 20 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 6 categorii de documente și 20 de cuvinte, prezentate în coloane. Analiza tabelului ALT (Documente agregate x Tabel cuvinte) indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 233 apariții, iar denumirea indicatorului ”prețuri” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 76 ori.

χ^2 calculat pentru acest caz este de 164,9. Valoarea p asociată (aici, $p = 1,2 \times 10^{-5}$) corespunde semnificației statistice a rezultatului; această valoare a lui p fiind mult mai mică decât pragurile obișnuite folosite, rezultă că ipoteza independenței dintre documente și cuvinte se respinge. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer* de 0,256 și o *inerție totală* de 0,326. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A40.2.

Din reprezentarea simultană a rândurilor și coloanelor pe același grafic, prin folosirea formulelor de tranziție care permit trecerea de la spațiul rândului la spațiul coloanelor și invers, se constată că indicatorii diseminați la nivel local în România sunt cei care fac referire la ”produse”, ”agricole” și mediu, datorită faptului că există practic un singur indicator diseminat la acest nivel numit : Prețurile medii ale produselor agricole vândute în piețele agroalimentare. Așadar, prima axă contrastează în mod clar aceste cuvinte, pe valori negative, în timp ce denumirile de ”servicii”, ”producție”, ”precedent” sunt mai des utilizate la naționalul României.

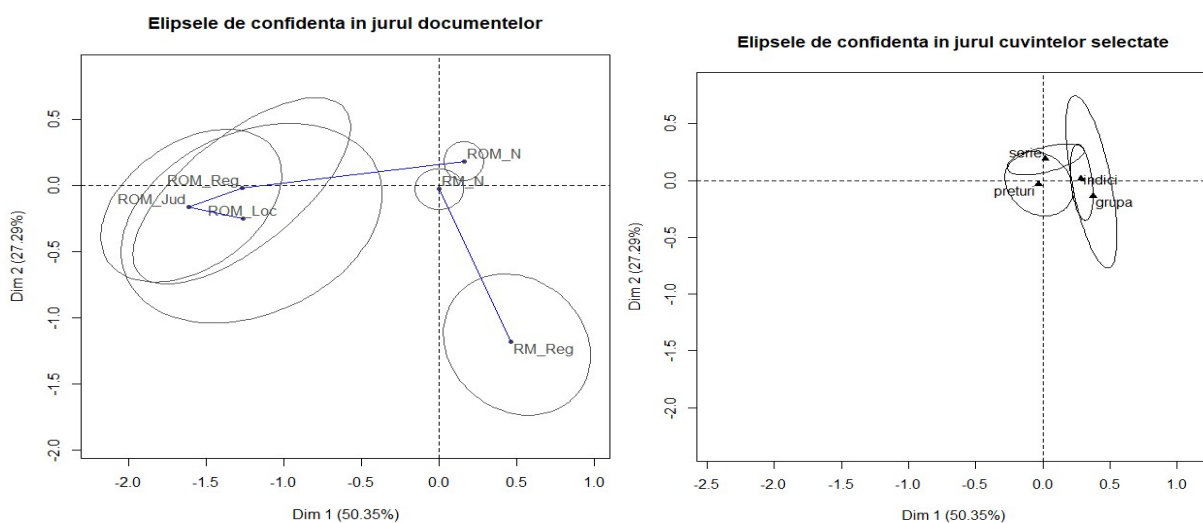

Figura 4.20: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Prețurilor
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Cuvântul ”prețuri” este aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

În ceea ce privește a doua axă, care face separarea nivelurilor de diseminare: național și restul, scoate în evidență utilizarea excesivă a termenului de ”anterior” la nivelul regiunii din Republica Moldova.

Din reprezentarea elipselor de confidență concluzionăm că suprapunerea de la nivelul României pe nivelurile regional, județean și local indică utilizarea acelorași denumiri ale indicatorilor, respectiv a variabilelor pe care se diseminează, în timp ce distanțarea nivelului regional al Republicii Moldova indică folosirea unui vocabular diferit comparativ cu celelalte.

Figura 4.21: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Prețurilor

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, cei mai mulți indicatori diseminați on-line în acest domeniu al statisticii sunt disponibili concomitent ca ”indici” urmăriți pe ”grupe”, dar se intersectează și cu denumirea de ”serie”, fiind poziționați în planul nivelului național.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Prețuri sunt prezentate în Anexa 40.

4.3.3 Statistica agriculturii și silviculturii

Deși aceste domenii ale statisticii sunt de multe ori prezentate împreună, în cele ce urmează vom face analiza corespondențelor separată.

Pentru statistica **Agriculturii** baza de date creată conține un număr de 76 documente existente, din care 69,7% sunt la nivelul României și 30,3% la nivelul Republicii Moldova, cele

mai multe fiind înregistrate pentru nivelul județelor din România: 26 documente, respectiv 34,2%, valoare înregistrată și pentru totalul aferent nivelului național al celor două state.

Tabelul agregat (ALT) construit care oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei, a fost condiționat de frecvența 10 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 2 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica agriculturii se constată că denumirile indicatorilor cele mai frecvente sunt: ”producția”, ”agricol”, ”suprafața”, ”animale”.

Având în vedere că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, graficul Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență. (A se vedea figura A41.1)

După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 475 apariții a 23 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 6 categorii de documente (în rânduri) și, așa cum am mai precizat un număr de 23 de cuvinte ce sunt prezentate în coloane. Analiza tabelului ALT (Documente agregate x Tabel cuvinte) indică nivelul județean al României ca fiind cel mai lung document cu 427 apariții, fiind urmat de nivelul raional al Republicii Moldova (140 apariții), iar denumirea indicatorului ”producția” are cea mai frecventă apariție, de 52 ori.

Faptul că nivelurile de diseminare Județ și Raion prezintă valorile cele mai mari în apariție nu poate decât să reprezinte aspectul cel mai favorabil în acest domeniu, având în vedere că la crearea acestor tabele indicatorii au fost prezentați pe nivelurile cele mai detaliate, ceea ce înseamnă că operația de însumare a valorilor indicatorilor prezentați la aceste niveluri dau valoare la nivelurile superioare, respectiv regiune și apoi nivel național.

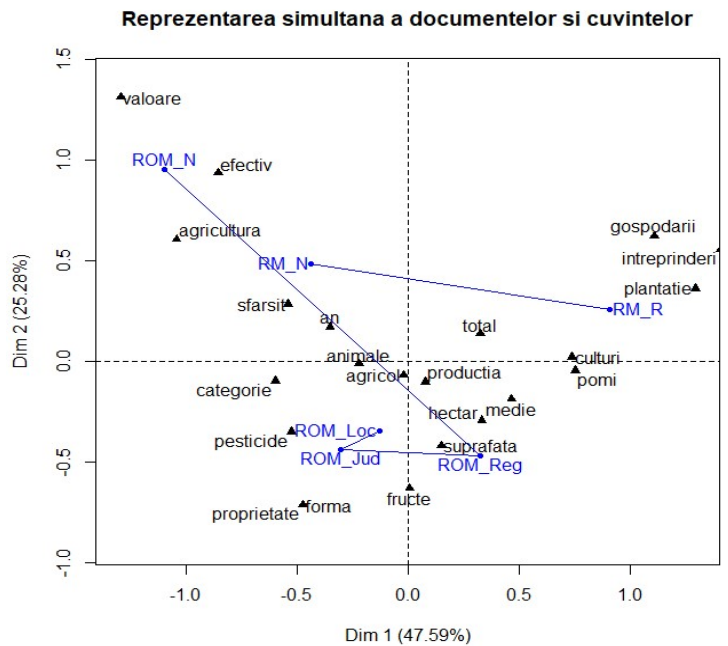
Calcularea lui χ^2 pentru acest caz este de 415,7. Valoarea p asociată este $p = 2,2 \times 10^{-16}$ ceea ce corespunde semnificației statistice a rezultatului. Valoarea foarte mică, mult mai mică decât 0,05, pragul obișnuit în practică conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer de 0,418* și o *inerție totală de 0,875*. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A41.2.

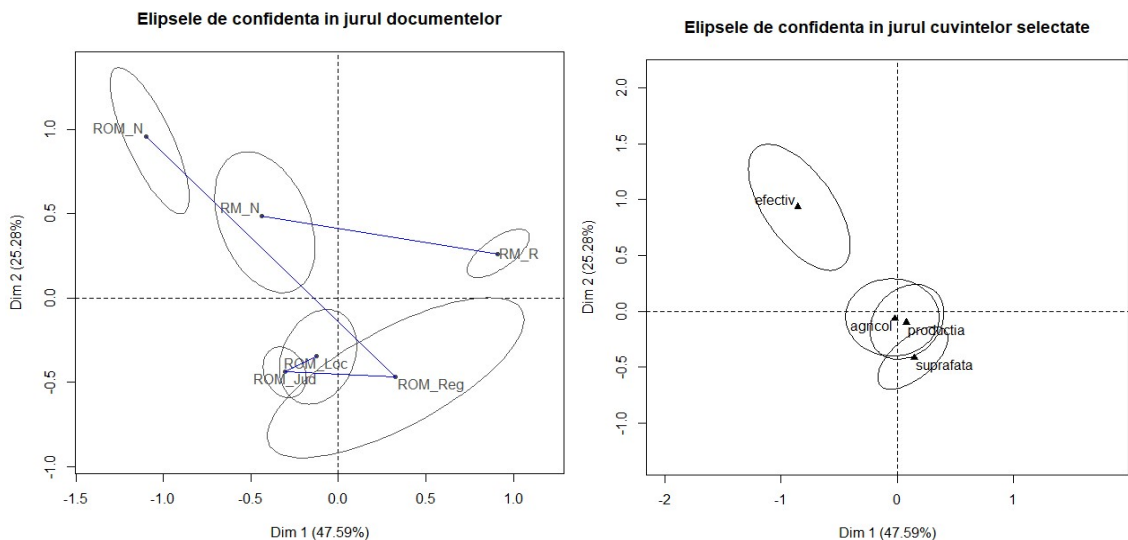
Aspectele menționate în anexa 41 cu privire la asocierile dintre nivelurile de diseminare și denumirile indicatorilor și a variabilelor disponibile utilizate în statistica agriculturii sunt întregite prin reprezentarea grafică simultană, pe cele 2 axe.

În mod clar cuvintele ”pesticide”, ”forme proprietate” și ”categorii” sunt suprautilizate de județele și localitățile din România, calcularea și diseminarea indicatorilor cu privire la pesticide realizându-se la aceste niveluri, iar indicatorii agriculturii urmăriți pe forme de proprietate sunt disponibili de asemenea la aceste niveluri. De asemenea, ”plantația”, ”întreprinderi” și ”țărănești” sunt specifice categoriei raionale a Republicii Moldova.

Indicatorul ”producția” este aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

Figura 4.22: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniul: Agricultură
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura 4.23: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Agriculturii
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Din reprezentarea elipselor intervalului de încredere concluzionăm că suprapunerea elipselor pentru nivelurile județean, local și regional al României indică utilizarea unor indicatori comuni, vocabularul fiind asemănător, iar pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, cei mai mulți indicatori diseminați on-line în acest domeniu al statisticii sunt disponibili concomitent în diseminarea datelor specifice acestui domeniu.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Agricultură sunt prezentate în Anexa 41.

Baza de date creată pentru statistica *Silviculturii* conține doar un număr de 24 documente, din care 50% sunt la nivelul României și 50% la nivelul Republicii Moldova, cele mai multe fiind înregistrate pentru nivelul național din Republica Moldova: 12 documente, respectiv 50%, în timp ce distribuția la nivelul României este 66,7% pentru nivelul național și 33,3% pentru nivelul județean.

La construirea tabelului agregat (ALT) s-a luat în considerare ca cifra 2 să fie frecvența minimă de apariție atât în cazul cuvintelor cât și al documentelor având în vedere numărul mic de documente înregistrate. Astfel, indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica agriculturii arată preferința pentru "suprafața", "păduri", "volum", "terenuri" "lemn", "categorie", "tăiere", "fond", "forestier" și "regenerări".

Graficul Pareto folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență este util și în acest caz. (A se vedea figura A42.1)

Condiționarea minimelor de apariție menționate anterior conduce la ca partea selectată a corpusului să fie de 184 apariții și a 27 de cuvinte distincte. Tabelul lexical are 3 categorii de documente (în rânduri) și 27 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT (Documente agregate x Tabel cuvinte) indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 77 apariții, iar indicatorul "suprafață" este cel mai frecvent, apariția sa fiind de 22 ori.

Valoarea calculată a lui χ^2 pentru acest caz este de 96,274. Valoarea p asociată este de 0,00018 ceea ce ne conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte.

Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer de 0,511* și o *inerție totală de 0,523*. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A42.2.

Prima axă separă în cele 2 planuri nivelurile celor 2 state, în partea stângă Republica Moldova și în partea dreapta România. Este evidentă astfel calcularea indicatorilor de "incendii" pe "total" și legat de luna "noiembrie" doar la nivelul Republicii Moldova, luând valori negative prin folosirea exclusivă la nivelul Republicii Moldova. Situația este identică și pentru România, unde denumirile de "forma de proprietate", "destinații" și "sortimente" sunt utilizate doar la nivelul național.

În ceea ce privește a doua axă, care separă nivelurile de diseminare a

celor două state, în timp ce "regenerări", "specii", "artificiale" și "executat" ies în evidență pe partea negativă, datorită folosirii excesive de nivelul județean din România, valorile maxime pozitive sunt pentru denumirile de "forma de proprietate", "destinații" și "sortimente" utilizate doar la nivelul național al României.

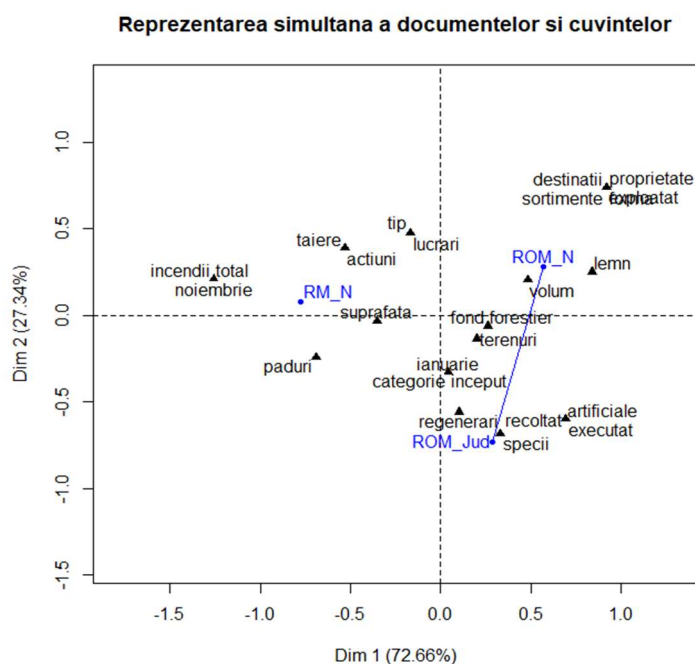
Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru Silvicultură sunt prezentate în Anexa 42.

4.3.4 Statistica industriei, energiei, construcțiilor și investițiilor

Având în vedere numărul redus de indicatori diseminați în aceste subdomenii, dar și legăturile existente între acestea, s-a optat pentru analiza corespondențelor per total.

Corpus-ul statisticii din aceste subdomenii este format din 78 documente, din care 64,1% pentru Republica Moldova și 35,9% pentru România, cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul național al celor 2 state (64 documente, respectiv 82,1%), 12 documente la nivel de raion (15,4%) și 2 documente la nivel județean (2,5%).

Structura pe subdomenii a documentelor înregistrate în corpus indică că cele mai multe sunt aferente, în egală măsură, investițiilor și energiei (22 documente, respectiv 28,2% fiecare), subdomeniul industriei totalizează 20 documente (25,6%) și subdomeniului construcțiilor îi revin 14 documente (18,0%).

Figura 4.24: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Silviculturii

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Tabelul agregat (ALT) s-a construit luând în considerare o frecvență minimă de 20 în apariția cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității specifice culturii se constată preferința pentru ”serie”, ”construcții”, ”indici”, ”producție”, ”investiții”, ”tip”, ”lucrări”, ”balanță”, ”active” și ”consum”.

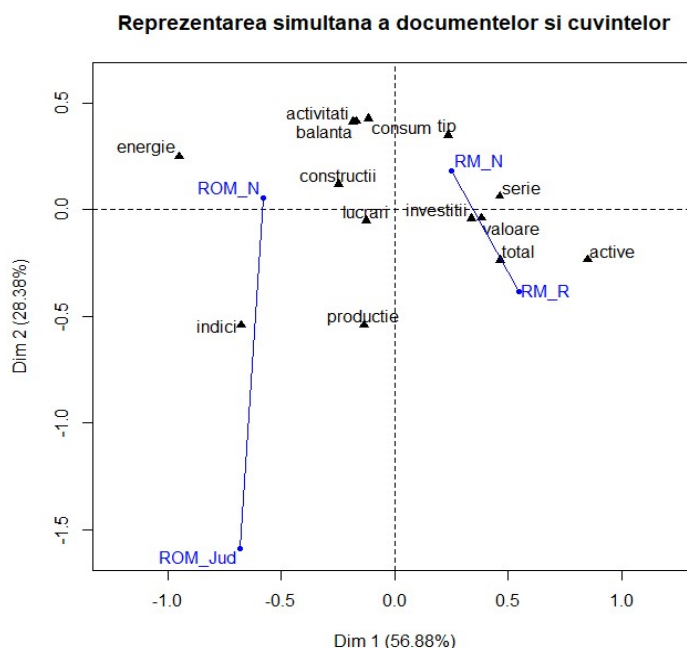
Datorită faptului că multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte apar excesiv, graficul Pareto este utilizat pentru a reliefa intervalul de frecvență. (A se vedea figura A43.1)

După condiționarea minimilor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 376 apariții cu 14 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 4 categorii de documente și 29 de cuvinte.

Analiza tabelului ALT indică nivelul național al Republicii Moldova ca fiind cel mai lung document cu 176 apariții, fiind urmat de nivelul național al României cu 126 apariții, nivelul raional totalizând 65 apariții și cel județean doar 9 apariții. Denumirea ”serie” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 43 ori, foarte apropiată de ”construcții” cu o apariție de 41 ori.

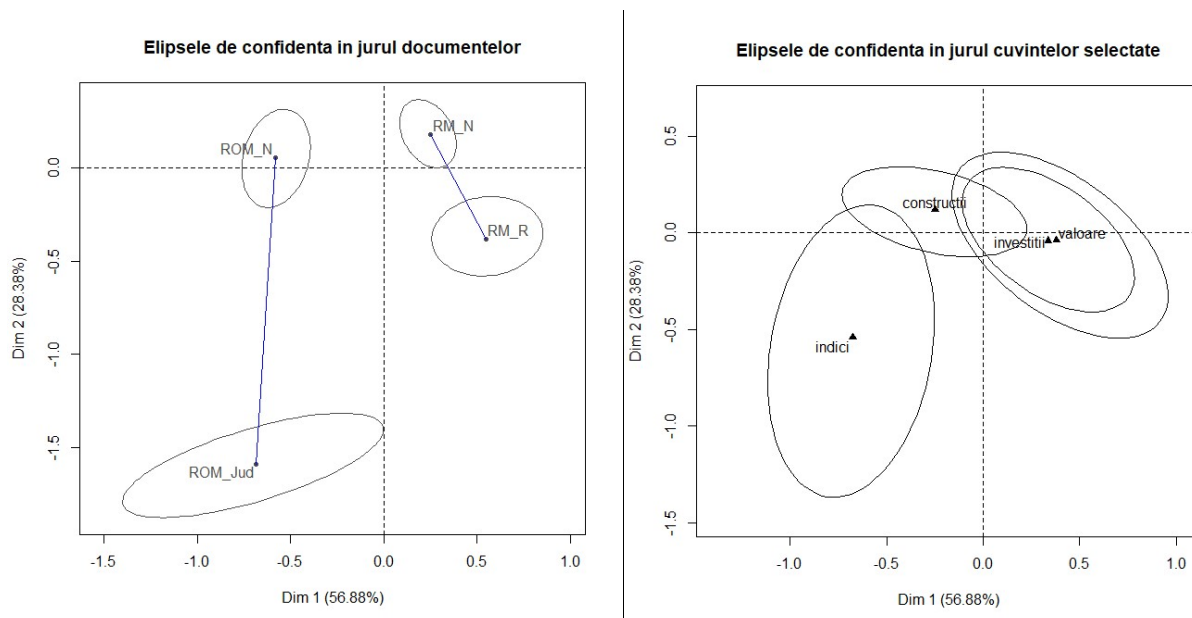
χ^2 calculat pentru corpusul analizat este de: 135,35, iar valoarea $p = 1,46 \times 10^{-12}$ este cu mult mai mică de valoarea p tabelară, ceea ce determină respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un coeficient V a lui Cramer de 0,346 și o inerție totală de 0,36. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A43.2.

Prima axă separă în 2 planuri cele 2 state: România și Republica Moldova. Astfel, se observă contrastarea cuvintelor ”active” suprautilizat în diseminarea la nivel de raion, cu ”energie” acesta fiind suprautilizat la nivelul României. Cea de-a doua axă separă nivelurile de diseminare pe cele 2 țări: în planul valorilor negative situându-se nivelul

Figura 4.25: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniile: industrie, energie, construcții și investiții
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

județean și cel raional, în timp ce planul valorilor pozitive aparține nivelurilor naționale. Și în acest caz, la extreme se află ”active” și ”energie”, dar ies în evidență și asocierile dintre ”serie” și ”tip” și nivelul național al Republicii, precum și ”energie” și ”indici” specifici diseminării din România.

Figura 4.26: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica subdomeniilor: industrie, energie, construcții și investiții

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Din reprezentarea elipselor de confidență concluzionăm că distanțarea existentă între nivelul județean și cel național al României, respectiv raional și național al Republicii Moldova indică faptul că denumirile indicatorilor statistici și a variabilelor sub care apar sunt diferite. Referitor la interpretarea grafică a elipselor de confidență pentru cuvintele alese în reprezentarea grafică, indicatorul ”indici”, situat în planul României se intersectează cu cel de ”construcții”, ”valoarea”, ”investiții” și ”construcții”, fiind disponibile concomitent pe cele 2 planuri ce separă cele 2 țări.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru: industrie, energie, construcții și investiții sunt prezentate în Anexa 43.

4.3.5 Statistica locuințelor

Din analiza bazei de date creată pentru domeniul **Locuințe** se constată că la nivelul celor 31 de documente existente, din care 54,8% pentru Republica Moldova și 45,2% pentru România, cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul național (13 documente, respectiv 41,9%).

Tabelul agregat (ALT) a fost construit luând în considerare frecvența 10 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 2 în cazul apariției în cadrul

documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica locuințelor se constată preferința pentru: ”locuințe”, ”suprafață”, ”medii”, ”an” ”număr”, ”terminate”, ”locuit”, ”camere”, ”sfârșit” și ”totală”.

Având în vedere că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, graficul Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență. (A se vedea figura A44.1)

După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 186 apariții cu 11 cuvinte distincte. Tabelul lexical astfel creat are 6 categorii de documente (în rânduri) și 11 de cuvinte (în coloane).

Analiza tabelului ALT indică nivelul județean al României ca fiind cel mai lung document cu 45 apariții, fiind urmat de nivelul național al României cu 40 apariții, nivelul național al Republicii Moldova totalizând 39 apariții, iar cel de raion de 36 apariții, în timp ce denumirea indicatorului ”locuințe” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 44 ori.

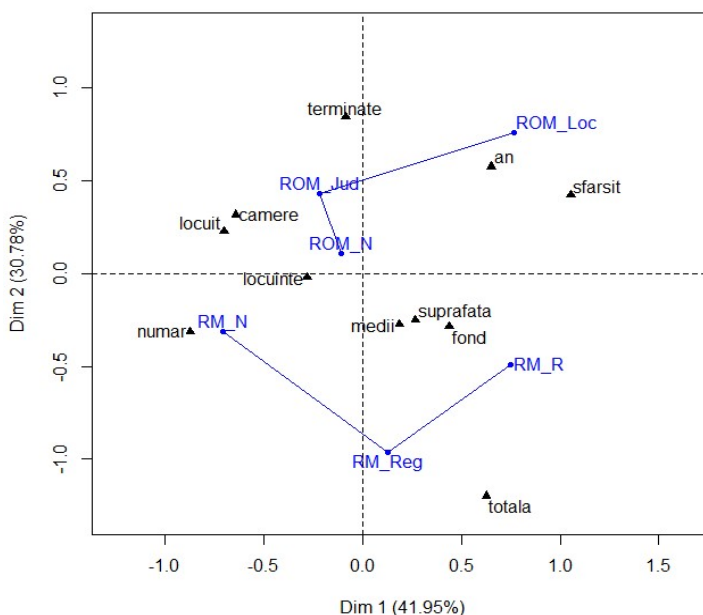
Valoarea calculată a lui χ^2 pentru corpusul analizat este de: 126,65, valoarea $p = 1,395 \times 10^{-8}$ este cu mult mai mică de valoarea p tabelară, ceea ce determină respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Coeficientul V a lui Cramer obținut este de 0,369, iar inerția totală este de 0,681. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A44.2.

Prima axă factorială contrastează în mod clar cuvintele ”sfârșit” și ”an” fiind suprautilizate de categoria localitate a României, cu denumirea ”număr”, suprautilizată la nivelul național al Republicii Moldova, poziționat în planul stâng cu cea mai mare valoare negativă.

În ceea ce privește a doua axă, aceasta separă cele două țări: România pe partea valorilor pozitive și Republica Moldova în spațiul aferent valorilor negative.

În timp ce denumirea de ”totală”, iese în evidență pe partea negativă,

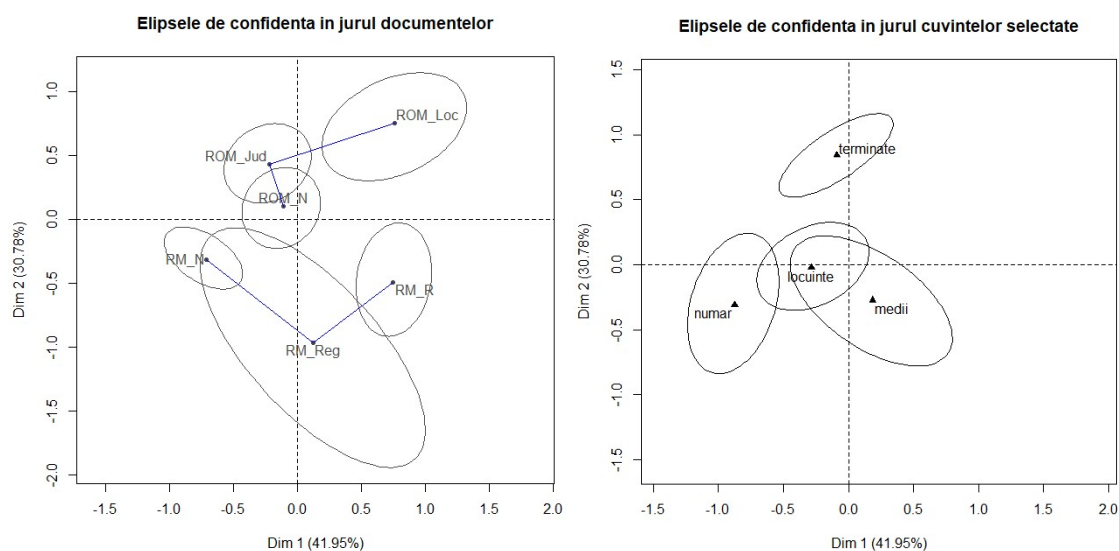
Reprezentarea simultana a documentelor si cuvintelor

Figura 4.27: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor statistici din subdomeniul: Locuințe
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

datorită folosirii excesive de nivelul regional al Republicii Moldova, cuvântul "terminate" are cea mai mare valoare pozitivă a coordonatei, fiind des întâlnit în diseminarea din România.

Suprapunerea elipselor intervalului de încredere a nivelurilor de diseminare din Republica Moldova indică folosirea unui vocabular apropiat, dar diferit față de cel al României cu o mică excepție în cazul nivelului național al României, care se intersectează cu nivelul regional.

Figura 4.28: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Locuințelor

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Concluzionăm că distanțarea existentă la nivelul documentelor semnifică utilizarea unui vocabular diferit, în timp ce elipsele de confidență pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, indică că indicatori diseminați on-line referitori la "locuințe" sunt diseminați ca număr pe medii de rezidență.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru domeniul: Locuințe sunt prezentate în Anexa 44.

4.3.6 Statistica transporturilor

Baza de date creată pentru statistica **Transporturilor** cuprinde 65 documente, din care 63,1% pentru România și 36,9% pentru Republica Moldova, cele mai multe fiind înregistrate pentru nivelul național al celor două state (47 documente, respectiv 72,3%), 8 documente la nivelul județean (12,3%), 5 documente la nivel raion (7,7%), 4 la nivel regional în România (6,2%), și doar un singur document, respectiv 1,5% pentru nivelul de localitate din România.

Construirea tabelului agregat (ALT) luând în considerare frecvența 15 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor

oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica sănătății se constată preferința pentru: ”transport”, ”mărfuri”, ”an”, ”pasageri”, ”sfârșit”, ”tip”, ”categorie”, ”parcursul”, ”vehicule” și ”lungimea”. Graficul Pareto adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență este prezentat figura A45.1.

Partea selectată a corpusului după condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, constă din 477 apariții. Tabelul lexical are 6 categorii de documente și 15 de cuvinte, prezentate în coloane. Analiza tabelului: Documente agregate x Tabel cuvinte indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 59 apariții, iar denumirea ”transport” având cea mai frecventă apariție de 115 ori.

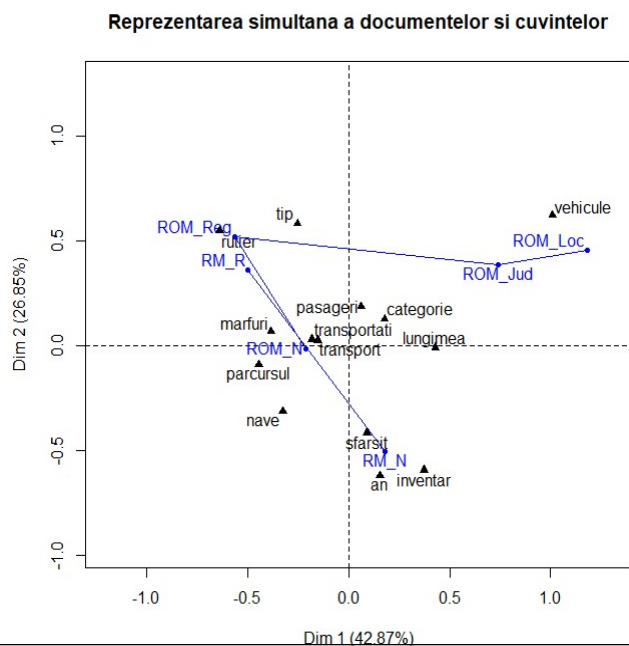
χ^2 calculat pentru acest caz este de 200,78. Valoarea p asociată ($p = 1,461 \times 10^{-14}$) corespunde semnificației statistice a rezultatului; această valoare a lui p fiind mult mai mică decât pragurile obișnuite folosite, rezultă că ipoteza independenței dintre documente și cuvinte se respinge. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer* de 0,29 și o *inerție totală* de 0,421. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A45.2.

Din reprezentarea simultană a rândurilor și coloanelor pe același grafic, se constată că prima axă contrastează în mod clar indicatorii de ”vehicule” urmărit și diseminat la nivelul de localitate în România cu ”rutier” ce se asociază cu nivelul regional al României dar și cu zona raională a Republicii Moldova.

Cuvântul ”pasageri” este aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară.

Cea de-a doua axă scoate în evidență asocierea dintre ”inventar”,

”an” și ”sfârșit” cu naționalul Republicii Moldova (majoritatea indicatorilor calculați fiind indicatori de moment ce se urmăresc la finele anului), valoarea maximă pozitivă fiind pentru ”vehicule” asociat cu nivelul local al României.

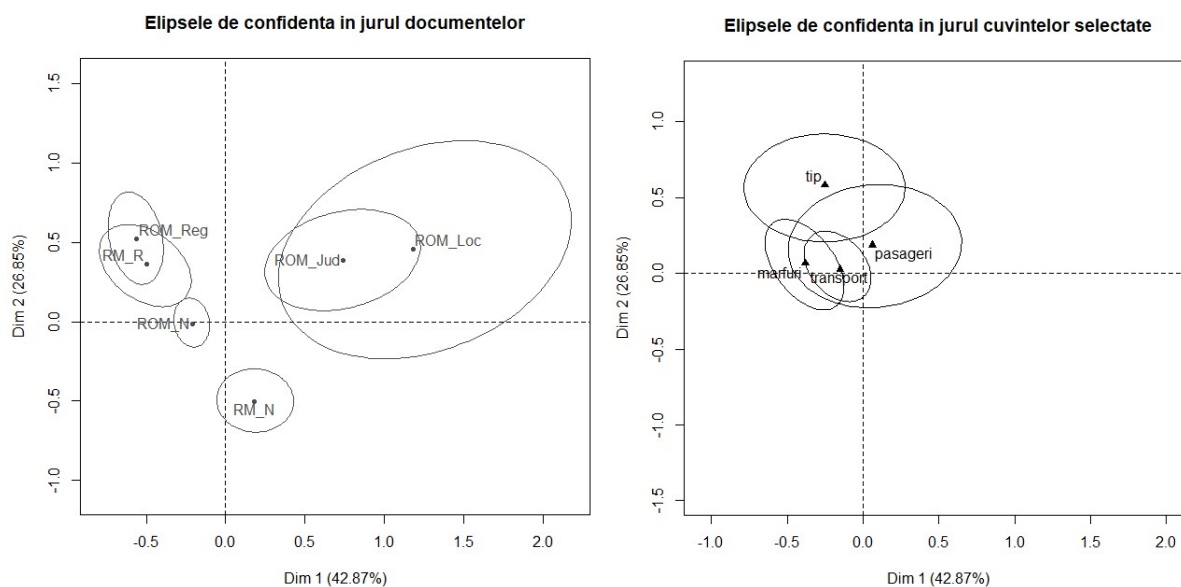

Figura 4.29: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din subdomeniul Transporturi

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Din reprezentarea elipselor de confidență concluzionăm că suprapunerea de la nivelul județean și cel local al României indică utilizarea aceluiași denumiri ale indicatorilor, respectiv a variabilelor pe care se diseminează, în timp ce distanțarea nivelului național al Republicii Moldova cu nivelul național al României scoate în evidență folosirea unui vocabular diferit.

Figura 4.30: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din subdomeniul Transporturi

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Interpretarea grafică a elipselor de încredere pentru cuvintele alese oferă imaginea diseminării indicatorilor de ”transport”, atât pentru ”pasageri” cât și pentru ”mărfuri”, ultimele 2 categorii fiind disponibile și pe ”tip”.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Transporturi sunt prezentate în Anexa 45.

4.3.7 Statistica activității de poștă și telecomunicații

Corpusul creat pentru statistica activității de **Poștă și telecomunicații** conține 41 de documente, din care 63,4% pentru România și 36,6% pentru Republica Moldova. Cel mai mare număr a fost înregistrat pentru nivelul național (23 documente, respectiv 56,1%), 13 documente la nivel județean (31,7%), iar restul de 5 documente (12,2%) la nivel de raion.

Tabelul agregat (ALT) a fost realizat luând în considerare frecvența 5 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 2 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității de poștă și telecomunicații se constată preferința pentru ”telefonie”, ”număr”, ”total”, ”juridice”, ”persoane”, ”unități”, ”centrale”, ”activități”, ”tip” și ”capacitate”.

Graficul Pareto este reprezentativ pentru a vizualiza intervalul de frecvență, având în vedere că unele cuvinte sunt folosite mai des, iar altele mai puțin. (A se vedea figura A46.1)

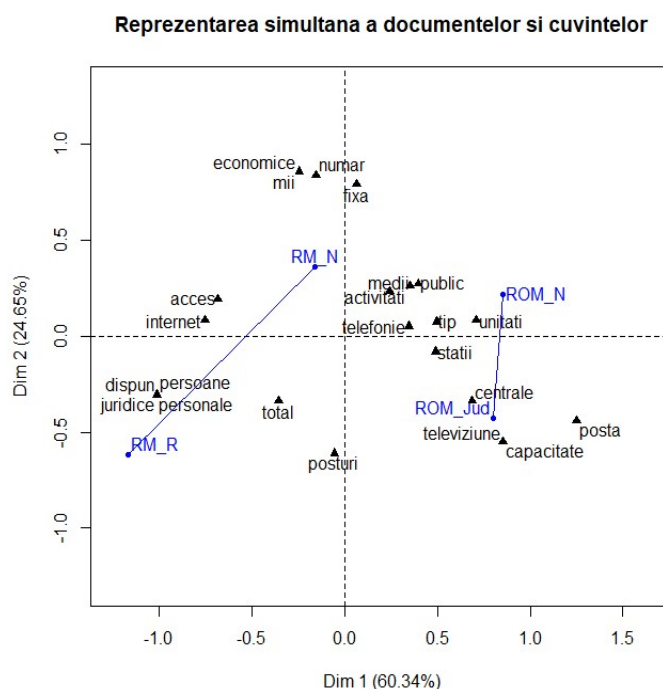
Alegerea valorilor minime de apariție menționate anterior determină ca partea selectată a corpusului să fie formată din 246 apariții și cu 23 cuvinte distincte. Tabelul lexical astfel format are 4 categorii de documente (în rânduri) și 23 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT creat indică nivelul național al Republicii Moldova ca fiind cel mai lung document cu 130 apariții, iar denumirea indicatorului "telefonie" se detașează vizibil de celelalte, frecvența sa de apariție fiind de 40 ori.

Analiza existenței unei asocieri între documente și cuvinte s-a realizat prin determinarea lui χ^2 , a cărui valoare este de 175,72. Valoarea $p = 6,559 \times 10^{-12}$ corespunde semnificației statistice a rezultatului și fiind mult mai mică decât 0,05, pragul obișnuit în practică ne conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer* de 0,488 și o *inerție totală* de 0,714. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A46.2.

Prima axă factorială separă în 2 planuri cele două țări: în partea stângă a valorilor negative: Republica Moldova, iar în partea dreaptă România. Cuvintele care se află la extreme sunt "poștă" și "capacitate" pentru România care contrastează în mod clar cu "persoane juridice", "personale" ce sunt suprautilizate în Republica Moldova, indicatori care practic sunt disponibili la diseminare doar în această țară.

Cea de-a doua axă factorială, separă nivelurile de diseminare, valorile negative fiind pentru nivelul județean și raional, în timp ce planul valorilor pozitive este pentru nivelul național al celor două state.

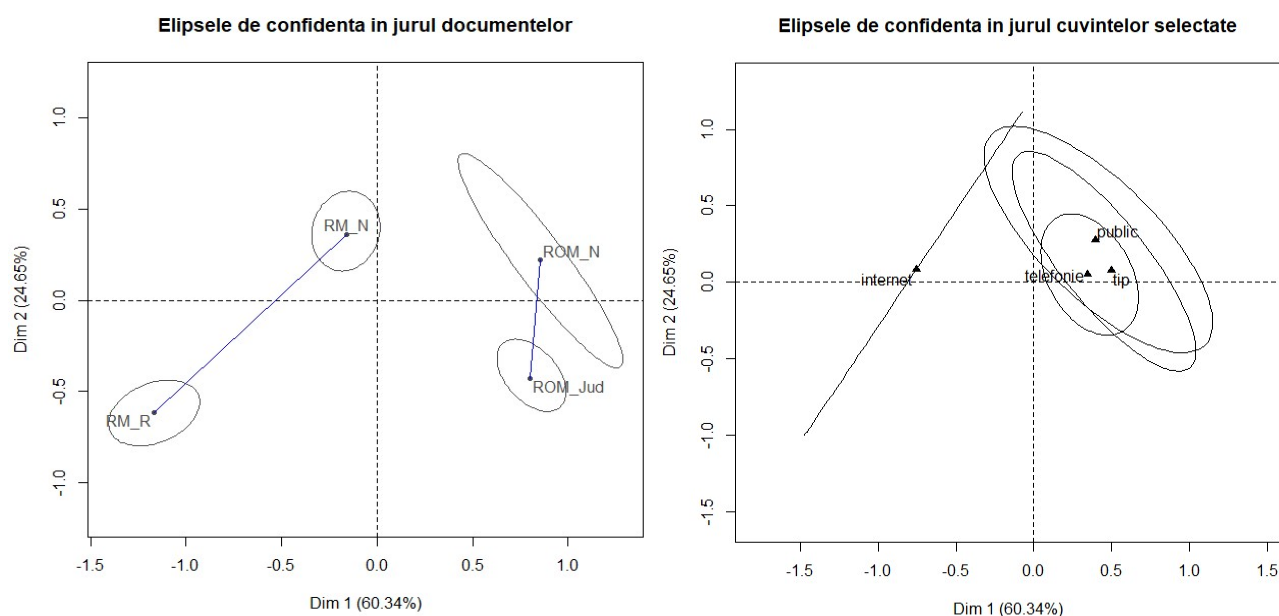
Gravitarea cuvintelor "televiziune", "centrale", "capacitate" și "poștă" în jurul nivelului județean ies în evidență pe partea pozitivă, datorită folosirii excesiv de nivelul județean din România, asemănător cu utilizarea denumirilor de "personale", "persoane", "juridice" și

Figura 4.31: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din domeniul: Poștă și Telecomunicații
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

”dispun” ce sunt specifice nivelului raional al Republicii Moldova. ”Acces”, ”internet”, ”economice”, ”mii” iau valori pozitive fiind utilizate la nivel național al Republicii Moldova, asemănător cu ”public”, ”unități”, ”medi” specifice nivelului național al României.

Din reprezentarea elipselor intervalului de încredere concluzionăm că distanțarea existentă la nivelul documentelor semnifică utilizarea unui vocabular diferit, în timp ce elipsele de confidență pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, indică că indicatori diseminați on-line, aflați în partea stângă a primei axe factoriale sunt disponibili concomitent pe ”tipuri”, ”public” și fac referire la ”telefonie”, informațiile referitoare la ”internet” diseminat de Republica Moldova se intersectează cu ”tip”, practic diseminarea indicatorului referitor la internet făcându-se pe tipuri de acces.

Figura 4.32: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica activității de Poștă și Telecomunicații

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Transporturi sunt prezentate în Anexa 46.

4.3.8 Statistica activității de comerț interior și a serviciilor de piață

Tratate distinct în bazele de date ale României și a Republicii Moldova, de foarte multe ori cele două subdomenii sunt văzute ca un tot unitar, drept pentru care analiza corespondențelor va fi realizată la baza lor comună de date.

Baza de date creată pentru subdomeniul comerțului interior și al serviciilor de piață prestate populației conține un număr de 45 documente, 60% fiind specifice comerțului interior și

40% serviciilor de piață. Repartizarea teritorială în acest caz este de 40% la nivelul României și 60% la nivelul Republicii Moldova. Dacă la nivelul României utilizatorii de date statistice pot obține informații doar de la nivelul național, baza de date a statisticii oficiale din Republica Moldova oferă indicatori ce sunt diseminați și la nivel de raion, astfel că numărul documentelor înregistrate în corpusul analizat la acest nivel să fie de 6.

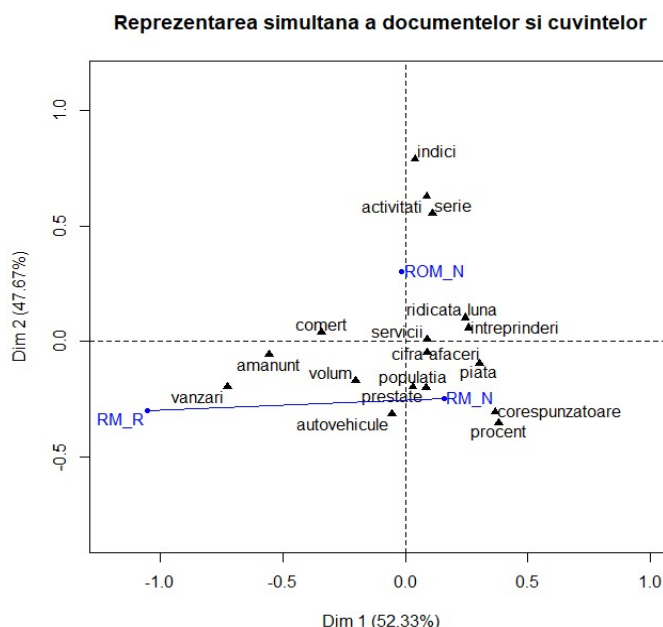
Construirea tabelului agregat (ALT) a luat în considerare ca frecvența minimă de apariție în cazul cuvintelor să fie 15, iar al documentelor de 6. Indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității de comerț interior și servicii arată ne arată frecvențele mari pentru ”comerț”, ”amănunt”, ”servicii”, ”afaceri”, ”cifra”, ”procent”, ”prestate”, ”populația”, ”indici” și ”ridicata”. Graficul Pareto folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență este util și în acest caz. (A se vedea figura A47.1)

Condiționarea minimelor de apariție menționate anterior conduce la ca partea selectată a corpusului să fie de 556 apariții și cu 19 de cuvinte distincte. Tabelul lexical are 3 categorii de documente (în rânduri) și 19 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT indică nivelul național al Republicii Moldova ca fiind cel mai lung document cu 16 apariții, iar indicatorul ”comerț” este cel mai frecvent, apariția sa fiind de 56 ori.

Calcularea lui χ^2 pentru acest caz este de 89,0. Valoarea p asociată este de $p=2,212^{-6}$ fiind cu mult mai mică decât nivelul de semnificație de 0,05 utilizat în practica statistică, ceea ce conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte.

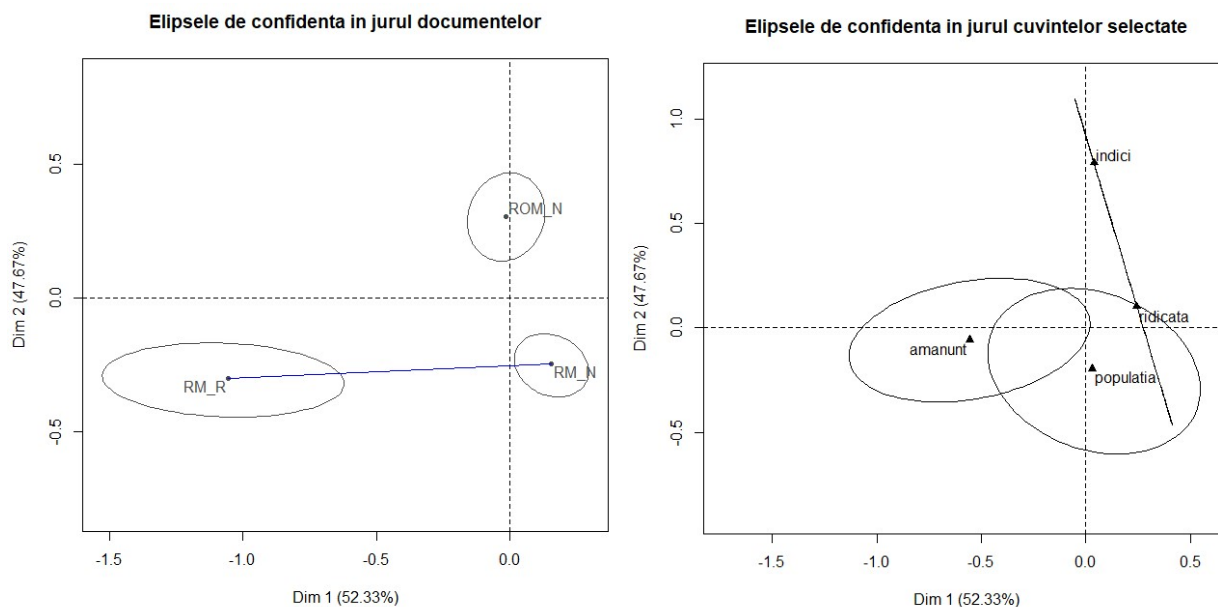
Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer de 0,283* și o *inerție totală de 0,16*. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A47.2.

Prima axă separă în 2 planuri nivelurile de diseminare a celor 2 state, în partea stângă raioanele din Republica Moldova unde asocierea se realizează cu indicatorii de ”vânzări”

Figura 4.33: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica comerțului interior și serviciilor
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

și în partea dreaptă naționalul țărilor cu valori pozitive. Este evidentă astfel calcularea indicatorilor sub formă procentuală și față de perioada corespunzătoare pentru indicatorii diseminați la nivelul național al Republicii, în timp ce ”indicii” calculați, activitățile din economie sunt asociate cu nivelul național al României.

Figura 4.34: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica comerțului interior și servicii

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Reprezentarea elipselor de confidență concluzionează că distanțarea existentă la nivelul documentelor semnifică utilizarea unui vocabular diferit, în timp ce elipsele de confidență pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, indică că indicatori diseminați on-line, pentru comerțul cu ”amănuntul” și ”populația” utilizează același vocabular, indicii fiind calculați pentru indicatori ce nu au în comun decât comerțul cu ridicata.

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru: Comerț interior și servicii de piață sunt prezentate în Anexa 47.

4.3.9 Statistica activității de comerț exterior

Corpusul creat pentru statistica activității de **Comerț exterior** conține doar 27 de documente, din care 66,7% pentru România și 33,3% pentru Republica Moldova. Cel mai mare număr a fost înregistrat pentru nivelul național al celor 2 state (24 documente, respectiv 88,9%) și 3 documente la nivel județean (11,1%).

Tabelul agregat (ALT) a fost realizat luând în considerare frecvența 10 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității

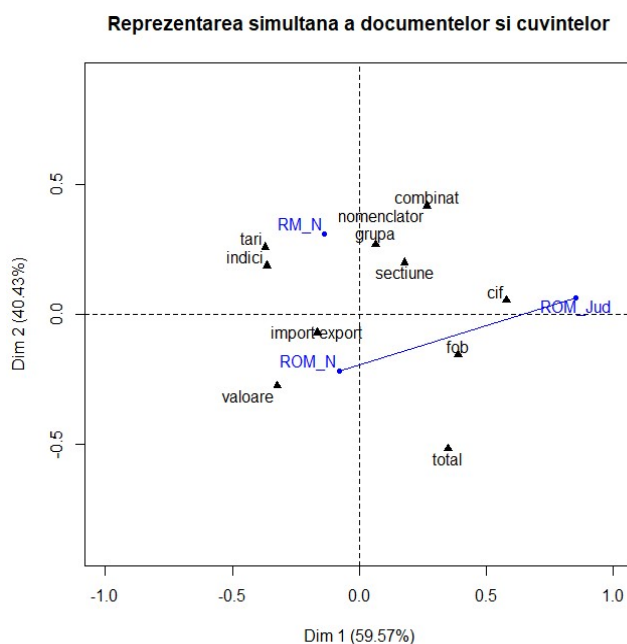
comerțului exterior se constată preferința pentru: "export", "import", "valoare", "fob", "grupa", "total", "țări", "cif", "secțiune" și "indici".

Graficul Pareto este reprezentativ pentru a vizualiza intervalul de frecvență, având în vedere că unele cuvinte sunt folosite mai des, iar altele mai puțin. (A se vedea figura A48.1)

Partea selectată a corpusului după alegerea valorilor minime de apariție menționate anterior, determină ca aceasta să fie formată din 216 apariții și cu 12 cuvinte distincte. Tabelul lexical astfel format are 3 categorii de documente (în rânduri) și 12 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT creat indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 116 apariții, iar denumirile indicatorilor "export" și "import" sunt utilizate în egală măsură, frecvența lor de apariție fiind de 37 ori.

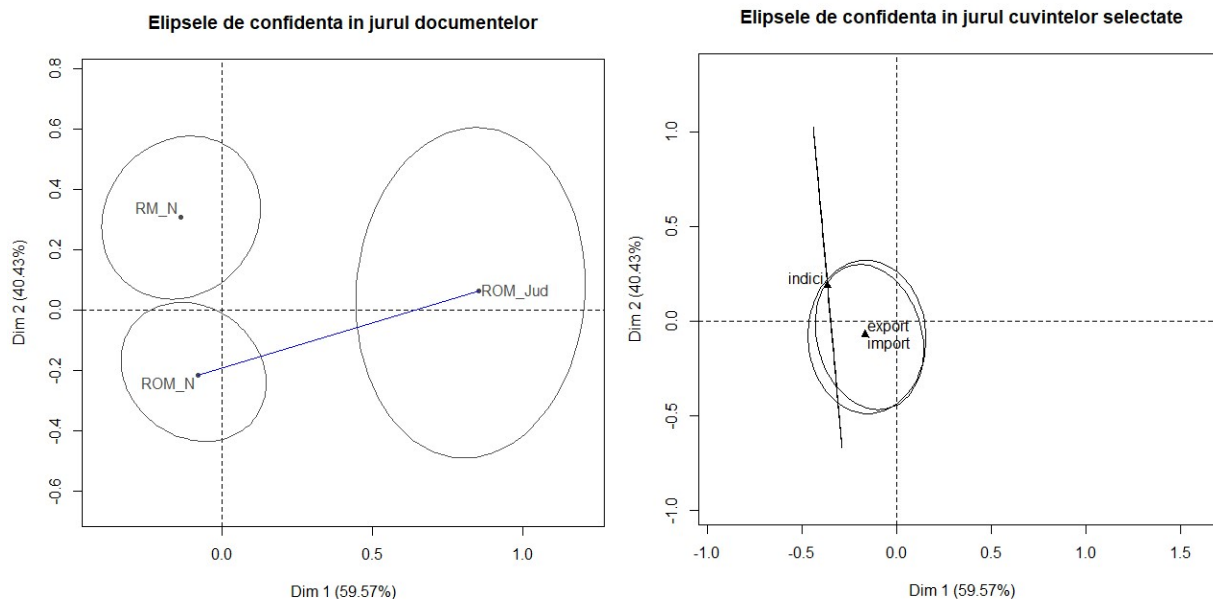
Analiza existenței unei asocieri între documente și cuvinte s-a realizat prin calcularea lui χ^2 , a cărui valoare este de 31,822, valoarea p calculată fiind de 0,08, ceea ce înseamnă că pentru un nivel de semnificație de 0,1, ipoteza independenței dintre documente și cuvinte este respinsă. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer mic de 0,271 și o inerție totală de 0,147*. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A48.2.

Prima axă factorială separă, în cele 2 planuri, nivelurile de diseminare a celor două țări: în partea stângă valorile negative pentru naționalul lor, iar în partea dreaptă valorile pozitive pentru nivelul județean al României. Cuvintele care se află la extreme sunt "cif", "fob" și "total" ce se asociază cu nivelul județean pentru România, acestea aflându-se în contrast cu "indici", "țări" și "valoare" ce sunt calculate la nivel național.

Figura 4.35: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica comerțului exterior
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Din reprezentarea elipselor intervalului de încredere concluzionăm că distanțarea existentă la nivelul documentelor semnifică utilizarea unui vocabular diferit, în timp ce elipsele de confidență pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică indică că indicatorii diseminați on-line, aflați în partea stângă a primei axe factoriale sunt cei de "export" și "import", pentru care se determină și "indicii" aferenți, calculați la nivelul național al celor 2 țări.

Figura 4.36: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica activității Comerțului exterior

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru: Comerț exterior sunt prezentate în Anexa 48.

4.3.10 Statistica turismului

Din analiza bazei de date creată pentru statistica *Turismului* se constată că la nivelul celor 69 de documente existente, 69,6% sunt înregistrate la nivelul României și 30,4% pentru Republica Moldova. Ponderea cea mai mare a documentelor se întâlnește în cazul nivelurilor naționale, ambele state dispunând de un număr total de 56 documente, ceea ce reprezintă 81,2% din totalul corpusului analizat.

Tabelul agregat (ALT) a fost construit luând în considerare frecvența 20 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica turismului se constată utilizarea următoarelor cuvinte: ”turistic”, ”structuri”, ”cazare”, ”primire”, ”turism”, ”număr”, ”tip”, ”turiști”, ”sfârșit” și ”funcțiuni”.

Având în vedere că există, în același timp, multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, graficul Pareto este prezentat în figura A49.1.

După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 658 apariții cu 15 cuvinte distincte. Tabelul lexical astfel creat are 5 categorii de documente și 15 de cuvinte.

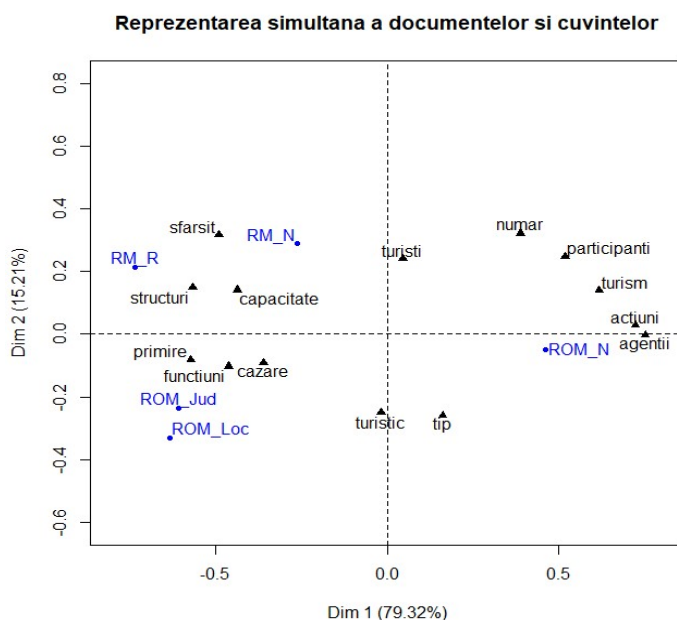

Analiza tabelului ALT indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 322 apariții, fiind urmat la o distanță considerabilă de nivelul național al Republicii Moldova cu 175 apariții. Menționăm că numărul documentelor înregistrate la nivelul localităților îl depășește pe cel de la nivel județean, ponderile în total ALT fiind de 11,2%, respectiv 9,6%, cele mai puține documente fiind la nivel de raion cu 24 apariții (3,6%). Denumirea ”turistic” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 127 ori.

χ^2 calculat pentru corpusul analizat este de: 184,61, valoarea $p = 1,212 \times 10^{-15}$ este cu mult mai mică de valoarea p tabelară, ceea ce determină respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Coeficientul V a lui Cramer obținut este de 0,265, iar inerția totală este de 0,281. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A49.2.

Prima axă factorială contrastează în mod clar indicatorii ”agenții” și ”acțiuni” fiind suprautilizate de categoria național a României (se calculează și se diseminează doar la acest nivel), cu denumirile de ”structuri”, ”primire”, ”funcțiuni” suprautilizate la nivelul județean și de localitate a României, dar și la nivelul de raion al Republicii Moldova, poziționate în planul stâng cu cele mai mari valori negative.

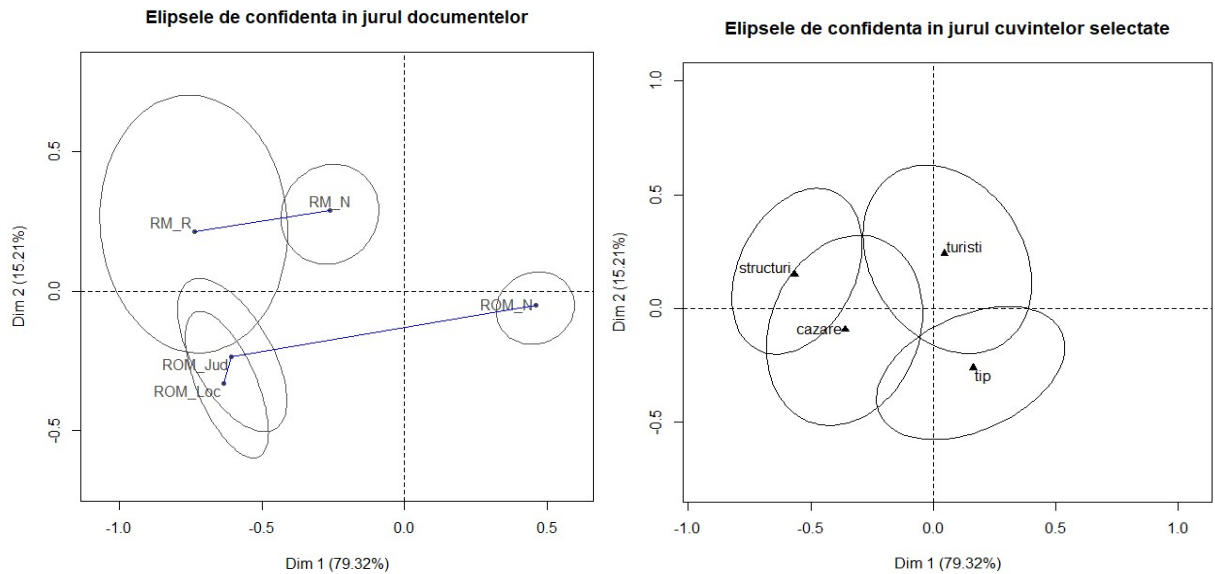
În ceea ce privește a doua axă, aceasta separă cele două țări: România pe partea valorilor negative și Republica Moldova în spațiul aferent valorilor pozitive. În timp ce denumirile de ”tip” și ”turistic”, ies în evidență pe partea negativă, datorită folosirii excesive de nivelul României, variabile de ”sfârșit” și ”număr” au cele mai mari valori pozitive, fiind des întâlnite în diseminarea indicatorilor din Republica Moldova.

Figura 4.37: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din subdomeniul: Turism

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura 4.38: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Turismului

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Suprapunerea elipselor de confidență a nivelului de diseminare raion din Republica Moldova cu nivelurile de localitate și județean din România indică folosirea unui vocabular apropiat, dar diferit față de cel al naționalului României (mulți indicatori determinați doar la acest nivel). Elipsele de confidență pentru cuvintele alese în interpretarea grafică, indică că indicatori diseminați on-line referitori la "turiști" sunt diseminați pe "structuri" și "tip" de "cazare".

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru subdomeniul: Turism sunt prezentate în Anexa 49.

4.4 Analiza corespondențelor pentru indicatorii domeniului Finanțe

Corpus-ul statisticii din domeniul **Finanțe** este format doar din 30 documente existente, din care 56,7% pentru România și 43,3% pentru Republica Moldova, cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul național al celor două state (29 documente, respectiv 96,7%) și doar un singur document la nivelul județean (3,3%).

Tabelul agregat (ALT) s-a construit luând în considerare o frecvență minimă de 6 în apariția cuvintelor și o frecvență minimă de 2 în cazul apariției în cadrul documentelor. Indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității specifice finanțelor scoate în evidență preferința pentru "asigurări", "execuție", "tip", "buget", "categorie", "cheltuieli", "deficit", "excedent", "venituri" și "brute".

Graficul Pareto utilizat pentru a reliefa intervalul de frecvență, este prezentat în figura A50.1)

După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 164 apariții cu 17 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 3 categorii de documente și 17 de cuvinte.

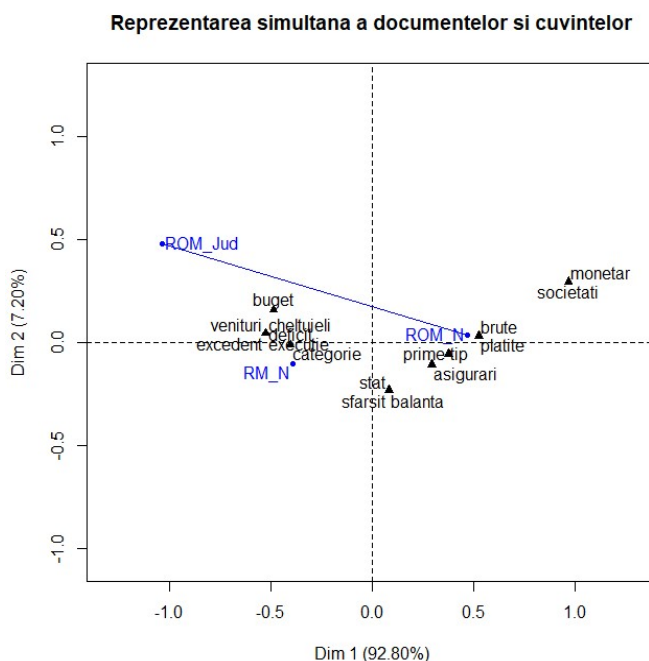
Analiza tabelului ALT indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 81 apariții, fiind foarte apropiat de cel al Republicii Moldova totalizând 74 apariții, iar denumirea indicatorului "asigurări" este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 21 ori.

Calcularea lui χ^2 pentru corpusul analizat este de: 41,75, pentru 32 grade de libertate indică că valoarea $p = 0,11$ este mai mare decât valoarea p tabelară, ceea ce determină o acceptare a ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un coeficient V a lui Cramer de 0,357 și o inerție totală de 0,254. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A50.2.

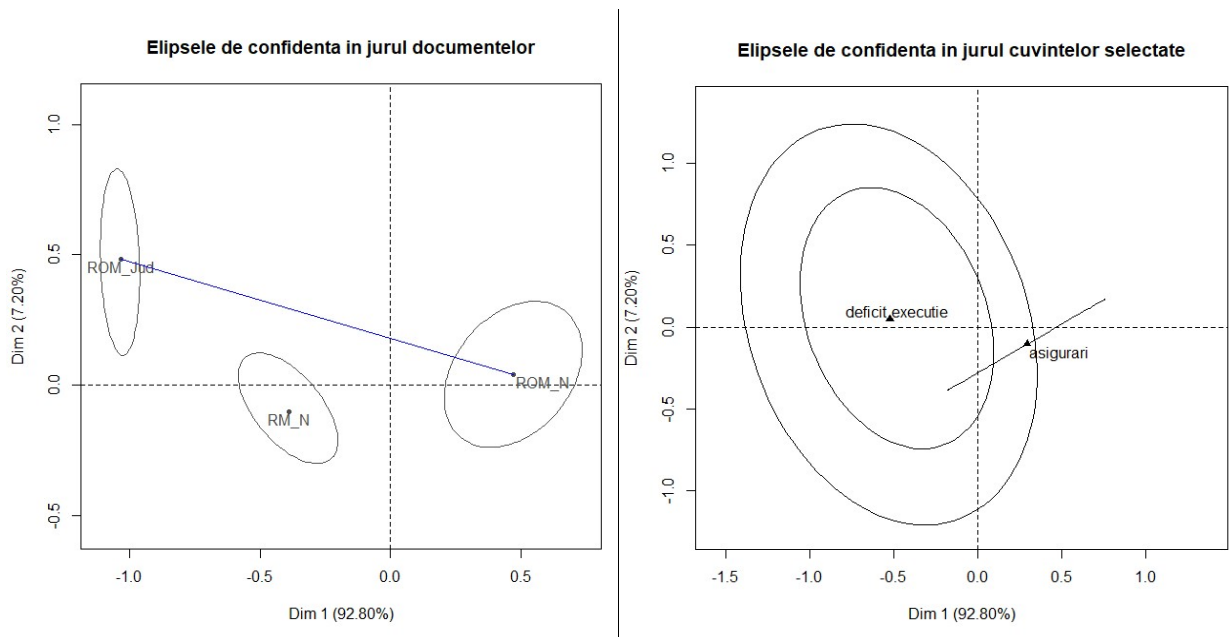
Prima axă contrastează cuvintele "societăți" și "monetar" suprautilizate de categoria național a României poziționându-se astfel în partea pozitivă a planului, cu "venituri", "cheltuieli", "execuție", "excedent" și "deficit" ce sunt utilizate la nivelul Republicii Moldova.

În ceea ce privește a doua axă ce separă cele 2 state, în timp ce "stat", "balanță" și "sfârșit" ies în evidență pe partea negativă datorită folosirii excesiv de nivelul Republicii Moldova, cuvintele "monetar" și "societăți" înregistrează valorile maxime în partea pozitivă.

Distanțarea observată în graficul elipsei de confidență pentru documente indică un vocabular diferit utilizat de categoriile corpusului analizat. Referitor la interpretarea grafică a elipselor intervalului de încredere pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, indică diseminarea execuției în strânsă legătură cu indicatorul deficit.

Figura 4.39: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din domeniul Finanțe
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura 4.40: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din domeniul Finanțe

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru: Finanțe sunt prezentate în Anexa 50.

4.5 Analiza corespondențelor pentru indicatorii domeniului Justiție

Baza de date creată pentru domeniul **Justiție** conține un număr de 51 documente, din care 64,7% sunt la nivelul Republicii Moldova și 35,3% la nivelul României, cele mai multe fiind înregistrate pentru nivelurile naționale: 37 documente, respectiv 72,5%, 9 documente la nivel de raion (17,6%), 4 documente la nivel de județ (7,8%) și un singur document (indicator) înregistrat la nivel de localitate (2%).

La construirea tabelului agregat (ALT) s-a luat în considerare ca cifra 5 să fie frecvența minimă de apariție în cazul cuvintelor, în timp ce frecvența minimă aleasă pentru documentele a fost 2. Indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica specifică domeniului justiție indică cuvintele: ”infracțiuni”, ”persoane”, ”număr”, ”condamnate”, ”judecătorești”, ”definitiv”, ”instanțe”, ”minori”, ”înregistrate” și ”tip”.

Graficul Pareto aferent corpusului creat este necesar pentru a vizualiza frecvențele întâlnite. (A se vedea figura A51.1)

Partea selectată a corpusului creat pe baza minimele de apariție menționate anterior au condus ca să fie de 253 apariții și cu 10 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 5 categorii de documente (în rânduri) și 10 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului Documente agregate x

Tabel cuvinte (ALT) indică nivelul național al Republicii Moldova ca fiind cel mai lung document cu 100 apariții, iar indicatorul ”infracțiuni” este cel mai frecvent, apariția sa fiind de 54 ori.

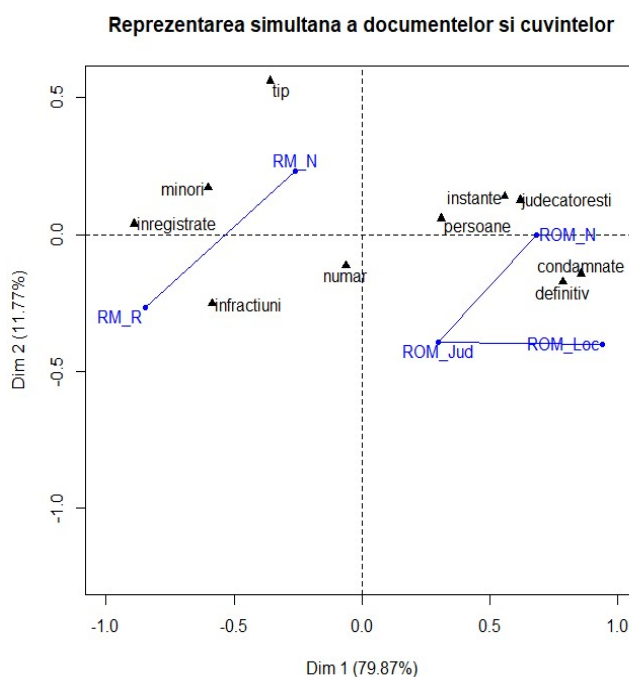
χ^2 calculat pentru acest tabel este de 108,25, iar pentru 36 grade de libertate s-a obținut o valoare p asociată mai mică ($p=3,707 \cdot 10^{-9}$) comparativ cu valoarea teoretică ceea ce ne conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. *Coefficient V a lui Cramer* calculat pentru analiza corespondențelor pentru LTD-ul construit este de 0,327, *inerția totală fiind de 0,428*. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A51.2.

Așa cum a rezultat și din calculele prezentate anterior și cum se poate observa și din reprezentarea simultană a documentelor și cuvintelor pe cele 2 axe factoriale, denumirile de ”judecătorești”, ”condamnat” și ”definitiv” se asociază cu nivelul național al României, și se află în planul drept al valorilor pozitive create de prima axă, fiind opuse denumirii ”înregistrate” și a indicatorului ”minori”, folosite foarte mult în Republica Moldova.

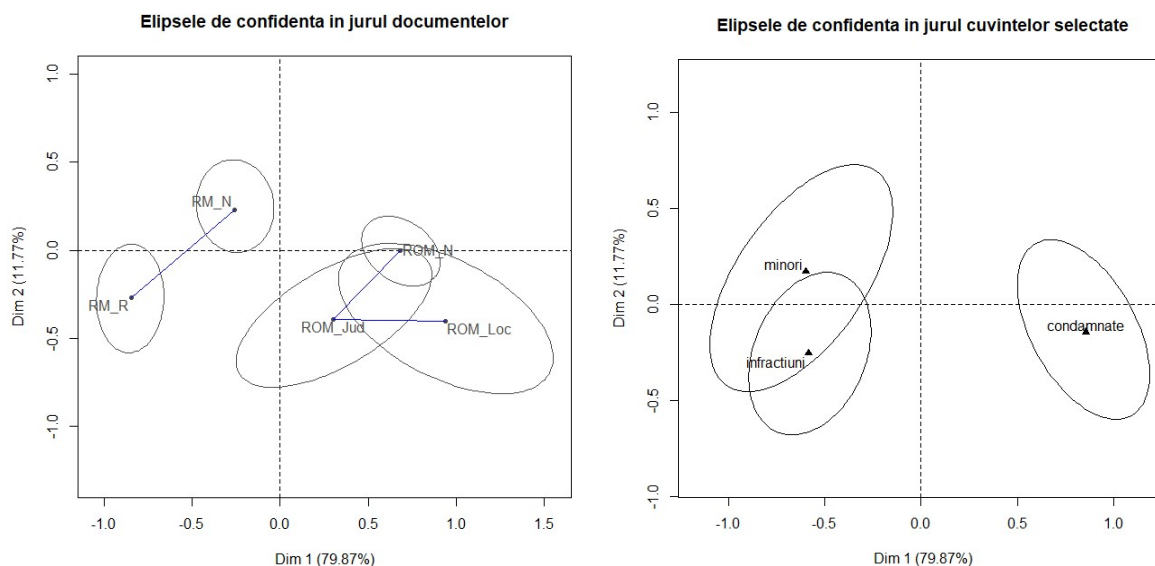
Dacă prima axă factorială separă cele 2 țări, cea de-a doua axă factorială împarte nivelurile de diseminare ale acestora: valorile negative aparținând nivelurilor de raion, respectiv județ și localitate, valorile pozitive nivelurilor naționale. Se surprinde folosirea excesivă a variabilei ”tip” poziționând-o în partea pozitivă a axei fiind utilizată des la nivelul național din Republica Moldova.

Suprapunerea elipselor de confidență pentru documente indică utilizarea cuvintelor comune pe partea României, și un vocabul diferit utilizat pentru Republica Moldova.

Reprezentarea elipselor intervalului de încredere pentru cuvintele selectate a fi vizualizate grafic surprinde utilizarea comună a denumirilor de ”infracțiuni” și ”minori” situate în planul Republicii Moldova, fiind indicatori a căror apariție este des întâlnită în bazele de date on-line. Termenul de ”condamnat” se regăsește în diseminarea datelor din România, atât la nivel național, dar și la nivel de județ.

Figura 4.41: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din domeniul Justiție
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura 4.42: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica domeniului Justiție

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru domeniul: Justiție sunt prezentate în Anexa 51.

4.6 Analiza corespondențelor pentru indicatorii domeniului Mediu înconjurător

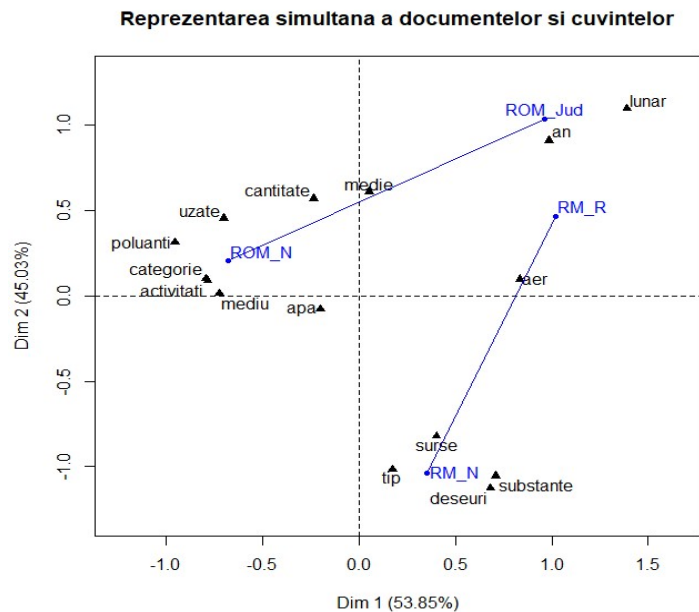
Din analiza corpusului creat pentru activitatea specifică *Mediului înconjurător* se constată că la nivelul celor 65 de documente existente, din care 58,3% pentru Republica Moldova și 41,7% pentru România, cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul național (48 documente, respectiv 73,8%), 12 documente la nivel de raion (18,5%), iar restul de 5 documente 7,7% la nivel de județ.

Construirea tabelului agregat (ALT) luând în considerare frecvența 10 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei. Din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica activității de mediului înconjurător constatăm preferința pentru ”apă”, ”mediu”, ”tip”, ”an”, ”deșeuri”, ”aer”, ”categorie”, ”uzate”, ”activități” și ”lunar”. Graficul Pareto este prezentat în figura A52.1.

Condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, face ca partea selectată a corpusului să fie formată din 295 apariții, cu 15 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 4 categorii de documente și 15 cuvinte. Analiza tabelului ALT indică nivelul național al României ca fiind cel mai lung document cu 146 apariții, iar denumirile ”mediu” și ”apă” au cea mai frecventă apariție de 38 ori.

Valoarea calculată a lui χ^2 pentru acest ALT este de 278,88, valoarea $p = 2,2 \times 10^{-16}$ fiind foarte mică, mult mai mică decât 0,05, pragul obișnuit în practică conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer* de 0,561 și o *inerție totală* foarte mare de 0,945. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A52.2.

Prima axă contrastează în mod clar cuvintele "lunar" și "anual" fiind suprautilizate de categoria județean al României, cu denumirile "poluanți", "categorie", "activități" și "mediu", suprautilizate la nivelul național al României, poziționându-le în planul drept cu cele mai mari valori negative. Cuvântul "medie" care se referă la indicatorul mediu de poziție (valoarea medie a seriei fiind codificată simplu ca medie) este aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

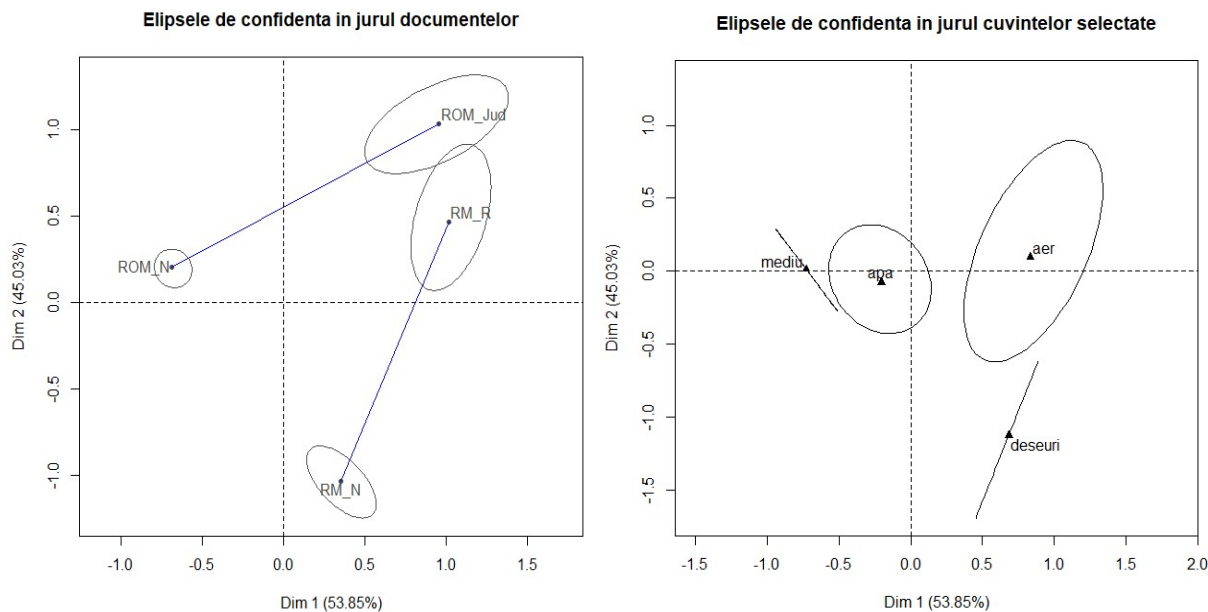
Figura 4.43: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica Mediului înconjurător

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

În ceea ce privește a doua axă, în timp ce "deșeurii", "substanțe", "tip" și "surse" ies în evidență pe partea negativă, datorită folosirii excesiv de nivelul național al Republicii Moldova, cuvântul "lunar" are cea mai mare valoare pozitivă a coordonatei.

Ușoara suprapunere a elipselor observată în reprezentarea grafică a documentelor indică o mică gamă de cuvinte ce sunt identice la nivelul județean al României cu nivelul de raion al Republicii Moldova.

Distanțarea pentru cuvintele alese în vederea interpretării grafice subliniază că acești termeni asociați indicatorilor diseminați on-line în acest domeniu al statisticii nu sunt "legați" în același timp în diseminare.

Figura 4.44: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din statistica Mediului înconjurător

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru domeniul: Mediul înconjurător sunt prezentate în Anexa 52.

4.7 Analiza corespondențelor pentru indicatorii domeniului Utilități publice de interes local

Din analiza bazei de date creată pentru domeniul statistic al utilităților publice se constată că la nivelul celor 72 de documente existente, 50% sunt pentru România și 50% pentru Republica Moldova. Cele mai multe au fost înregistrate pentru nivelul național al țărilor (27 documente, respectiv 37,5%), 5 documente la nivel regional (6,9%). Remarcăm pentru acest domeniu o diseminare pe nivelurile inferioare mult mai mare comparativ cu alte domenii, numărul documentelor înregistrate la nivel de raion fiind 15 documente, la nivel de localitate de 13 documente și de județ 12 documente.

Informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei s-au obținut prin construirea tabelului agregat (ALT), pentru care s-a luat în considerare frecvența 15 ca fiind minima de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de 6 în cazul apariției în cadrul documentelor. Astfel, din indexul celor mai frecvente 10 cuvinte utilizate în statistica utilităților publice se constată frecvențe mari pentru: ”apă”, ”total”, ”lungime”, ”medii”, ”străzi”, ”canalizare”, ”suprafață”, ”număr”, ”populația” și ”distribuția”.

Graficul Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență, este prezentat în figura A53.1.

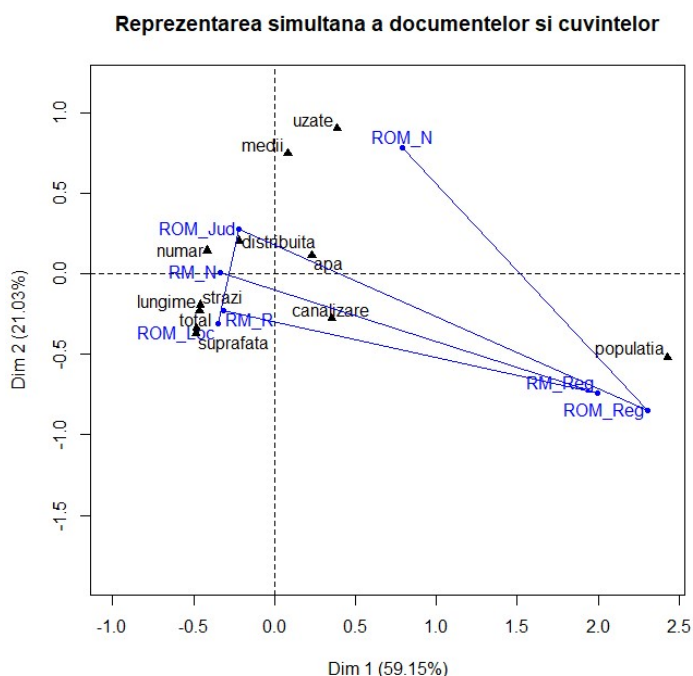
După condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, partea selectată a corpusului constă din 284 apariții cu 11 cuvinte distincte. Tabelul lexical are 7 categorii de documente (în rânduri) și 11 de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT indică nivelul național al Republicii Moldova ca fiind cel mai lung document cu 72 apariții, iar denumirea indicatorului ”apă” este cea mai frecventă, apariția sa fiind de 49 ori.

Calcularea lui χ^2 pentru acest caz este de 223,91. Valoarea $p = 2,2 \times 10^{-16}$ corespunde semnificației statistice a rezultatului; cu cât este mai mică valoarea p, cu atât semnificația este mai mare. Aici, valoarea p este foarte mică, mult mai mică decât 0,05, pragul obișnuit în practică. Aceasta ne conduce la respingerea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte. Analiza corespondențelor aplicată pentru LTD-ul construit indică un *coeficient V a lui Cramer de 0,362* și o *inerție totală de 0,788*. Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale este redat în figura A53.2.

Astfel, se observă asocierea indicatorilor referitori la ”populația” cu nivelurile regionale ale celor 2 țări, indicatorii de ”suprafață”, ”străzi”, ”lungime” și ”total” asociindu-se cu nivelurile inferioare de diseminare: localitate și raion. Cuvântul ”apă” este aproape de CoG, deoarece este folosit de toate categoriile cu o frecvență relativă similară (astfel încât proiecția sa este apropiată de cea medie).

În ceea ce privește a doua axă, se constată valorile maxime pozitive pentru variabilele ”medii” și ”uzate” utilizate în mod frecvent la nivelul național al României, în timp ce ”populația” iese în evidență pe partea negativă, datorită folosirii excesive de nivelurile regionale.

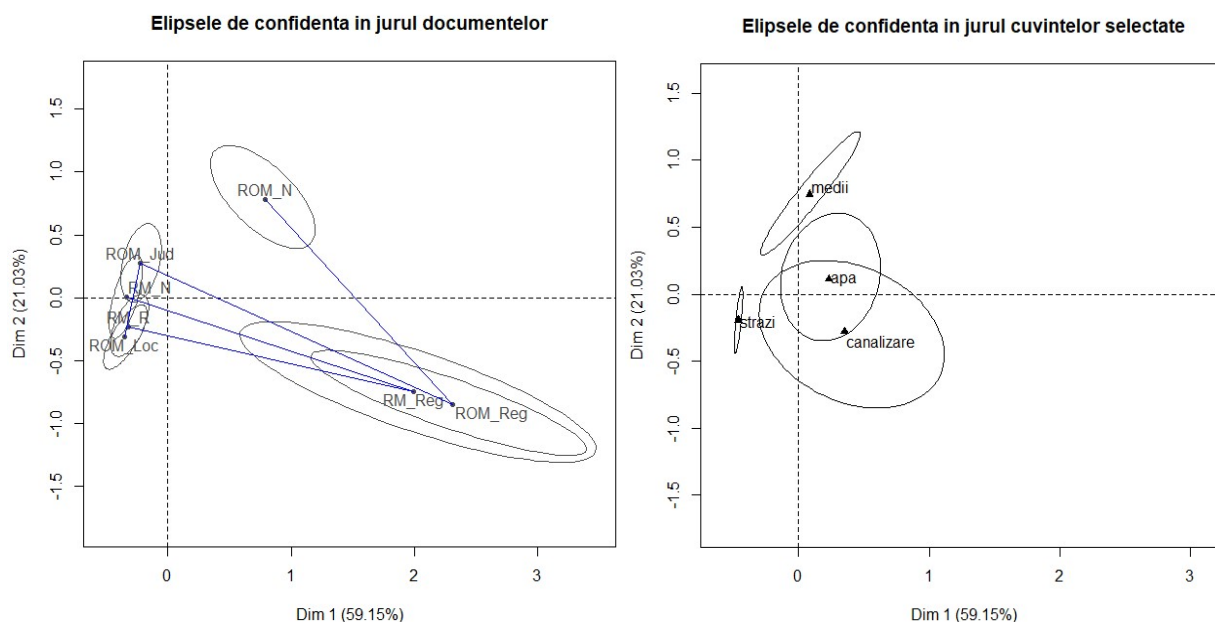
Din reprezentarea elipselor de confidență concluzionăm că pentru cuvintele alese pentru interpretarea grafică, cei mai mulți indicatori diseminați on-line în acest domeniu al statisticii sunt disponibili concomitent pe canalizare și apă, existând o suprapunere între acestea.

Figura 4.45: Reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din domeniul Utilitate publică
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Suprapunerea elipselor intervalelor de încredere în jurul documentelor indică utilizarea aceluiași denumiri de indicatori la nivel regional pentru cele 2 țări, în timp ce la nivelul naționalului din România sunt diseminați o serie de indicatori statistici diferiți.

Figura 4.46: Validarea reprezentărilor. Stânga: reprezentarea elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare); Dreapta: reprezentarea elipselor de confidență în jurul cuvintelor selectate din domeniul Utilitate publică

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Rezultatele obținute, folosind limbajul de programare statistică R asupra corpusului creat, și analiza acestora pentru: Utilitate publică de interes local sunt prezentate în Anexa 53.

4.8 Concluzie la capitolul 4

Ultimul capitol al lucrării este dedicat analizei corespondențelor existente între România și Republica Moldova, respectiv nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din aceste țări și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite. Practic, s-a dorit prezentarea relației existente între disponibilitatea datelor prin prisma denumirii indicatorilor și nivelul cel mai detaliat de diseminare.

Obiectivul principal al prezentei analize îl constituie prezentarea simultană pe aceeași reprezentare grafică a gradului de atracție de către cele două state a indicatorilor diseminați, adică reliefaarea cuvintelor (denumirilor) care sunt atrase de categoriile care le folosesc excesiv și respinse de cele care le utilizează puțin. Realizarea elipselor de confidență atât pentru cele două țări cu nivelurile cele mai detaliate de diseminare, cât și pentru denumirile indicatorilor și a

variabilelor asociate contribuie la o mai bună analiză comparativă a disponibilității indicatorilor statistici în profil administrativ-teritorial.

Prezenta analiză a corespondențelor s-a efectuat cu ajutorul unei versiuni open source ce integrează instrumentele utilizate de R într-un mediu integrat, respectiv limbajul de programare statistică R.

În elaborarea acestei analize s-a pornit de la crearea unei baze de date, prin care au fost centralizate informațiile referitoare la indicatorii statistici disponibili on-line în cele 2 state din toate domeniile (economic, social, etc.), indicatori ce au fost prezentați detaliat în capitolul al treilea al acestei lucrări, respectiv în anexele aferente (Anexele 6-30). Crearea acestei baze, numit și corpus, a necesitat codificarea informațiilor disponibile pentru obținerea unei structuri unitare, ca tabele de frecvență cu dublă intrare, operație de codificare ce este deosebit de importantă în domeniul datelor textuale, scopul său fiind de a transforma un corpus într-un tabel lexical de documente $\times$ cuvinte. Practic, un corpus este împărțit în documente care corespund unităților statistice luate în analiză (România și Republica Moldova), iar cuvintele reprezintă termenul generic corespunzător unității textuale alese. Tabelul lexical este construit pe baza delimitării documentelor și efectuării operațiunii de identificare și numărare a cuvintelor, rezultând un tabel ce conține frecvența cu care documentele (rândurile) folosesc cuvintele (coloanele).

Datele contextuale reprezintă informațiile disponibile pe documente, iar codarea acestora într-un tabel de genul: document $\times$ variabile, reprezintă tabelul contextual. Datele contextuale constau dintr-o singură variabilă cantitativă: numărul indicatorilor statistici cu dimensiunile aferente (variabilele asociate sub care sunt diseminate), codificată pentru prezenta analiză "Variabile" și șapte variabile calitative: țară (Tara), domeniu sau subdomeniu specific statisticii (Dom), nivelul cel mai detaliat de diseminare (Nivel), variantele duble: țară – domeniu (Tara_Dom), țară - nivel de diseminare (Tara_Nivel), nivel de diseminare – domeniu sau subdomeniu (Nivel_Dom) și varianta triplă: țară - nivel de diseminare – domeniu (Tara_Nivel_Dom).

Vizualizarea apropierii dintre documente, apropierea dintre cuvinte și respectiv asocierea dintre documente și cuvinte reprezintă obiectivul principal în aplicarea analizei corespondențelor (CA) asupra unui tabel ALT, de genul documente $\times$ cuvinte. Două documente sunt apropiate dacă, indiferent de lungimea lor, utilizează sau evită aceleași cuvinte. Două cuvinte sunt apropiate dacă sunt distribuite în același mod în toate documentele diferite, indiferent de frecvența lor. În cele din urmă, spunem că o categorie și un cuvânt se atrag (resping) reciproc

dacă categoria folosește cuvântul cu o frecvență relativă mai mare (respectiv mai mică) decât media. Rândul și documentul sunt utilizate ca sinonime, precum și coloana și cuvântul.

Practic, pașii urmați în realizarea prezentei analize a corespondențelor, pentru fiecare domeniu/subdomeniu al statisticilor oficiale, după crearea corpusului supus analizei au fost:

- construirea tabelului agregat (ALT) ce oferă informațiile referitoare la cele mai utilizate cuvinte în cadrul corpus-ului supus analizei. Acesta s-a construit luând în considerare o frecvență minimă de apariție în cazul cuvintelor și o frecvență minimă de apariției în cadrul documentelor, rezultând indexul celor mai frecvente cuvinte utilizate (s-a optat pentru prezentarea primelor 10 cuvinte).
- având în vedere că există în același timp multe cuvinte rare și foarte puține cuvinte care apar foarte mult, graficul Pareto este adesea folosit pentru a reprezenta intervalul de frecvență, ambele axe având o scară logaritmică (axa verticală corespunde frecvenței f , iar cea orizontală numărului de cuvinte repetate de cel puțin f ori în corpus).
- după condiționarea minimelor de apariție menționate anterior, rezultă tabelul lexical ce oferă informații referitoare la partea selectată a corpusului, respectiv informații referitoare la numărul de apariții și a cuvintelor distincte rezultate. Tabelul lexical are "n" categorii de documente (în rânduri) și "m" de cuvinte (în coloane). Analiza tabelului ALT (Documente agregate $\times$ Tabel cuvinte) indică de asemenea lungimea documentelor (nivel de diseminare), respectiv denumirile indicatorilor cu frecvențele de apariție. Construirea tabelului lexical agregat (ALT) s-a efectuat după variabila calitativă Tara_Nivel.
- compararea documentelor folosind distribuția condiționată a cuvintelor în fiecare dintre ele prin determinarea profilului de rând. Aceste rezultate lexicale sunt calculate în tabelul lexical, sub forma de frecvență relativă, împărțind fiecare rând (cu valori absolute) la totalul său. Calcularea profilului mediu de rând (centroidul rândului) a permis compararea lexicală a documentelor cu media, rezultând astfel categoriile ce folosesc mai mult sau mai puțin anumite cuvinte decât media.
- în mod similar, cuvintele pot fi comparate folosind profilurile lor de coloană, calculate în tabelul de frecvență relativă, împărțind fiecare coloană (cu valori absolute) la totalul ei. Calcularea profilului mediu al coloanei (centroidul coloanei) a permis compararea profilului unui cuvânt cu media, identificând astfel cuvintele folosite mai mult sau mai puțin decât media într-un document.
- aplicarea testului statistic χ^2 ce rezumă diferențele dintre numărările observate și cele așteptate și determinarea valorii "p" ce corespunde semnificației statistice a rezultatului, conducând la respingerea sau acceptarea ipotezei independenței dintre documente și cuvinte.

- raportul numărului observat cu numărul estimat pentru un punct rând (documentul i) și punctul coloanei (cuvântul j) măsoară asocierea dintre acest document și acest cuvânt. În acest sens, s-au calculat ratele de asociere, analiza acestora indicând existența unei ”atracții” reciproce între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili.
- calcularea coeficientului lui Cramer (V) pentru determinarea intensității asocierii dintre documente și cuvinte.
- determinarea inerției ca o măsură a împrăștierii valorilor în tabelul de frecvențe al celor două variabile. Cu cât frecvențele sunt mai distanțate față de cele teoretice cu atât variabilele sunt mai legate între ele. Practic, inerția este o măsură a variației sau a dispersiei profilurilor individuale în jurul profilului mediu și reprezintă o măsură a abaterii de la independență. În fiecare spațiu, se calculează succesiunea axelor ortogonale de inerție maximă, numite și axe factoriale, care trec prin CoG. Inerția asociată cu un plan factorial este egală cu suma celor două valori proprii asociate cu cele două axe ale sale. În consecință, procentul de inerție explicat de o anumită axă este egal cu raportul dintre valoarea sa proprie și suma tuturor valorilor proprii. Realizarea reprezentării grafice a valorilor proprii asociate cu axele factoriale.
- reprezentarea simultană a nivelurilor de diseminare a datelor cu denumirile indicatorilor din statistica domeniului analizat. Reprezentarea simultană a rândurilor și coloanelor pe același grafic este posibilă prin folosirea formulelor de tranziție care permit trecerea de la spațiul rândului la spațiul coloanelor și invers. Pe aceste axe, cuvintele sunt atrase de categoriile care le folosesc excesiv și respinse de cei care le utilizează rar.
- reprezentările cuvintelor și documentelor trebuie să fie validate prin trasarea elipselor de confidență în jurul lor. În acest sens, validarea reprezentărilor s-a efectuat prin realizarea reprezentărilor grafice a elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare), respectiv a reprezentărilor grafice a elipselor de confidență în jurul unor cuvinte selectate pentru domeniul sau subdomeniul statisticii analizat.

Analiza corespondențelor s-a efectuat separat pe fiecare domeniu/subdomeniu în parte oferind astfel celor interesați posibilitatea obținerii imaginii asupra statisticilor pe care îi interesează. Reprezentările grafice vin în completarea calculului efectuate, ce sunt prezentate în cele 23 de anexe ale acestui capitol (de la Anexa 31 la Anexa 53).

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

În baza studiului aspectelor teoretice, metodologice și aplicative, a cercetării realizate se pot evidenția următoarele **concluzii**:

1. Informația, una dintre cele mai valoroase resurse ale unei societăți, atât la nivel micro cât și macroeconomic, este regăsită la ora actuală într-o diversitate de surse informaționale existente pe piață, importanța surselor oficiale de date statistice rămâne însă incontestabilă. Asigurarea unor statistici regionale de calitate în vederea dezvoltării politicilor regionale presupune producerea și diseminarea unor statistici în concordanță cu cele mai bune practici europene și internaționale. Volumul, diversitatea și calitatea datelor statistice diseminate de cele două organizații de statistică oficială răspund în mare măsură cerințelor și standardelor UE. În prezent, ne confruntăm cu o insuficientă cercetare în domeniul abordărilor comparative privind dezvoltările statistice regionale, evoluția și impactul dezvoltării acestora în fundamentarea celor mai bune decizii de dezvoltare regională.

2. Imposibilitatea realizării unor analize comparative internaționale, regionale, în dinamică și în structură, datorită lipsei datelor statistice din sistemul de indicatori, a existenței unor metodologii diferite, a diseminării unor indicatori statistici diferiți calculați pe aceleași domenii, a disponibilității limitate a acestora, a variabilității lor, a fost exemplificată prin numărul extrem de redus de analize comparative ce a putut fi efectuat. Chiar și pentru domeniile analizate, toate din cel social, numărul mic al indicatorilor statistici calculați și diseminați la nivelul celor 2 țări, și cu precădere în baza datelor statistice existente la nivelul județului Bacău din România în paralel cu indicatorii statistici calculați și diseminați pentru Regiunea de Centru a Republicii Moldova, au facilitat doar creionarea unei imagini de ansamblu a situațiilor comparative, și nu o analiză detaliată atât de necesară pentru sistemul decizional de la nivel micro și macroeconomic.

3. Realizarea și prezentarea unui cadru comparativ a indicatorilor statistici calculați și diseminați online de statisticile oficiale ale celor două state, la nivelurile cele mai detaliate de diseminare, prezentat într-un număr de 25 anexe, completat cu descrierea disponibilității lor cronologice, a constituit o primă etapă de cercetare soluționată. Rezultatele studiului realizat de autor prezintă stabilirea imaginii disponibilității indicatorilor statistici din fiecare domeniu economico-social atât de necesară în vederea realizării cercetărilor statistice, dar și a direcțiilor pe care forurile oficiale ale celor 2 state le pot întreprinde în vederea îmbunătățirii calculării și diseminării acestora. Disponibilitatea indicatorilor statistici pe dimensiuni categoricale sau temporale, adică pe variabile de genul sexe, medii de rezidență, vârste, nivel de instruire,

categorii, tipuri, serii brute sau ajustate, serii lunare sau anuale etc. subliniază gradul de complexitate și de diversitate a diseminării indicatorilor calculați, contribuind la imaginea de ansamblu a ceea ce există și a ceea ce se poate obține.

Un alt aspect important al studiului realizat îl constituie prezentarea momentului de debut a disponibilității acestor date, fiind necesar realizării analizelor statistice în dinamică în vederea creionării imaginii dezvoltării economico-sociale a țării, a regiunilor de dezvoltare sau a celorlalte unități administrativ-teritoriale. Existența unor indicatori statistici comuni (din punct de vedere metodologic) nu este suficientă pentru întocmirea unor analize comparative, dacă nu este asigurată și disponibilitatea lor cronologică.

4. Centralizarea numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line, pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare din România și Republica Moldova, respectiv realizarea grupării numărului de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, pentru toate domeniile economico-sociale permit radiografierea situației existente referitoare la disponibilitatea comparativă, din punct de vedere cantitativ al indicatorilor. Rezultatele studiului realizat de autor au scos în evidență că există un număr mare de indicatori comuni din punct de vedere metodologic, disponibili în profil teritorial, diseminați de INS și BNS cu privire la populația și structura demografică, mișcarea naturală și cea migratorie. Centralizarea informațiilor statistice disponibile pentru subdomenii ca: forță de muncă, nivel de trai, protecție socială, educație, cercetare-dezvoltare, cultură, sport, agricultură, locuințe, transporturi, turism, finanțe, comerț exterior aduce un avantaj României, nu numai prin prisma numărului mare de indicatori calculați, dar și prin numărul mare al publicațiilor disponibile on-line. Republica Moldova se detașează vizibil de România prin prisma numărului de indicatori statistici calculați și diseminați on-line în subdomeniile: sănătate, silvicultură, poștă și telecomunicații, comerț interior și servicii de piață, justiție și infracționalitate.

5. Prezentarea simultană pe aceeași reprezentare grafică a gradului de atracție de către cele două state a indicatorilor diseminați, adică reliefaarea cuvintelor (denumirilor) care sunt atrase de categoriile care le folosesc excesiv și respinse de cele care le utilizează mai puțin a constituit un alt obiectiv de cercetare științifică al prezentei teze. Realizarea, folosind limbajul de programare statistică R, a analizei corespondențelor existente între nivelurile cele mai detaliate de diseminare a datelor statistice din România și Republica Moldova și denumirile indicatorilor statistici furnizați on-line în bazele de date ale statisticii oficiale din cele două state, cu dimensiunile (variabilele) urmărite a acoperit toate domeniile economico-sociale. Validarea analizei corespondențelor s-a efectuat prin realizarea reprezentărilor grafice a elipselor de confidență în jurul documentelor (nivelurilor de diseminare), respectiv a reprezentărilor grafice a

elipselor de confidență în jurul unor cuvinte selectate pentru domeniul sau subdomeniul statisticii analizat. Construirea elipselor de confidență, cu ajutorul limbajului de programare R-Rstudio, s-a efectuat pentru toate domeniile economico-sociale prezentate.

Problema științifică importantă soluționată în domeniu constă în crearea tabelelor comparative a indicatorilor statistici diseminați online de către INS și BNS, precum și determinarea cu ajutorul modelului elaborat cu limbajul de programare statistică R a analizei corespondențelor, pentru toate domeniile economico-sociale. Considerăm că rezultatele obținute în această teză vor facilita munca teoreticienilor și a practicienilor, oferind acestora imaginea disponibilității datelor statistice comparabile, atât din punct de vedere metodologic, cât și pe variabile categoriale, pe niveluri de diseminare și disponibilitate temporală, la nivelul celor două state.

Volumul mare al publicațiilor statistice editate atât de Institutul Național de Statistică, cât și de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, respectiv accesul mai puțin facil la acestea, au determinat ca prezenta investigație să se limiteze doar la studierea publicațiilor statistice disponibile on-line, respectiv a studierii indicatorilor statistici ce sunt disponibili prin interogarea bazelor de date ale celor 2 instituții.

Pornind de la concluziile menționate considerăm oportune următoarele **recomandări**:

1. Prezenta analiză se constituie a fi un punct de plecare pentru cele 2 instituții oficiale în vederea îmbunătățirii activității, a dezvoltării extensive și intensive ale acestora. Dezvoltarea extensivă constă în calcularea unor noi indicatori statistici relevanți, necesari adaptării la cerințele informaționale ale societății din ce în ce mai exigente, având în vedere noile solicitări de date cu privire la dezvoltarea durabilă, calitatea vieții, protejarea resurselor naturale, disparitățile de gen etc. Solicitățile specifice și variate, din ce în ce mai numeroase, avansate de diferite categorii de utilizatori pentru profilul teritorial determină orientarea spre dezvoltarea intensivă, ce presupune calcularea și diseminarea indicatorilor deja existenți la nivel național, pe niveluri inferioare administrativ-teritoriale.
2. Punerea la dispoziția utilizatorilor a "cifrelor oficiale" de o largă utilitate facilitând accesul rapid și cu minime costuri trebuie să reprezinte obiectivul principal al politicii de diseminare a instituțiilor oficiale de statistică.
3. Extinderea considerabilă a sistemului de indicatori la nivel județean / de raion, regional, în conformitate cu cerințele politicii de dezvoltare în profil teritorial trebuie să reprezinte o cale primordială de apropiere a organizațiilor de statistică oficială de cerințele utilizatorilor, prin asigurarea informațiilor necesare, în condiții de comparabilitate și calitate.

4. Îmbunătățirea și diversificarea mijloacelor de furnizare on-line a datelor statistice, atât prin crearea/dezvoltarea unor metode de diseminare în format deschis (editabil), cât și prin îmbunătățirea sistemului de interogare a bazelor de date.
5. Rezultatele cercetării pot fi utilizate astfel:
  - La nivel teoretico-metodologic - în mediul academic, în procesul didactic din cadrul instituțiilor de învățământ superior, de studenți și masteranzi, cercetători științifici, constituind pentru aceștia un real sprijin în utilizarea surselor de date statistice necesare realizării diverselor analize economico-sociale.
  - La nivel macroeconomic – pot fi utilizate de către Institutul Național de Statistică din România și de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova în vederea îmbunătățirii activității de diseminare on-line a indicatorilor statistici calculați.
  - La nivel microeconomic – de societăți comerciale, instituții publice, asociații profesionale, etc. în vederea realizării cercetărilor din domeniile lor de interes, pornind de la disponibilitatea datelor statistice oficiale, în funcție de detalierea variabilelor urmărite spațial și temporal.

BIBLIOGRAFIE

În limba română

1. *Activitatea companiilor de asigurare în anul 2017*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 22.08.2018] Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5946>
2. *Activitatea de cercetare dezvoltare în anul...* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2008 – 2019. ISSN: 2066-9305. ISSN-L 1584-7152. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/activitatea-de-cercetare-dezvoltare-0>
3. *Activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2018*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 17.06.2019] Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&id=6348&idc=168>
4. *Activitatea sistemelor centralizate de alimentare cu apă și de canalizare*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 13.06.2019] Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6375>
5. *Activitatea unităților cultural-artistice în anul...* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016 – 2019. ISSN: 2066-4095. ISSN-L 1584-8140. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/activitatea-unit%C4%83%C5%A3ilor-cultural-artistice>
6. *Activitatea unităților sanitare în anul 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. ISSN: 2066-4087. ISSN-L 1584-8221. [citată 01.10.2018] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/activitatea-unit%C4%83%C5%A3ilor-sanitare-%E2%80%93-anul-2017>
7. *Activități privind utilitatea publică de interes local în anul...* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016 – 2019. ISSN: 2066-6411. ISSN-L 1584-8175. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/activitatile-privind-utilitatea-publica-de-interes-local>
8. *Activitatea turistică a agențiilor de turism și turoperatorilor din Republica Moldova în ianuarie-iunie 2019*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 02.10.2019] Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6439>
9. *A acțiuni turistice organizate de agențiile de turism, în anul...* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016 – 2019. ISSN: 2065-6912. ISSN-L 1584-7144. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/actiunile-turistice-organizate-de-agentiile-de-turism>
10. ADUMITRĂCESEI, Ioan, NICULESCU Niculae, PONTA, Maria, NICULESCU, Elena. *Echilibrul dezvoltării teritoriale*. Iași: Editura Junimea, 1987. 292 p.
11. ALTMAN, Iacob. *Regionalizarea*. Cluj-Napoca: Editura Ecou Transilvan, 2016. 217 p. ISBN 978-606-730-162-5.

12. ANDREI, Tudorel. *Statistică și econometrie*. București: Editura Economică, 2003. 752 p. ISBN 973-590764X.
13. ANDREI, Tudorel, STANCU, Stelian. *Statistica - Teorie și aplicații*. București: Editura ALL, 1995. 508 p. ISBN 973-571-108-7.
14. ANDREI, Tudorel, STANCU, Stelian, PELE, Daniel Traian. *Statistica. Teorie și aplicații. Ediția a doua revizuită și adăugită*. București: Editura Economică, 2002. 576 p. ISBN 973-590-745-3.
15. ANDREI, Tudorel, BOURBONNAIS, Régis. *Econometrie – Ediția a doua revăzută și adăugită*. București: Editura Economică, 2017. 480 p. ISBN 978-973-709-812-2.
16. ANDREI, Tudorel, OANCEA, Bogdan, MIRICĂ, Andreea, TOMA, Elena, HERȚELIU, Claudiu. *Econometrie: Teorie și aplicații în Eview și R*. București: Editura Economică, 2018. 260 p. ISBN 978-973-709-862-7.
17. ANDRONIC, Ludmila, PÂRȚACHI, Ion. *Statistica în comunicare*. Chișinău: Editura ASEM, 2013. 216 p. ISBN 978-9975-71-425-9.
18. ANGHELACHE, Constantin. *Tratat de statistică teoretică și economică*. București: Editura Economică, 2008. 671p. ISBN: 978-973-709-380-6.
19. ANGHELACHE, Constantin, MITRUȚ, Constantin, VOINEAGU, Vergil. *Statistica macroeconomică – Sistemul conturilor naționale*. București: Editura Economică, 2013. 496 p. ISBN 978-973-709-679-1.
20. ANGHELACHE, Constantin, ANGHEL, Mădălina Gabriela. *Bazele statisticii economice*. București: Editura Economică, 2016. 399 p. ISBN 978-973-709-779-8.
21. ANTONESCU, Daniela. *Dezvoltarea regională în România – Concept, mecanisme, instituții*. București: Editura Oscar Print, 2003. 238 p. ISBN 9736680118.
22. ANTONESCU, Daniela. *Politica de dezvoltare regională a României în etapa postaderare*. București: Institutul Național de Cercetări Statistice, 2013. 160 p. ISSN 2285 – 7036.
23. *Anuarul Statistic al Republicii Moldova*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. Edițiile: 2002-2020. ISBN: 978 9975-53-928-9. Disponibil: <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=263&id=2193>
24. *Anuarul de comerț internațional al României (varianta CD-ROM)*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016 – 2019. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/anuarul-de-comert-international-al-romaniei>
25. *Anuarul Statistic al județului Bacău*. Bacău: Editura Matrix Rom. Edițiile: 2017 – 2020. ISSN: 1843-3014. Disponibil: <https://bacau.insse.ro/produse-si-servicii/publicatii-statistice/>

26. *Anuarul Statistic al României*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016 – 2020. ISSN: 1220-3246. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/anuarul-statistic-al-romaniei>
27. BAER, Pettier. Importanța relațiilor cu utilizatorul pentru o instituție națională modernă de statistică. În *Seminarul internațional privind diseminarea datelor statistice și lansarea unei noi soluții Web de diseminare a datelor statistice*. Chișinău, 27 mai 2010. [citată 17.05.2019] Disponibil: <https://statistica.gov.md/libview.php?l=ro&idc=223&id=2991>
28. *Balanța forței de muncă la 1 ianuarie 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. ISSN: 2067-0311. ISSN-L 1584-7837. [citată 12.11.2018] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/balan%C5%A3a-for%C5%A3ei-de-munc%C4%83-la-1-ianuarie-2018>
29. *Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor, clasificate separat pe ani (2012-2017)*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 25.09.2019] Disponibil: https://statistica.gov.md/public/files/serii_de_timp/agricultura/princip_indicatori/Balanta_resur_alimentare_ANI_2012_2017.xls
30. *Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor, clasificate separat pe produse (2006-2017)*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 25.09.2019] Disponibil: https://statistica.gov.md/public/files/serii_de_timp/agricultura/princip_indicatori/Balanta_resur_alimentare_PRODUSE_2006_2017.xls
31. BĂCESCU-CĂRBUNAU; Angelica. *Statistică macroeconomică*. București: Editura Universitară, 2009. 374 p. ISBN 978-973-749-544-0.
32. BĂHNĂREANU, Cristian, SARCINSCHI, Alexandra. *Procesul de regionalizare a României și securitate națională*. București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2012. 95 p. ISBN 978-606-660-001-9.
33. BEGU, Liviu-Stelian. *Statistică internațională*. București: Editura ALL-BECK, 1999. 176 p. ISBN 973-9435-86-6.
34. BEGU, Liviu-Stelian. *Statistică internațională. Analize comparative*. București: Editura Universitară, 2009. 220 p. ISBN 978-973-749-617-1.
35. BENEDEK, József. *Amenajarea teritoriului și dezvoltarea regională*, Cluj Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2004. 311 p. ISBN: 973-610-202-5.
36. *Bilanțuri alimentare în anul..* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016 – 2019. ISSN: 2066-9321. ISSN-L 1584-8965. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/bilanturi-alimentare>

37. *Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova – Banca de date "Statbank": Web Site Directory*. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citat: .2017-2020]. Disponibil: <https://statistica.gov.md/>
38. BRÜNGGER, Heinrich. *Principiile Fundamentale ale ONU și Noua Lege cu privire la Statistica Oficială în Moldova. Conferința Internațională Implementarea legii cu privire la statistica oficială*. Chișinău, 24 - 25 noiembrie 2005. [citat 17.05.2018] Disponibil: <https://statistica.gov.md/libview.php?l=ro&idc=223&id=2114>
39. *Buletinul statistic trimestrial*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Edițiile 2005-2019. Disponibil: <https://statistica.gov.md/print.php?l=ro&idc=263&id=2210>
40. *Buletin statistic de comerț internațional nr. 1-12/2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2019. ISSN: 2065-6610. ISSN-L 1843-049X. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/buletin-statistic-de-comert-international>
41. *Buletinul Statistic Lunar nr. 1-12*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2017-2019. ISSN: 2065-5975. ISSN-L 1223-7507. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/buletin-statistic-lunar>
42. *Buletinul Statistic Lunar al Județelor nr. 1-12*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2017-2019. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/buletin-statistic-lunar-al-judetelor>
43. *Buletinul statistic lunar de prețuri nr. 1-12*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2017-2019. ISSN: 2065-5967. ISSN-L 1221-7050. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/buletin-statistic-de-preturi>
44. BURUIANĂ, Andreea-Iulia. *Analiza statistică a dezvoltării regionale din România*. Iași: Editura PIM, 2009. 247 p. ISBN 978-606-520-549-9.
45. *Capacitatea de cazare turistică existentă la 31 iulie 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2019. ISSN: 2067-0540. ISSN-L 1584-7667. [citat 18.07.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/capacitatea-de-cazare-turistic%C4%83-existent%C4%83-la-31-iulie-2018-cd-rom>
46. CAPANU, Ion, WAGNER, Pavel, SECĂREANU, Constantin. *Statistică macroeconomică*. București: Editura Economică, 1997. 384 p. ISBN 973-590-001-7.
47. CAPANU, Ion, ANGHELACHE, Constantin. *Indicatori economici pentru managementul micro și macroeconomic. Calcul. Presentare. Analiză*. București: Editura Economică, 2000. 256 p. ISBN 973-590-273-7.

48. CARA, Elena, **CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara**. Dezvoltarea regională – sursă de competitivitate și inovare. În: *Materiale/teze ale Conferinței Științifice Internaționale „Competitivitatea și Inovarea în Economia Cunoașterii”*, 22-23 septembrie 2017, Chișinău, 2017, pp. 157-160. ISBN 978-9975-75-888-8 , E-ISBN 978-9975-75-891-8. Disponibil: https://old.ase.md/files/publicatii/electronice/conf_09.17_teze_2.pdf
49. CARA, Oleg. Implementarea Codului de bune practici al statisticilor europene în Republica Moldova. În: *Revista Română de Statistică*. București, 2010. nr. 10, pp.58-69. ISSN:1018-046X.
50. CARA, Oleg, PÂRȚACHI, Ion, VOINEAGU, Vergil. *Dezvoltarea sistemului statistic național în contextul armonizării cu standardele europene*. Chișinău: Editura ASEM, 2013. 320 p. ISBN 978-9975-75-675-4.
51. CARA, Oleg, MOCANU, Iurie, GALER, Lilian. Sistemul cercetărilor statistice integrate pe termen scurt: experiența BNS din Republica Moldova. În: *Revista Română de Statistică*. 2012, nr. 6, pp.15-22. ISSN:1018-046X..
52. *Călătoriile internaționale înregistrate la frontierele României în anul...* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016-2017. ISSN: 2066-3234. ISSN-L 1842-1172. [citat 19.07.2019] Disponibil:<https://insse.ro/cms/ro/tags/calatoriile-internationale-inregistrate-la-frontierele-romaniei>
53. *Cererea turistică a rezidenților din România*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2017-2019. ISSN: 2065-8583. ISSN-L 1584-7268. [citat 19.07.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/cererea-turistica-rezidentilor-din-romania>
54. *Cheltuielile turistice ale nerezidenților în anul....* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2017-2019. ISSN: 2065-8443. ISSN-L 2066-625X. [citat 19.07.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/cheltuielile-turistice-ale-nerezidentilor>
55. *Cifra de afaceri în comerț și servicii în anul 2017*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citat 11.08.2019] Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5917>
56. **CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara**. Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din educație diseminați online de statistica oficială din România și Republica Moldova. În: *ECONOMICA*. Chișinău, 2020, nr. 2 (112), pp. 126-143. ISSN 1810-9136. Disponibil: https://ase.md/files/publicatii/economica/ec_2020_2.pdf
57. CIPLEU, Lavinia Florentina. *Politica de dezvoltare regională a Uniunii Europene : mecanisme specifice pentru creșterea competitivității regionale a României*. București: Editura Economică, 2015. 254 p. ISBN 978-973-709-756-9.

58. *Clădiri. Locuințe și gospodării existente în județul Bacău*. Bacău: Direcția Județeană de Statistică Bacău, Editura ALMA MATER a Universității “Vasile Alecsandri” Bacău, 2015. 128 p. ISBN 978-606-527-441-9.
59. COLE, Gerald A. *Managementul personalului*. București: Editura CODECS, 1997. 555 p. ISBN 973-8060-23-0.
60. *Condițiile de viață ale populației din România, în anul 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2018. ISSN: 2066-4109. ISSN-L 1583-2406. [citât 17.03.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/conditiile-de-viata-ale-populatiei-din-romania>
61. CONSTANTIN, Daniela-Luminița. *Economie regională*. București: Editura Oscar Print, 1998. 261 p. ISBN 973926428X
62. *Contul satelit de turism - Anul 2016*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2018. ISSN: 2344-6242. ISSN-L 2344-6242. [citât 17.07.2019]
63. *Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației în anul 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2018. ISSN: 2066-0383. ISSN-L 1583-2392. [citât 18.03.2019]
Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/coordonate-ale-nivelului-de-trai-%C3%AEn-rom%C3%A2nia-veniturile-%C5%9Fi-consumul-popula%C5%A3iei-%C3%AEn-anul-2017>
64. *Dimensiuni ale incluziunii sociale în România în anul 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2018. ISSN: 2066-933X. ISSN-L 1844-976X. [citât 20.03.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/dimensiuni-ale-incluziunii-sociale-romania>
65. *Direcția Județeană de Statistică Bacău: Web Site Directory*. Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană de Statistică Bacău. © 2016-2019 Direcția Județeană de Statistică Bacău. [citât:2017-2019]. Disponibil: <https://bacau.insse.ro/>
66. *Direcția Județeană de Statistică Bacău: Baza de date locale*. Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană de Statistică Bacău. Direcția Județeană de Statistică Bacău.
67. DOBRESU, Emilian. *Tranziția în România – Abordări econometrice*. București: Editura Economică, 2002. 526 p. ISBN 973-590-728-3.
68. *Educația în Republica Moldova – Publicație Statistică. 2017/2018*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Ediția 2018. [citât 02.04.2019] Disponibil: https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Educatia/Educatie_RM_2018.pdf

69. *Efectivele de animale și producția animală în anul 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2019. ISSN: 2066-642X. ISSN-L 1842-2861. [citată 17.09.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/efectivele-de-animale-%C5%9Fi-produc%C5%A3ia-animal%C4%83-%C3%AEn-anul-2018>
70. *Evenimente demografice în anul 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2018. ISSN: 2457-3078. ISSN-L 2457-306X. [citată 11.11.2018] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/evenimente-demografice-%C3%AEn-anul-2017>
71. FEURĂȘ, Eugenia. *Metodologia cercetării economice*. Chișinău: Editura ASEM, 2008. 304 p. ISBN: 9789975-75-383-8.
72. *Fondul de locuințe în anul 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2019. ISSN: 2066-0391. ISSN-L 1224-2934. [citată 15.06.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/fondul-de-locuinte>
73. *Fondul locativ al Republicii Moldova la 1 ianuarie 2019*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 13.08.2019] Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6398>
74. *Frecvențarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare ianuarie-iunie 2019*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 02.10.2019] Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6436>
75. *Frecvențarea structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2017-2019. ISSN: 2065-6904. ISSN-L 1584-7187. [citată 19.07.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/frecventarea-structurilor-de-primire-turistica-cu-functiuni-de-cazare-0>
76. HARJA, Eugenia. *Statistica resurselor de muncă*. București: Editura Matrix Rom, 2004. 210 p. ISBN 973-685-842-1.
77. HARJA, Eugenia. *Analiza și prognoza statistică a numărului și structurii forței de muncă*. București: Editura Matrix Rom, 2005. 212 p. ISBN 973-685-841-3.
78. *Indicii valorii unitare în comerțul internațional*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2018-2019. ISSN: 1584-7659. [citată 12.01.2020] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/indicii-valorii-unitare-comertul-international>
79. *Infrastructura edilitară în localitățile urbane și serviciile de salubritate în anul 2018*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 12.07.2019] Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6354>

80. *Inovația în întreprinderile din mediul de afaceri, în perioada 2014-2016 (date definitive)*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2018. [citată 10.01.2019] Disponibil: https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/innovatie_afaceri16_2r.pdf
81. *Institutul Național de Statistică – Baza de date Tempo-online: Web Site Directory*. Institutul Național de Statistică. © 1998-2018 Institutul Național de Statistică. [citată: .2017-2020]. Disponibil: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
82. *Investiții în active materiale pe termen lung pentru dezvoltarea agriculturii, pe forme de proprietate (2009-2016)*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citată 13.03.2019] <https://statistica.gov.md/print.php?l=ro&idc=315&id=2282>
83. ISAIC-MANIU, Alexandru, MITRUȚ, Constantin, VOINEAGU, Vergil. *Statistica*. București: Editura Universitară, 2004. 446 p. ISBN 973-8499-88-7.
84. *Înmatriculări noi de vehicule rutiere*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile 2015-2018. ISSN: 1842-3493. [citată 19.12.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/inmatriculari-noi-de-vehicule-rutiere> și <https://insse.ro/cms/ro/tags/comunicat-inmatriculari-noi-de-vehicule-rutiere>
85. JABA, Elisabeta. *Statistică*. București: Editura Economică, 1998. 474p. ISBN 973-950-046-7.
86. JABA, Elisabeta. *Statistică – Ediția a III a*. București: Editura Economică, 2002. 490p. ISBN 973-590-666-X.
87. KOTLER, Philip. *Managementul marketingului*. București: Editura Teora, 1997. 1040 p. ISBN 973-601-365-0.
88. LAZĂR, Mirela, LAZĂR, Cornel. *Analiză statistico-economică*. București: Editura Economică, 2012. 260 p. ISBN 978-973-709-634-0.
89. Lege nr. 226/2009 a organizării și funcționării statisticii oficiale în România. În *Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 397 din 11 iunie 2009, cu modificările și competențele ulterioare*. [citată 01.02.2018]. Disponibil: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/106793>
90. Lege nr. 151/1998 din 15 iulie 1998 (*actualizată*) privind dezvoltarea regională în România. În *Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 265 din 16 iulie 1998*. [citată 23.02.2018]. Disponibil: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/15220>
91. Legea nr. 93 din 26.05.2017 cu privire la statistica oficială din Republica Moldova. În *Monitorul Oficial Nr. 216-228, art: 349*. [citată 03.03.2018]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105689&lang=ro

92. Legea nr. 438-XVI din 28.12.2016 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova. În *Monitorul Oficial Nr. 21-24, art: 68, publicat în 16.02.2007*. [citat 18.03.2018]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=26105&lang=ro
93. *Locuințe date în exploatare în anul 2018*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citat 13.08.2019]
Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6423>
94. *Lungimea căilor de transport, la sfârșitul anului 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2019. ISSN: 1584-8132. [citat 19.12.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/lungimea-c%C4%83ilor-de-transport-la-sf%C3%A2r%C5%9Fitul-anului-2018>
95. MIHĂESCU, Constanța. *Populație. Ocupare – Trecut. Prezent. Viitor*. București: Editura Economică, 2001. 320 p. ISBN 173-590-383-0.
96. *Mijloace de transport, vehicule înmatriculate și accidente de circulație rutieră*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2019. ISSN: 2668-3199. [citat 08.11.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/mijloace-de-transport-vehicule-%C3%AEnmatriculate-%C8%99i-accidente-de-circula%C8%9Bie-rutier%C4%83>
97. *Moldova în cifre - Breviar statistic*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Edițiile 2006-2019. 85p. ISBN 978-9975-9756-8-1 pentru publicația din 2006, iar pentru publicația din 2009: ISBN 978-9975-4034-6-7.
Disponibil: <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=263&id=2195>
98. NEACȘU, Gabriela. *Statistică microeconomică și macroeconomică. Concept și metode*. București: Editura Universitară, 2006. 304 p. ISBN (10) 973-749-127-0. ISBN (13) 978-973-749-127-5.
99. NEAMȚU, Daniela-Mihaela. *Analiza statistică a educației. Vector al dezvoltării socioeconomice*. București: Editura Economică, 2018. 423 p. ISBN 978-973-709-844-3.
100. *Numărul de pensionari și pensia medie lunară în anul....* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile 2017-2019. ISSN: 2065-8567. ISSN-L 1842-2128. [citat 05.12.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/num%C4%83rul-de-pensionari-%C5%9Fi-pensia-medie-lunar%C4%83>
101. *Numărul de traversări ale frontierei de stat de către cetățenii străini și cetățenii Republicii Moldova*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citat 02.10.2019]
Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6258>

102. PACESILA, Mihaela. Regionalizarea în statele Uniunii Europene. În *Revista Administrație și management public*, nr. 3/2004. București: Editura ASE, pp. 104-111. ISSN 1583-9583. [citată 10.02.2018]. Disponibil: http://www.ramp.ase.ro/data/files/articole/3_15.pdf
103. PASCARIU, Gabriel. *Suport de curs: Analiză regională și urbană (instrumente ale dezvoltării regionale și spațiale)*. București: Editura Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu", 2010. 238 p.
104. PASCARIU, Gabriel. *Regiuni inovatoare și teritorii funcționale*. București: Editura Universitară, 2015. 50 p. ISBN 978-606-28-0368-1.
105. PÂRȚACHI, Ion, CARAIVANOVĂ, Silvia. *Statistica social-economică – Manual*. Chișinău: Editura ASEM, 2007. 220 p. ISBN 978-9975-75-174-2
106. PÂRȚACHI, Ion, CARA, Elena, PÂRȚACHI, Ileana. *Inegalitatea de gen în venituri și alți indicatori de bunăstare a populației*. Chișinău: Editura ASEM, 2008. 111 p. ISBN 978-9975-75-412-5.
107. PÂRȚACHI, Ion, CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara. Sursele de date statistice – punct de pornire în analizele statistice. Particularități ale principalelor surse de date statistice oficiale. În: *Revista Română de Statistică - Supliment*. București, 2018, nr. 5, pp. 162-170. ISSN 2359-8972.
Disponibil: <http://www.revistadestatistica.ro/supliment/index.php/sursele-de-date-statistice-punct-de-pornire-in-analizele-statistice-particularitati-ale-principalelor-surse-de-date-statistice-oficiale/>
108. PÂRȚACHI, Ion, CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara. Câștigurile salariale, indicator de bază în evoluția pieței forței de muncă. Studiu comparativ în baza datelor județului Bacău și Regiunii de Centru a Republicii Moldova. În: *ECONOMICA*. Chișinău, 2018, nr. 4 (106), pp. 112-130. ISSN 1810-9136.
Disponibil: https://ase.md/files/publicatii/economica/ec_2018_4.pdf
109. PERȚ, Steliana (coordonator). Potențialul uman al unor țări din spațiul est și sud-est european. *Tezaur 1993 vol. XXV Studii și cercetări economice Nr. 8-9/1993*. București: CIDE, 2003. p.83-252. ISBN 978-973-159-157-5. [citată 10.02.2018]. Disponibil: <http://www.cide.ro/tezaur%20XXV.pdf>
110. *Pesticide plasate pe piață în anul 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2018. ISSN: 2285-9608. ISSN-L 2285-9594. [citată 03.04.2019]
Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/pesticide-plasate-pe-piata>

111. POPA, Daniela (sub îndrumarea lui Hakan LINDEN, Eurostat). Barometrul Calității în Sistemul Statistic European. În: *Statistica românească după aderare. Simpozion Științific. Volumul II*. Gura Humorului: Institutul Național de Statistică, 2007, pp. 25-44. ISBN 978-973-86064-6-3.
112. *Populația conectată la sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate, în anul 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2019 [citată 03.09.2019]. Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/popula%C8%9Bia-conectat%C4%83-la-sistemele-de-canalizare-%C8%99i-epurare-aperor-uzate-%C3%AEn-anul-2018>
113. *Populația Republicii Moldova pe vârste și sexe, în profil teritorial la 1 ianuarie*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Edițiile 2008-2012. Disponibil: <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=263&id=2421>
114. *Populația României pe localități, la 1 ianuarie 2015*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2015. ISSN: 2066-2173.
115. *Populația României, după domiciliu, pe localități la 1 iulie 2015*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2015. ISSN: 2066-2173.
116. PREDĂ, Diana. *Ocuparea forței de muncă și dezvoltarea durabilă*. București: Editura Economică, 2002. 336 p. ISBN 973-590-587-6.
117. Regulamentul (CE) Nr. 1059 privind stabilirea unei clasificări comune a unităților teritorial-statistice. [citată 17.03.2018]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/LSU/?uri=celex:32003R1059>
118. *Potențialul productiv al plantațiilor pomicole și al plantațiilor viticole destinate producției de struguri de masă, în anul 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2018. ISSN: 2344-5777. ISSN-L 2344-5769. [citată 17.09.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/poten%C5%A3ialul-productiv-al-planta%C5%A3iilor-pomicole-%C5%9Fi-al-planta%C5%A3iilor-viticole-destinate-2>
119. *Producția vegetală la principalele culturi în anul 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2019. ISSN: 2066-4117. ISSN-L 1842-0575. [citată 18.09.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/produc%C8%9Bia-vegetal%C4%83-la-principalele-culturi-%C3%AEn-anul-2018>
120. *Recensământul Populației și al Locuințelor- 20 octombrie 2011. Volumul I – Populație stabilă (rezidentă). Structură Demografică*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2013. ISSN: 1222-9504.

121. *Recensământul Populației și al Locuințelor- 20 octombrie 2011. Volumul II – Populație stabilă (rezidentă). Structură Etnică și confesională.* București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2013. ISSN: 1222-9504.
122. *Recensământul Populației și al Locuințelor- 20 octombrie 2011. Volumul III – Populație stabilă (rezidentă). Structură Social Economică.* București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2013. ISSN: 1222-9504.
123. *Repere economice și sociale regionale: Statistica teritorială.* București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2019. ISSN: 1841-5113. ISSN-L:1582-8069. Disponibil:<https://insse.ro/cms/ro/content/repere-economice-%C5%9Fi-sociale-regionale-statistic%C4%83-teritorial%C4%83cd-rom-1>
124. *Resursele naturale și mediul în Republica Moldova.* Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Edițiile 2010-2019.
Disponibil: <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=3242>
125. *România în cifre – breviar statistic.* București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2019. ISSN: 2066-4079. ISSN-L 1222-8818. [citată 13.11.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/rom%C3%A2nia-%C3%AEn-cifre-breviar-statistic-2>
126. *Seria investiții – construcții.* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2017-2019. ISSN: 1224-306X. [citată 28.11.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/seria-investitii-constructii>
127. *Seria statistica industriei - Prodrom.* București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2018. ISSN: 1843-7354. [citată 28.11.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/seria-statistica-industriei-prodrom-0>
128. *Seria statistica mediului - Cheltuieli pentru protecția mediului în anul....* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016-2018. ISSN: 1842-578X. [citată 22.07.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/seria-statistica-mediului-cheltuielile-pentru-protectia-mediului>
129. *Seria statistica mediului - Distribuția apei și evacuarea apelor uzate.* București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2016-2018. ISSN: 1842-578X. [citată 22.07.2019] Disponibil:<https://insse.ro/cms/ro/tags/seria-statistica-mediului-distributia-apei-si-evacuarea-apeilor-uzate>
130. SIMIONESCU, Mihaela. *Econometrie avansată.* București: Editura Universitară, 2013. 178 p. ISBN 978-606-591-881-8.

131. *Sinteza principalilor indicatori economico-sociali nr. 1-12/2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2018-2019. [citată 22.07.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/sinteza-principalilor-indicatori-economico-sociali>
132. *Sistemul conturilor de sănătate: Anul 2016*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2018. [citată 22.07.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/studiu-sistemul-conturilor-de-s%C4%83n%C4%83tate-%C3%AEn-rom%C3%A2nia>
133. *Sistemul educațional în România. Date sintetice – An școlar/universitar: 2016 și 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2018. ISSN: 1584-8477. [citată 10.04.2019]
Disponibil: https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/sistemul_educational_in_romania_2016_2017.pdf
134. SORA, Virgil, MIHĂESCU, Constanța, COLIBABA, Dana, GRĂDINARU, Giani, DANCIU, Aniela. *Analiza statistico-demografică: teorie și aplicații*. București: Editura Economică, 2003. 344 p. ISBN 973-590-782-8.
135. *Starea economică și socială a României 2016 și 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2018. ISSN: 2065-7153. ISSN-L: 1221-7077 [citată 22.07.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/starea-economic%C4%83-%C5%9Fi-social%C4%83-rom%C3%A2niei-date-statistice-2>
136. *Statistica activităților din silvicultură, în anul 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2019. ISSN: 2066-6454. [citată 22.09.2019]
Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/statistica-activitatilor-din-silvicultura>
137. *Statistica protecției sociale ESSPROS în anul 2016*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2018. ISSN: 2067-2179. ISSN-L: 2065-1368 [citată 06.12.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/statistica-protectiei-sociale-esspros>
138. *Statistica teritorială*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Edițiile 2013-2018. ISBN: 978-9975-4068-5-7 (pentru anul 2013). Disponibil: <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=4290>
139. *Structura demografică, etnică și confesională a populației stabile din județul Bacău*. Bacău: Direcția Județeană de Statistică Bacău, Editura ALMA MATER a Universității “Vasile Alecsandri” Bacău, 2015. 280 p. ISBN 978-606-527-439-6.
140. *Structura social-economică a populației stabile din județul Bacău*. Bacău: Direcția Județeană de Statistică Bacău, Editura ALMA MATER a Universității “Vasile Alecsandri” Bacău, 2015. 442 p. ISBN 978-606-527-440-2.

141. ȘTEFĂNESCU, Daniela Elena, DUMITRESCU, Ilie. Provocări ale statisticii europene: codul european de bune practici în statistica oficială. În *Conferința Internațională de Statistică Aplicată, a 4-a ediție*. București, 2008. [citat: 10.10.2018] Disponibil: <http://www.simpozioninternationalstatistica-ed-4.ro/>
142. *Tendințe sociale*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția: 2019. ISSN: 1454-4466. [citat 06.12.2019]
Disponibil: https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/tendinte_sociale.pdf
143. *Transportul aeroportuar de pasageri și mărfuri*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2018 și 2019. ISSN: 2065-7129. ISSN-L:1844-5462. [citat 06.12.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/transportul-aeroportuar-de-pasageri-si-marfuri>
144. *Transportul de pasageri și mărfuri pe moduri de transport*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2018 și 2019. ISSN: 2065-8559. ISSN-L:1584-725X. [citat 06.12.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/transportul-de-pasageri-si-marfuri-pe-moduri-de-transport-0>
145. *Transportul portuar de mărfuri și pasageri*. București: Institutul Național de Statistică al României. Edițiile: 2018 și 2019. ISSN: 2065-7110. ISSN-L:1844-5454. [citat 08.12.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/tags/transportul-portuar-de-marfuri-si-pasageri>
146. TURTUREAN, Ciprian Ionel. *Metode statistice de analiză a seriilor de timp*. Iași: Editura SEDCOM LIBRIS, 2006. 194 p. ISBN (10) 973-670-177-8. ISBN (13) 978-973-670-177-1.
147. *Utilizarea pesticidelor în agricultură în anul 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2019. ISSN: 2457-9998. ISSN-L:2457-998X. [citat 18.01.2020] Disponibil: https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/upa_2018.pdf
148. *Vehicule înmatriculate în circulație și accidente de circulație rutieră în anul 2017*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2018. ISSN: 1841-3528. [citat 08.11.2019] Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/vehicule-%C3%AEnmatriculate-%C3%AEn-circula%C5%A3ie-%C5%9Fi-accidente-de-circula%C5%A3ie-rutier%C4%83-%C3%AEn-anul-2017>
149. VERT, Constantin. *Analiza geodemografică – Manual practic*. Timișoara: Universitatea de Vest din Timișoara, 1995. 75 p. ISBN 973-578-040-2.
150. VOINEAGU, Vergil, FURTUNĂ, Felix, VOINEAGU, Mariana-Elena, ȘTEFĂNESCU, Codrin. *Analiza factorială a fenomenelor social-economice în profil regional*. București: Editura Aramis Print, 2002. 288 p. ISBN 973-8294-40-1.

151. VOINEAGU, Vergil, DUMITRESCU, Ilie, JIFCU, Gabriel. Experiența României în aplicarea cerințelor legii naționale cu privire la statistică în practică. În: *Conferința Internațională "Implementarea legii cu privire la statistica oficială"* (24.11.2005 - 25.11.2005), Chișinău, Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. Sesiunea 2.4. 2005. 10 p. [citat: 12.11.2018]
Disponibil: <https://statistica.gov.md/libview.php?l=ro&id=2114&idc=223>
152. VOINEAGU, Vergil. Progresele recente în domeniul diseminării în INS, România. *Seminarul internațional privind diseminarea datelor statistice și lansarea unei noi soluții Web de diseminare a datelor statistice*. Chișinău, 27 mai 2010. [citat 17.05.2019]
Disponibil: https://statistica.gov.md/public/files/SeminareConferinte/Diseminare_27_mai_2010/07_Progresele_diseminarii_Romania.pdf
153. VOINEAGU, Vergil, DUMITRESCU, Ilie, ȘTEFĂNESCU, Daniela E. Statistica oficială și provocările privind “fotografierea” crizei economice și financiare. În: *Revista Română de Statistică*. București, 2011, nr. 1, pp. 3-13. ISSN 1018-046X.
154. VOINEAGU, Vergil, DUMITRESCU, Ilie, ȘTEFĂNESCU, Daniela E. Statistica oficială a înregistrat multiple progrese. Principiile fundamentale ale statisticii oficiale rămân valabile? În: *Revista Română de Statistică*. București, 2012, nr. 6, pp. 6-14. ISSN (tipar): 1018-046X. ISSN (online):1844-7694.
155. VOINEAGU, Vergil, ȚIȚIAN, Emilia, GHIȚĂ, Simona, ȘTEFĂNESCU, Daniela Elena. Cultura statistică – abordare critică din punct de vedere al utilizatorilor. În: *Statistica românească după aderare. Simpozion Științific. Volumul 1*. Gura Humorului: Institutul Național de Statistică, 2007, pp. 25-40. ISBN 978-973-86064-4-9.
156. *Volumul de lemn exploatat în anul 2018*. București: Institutul Național de Statistică al României. Ediția 2019. [citat 12.10.2019]
Disponibil: <https://insse.ro/cms/ro/content/volumul-de-lemn-exploatat-%C3%AEn-anul-2018>
157. *Volumul operațiunilor de casă pe sistemul bancar din Republica Moldova în anul 2018*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [citat 16.09.2019]
Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6255>

În limba engleză

158. ABEDIN, Jaynal, MITTAL, Hrishi V. *R Graphs Cookbook - Second Edition*. Birmingham, UK: Packt Publishing, 2014. 349 p. ISBN 978-1-78398-878-5.
159. AGRESTI, Alan. *Categorical Data Analysis - Second Edition*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2002. 710 p. ISBN 0-471-36093-7.

160. *AGOA.info: Web Site Directory*. African Growth and Opportunity Act. [citat 28.01.2017]. Disponibil: <https://agoa.info/>
161. *Asian Development Bank: Web Site Directory*. Asian Development Bank (ADB). [citat 28.01.2017]. Disponibil: <https://www.adb.org/>
162. BAAYEN, R.H. *Analyzing Linguistic Data : A Practical Introduction to Statistics using R*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, 2008. 368 p. ISBN-13: 978-0-521-70918-7.
163. *Bank for International Settlements: Web Site Directory*. © Bank for International Settlements ("BIS"). [citat 18.02.2017]. Disponibil: <http://www.bis.org/statistics/>
164. BÉCUE-BERTAUT, Mónica. *Textual Data Science with R*. CRC Press Taylor & Francis Group, 2018. 194 p. ISBN 978-1-138-62691-1.
165. BILDER, Christopher R., LOUGHIN, Thomas M. *Analysis of Categorical Data with R*. New York: CRC Press Taylor & Francis Group, 2015. 523 p. ISBN 978-1-4398-5567-6. ISBN 978-1-4987-0676-6 (eBook - PDF).
166. BRESLIN, Shaun, HUGHES, W. Christopher, PHILLIPS, Nicola, ROSAMOND, Ben. *New Regionalism in the Global Political Economy: Theories and Cases*. London: Editura Routledge, 2002. 272 p. ISBN 9780415277686.
167. BRÜNGGER, Heinrich. Dissemination of Official Statistics in an Environment of Information Overload. În: *Statistics in transition*. Warsaw, 2003, vol. 6, No 3, pp. 341-352. ISSN 1234-7655 e-ISSN 2450-0291 [citat 18.04.2019]. Disponibil: <https://pts.stat.gov.pl/en/journals/statistics-in-transition/>
168. BRÜNGGER, Heinrich, CINGOLANI, Claudia, SKALIOTIS, Michail. *Peer review on the implementation of the statistics Code of Practice in Romania*. Bucharest, 2008. [citat 16.05.2018]. Disponibil: https://insse.ro/cms/files/eurostat/RO_report_finalised%202007.pdf
169. CARA, Oleg. Challenges of the Moldovan official statistics on the implementation of the European Code of Practice. În: *Proceedings of the 58th World Statistics Congress, CPS038 Statistical Production 21-26 August 2011*. Dublin: International Statistical Institute, 2011. pp. 4810-4815. ISBN: 978-90-73592-33-9 [citat 15.09.2018]. Disponibil: <https://2011.isiproceedings.org/papers/950994.pdf>
170. CHANG, Winston. *R Graphics Cookbook*. Sebastopol, CA: O'Reilly Media, 2013. 396 p. ISBN 978-1-449-31695-2.

171. **CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara.** Regional comparative approaches on population and main demographic phenomena – Bacau County of Romania versus the Central Region of the Republic of Moldova. In *Studies and Scientific Researches. Economics Edition. No 25 (2017)*. Bacău. Faculty of Economic Sciences - Centre for Economic Studies and Research, "Vasile Alecsandri" University of Bacau, 2017. pp. 7-18. ISSN: 2066-561X (print), ISSN: 2344-1321 (online).
Disponibil: <http://sceco.ub.ro/index.php/SCECO/article/view/386/360>
172. **CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara.** The Republic of Moldova and Romania, through of the Main Structural Indicators on Social Cohesion. In *SCIENTIFIC SYMPOSIUM OF YOUNG RESEARCHERS - XV Edition (April 28-29, 2017) - Collection of articles Volume I - PHD STUDENTS – Contribution of young researchers to the development of economic sciences*, Chişinău, 2017. pp. 199-203. ISBN 978-9975-75-877-2. Disponibil: https://old.ase.md/files/publicatii/electronice/simp_doct_apr2017_en1.pdf
173. **CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara.** The particular aspects of on-line statistical data sources. In *Materiale/Teze Simpozion Ştiinţific Internaţional al Tinerilor Cercetători – Ediţia XVI (27-28 Aprilie 2018)*. Chişinău, 2018. pp. 26-29. e-ISBN 978-9975-75-927-4. Disponibil: https://old.ase.md/files/publicatii/electronice/simp_04.18_teze_1.pdf
174. **CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara.** The number of employees, basic statistical indicator in the evolution of the labor market. Comparative study based on data from Bacau County and the Central Region of Moldova. In *Studies and Scientific Researches. Economics Edition. No 28 (2018)*. Bacău. Faculty of Economic Sciences - Centre for Economic Studies and Research, "Vasile Alecsandri" University of Bacau, 2018. pp. 39-47. ISSN: 2066-561X (print), ISSN: 2344-1321 (online).
Disponibil: http://sceco.ub.ro/index.php/SCECO/article/view/419/pdf_1
175. **CIOMÂRTAN, Vasilica-Lăcrămioara.** Statistical analysis of the main indicators in early educational system in Bacau County compared to the Central Region of the Republic of Moldova. In *Studies and Scientific Researches. Economics Edition. No 29 (2019)*. Bacău. Faculty of Economic Sciences - Centre for Economic Studies and Research, "Vasile Alecsandri" University of Bacau, 2019. pp. 6-16. ISSN: 2066-561X (print), ISSN: 2344-1321 (online). Disponibil: <http://sceco.ub.ro/index.php/SCECO/article/view/439/pdf>
176. CZAMANSKI, Stan. *Regional and Interregional Social Accounting*. London: Lexington Books, 1973. 204 p. ISBN-10: 0669905631, ISBN-13: 978-0669905632.
177. *DataBank The World Bank: Web Site Directory*. World Bank Group.[citat 28.01.2017].
Disponibil: <https://databank.worldbank.org/>

178. DHIMITRI, Eva, GABETA, Aida, BELLO, Majlinda. Regional development theories and models, a comparative analyse. Challenge of regional development in Albania. In: *The USV Annals of Economics and Public Administration Volume 15, Issue 2(22)*, Suceava: Ștefan cel Mare University of Suceava, 2015. pp.50-58, ISSN 2285-3332, On-line ISSN 2344-3847 [citat: 02.04.2020].
Disponibil: <http://www.annals.seap.usv.ro/index.php/annals/article/view/842/745>
179. *Doing Business: Web Site Directory*. World Bank Group. [citat 27.01.2017]. Disponibil: <http://www.doingbusiness.org/>
180. *Enterprise Surveys: Web Site Directory*. World Bank Group. [citat 27.01.2017]. Disponibil: <http://www.enterprisesurveys.org/>
181. *Eurostat: Web Site Directory*. European Commission. [citat 18.02.2017]. Disponibil: <http://ec.europa.eu/eurostat>
182. *FAOSTAT: Web Site Directory*. Food and Agriculture Organization of the United Nations [citat 10.02.2017]. Disponibil: <http://www.fao.org/faostat/en/>
183. *GLOBAL EDGE*. International Business Center. Michigan State University. © 1994 [citat 20.01.2017]. Disponibil: <https://globaledge.msu.edu/global-resources/statistical-data-sources>
184. *Glossary of statistical terms: Organisation for Economic Co-operation and Development*. France: OECD PUBLICATION, 2008. 601 p. ISBN 978-92-64-02556-1.
185. *Guide to Statistics in European Commission Development Co-operation*. 2013 Edition Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013. 457 p. ISBN 978-92-79-28208-9.
186. HABER, Audrey, RUNYON, Richard. *General Statistics – Second Edition*. London: Addison-Wesley, 1973. ISBN (10): 0201026716. ISBN (13): 9780201026719.
187. HEIBERGER, Richard M., HOLLAND, Burt. *Statistical Analysis and Data Display. An Intermediate Course with Examples in R – Second Edition*. Philadelphia: Springer, 2015. 898 p. ISBN 978-1-4939-2121-8 ISBN 978-1-4939-2122-5 (eBook).
188. *Human Development Reports: Web Site Directory*. United Nations Development Programme. [citat 19.02.2017]. Disponibil: <http://hdr.undp.org/en/data>
189. *International Data Base (IDB): Web Site Directory*. [citat 22.02.2017]. Disponibil: <http://www.census.gov/population/international/data/idb/informationGateway.php>
190. *International Energy Agency: Web Site Directory*. International Energy Agency, [citat 22.02.2017]. Disponibil: <https://www.iea.org/>
191. *International Labour Organization : Web Site Directory*. International Labour Organization (ILO), © 1996 [citat 18.01.2017]. Disponibil: <https://www.ilo.org/>

192. *International Monetary Fund : Web Site Directory*. International Monetary Fund (IMF), [citat 10.03.2017]. Disponibil: <https://www.imf.org/>
193. *Investing Across Borders: Web Site Directory*. World Bank Group. [citat 28.01.2017]. Disponibil: <http://iab.worldbank.org/>
194. KUGLER, Richard L., FROST, Ellen L. (Eds.). *The Global Century. Globalization and National Security*. SUA: Institute for National Strategic Studies from National Defence University volume I, University Press of the Pacific, 2002. 612p. ISBN 978-0898758177
195. LANDER, Jared P. *R for Everyone : Advanced Analytics and Graphics - Second Edition*. USA: Pearson Education, Inc, 2017. 528 p. ISBN: 978-0-13-454692-6.
196. *OECD iLibrary: Web Site Directory*. Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), [citat 18.01.2017]. Disponibil: <https://www.oecd-ilibrary.org/statistics>
197. *Organisation for Economic Co-operation and Development: Web Site Directory*. Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). [citat 20.02.2017]. Disponibil: <http://www.oecd.org/cfe/regional-policy/regionaldevelopment.htm>
198. Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS). In: *Official Journal L 154 , 21/06/2003* P. 0001 – 0041. [citat 16.02.2018]. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2003R1059:20070302:EN:PDF>
199. RICHARDSON, Harry. *Regional and Urban Economics. 1st Edition edition*. London: Pitman Publishing LTD, 1979. 416 p. ISBN-10: 0273014617 ISBN-13: 978-0273014614.
200. ROTH, Klaus, BRUNNBAUER, Ulf. *Region. Regional Identity and Regionalism in Southeastern Europe: Part 1 (Ethnologia Balkanica)*. Hamburg: LIT Verlag, 2008. 304 p. ISBN-10: 3825813878. ISBN-13: 978-382581387.
201. SINCICH, Terry L. *Business Statistics by Example (5th Edition). Part A and Part B*. New Jersey: Prentice-Hall, 1996. 1179 p. ISBN (10): 0024104418. ISBN (13): 978-0024104410.
202. SNORRASON, Hallgrimur, BYFUGLIEN, Jan, VIRDEE, Jagdev Singh. *Peer review report on compliance with the Code of Practice an the coordination role of the National Statistica Institute Romania*. Bucharest, July 2015. [citat 16.05.2018]. Disponibil: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4372828/2015-Romania-report.pdf/d8bc82b7-9a01-4ef9-8295-2dd3c9209201>

203. TEUTONICO, Donato. *ggplot2 Essentials - Explore the full range of ggplot2 plotting capabilities to create meaningful and spectacular graphs*. Birmingham, UK: Packt Publishing Ltd., 2015. 211p. ISBN 978-1-78528-352-9.
204. *Trading Economics: Web Site Directory*. Trading Economics, [citat 10.02.2017]. Disponibil: <https://tradingeconomics.com/>
205. *UNCTADSTAT : Web Site Directory*. United Nations Conference on Trade and Development, [citat 10.02.2017]. Disponibil: <https://unctadstat.unctad.org/EN/>
206. *UNdata: Web Site Directory*. United Nations, [citat 10.02.2017]. Disponibil: <http://data.un.org>
207. *United Nations Economic Commission for Europe (UNECE): Web Site Directory*. United Nations Economic Commission for Europe (UNECE), [citat 10.02.2017]. Disponibil: <https://w3.unece.org/PXWeb/en>
208. *UNESCO Institute of Statistics: Web Site Directory*. UNESCO Institute of Statistics, [citat 10.02.2017]. Disponibil: <http://uis.unesco.org/>
209. UNWIN, Antony. *Graphical Data Analysis with R*. New York: CRC Press Taylor & Francis Group, 2015. 289 p. ISBN 978-1-4987-1523-2. ISBN 978-1-4987-1524-9 (eBook - PDF).
210. VAN DER LOO, Mark P.J., DE JONGE, Edwin. *Learning RStudio for R Statistical Computing*. Birmingham, UK: Packt Publishing Ltd., 2012. 126 p. ISBN: 978-1-78216-060-1.
211. VERZANI, John. *Getting Started with RStudio*. Sebastopol, CA, USA: O'Reilly Media, Inc., 2011. 79 p. ISBN 978-1-449-30903-9
212. *Vizala - Economic, Demographic, & Social Data & Tools: Web Site Directory*. Vizala LLC U.S.A., [citat 18.02.2017]. Disponibil: <https://vizala.com/>
213. WHITTLESEY, Derwent. The regional concept and the regional method. În *American Geography: Inventory and Prospect*. By Preston E. James, Clarence F. Jones. New York, Syracuse, University Press, 1954. pp.19-69. ISBN-10: 0815620136. ISBN-13: 978-0815620136.
214. *World Bank Open Data: Web Site Directory*. World Bank Group. [citat 27.01.2017]. Disponibil: <http://data.worldbank.org/>
215. *World Health Organization - Global Health Observatory (GHO): Web Site Directory*. World Health Organization. [citat 27.01.2017]. Disponibil: <http://www.who.int/gho/en/>

216. *World Income Inequality Database: Web Site Directory*. United Nations University World Institute for Development Economics Research. [citat 10.03.2017]. Disponibil: <https://www.wider.unu.edu/data>
217. *World Integrated Trade Solution (WITS): Web Site Directory*. United Nations University World Institute for Development Economics Research. [citat 10.03.2017]. Disponibil: <https://wits.worldbank.org/>

În limba franceză

218. BOUDEVILLE, J.R. Les notions d'espace et d'integration. *În L'espace et les poles de croissance*. Paris: Presses universitaires de France. Bibliothèque d'économie contemporaine, 1968. 232 p. ASIN : B005JBA820

Anexa 1 - Indicatori ai statisticii oficiale diseminați on-line la nivelul României și a Republicii Moldova

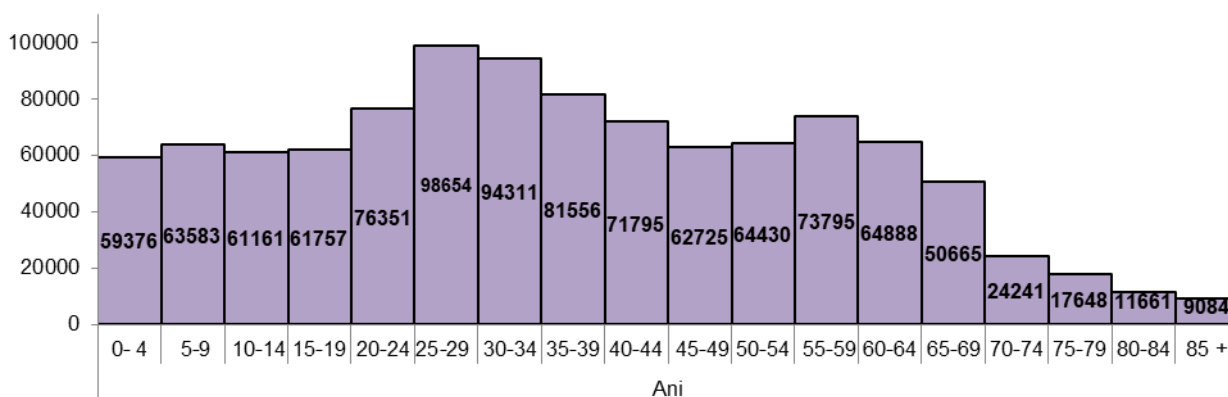
Tabel A1.1. Indicatori ai statisticii oficiale diseminați on-line la nivelul României și a Republicii Moldova

Institutul Național de Statistică - România	Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova
A. Statistică socială	
<i>Populație și structură demografică</i>	<i>Populația și procesele demografice – Domeniu distinct</i>
Mișcarea naturală a populației	Numărul populației Născuți Decedați Căsătorii Divorț Principalii indicatori demografici
Mișcarea migratorie a populației	Migrațiune
Forța de muncă	Forța de muncă și câștigul salarial
Nivel de trai	Nivelul de trai al populației
Protecție socială	Protecția socială a populației
Educație	Învățământ și știință
Sănătate	Ocrotirea sănătății
Cultură	Cultură și sport
Sport	
-	Obiectivele Dezvoltării Mileniului
B. Statistică economică	
Conturi naționale	Conturi naționale
Cercetare - dezvoltare și inovație	Știință și proprietate intelectuală
Prețuri	Prețuri
Agricultură	Agricultură
Silvicultură	Fondul silvic - cuprins în Mediul înconjurător
Industrie	Industrie
Energie	Resurse energetice
Construcții	Construcții
Locuințe	Locuințe - cuprins în Domeniul Statistică Socială

Institutul Național de Statistică - România	Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova
Investiții	Investiții în active materiale pe termen lung
Statistica întreprinderilor	Anteprenariat
Transporturi	Transporturi
Poștă și Telecomunicații	Tehnologii informaționale
Comerț interior	Comerț interior de bunuri și servicii
Comerț exterior	Comerț exterior
Turism	Turism
Servicii	Servicii – <i>cuprins la Comerț interior</i>
C. Finanțe	
Finanțe	Executarea bugetelor și Balanța de plăți
D. Justiție	
Justiție	Justiție și infracționalitate – <i>cuprins în Domeniul Statistică Socială</i>
E. Mediul înconjurător	
Mediul înconjurător	Mediul înconjurător
F. Administrarea teritoriului	
Administrarea teritoriului	Administrarea teritoriului
G. Utilități publice de interes local	
Utilități publice de interes local	Utilități publice - <i>cuprins în Domeniul Statisticii sociale</i> Infrastructura edilitară și activitatea de salubritate - <i>cuprins în Mediul înconjurător</i>
Statistica gender	
	Abilitarea economică a femeilor
	Educația și instruirea femeilor pe parcursul vieții
	Participarea femeilor în procesul de luare a deciziilor
	Sănătatea femeilor
Statistica regională	
	Pentru toate domeniile menționate anterior

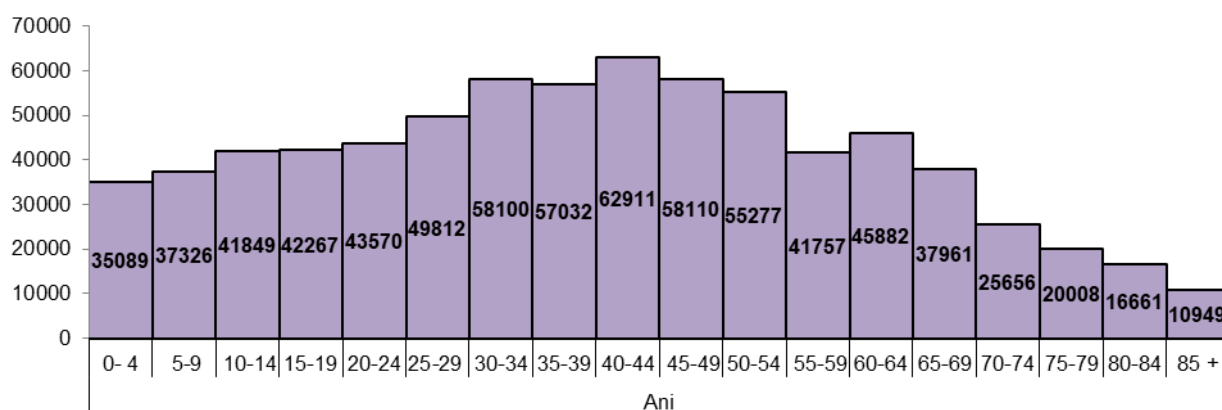
Sursa: Adaptat de autor după [37] și [81] și prezentat în lucrarea [56]

Anexa 2 - Reprezentări grafice privind populația și principalele fenomene demografice

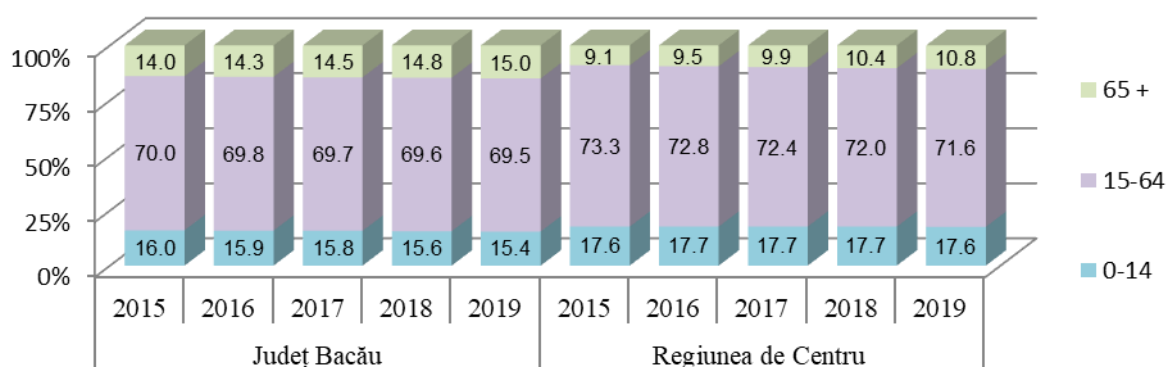
Figura A2.1 – Populația cu domiciliu la 1 ianuarie 2019, pe grupe de vârstă, din Regiunea de Centru - Republica Moldova (persoane)

Sursa: Elaborat de autor după prelucrare date din baza de date [37]

Figura A2.2 - Populația cu domiciliu la 1 ianuarie 2019, pe grupe de vârstă, din județul Bacău – România (persoane)

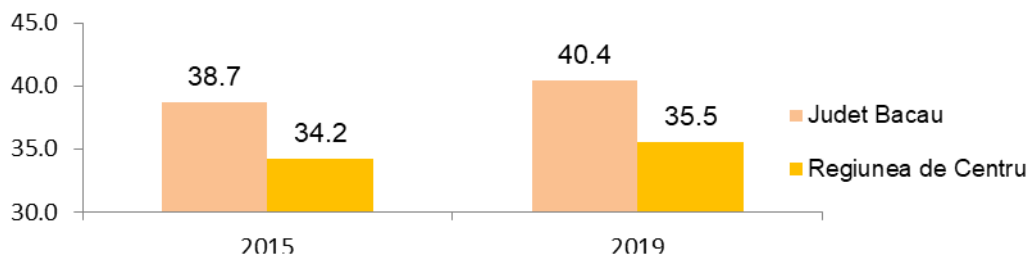
Sursa: Elaborat de autor după prelucrare date din baza de date [81]

Figura A2.3 - Evoluția structurii pe grupe majore de vârstă a populației cu domiciliu la 1 ianuarie (2015-2019), din județul Bacău din România și Regiunea de Centru din Republica Moldova (%)

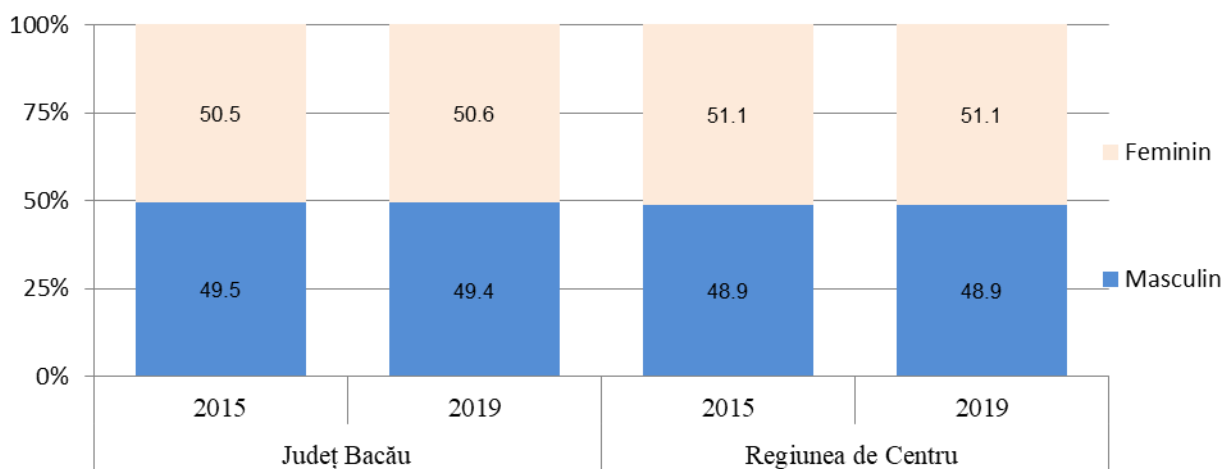
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

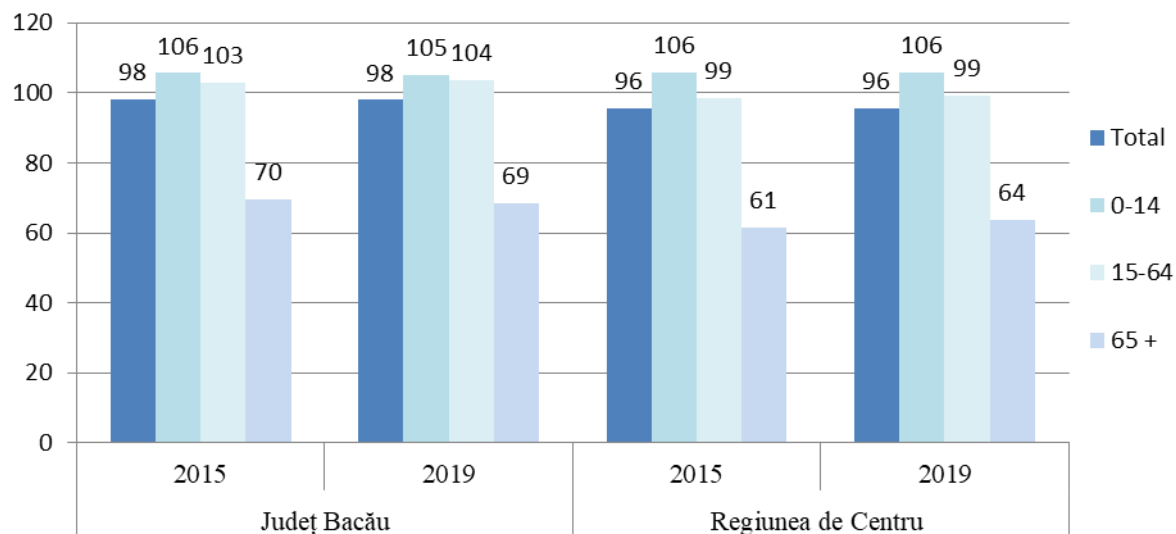
Figura A2.4 - Vârsta mediană a populației cu domiciliu la 1 ianuarie 2015 și 1 ianuarie 2019, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

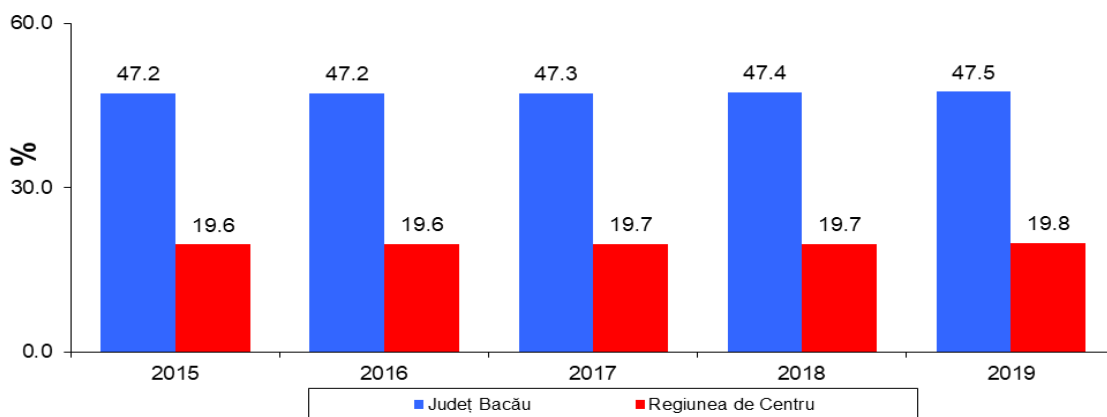
Figura A2.5 - Evoluția structurii populației după domiciliu la 1 ianuarie 2015 și 1 ianuarie 2019, pe sexe, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

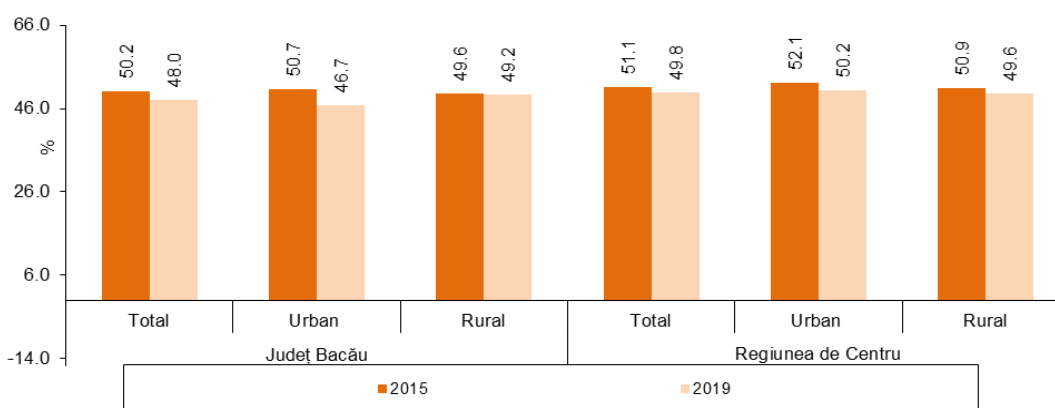
Figura A2.6 - Evoluția indicelui de masculinitate din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

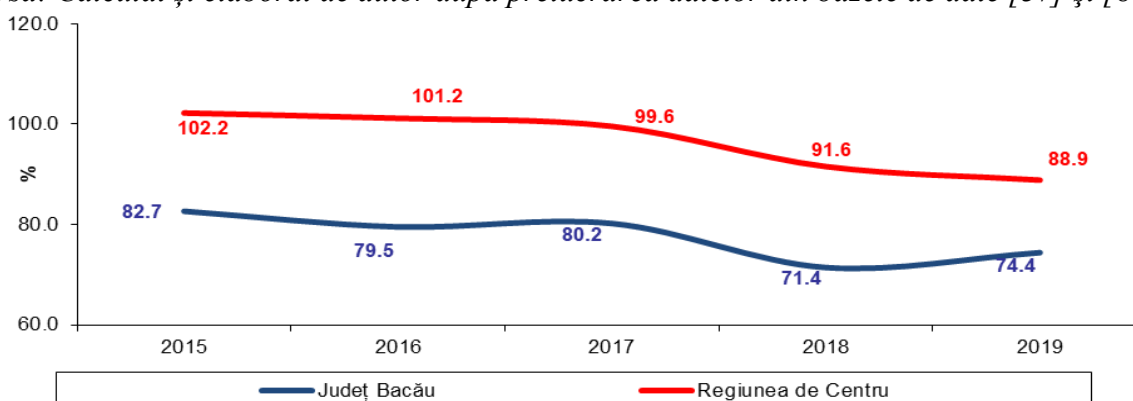
Figura A2.7 - Evoluția indicelui de urbanizare, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

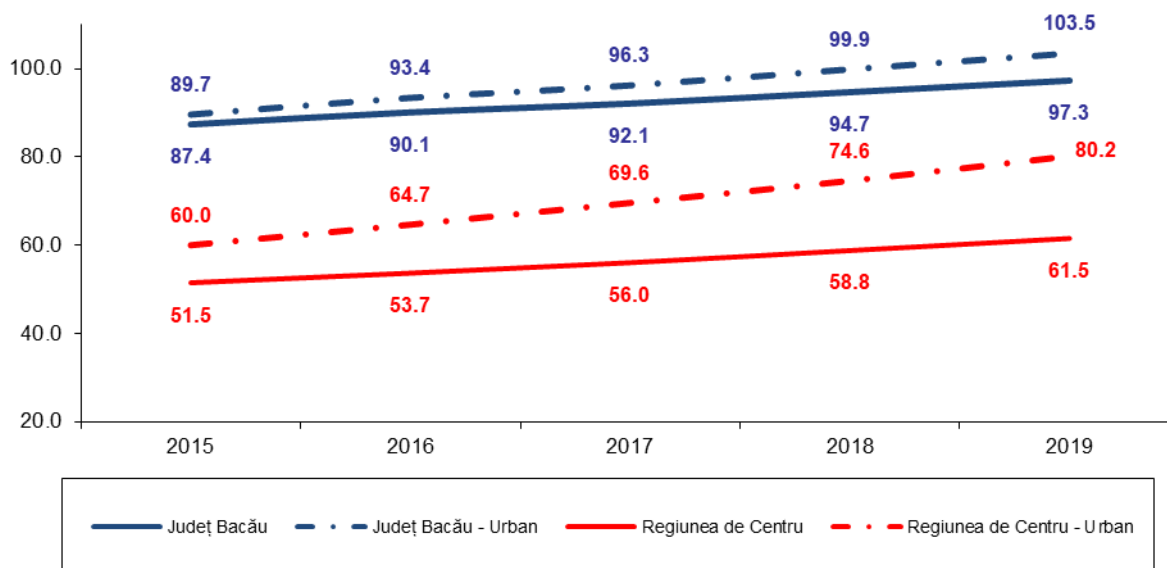
Figura A2.8 - Ponderea femeilor în vârstă fertilă din totalul femeilor, în 2015 și 2019, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

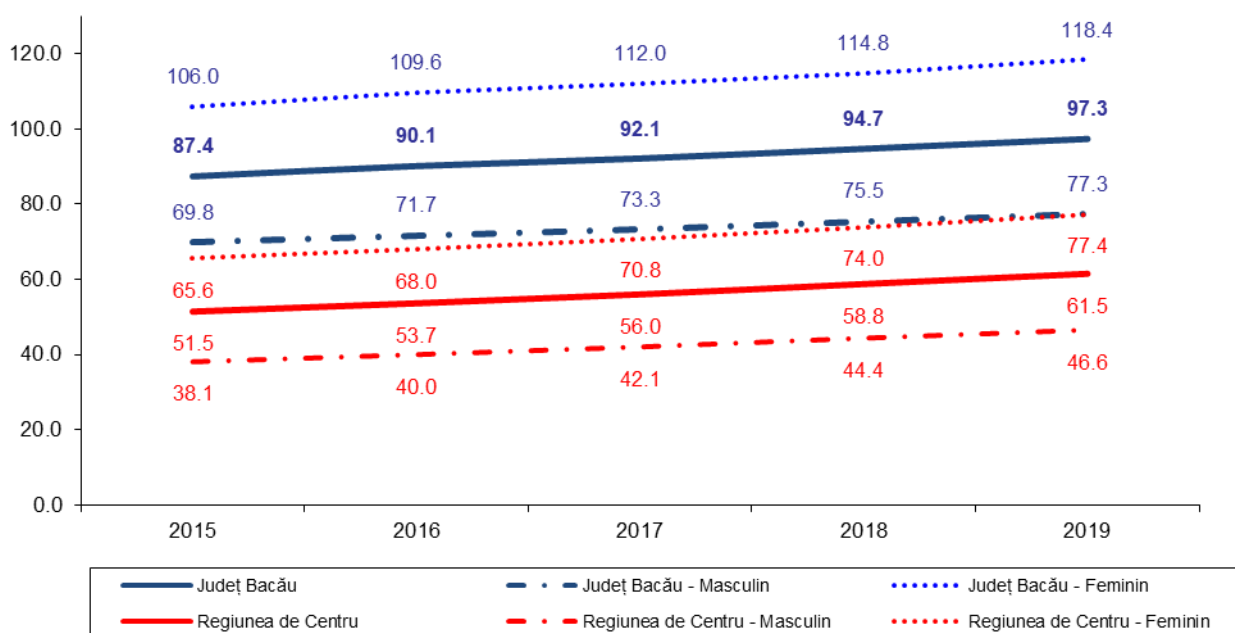
Figura A2.9 - Indicele de vitalitate Pearl din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

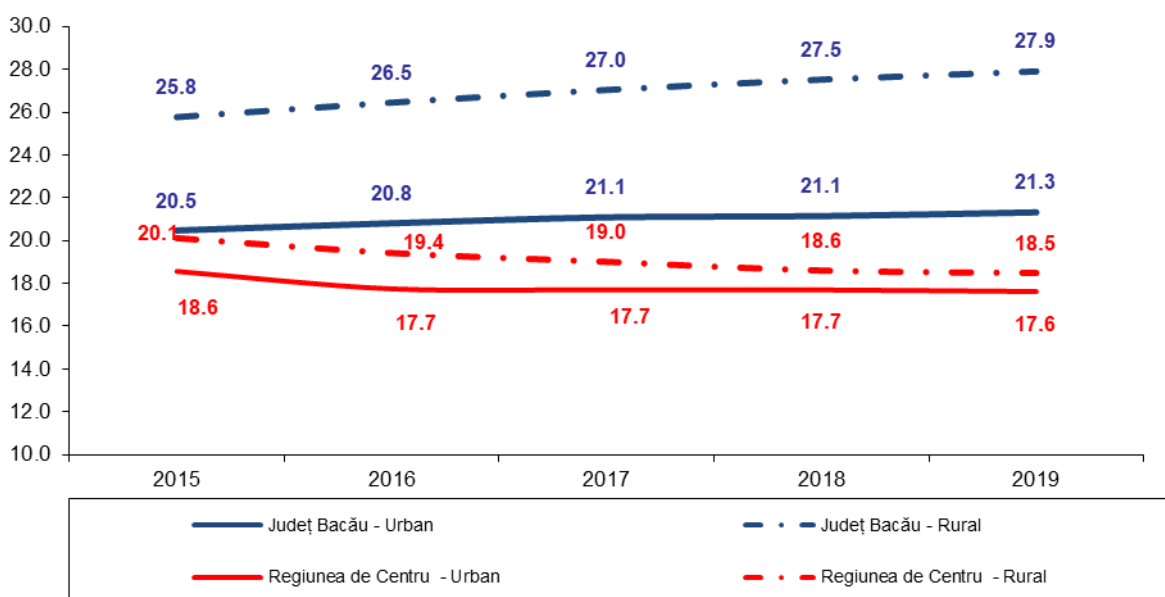
Figura A2.10 - Indicele de îmbătrânire demografică din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

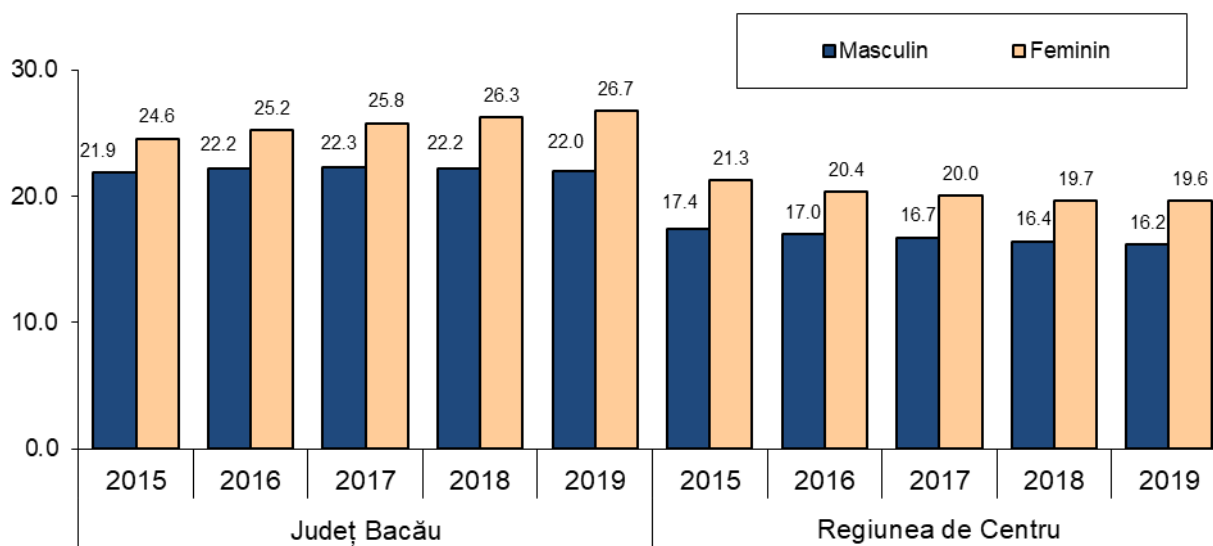
Figura A2.11 - Indicele de îmbătrânire demografică, pe sexe, din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

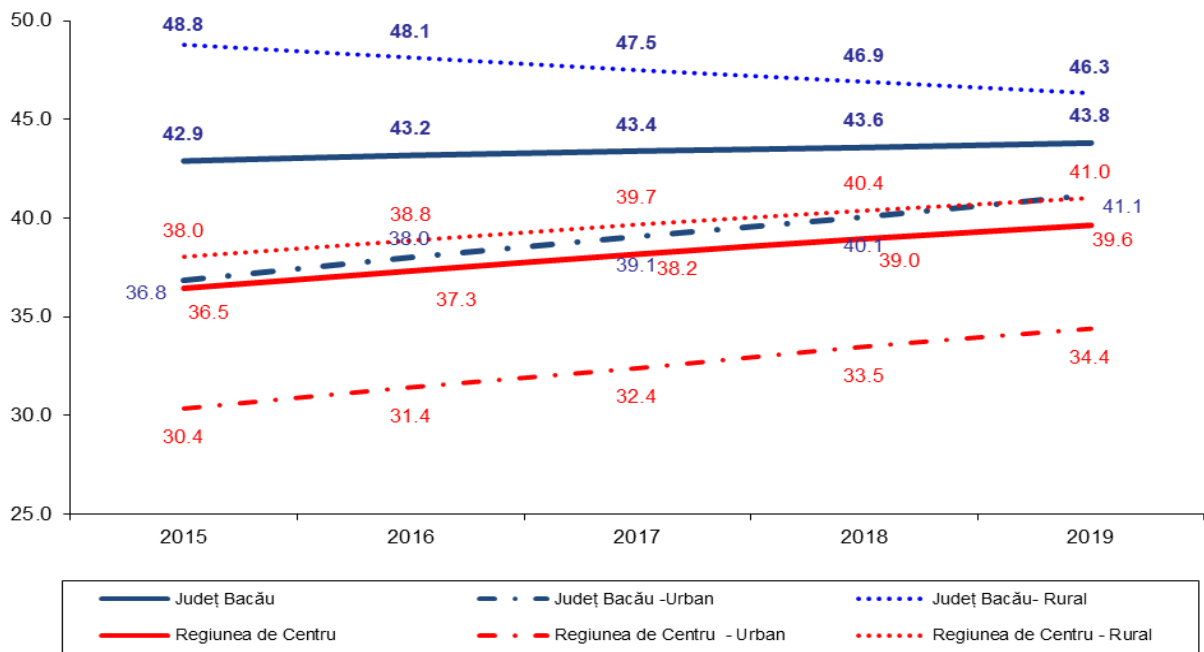
Figura A2.12 - Indicele de senioritate, pe medii , din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Figura A2.13 - Indicele de senioritate, pe sexe , din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019

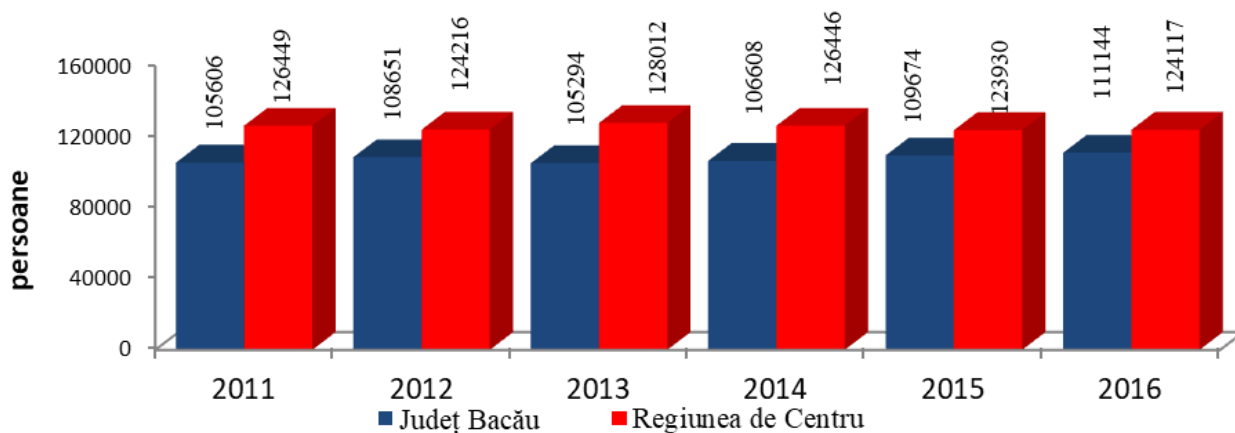
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Figura A2.14 - Raportul de dependență demografică, pe medii , din județul Bacău (România) și Regiunea de Centru (Republica Moldova), în perioada 2015-2019

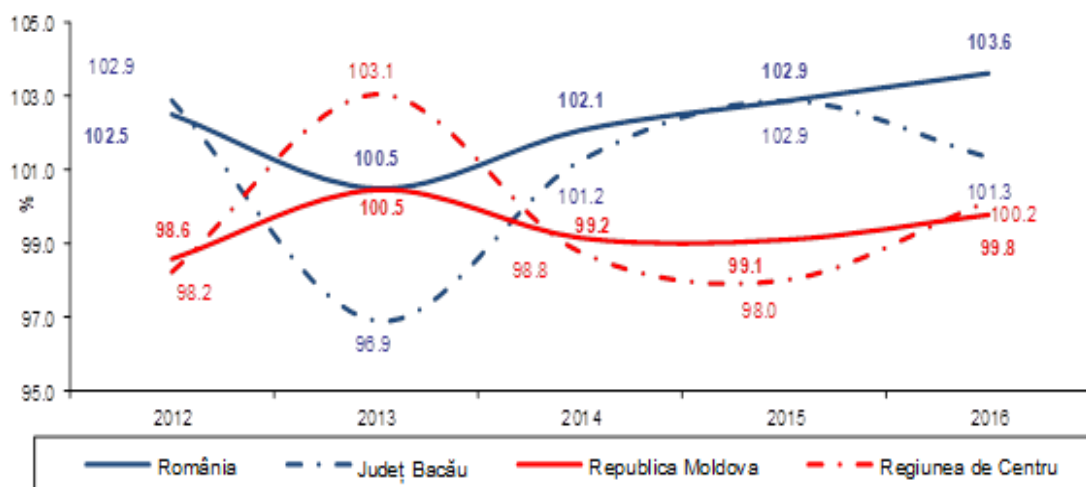
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Anexa 3 - Reprezentări grafice privind piața forței de muncă din județul Bacău și Regiunea de Centru

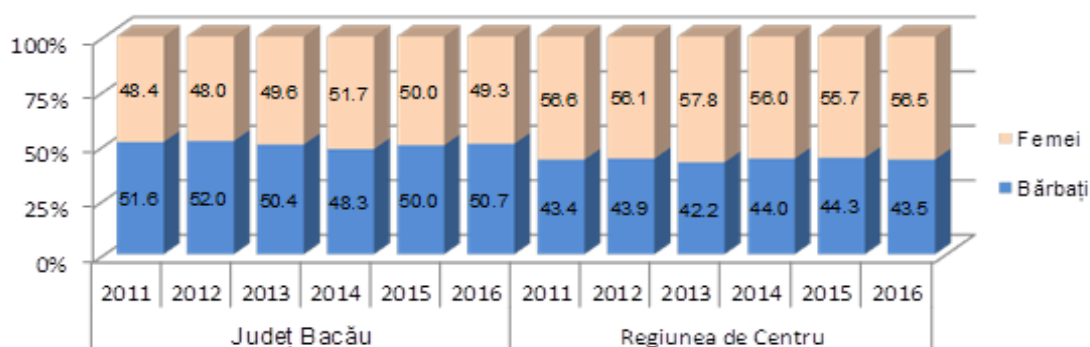
Figura A3.1 - Efectivul salariaților la 31 decembrie in județul Bacău și Regiunea de Centru (2011-2016) (persoane)

Sursa: Elaborat de autor după bazele de date [37] și [81]

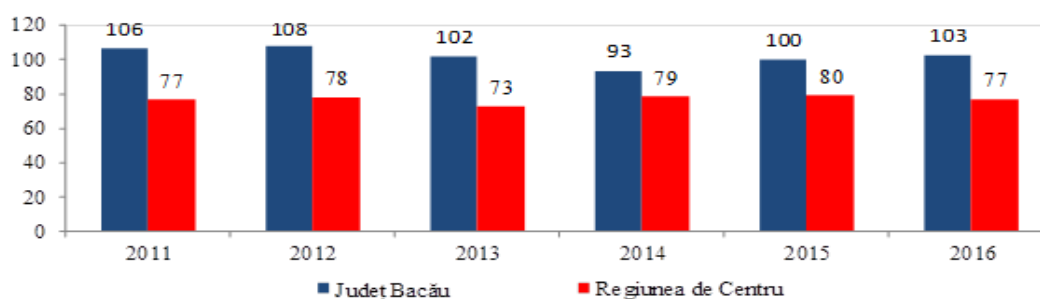
Figura A3.2: Dinamica față de anul precedent a efectivului de salariați la 31 decembrie din județul Bacău și România, Regiunea de Centru și Republica Moldova (%)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

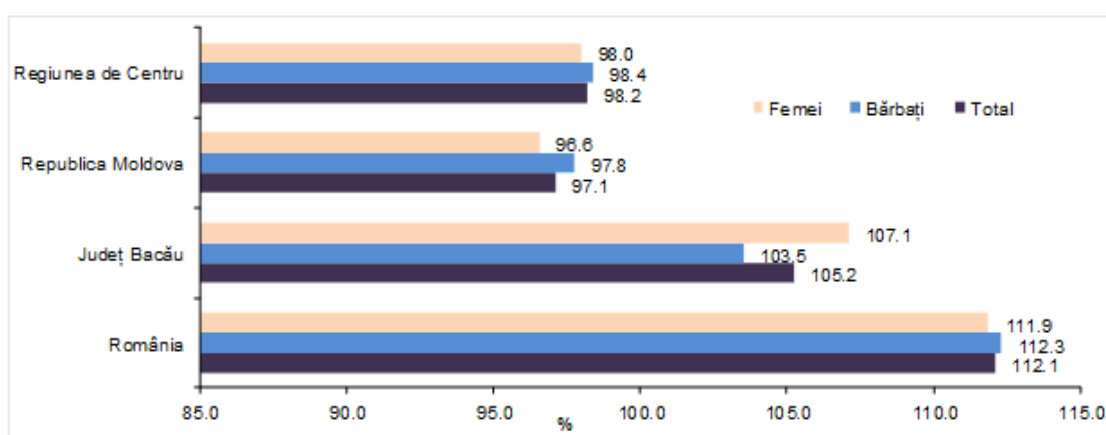
Figura A3.3: Evoluția structurii pe sexe a efectivului de salariați la 31 decembrie, din județul Bacău și Regiunea de Centru în perioada 2011 – 2016 (%)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

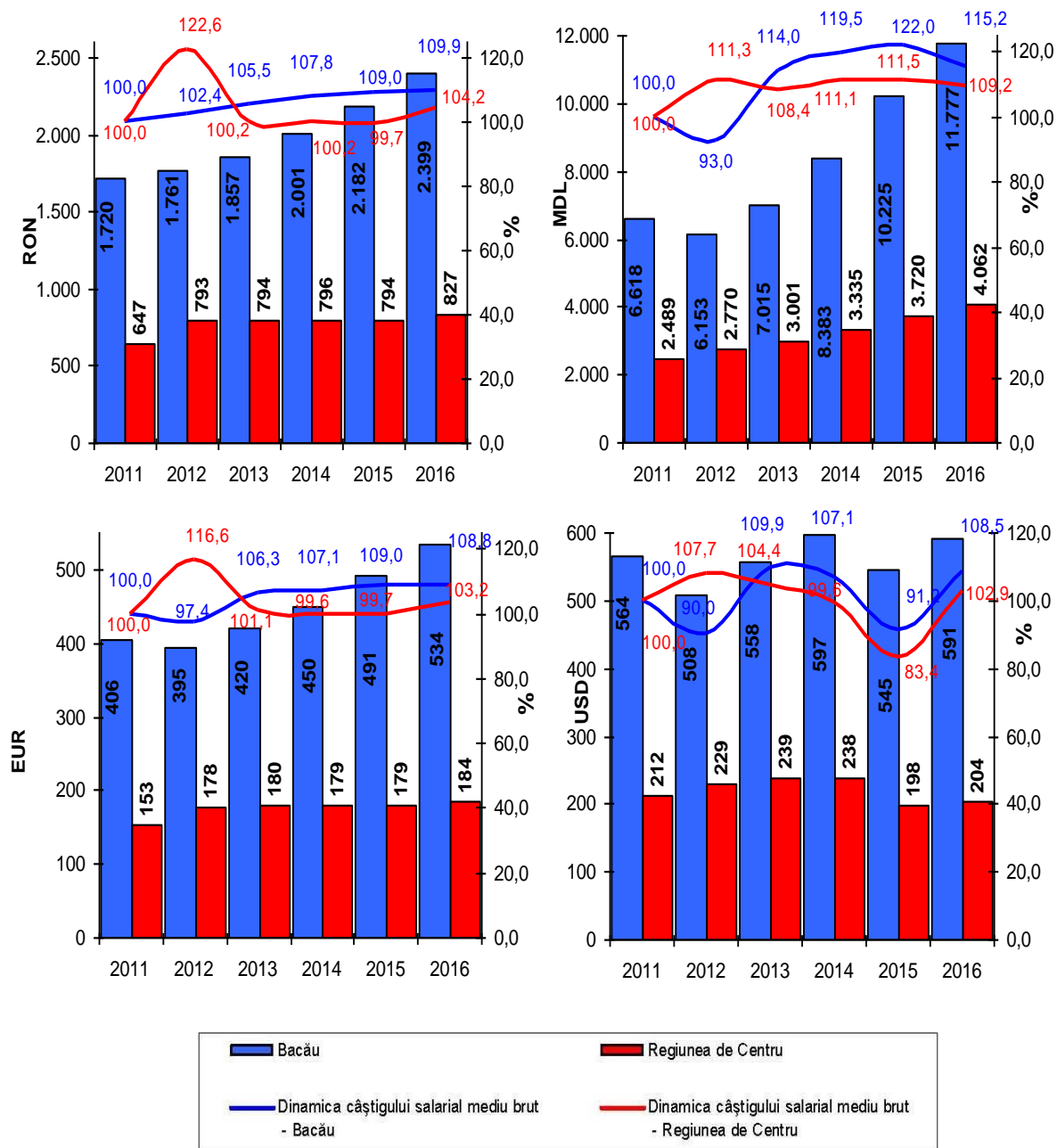
Figura A3.4: Indicele de masculinitate a efectivul salariaților la 31 decembrie, din județul Bacău și Regiunea de Centru, în perioada 2011 – 2016 (persoane)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Figura A3.5: Dinamica față de anul 2011 a efectivului de salariați la 31 decembrie 2016, pe total și sexe, din județul Bacău și România, Regiunea de Centru și Republica Moldova (%)

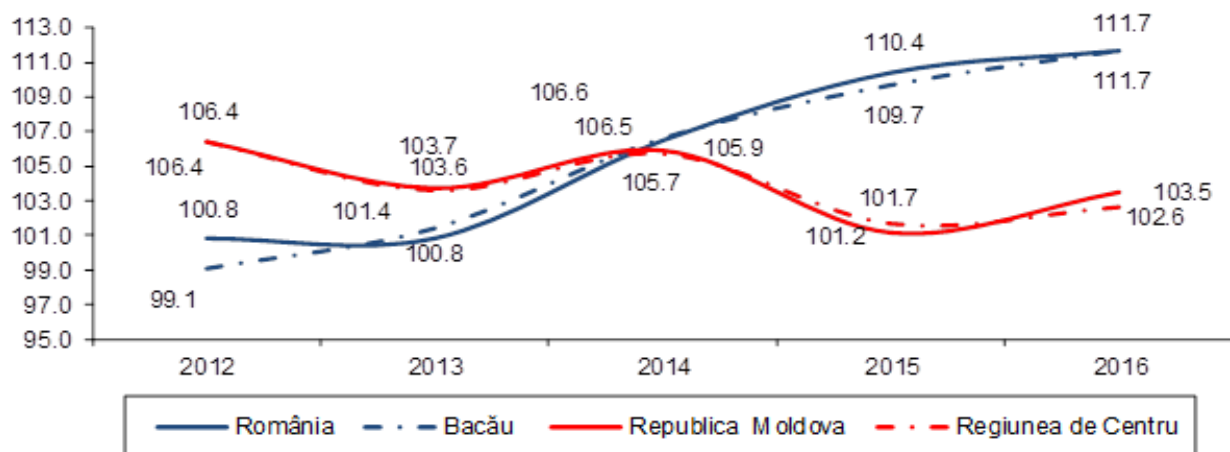
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Figura A3.6: Evoluția câștigului salarial mediu brut lunar din județul Bacău și Regiunea de Centru, exprimat în RON, MDL, EUR și USD (prețuri curente) și dinamica față de anul anterior (%)

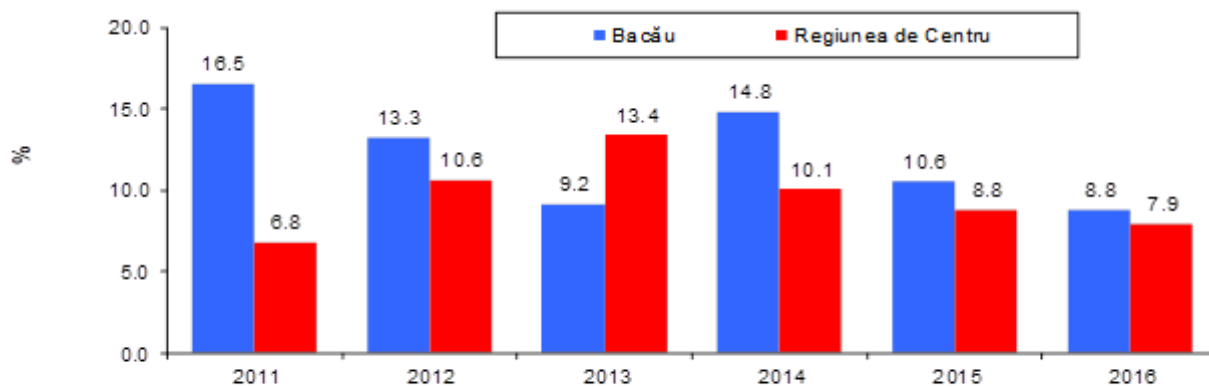
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Figura A3.7: Dinamica reală față de anul precedent a câștigului salarial mediu brut lunar din județul Bacău și România și Regiunea de Centru și Republica Moldova (%)

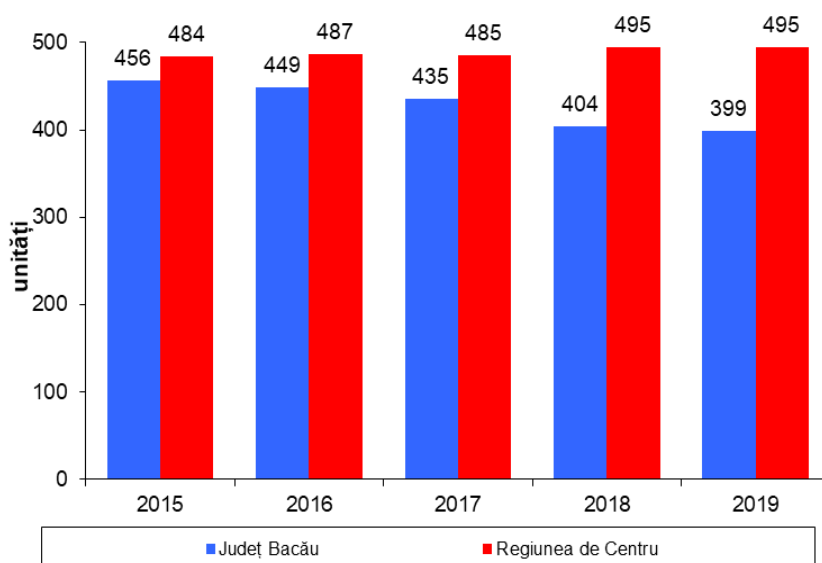
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Figura A3.8: Evoluția decalajului dintre câștigului salarial mediu brut lunar (prețuri curente) dintre persoanele de sex masculin și cele de sex feminin, din județul Bacău și Regiunea de Centru (+/- %)

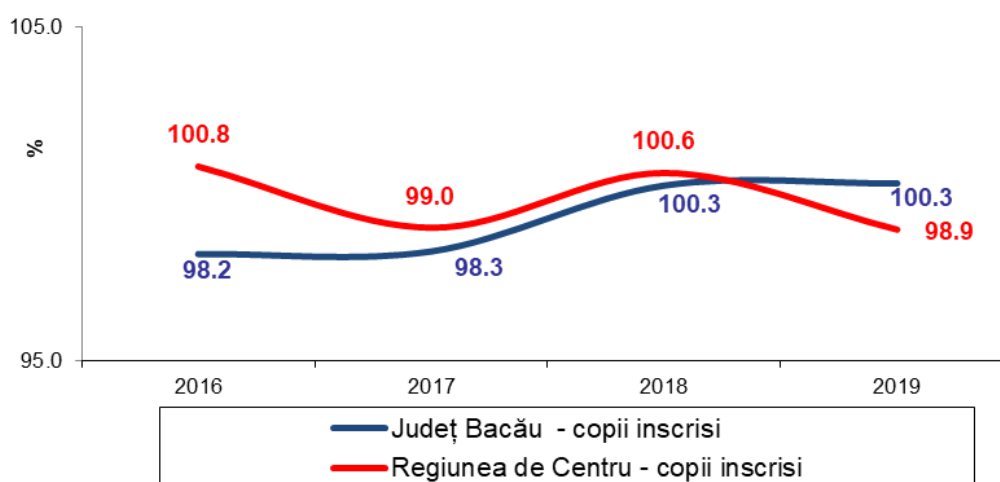
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor din bazele de date [37] și [81]

Anexa 4 - Reprezentări grafice privind sistemul educațional timpuriu

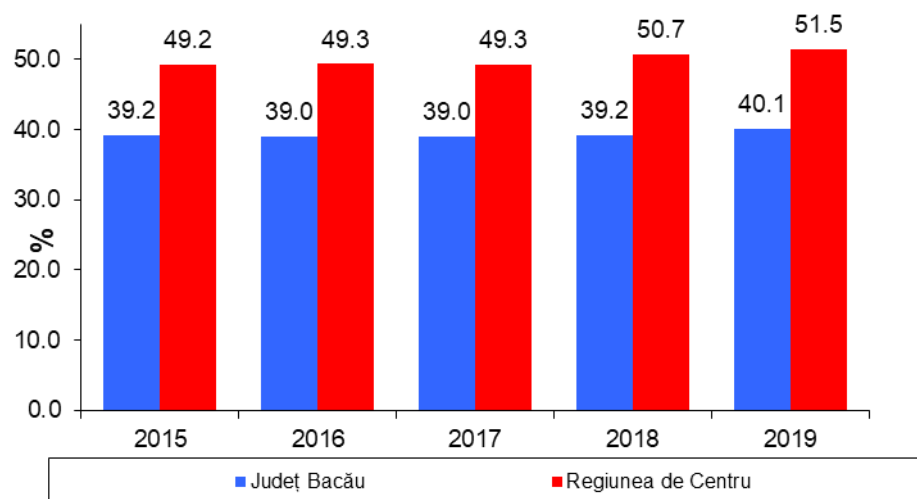
Figura A4.1: Numărul unităților din educația timpurie, în județul Bacău și Regiunea de Centru (2015-2019)

Sursa: Elaborat de autor după prelucrarea datelor din baza de date a Direcției Județene de Statistică Bacău și [37]

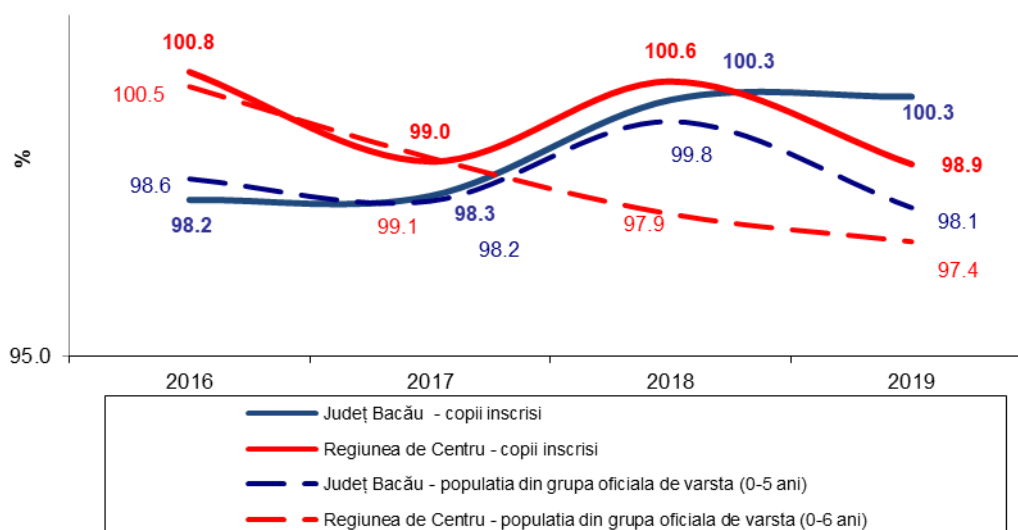
Figura A4.2: Dinamica față de anul precedent a copiilor înscriși în instituțiile de educație timpurie din județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova, în perioada 2015-2019 (%)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor [37] și [81]

Figura A4.3: Ratele brute de cuprindere în sistemul educațional timpuriu din județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova, în perioada 2015-2019 (%)

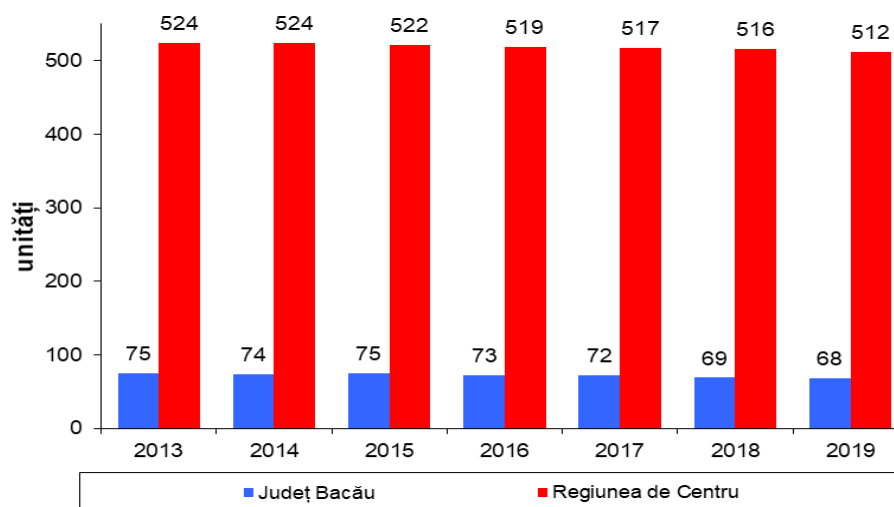
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor [37] și [81]

Figura A4.4: Dinamica față de anul precedent a numărului de copii înscriși în instituțiile de educație timpurie și a populației din grupa oficială de vârstă, din județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova (%)

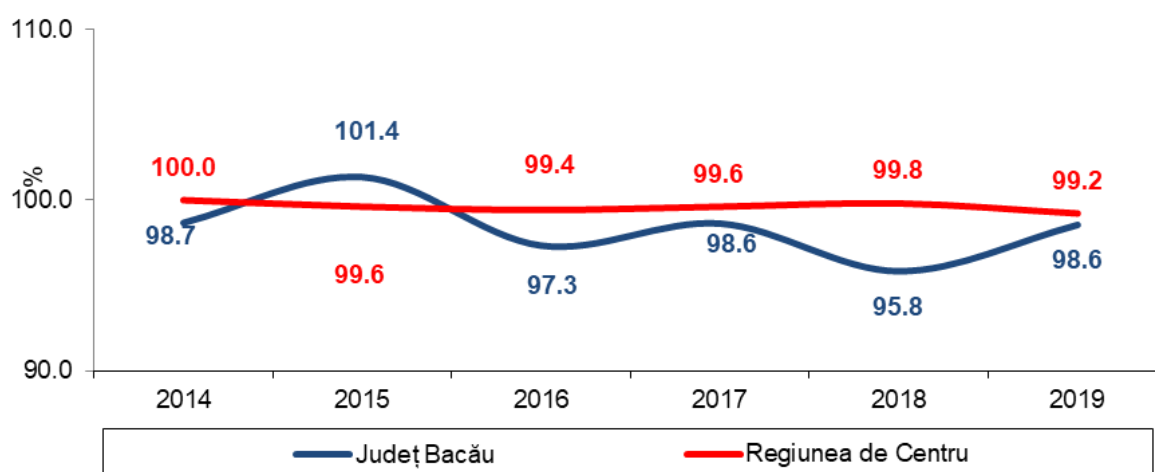
Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor [37] și [81]

Anexa 5 - Reprezentări grafice privind indicatorii statistici ce caracterizează activitatea culturală

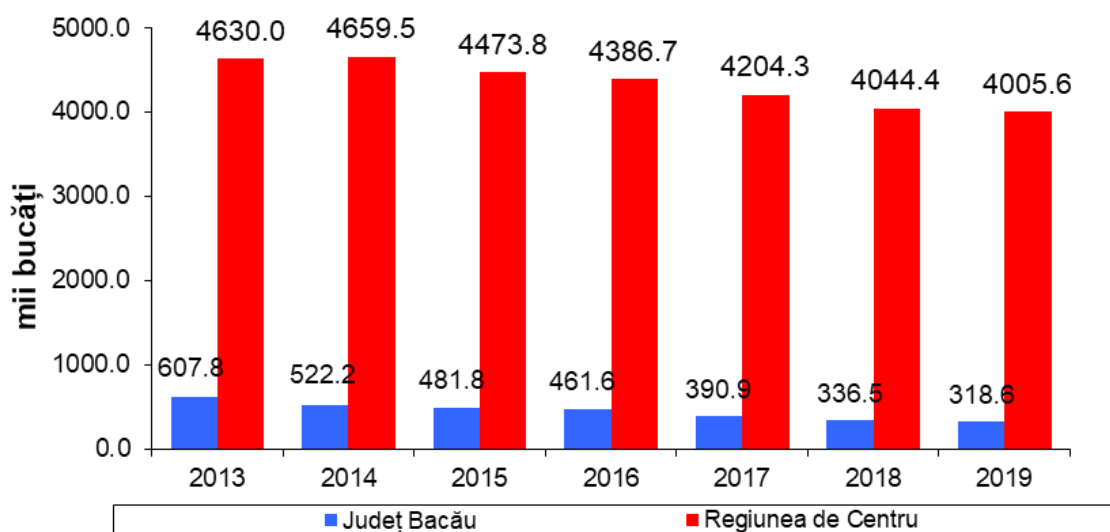
Figura A5.1: Numărul bibliotecilor publice, în județul Bacău și Regiunea de Centru (2013-2019)

Sursa: Elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [37] și [81]

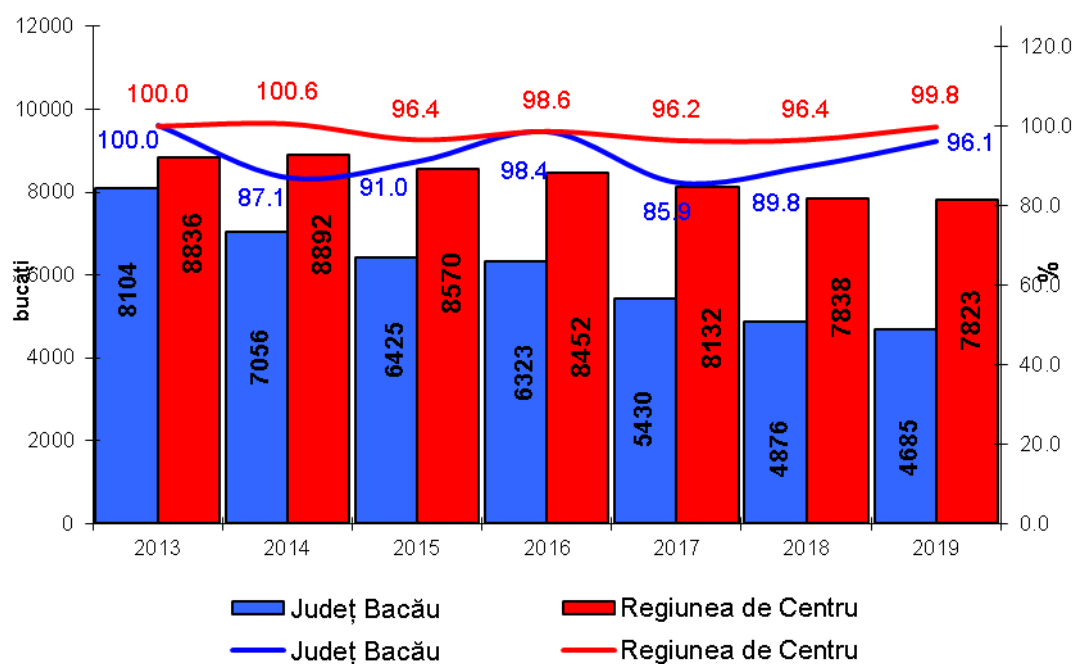
Figura A5.2: Dinamica numărului de biblioteci publice față de anul anterior în județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova (%)

Sursa: Elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [37] și [81]

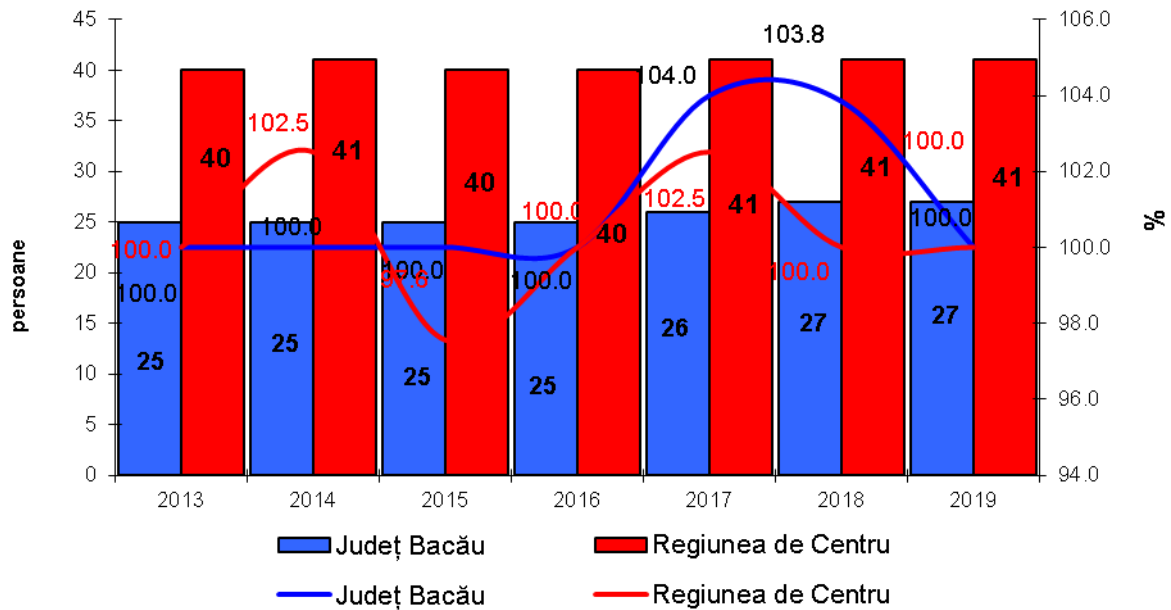
Figura A5.3: Evoluția numărului de volume eliberate de bibliotecile publice, în județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova (2013-2019)

Sursa: Elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [37] și [81]

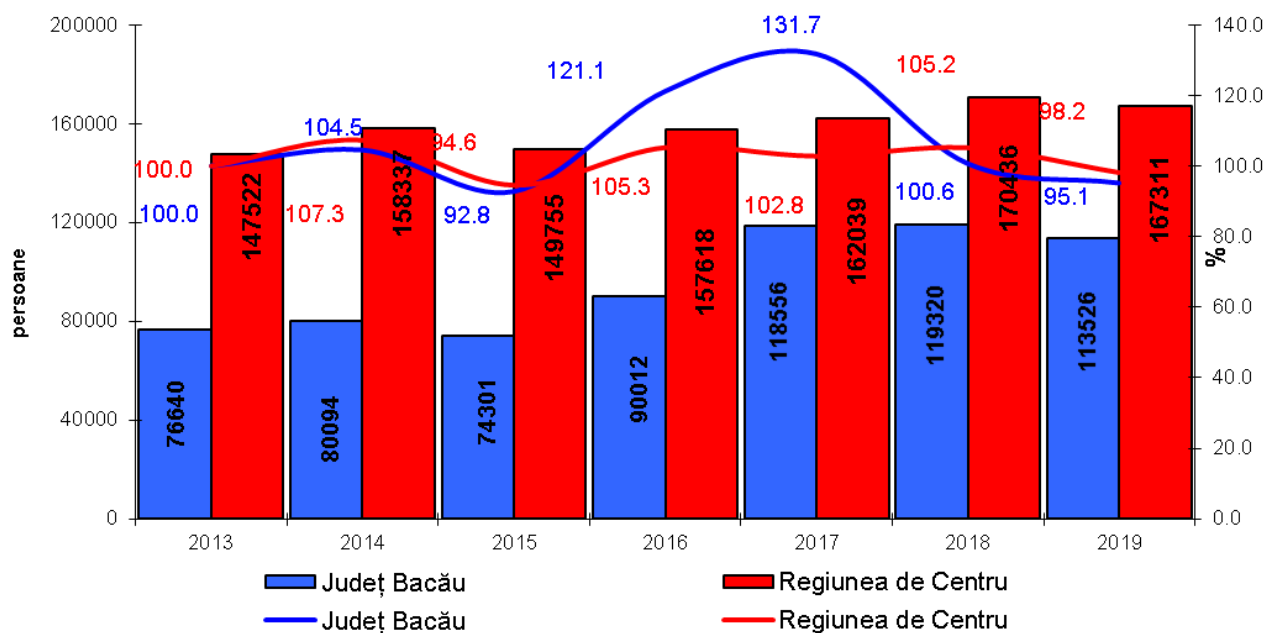
Figura A5.4: Evoluția numărului mediu de volume eliberate per bibliotecă publică și dinamica acestuia față de anul anterior, în județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova (2013-2019)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [37] și [81]

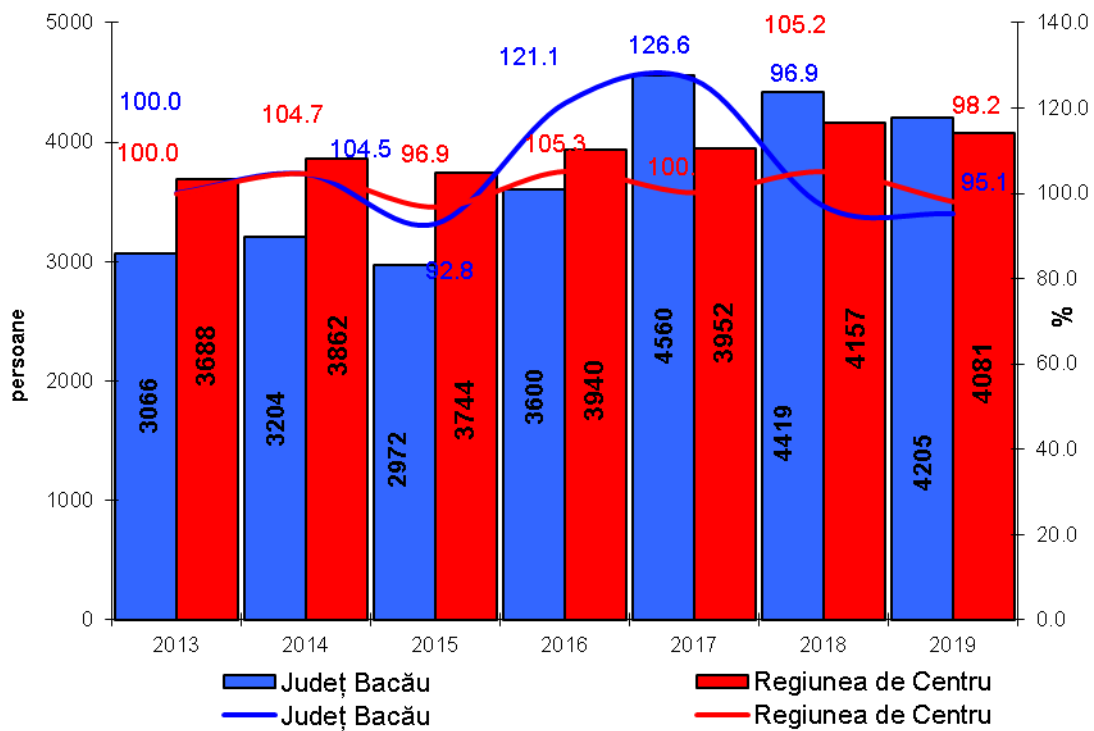
Figura A5.5: Evoluția numărului de muzee și dinamica acestuia față de anul anterior, în județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova (2013-2019)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [37] și [81]

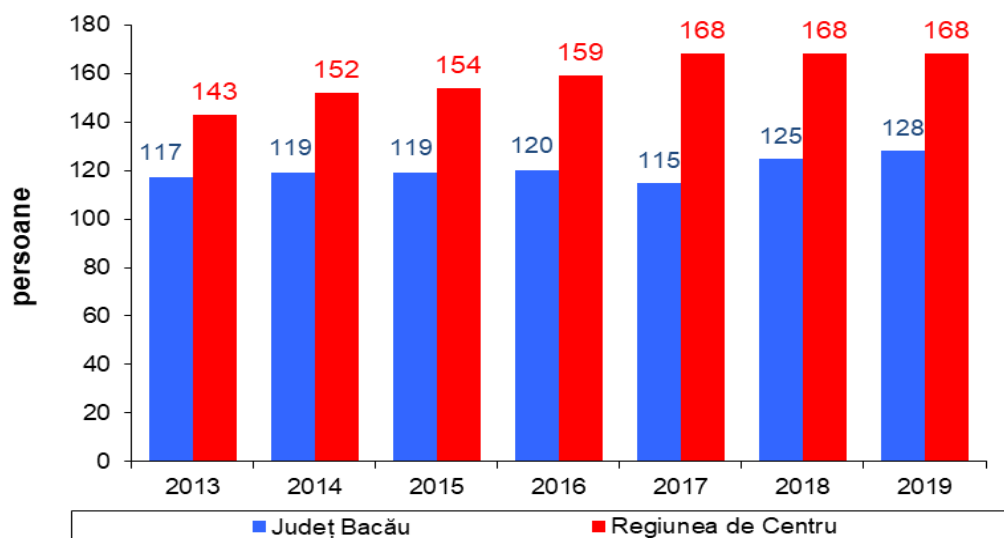
Figura A5.6: Evoluția numărului de vizitatori și dinamica acestuia față de anul anterior, în județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova (2013-2019)

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [37] și [81]

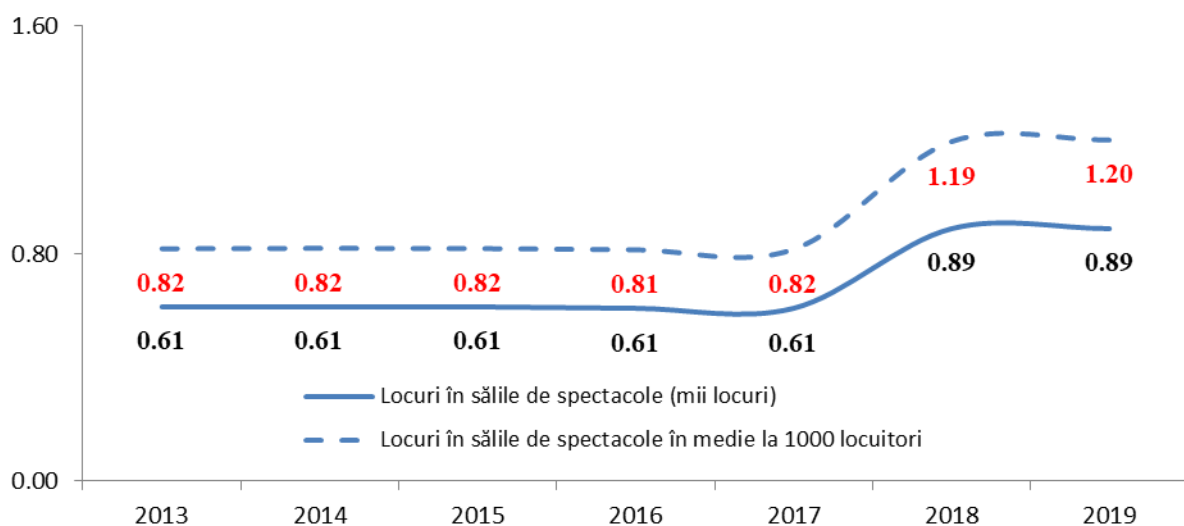
Figura A5.7: Numărul mediu de vizitatori ce revin la un muzeu și dinamica acestuia față de anul anterior, din județul Bacău și Regiunea de Centru, în perioada 2013-2019

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [37] și [81]

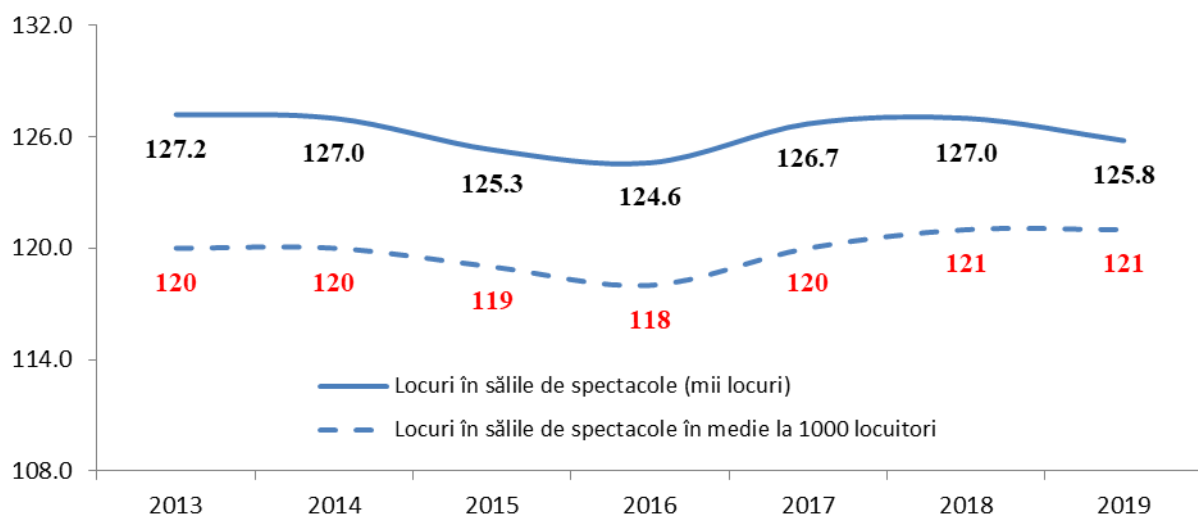
Figura A5.8: Personalul din muzee din județul Bacău și Regiunea de Centru a Republicii Moldova, în perioada 2013-2019 (persoane)

Sursa: Elaborat de autor după datele colectate din [37] și [81]

Figura A5.9: Numărul de locuri în sălile de spectacol (mii locuri) și numărul mediu de locuri ce revin la 1.000 locuitori din județul Bacău, perioada 2013-2019

Sursa: Calculat și elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [81]

Figura A5.10: Numărul de locuri în sălile de spectacol (mii locuri) și numărul mediu de locuri ce revin la 1000 locuitori din Regiunea de Centru a Republicii Moldova, perioada 2013-2019

Sursa: Elaborat de autor după prelucrarea datelor colectate din [37]

Anexa 6 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind POPULAȚIA ȘI STRUCTURA DEMOGRAFICĂ, MIȘCAREA NATURALĂ ȘI MIGRATORIE

Tabel A6.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
A. Statistică socială	Populație și structură demografică	Populația rezidentă la 1 ianuarie	- vârste - sexe - medii de rezidență	Județ	Populația cu reședința obișnuită la începutul anului	- vârste - sexe - grupe de vârstă	Național
		Populația rezidentă la 1 iulie	- vârste - sexe - medii de rezidență	Județ			
		Vârsta medie a populației rezidente la 1 iulie	- sexe - medii de rezidență	Județ			
					Numărul mediu al populației stabile cu reședința obișnuită	- vârste - sexe - grupe de vârstă	Național
					Populația stabilă la începutul anului	- vârste - sexe - medii de rezidență	Raioane
					Numărul mediu al populației stabile	- vârste - sexe - medii de rezidență	Raioane
					Vârsta medie a populației la începutul anului	- sexe - medii de rezidență	Raioane

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Populația prezentă la începutul anului	- sexe - medii de rezidență	Național
						- total	Raioane
					Densitatea populației	- total	Raioane
		Populația după domiciliu la 1 ianuarie	Date istorice - vârste - sexe	Național			
			- medii de rezidență	Județ			
			- vârste - sexe	Localitate			
		Populația după domiciliu în vârstă de muncă la 1 ianuarie	- sexe - medii de rezidență	Județ			
		Populația după domiciliu la 1 iulie	Date istorice - vârste - sexe	Național			
			- medii de rezidență	Județ			
			- vârste - sexe	Localitate			

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Populația după domiciliu la 1 iulie pentru grupa de vârstă oficială corespunzătoare învățământului preșcolar	- total	Localitate			
		Vârsta medie a populației după domiciliu la 1 iulie	- sexe - medii de rezidență	Județ			
		Populația la recensăminte	- medii de rezidență - sexe - grupe de vârstă	Județ	Populația stabilă la recensăminte	- vârste - grupe de vârstă - sexe - medii de rezidență	Național
					Corelația dintre femei și bărbați la începutul anului	- sexe	Național
					Coeficientul îmbătrânirii populației, la începutul anului	- sexe - medii de rezidență	Raioane
					Indicii sarcinii demografice, la începutul anului	- sexe - medii de rezidență	Național
						- grupe de vârstă	Raioane
A. Statistică socială	Natalitate	Născuți vii	- rangul născutului viu - grupa de vârstă a mamei - locul nașterii - asistența la naștere	Național	Născuți vii	- sexe - grupa de vârstă a mamei - rangul născutului viu - grupa de vârstă a părinților - starea juridică (în cadrul căsătoriei)	Național

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
			- sexe - medii de rezidență - grupa de vârstă a tatălui și grupa de vârstă a mamei	Județ		- medii de rezidență - la mamele căsătorite pentru prima dată după durata căsătoriei	Raioane
			- total	Localitate			
					Numărul copiilor născuți de o femeie pe parcursul vieții	- medii de rezidență	Național
					Ponderea copiilor născuți în afara căsătoriei	- % față de total	Raioane
					Ponderea născuților, după rangul născutului	- % față de total	Raioane
		Vârsta medie a mamei la naștere	- la prima naștere / toate nașterile - medii de rezidență	Național	Vârsta medie a mamei la naștere	- medii de rezidență	Național
		Născuți vii cu reședința obișnuită	- rangul născutului viu - grupa de vârstă a mamei - locul nașterii - asistența la naștere	Național	Născuți vii cu reședința obișnuită	- sexe - grupa de vârstă a mamei	Național

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
			- sexe - medii de rezidență - grupa de vârstă a tatălui și grupa de vârstă a mamei	Județ			
			- total	Localitate			
		Vârsta medie a mamei la naștere pentru născuții-vii cu reședința obișnuită în România	- la prima naștere / toate nașterile - medii de rezidență	Național	Vârsta medie a mamei la naștere pentru născuții-vii cu reședința obișnuită	- medii de rezidență	Național
		Rata de natalitate	- medii de rezidență	Județ	Rata de natalitate	- medii de rezidență	Național
						- total	Raioane
		Rata de natalitate pentru născuții-vii cu reședința obișnuită în România	- medii de rezidență	Județ	Rata de natalitate pentru născuții-vii cu reședința obișnuită	- medii de rezidență	Național
		Rata de fertilitate	- medii de rezidență - grupe de vârstă ale mamei	Județ	Rata totală de fertilitate	- medii de rezidență	Național
						- total	Raioane
					Fertilitatea feminină	- medii de rezidență	Național
						- grupe de vârstă ale mamei	Raioane
		Rata de fertilitate pentru născuții-vii cu reședința obișnuită în România	- medii de rezidență - grupe de vârstă ale mamei	Județ			

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova					
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare			
					Rata brută de reproducere	- medii de rezidență	Național			
					Rata netă de reproducere	- medii de rezidență	Național			
	Mortalitate	Născuți morți	- grupa de vârstă a mamei	Național						
			- medii de rezidență	Județ						
			- total	Localitate						
		Născuți morți cu reședința obișnuită în România	- grupa de vârstă a mamei	Național						
			- medii de rezidență	Județ						
			- total	Localitate						
		Rata mortinatalității	- medii de rezidență	Județ						
		Rata mortinatalității pentru născuții morți cu reședința obișnuită în România	- medii de rezidență	Județ						
		Decedați	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - cauze de deces	Județ				Decedați	- starea civilă - cauze de deces - clase boli ale cauzelor	Național
			- total	Localitate					- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - cauze: sinucideri și omucideri, accidente rutiere	Raioane

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Decedați cu reședința obișnuită în România	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - cauze de deces	Județ	Decedați cu reședința obișnuită	- sexe - grupe de vârstă	Național
			- total	Localitate			
		Rata mortalității	- sexe - grupe de vârstă	Național	Rata mortalității	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență	Național
			- medii de rezidență	Județ		- principalele clase ale cauzelor de deces - total	Raioane
		Rata mortalității pentru decedații cu reședința obișnuită în România	- sexe - grupe de vârstă	Național	Rata mortalității pentru decedații cu reședința obișnuită	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență	Național
			- medii de rezidență	Județ			
		Decedații sub 1 an	- cauze de deces - grupe de vârstă	Național	Copii sub 1 an decedați	- sexe - medii de rezidență	Național
			- medii de rezidență	Județ			
			- total	Localitate			
					Copii de 0-4 ani decedați	- sexe - medii de rezidență	Național
		Decedații sub 1 an cu reședința obișnuită în România	- cauze de deces - grupe de vârstă	Național	Copii sub 1 an cu reședința obișnuită	- sexe	Național
			- medii de rezidență	Județ			
			- total	Localitate			
					Copii de 0-4 ani cu reședința obișnuită	- sexe	Național

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
		Rata mortalității infantile	- medii de rezidență	Județ	Mortalitatea infantilă	- sexe - medii de rezidență	Național	
						- total	Raioane	
					Mortalitatea copiilor de 0-4 ani	- sexe - medii de rezidență	Național	
		Rata mortalității infantile pentru decedații cu reședința obișnuită în România	- medii de rezidență	Județ	Rata mortalității infantile pentru copiii cu reședința obișnuită	- sexe - medii de rezidență	Național	
				Mortalitatea copiilor de 0-4 ani cu reședința obișnuită	- sexe	Național		
	Nupțialitate	Căsătorii		- starea civilă anterioară a soților - grupe de vârstă a soților	Național	Căsătorii	- medii de rezidență - starea civilă anterioară a soților - grupe de vârstă a soților - numărul de ordine al căsătoriei	Național
				- medii de rezidență	Județ		- total	Raioane
				- total	Localitate			
		Rata nupțialității	- medii de rezidență	Județ	Rata nupțialității	- medii de rezidență	Național	
					- total	Raioane		

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Vârsta medie a soților la căsătorie	- la prima căsătorie / la căsătorie - medii de rezidență - sexe	Județ			
	Divorțialitate	Divorțuri	- durata căsătoriei - grupe de vârstă a soților	Național	Divorțuri	- durata căsătoriei - grupe de vârstă a soților - medii de rezidență - numărul copiilor comuni	Național
			- medii de rezidență - numărul copiilor minori rămași după desfacerea căsătoriei	Județ			
			- total	Localitate			
		Rata divorțialității	- medii de rezidență	Județ	Rata divorțialității	- medii de rezidență - total	Național Raioane
	Sporul natural	Sporul natural	- medii de rezidență	Județ	Sporul natural	- medii de rezidență	Național
		Sporul natural al populației rezidente	- medii de rezidență	Județ	Sporul natural al populației rezidente	- medii de rezidență	Național
		Rata sporului natural	- medii de rezidență	Județ	Rata sporului natural	- medii de rezidență - total	Național Raioane
		Rata sporului natural al populației rezidente	- medii de rezidență	Județ	Rata sporului natural al populației rezidente	- medii de rezidență	Național
		Durata medie a vieții	- sexe - medii de rezidență	Județ	Durata medie a vieții	- sexe - vârste - medii de rezidență	Național

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Speranța de viață la naștere	- sexe - medii de rezidență	Național
A. Statistică socială	Schimbări de domiciliu	Stabiliri de domiciliu	- sexe - grupe de vârstă	Național	Sosiți cu domiciliu	- grupe de vârstă	Național
			- medii de rezidență	Județ		- medii de rezidență	Raioane
		Plecări cu domiciliu	- sexe - grupe de vârstă	Național	Plecați cu domiciliu	- grupe de vârstă	Național
			- medii de rezidență	Județ		- medii de rezidență	Raioane
		Soldul schimbărilor cu domiciliu	- grupe de vârstă	Național	Soldul schimbărilor cu domiciliu	- grupe de vârstă	Național
			- medii de rezidență	Județ		- medii de rezidență	Raioane
		Stabiliri de reședință	- medii de rezidență	Județ			
			- total	Localitate			
		Plecări cu reședință	- medii de rezidență	Județ			
			- total	Localitate			
Soldul schimbărilor de reședință	- medii de rezidență	Județ					
Stabiliri de domiciliu (inclusiv migrația externă)	- total	Localitate					
Plecări cu domiciliu (inclusiv migrația externă)	- total	Localitate					

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Structura fluxurilor migrației interne urbane și rurale, determinate de schimbarea domiciliului	- fluxul migrației interne (număr și rate la 1000 locuitori)	Național			
	Emigranți și imigranți	Emigranți definitivi - cu schimbarea domiciliului permanent	- naționalități	Național			
			- țara de destinație	Național			
			- sexe	Județ			
			- grupe de vârstă	Județ			
			- total	Localitate			
					Emigranți	- țara de destinație - sexe - grupe de vârstă	Național
					Emigranți în baza traversărilor frontierei de stat	- sexe - grupe de vârstă	Național
		Imigranți definitivi - cu schimbarea domiciliului permanent	- naționalități	Național			
			- țara de proveniență	Național			
			- sexe	Județ			
			- grupe de vârstă	Județ			
			- total	Localitate			
					Imigranți	- țara de emigrare - scopul sosirii - naționalitate - sexe - copii până la 16 ani - nivel de studii	Național

<i>Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Imigranți în baza traversărilor frontierei de stat	- sexe - grupe de vârstă	Național
					Repatriați	- sexe - naționalitate - categorii - țara de emigrare	Național
					Refugiați și beneficiari de protecție umanitară	- sexe	Național
					Solicitanți de azil	- sexe	Național
		Emigranți temporari - cu stabilirea reședinței obișnuite	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență	Județ			
		Imigranți temporari - cu stabilirea reședinței obișnuite	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență	Județ			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [41], [42], [70],[81],[113], [114],[115],[120],[121],[123] și [138].

Tabel A6.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie

		Republica Moldova = 56		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=52	Național	2		1
	Județ	9	10	11
	Localitate	5	3	11
<i>Nedisponibil</i>		17	10	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A6.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Populație și structură demografică, mișcare naturală și migratorie

		Republica Moldova = 172		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=166	Național	25		14
	Județ	32	18	54
	Localitate	4	4	15
<i>Nedisponibil</i>		65	24	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A6.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Mișcare naturală

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Mișcarea naturală	
<p>Începând cu anul 1990, la nivel de localitate se diseminează <i>numărul născuților vii</i>, agregarea la nivel de județ pentru acest indicator oferind date și pe diverse variabile.</p> <p><i>Rata natalității</i> se diseminează la nivel de județ începând cu anul 1990, pe medii de rezidență.</p> <p>Datele referitoare la <i>ratele de fertilitate</i> se diseminează pe medii de rezidență și grupe de vârstă ale mamei la nivel de județ începând cu anul 1990.</p> <p>Datele referitoare la născuții vii, vârsta medie a mamei la naștere, rata de natalitate și rata de fertilitate sunt diseminate la nivel de județ în funcție de reședința obișnuită începând cu anul 2012.</p> <p>Cu privire la datele despre <i>mortalitate</i>, din anul 1990 sunt disponibile la nivel de localitate date referitoare la numărul de decedați, la nivel de județ acest indicator este prezentat pe anumite variabile cum ar fi: sexe, grupe de vârstă, medii de rezidență și cauze de deces (serie disponibilă din 1990).</p> <p><i>Rata mortalității</i> se diseminează on-line în România începând cu anul 1990 la nivel de județ (pe medii de rezidență) și la nivel național (pe sexe și grupe de vârstă), în timp ce în Republica Moldova datele la nivel de raion sunt disponibile din 2003 (pe principalele clase ale cauzelor de deces din 2006), iar la nivel național din 1980 (sexe, grupe de vârstă și medii de rezidență).</p> <p>Și în cazul mortalității se calculează indicatorii absoluți și relativi în funcție de reședința obișnuită.</p>	<p>Diseminează date despre <i>totalul născuților vii</i> la nivel de raion începând cu anul 1989, în funcție de durata căsătoriei a mamelor începând cu anul 2003 (la nivel național acest indicator este disponibil din 1998) și pe medii de rezidență din 2004.</p> <p>Spre deosebire de România, Republica Moldova oferă on-line informațiile la nivel național al numărului de născuți vii începând cu anul 1980, variabilele prezentate fiind identice cu cele din România (sexe, grupa de vârstă a mamei, rangul născutului viu), datele referitoare la vârsta părinților fiind disponibile din 1998.</p> <p><i>Rata de natalitate</i> la nivel de raion este prezentată din anul 2003, în timp ce evoluția acestui indicator la nivel național are ca punct de pornire anul 1940. Diseminează prin baza de date a BNS-ului, începând cu anul 2000, la nivel național, <i>numărul copiilor născuți vii de o femeie pe parcursul vieții</i>, pe medii de rezidență, în timp ce în publicația on-line: "Statistica teritorială" sunt prezentați la nivel de raion o serie de indicatori relativi de genul: ponderea copiilor născuți în afara căsătoriei și ponderea născuților după rangul născutului viu.</p> <p>Datele referitoare la <i>ratele de fertilitate</i> pe medii de rezidență sunt din 1978, iar pe raioane din 2007. Situația fertilității feminine în funcție de grupa de vârstă a mamelor din Republica Moldova este prezentată pe raioane din anul 2007, datele la nivel național pe medii de rezidență fiind disponibile din 1980.</p> <p>Datele referitoare la născuții vii, vârsta medie a mamei la naștere, rata de natalitate și rata de fertilitate sunt diseminate în <i>funcție de reședința obișnuită</i>, se diseminează on-line doar la nivel național, începând cu anul 2014.</p> <p>În plus, utilizatorii pot obține date statistice la nivelul Republicii Moldova, pe medii de rezidență referitoare la <i>ratele brute și nete de reproducere</i>,</p>

România	Republica Moldova
<p>Datele referitoare la <i>sporul natural și rata sporului natural</i> la nivel de județ, pe medii de rezidență, sunt oferite utilizatorilor începând cu anul 1990. , în timp ce în Republica Moldova acești indicatori Cei 2 indicatori demografici, în funcție de reședință, sunt diseminați la nivel de județ începând cu anul 2012.</p> <p>Numărul căsătoriilor în funcție de starea civilă anterioară a soților, grupele de vârstă a acestora sunt disponibile on-line doar la nivel național, începând cu anul 1990.</p> <p>Dacă la nivel de localitate este disponibil <i>totalul numărului de divorțuri</i>, la nivel de județ sunt furnizate informații cu privire la numărul divorțurilor încheiate pe medii de rezidență și în funcție de numărul copiilor minori rămași după desfacerea căsătoriei, respectiv <i>rata divorțialității</i> calculată pe cele două medii: urban și rural, începând cu 1990.</p> <p><i>Numărul divorțurilor</i> în funcție de durata căsătoriei și grupele de vârstă ale soților este disponibil doar la nivel național din 1990.</p> <p>Spre deosebire de Republica Moldova, INS calculează și diseminează on-line începând cu anul 1990, date referitoare la <i>situația născuților morți</i> din România, în funcție de grupa de vârstă a mamei, de mediul de rezidență pe total județ dar și pe total localități, ratele de mortalitate fiind diseminate doar pe medii de rezidență la nivel de județ. Ținând cont de reședința obișnuită, informațiile sunt disponibile din 2015.</p>	<p>începând cu anul 1978.</p> <p>Informații privind <i>numărul decedaților</i> sunt oferite la nivel de raion din 2005 (pe sexe, grupe de vârstă), la nivel național aceste informații fiind disponibile on-line din 1980 (cauze de deces, clase de boli ale cauzelor de deces, iar în funcție de starea civilă din 1998).</p> <p>În ”Statistica teritorială” editată de BNS se regăsesc date la nivel de raion cu privire la numărul decedaților pe următoarele cazuri: sinucideri, omucideri și accidente rutiere, calculându-se și ratele specifice de mortalitate. <i>Rata mortalității</i> se diseminează la nivel de raion din 2003 (pe principalele clase ale cauzelor de deces din 2006), iar la nivel național din 1980 (sexe, grupe de vârstă și medii de rezidență).</p> <p>Datele referitoare la <i>sporul natural și rata sporului natural</i> sunt diseminați la nivel național începând cu anul 1940, pentru raioane calculându-se doar rata sporului natural începând cu anul 2003. Cei 2 indicatori demografici, în funcție de reședință, sunt diseminați la nivel național începând cu anul 2014.</p> <p><i>Numărul divorțurilor</i> în funcție de durata căsătoriei și grupele de vârstă ale soților este disponibil doar la nivel național din 1980.</p> <p>Spre deosebire de INS, BNS-ul calculează și diseminează prin baza sa de date statistice o serie de indicatori relativi, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -<i>corelația dintre femei și bărbați</i> la începutul anului, pe sexe, la nivel național, începând cu anul 1980; -<i>coeficientul îmbătrânirii populației</i>, la începutul anului, pe sexe și medii de rezidență , la nivel național din 1980, iar la nivel de raioane din 2007; -<i>indicii sarcinii demografice</i>, la începutul anului, pe sexe și medii de rezidență , la nivel național din 1980, iar la nivel de raioane pe grupe de vârstă din 2007.

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 7 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul FORTĂ DE MUNCĂ

Tabel A7.1 Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Forță de muncă

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
A. Statistică socială	Salariați	Numărul mediu al salariaților	- categorii de salariați - sexe - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - forme de proprietate	Județ	Numărul mediu al salariaților	- sexe - activități economice diviziune CAEM - forme de proprietate - sectoare	Național	
			- total	Localitate				
						Numărul mediu al salariaților specificat pe unele categorii în instituțiile de învățământ	- categorii	Național
		Efectivul salariaților la sfârșitul anului	- categorii de salariați - sexe - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - forme de proprietate	Județ	Numărul salariaților la 31 decembrie	- sexe - forme de proprietate	Raioane	
						- activități ale economiei naționale conform CAEM	Național	
				Repartizarea salariaților conform mărimii salariului calculat pentru luna septembrie	- activități ale economiei naționale conform CAEM - grupe de salarii - total și procentual	Național		

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova				
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare		
	Condiții de muncă	Accidente colective de muncă	- total	Județ					
			- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2	Național					
		Accidentați în muncă	- categorii de accidente	Județ	Victimele accidentelor de muncă	- tip accidente	Raioane		
			- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2	Național		- sexe - adolescenți - activități economice	Național		
		Rata accidentelor	- categorii de accidente	Județ	Rata accidentelor	- tip accidente - activități economice	Național		
			- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2	Național					
						Zile-om incapacitate temporară	- total - activități economice	Național	
		Conflicte de interese	- total	Județ					
			- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - frecvența lor lunară	Național					

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Salariați din unitățile în care au avut loc conflicte de interese	- categorii de persoane - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - frecvența lor lunară - feluri de grevă	Județ Național			
		Greve declanșate cu respectarea procedurilor legale	- feluri de grevă	Național			
					Salariați ocupați în condiții grele de muncă	- activități economice diviziune CAEM - sexe - tipuri de ocupați în condiții grele și necorespunzătoare	Național
					Cheltuieli pentru realizarea măsurilor de protecție și prevenire	- total - calculate pe un salariat	Național
A. Statistică socială	Câștig salarial	Câștig salarial nominal mediu net lunar	- forme de proprietate - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - categorii de salariați - sexe - serie lunară	Național Județ	Câștig salarial mediu lunar net	- activități ale economiei naționale (diviziuni) conform CAEM Rev.2 - sectoare (bugetar și real) - sexe - forme de proprietate	Național

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Câștig salarial nominal mediu brut lunar	- forme de proprietate	Național	Câștig salarial nominal mediu brut lunar	- activități ale economiei naționale (diviziuni) CAEM Rev.2 - sectoare	Național
			- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - categorii de salariați - sexe - serie lunară	Județ		- serie lunară, trimestrială și anuală - sexe - forme de proprietate - lunar	Raioane
		Indicii câștigului salarial real		Național			
		Salariul mediu brut de bază în luna octombrie al salariaților care au lucrat întreaga lună, cu program complet	- categorii de salariați - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - pe ramuri ale industriei	Național			
		Salariul mediu brut realizat în luna octombrie al salariaților care au lucrat întreaga lună, cu program complet	- categorii de salariați - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - pe ramuri ale industriei - grupe majore de ocupații - sexe	Național			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Numărul mediu al salariaților și salariul mediu brut realizat în luna octombrie de salariații care au lucrat întreaga lună, cu program complet	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - grupe majore de ocupații - sexe	Național			
		Câștigul salarial mediu brut lunar realizat în luna octombrie de salariații care au lucrat întreaga lună, cu program complet	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - grupe majore de ocupații - pe ramuri ale industriei - sexe	Național	Câștigul salarial mediu în luna octombrie	- activități ale economiei naționale (învățământ, ocrotirea sănătății și cultură) - principale ocupații 2 - sexe	Național
		Costul mediu lunar al forței de muncă pe salariat	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2	Național	Costul mediu lunar al forței de muncă pe salariat	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni)	Național
					Cheltuieli pentru forța de muncă	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni) - componente ale cheltuielilor directe și indirecte	Național

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea cheltuielilor directe și indirecte ale costului forței de muncă	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2	Național	Structura cheltuielilor pentru forța de muncă (cheltuieli directe și indirecte)	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni) - defalcare pe componente	Național
		Costul mediu orar al forței de muncă pe salariat	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.2	Național			
		Indicatori structurali din statisticile câștigurilor salariale și costului forței de muncă		Național			
		Indicele trimestrial al costului orar al forței de muncă	- serie brută față de trimestrul precedent și cel corespunzător - serie ajustată față de trimestrul precedent și cel corespunzător - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.2 - efectul zilelor lucrătoare	Național			
		Locuri de muncă vacante	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - grupe majore de ocupații (ISCO-08)	Regiune	Locuri de muncă vacante	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni) - defalcare pe componente	Național

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Locuri de muncă : existente, nou create, lichidate, vacante	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni)	Național
					Mobilitatea salariaților: Angajați și Eliberați	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni)	Național
		Rata locurilor de muncă vacante	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - grupe majore de ocupații (ISCO-08)	Regiune			
		Numărul salariaților cu program complet de lucru care au fost plătiți întreaga lună, salariul brut de bază și venitul brut realizat în luna octombrie	- activități ale economiei naționale conform Rev. 2 - grupe majore de ocupații - sexe - forme de proprietate - grupe de vârstă	Național			
A. Statistică socială	Costul forței de muncă	Costul mediu lunar al forței de muncă pe salariat	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2	Național	Costul mediu lunar al forței de muncă pe salariat	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni)	Național

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Cheltuieli pentru forța de muncă	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni) - componente ale cheltuielilor directe și indirecte	Național
		Ponderele cheltuielilor directe și indirecte ale costului forței de muncă	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2	Național	Structura cheltuielilor pentru forța de muncă (cheltuieli directe și indirecte)	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni) - defalcare pe componente	Național
		Costul mediu orar al forței de muncă pe salariat	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.2	Național			
		Indicatori structurali din statisticile câștigurilor salariale și costului forței de muncă		Național			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
	Locuri de muncă vacante	Indicele trimestrial al costului orar al forței de muncă	- serie brută față de trimestrul precedent și cel corespunzător - serie ajustată față de trimestrul precedent și cel corespunzător - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.2 - efectul zilelor lucrătoare	Național				
		Locuri de muncă vacante	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - grupe majore de ocupații (ISCO-08)	Regiune	Locuri de muncă vacante	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni) - defalcare pe componente	Național	
						Locuri de muncă : existente, nou create, lichidate, vacante	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni)	Național
						Mobilitatea salariaților: Angajați și Eliberați	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev. 2 (diviziuni)	Național
		Rata locurilor de muncă vacante	- activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2 - grupe majore de ocupații (ISCO-08)	Regiune				
A. Statistică socială	Formarea profesională continuă	Întreprinderi care au oferit formare profesională continuă	- activități ale economiei naționale - categorii de unități - clase de mărime - forme de proprietate	Național				

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Participanți la cursurile de formare profesională continuă	- sexe - activități ale economiei naționale - clase de mărime - forme de proprietate	Național	Numărul salariaților care au beneficiat de formare profesională continuă	- activități ale economiei naționale - % față de numărul total al salariaților	Național
		Durata medie a cursurilor de formare profesională continuă	- sexe - activități ale economiei naționale - clase de mărime - forme de proprietate	Național			
		Costul formării profesionale continue	- elemente de cost - activități ale economiei naționale - clase de mărime - forme de proprietate	Național			
		Costul cursurilor formării profesionale continue	- elemente de cost - activități ale economiei naționale - clase de mărime - forme de proprietate	Național			
		Rata globală de participare pentru angajații din toate întreprinderile la cursuri de formare profesională continuă	- activități ale economiei naționale - sexe - clase de mărime - forme de proprietate	Național			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Rata de participare pentru angajații din întreprinderile care au oferit cursuri de formare profesională continuă	<ul style="list-style-type: none"> - activități ale economiei naționale - sexe - clase de mărime - forme de proprietate - grupe de vârstă 	Național	Procent față de numărul de salariați din activitatea respectivă	- activități ale economiei naționale	Național
		Repartizarea timpului de pregătire la cursuri de formare profesională continuă	<ul style="list-style-type: none"> - activități ale economiei naționale - clase de mărime - domenii de pregătire - forme de proprietate 	Național			
		Întreprinderi care au oferit formare profesională inițială și ponderea acestora în total întreprinderi	<ul style="list-style-type: none"> - activități ale economiei naționale - clase de mărime - categorii de unități - forme de proprietate 	Național			
A. Statistică socială	Populația activă - Ancheta forței de	Participarea populației la forța de muncă	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - medii de rezidență - date trimestriale și anuale 	Național	Participarea populației la forța de muncă	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - medii de rezidență - date anuale 	Național

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
	muncă în gospodării	Populația activă	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - stare civilă - date trimestriale și anuale 	Național	Populația activă (15 ani și peste)	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - statut economic - date anuale 	Național
		Rata de activitate	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - date trimestriale și anuale 	Regiune	Rata de activitate	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - medii de rezidență - nivel de instruire - date trimestriale și anuale 	Regiune
	Populația ocupată - Anchetă forței de muncă în gospodării	Populația ocupată	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - statutul profesional - stare civilă - nivel de instruire - activități - grupe de ocupații - forme de proprietate a locului de muncă - date trimestriale și anuale 	Național	Populația ocupată	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - statutul profesional - nivel de instruire - activități economice - grupe de ocupații - forme de proprietate a locului de muncă - date anuale 	Național

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Populația ocupată - sector informal	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - grupe de vârstă - tipul unității de producție - tipul locului de muncă - medii de rezidență - statutul profesional - activități economice - date anuale 	Național
					Populația de 15 ani și peste, aflată la lucru sau în căutare de lucru în străinătate	<ul style="list-style-type: none"> - date trimestriale și anuale - sexe - grupe de vârstă - nivel de instruire - țara de destinație - date anuale 	Național
		Populația ocupată și salariații după programul de lucru	<ul style="list-style-type: none"> - sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - program de lucru - activități CAEN 	Național			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Populația ocupată cu program de lucru parțial	<ul style="list-style-type: none"> - durata obișnuită a săptămânii de lucru - durata efectivă a săptămânii de lucru - sexe - medii de rezidență - statut profesional - date trimestriale și anuale 	Național	Populația ocupată cu program de lucru parțial	<ul style="list-style-type: none"> - durata săptămânii de lucru - sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - statut profesional - activități - date anuale 	Național
		Populația ocupată cu program de lucru complet	<ul style="list-style-type: none"> - durata obișnuită a săptămânii de lucru - durata efectivă a săptămânii de lucru - sexe - medii de rezidență - statut profesional - date trimestriale și anuale 	Național	Populația ocupată cu program de lucru complet	<ul style="list-style-type: none"> - durata săptămânii de lucru - sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - statut profesional - activități - date anuale 	Național
		Salariați cu regim de lucru permanent	<ul style="list-style-type: none"> - durata efectivă a săptămânii de lucru - sexe - medii de rezidență - date trimestriale și anuale 	Național			
		Salariați cu regim de lucru temporar	<ul style="list-style-type: none"> - durata obișnuită a săptămânii de lucru - sexe - medii de rezidență - date trimestriale și anuale 	Național			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Persoane care au o activitate secundară	- sexe - nivel de instruire - medii de rezidență - grupe de vârstă - date trimestriale și anuale	Național			
		Rata de ocupare	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - date trimestriale și anuale	Regiune	Rata de ocupare	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - nivel de instruire - date trimestriale și anuale	Regiune
	Șomeri BIM	Șomeri BIM	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - nivel de instruire - durata șomajului - date trimestriale și anuale	Național	Șomeri BIM	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - nivel de instruire - durata șomajului - date trimestriale și anuale	Național
		Șomeri BIM date cu frecvență lunară	- serie brută - serie ajustată sezonier - trend - sexe - grupe de vârstă	Național			
		Șomeri BIM care nu au lucrat niciodată	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - nivel de instruire - date trimestriale și anuale	Național			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Șomeri BIM care au lucrat înainte	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - nivel de instruire	Național			
		Rata șomajului BIM	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - date trimestriale și anuale	Regiune	Rata șomajului BIM	- sexe - medii de rezidență - date trimestriale și anuale	Regiune
		Rata șomajului BIM date cu frecvență lunară	- serie brută - serie ajustată sezonier - trend - sexe - grupe de vârstă	Național			
	Populația inactivă - Ancheta forței de muncă în gospodării	Populația inactivă	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - date trimestriale și anuale	Național			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Populația inactivă de 15 ani și peste	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - nivel de instruire - date trimestriale și anuale	Național	Populația inactivă de 15 ani și peste	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - nivel de instruire - stare civilă - motivul principal pentru care nu a dorit să lucreze - categoria de inactivitate - relația cu piața muncii - date anuale	Regiuni
		Persoane descurajate în a mai găsi un loc de muncă	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - date trimestriale și anuale	Național			
					Grupul NEET cu vârsta de 15-24 ani	-sexe - medii de rezidență -nivel de instruire	Regiuni
					Grupul NEET cu vârsta de 15-29 ani	-sexe - medii de rezidență -nivel de instruire	Regiuni
A. Statistică socială	Resurse de muncă	Resursele de muncă	- sexe	Județ			
		Rata de ocupare a resurselor de muncă	- sexe	Județ			
	Populația activă civilă	Populația activă civilă	- sexe	Județ			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
	- Balanța forței de muncă	Rata brută de activitate	- procente	Național			
		Rata de activitate a resurselor de muncă	- sexe	Județ			
	Populația ocupată civilă - Balanța forței de muncă	Populația ocupată civilă - Balanța forței de muncă	- sexe - activități ale economiei naționale conform CAEN Rev.1 și Rev. 2	Județ			
			- statutul profesional al populației ocupate și activități ale economiei naționale conform CAEN Rev,1 și Rev. 2 - forme de proprietate	Național			
	Șomeri înregistrați	Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii (serie lunară)	- sexe	Localitate			
			- categorii de șomeri (indemnizați / neindemnizați)	Județ			
			- categorii de șomeri - nivel de pregătire - sexe	Județ			
			- grupe de vârstă - durata șomajului	Național			
		Pondere șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii în total resurse de muncă (serie lunară)	- sexe	Localitate			

<i>Forță de muncă</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Rata șomajului	- sexe	Județ			
		Rata șomajului înregistrat la sfârșitul lunii (serie lunară)	- sexe	Județ			
		Persoane cuprinse în cursurile de formare profesională	- categorii de persoane cuprinse în cursurile organizate de pregătire - categorii de persoane după activitatea desfășurată	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [28],[37], [39], [41], [42], [81], [123], [125], [138] și [142].

Tabel A7.2 Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Forță de muncă

		Republica Moldova = 33			<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	Raion	
România = 67	Național	11	1		30
	Regiune	1	3		1
	Județ	2		3	12
	Localitate	1			2
<i>Nedisponibil</i>		8	3		

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A7.3 Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Forță de muncă

		Republica Moldova = 146			<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	Raion	
Romania = 260	Național	49	5	1	138
	Regiuni	2	10		6
	Judet	9		8	27
	Localitate	1			4
<i>Nedisponibil</i>		42	19		

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A7.4 Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Forță de muncă

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Condiții de muncă	
La nivel național, indicatorii privind situația <i>accidentelor de muncă, a conflictelor</i> apărute în cadrul societăților/instituțiilor sunt disponibili și pe activități ale economiei naționale începând cu anul 1992 și până în prezent.	Datele referitoare la <i>accidentele de muncă</i> sunt disponibile începând cu anul 1995 la nivel național, datele pe raioane fiind diseminate din 2003.
Câștig salarial	
<p><i>Evoluția reală a câștigului salarial</i> (ținând cont de inflație) este calculată și prezentată doar de INS, la nivel național, începând cu anul 1990.</p> <p>Disponibilitatea indicatorilor privind <i>salariul și numărul mediu de salariați la luna octombrie</i>, este limitată cronologic, fiind diseminați fie pentru anii 2005 și 2007, fie pentru 2011 și 2012, singurul indicator disponibil pe o perioadă mai îndelungată fiind salariul mediu brut de bază în luna octombrie al salariaților care au lucrat întreaga lună, cu program complet (perioada 1994-2012).</p> <p><i>Numărul salariaților cu program complet de lucru</i> care au fost plătiți întreaga lună, salariul brut de bază și venitul brut realizat în luna octombrie devin disponibili an de an, începând cu 2015 și până în prezent.</p>	Este disponibil doar câștigul salarial mediu în luna octombrie, datele fiind prezentate începând cu anul 2000.
Costul forței de muncă	
INS calculează <i>costul mediu orar al forței de muncă pe salariat</i> , pe activități CAEN, începând cu anul 2008. Din anul 2001 sunt disponibili prin baza de date Tempo-online o serie de <i>indicatori structurali din statisticile câștigurilor salariale și ai costului forței de muncă</i> .	În plus, BNS-ul prezintă începând cu anul 2011 și <i>cheltuielile pentru forța de muncă</i> , pe activități economice conform clasificării CAEM și pe componente ale cheltuielilor directe și indirecte. , în timp ce
Locuri de muncă vacante	
Spre deosebire de BNS, sunt calculați alți 2 indicatori: <i>indicele trimestrial al costului orar al forței de muncă</i> (față de trimestrul anterior și de cel corespunzător anului	Din anul 2015, BNS-ul oferă date statistice la nivelul țării, pe activități ale economiei naționale conform CAEM, pentru locurile de muncă : existente, nou create, lichidate, vacante, dar și

România	Republica Moldova
precedent, în serie brută și serie ajustată) și <i>rata locurilor de muncă vacante</i> , pe activități CAEN, datele fiind oferite trimestrial din anul 2005, diseminarea pe grupe majore de ocupații pentru acești indicatori făcându-se începând cu anul 2011.	pentru mobilitatea salariaților: angajați și eliberați. Aceste date nu sunt prezentate și de INS.
Formarea profesională	
Cu toate că diversitatea indicatorilor din acest subdomeniu este mai mare în cazul României, datele diseminate la nivel național sunt oferite pentru ani cincinali, respectiv 1999, 2005, 2010 și 2015. Se regăsesc în baza de date Tempo-online, informații referitoare la numărul întreprinderilor care au oferit formare profesională, durata medie a cursurilor de formare profesională continuă, costul formării profesionale continue, costul cursurilor formării profesionale continue, rata globală de participare pentru angajații din toate întreprinderile la cursuri de formare profesională continuă, rata de participare pentru angajații din întreprinderile care au oferit cursuri de formare profesională continuă, etc.	Informațiile specifice formării profesionale, se regăsesc pe site-ul BNS începând cu anul 2014, doar la nivel național și fac referire la: <i>numărul salariaților care au beneficiat de formare profesională continuă</i> , pe activități ale economiei naționale, respectiv procentul față de numărul de salariați din activitatea respectivă.
Ancheta forței de muncă în gospodării	
Astfel, sunt determinați indicatori comuni precum: <i>participarea populației la forța de muncă, populația activă, ratele de activitate, populația ocupată, populația ocupată cu program de lucru parțial, populația ocupată cu program de lucru complet, rata de ocupare, șomeri BIM, rata șomajului BIM și populația inactivă de 15 ani și peste</i> , în funcție de una sau mai multe variabile. Institutul Național de Statistică completează gama acestor indicatori cu unele date referitoare la: <i>salariații cu regim de lucru permanent, respectiv cu regim de lucru temporar, persoanele care au o activitate</i>	Sunt determinați indicatori precum: <i>participarea populației la forța de muncă, populația activă, ratele de activitate, populația ocupată, populația ocupată cu program de lucru parțial, populația ocupată cu program de lucru complet, rata de ocupare, șomeri BIM, rata șomajului BIM și populația inactivă de 15 ani și peste</i> , în funcție de una sau mai multe variabile. Baza de date a BNS-ului la acest subdomeniu oferă indicatori statistici ce nu se regăsesc în baza INS-ului, cum ar fi: - <i>populația ocupată - sector informal</i> , pe sexe, grupe de vârstă, tipul unității de producție, tipul locului de muncă, medii de rezidență, statutul

România	Republica Moldova
<p><i>secundară, șomerii BIM care nu au lucrat niciodată, șomerii BIM care au lucrat înainte, persoanele descurajate în a mai găsi un loc de muncă, iar începând cu anul 2004 sunt diseminate la nivel național șomerii BIM date cu frecvență lunară și ratele de șomaj BIM aferente, ca serie brută și ajustată, trend, pe sexe și grupe de vârstă.</i></p>	<p>profesional, activități economice - date anuale la nivel național începând cu anul 2003;</p> <p>- populația de 15 ani și peste, aflată la lucru sau în căutare de lucru în străinătate, pe sexe, grupe de vârstă, nivel de instruire, țara de destinație, ca date trimestriale și anuale la nivel național din anul 2000, iar la nivel regional disponibilitatea este din 2007.</p> <p>- Grupul NEET cu vârsta de 15-24 ani și grupul NEET cu vârsta de 15-29 ani, pe sexe, medii de rezidență și nivel de instruire, datele fiind diseminate anual la nivel regional din 2012 pentru populația stabilă și din anul 2016 pentru populația rezidentă. Conform definiției, în grupul NEET sunt incluse persoanele tinere care nu fac parte din populația ocupată, nu studiază/învață în cadrul sistemului formal de educație și nu participă la niciun fel de cursuri sau alte instruirii în afara sistemului formal de educație.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 8 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind NIVELUL DE TRAI

Tabel A8.1 Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Nivel de trai

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
A. Statistică socială	Sărăcie și excluziune socială	Pragul sărăciei relative	- persoană singură	Național			
		Rata sărăciei relative	- sexe - grupe de vârstă - statut ocupațional - tipul gospodăriei din care fac parte - înainte de transferurile sociale, inclusiv pensiile - înainte de transferurile sociale, exclusiv pensiile - pragurile de 40%, 50%, 60% și 70% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent	Național			
			- procent	Regional			
		Indicele inegalității veniturilor	- grupe de vârstă - sexe	Național			
		Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	- grupe de vârstă - sexe	Național			
		Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială	- grupe de vârstă - statut ocupațional - nivel de educație	Național			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Rata deprivării materiale	- din punct de vedere economic - din punct de vedere al înzestrării cu unele bunuri de folosință îndelungată - din punct de vedere al condițiilor de locuit	Național			
		Rata deprivării materiale severe	- sexe - grupe de vârstă	Național			
			- procent	Regional			
		Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE)	- sexe - grupe de vârstă - persoanelor de 18 ani și peste, după activitatea principală	Național			
			- procent	Regional			
		Rata persoanelor de sub 60 ani din gospodăriile cu intensitate foarte redusă a muncii	- sexe - grupe de vârstă	Național			
			- procent	Regional			
					Minimul de existență (medii lunare pe o persoană)	- categorii de populație - medii de rezidență - date semestriale și anuale	Național

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
A. Statistică socială	Accesul populației la TIC	Ponderea gospodăriilor care au acces la un computer acasă	<ul style="list-style-type: none"> - statutul ocupațional al capului gospodăriei - nivel de instruire al capului gospodăriei - grupa de vârstă a capului gospodăriei - medii de rezidență 	Național			
		Ponderea gospodăriilor care au acces la internet acasă	<ul style="list-style-type: none"> - statutul ocupațional al capului gospodăriei - nivel de instruire al capului gospodăriei - grupa de vârstă a capului gospodăriei - medii de rezidență - modalități de acces la internet - tipuri de conexiune stabilite 	Național			
		Persoane de 16-74 ani care au folosit vreodată computerul	<ul style="list-style-type: none"> - statutul ocupațional - nivel de instruire - grupa de vârstă - sexe - medii de rezidență 	Național			
		Structura persoanelor de 16-74 ani care au folosit computerul în ultimele 3 luni	<ul style="list-style-type: none"> - statutul ocupațional - frecvența folosirii - nivel de instruire - grupa de vârstă - sexe - medii de rezidență - locul folosirii 	Național			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Persoane de 16-74 ani care au accesat vreodată internetul	- statutul ocupațional - nivel de instruire - grupa de vârstă - sexe - medii de rezidență	Național			
		Structura persoanelor de 16-74 ani care au accesat internetul în ultimele 3 luni	- statutul ocupațional - frecvența folosirii - nivel de instruire - grupa de vârstă - sexe - medii de rezidență - locul folosirii	Național			
		Ponderea persoanelor de 16-74 ani care au comandat / cumpărat bunuri pe Internet în ultimele 12 luni	- statutul ocupațional - categorii de bunuri comandate/cumpărate de pe internet - nivel de instruire - sexe - medii de rezidență	Național			
A. Statistică socială	Înzestrarea cu bunuri de folosință îndelungată	- Bunuri de folosință îndelungată la 100 gospodării	- principale categorii sociale - medii de rezidență - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile	Național	- Bunuri de folosință îndelungată la 100 gospodării	- medii de rezidență - quintile	Național

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
			- principale bunuri de folosință îndelungată	Regiune		- principale bunuri de folosință îndelungată	Regiuni
					- Procentul înzestrării cu bunuri de folosință îndelungată	- medii de rezidență - quintile	Național
						- principale bunuri de folosință îndelungată	Regiuni
	Venituri	Veniturile totale medii lunare pe o gospodărie	- medii de rezidență - decile - sexe	Național			
			- categorii de venituri - principalele categorii sociale	Regiune			
		Veniturile totale medii lunare pe o persoană	- categorii de venituri - mărimea gospodăriei - medii de rezidență - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile	Național			
			- principalele categorii sociale	Regiune			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Veniturile disponibile medii lunare pe o persoană	<ul style="list-style-type: none"> - medii de rezidență - statutul socio-economic - tipul gospodăriei - numărul de copii în gospodărie - mărimea gospodăriilor - sexul capului gospodăriei - date trimestriale 	Național
						- surse de venit	Regiune
		Structura veniturilor totale ale gospodăriilor	<ul style="list-style-type: none"> - categorii de venituri - principalele categorii sociale - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile 	Național			
			- Total	Regiune			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
	Cheltuieli	Cheltuieli totale medii lunare pe o gospodărie	- medii de rezidență - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile	Național			
			- categorii de cheltuieli - principalele categorii sociale	Regiune			
		Cheltuieli totale medii lunare pe o persoană	- categorii de cheltuieli	Național			
			- principalele categorii sociale	Regiune			
		Cheltuieli totale de consum medii lunare pe o gospodărie	- medii de rezidență	Național			
			- categorii de cheltuieli - principalele categorii sociale	Regiune			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cheltuieli totale medii lunare ale gospodăriilor pe o persoană	- număr persoane din componență	Național	Cheltuieli de consum medii lunare pe o persoană	- medii de rezidență - statutul socio-economic - tipul gospodăriei - numărul de copii în gospodărie - mărimea gospodăriilor - sexul capului de gospodărie - date trimestriale	Național
		Structura cheltuielilor totale pe o gospodărie	- categorii de cheltuieli - categorii de venituri - principalele categorii sociale - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile	Național			Regiune
			- Total	Regiune			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Nivelul și structura cheltuielilor bănești de consum pe o gospodărie	<ul style="list-style-type: none"> - principalele categorii sociale - medii de rezidență - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile 	Național			
			- Total	Regiune			
		Structura cheltuielilor totale de consum pe o gospodărie	<ul style="list-style-type: none"> - categorii de cheltuieli totale de consum - principalele categorii sociale - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile 	Național			
			- Total	Regiune			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cumpărarea de produse agroalimentare și băuturi alcoolice pe (medii lunare pe o persoană)	- principalele categorii sociale - medii de rezidență - decile	Național			
			- principalele produse agroalimentare și băuturi alcoolice - cantitate și valoare	Regiune			
	Cheltuielile medii lunare pe o gospodărie pentru cumpărarea de mărfuri nealimentare	- medii de rezidență - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile	Național				
		- principalele mărfuri nealimentare - principalele categorii sociale	Regiune				
	Cheltuielile pentru cumpărarea produselor agroalimentare medii lunare pe o persoană	- medii de rezidență	Național				
		- principalele produse agroalimentare - principalele categorii sociale	Regiune				

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cheltuielile medii lunare pe o gospodărie pentru plata serviciilor	- medii de rezidență - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile	Național			
			- principalele categorii de servicii - principalele categorii sociale	Regiune			
	Consum	Consumul mediu lunar de produse alimentare pe o persoană	- medii de rezidență	Național			
				- principalele produse alimentare - principalele categorii sociale			
		Consumul mediu lunar de produse agroalimentare și băuturi alcoolice pe o persoană	- principalele categorii sociale - medii de rezidență - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile	Național			
				- principalele produse agroalimentare și băuturi alcoolice			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Consumul alimentar mediu zilnic pe o persoana	- elemente componente ale consumului alimentar, exprimat în calorii și factori nutritivi - principalele categorii sociale	Regiune			
		Cantitățile de produse agroalimentare cumpărate de o gospodărie -medii lunare pe o persoană	- medii de rezidență	Național			
			- principalele produse agroalimentare cumpărate - principalele categorii sociale	Regiune			
		Consumul mediu anual pe locuitor	- principalele produse alimentare și băuturi	Național	Consumul mediu anual pe persoană	- medii de rezidență	Național
						- principale produse alimentare	Regiuni
		Consumul alimentar mediu zilnic, pe locuitor, exprimat în calorii și factori nutritivi	- principale categorii sociale - medii de rezidență - mărimea gospodăriei - numărul de copii - nivel de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - sexul capului gospodăriei - decile	Național	Consumul produselor alimentare exprimat în calorii și factori nutritivi pe medii (medii zilnice pe o persoană)	- medii de rezidență	Național
			- categorii de produse pentru consumul exprimat în calorii și factori nutritivi	Regiune			-calorii si factori nutritivi

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova				
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare		
		Aportul caloric al principalelor produse agroalimentare consumate (medii lunare pe o gospodărie) - %	- principale categorii sociale - medii de rezidență - tipuri de produse	Național					
A. Statistică socială	Gospodării	Numărul mediu de membri componenți ai unei gospodării	- structura ocupațiilor membrilor gospodăriei - grupe de vârstă - sexe - medii de rezidență	Național	Mărimea medie a gospodăriilor : numărul mediu de persoane pe o gospodărie	- medii de rezidență - quintile	Național		
			- principalele categorii sociale	Macroregiuni					
			- număr	Regiuni					
							Mărimea medie a gospodăriilor cu copii	- numărul de copii - statutul socio-economic	Național
							Mărimea medie a gospodăriilor după tipul gospodăriilor	- medii de rezidență	Național
		Structura gospodăriilor	- medii de rezidență - mărimea gospodăriilor - numărul de copii - sexul capului gospodăriei - nivelul de instruire al capului gospodăriei - vârsta capului gospodăriei - statutul ocupațional - numărul persoanelor ocupate	Regiuni	Structura gospodăriilor după mărimea gospodăriilor	- medii de rezidență	- medii de rezidență	Național	
						- Total	Regiuni		
						Structura gospodăriilor după tipul gospodăriilor	- medii de rezidență	Național	
							- Total	Regiuni	
						Structura gospodăriilor după statutul socio-economic	- medii de rezidență	Național	
- Total	Regiuni								

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Structura gospodăriilor după numărul de copii	- medii de rezidență	Național
						- Total	Regiuni
		Distribuția persoanelor din gospodării	- medii de rezidență - mărimea gospodăriilor - numărul de copii - sexe - grupe de vârstă - statutul ocupațional	Național			
					Numărul de gospodării	- medii de rezidență	Național
						- Total -quintile	Regiuni
		Ponderea gospodăriilor care nu au putut efectua la timp unele cheltuieli	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - mărimea gospodăriei - medii de rezidență - tipul gospodăriei - sexul capului gospodăriei - grupa de vârstă a capului gospodăriei	Național			
			- tipuri de cheltuieli ce nu au putut fi plătite la timp	Regiuni			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea gospodăriilor după cheltuielile pe care și le pot permite	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - mărimea gospodăriei - medii de rezidență - tipul gospodăriei - sexul capului gospodăriei - grupa de vârstă a capului gospodăriei	Național			
			- tipuri de cheltuieli	Regiuni			
		Structura gospodăriilor după măsura în care fac față cheltuielilor curente	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - mărimea gospodăriei - medii de rezidență	Național			
			- măsura în care fac față cheltuielilor curente	Regiuni			
		Ponderea gospodăriilor după opinia capului gospodăriei cu privire la venitul bănesc minim pentru a face față cheltuielilor	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - mărimea gospodăriei - tipul gospodăriei - sexul capului gospodăriei - grupa de vârstă a capului gospodăriei - medii de rezidență	Național			
			- cel mai mic venit bănesc net lunar de care ar trebui să dispună	Regiuni			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Structura gospodăriilor după tipul locuinței ocupate	- statutul de ocupare a locuinței principale - dotarea utilitară a locuințelor - numărul camerelor de locuit - tipul de bunuri de folosință îndelungată din dotare - statutul ocupațional al capului gospodăriei - mărimea gospodăriei - tipul gospodăriei - sexul capului gospodăriei - grupa de vârstă a capului gospodăriei - medii de rezidență	Național	Structura gospodăriilor după modul de deținere a locuinței	- medii de rezidență	Național
			- tipul imobilului	Regiuni		- moduri de deținere	Regiuni
		Ponderea gospodăriilor cu probleme ale locuinței	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - statutul de ocupare al gospodăriei - tipul locuinței - mărimea gospodăriei - tipul gospodăriei - sexul capului gospodăriei - grupa de vârstă a capului gospodăriei - medii de rezidență	Național			
			- tipuri de probleme	Regiuni			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea gospodăriilor cu împrumuturi	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - mărimea gospodăriei - medii de rezidență	Național			
		Ponderea gospodăriilor după factorii care influențează mediul în care se află locuința	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - statutul de ocupare al gospodăriei - tipul locuinței - mărimea gospodăriei - tipul gospodăriei - sexul capului gospodăriei - grupa de vârstă a capului gospodăriei - medii de rezidență	Național			
			- factorii care influențează mediul în care se află locuința	Regiuni			
		Ponderea gospodăriilor care au realizat economii în ultimele 12 luni	- statutul ocupațional al capului gospodăriei	Național			
		Ponderea gospodăriilor care dețin o a doua locuință	- statutul ocupațional al capului gospodăriei	Național			
		Numărul gospodăriilor după dotarea cu bunuri de folosință îndelungată	- statutul ocupațional al capului gospodăriei	Național			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Numărul gospodăriilor după dotarea utilitară a locuințelor	- statutul ocupațional al capului gospodăriei	Național			
	Numărul gospodăriilor cu daune/furturi/asigurări	Gospodării care au suferit daune în ultimele 12 luni	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - tipul imobilului	Național			
		Gospodării care au suferit furturi în ultimele 12 luni	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - tipul imobilului - tipul de cartier/zona unde locuiesc	Național			
		Gospodării cu locuințe asigurate	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - tipul imobilului unde locuiesc - perioada construirii imobilului	Național			
		Gospodării după opinia capului gospodăriei cu privire la necesitatea existenței în cartier / localitate a unor utilități publice	- tipul utilității publice	Național			
		Gospodării după dotarea utilitară a locuințelor	Numărul mediu de persoane pe o cameră	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - statutul de ocupare a locuinței - mărimea gospodăriei	Național		

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova				
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare		
		Suprafața medie locuibilă pe o persoană	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - statutul de ocupare a locuinței - mărimea gospodăriei	Național					
		Suprafața medie utilă pe o persoană	- statutul ocupațional al capului gospodăriei - statutul de ocupare a locuinței - mărimea gospodăriei	Național					
						Structura gospodăriilor după suprafața totală a locuinței pe o persoană	- medii de rezidență	Național	
							- suprafața locuinței	Regiuni	
						Structura gospodăriilor după suprafața locuibilă a locuinței pe o persoană	- medii de rezidență	Național	
							- suprafața locuinței	Regiuni	
						Dotarea locuințelor cu comodități	- medii de rezidență - quintile	Național	
							- suprafața locuinței	Regiuni	
		Numărul persoanelor de 16 ani și peste	Structura persoanelor de 16 ani și peste după statut ocupațional curent	- sexe - grupe de vârstă - nivel de instruire - medii de rezidență		Național			
				- Total		Regiuni			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Structura persoanelor de 16 ani și peste, care au început să lucreze	- sexe - grupe de vârstă - nivel de instruire - statut ocupațional - medii de rezidență	Național			
		Structura persoanelor de 16 ani și peste după opinia privind starea de sănătate	- sexe - grupe de vârstă - statut ocupațional - medii de rezidență	Național			
		Ponderea persoanelor de 16 ani și peste care suferă de o boală cronică sau invaliditate	- starea de sănătate auto-declarată - limitarea activităților zilnice - necesitatea consultării unui specialist - sexe - statut ocupațional - medii de rezidență	Național			
			- grupe de vârstă	Regiuni			
		Ponderea persoanelor de 16 ani și peste după măsura în care le-a fost afectată activitatea zilnică	- grupe de vârstă - sexe - statut ocupațional - medii de rezidență	Național			
		Ponderea persoanelor de 16 ani și peste care nu au putut să consulte un medic specialist	- sexe - grupe de vârstă - statut ocupațional - medii de rezidență	Național			

<i>Nivel de trai</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea persoanelor de 16 ani și peste care nu au putut să consulte un medic specialist după motivul invocat	- sexe - grupe de vârstă - statut ocupațional - medii de rezidență	Național			
		Ponderea persoanelor de 16 ani și peste care nu au putut să consulte un medic stomatolog	- sexe - grupe de vârstă - statut ocupațional - medii de rezidență	Național			
		Ponderea persoanelor de 16 ani și peste care nu au putut să consulte un medic stomatolog după motivul invocat	- sexe - grupe de vârstă - statut ocupațional - medii de rezidență	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [60],[63], [64], [81],[123] și [138].

Tabel A8.2 Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Nivel de trai

		Republica Moldova = 19		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	
România=71	Național		2	32
	Regiune	1	7	29
<i>Nedisponibil</i>		3	6	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A8.3 Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Nivel de trai

		Republica Moldova =56		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	
Romania=332	Național	10	1	269
	Regiune	1	7	44
<i>Nedisponibil</i>		28	9	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A8.4 Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Nivel de trai

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Venituri, cheltuieli, consum	
<p>Numărul indicatorilor disponibili referitori la venituri, cheltuieli și consum, la nivelul României, respectiv al regiunilor componente este mult mai mare decât cel diseminat în Republica Moldova.</p> <p>Calculează <i>veniturile totale medii lunare pe o persoană</i> și <i>veniturile totale medii lunare pe o gospodărie</i>, structura acestor venituri în funcție de o varietate de variabile: categorii de venituri, mărimea gospodăriei, numărul de copii, etc.</p> <p>Prezintă prin baza sa de date, dar și prin publicațiile trimestriale disponibile pe site, o <i>detaaliere a cheltuielilor efectuate de gospodării</i>, la nivel de regiune, cum ar fi: nivelul și structura cheltuielilor bănești de consum, cumpărarea de produse agroalimentare și băuturi alcoolice (medii lunare pe o persoană), cheltuielile medii lunare pe o gospodărie pentru cumpărarea de mărfuri nealimentare, cheltuielile medii lunare pe o gospodărie pentru plata serviciilor etc.</p> <p>La capitolul <i>consum</i>, prezintă o gamă mai detaliată a indicatorilor specifici comparativ cu Republica Moldova, unde sunt disponibili la nivel regional din 2006 doar informații cu privire la consumul mediu anual pe persoană (pe principalele produse alimentare) și consumul produselor alimentare exprimat în calorii și factori nutritivi pe medii (medii zilnice pe o persoană), pe calorii și factori nutritivi.</p>	<p>Calculează <i>venitul disponibil mediu lunar pe o persoană</i>.</p> <p>La capitolul <i>cheltuieli</i>, calculează și diseminează <i>cheltuielile de consum medii lunare pe o persoană</i>, în funcție de o serie de variabile: statutul socio-economic, tipul gospodăriei, numărul de copii în gospodărie, mărimea gospodăriilor, sexul capului de gospodărie (date trimestriale la nivel național) și în funcție de destinația cheltuielilor la nivel regional.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 9 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind PROTECȚIA SOCIALĂ

Tabel A9.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Protecția socială

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
A. Statistica socială	Protecția socială a șomerilor	Cheltuieli anuale cu protecția socială a șomerilor	- categorii de cheltuieli cu protecția socială a șomerilor	Județ			
		Media lunară a indemnizației de șomaj	- categorii de elemente pentru indemnizația de șomaj - categorii de cheltuieli cu protecția socială a șomerilor	Național			
		Cheltuielile publice pe piața muncii	- categorii de cheltuieli - tipuri de intervenții publice	Național			
	Pensionari	Numărul mediu al pensionarilor	- sistem de pensionare - serie anuală	Național	Persoane care primesc pensii	- categorii de pensii	Național
		Numărul mediu trimestrial / anual al pensionarilor	- sistem de pensionare - tipuri de pensii	Național	Pensionari aflați în evidența organelor de asigurări sociale	- categorii de pensionare - sexe	Național

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
			- tipuri de asigurări sociale (invaliditate pe grade de invaliditate, IOVR, beneficiari de ajutor social de stat, agricultori)	Județ		- sexe - grupe de vârstă	Raioane
		Numărul mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat la sfârșitul anului	- sistem de pensionare - categorii valorice de pensii	Național			
			- total	Județ			
					Numărul pensionarilor la 1 ianuarie	- categorii de pensionare - tipuri de evidență	Național
					Persoane aflate în evidența organelor de asigurare socială (cu excepția angajaților organelor de forță)	- categorii de pensii	Național
					Pensionari la 10000 persoane în vârstă de 57 ani și peste	- categorii de pensionari	Raioane
					Pensionari încadrați în câmpul muncii, la 10 000 persoane	- sexe	Raioane

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Pensionari pentru limita de vârstă	- sexe - grupe de vârstă - sector economic	Național
						- total	Raioane
					Pensionari pentru limită de vârstă la 10000 persoane în vârstă de 57 ani și peste	- sector economic - sexe	Raioane
					Ponderea pensionarilor angajați în câmpul muncii	- procent	Raioane
					Ponderea pensionarilor care beneficiază de pensii cu cuantum minim	- procent	Raioane
					Numărul mediu de pensionari pentru limita de vârstă la 100 persoane în vârstă aptă de muncă	- total	Raioane

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Pensionari de dizabilitate	- grupe de vârstă - grad de dizabilitate - cauza de dizabilitate	Național
						- sexe	Raioane
					Persoane care contribuie la sistemul de asigurări sociale	- sexe - grupe de vârstă	Național
	Pensie	Pensia medie lunară	- sistem de pensionare	Național			
		Pensia medie lunară de asigurări sociale de stat și agricultori	- tipuri de asigurări sociale - trimestriale și anuale	Județ			
		Pensia medie lunară trimestrială și anuală	- sistem de pensionare	Național			
			- tipuri de asigurări sociale (invaliditate pe grade de invaliditate, IOVR, beneficiari de ajutor social de stat, agricultori)	Județ			
					Mărimea medie a pensiei pentru limită de vârstă	- sectoare economice - sexe	Raioane

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Sumele cuvenite drept pensii conform deciziei	- tipuri de asigurări sociale (invaliditate pe grade de invaliditate, IOVR, beneficiari de ajutor social de stat, agricultori)	Județ			
		Indicii pensiei medii reale a pensionarilor de asigurări sociale de stat, inclusiv pensiile M.Ap., M.A.I., S.R.I	- ani de bază	Național			
		Bilete pentru tratament balnear și odihnă acordate prin asigurările sociale de stat	- tipuri de asigurări sociale - stațiuni balneoclimaterice	Național			
		Cheltuieli efectuate pentru odihnă și tratament - asigurări sociale de stat și agricultori	- tipuri de asigurări sociale	Național			
	Asistență socială				Mărimea medie a indemnizațiilor pentru copii	- tipul indemnizației - asigurată /neasigurată	Național

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Raportul dintre indemnizațiile pentru copii și minimul de existență pentru copii	- tipul indemnizației - asigurată /neasigurată	Național
		Minori cu deficiențe din unitățile de asistență specială	- tipuri de unități	Național			
		Unități de învățământ special	- tipuri de unități școlare din învățământul special	Național			
		Minori cu deficiențe din învățământul special	- tipuri de unități școlare din învățământul special - nivel de instruire - vârste	Național			
		Beneficiari din sistemul de protecție a copilului aflat în dificultate	- forme de protecție a copilului aflat în dificultate	Național			
		Numărul copiilor din centrele de plasament	- forme de proprietate - grupe de vârste	Național			

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Centre de plasament pentru protecția copilului aflat în dificultate	- tipuri de unități pentru protecția copilului aflat în dificultate	Național			
		Centre pentru asistarea adulților	- tipuri de unități pentru asistarea adulților	Național			
		Adulți asistați în centre speciale	- tipuri de unități pentru asistarea adulților	Național			
		Cămine pentru persoane vârstnice	- forme de proprietate - forme de finanțare	Județ			
					Case internat pentru bătrâni și persoane cu dizabilități	- pe tipuri (bătrâni și persoane adulte cu dizabilității și copii cu dizabilități)	Național
		Capacitatea din cămine pentru persoane vârstnice	- forme de proprietate - forme de finanțare	Județ			
		Numărul mediu lunar de beneficiari din cămine pentru persoane vârstnice	- forme de proprietate - forme de finanțare	Județ			

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Număr persoane în casele internat pentru bătrâni și persoane cu dizabilități	- pe tipuri (bătrâni și persoane adulte cu dizabilității și copii cu dizabilități)	Național
		Numărul cererilor în așteptare în cămine pentru persoane vârstnice	- forme de proprietate - forme de finanțare	Județ			
		Cheltuieli de funcționare a căminelor pentru persoane vârstnice	- forme de proprietate - forme de finanțare - tipuri de bugete/ subvenții/fonduri	Județ			
					Numărul secțiilor de asistență socială la domiciliu	- număr	Național
		Persoane adulte îngrijite în centre de asistență specială ale autorității naționale pentru persoanele cu handicap	- tipuri de unități pentru asistarea adulților - tipuri de deficiențe	Național			
					Numărul bătrânilor și persoanelor cu dizabilități	- număr (mii persoane)	Național

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Personal în centre pentru asistarea adulților	- tipuri de unități pentru asistarea adulților - categorii de personal	Național			
					Numărul lucrătorilor sociali în asistența socială a vârstnicilor și a persoanelor inapte de muncă	- număr	Național
		Cheltuieli pentru protecția specială a persoanelor cu handicap neinstituționalizate	- forme de asistență socială	Național			
					Beneficiari de ajutoare materiale	- tipuri de beneficiari	Național
		Beneficiari de drepturi bănești de asistență socială	- forme de asistență socială	Național			
		Numărul mediu lunar de beneficiari ai prestațiilor acordate persoanelor cu handicap	- forme de asistență socială	Județ			

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Sume platite pentru beneficiarii prestațiilor acordate persoanelor cu handicap	- forme de asistență socială	Județ			
		Numărul mediu lunar al beneficiarilor pentru indemnizația lunară de hrană pentru persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA	- copii și adulți - medii de rezidență	Județ			
		Sumele plătite pentru indemnizația lunară de hrană pentru persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA	- copii și adulți - medii de rezidență	Județ			
		Numărul mediu lunar de beneficiari ai alocației pentru susținerea familiei	- tip de familie	Județ			
		Numărul mediu lunar al copiilor beneficiari ai alocației pentru susținerea familiei	- medii de rezidență	Județ			

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Sume plătite beneficiarilor de alocație pentru susținerea familiei	- total	Județ			
		Numărul mediu lunar de familii sau persoane singure beneficiare de ajutoare sociale pentru venitul minim garantat	- numărul persoanelor ce compun o familie	Județ			
		Sume plătite beneficiarilor de ajutoare sociale pentru venitul minim garantat	- total	Județ			
		Numărul lunar de unități beneficiare de subvenții pentru asociații și fundații	- total	Județ			
		Numărul lunar de beneficiari de subvenții pentru asociații și fundații	- total și asociații și fundații	Județ			
		Numărul lunar de persoane beneficiare de subvenții pentru asociații și fundații	- total	Județ			

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Sume plătite ca subvenții pentru asociații și fundații	- total	Județ			
		Cantine de ajutor social	- forme de proprietate	Județ			
		Capacitatea cantinelor de ajutor social	- forme de proprietate	Județ			
		Numărul mediu zilnic de beneficiari ai cantinelor de ajutor social	- forme de proprietate	Județ			
		Numărul cererilor în așteptare la cantinele de ajutor social	- forme de proprietate	Județ			
		Cheltuielile de funcționare a cantinelor de ajutor social	- forme de proprietate - tipuri de bugete / fonduri	Județ			
		Veniturile și cheltuielile de protecție socială	- categorii - scheme de protecție socială	Național			
		Cheltuielile de protecție socială	- funcții de protecție socială - categorii de cheltuieli - scheme de protecție socială	Național			

<i>Protecție socială</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea cheltuielilor din cadrul fiecărei funcții de protecție socială în total cheltuieli de protecție socială	- funcții de protecție socială	Național			
		Ponderea cheltuielilor de protecție socială în PIB	- funcții de protecție socială	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [41],[42], [81], [100], [123], [135], [137] și [138].

Tabel A9.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Protecție socială

		Republica Moldova = 22		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=52	Național	2		21
	Județ		1	28
<i>Nedisponibil</i>		10	9	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A9.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Protecție socială

		Republica Moldova =53		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
Romania=130	Național	2		53
	Județ	1	1	73
<i>Nedisponibil</i>		35	14	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A9.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Protecție socială

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Pensionari/Pensie	
<p>Pentru situația prezentă în județe, din anul 1990 sunt oferite date la <i>numărul mediu al pensionarilor (anual și trimestrial), pe tipuri de asigurări sociale</i>.</p> <p>Diseminarea <i>pensiei medii lunare, pe sisteme de pensionare</i> se face din anul 1990, iar din anul 1996 sunt disponibile la nivel de județ valorile pensiei medii lunare de asigurări sociale de stat și pentru agricultori, date trimestriale și anuale, iar în publicațiile on-line disponibile pe site defalcarea acestor valori se face și pe tipuri de asigurări sociale: de invaliditate (pe grade), beneficiari de ajutor social, etc.</p>	<p>Despre <i>numărul pensionarilor pentru limită de vârstă</i> (sexe, grupe de vârstă, sectoare economice) din Republica Moldova putem obține date la nivel național din anul 2006, pentru situația de la nivelul raioanelor din 2008, dar doar pe total.</p> <p>Datele statistice ale <i>pensionarilor cu dizabilități</i>, pe sexe, grupe de vârstă, grad de dizabilitate se găsesc în baza de date începând cu anul 2006 la nivel național, începând cu anul 2016 și pe cauze de dizabilitate, iar pentru situația acestor pensionari la nivel de raion, doar pe sexe, începând cu anul 2016.</p> <p>Menționăm că se diseminează începând cu anul 2008 la nivel de raion o serie de indicatori relativi de genul: <i>ponderea pensionarilor care beneficiază de pensii cu cuantum minim, numărul mediu de pensionari pentru limita de vârstă la 100 persoane în vârstă aptă de muncă</i>, iar din anul 2012: <i>pensionari la 10000 persoane în vârstă de 57 ani și peste, pensionari încadrați în câmpul muncii ce revin la 10000 persoane, pensionari pentru limită de vârstă la 10000 persoane în vârstă de 57 ani și peste</i>.</p>
Asistență socială	
<p>Indicatorii diseminați on-line prin baza de date Tempo-online, începând cu anul 1990, sunt: <i>unitățile de învățământ special</i> (pe tipuri de unități școlare) și <i>minorii cu deficiențe din învățământul special</i> (pe tipuri de unități școlare, din 1995 numărul minorilor fiind defalcat și pe vârste și nivel de instruire), din 1991 la nivel național este prezentată situația pe tipuri de unități a minorilor cu deficiențe din unitățile de asistență specială.</p> <p>Începând cu anul 1999 sunt furnizate date referitoare la <i>centrele de plasament pentru protecția copilului aflat în dificultate</i>, respectiv <i>beneficiarii</i> acestor centre, iar din</p>	<p>Din Anuarul statistic al Republicii Moldova, se pot obține și date referitoare la: numărul caselor internat pentru bătrâni și persoane cu dizabilități, a persoanelor din aceste case, numărul secțiilor de asistență socială la domiciliu, numărul bătrânilor și persoanelor cu dizabilități, numărul lucrătorilor sociali în asistența socială a vârstnicilor și a persoanelor inapte de muncă, precum și numărul beneficiarilor de ajutoare materiale (pe tipuri de beneficiari). Toate aceste date sunt disponibile doar la nivel național.</p>

România	Republica Moldova
<p>2004 sunt disponibile date cu privire la numărul copiilor aflați în centrele de plasament, pe grupe de vârstă și forme de proprietate ale acestor centre.</p> <p>Referitor la centrele pentru asistarea adulților, căminele pentru persoanele vârstnice și numărul adulților asistați în centre speciale, respectiv personalul disponibil, menționăm că datele sunt disponibile on-line la nivel național începând cu 1995, iar pentru situația de la nivel județean începând cu anul 2012. Anul 2012 este anul de start și pentru diseminarea la nivel de județ a indicatorilor ce privesc activitatea căminelor pentru persoane vârstnice (capacitate, număr mediu de beneficiari, număr cereri, cheltuieli de funcționare).</p> <p>Anul 2011 este anul de debut în diseminarea on-line a celor mai mulți indicatori la nivel de județ cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> -numărul mediu lunar al beneficiarilor pentru indemnizația lunară de hrană pentru persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA și sumele totale plătite, pe medii de rezidență, dar și defalcat pe copii și adulți; -numărul mediu lunar de beneficiari ai alocației pentru susținerea familiei, pe tipuri de familie și numărul mediu lunar al copiilor beneficiari ai alocației pentru susținerea familiei, pe medii de rezidență; -numărul mediu lunar de familii sau persoane singure beneficiare de ajutoare sociale pentru venitul minim garantat și sumele totale plătite acestora; -numărul lunar de unități beneficiare de subvenții pentru asociații și fundații, numărul lunar de beneficiari de subvenții pentru asociații și fundații, numărul lunar de persoane beneficiare de subvenții pentru asociații și fundații și totalul sumelor plătite ca subvenții pentru asociații și fundații. 	

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 10 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind EDUCAȚIA

Tabel A10.1 - Comparații ale sistemului educațional conform Clasificării Internaționale Standard a Educației ISCED 2011 între România și Republica Moldova

Niveluri	Sistemul educațional din România	Sistemul educațional din Republica Moldova
Nivel 0	Educație timpurie: - învățământ antepreșcolar - învățământ preșcolar	Educație timpurie
Nivel 1	Învățământ primar	Învățământ primar
Nivel 2	Învățământ secundar inferior: gimnazial	Învățământ secundar, ciclul I : gimnazial (clasele V-IX)
Nivel 3	Învățământ secundar superior: - liceal și profesional (ciclu inferior și ciclu superior)	Învățământ secundar, ciclul II : - liceal (clasele X-XII) - învățământ profesional tehnic secundar (pentru absolvenții de gimnaziu) - învățământ profesional tehnic postsecundar (primii 2 ani pentru absolvenții gimnaziilor)
Nivel 4	Învățământ terțiar nonuniversitar: postliceal și de maiștri	Învățământ profesional tehnic secundar (pentru absolvenții școlilor medii de cultură generală și liceelor)
Nivel 5	-	Învățământ profesional tehnic postsecundar (exclus primii 2 ani pentru absolvenții gimnaziilor)
Nivel 6	Învățământ superior – universitar de licență	Studii superioare de licență (ciclul I)
Nivel 7	Învățământ superior – universitare de master sau echivalent (studii și cursuri postuniversitare)	Studii superioare de master (ciclul II) Programe de lungă durată de prim nivel echivalente la nivelul 7 (studiile superioare integrate, inclusiv cele medicale și farmaceutice)
Nivel 8	Studii universitare de doctorat și post doctorale	Studii superioare de doctorat (ciclul III) Programe de postdoctorat

Elaborat de autor după: [68, pg.5] și [133,pg.16] și prezentat de autor în [56].

Tabel A10.2 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind EDUCAȚIA

<i>Educație timpurie - antepreșcolar și preșcolar</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
A. Statistică socială	Unități	Unități	- categorii de unități - forme de proprietate - medii de rezidență	Județ	Instituții de educație timpurie	- forme de proprietate - medii de rezidență	Național
			- niveluri de educație	Localitate		- număr	Raioane
					Locuri și grupe	- forme de proprietate - medii de rezidență	Național
		Gradul de cuprindere în învățământ a populației de vârstă școlară	- grupe de vârstă - sexe	Național			
	Populația școlară	Copii înscriși în învățământul antepreșcolar și preșcolar	- vârste	Național	Copii	- vârste - forme de proprietate - medii de rezidență	Național
			- sexe - forme de proprietate - limbi de predare - medii de rezidență	Județ			
			- niveluri de educație	Localitate			
	Personal didactic	Personalul didactic	- sexe - forme de proprietate - limbi de predare - medii de rezidență	Județ	Cadre didactice	- funcții - medii de rezidență	Național
			- niveluri de educație	Localitate			
	Infrastructură	Săli de clasă (cabine școlare/amfiteatre)	- niveluri de educație	Localitate			
PC-uri		- niveluri de educație	Localitate				

<i>Educație - Învățământ preuniversitar</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub- domeniu	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
A. Statistică socială	Unități școlare	Unitățile școlare	- categorii de unități școlare - forme de proprietate - medii de rezidență	Județ	Instituții de învățământ	- forme de proprietate - medii de rezidență	Național
			- niveluri de educație	Localitate		- pe tipuri de instituții	Raioane
		Gradul de cuprindere în învățământ a populației de vârsta școlară	- grupe de vârstă - sexe	Național		Rata de cuprindere în niveluri educaționale: brută și netă	- sexe - nivele educaționale
	Populația școlară	Populația școlară	- vârste școlare	Național	Elevi	- grupe de vârstă școlare - sexe	Național
			- sexe - forme de învățământ - forme de proprietate - medii de rezidență	Județ			
			- niveluri de educație	Localitate			
		Elevi înscriși în învățământul preuniversitar	- după studiul limbilor moderne	Național	Elevi în instituțiile de învățământ primar și secundar general	- pe clase - sexe - tip de instituție - medii de rezidență	Național
			- niveluri de educație - limbi de predare	Județ		- total	Raioane
		Elevi înscriși în învățământul profesional, postliceal și de maiștri	- tipuri de școli - profiluri de pregătire	Național	Elevi în instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar și tehnic postsecundar	- sexe	Raioane

<i>Educație - Învățământ preuniversitar</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
	Personal didactic	Personalul didactic	- sexe - forme de proprietate - limbi de predare - medii de rezidență	Județ	Cadre didactice	- tipul instituțiilor - formă de proprietate	Național	
			- niveluri de educație	Localitate		- vechimea pedagogică	Raioane	
	Infra-structură	Săli de clasă (cabine școlare/amfiteatre)	- niveluri de educație	Localitate				
		Laboratoare școlare	- niveluri de educație	Localitate				
		Săli de gimnastică	- niveluri de educație	Localitate				
		Ateliere școlare	- niveluri de educație	Localitate				
		Terenuri de sport	- niveluri de educație	Localitate				
		Bazine de înot	- niveluri de educație	Localitate				
		PC-uri	- niveluri de educație	Localitate	Asigurarea cu calculatoare	în instituțiile de învățământ primar și secundar general	Raioane	
	Absolvenți	Absolvenți	- sexe - forme de învățământ	Județ	Absolvenți		- tipuri de instituții	Național
			- niveluri de educație	Localitate				

<i>Educație - Învățământ preuniversitar</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub- domeniu	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Absolvenți în învățământul profesional, postliceal și de maiștri	- tipuri de școli - profiluri de pregătire	Național	Absolventi in institutiile de invatamint profesional tehnice secundar	- sexe	Raioane
	- tipuri de instituții - domenii de formare profesională - profesii - forme de finanțare					Național	
	Absolventi in institutiile de invatamint profesional tehnice postsecundar				- sexe	Raioane	
					- domenii de formare profesională - forme de finanțare	Național	
		Numărul elevilor care au promovat examenul de bacalaureat	- pe sexe	Județ			
		Rata abandonului în învățământul preuniversitar	- niveluri de educație	Județ			

<i>Educație - Învățământ superior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
A. Statistică socială	Unități	Instituții de învățământ superior de licență	- forme de proprietate - medii de rezidență	Localitate	Instituții de învățământ superior	- forme de proprietate	Național
		Facultăți	- forme de proprietate	Județ			
					Instituții de învățământ cu activitate de doctorat		- forme de proprietate
	Populație școlară	Studenti și cursanți înscriși în învățământul superior	- vârste - grupe de specializări	Național	Studenti în instituțiile de învățământ superior : Înmatriculați și Număr de studenți	- domenii generale de studiu - cicluri - forme de proprietate - forme de învățământ - sexe	Național
			- niveluri de instruire - sexe - medii de rezidență - forme de învățământ - studenți străini	Județ			
			- forme de proprietate	Localitate			
		Cursanți înscriși la programele doctorale și postdoctorale	- grupe de specializări - forme de învățământ	Național	Doctoranzi: înmatriculați și Număr de doctoranzi	- forme de proprietate - sursa de finanțare - formă de învățământ - sexe	Național
	- forme de proprietate	Localitate					
	Personalul didactic	Personalul didactic	- sexe - forme de proprietate - medii de rezidență	Județ			
	Infrastructură	Săli de clasă (cabine școlare/amfiteatre)	- niveluri de educație - forme de proprietate	Localitate			

<i>Educație - Învățământ superior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimesiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Laboratoare școlare					
		Săli de gimnastică					
		Ateliere școlare					
		Terenuri de sport					
		Bazine de înot					
		PC-uri					
	Absolvenți	Absolvenți în învățământul superior	- pe grupe de specializari - forme de învățământ - sexe - medii de rezidență	Județ	Absolvenți în învățământul superior	- domenii generale de studii - cicluri - forme de proprietate - forme de învățământ -sexe	Național
- forme de proprietate - nivel de instruire			Localitate				
						Absolvenți în învățământul superior de stat	- finanțarea studiilor
		Absolvenți cu diplomă - doctorat și programe postdoctorale	- forme de proprietate	Județ	Absolvenți ai studiilor doctorale	- forme de proprietate - sursa de finanțare - formă de învățământ - sexe	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [37] și [81] și prezentat de autor în [56].

Tabel A10.3 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru Educație

		Republica Moldova = 21		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=38	Național	1	3	1
	Județ	1	1	4
	Localitate	5	7	15
<i>Nedisponibil</i>		3		

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A10.4 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Educație

		Republica Moldova =79		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
Romania=127	Național	6	3	8
	Județ	18	1	28
	Localitate	9	11	43
<i>Nedisponibil</i>		26	5	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A10.5 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Educație

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Învățământ antepreșcolar și preșcolar (educație timpurie)	
<p>Indicatorii privind <i>unitățile</i> din acest tip de învățământ pe categorii de unități și forme de proprietate, la nivel de județ sunt disponibili începând cu anul 1990, datele referitoare la nivelurile de educație pe localități sunt diseminate începând cu anul 1992, iar cele pe medii de rezidență le regăsim cu anul 1996.</p> <p>Valorile indicatorilor privind <i>gradul de cuprindere în învățământ a populației de vârstă</i> specifică educației timpurii, diseminate la nivel național, atât pe sexe cât și pe grupe de vârstă, încep cu anul 1990.</p> <p>În ceea ce privește <i>copiii înscriși în învățământul antepreșcolar și școlar</i>, datele diseminate on-line, pe sexe, forme de învățământ, forme de proprietate și limbi de predare încep cu anul 1990, anul de start pentru acest indicator pe vârste (date la nivel național) și pe medii de rezidență (date la nivel județean) este anul 1995. Datele la nivel de localitate, pe niveluri de educație se regăsesc în baza de date a INS începând cu anul 1992, dar pentru cele de la nivel județean se găsesc date din 1990.</p> <p>Informațiile referitoare la <i>personalul didactic</i> specific educației timpurii, se regăsesc pe site-ul INS începând cu anul 1990, dar pentru nivelurile de educație la nivel de localitate anul de început este 1992.</p> <p><i>Sălile de clasă</i> la nivel național se diseminează începând cu anul 1990, iar pe localități începând cu anul 1993, în timp ce dotarea cu PC-uri la nivel județean s-o regăsim din 2001, datele pe localitate fiind diseminate începând cu anul 2007.</p>	<p><i>Instituțiile de educație timpurie</i> de la nivelul Republicii Moldova, atât pe forme de proprietate și medii de rezidență se regăsesc on-line începând cu anul 2000, iar la nivel de raioane începând cu anul 2003.</p> <p><i>Capacitatea instituțiilor de educație timpurie</i> pe medii de rezidență se diseminează la nivel național începând tot cu anul 2000.</p> <p>Referitor la indicatorul „<i>copii</i>”, Biroul Național de Statistică diseminează on-line acest indicator, pe forme de proprietate și pe medii de rezidență începând cu anul 2000, iar pe vârste anul de start fiind 2003, toate aceste date fiind la nivel național, în timp ce pentru situația pe raioane regăsim numărul de copii pe grupe de vârstă stabilite începând cu anul 2008.</p> <p><i>Personalul didactic</i> este prezentat pe două perioade de timp: 2000-2012, respectiv 2013 și până în prezent, indicator diseminat la nivel național pe medii de rezidență, dar și pe anumite funcții. După nivelul de studii diseminarea on-line se face pe raioane începând cu anul 2003.</p> <p>Din păcate, <i>indicatorii de infrastructură</i> nu sunt diseminați on-line de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.</p>

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Învățământ preuniversitar	
<p>Institutul Național de Statistică diseminează on-line cea mai mare parte a indicatorilor specifici acestui tip de învățământ, la nivel național și județean începând cu anul 1990, iar la nivel de localitate începând cu anul 1992, cu următoarele excepții:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pentru elevii înscriși în învățământul preuniversitar, după studiul limbilor moderne: începând cu 1996 (la nivel național); -pentru elevii înscriși în învățământul profesional, postliceal și de maiștri, după tipurile de școli și profiluri de pregătire: începând cu 1993 (la nivel național); -pentru infrastructura învățământului preuniversitar, pe localități, începând cu anul 1993 pentru sălile de clasă, laboratoare școlare, ateliere școlare, iar pentru sălile de gimnastică, terenurile de sport, bazinele de înot și PC-urile din dotare, anul de start este 2007 (pentru acești ultimi indicatori datele la nivel de județ sunt disponibile începând cu anul 2001). -pentru absolvenții pe localități: începând cu 2010. Absolvenții în învățământul profesional, postliceal și de maiștri, pe tipuri de școli și profiluri de pregătire : începând cu anul 1993 la nivel național. -Numărul elevilor care au promovat examenul de bacalaureat, pe sexe : începând cu 2010 (la nivel județean) -Rata abandonului în învățământul preuniversitar, pe niveluri de educație: începând cu 2010 (la nivel județean). 	<p>Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova diseminează on-line cea mai mare parte a indicatorilor specifici acestui tip de învățământ, la nivel național începând cu anul 2000, iar la nivel de Raion începând cu anul 2003, cu următoarele excepții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rata de cuprindere în niveluri educaționale: brută și netă, pe sexe și niveluri educaționale: începând cu 1999 (la nivel național); - Elevii (exprimat în mii persoane), pe tipuri de instituții: începând cu 1992 (la nivel național); - Elevi în instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar și tehnic postsecundar, pe sexe începând cu 2008 (la nivel de Raion); - Cadre didactice după vechimea pedagogică: începând cu 2010 (la nivel Raion); - Asigurarea cu calculatoare: începând cu 2008 (la nivel de Raion); - Absolvenți în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar, pe sexe: începând cu 2008 (la nivel de Raion)..

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138] și prezentat detaliat de autor în una din lucrările sale [56].

Anexa 11 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor privind SĂNĂTATEA

Tabel A11.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Sănătate

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
<i>Statistică socială</i>	Infrastructura sanitară	Unități sanitare	- categorii de unități sanitare - forme de proprietate	Localitate	Rețeaua instituțiilor medicale	- spitale și instituții de tip ambulatoriu/policlinică - forme de proprietate	Național	
						Numărul instituțiilor medico-sanitare	- grupe mari de instituții	Raioane
		Paturi în unitățile sanitare	- specialități medicale- tipuri de îngrijire medicală - tipul spitalelor	Județ	Numărul paturilor în spitale	- specialități medicale	Național	
			- categorii de unități sanitare - forme de proprietate	Localitate		- număr	Raioane	
		Numărul paturilor de spital la 100000 locuitori	- total	Național	Numărul paturilor de profil terapeutic la 10 000 locuitori	- număr	Raioane	
		Numărul populației ce revine la 1 pat de spital	- total	Național				

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
	Personal sanitar	Personalul medico-sanitar	- categorii de cadre sanitare - forme de proprietate	Localitate	Personalul medical mediu	- specialități	Național	
			- grupe de vârstă	Județ		- număr	Raioane	
		Personalul medico-sanitar cu studii superioare	- forme de proprietate - medii de rezidență - grupe de vârstă	Județ				
		Numărul medicilor	- specializarea medicală - medii de rezidență - sexe - rezidenți	Județ	Numărul medicilor	- specialități	Național	
			- forme de proprietate	Localitate		- număr	Raioane	
		Numărul medicilor la 100000 locuitori	- total	Național	Numărul medicilor serviciului sanitaro-epidemiologic la 10 000 locuitori	- număr	Raioane	
					Numărul medicilor de familie la 10 000 locuitori	- număr	Raioane	
		Numărul medicilor stomatologilor/ dentiștilor la 100000 locuitori	- total	Național	Numărul medicilor stomatologilor/ dentiștilor la 10 000 locuitori	- număr	Raioane	

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Numărul farmaciștilor la 100000 locuitori	- total	Național			
					Vizite la medici, inclusiv în scop profilactic	- tipuri de medici	Național
					Vizite la medici, inclusiv în scop profilactic la 100 000 locuitori	- tipuri de medici	Național
					Numărul mediu de vizite la medic în an la un locuitor	- medic și medic de familie	Raioane
					Numărul personalului sanitar mediu la 10 000 locuitori	- total	Raioane
					Numărul asistentelor medicale la 10 000 locuitori	- total	Raioane
					Nivelul de completare al instituțiilor medico-sanitare cu medici (%)	- grupe mari de instituții	Raioane
					Nivelul de completare al instituțiilor medico-sanitare cu personal medical mediu (%)	- grupe mari de instituții	Raioane
		Pacienți internați	- tipuri de unități - sexe - forma de proprietate	Județ			

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Durata totală de spitalizare	- tipuri de unități - sexe	Județ			
		Pacienți ieșiți din spital, pe clase de boli	- clasificarea internațională a maladiilor Revizia a X a 1994	Național			
					Morbiditatea populației: Prevalența (total bolnavi înregistrați pe parcursul anului)	- clase de boli	Național
					Morbiditatea populației: Incidența (bolnavi aflați în evidență cu diagnosticul stabilit pentru prima dată)	- clase de boli	Național
					Morbiditatea populației la 100000 locuitori - Incidență	- clase de boli	Raioane
					Morbiditatea populației la 100000 locuitori - Prevalență	- clase de boli	Raioane
					Morbiditatea populației prin unele boli infecțioase	- tipuri de boli infecțioase - medii de rezidență - date trimestriale pentru principalele boli	Național

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Morbiditatea populației prin tuberculoză activă - Incidență	- sexe - grupe de vârstă	Național
					Morbiditatea populației prin tuberculoză activă	- tipuri de persoane cu morbidități - medii de rezidență	Național
					Morbiditatea populației prin tumori maligne	- grupe de vârstă - sexe - anumite localizări	Național
					Morbiditatea populației prin boli venerice	- tipuri de persoane cu morbidități - tipuri de boli venerice - grupe de vârstă - sexe - medii de rezidență	Național
					Morbiditatea populației prin tulburări mentale și de comportament	- tipuri de persoane cu morbidități	Național
					Morbiditatea populației prin tulburări narcologice	- tipuri de persoane cu morbidități - tipuri de boli - medii de rezidență	Național
					Morbiditatea femeilor prin diferite boli	- tipuri de persoane cu morbidități - tipuri de boli	Național
					Intervenții chirurgicale la 100 000 locuitori	- număr	Raioane

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Incidența copiilor în primii 5 ani de viață la 1000 copii de vârstă respectivă	- număr	Raioane
		Dotarea unităților sanitare	- tipul echipamentelor sanitare cu tehnologie avansată - forme de proprietate - tipuri de unități	Național			
		Numărul de autosanitare pentru asistența medicală de urgență	- număr	Județ			
		Persoane bolnave transportate de asistența medicală de urgență	- număr	Județ			
		Persoane asistate de asistența medicală de urgență	- număr	Județ			
					Stații, substații, puncte de asistență medicală de urgență	- medii de rezidență	Național
					Numărul personalului ocupat la stațiile de urgență	- categorii de personal - medii de rezidență	Național

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Solicitări de asistență medicală de urgență	- număr - rezolvate	Județ	Solicitări de asistență medicală de urgență deserveite	- medii de rezidență	Național
					Solicitări de asistență medicală de urgență la 1000 locuitori	- număr	Raioane
		Centre de recoltare și conservare a sângelui	- număr	Național			
		Sânge recoltat	- total	Național			
		Bolnavi transfuzați	- total	Național			
		Cantitatea de sânge și plasmă transfuzată	- total	Național			
		Cazuri noi de îmbolnăvire	- clase de boli conform clasificării internaționale a maladiilor Revizia a X a 1994	Național			
		Cazuri noi de îmbolnăvire prin unele boli infecțioase și parazitare	- categorii de boli infecțioase și parazitare	Național			
		Distribuția cazurilor de SIDA înregistrate	- sexe - grupe de vârstă - calea de transmitere	Național			

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Repartizarea persoanelor admise la tratament, ca urmare a consumului de droguri	- sexe - grupe de vârstă - tipuri de droguri	Național			
					Copii cuprinși cu vaccinări preventive	- boli - vârste	Național
		Înteruperile de sarcină	- grupe de vârstă ale mamei	Național	Total întreruperi de sarcină	- număr - grupe de vârstă	Național
		Înteruperile de sarcină la 1000 femei	- grupe de vârstă ale mamei	Național	Înteruperi de sarcină la 1000 femei	- număr - grupe de vârstă	Național
					Înteruperi de sarcină la 1000 femei în vârstă de 15-49 ani	- număr - grupe de vârstă	Național
		Înteruperile de sarcină la 1000 născuți vii	- grupe de vârstă ale mamei	Național	Înteruperi de sarcină la 100 născuți vii	- număr	Raioane
	Sistemul conturilor de sănătate	Cheltuieli curente pentru sănătate	- principalele surse de finanțare - categorii de servicii - categorii de furnizori	Național	Cheltuieli pentru ocrotirea sănătății	- Total	Național
					Ponderea cheltuielilor pentru ocrotirea sănătății în bugetul consolidat	- %	Național
					Ponderea cheltuielilor pentru sănătate în PIB	- %	Național

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
	Persoanele cu dizabilități	Unități sanitare pentru persoanele cu dizabilități	- medii de rezidență - tipuri de unități	Județ			
		Paturi în unitățile sanitare pentru persoanele cu dizabilități	- medii de rezidență	Județ			
		Personal în unitățile sanitare pentru persoanele cu dizabilități	- categorii de personal - medii de rezidență	Județ			
		Pacienți internați înregistrați în unitățile pentru persoanele cu dizabilități	- medii de rezidență - sexe	Județ			
		Durata totală de spitalizare a pacienți internați înregistrați în unitățile pentru persoanele cu dizabilități	- total	Județ			
						Persoane în vârstă de 18 ani și peste, recunoscute cu dizabilitate primară	- sexe - grupe de vârstă - medii de rezidență - gradul de dizabilitate - cauzele dizabilității

Sănătate		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Persoane în vârstă de 18 ani și peste, recunoscute cu dizabilitate primară la 100 000 locuitori	- număr	Raioane
					Copii în vârstă de până la 18 ani recunoscuți cu dizabilitate primară	- cauzele dizabilității	Național
					Copii în vârstă de până la 18 ani aflați în evidență (la sfârșitul anului)	- cauzele dizabilității	Național
					Copii cu dizabilități în vârstă de până la 18 ani aflați în evidență (la sfârșitul anului) la 1000 copii de vârsta respectivă	- număr	Raioane

Elaborat de autor pe baza datelor din: [6], [23], [26], [37], [39], [81], [97], [123], [132] și [138].

Tabel A11.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Sănătate

		Republica Moldova=47		
		Național	Raion	Nedisponibil
Romania=35	Național	3	4	12
	Județ	1		11
	Localitate	1	3	
<i>Nedisponibil</i>		21	14	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A11.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Sănătate

		Republica Moldova=98		
		Național	Raion	Nedisponibil
Romania=83	Național	8	4	25
	Județ	3	1	32
	Localitate	1	2	7
<i>Nedisponibil</i>		56	23	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A11.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Sănătate

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Asistență sanitară	
<p>Principalii indicatori ai asistenței sanitare fac referire la <i>pacienții internați, pacienții ieșiți din spital pe clase de boli, durata de spitalizare</i>, aceste date fiind disponibile la nivel național în România prin baza de date Tempo-online (din anul 1993), iar datele disponibile la nivel de județ sunt prezentate în publicația: <i>Activitatea unităților sanitare</i>. Sunt disponibile în publicația statistică online a activității unităților sanitare date referitoare la <i>dotarea unităților sanitare</i>, pe tipuri de unități și forme de proprietate, în funcție de tipul echipamentelor sanitare cu tehnologie avansată disponibilă.</p> <p>Informațiile la nivelul României cu privire la <i>asistența medicală de urgență</i> (număr de autosanitare, persoane bolnave transportate, persoane asistate) și a centrelor de transfuzie (număr centre, sânge recoltat, bolnavi transfuzați) sunt disponibile în baza de date începând cu anul 1990, datele la nivel de județ privind asistența medicală de urgență fiind disponibile doar în publicații.</p>	<p>Pentru situația înregistrată în Republica Moldova, se calculează distinct 2 indicatori principali ai morbidității populației - <i>Prevalența (total bolnavi înregistrați pe parcursul anului) și Incidența (bolnavi aflați în evidență cu diagnosticul stabilit pentru prima dată)</i>, indicatori calculați la nivel național, pe clase de boli, începând cu anul 1995, iar în profil teritorial, acești indicatori sunt calculați la 100.000 locuitori, pe clase de boli începând cu anul 2008. Pentru perioada 2008-2017, la nivel de raioane este redată și incidența copiilor în primii 5 ani de viață la 1.000 copii de vârstă respectivă și numărul intervențiilor chirurgicale la 100.000 locuitori.</p> <p>Baza de date oferă pentru <i>asistența de urgență</i>, la nivel de raioane, doar numărul de solicitări de asistență medicală de urgență la 1.000 locuitori, pentru perioada 2008-2017, în anuarele statistice fiind disponibile la nivel național informațiile cu privire la numărul de stații, substații, puncte de asistență medicală de urgență (pe medii de rezidență), numărul personalului ocupat la stațiile de urgență (pe categorii de personal și medii de rezidență), precum și numărul solicitărilor de asistență medicală de urgență deservite (pe medii de rezidență).</p> <p>Pentru perioada 1995-2018, sunt prezentate în baza de date, date la nivel național referitoare la <i>numărul copiilor cuprinși cu vaccinări preventive (pe vârste și boli) și a numărului de întreruperi de sarcină (pe grupe de vârstă)</i>. Pentru acest ultim indicator, seria de date este revizuită începând cu anul 2014, calculându-se și numărul de avorturi la 1.000 femei, pe total și pe grupe de vârstă. Pentru situația în profil teritorial, s-a calculat și diseminat <i>numărul de întreruperi de sarcină la 100 născuți vii, începând cu anul 1995</i>.</p>

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Sistemul conturilor de sănătate	
<p>Sistemul conturilor de sănătate, prezintă situația <i>cheltuielilor curente pentru sănătate</i> (pe principalele surse de finanțare, categorii de servicii, categorii de furnizor), diseminate în România la nivel național începând cu anul 2011.</p>	<p>Datele disponibile privind <i>cheltuielile curente pentru sănătate</i>, per total, sunt diseminate începând cu anul 1998, inclusiv ponderea cheltuielilor pentru ocrotirea sănătății în bugetul consolidat și ponderea cheltuielilor pentru sănătate în PIB.</p>
Persoanele cu dizabilități	
<p>Studiind publicațiile statistice ale Institutului Național de Statistică ce sunt puse la dispoziție gratuit pe site, se obțin date la nivel de județ a <i>numărului de unități sanitare pentru persoanele cu dizabilități</i> (pe tipuri de unități) și <i>baza materială a acestora, personalul aferent (categorii de personal), numărul de pacienți internați înregistrați în unitățile pentru persoanele cu dizabilități (pe sexe)</i>, precum și <i>durata totală de spitalizare a pacienților internați înregistrați în astfel de unități</i>.</p>	<p>Statistica oficială a Republicii Moldova, prin baza sa de date on-line, oferă posibilitatea utilizatorilor de a obține date referitoare la: <i>numărul persoanelor în vârstă de 18 ani și peste, recunoscute cu dizabilitate primară și numărul copiilor în vârstă de până la 18 ani recunoscuți cu dizabilitate primară și a celor care se află în evidență (în funcție de gradul de dizabilitate și pe cauze ale dizabilității)</i> la nivel național, începând cu anul 2000.</p> <p>Pentru situația din profil teritorial, nu se oferă valori absolute ci doar indicatori calculați la 100.000 locuitori, date ce sunt disponibile din 2008.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 12– Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul CULTURĂ

Tabel A12.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Cultură

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
<i>A. Statistică socială</i>	Biblioteci	Biblioteci	- categorii de biblioteci	Localități	Biblioteci	- tipuri de biblioteci	Național	
			- forme de proprietate - medii de rezidență	Regiuni		- număr	Raioane	
			- numărul volumelor existente - niveluri de educație școlară (pentru bibliotecile școlare)	Național	Biblioteci publice	- medii de rezidență	Național	
		Volume existente	- niveluri de educație școlară (pentru bibliotecile școlare)	Național	Cărți si reviste	Cărți si reviste din biblioteci publice	- tipuri de biblioteci	Național
			- forme de proprietate - medii de rezidență - nou intrate în cursul anului	Regiuni				
			- categorii de biblioteci	Județ	- număr		Raioane	
			- număr	Localități	- medii de rezidență		Național	
					Cărți si reviste din biblioteci publice în medie pe o bibliotecă		- medii de rezidență	Național
					Cărți si reviste din biblioteci publice în medie pe un utilizator		- medii de rezidență	Național

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Cărți și reviste din biblioteci publice în medie la 100 locuitori	- număr	Raioane
		Colecțiile bibliotecilor, intrările și eliminările de documente	- categorii de biblioteci - fluxuri de documente - tipuri de colecții	Național			
		Volume eliberate	- niveluri de educație școlară (pentru bibliotecile școlare)	Național	Cărți și reviste eliberate	- medii de rezidență - tipuri de biblioteci	Național
			- forme de proprietate - medii de rezidență	Regiuni		- număr	Raioane
			- categorii de biblioteci	Județ			
			- număr	Localități			
					Cărți și reviste eliberate din biblioteci publice în medie pe un utilizator	- medii de rezidență	Național
					Utilizatori	- medii de rezidență	Național
					Utilizatori în medie pe o bibliotecă publică	- medii de rezidență	Național
		Cititori activi	- niveluri de educație școlară (pentru bibliotecile școlare)	Național	Utilizatori activi	- tipuri de biblioteci	Național
			- forme de proprietate - medii de rezidență	Regiuni			
			- categorii de biblioteci	Județ			

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
			- număr	Localități			
					Utilizatori activi la 10.000locuitori	- număr	Raioane
					Vizite	- număr	Raioane
						- medii de rezidență - tipuri de biblioteci	Național
		Împrumutul interbibliotecar	- categorii de biblioteci - tipuri de tranzacții - interne / externe	Național			
		Personalul angajat din biblioteci	- categorii de personal - sexe - tipul normei de lucru - nivel de educație al personalului - medii de rezidență - grupe de vârstă	Național			
			- categorii de biblioteci	Județ			
			- număr	Localități			
		Numărul programelor și proiectelor educative pentru populație	- categorii de biblioteci - categorii de programe - pe grupe de vârstă a populației - medii de rezidență	Național			
	Exploatare și producție cinematografică	Cinematografe	- categorii de cinematografice	Județ	Instalații cinematografice	- număr	Național
		Săli de spectacole	- număr	Județ			
		Locuri în sălile de cinematograf	- categorii de cinematografice	Județ			

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
		Spectacole cinematografice	- categorii de cinematografice	Județ				
		Spectatori	- categorii de cinematografice	Județ	Spectatori ai reprezentațiilor cinematografice	- număr	Național	
					Spectatori ai reprezentațiilor cinematografice la 1000 locuitori	- număr	Național	
		Producția națională de filme	- categorii de filme produse - tipuri de filme	Național				
		Proiecția de filme naționale și internaționale	- categorii de filme	Național				
	Instituții de spectacol	Instituții și companii de spectacole sau concerte		- limba de desfășurare	Național	Instituții culturale	- medii de rezidență	Național
				- categorii de instituții de spectacol - forme de proprietate	Județ		- număr	Raioane
				- număr	Localități	Teatre și instituții muzicale	- tipuri de instituții	Național
					Case și cămine de cultură	- medii de rezidență	Național	
		Titluri piese, spectacole concerte, evenimente (titluri)		- limba de desfășurare	Național			
				- categorii de instituții de spectacol - pe tipuri: repertorii și evenimente - premiere - forme de proprietate	Județ			

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Spectacole și concerte la instituțiile și companiile de spectacole sau concerte	- limba de desfășurare	Național	Spectacole și concerte în teatre și instituții	- tipuri de instituții	Național
			- categorii de instituții de spectacol - loc de desfășurare (sală proprie) - forme de proprietate	Județ			
		Spectatori și auditori la reprezentații artistice	- limba de desfășurare	Național	Spectatori în teatre și instituții	- tipuri de instituții	Național
			- categorii de instituții de spectacol - loc de desfășurare (sală proprie) - forme de proprietate	Județ			
			- număr	Localități			
					Spectatori în teatre și instituții la 1000 locuitori	- tipuri de instituții	Național
		Locuri în sălile de spectacole și concerte	- limba de desfășurare	Național	Locuri în sălile de spectacole	- medii de rezidență	Național
			- categorii de instituții de spectacol - forme de proprietate	Județ		- număr	Raioane
			- număr	Localități			
					Locuri în sălile de spectacole la 1000 locuitori	- medii de rezidență - număr	Național Raioane

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
					Locuri în sălile de spectacole și conferințe din case și cămine de cultură	- medii de rezidență	Național	
		Personalul angajat din instituțiile și companiile de spectacole	- categorii de personal - sexe - tipul normei de lucru - nivel de educație al personalului - medii de rezidență - grupe de vârstă	Național				
			- categorii de instituții și companii de spectacole	Județ				
			- număr	Localități				
	Muze	Muze și colecții publice	- profilul muzeelor (tipuri) - medii de rezidență - forme de proprietate	Județ	Muze	- număr	Raioane	
				- număr		Localități	- tipuri de muzee	Național
			Bunuri culturale și naturale	- profilul muzeelor (tipuri) - medii de rezidență - forme de proprietate	Județ			
			Număr expoziții	- profilul muzeelor (tipuri) - tipuri de expoziții - medii de rezidență - forme de proprietate	Județ			

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Suprafața totală de expunere	- profilul muzeelor (tipuri) - tipuri de expoziții - medii de rezidență - forme de proprietate	Județ			
		Vizitatori în muzee și colecții publice	- modul de acces	Național	Vizite	- număr	Raioane
			- profilul muzeelor (tipuri) - tipuri de organizări (individual/grupuri) - medii de rezidență - forme de proprietate	Județ			
			- număr	Localități			
					Piese de muzeu din fondurile de bază	- număr	Raioane
		Expoziții specifice muzeelor și colecțiilor publice	- tipuri de expoziții - profilul muzeelor (tipuri) - tipuri de organizatori - interne / externe - forme de proprietate - medii de rezidență	Județ			
		Publicații specifice muzeelor și colecțiilor publice	- profilul muzeelor (tipuri) - titluri - tiraj - forme de proprietate - medii de rezidență	Județ			

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Numărul programelor și proiectelor educative pentru populație	- profilul muzeelor (tipuri) - categorii de programe - pe grupe de vârstă a populației - medii de rezidență	Național			
		Personal angajat în muzee și colecții publice	- profilul muzeelor (tipuri) - categorii de personal - sexe - tipul normei de lucru - nivel de educație al personalului - medii de rezidență - grupe de vârstă	Național	Lucrători	- număr	Raioane
			- număr	Localități			
	Edituri	Edituri	- tipul publicației - forme de proprietate - medii de rezidență	Național			
		Titluri periodice	- tipul publicației - modalitatea de apariție: online / tipărite - forme de proprietate - medii de rezidență	Național			
		Tirajul anual al publicațiilor periodice tipărite	- tipul publicației - forme de proprietate - medii de rezidență	Național			

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cărți și broșuri tipărite, intrate în Depozitul Legal al Bibliotecii Naționale	- domenii editoriale - elemente componente pentru producția de cărți - titluri - tiraje	Național	Cărți și broșuri (unități de tipar)	- număr - tiraj - limba publicării	Național
		Manuale școlare și cursuri universitare tipărite	- elemente componente pentru producția de cărți - limba de predare - categorii de manuale - titluri - tiraje	Național			
		Ziare	- limba de apariție a periodicelor	Național	Ziare (publicații)	- număr - limba publicării - tiraj unic - tiraj anual	Național
			- tipuri de ziare (cotidiene / necotidiene) - periodicitatea de apariție - titluri online / tipărite - tirajul anual al ziarelor tipărite - forme de proprietate	Județ			
		Reviste și alte publicații tipărite	- limba de apariție a periodicelor - domenii de apariție	Național	Reviste și alte publicații periodice	- număr - limba publicării - tiraj anual	Național
			- titluri online / tipărite - periodicitatea de apariție - tirajul anual al publicațiilor tipărite - forme de proprietate	Județ			

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Personalul editurilor	<ul style="list-style-type: none"> - categorii de personal - sexe - tipul normei de lucru - nivel de educație al personalului - medii de rezidență - grupe de vârstă 	Național			
	Emisiuni radio-tv	Număr posturi radio	<ul style="list-style-type: none"> - aria geografie de acoperire - publice și private 	Național			
		Durata emisiunilor radio	<ul style="list-style-type: none"> - genuri de emisiuni radio - în limbile minorităților naționale - emisiuni interne și externe - forme de proprietate - pe categorii de emisiuni a celor cu proprietatea majoritar privată 	Național			
		Structura programelor difuzate de posturile de radio	<ul style="list-style-type: none"> - feluri de emisiuni după zona de emisie - forma de proprietate - pe categorii de emisiuni a celor cu proprietatea majoritar privată 	Național			
		Număr posturi tv	<ul style="list-style-type: none"> - aria geografie de acoperire - publice și private 	Național			

Cultură		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Durata emisiunilor de televiziune	<ul style="list-style-type: none"> - genuri de emisiuni - în limbile minorităților naționale - emisiuni interne și externe - forme de proprietate - pe categorii de emisiuni a celor cu proprietatea majoritar privată 	Național			
		Structura programelor difuzate de posturile de televiziune	<ul style="list-style-type: none"> - feluri de emisiuni după zona de emisie - forma de proprietate - pe categorii de emisiuni a celor cu proprietatea majoritar privată 	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [5], [23], [26], [37], [81], [123] și [138].

Tabel A12.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Cultură

		Republica Moldova =		<i>Nedisponibil</i>
		34		
		Național	Raion	
România = 48	Național	1		17
	Regiune			
	Județ	6		9
	Localitate	5	8	2
<i>Nedisponibil</i>		9	5	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A12.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Cultură

		Republica Moldova = 65		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România = 207	Național	5		105
	Regiune	2		7
	Județ	13	1	62
	Localitate	4	7	1
<i>Nedisponibil</i>		28	5	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria "*Nedisponibil*" include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

**Tabel A12.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor
indicatori statistici din subdomeniul Cultură**

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Activitatea bibliotecilor	
<p><i>Volumele existente</i> înscrise în registrul de inventar al bibliotecilor se diseminează începând cu anul 1990, iar la nivel de localitate datele sunt disponibile începând cu anul 2011.</p> <p>Datele referitoare la <i>volumele eliberate</i> pe localități (în România) sunt diseminate începând cu anul 2001, iar cele pe categorii de biblioteci, la nivel național le regăsim începând cu anul 1990.</p> <p>În ceea ce privește <i>cititorii activi</i>, datele diseminate on-line, la nivel de județ încep cu anul 1990, anul de start pentru acest indicator pe localități fiind anul 2011.</p> <p>În plus, Institutul Național de Statistică mai calculează și alți indicatori statistici pe care Biroul Național de Statistică din Republica Moldova nu-i furnizează online, nici măcar la nivel național. Acești indicatori sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> -personalul angajat pe categorii de personal, sexe, nivel de educație, medii de rezidență, grupe de vârstă, tipul normei de lucru, începând cu anul 1990 pentru situația de la nivel național, la nivel de localitate anul de început fiind 2011. -colecțiile bibliotecilor, intrările și eliminările de documente, date disponibile la nivel național, pe categorii de biblioteci, tipuri de colecții și flux de documente; -împrumutul interbibliotecar, la nivel național, pe categorii de biblioteci, tipuri de tranzacții și tipuri de împrumuturi: interne și/sau externe; -numărul programelor și proiectelor educative pentru populație, la nivel național, pe categorii de biblioteci, categorii de programe, medii de rezidență, grupe de vârstă a populației. 	<p>Correspondentul <i>volumelor existente</i> îl regăsim sub denumirea de cărți și reviste, care la nivel național se diseminează începând cu anul 2007, în timp ce numărul cărților și revistelor din bibliotecile publice (mii exemplare) îl regăsim pentru analiză, la nivel de raioane, începând cu anul 2003. În plus față de valorile absolute referitoare la numărul de cărți și reviste, BNS calculează și unii indicatori relativi, respectiv: <i>numărul de cărți și reviste din bibliotecile publice ce revin în medie pe o bibliotecă și numărul de cărți și reviste din bibliotecile publice ce revin în medie pe un utilizator</i>, ce sunt diseminați la nivel național începând cu anul 1995.</p> <p>Numărul de <i>cărți și reviste eliberate</i> la nivel național se regăsesc din 1995, iar cele pe tipuri de biblioteci din anul 2007. Valorile acestui indicator, la nivel de raion le regăsim din anul 2008. Și în acest caz, sunt calculați și diseminați la nivel național și pe medii de rezidență, <i>numărul de cărți și reviste eliberate din bibliotecile publice ce revin în medie la un utilizator</i>, începând cu anul 1995.</p> <p>Referitor la indicatorul <i>utilizatori activi</i>, Biroul Național de Statistică diseminează on-line acest indicator pe tipuri de biblioteci, începând cu anul 1995, iar pentru raioane s-a calculat numărul de utilizatori activi ce revin la 10.000 locuitori, anul de start fiind 2008</p> <p>Biroul Național de Statistică diseminează și alți indicatori pe care nu-i regăsim în statisticile online din România, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -numărul total al utilizatorilor și numărul utilizatorilor ce revin în medie pe o bibliotecă publică, pe medii de rezidență, la nivel național - începând cu anul 1995; -vizite la biblioteci, la nivel național, pe medii de rezidență (începând cu anul 1995) și pe tipuri de biblioteci (începând cu anul 2007);

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Activitatea instituțiilor de spectacole	
<p>Informațiile mai detaliate referitoare la <i>numărul instituțiilor și companiilor de spectacole sau concerte</i> pe care le putem obține pentru situația din România se referă la limba de desfășurare (date la nivel național), pe categorii de instituții și forme de proprietate le regăsim la nivel de județ, și doar ca număr total la nivel de localitate.</p> <p><i>Capacitatea</i> acestor instituții reprezentată de locurile în sălile de spectacole și concerte este diseminată ca număr total la nivel de localitate, informații mai detaliate referitoare la numărul de locuri pe categorii de instituții și formele de proprietate ale acestora ne sunt oferite doar pentru situația la nivel de județ din România.</p> <p><i>Spectacolele și concertele</i> oferite de instituțiile și companiile de spectacole sau concerte se diseminează pe tipuri de instituții, până la nivel de județ. Date referitoare la acest indicator, la nivel de județ, le regăsim și în funcție de locul de desfășurare (dacă este sala proprie sau nu), forme de proprietate și categorii de instituții de spectacol, iar datele referitoare la limba de desfășurare a acestor spectacole și concerte le putem obține doar pentru nivelul național.</p> <p>Beneficiarii acestor activități specifice instituțiilor de spectacole sunt evident <i>spectatorii și auditorii</i> la reprezentațiile artistice. Numărul acestora este diseminat pe tipuri de instituții, și putem afla și informații la nivel de județ referitoare la numărul acestora pe categorii de instituții de spectacol, în funcție de locul de desfășurare și forma de proprietate a instituțiilor ce au avut asemenea beneficiari.</p>	<p>Numărul <i>instituțiilor și companiilor de spectacole sau concerte</i> este diseminat pe medii de rezidență la nivel național și ca număr total pe raioane, iar datele referitoare la numărul de teatre și instituții muzicale, case și cămine de cultură sunt prezentate doar la nivel național.</p> <p><i>Capacitatea</i> acestor instituții reprezentată de locurile în sălile de spectacole și concerte este diseminată ca număr total la nivel de raion</p> <p>BNS calculează, spre deosebire de INS, și unii indicatori relativi, cum ar fi: <i>locurile în sălile de spectacole ce revin la 1.000 locuitori</i> (la nivel de raioane, iar și pe medii de rezidență la nivel național).</p> <p><i>Spectacolele și concertele</i> oferite de instituțiile și companiile de spectacole sau concerte se diseminează pe tipuri de instituții, doar la nivel național.</p> <p><i>Numărul spectatorilor și auditorilor</i> este diseminat la nivel național, pe tipuri de instituții.</p> <p>BNS vine în ajutorul utilizatorilor de date statistice și prin calcularea și prezentarea <i>numărului de spectatori în teatre și instituții ce revin la 1.000 locuitori</i>, pe tipuri de instituții (la nivel național).</p>

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Emisiuni radio-tv	
<p>În domeniul culturii se includ și emisiunile radio-tv, dar INS calculează și diseminează la nivel național date referitoare la <i>numărul posturilor radio, durata emisiunilor radio, structura programelor difuzate de posturile de radio, numărul posturilor tv, durata emisiunilor de televiziune și structura programelor difuzate de posturile de televiziune.</i></p> <p>Atât pentru durata emisiunilor radio, cât și pentru durata emisiunilor de televiziune, informațiile sunt disponibile începând cu anul 1990, dar pentru acești indicatori defalcați pe felurile de emisiuni după zona emisie și formele de proprietate a instituțiilor datele sunt disponibile din 1993, iar pentru cele pe categorii de emisiuni datele sunt prezentate doar pentru perioada 1995-2004.</p> <p>Informațiile cu privire la <i>structura programelor difuzate</i>, atât de posturile de radio, cât și cele de televiziune sunt prezentate începând cu anul 2005, dar până în anul 2014 pentru acești indicatori defalcați pe categorii de emisiuni, și până în 2009 pentru defalcarea pe feluri de emisiuni după zona de emisie și formele de proprietate a instituțiilor organizatoare.</p>	<p>Din păcate nu s-au găsit informații oficiale diseminate on-line referitoare la acestea.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138]

Anexa 13 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul SPORT

Tabel A13.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Sport

<i>Sport</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova					
<i>Domeniu</i>	<i>Sub-domeniu</i>	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare			
Statistică socială	Sport	Secții sportive	- federații sportive	Național						
			- număr	Județ						
								Construcții sportive, centre de cultură fizică și de întremare a sănătății	- tipul construcțiilor	Raioane
								Școli sportive pentru copii și tineret	- tipul școlilor	Național
		Sportivi legitimați	- federații sportive	Național						
			- număr	Județ						
								Numărul de sportivi în grupe	- nivel de pregătire	Național
								Sportivi pregătiți (trecuți o dată la categoria cea mai înaltă)	- categorii	Național
								Copii înscriși în școlile sportive pentru copii și tineret	- nivel de pregătire	Național
		Antrenori sportivi	- federații sportive	Național						
			- număr	Județ						
								Antrenori în școlile sportive pentru copii și tineret	- nivel de studii	Național
Instructori sportivi	- federații sportive	Național								
	- număr	Județ								

<i>Sport</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	<i>Sub-domeniu</i>	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Arbitri sportivi	- federații sportive	Național			
			- număr	Județ			
		Clasamentul general la competițiile internaționale oficiale	- federații sportive	Național			
		Medalii la Jocurile Olimpice începând cu anul 1896	- categorii de medalii - ramuri de sport	Național			
		Medalii la Jocurile Olimpice începând cu anul 1924	- categorii de medalii sportive - ani olimpici - ramuri de sport	Național			
		Locuri obținute la Jocurile Olimpice începând cu anul 1925	- categorii de locuri obținute - ani olimpici - federații sportive	Național			
		Medaliile obținute de sportivii români la Jocurile Olimpice și Paralimpice, Campionatele Mondiale și Europene	- categorii de întreceri sportive internaționale - categorii de locuri obținute la campionatele europene și mondiale - federații sportive	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [81], [123] și [138].

Tabel A13.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Sport

		Republica Moldova = 6		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
Romania = 10	Național			5
	Județ			5
<i>Nedisponibil</i>		5	1	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A13.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Sport

		Republica Moldova =11		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
Romania= 27	Național			22
	Județ			5
<i>Nedisponibil</i>		9	2	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria "*Nedisponibil*" include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Anexa 14– Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul CERCETARE-DEZVOLTARE

Tabel A14.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Cercetare-dezvoltare

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
<i>Domeniu</i>	<i>Sub-domeniu</i>	<i>Indicator statistic</i>	<i>Dimensiuni (Variabile)</i>	<i>Nivelul cel mai detaliat de diseminare</i>	<i>Indicator statistic</i>	<i>Dimensiuni (Variabile)</i>	<i>Nivelul cel mai detaliat de diseminare</i>	
Statistică economică	Unități	Unități cu activitate de cercetare-dezvoltare	- sectoare de performanță - forme de proprietate	Național	Unități cu activitate de cercetare-dezvoltare	- tipuri de instituții - forme de proprietate	Național	
	Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare	Salariați din unități cu activitate de cercetare-dezvoltare	- sectoare de performanță - forme de proprietate - sexe - nivel de pregătire, conform clasificării internaționale CISE	Național				
		Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare	Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare	- sexe - nivel de pregătire - sectoare de performanță	Național	Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare	- ocupație - sexe - titluri științifice - nivel de instruire	Național
				- ocupație - la 10000 persoane ocupate civile	Județ			
Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare - echivalent normă întreaga	- sectoare de performanță - ocupație - nivel de pregătire	Național						

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare - echivalent normă întreaga din sectorul mediului de afaceri	- ocupație - activități CAEN - nivel de pregătire	Național			
		Cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare	- domenii științifice - grupe de vârstă - la 10000 persoane ocupate civile	Național	Cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare	- pe domenii științifice - titluri științifice - sexe - grupe de vârstă	Național
	Cheltuieli din activitatea de cercetare-dezvoltare	Cheltuieli din unitățile cu activitate de cercetare-dezvoltare	- sectoare de performanță - categorii de cheltuieli	Național			
		Cheltuieli totale din activitatea de cercetare-dezvoltare	- categorii de cheltuieli	Județ	Cheltuieli interne din activitatea de cercetare-dezvoltare	- categorii de cheltuieli - forme de proprietate	Național
			- pe sectoare de performanță - surse de finanțare - forme de proprietate - tipuri de programe de cercetare-dezvoltare conform NABS*	Național			
		Cheltuielile curente efectuate pentru activitatea de cercetare-dezvoltare	- pe sectoare de performanță - tipuri de cheltuieli - activități	Național	Cheltuieli interne curente din activitatea de cercetare-dezvoltare	- tipuri de cercetări - domenii științifice	Național

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cheltuielile de capital efectuate pentru activitatea de cercetare-dezvoltare	- pe sectoare de performanță - tipuri de cheltuieli - activități	Național			
		Cheltuieli totale din activitatea de cercetare-dezvoltare din sectorul mediului de afaceri	- categorii de cheltuieli - activități CAEN	Național			
		Proiecte pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, conform NABS*	- tipuri de programe conform NABS* 2007 - surse de finanțare	Național			
	Inovație	Tipologia inovatorilor	- tipuri de inovatori - clase de mărime	Regiuni			
		Întreprinderi inovatoare și non-inovatoare	- tipuri de inovatori - clase de mărime - activități	Regiuni			
		Cifra de afaceri a întreprinderilor inovatoare	- tipuri de inovatori - clase de mărime - activități	Național			
		Numărul mediu al salariaților întreprinderilor inovatoare	- tipuri de inovatori - clase de mărime - activități	Național			

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea întreprinderilor inovatoare	- tipuri de inovatori - locația pieței de desfacere - apartenența la un grup de întreprinderi	Național			
			- tipuri de inovații - clase de mărime - activități	Regiuni			
		Ponderea întreprinderilor care au adus o inovație cu beneficii pentru mediu în total întreprinderi	- tipuri de beneficii - clase de mărime - activități	Național			
		Ponderea întreprinderilor conducătoare de inovații cu beneficii pentru mediu, care au indicat proceduri în luarea deciziilor de a introduce beneficii pentru mediu, în total întreprinderi	- tipuri de proceduri - clase de mărime - activități	Național			
		Ponderea întreprinderilor non-inovatoare	- tipuri de inovatori - locația pieței de desfacere - clase de mărime - activități - apartenența la un grup de întreprinderi	Național			

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea întreprinderilor non-inovatoare care au indicat factori cu grad ridicat de importanță ca obstacole în realizarea inovației, în total întreprinderi	- tipuri de factori - clase de mărime - activități	Național			
		Întreprinderile mici și mijlocii	- tipuri de inovații (procentual) - tipuri de finanțări (procentual)	Regiuni			
		Cifra de afaceri a întreprinderilor mici și mijlocii inovatoare	- pe tipuri de destinație a produselor (procentual)	Regiuni			
	Inovație de produs și / sau proces	Întreprinderile cu inovație de produs și/sau proces	- tipuri de inovatori - clase de mărime - activități	Regiuni			
		Întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces (Inovatori de succes)	- tipuri de inovații - clase de mărime - activități	Național			
		Ponderea cifrei de afaceri a întreprinderilor cu inovație de produse în cifra totală de afaceri a întreprinderilor	- tipuri de produse - clase de mărime - activități	Național			

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces, cu acorduri de cooperare, în total întreprinderi inovatoare	- tipuri de parteneri de cooperare - locația partenerului de cooperare - clase de mărime - activități	Național			
		Ponderea întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces, care au indicat cea mai importantă sursă de informații pentru inovație, în total întreprinderi inovatoare	- tipul sursei de informare - clase de mărime - activități	Național			
		Ponderea întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces, care au indicat obiective cu grad ridicat de importanță în total întreprinderi inovatoare	- obiective cu grad ridicat de importanță - clase de mărime - activități	Național			
		Ponderea întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces, care au primit fonduri publice în total întreprinderi inovatoare	- tipuri de fonduri publice - clase de mărime - activități	Național			

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces, după locația dezvoltării inovației în total întreprinderi inovatoare	- tipuri de inovații - locația dezvoltării inovației - clase de mărime - activități	Național			
		Ponderea întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces, după tipul specific de inovație în total întreprinderi inovatoare	- tipuri de inovații - clase de mărime - activități	Național			
		Cheltuieli pentru inovatie ale întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces	- tipuri de cheltuieli (procentual) - clase de mărime	Regiuni			
			- activități	Național			
	Inovație de organizare și / sau marketing	Ponderea întreprinderilor cu inovație de organizare și / sau marketing, în total întreprinderi inovatoare	- tipuri de inovări - clase de mărime - activități	Național			
	Invenții	Cereri de modele de utilitate	- categorii de solicitanți	Național	Cereri de protecție a invențiilor și modelelor de utilitate depuse de solicitanții naționali	- categorii de solicitanți	Național
		CertIFICATE eliberate	- total număr	Național			

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
	Brevete	Cererile de brevet de invenție depuse	- categorii de solicitanți - domenii tehnice - țări de rezidență a solicitantului	Național	Cereri depuse pentru brevete de invenție	- tipuri de brevete - apartenența solicitanților	Național
		Cererile de brevet de invenție depuse de solicitanți români	- total număr	Județ			
		Brevete de invenție acordate și publicate	- categorii de titulari - europene validate	Național			
		Cereri de brevet pentru soiuri de plante	- categorii de solicitanți	Național			
					Titluri de protecție eliberate pentru brevete de invenție	- tipuri de brevete - apartenența solicitanților	Național
					Titluri de protecție valabile pentru brevete de invenție	- tipuri de brevete - apartenența solicitanților	Național
	Mărci	Cererile de înregistrare a mărcilor	- după apartenența solicitanților	Național	Cereri de protecție a mărcilor depuse	- după apartenența solicitanților	Național
		Cererile de înregistrare a mărcilor, ale solicitanților români	- total număr	Județ			
					Titluri de protecție a mărcilor eliberate / decizii de acordare	- după apartenența solicitanților	Național

<i>Cercetare - dezvoltare</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
	Desene /modele industriale	Cererile de înregistrare a desenelor / modelelor, ale solicitanților români	- total număr	Județ	Cereri de protecție a desenelor / modelelor industriale depuse	- după apartenența solicitanților	Național
		Desene / modele conținute în cereri de protecție	- după apartenența solicitanților	Național	Desene / modele industriale conținute în cereri de protecție	- după apartenența solicitanților	Național
		CertIFICATE de înregistrare a desenelor / modelelor publicate	- total număr	Național	Titluri de protecție a desenelor / modelelor industriale / decizii de acordare	- după apartenența solicitanților	Național
					Desene / modele industriale conținute în titluri de protecție eliberate	- după apartenența solicitanților	Național

⁹⁾ Nomenclatorul pentru analiza și comparația bugetelor și a programelor științifice.

Elaborat de autor pe baza datelor din: [2], [3], [23], [26], [37], [80], [81] și [123].

Tabel A14.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Cercetare-Dezvoltare

		Republica Moldova = 16	<i>Nedisponibil</i>
		Național	
România=46	Național	9	25
	Regiune		7
	Județ	3	2
<i>Nedisponibil</i>		4	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A14.3 Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Cercetare-Dezvoltare

		Republica Moldova= 27	<i>Nedisponibil</i>
		Național	
România = 133	Național	12	87
	Regiune		16
	Județ	3	3
<i>Nedisponibil</i>		12	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A14.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Cercetare-dezvoltare

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Inovația de produs și/sau de proces	
<p><i>Inovația de produs și/sau de proces este redată tot la nivel național și regional, prin prisma unor indicatori de genul: întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces (pe tipuri de inovatori, clase de mărime, activități), cheltuieli pentru inovația de acest tip, precum și diverși indicatori de structură, având la bază numeroase variabile, calculați și diseminați din 2 în 2 ani. Singurul indicator calculat și disponibil din 2004 până în 2016 pentru <i>inovația de organizare și/sau marketing</i> este ponderea întreprinderilor cu inovație de organizare și / sau marketing, în total întreprinderi inovatoare, pe tipuri de inovări, clase de mărime și activități.</i></p>	<p>Din păcate, nu se regăsesc date diseminate online.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138]

Anexa 15– Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul PREȚURI

Tabel A15.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Prețuri

<i>Prețuri</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
Statistică economică	Indicii prețurilor de consum	Indicii prețurilor de consum față de decembrie anterior	- serii lunare - grupe majore (categoriile de mărfuri și servicii) - agregări speciale - principalele mărfuri și servicii	Național	Indicii prețurilor de consum față de decembrie anterior	- serii lunare și serii anuale - principalele grupe de mărfuri	Național
						- grupe majore	Regional
		Indicii prețurilor de consum față de luna precedentă	- serii lunare - grupe majore (categoriile de mărfuri și servicii) - agregări speciale - principalele mărfuri și servicii	Național	Indicii prețurilor de consum față de luna precedentă	- grupe majore - grupe de mărfuri și servicii	Național
						- grupe majore	Național
		Indicii prețurilor de consum față de luna corespunzătoare	- serii lunare - grupe majore (categoriile de mărfuri și servicii) - grupe de mărfuri și servicii - agregări speciale - principalele mărfuri și servicii	Național	Indicii prețurilor de consum față de luna corespunzătoare	- grupe majore	Național
						- sectoare mari ale economiei - grupe majore	Național Regional
		Indicii medii anuali ai prețurilor de consum față de an anterior	- grupe majore (categoriile de mărfuri și servicii)	Național	Indicii medii anuali ai prețurilor de consum față de an anterior	- sectoare mari ale economiei - grupe majore	Național Regional

<i>Prețuri</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii prețurilor de consum față de octombrie 1990	- serii lunare - grupe majore (categorii de mărfuri și servicii)	Național			
		Indicii armonizați ai prețurilor de consum conform clasificării ECOICOP	- serii lunare - grupe de mărfuri și servicii, conform Clasificării ECOICOP	Național			
		Rata medie lunară a inflației	- serii lunare - grupe majore (categorii de mărfuri și servicii)	Național	Rata medie lunară a inflației	- serii trimestriale - grupe majore (categorii de mărfuri și servicii)	Național
	Indicii prețurilor producției industriale				Indicii prețurilor producției industriale față de decembrie anterior	- serii lunare și serii anuale - tipuri de activități	Național
		Indicii prețurilor producției industriale pe total față de luna precedentă	- serii lunare - activități (clase) Caen - marile grupe industriale	Național	Indicii prețurilor producției industriale față de luna precedentă	- serii lunare și serii anuale - tipuri de activități	Național
		Indicii prețurilor producției industriale pe piața internă față de luna precedentă	- serii lunare - activități (diviziuni) Caen - marile grupe industriale	Național			

<i>Prețuri</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii prețurilor producției industriale pe piața externă față de luna precedentă	- serii lunare - activități (diviziuni) Caen - marile grupe industriale	Național			
					Indicii prețurilor producției industriale față de luna corespunzătoare	- serii lunare și serii anuale - tipuri de activități	Național
		Coeficienții de ponderare utilizați în calculul indicilor prețurilor producției industriale	- activități (diviziuni) Caen - piață internă și piață externă	Național			
	Indicii prețurilor producției pentru servicii	Indicii prețurilor producției pentru servicii	- serii trimestriale - activități (diviziuni) Caen servicii	Național			
	Prețurile produselor agricole	Prețurile medii ale produselor agricole vândute în piețele agroalimentare	- serii lunare și anuale - produse agricole vândute	Localități			

<i>Prețuri</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Preturile medii de vânzare a produselor agricole vândute în piețele agroalimentare	- serii trimestriale și serii anuale - produse agricole	Național
					Preturile de vânzare formate efectiv pentru o tonă de producție agricolă în întreprinderile agricole	- serii anuale - produse agricole	Național
		Prețurile medii de achiziție ale principalelor produse agricole	- serii trimestriale și anuale - produse agricole achiziționate de la producătorii agricoli	Județ			
			- serii lunare	Regiune			
		Prețurile medii ale principalelor produse agricole	- serii lunare și anuale - produse agricole	Național	Prețurile medii ale principalelor produse agricole	- serii anuale - produse agricole	Național
		Indicii prețurilor principalelor produse agricole	- serii lunare și anuale - produse agricole	Național	Indicii prețurilor medii ale principalelor produse agricole	- serii anuale - produse agricole	Național

<i>Prețuri</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii prețurilor principalelor produse vândute în piețele agroalimentare din municipiile reședință de județ	- serii lunare și anuale - produse agricole	Național			
					Indicii prețurilor de vânzare a producției agricole față de luna corespunzătoare	- serii trimestriale și anuale - produse agricole	Național
		Indicii prețurilor principalelor produse care reprezintă consumul intermediar în agricultură	- serii trimestriale și anuale - principale produse	Național			
	Indicii prețurilor în construcții	Indicii de cost în construcții	- serii lunare și anuale - categorii de obiecte - elemente de structură	Național	Indicii prețurilor producătorilor în construcții	- serii anuale - tipuri de lucrări	Național
					Indicii prețurilor producătorilor în construcții față de trimestrul corespunzător	- serii anuale - tipuri de lucrări	Național

<i>Prețuri</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Indicii prețurilor la lucrările de construcții montaj	- serii trimestriale - prețuri de deviz ale anului 1991 adoptate ca constante - prețuri curente în % față de perioada corespunzătoare - ramuri ale economiei	Național
		Indicii prețurilor proprietăților rezidențiale	- date trimestriale și anuale - tipuri de locuințe (noi și vechi) - tipuri de proprietăți - medii de rezidență	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [41], [43], [81] și [138].

Tabel A15.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Prețuri

		Republica Moldova =16		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	
Romania =20	Național	7	2	9
	Regiune			
	Județ			1
	Localitate			1
<i>Nedisponibil</i>		7		

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A15.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Prețuri

		Republica Moldova =49		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	
Romania =62	Național	19	4	32
	Regiune			1
	Județ			3
	Localitate			3
<i>Nedisponibil</i>		26		

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A15.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Prețuri

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Prețurile produselor agricole	
<p><i>Prețurile medii ale principalelor produse agricole, în România sunt prezentate în serie lunară din 2004 la nivel național.</i></p> <p><i>Prețurile medii ale produselor agricole vândute în piețele agroalimentare, pe principalele produse agricole vândute în România - serie lunară din 1990 cu date disponibile la nivel de localitate.</i></p> <p><i>Prețurile medii de achiziție ale principalelor produse agricole - serie lunară, trimestrială și anuală pe regiuni din România începând cu anul 2004 (în perioada 2001-2003 datele erau trimestriale și anuale, diseminate la nivel de județ).</i></p>	<p><i>Prețurile medii ale principalelor produse agricole, sunt diseminate în serie trimestrială defalcată pe 2 perioade: 2000-2013 și începând cu 2014 până în prezent, și serie anuală, defalcată pe perioada 1994-2013, respectiv începând cu 2014.</i></p> <p><i>Prețurile medii ale produselor agricole vândute în piețele agroalimentare se diseminează la nivel național, prețurile medii de vânzare a produselor agricole vândute în piețele agroalimentare, pe principalele produse agricole vândute doar ca serii trimestriale și anuale.</i></p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138]

Anexa 16 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul AGRICULTURĂ

Tabel A16.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Agricultură

<i>Agricultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
Statistică economică	Fond funciar	Suprafața fondului funciar	- modul de folosință a suprafeței agricole - forme de proprietate	Localități	Fondul funciar	- categorii de terenuri	Național
	Suprafața și producția agricolă	Suprafața cultivată	- culturi agricole - forme de proprietate	Județ	Suprafața înșămânțată	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
			- principale culturi	Localități			
		Suprafața recoltată	- culturi agricole - forme de proprietate	Național			
		Numărul pomilor fructiferi	-categorii de pomi fructiferi - forme de proprietate	Județ			
Suprafața livezilor	-categorii de pomi fructiferi - clase de densitate - soiuri de fructe - grupe de vârstă a soiurilor	Macroregiuni	Suprafata totală a plantațiilor pomicole	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane		

<i>Agricultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Suprafața livezilor pe rod	- forme de proprietate	Județ	Suprafata pe rod plantații pomicole	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
		Suprafața plantațiilor viticole	- clase de densitate - grupe de vârstă	Macroregiuni	Suprafata totala plantații viticole	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
		Suprafata viilor pe rod	- categorii de vii - forme de proprietate	Județ	Suprafata pe rod plantații viticole	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
		Producția agricolă vegetală	- culturi agricole - forme de proprietate	Județ	Producția totală	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
			- principale culturi	Localități			
		Producția de fructe	- categorii de fructe (specii de pom) - forme de proprietate	Județ	Producția totală a plantațiilor pomicole	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
			- principale culturi	Localități			
		Productia totala de struguri	- categorii de vii - forme de proprietate	Județ	Producția totală a plantațiilor viticole	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
			- total	Localități			

<i>Agricultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Productia medie la hectar	- culturi agricole - forme de proprietate	Județ	Producția medie la hectar	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
		Productia medie de fructe	- categorii de fructe (specii de pom) - forme de proprietate	Județ	Producția medie la hectar de fructe	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
		Productia medie de struguri	- categorii de vii - forme de proprietate	Județ	Producția medie la hectar pentru plantațiile viticole	- culturi agricole - la întreprinderile agricole - gospodării țărănești	Raioane
	Efectivele și producția animală	Efectivele de animale, la sfârșitul anului	- categorii de animale - forme de proprietate	Județ	Efectivul de animale, la 1 ianuarie	- categorii de gospdării - specii de animale	Raioane
-unele categorii de animale - forme de proprietate			Localități				
Efectivul de porcine la 1 aprilie		- grupe de greutate și destinație economică	Național	Efectivul de porcine, la sfârșitul trimestrului	- total și procent față de perioada corespunzătoare - date trimestriale	Național	
Efectivul de porcine la 1 august			Național				

<i>Agricultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	<i>Sub-domeniu</i>	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Efectivul de porcine la 1 mai		Național			
		Efectivul de bovine la 1 iunie	- grupe de vârstă și destinație economică	Național	Efectivul de bovine, la sfârșitul trimestrului	- total și procent față de perioada corespunzătoare - date trimestriale	Național
					Efectivul de ovine și caprine, la sfârșitul trimestrului	- total și procent față de perioada corespunzătoare - date trimestriale	Național
		Efectivele de animale, la 1 decembrie	- grupe de greutate - forme de proprietate	Național			
			- categorii de animale	Județ			
		Animale ce revin la 100 ha teren	- principale categorii de animale - forme de proprietate	Județ			
		Număr de animale sacrificate	- principale categorii de animale	Național			
		Producția agricolă animală	- categorii de produse alimentare - forme de proprietate	Județ	Producția animală	- Lapte, ouă, carne, lână date trimestriale	Național

<i>Agricultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
			- principale categorii de animale - forme de proprietate	Localități		- Lapte, ouă, carne, lână	Raioane
		Producția medie pe un animal	- Lapte, ouă, lână	Județ	Producția medie animală	- Lapte, ouă, lână	Raioane
		Numărul de păsări sacrificate	- principalele categorii de păsări	Național			
		Ouă puse la incubat și pui eclozionați	- principalele categorii de animale	Național			
	Baza tehnico-materială	Parcul de tractoare și mașini agricole principale din agricultură	- categorii de tractoare și mașini - forme de proprietate	Județ			
	Conturi economice din agricultură	Producția principalelor produse agricole, pe locuitor	- principale produse agricole	Național			
		Valoarea producției agricole	- ramuri ale agriculturii - forme de proprietate	Județ	Producția totală agricolă - valoare	- ramuri ale agriculturii - categorii de gospodărie - date trimestriale	Național
		Indicii producției agricole față de an precedent	- ramuri ale agriculturii - forme de proprietate	Județ	Producția totală agricolă - % față de an precedent	- ramuri ale agriculturii - categorii de gospodărie - date trimestriale	Național

<i>Agricultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Conturile economice din agricultură - prețuri curente și prețurile anului precedent	- categorii de valori - lista variabilelor conturilor din agricultura	Național			
		Statistica valorilor unitare - prețuri de bază	- lista variabilelor conturilor din agricultura	Național			
		Statistica valorilor unitare - prețuri ale producătorilor		Național			
		Statistica valorilor unitare - cantități		Național			
					Investiții în active materiale pe termen lung pentru dezvoltarea agriculturii	- forme de proprietate	Național
		Volumul forței de muncă din agricultură	- lista variabilelor forței de muncă (salariați/nesalariați)	Național			
		Balanța resurselor alimentare	- principalele produse - pe elemente componente	Național	Balanța resurselor alimentare	- principalele produse - pe elemente componente	Național

<i>Agricultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
	Indicatori de agri-mediu	Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de irigații	- modul de folosință a terenurilor	Județ			
		Suprafața agricolă irigată	- modul de folosință a terenurilor	Județ			
		Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de desecare	- modul de folosință a terenurilor	Județ			
		Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de ameliorare și combaterea eroziunii solului	- tipuri de îmbunătățiri funciare	Județ			
		Cantitatea de îngrășăminte chimice și naturale folosite în agricultură	- categorii de îngrășăminte - forme de proprietate	Județ			
		Suprafața terenurilor pe care s-au aplicat îngrășăminte chimice și naturale	- categorii de îngrășăminte - forme de proprietate	Județ			
		Produse de protecție a plantelor (pesticide) plasate pe piață (vândute+stocuri)	- număr	Regiuni			

<i>Agricultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
<i>Domeniu</i>	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cantitatea de pesticide aplicate în agricultură	- categorii de pesticide - forme de proprietate	Județ			
		Cantitatea de pesticide vândută	- grupe, categorii și clase chimice	Național			
		Suprafața terenurilor pe care s-au aplicat pesticide	- categorii de pesticide - forme de proprietate	Județ			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [29], [30], [36], [37], [39], [41], [69], [81], [82], [110], [118], [119], [123], [135], [138] și [142].

Tabel A16.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Agricultură

		Republica Moldova =22		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România =46	Național	3		13
	Regiune		2	1
	Județ	2	6	12
	Localitate	1	6	
<i>Nedisponibil</i>		2		

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A16.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Agricultură

		Republica Moldova = 69		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
Romania = 124	Național	5		33
	Regiune		3	6
	Județ	4	19	41
	Localitate	2	6	5
<i>Nedisponibil</i>		9	21	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A16.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Agricultură

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Suprafața și producția agricolă	
<p>Indicatorii privind <i>suprafața și producția agricolă</i>, pentru județele României, sunt disponibili începând cu anul 1990, datele pe localități sunt diseminate începând cu anul 1990, dar le regăsim până în anul 2003.</p>	<p>Diseminează on-line cea mai mare parte a indicatorilor specifici acestui subdomeniu, la nivel național începând cu anul 1980, iar la nivel de raion începând cu anul 2006, cu următoarele excepții:</p> <ul style="list-style-type: none"> -<i>suprafața însămânțată</i>, pe culturi agricole, fie la întreprinderile agricole sau gospodăriile țărănești (la nivel de raion) începând cu 2007; -<i>suprafața totală a plantațiilor viticole</i>, pe culturi agricole, fie la întreprinderile agricole sau gospodăriile țărănești (la nivel de raion) începând cu 1990, datele trimestriale fiind disponibile începând cu anul 2017; -<i>producția medie la hectar</i>, pe culturi agricole, fie la întreprinderile agricole sau gospodăriile țărănești (la nivel de raion) începând cu 2007; -<i>producția medie la hectar de fructe</i>, pe culturi agricole, fie la întreprinderile agricole sau gospodăriile țărănești (la nivel de raion) începând cu 2006.
Indicatorii specifici conturilor economice din agricultură	
<p>-<i>Producția principalelor produse agricole pe locuitor</i>: începând cu 1990, la nivel național;</p> <p>-<i>Conturile economice din agricultură – prețuri curente și prețuri ale anului precedent</i>, pe categorii de calori și lista variabilelor conturilor din agricultură: începând cu 1998, la nivel național;</p> <p>-<i>Statistica valorilor unitare, fie în prețurile de bază, în prețurile producătorilor, fie pe cantități</i>: începând cu 1998, în funcție de lista variabilelor conturilor din agricultură, la nivel național;</p> <p>-<i>Volumul forței de muncă din agricultură</i>, în funcție de lista variabilelor forței de muncă (salariați / nesalariați): începând cu 1998 (la nivel național).</p>	<p>Nu s-au regăsit în publicațiile și baza de date ale Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova.</p>

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Indicatori de agri-mediu	
<p>Datele sunt diseminate la nivel național și județean, disponibile începând cu anul 1990 și cuprind informații cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> -suprafețele terenurilor amenajate cu lucrări de irigații și cele irigate, -suprafețele terenurilor amenajate cu lucrări de desecare, -suprafețele terenurilor amenajate cu lucrări de ameliorare și combaterea eroziunii solurilor, - suprafețele terenurilor pe care s-au aplicat îngrășăminte chimice și cantitatea de îngrășăminte chimice utilizată, -suprafețele terenurilor pe care s-au aplicat pesticide și cantitatea de pesticide utilizată. 	<p>Nu există la ora actuală informații cu privire la acești indicatori, diseminați on-line.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 17 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul SILVICULTURĂ

Tabel A17.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Silvicultură

<i>Silvicultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
<i>Domeniu</i>	<i>Sub-domeniu</i>	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
Statistică economică	Silvicultură	Suprafața fondului forestier, la 1 ianuarie	- forme de proprietate - categorii de folosință	Național	Suprafața fondului forestier, la 1 ianuarie	- categorii de terenuri și specii de păduri	Național	
			- categorii de terenuri și specii de păduri	Județ				
						Rezerve de masă lemnoasă	- cantitate	Național
						Gradul de împădurire	- %	Național
		Suprafața terenurilor pe care s-au executat regenerări artificiale	- categorii de terenuri	Național	Suprafața pe care s-au efectuat lucrări de cultură a pădurilor (regenerări)	- tipuri de lucrări	Național	
			- categorii de regenerări și specii de păduri	Județ				
				Suprafața pădurilor pe care s-au aplicat măsuri de protecție	- tipuri de măsuri	Național		

<i>Silvicultură</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
		Lucrările de pregătire a terenului și a solului, îngrijirea culturilor tinere și ajutorarea regenerării naturale	- tipuri de lucrări	Național			
		Suprafața terenurilor din fondul forestier parcursă cu tăieri	- categorii de acțiuni de tăiere - tipuri de tratamente	Național	Suprafața cu tăieri de păduri	- categorii de acțiuni de tăiere	Național
					Volumul de tăieri de păduri	- categorii de acțiuni de tăiere	Național
		Volumul de lemn recoltat	- forme de proprietate - destinații	Național			
			- specii de păduri	Județ			
		Cifra de afaceri a unităților silvice	- categorii de produse silvice	Județ			
		Volumul de lemn exploatat	- sortimente și specii lemnoase	Național			
		Volumul de lemn exploatat de către operatorii economici cu activitate de exploatare forestieră	- elemente componente	Național			
		Volumul de lemn rotund exploatat	- specii de păduri - sortimente de lemn - destinații - modul de utilizare	Național			
					Numărul de incendii de pădure la 1 noiembrie	- total	Național

<i>Silvicultură</i>		Institutul Național de Statistică - România	Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
			Suprafața silvică afectată de incendii la 1 noiembrie	- total	Național
			Dauna pricinuită gospodăriilor silvice datorată incendiilor la 1 noiembrie	- total	Național
			Suprafața terenurilor vânătoarești	- total	Național
			Cheltuieli pentru protecția animalelor	- total	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [81], [123], [135], [136] și [156].

Tabel A17.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Silvicultură

		Republica Moldova = 11	<i>Nedisponibil</i>
		Național	
România = 9	Național	1	4
	Județ	2	2
<i>Nedisponibil</i>		8	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A17.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Silvicultură

		Republica Moldova = 18	<i>Nedisponibil</i>
		Național	
Romania=29	Național	2	18
	Județ	4	5
<i>Nedisponibil</i>		12	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A17.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Silvicultură

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Silvicultură	
<p>Interogând baza de date Tempo-online se pot obține date referitoare la lucrările de pregătire a terenului și a solului, îngrijirea culturilor tinere și ajutorarea regenerării naturale, pe tipuri de lucrări, volumul de lemn recoltat pe forme de proprietate și destinații (la nivel național, iar la nivel județean și pe specii de păduri), cifra de afaceri a unităților silvice, pe categorii de produse silvice (date la nivel de județ), volumul de lemn exploatat pe sortimente și specii lemnoase, volumul de lemn rotund exploatat pe specii de păduri, sortimente de lemn, destinații și modul de utilizare. Menționăm că datele referitoare la volumul de lemn exploatat este disponibil din anul 2002, în timp ce pentru ceilalți indicatori datele sunt disponibile din 1990.</p>	<p>Începând cu anul 2005 se regăsesc pe site-ul BNS o serie de informații suplimentare, la nivel național, referitoare la cantitatea de rezerve de masă lemnoasă, gradul de împădurire, suprafața pădurilor pe care s-au aplicat măsuri de protecție, pe tipuri de măsuri întreprinse, volumul de tăieri de păduri. Studiind și publicațiile postate pe site se obțin o serie de indicatori de moment cum ar fi: numărul de incendii de pădure la 1 noiembrie, suprafața silvică afectată de incendii la 1 noiembrie, dauna pricinuită gospodăriilor silvice datorată incendiilor la 1 noiembrie, dar și informații cu privire la suprafața terenurilor vânătoarești și cheltuielile efectuate pentru protecția animalelor.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 18 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul INDUSTRIE ȘI ENERGIE

Tabel A18.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Industrie și energie

<i>Industrie și energie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
B. Statistică economică	Industrie	Indicii lunari valorici ai cifrei de afaceri din unitățile industriale	- piață internă și piață externă - diviziuni ale economiei - față de luna anterioară și față de luna corespondentă a anului precedent	Național			
			- total piață internă și piață externă - față de luna corespondentă a anului precedent	Județ			
					Indicele cifrei de afaceri în industrie pe total, piața internă și piața externă	- pe principalele tipuri de activități - date trimestriale	Național

<i>Industrie și energie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii lunari valorici ai comenzilor noi din industria prelucrătoare care lucrează pe bază de comenzi	- piață internă și piață externă - diviziuni ale economiei - față de luna anterioară și față de luna corespondentă a anului precedent	Național			
		Producția industrială	- diviziuni ale economiei - structură	Național	Structura producției industriale	- tipuri de activități	Național
		Indicii lunari ai producției industriale	- serie brută și serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonalitate - activități ale industriei CAEN Rev2 - față de luna anterioară și față de luna corespondentă a anului precedent	Național			
			-față de luna corespondentă a anului precedent	Județ			

<i>Industrie și energie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Indicii volumului producției industriale	- tipuri de activități - serie lunară (precedent și corespunzătoare) și anuală (față de 1995, 2010 și an precedent)	Național
					Numărul de întreprinderi și unități de producție	- tipuri de activități - forme de proprietate	Național
						- total	Raioane
					Valoarea producției fabricate - milioane lei prețuri curente	- tipuri de activități - forme de proprietate	Național
						- total	Raioane
					Valoarea producției livrate - milioane lei prețuri curente	- tipuri de activități - tipul pieței de livrare	Național
						- total - ponderea pe piața externă	Raioane
		Indicii lunari ai productivității muncii în industrie	- activități ale industriei CAEN Rev2 - față de luna anterioară și față de luna corespondentă a anului precedent - serie brută	Național			

<i>Industrie și energie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii lunari ai productivității muncii pe un salariat	- activități ale industriei CAEN Rev2	Național			
		Indicii prețurilor producției industriale	- total (piață internă și piață externă) - diviziuni ale economiei - față de luna anterioară și față de luna corespondentă a anului precedent - date lunare	Național			
		Producția principalelor produse industriale - serie PRODROM	- principalele produse industriale	Național	Producția principalelor produse industriale	- principalele produse industriale	Raioane
B. Statistică economică	Energie	Resursele de energie primară	- surse de proveniență pentru energie - categorii de resurse de energie primară - date lunare	Național			
		Balanța energetică - mii tone echivalent petrol	- elemente componente ale balanței energetice	Național	Balanța energetică - mii tone echivalent petrol	- elemente componente ale balanței energetice	Național
					Balanța energetică - mii tone unități naturale	- elemente componente ale balanței energetice	Național

<i>Industrie și energie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Balanța energetică - mii tone echivalent cărbune	- elemente componente ale balanței energetice	Național
					Balanța energetică - TeraJoule	- elemente componente ale balanței energetice	Național
		Consumul final energetic în industrie (inclusiv construcții)	- activități ale industriei	Național			
		Balanța energiei electrice - mii tone echivalent petrol	- elemente componente ale balanței energetice	Național			
					Intrări și consum de energie electrică	- elemente componente - serie lunară și anuală	Național
					Stocuri, intrări și consum de cărbune	- elemente componente - serie lunară și anuală	Național
					Stocuri, intrări și consum de produse petroliere	- elemente componente - serie lunară și anuală	Național
					Stocuri, intrări și consum de gaze naturale	- elemente componente - serie lunară și anuală	Național

<i>Industrie și energie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Balanța energiei termice	- elemente componente ale balanței energetice	Național			
		Consumul final de energie electrică în industrie (inclusiv construcții)	- activități ale industriei	Național	Consumul final de energie electrică	- activități (inclusiv sector rezidențial)	Național
		Consumul final de energie termică în industrie (inclusiv construcții)	- activități ale industriei	Național			
					Consumul final de resurse energetice	- tipuri de resurse energetice	Național
					Consumul intern brut	- principalele resurse energetice - date lunare	Național
		Puterea instalată a grupurilor electrogene	- categorii de centrale electrice	Național			
		Consumul specific de combustibil pentru producerea energiei termoelectrice	- felul combustibilului consumat pentru producția de energie termoelectrică	Național			

<i>Industrie și energie</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Structura producției de energie termoelectrică	- felul combustibilului consumat pentru producția de energie termoelectrică	Național			
		Gradul de independență energetică	- produse energetice	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [41], [42], [81], [127], [131] și [138].

Tabel A18.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniile industrie și energie

		Republica Moldova = 18		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=19	Național	3	1	13
	Județ			2
<i>Nedisponibil</i>		11	3	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A18.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniile industrie și energie

		Republica Moldova =38		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
Romania=41	Național	3	1	34
	Județ			3
<i>Nedisponibil</i>		31	3	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Anexa 19 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul INVESTIȚII ȘI CONSTRUCȚII

Tabel A19.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru subdomeniul Investiții și Construcții

<i>Investiții</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
B. Statistică economică	Investiții	Investiții nete	- forme de proprietate - elemente de structură pentru investiții - activități ale economiei la nivel de secțiune și diviziune - surse de finanțare	Național			
		Indicii investițiilor nete	- activități ale economiei la nivel de secțiune și diviziune - elemente de structură pentru investiții	Național			

<i>Investiții</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Investiții în active imobilizate	- forme de proprietate - activități economice CAEM 2 - activități ale industriei CAEM 2 - % față de anul precedent (prețuri comparabile) - serie infraanuale pentru tipuri de imobilizări și surse	Național
						- tipuri de imobilizări - surse de finanțare	Raioane
					Indicii investițiilor în active imobilizate	- față de an precedent - serii infraanuale	Raioane
					Numărul clădirilor date în exploatare	- tipul destinației	Național
					Volumul total al construcției clădirilor date în exploatare (mii m3)	- tipul destinației	Național
					Suprafața totală a clădirilor date în exploatare (mii m2)	- tipul destinației	Național
					Punerea în funcțiune a capacităților de producție	- capacități de producție	Național

<i>Investiții</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Investiții în active materiale pe termen lung - serie întreruptă	- forme de proprietate - activități economice și conform CAEM 2 - activități ale industriei și conform CAEM 2	Național
						- tipuri de mijloace fixe - date trimestriale	
						- elemente de structură tehnologică - surse de finanțare	Raioane
					Indicii investițiilor în active materiale pe termen lung - serie întreruptă	- serii infraanuale	Raioane
					Lucrări de construcții montaj - serie întreruptă	- forme de proprietate	Național
						- total	Raioane
					Indicii lucrărilor de construcții montaj - serie întreruptă	- față de an precedent - serii infraanuale	Raioane
					Structura investițiilor în active materiale pe termen - serie întreruptă	- tipuri de mijloace fixe	Național
					Investiții în active materiale pe termen lung - serie întreruptă	- tipuri de mijloace fixe	Raioane
					Investiții în active materiale pe termen lung pentru dezvoltarea sferei social-culturale - serie întreruptă	- total și cota parte în total investiții	Național

<i>Investiții</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Investiții în active materiale pe termen lung în construcția de locuințe - serie întreruptă	- forme de proprietate - total - pe un locuitor	Național Raioane
					Punerea în funcțiune a mijloacelor fixe (valoric) - serie întreruptă	- forme de proprietate	Național
					Volumul lucrărilor în antepriază - serie întreruptă	- total - date trimestriale	Național
B. Statistică economică	Construcții	Lucrări de construcții (valoric)	- modul de execuție a lucrărilor de construcție - forme de proprietate	Național			
		Lucrări de construcții în antepriază (valoric)	- tipuri de lucrări de construcții în antepriază - categorii de obiecte ale lucrărilor de construcții în antepriază	Național	Valoarea lucrărilor de construcții realizate în antepriază	- tipuri de lucrări de construcții în antepriază - forme de proprietate - categorii de obiecte - date trimestriale	Național
					Organizații de construcții	- total	Raioane
						- forme de proprietate	Național

<i>Investiții</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii lunari ai lucrărilor de construcții	- serie brută și serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonalitate - tipuri de lucrări - tipuri de construcții - elemente de structură - față de luna anterioară și față de luna corespondentă a anului precedent	Național			
		Indicii anuali ai productivității muncii pe un salariat, din unitățile de construcții	- procent	Național			
		Indicii lunari de cost în construcții	- tipuri de lucrări - tipuri de construcții - elemente de structură	Național			
					Obiecte cu destinație social-culturală dată în exploatare	- tipuri de obiecte (școli, spitale, etc)	Național
					Unități de comerț și de alimentație publică date în exploatare	- tipuri de unități	Național

<i>Investiții</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Suprafața comercială a unităților de comerț și de alimentație publică date în exploatare	- total	Național
					Valoarea construcțiilor nefinisate la balanța agenților economici	- total	Național
					Volumul valoric al construcțiilor nefinisate	- activități ale economiei naționale conform CAEM Rev.2	Național
					Numărul clădirilor de locuit nefinisate de construcție	- total	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [41], [81], [126], [131] și [138].

Tabel A19.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul investiții și construcții

		Republica Moldova = 24		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=7	Național		1	6
<i>Nedisponibil</i>		15	8	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A19.3 Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul investiții și construcții

		Republica Moldova =49		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=22	Național	2	1	19
<i>Nedisponibil</i>		33	13	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria "Nedisponibil" include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Tabel A19.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Construcții

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Construcții	
<p>Institutul Național de Statistică calculează și pune la dispoziție unele date statistice, la nivel național, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -lucrările de construcții exprimate valoric, după modul de execuție a lucrărilor de construcție și pe forme de proprietate, începând cu anul 1998; -indicii lunari ai lucrărilor de construcții calculați pe tipuri de lucrări, pe tipuri de construcții, pe elemente de structură, atât față de luna anterioară cât și față de luna corespondentă a anului precedent, dar și determinați atât în serie brută, cât și serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality. Acești indici sunt calculați lunari cu bază an 2015, și sunt disponibili începând cu anul 2005; -indicii lunari de cost în construcții calculați pe tipuri de lucrări, pe tipuri de construcții și pe elemente de structură sunt disponibili începând cu anul 2005, având ca an de bază anul 2015; -indicii anuali ai productivității muncii pe un salariat, din unitățile de construcții, la nivel național, au fost calculați și diseminați doar pentru perioada 1999-2012. 	<p>Nu sunt disponibile la nivelul Republicii Moldova, date referitoare la lucrările de construcții exprimate valoric, indicii lunari ai lucrărilor de construcții, indicii lunari de cost în construcții, indicii anuali ai productivității muncii pe un salariat, din unitățile de construcții .</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 20 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul LOCUINȚE

Tabel A20.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru domeniul Locuințe

<i>Locuințe</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
B. Statistică economică	Fondul de locuințe	Locuințe existente la sfârșitul anului	- forme de proprietate	Localitate	Asigurarea populației cu locuințe	- medii de rezidență	Raioane
		Balanța fondului de locuințe - locuințe existente	- medii de rezidență	Național			
		Camere de locuit la sfârșitul anului	- forme de proprietate - medii de rezidență	Județ			
		Balanța fondului de locuințe - camere de locuit	- medii de rezidență	Național			
					Structura locuințelor după numărul de camere	- procent	Național
		Suprafață locuibilă existentă la sfârșitul anului	- forme de proprietate	Localitate	Suprafață locuibilă existentă la sfârșitul anului	- forme de proprietate - medii de rezidență	Raioane
		Balanța fondului de locuințe - suprafața locuibilă	- medii de rezidență	Național			

<i>Locuințe</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Fondul locativ - Suprafața totală existentă la sfârșitul anului	- forme de proprietate - medii de rezidență	Raioane
					Suprafața totală în medie pe un locuitor	- medii de rezidență	Raioane
					Apartamente	- forme de proprietate - medii de rezidență	Raioane
					Dotarea fondului locativ	- comodități : canalizare, încălzire centrală - medii de rezidență	Raioane
					Ponderea suprafeței totale dotate	- comodități : canalizare, încălzire centrală, - medii de rezidență	Regiuni
	Locuințe terminate	Locuințe terminate în cursul anului	- surse de finanțare	Localitate	Locuințe date în exploatare	- medii de rezidență - tipuri de locuințe - forme de proprietate - numărul etajelor - numărul de camere - date trimestriale	Național
		Locuințe terminate în cursul anului după numărul de niveluri ai clădirilor în care sunt situate	- surse de finanțare - după numărul nivelurilor - forme de proprietate - medii de rezidență	Național		- total	Regiuni

<i>Locuințe</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Numărul apartamentelor construite	- total	Național
					Numărul clădirilor de locuit nefinisate de construcție	- total	Național
					Numărul caselor de locuit	- materialele pereților	Național
		Locuințe terminate în cursul anului după numărul camerelor de locuit pe o locuință	- surse de finanțare - după numărul camerelor de locuit	Județ			
		Locuințe terminate în cursul anului după caracteristicile constructive și dotarea cu instalații a acestora	- surse de finanțare - caracteristici constructive - dotarea cu instalații - medii de rezidență - forme de proprietate	Național			
					Locuințe construite	- tipuri de locuințe	Național
		Suprafața construită a locuințelor terminate	- surse de finanțare - medii de rezidență	Județ	Suprafața totală a locuințelor date în exploatare	- medii de rezidență - tipuri de locuințe	Național
		Suprafața utilă a locuințelor terminate	- surse de finanțare - medii de rezidență	Județ		- pe tipuri de beneficiari	Raioane

<i>Locuințe</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Suprafața locuibilă a locuințelor terminate	- surse de finanțare - medii de rezidență	Județ			
					Suprafața medie a locuințelor construite	- tipuri de locuințe	Național
	Autorizații de construire	Autorizații de construire eliberate pentru clădiri	- categorii de construcții	Localitate			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [41], [42], [72], [73], [81], [93], [123] și [138].

Tabel A20.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Locuințe

		Republica Moldova=15			<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	Raion	
România =13	Național				4
	Județ			1	4
	Localitate		1	2	1
<i>Nedisponibil</i>		6		5	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A20.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Locuințe

		Republica Moldova = 41			<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	Raion	
România=40	Național	4			13
	Județ	1		1	13
	Localitate	1	1	2	4
<i>Nedisponibil</i>		13	3	15	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite, devenind necomparabili în analize.

Anexa 21 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor din domeniul TRANSPORTURI

Tabel A21.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru domeniul Transporturi

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
B. Statistică economică	Infrastructura transporturilor	Lungimea drumurilor publice	- categorii de drumuri publice - tipuri de acoperământ - modernizate / cu îmbrăcămînți ușoare	Județ	Lungimea drumurilor publice	- categorii de drumuri publice - tipuri de îmbrăcăminte	Raioane	
		Lungimea căilor ferate în exploatare	- categorii de linii de cale ferată	Județ	Lungimea liniilor de cale ferată în exploatare de folosință generală	- Total	Național	
						Lungimea liniilor de troleibuze în exploatare	- Total	Național
		Lungimea căilor navigabile interioare	- căi navigabile interioare	Național	Lungimea căilor fluviale navigabile de folosință generală	- Total	Național	
		Lungimea conductelor magistrale petroliere	- felul conductelor magistrale petroliere	Național				
	Activitatea de transport	Pasageri transportați în transportul interurban și internațional de pasageri	- moduri de transport	Național	Pasageri transportați	- date lunare pe mijloace de transport	Național	
			- tipuri de servicii	Regiune	Pasageri transportați cu autobuze și microbuze	-Total	Raioane	

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Pasageri transportați în transportul public local	- tipuri de vehicule pentru transport public local de pasageri -date trimestriale	Județ	Pasageri transportați cu mijloace de transport public	- moduri de transport public - forme de proprietate - date trimestriale	Național
		Parcursul pasagerilor transportați în transportul interurban și internațional de pasageri	- moduri de transport	Național	Parcursul pasagerilor transportați	- date lunare pe mijloace de transport	Național
					Parcursul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze	-Total	Raioane
					Parcursul pasagerilor transportați cu mijloace de transport public	- moduri de transport public - forme de proprietate - date trimestriale	Național
					Indicii parcursului pasagerilor-față de anul 2005 și de anul precedent	- moduri de transport public	Național
					Distanța medie de transport a unui pasager cu transportul public	- date lunare pe mijloace de transport	Național
		Lungimea liniei simple în transportul public local la sfârșitul anului	- tipuri de vehicule pentru transport public local de pasageri	Județ			

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Mărfuri transportate	- moduri de transport - grupe de mărfuri conform Nomenclatorului Standard pentru Statistica Transporturilor - grupe de mărfuri conform cu Clasificarea Standard pentru Statistica Transporturilor - 2007 - destinații - date trimestriale	Național	Mărfuri transportate	- date lunare pe mijloace de transport - forme de proprietate	Național
		Mărfuri transportate în transportul rutier	- destinații - tipuri de transport rutier - tipuri de autovehicule - categorii de vehicule rutiere - capacități de transport - categorii de mărfuri transportate în transportul rutier - date trimestriale	Național	Mărfuri transportate în transportul rutier	- Total - realizat de întreprinderi și organizații	Raioane
					Mărfuri transportate pe calea ferată din Moldova	- principalele grupe de mărfuri	Național

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Parcursul mărfurilor transportate	- moduri de transport	Național	Parcursul mărfurilor transportate	- date lunare pe mijloace de transport - forme de proprietate	Național
		Parcursul mărfurilor transportate rutier	- moduri de transport rutier - destinație - categorii de vehicule rutiere - destinație - tip de servicii - capacitatea de transport - lungimea călătoriei - țări de încărcare/descărcare - categorii de mărfuri periculoase	Național	Parcursul mărfurilor transportate în transportul rutier	- Total - realizat de întreprinderi și organizații	Raioane

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
			- diviziuni de mărfuri conform cu Clasificarea Standard pentru Statistica Transporturilor - 2007 - tipuri de încărcare/descărcare - tip transport intra și interregional - date trimestriale	Regiune			
					Distanța medie de transport a unei tone de marfă	- mijloace de transport - date lunare	Național
					Indicii parcursului mărfurilor - față de anul 2005 și de anul precedent	- moduri de transport	Național
		Mărfuri transportate în transportul feroviar	- grupe de mărfuri conform cu Clasificarea Standard pentru Statistica Transporturilor - 2007 - tipuri intramodale în rețeaua feroviară - destinația transportului - încărcări / descărcări - țări de încărcare/descărcare - date trimestriale	Național			

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Parcursul mărfurilor transportate feroviar	- grupe de mărfuri conform cu Clasificarea Standard pentru Statistica Transporturilor - 2007 - țări de încărcare/descărcare - date trimestriale	Național			
	Transport rutier	Înmatriculări noi de vehicule rutiere pentru transportul mărfurilor	- categorii de vehicule rutiere - categorii de vehicule rutiere pentru transportul de mărfuri - categorii de vehicule rutiere pentru transportul de persoane	Județ			
		Vehicule în inventar pentru transport public local de pasageri	- tipuri de vehicule pentru transport public local de pasageri	Localitate	Troilebuze în inventar la sfârșitul anului	- Total	Național
		Vehicule înmatriculate în circulație la sfârșitul anului	- categorii de vehicule rutiere - grupe de vârstă ale vehicului - tipuri de combustibil	Național	Autovehicule înmatriculate în Republica Moldova, la sfârșitul anului	- categorii de vehicule rutiere	Național
		Vehicule rutiere înmatriculate în circulație la sfârșitul anului	- caracteristici specifice - grupe de vârstă - tipuri de combustibil	Național			

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
			- categorii de vehicule rutiere - tipuri de proprietate	Județ			
		Accidente de circulație rutieră cauzatoare de vătămări corporale	- natura și modul în care s-au produs accidentele - momentul de producere a accidentelor - starea carosabilului - condițiile de producere a accidentelor - locul de producere a accidentelor	Național			
			- Total	Județ			
		Persoane accidentate în accidente de circulație rutieră cauzatoare de vătămări corporale	- vârsta accidentaților	Național			
			- gradul de gravitate al accidentaților	Județ			
	Transport feroviar	Locomotive în inventar la sfârșitul anului	- tipuri de locomotive	Național	Locomotive diesel (peste 350 CP) în inventar la sfârșitul anului	- diesel	Național
		Vagoane în inventar la sfârșitul anului	- feluri de transport feroviar - mărfuri și pasageri	Național	Vagoane feroviare în inventar la sfârșitul anului	- feluri de transport feroviar	Național
		Capacitatea vagoanelor în inventar la sfârșitul anului	- feluri de transport feroviar	Național			

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Vagoane încărcate pe rețeaua căilor ferate	- timpul mediu de rulare - greutatea medie brută - parcursul pe tipuri	Național			
		Transport feroviar de mărfuri	- conform cu Clasificarea Standard pentru Statistica Transporturilor - 2007 - lungimea călătoriei - natura mărfurilor transportate - parcursul tarifar al mărfurilor - categorii de mărfuri periculoase	Național			
			- diviziuni de mărfuri conform Clasificarea Standard pentru Statistica Transporturilor - 2007 - tipuri de încărcări/descărcări - tip intra și interregional - date trimestriale	Regiuni			
	Transport maritim și pe căi navigabile interioare	Nave de navigație interioară înregistrate la sfârșitul anului	- categorii de nave fluviale	Național	Nave fluviale în inventar la sfârșitul anului	- categorii de nave fluviale	Național

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Capacitatea navelor de navigație interioară pentru transportul mărfurilor înregistrate la sfârșitul anului	- categorii de nave fluviale	Național			
		Nave maritime înregistrate la sfârșitul anului	- categorii de nave maritime	Național			
		Capacitatea navelor maritime pentru transportul mărfurilor și al pasagerilor înregistrate la sfârșitul anului	- categorii de nave maritime	Național			

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Transport portuar de mărfuri	<ul style="list-style-type: none"> - categorii de operații portuare - moduri de transport - grupe de mărfuri conform Nomenclatorului Standard pentru Statistica Transporturilor - grupe de mărfuri conform cu Clasificarea Standard pentru Statistica Transporturilor - 2007 - țara de încărcare/descărcare - tipuri de căi navigabile - tipuri de încărcătură - naționalitatea navei - căi navigabile - date trimestriale 	Național			

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Volumul transportului portuar	- grupe de mărfuri conform cu Clasificarea Standard pentru Statistica Transporturilor - 2007 - țara de încărcare/descărcare - tipuri de căi navigabile - date trimestriale	Regiune			
	Transport aerian	Aeronave înmatriculate (cu certificat de navigabilitate)	- categorii de aeronave - tipuri de aeronave - mod de propulsie - număr de motoare - capacitate	Național	Aeronave civile în inventar la sfârșitul anului	- categorii de aeronave	Național
		Transport aeroportuar	- tipuri de transport - categorii de operații - mișcări aeronave - date trimestriale	Național			
		Pasageri transportați în transportul aerian	- îmbarcați/ debarcați - tipuri de curse - intern și internațional - aeroporturi din țară - tipuri de aeroporturi de origine - destinația zborurilor - număr de zboruri - date trimestriale	Național			

<i>Transporturi</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Disponibilitate	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Mărfuri transportate aerian	<ul style="list-style-type: none"> - încărcate/ descărcate - tipuri de curse - intern și internațional - aeroporturi - destinația zborurilor - număr de zboruri - date trimestriale 	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [81], [84], [94], [96], [97], [123], [138], [143], [144] și [145].

Tabel A21.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Transporturi

		Republica Moldova =24		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România =35	Național	9	1	12
	Regiune		2	2
	Județ	2	1	5
	Localitate	1		
<i>Nedisponibil</i>		7	1	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A21.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Transporturi

		Republica Moldova=47		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=151	Național	16	1	98
	Regiune		2	12
	Județ	3	3	14
	Localitate	1		1
<i>Nedisponibil</i>		17	4	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A21.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Transporturi

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Transport rutier	
<p>Sunt oferite informații la nivel național referitoare la <i>vehiculele înmatriculate în circulație la sfârșitul anului</i> din anul 2007. În plus, baza de date Tempo-online oferă și alți indicatori, cum ar fi: numărul vehiculelor rutiere înmatriculate în circulație la sfârșitul anului (pe categorii de vehicule rutiere și tipuri de proprietate) la nivel județean din 1990, <i>numărul de înmatriculări noi de vehicule rutiere pentru transportul mărfurilor</i> (pe categorii de vehicule rutiere) la nivel județean din 2000, numărul accidentelor de circulație rutieră cauzatoare de vătămări corporale la nivelul țării din 1991, iar la nivel județean din anul 1999 și <i>numărul persoanelor accidentate în accidente de circulație rutieră cauzatoare de vătămări corporale</i>, pe vârsta accidentaților la nivel național din 1991, iar în funcție de gradul de gravitate al accidentaților la nivel de județ din 1999.</p>	<p>În categoria transportului rutier sunt oferite informații la nivel național referitoare la <i>vehiculele înmatriculate în circulație la sfârșitul anului</i>, pe categorii de vehicule rutiere, din 2000.</p>
Transport feroviar	
<p>România oferă în schimb, începând cu anul 1991, pe lângă acești indicatori și date statistice referitoare la <i>capacitatea vagoanelor în inventar</i> la sfârșitul anului pe feluri de transport feroviar. Publicațiile trimestriale de transport feroviar postate pe site-ul Institutului Național de Statistică întregesc imaginea asupra activității de transport feroviar de mărfuri oferind date și la nivel regional, pe diviziuni de mărfuri conform Clasificării Standard pentru Statistica Transporturilor (2007), pe tipuri de încărcări/descărcări, tipuri intra și inter-regional.</p>	<p>Singurele date disponibile despre transportul feroviar oferite de statistica oficială din Republica Moldova, la nivel național, sunt : <i>numărul locomotivelor diesel în inventar la sfârșitul anului</i>, <i>numărul vagoanelor feroviare în inventar la sfârșitul anului</i> pe feluri de transport feroviar, informații ce sunt prezentate din 2000.</p>
Transport maritim	
<p>Și pe acest subdomeniu, România oferă mult mai multe informații, începând cu anul</p>	<p>Singurul indicator diseminat de statistica din Republica Moldova, la nivel național, pentru</p>

România	Republica Moldova
<p>1991: <i>capacitatea navelor de navigație interioară pentru transportul mărfurilor</i> înregistrate la sfârșitul anului, pe categorii de nave fluviale, numărul de nave maritime înregistrate la sfârșitul anului, pe categorii de nave , iar din anul 2000 date referitoare la capacitatea navelor maritime pentru transportul mărfurilor și al pasagerilor înregistrate la sfârșitul anului, pe tipuri de nave. Activitatea generală a transportului portuar de mărfuri pe categorii de operații portuare, moduri de transport, grupe de mărfuri transportate, tipuri de încărcături, naționalitatea navei etc. sunt oferite din 1990 la nivel național prin baza de date Tempo-online, distinct pe 2 perioade: 1990-2007 și 2008 pînă în prezent, datorită modificării din 2007 a Clasificării Standard pentru Statistica Transporturilor. În publicațiile trimestriale sunt redade informații la nivel regional cu privire la volumul transportului portuar.</p>	<p>transportul maritim și pe căi navigabile interioare este <i>numărul navelor fluviale în inventar</i> la sfârșitul anului, pe categorii de nave fluviale, începând cu anul 2000.</p>
Transport aerian	
<p><i>Numărul de aeronave civile în inventar</i> la sfârșitul anului, pe categorii de aeronave, este disponibil din 1991, iar din 1999 sunt oferite date privind transportul aeroportuar pe tipuri de transport, pe mișcări de aeronave, categorii de operații.</p> <p>Situația <i>pasagerilor transportați în transportul aerian</i> (pe tipuri de curse, îmbarcați/debarcați, intern și internațional, destinația zborurilor, pe aeroporturile din țară), a mărfurilor transportate aerian (încărcate/descărcate, tipuri de curse, destinația zborurilor, numărul de zboruri, pe aeroporturile din țară) este prezentată trimestrial doar în publicațiile statistice specifice acestui domeniu.</p>	<p>Singurul indicator disponibil online este <i>numărul de aeronave civile în inventar</i> la sfârșitul anului, pe categorii de aeronave, disponibil din anul 2000.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 22 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul POȘTĂ ȘI TELECOMUNICAȚII

Tabel A22.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru domeniul Poștă și Telecomunicații

<i>Poștă și telecomunicații</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
B. Statistică economică	Activități de poștă	Unități de poștă	- tipuri de unități de poștă	Național				
			- Total	Județ				
						Numărul sectoarelor de distribuție poștală	- Total	Național
						Număr de cutii poștale	- Total	Național
						Număr de poștași	- Total	Național
			Volumul activității de poștă	- categorii de prestații de poștă	Județ	Expedieri poștale	- categorii de prestații	Național
	Activități de telefonie	Abonamente radio		- medii de rezidență	Județ			
		Unități cu servicii de telefonie și telegrafie pentru public		- Total	Județ			
						Numărul centralelor telefonice automate (mii unități)	- medii de rezidență	Național
		Volumul activității de telefonie		- categorii de activități de telefonie	Județ			

<i>Poștă și telecomunicații</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Convorbiri telefonice acordate prin rețeaua de telefonie fixă	- tipuri de convorbiri	Național
					Lungimea canalelor telefonice interurbane și internaționale (mii canale - km)	- medii de rezidență	Național
		Activități de telefonie pe rețele telefonice	- activități de telefonie	Național	Comunicații electronice	- activități de telefonie - date trimestriale	Național
					Numărul de utilizatori al serviciilor de telefonie	- tipuri de telefonie - date trimestriale	Național
					Numărul de utilizatori cu acces la internet	- tipuri de puncte de acces - date trimestriale	Național
		Capacitatea centralelor telefonice locale echipate	- tipuri de centrale telefonice	Județ			
					Capacitatea echipată a centralelor telefonice automate (mii numere)	- medii de rezidență	Național
		Posturi telefonice	- tipuri de posturi telefonice	Județ	Posturi telefonice	- total și la domiciliu	Raioane
					Posturi telefonice publice	- total	Național
					Numărul posturilor telefonice în rețeaua telefonică publică fixă	- medii de rezidență	Național
		Capacitatea centralelor telefonice locale în funcțiune	- tipuri de linii telefonice - medii de rezidență	Județ			

<i>Poștă și telecomunicații</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
		Capacitatea echipată a centralelor telegrafice	- Total	Județ				
						Numărul abonaților la rețeaua telefonică mobilă (mii unități)	- total	Național
	Activitate de radio-tv	Stații de radiodifuziune	- forme de proprietate	Județ	Numărul stațiilor de radiodifuziune	- total	Național	
		Stații de televiziune	- forme de proprietate	Județ	Numărul stațiilor de televiziune	- total	Național	
		Translatoare de radio și televiziune	- tipuri de radiocomunicații	Județ				
		Abonamente de televiziune	- Total	Județ				
	Tehnologia informației					Persoane juridice care dispun de calculatoare personale	- activități economice	Național
							- Total	Raioane
						Persoane juridice care dispun de pagină web	- activități economice	Național
							- Total	Raioane
						Computere personale în posesia persoanelor juridice și cu acces la internet	- activități economice	Național
							- Total	Raioane
						Cheltuielile persoanelor juridice pentru tehnologii informaționale	- activități economice	Național
							- categorii de cheltuieli	Raioane

<i>Poștă și telecomunicații</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Mijloace alocate pentru informatizare	- tipuri de activități economice - tipuri de surse de mijloace alocate	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [81], [123] și [138].

Tabel A22.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Poștă și telecomunicații

		Republica Moldova = 22		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=14	Național	1		
	Județ	3	1	9
<i>Nedisponibil</i>		13	4	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A22.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Poștă și telecomunicații

		Republica Moldova =47		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=27	Național	2		1
	Județ	4	1	19
<i>Nedisponibil</i>		33	7	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Anexa 23–Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul COMERȚ INTERIOR ȘI SERVICII DE PIAȚĂ

Tabel A23.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare

pentru subdomeniul Comerț interior

<i>Comerț interior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
B. Statistică economică	Comerț interior	Numărul de magazine a întreprinderilor cu activitate de comerț cu amănuntul	- categorii de suprafață	Național				
						Numărul unităților de comerț cu amănuntul la 1 ianuarie	- tipuri de unități comerciale	Raioane
						Suprafața comercială a unităților de comerț cu amănuntul la 1 ianuarie	- tipuri de unități comerciale	Raioane
		Cifra de afaceri în comerțul cu amănuntul pentru întreprinderile cu activitate principală de comerț	- activități în comerțul cu amănuntul - forme de proprietate	Național	Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul	- serie lunară - % față de perioada anterioară - % față de perioada corespunzătoare	Național	
		Indicii vânzărilor de mărfuri cu amănuntul - exclusiv vânzarea, întreținerea și repararea autovehiculelor, a motocicletelor și comerțul cu amănuntul al carburanților	- grupe de mărfuri	Național				
		Indicii comerțului cu amănuntul	- grupe de mărfuri	Național				

<i>Comerț interior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cifra de afaceri în comerțul cu ridicata pentru întreprinderile cu activitate principală de comerț	- activități în comerțul cu ridicata - forme de proprietate	Național	Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata	- serie lunară - % față de perioada anterioară - % față de perioada corespunzătoare	Național
					Cifra de afaceri în comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	- serie lunară - % față de perioada anterioară - % față de perioada corespunzătoare	Național
					Cifra de afaceri în comerțul cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete)	- serie lunară - % față de perioada anterioară - % față de perioada corespunzătoare - grupe de mărfuri	Național
						- forme de proprietate	Raioane
					Cifra de afaceri în comerțul cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete)	- serie lunară - % față de perioada anterioară - % față de perioada corespunzătoare	Național
					Cifra de afaceri în comerțul cu ridicata și cu amănuntul al autovehiculelor și a motocicletelor, întreținerea și repararea acestora	- serie lunară - % față de perioada anterioară - % față de perioada corespunzătoare - grupe de mărfuri	Național

<i>Comerț interior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
						- serie anuală % față de anul anterior	Raioane
					Vânzările cu amănuntul	- categorii de mărfuri - % față de anul anterior	Național
						- total	Raioane
					Valoarea vânzărilor de mărfuri cu amănuntul	- căi de comercializare - grupe de mărfuri	Național
						- forme de proprietate	Raioane
					Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor	- % față de anul anterior pe categorii de mărfuri	Național
		Indicii valorici lunari ai cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata - bază 2015	- serie brută - serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate	Național			
		Indicii valorici lunari ai cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul - bază 2015	- serie brută - serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate - față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național			

<i>Comerț interior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii lunari ai volumului cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul - bază 2015	- serie brută - serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality - față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național			
		Indicii valorici lunari ai cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor - bază 2015	- serie brută - serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality	Național			
		Indicii lunari ai volumului cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor - bază 2015	- serie brută - serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality - față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național			
					Indicii lunari a volumului de vânzări cu amănuntul, prin unitățile comerciale	- serie lunară - % față de perioada anterioară - % față de perioada corespunzătoare	Național

<i>Comerț interior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Valoarea vânzărilor dinn comerțul cu amănuntul și ridicata pentru întreprinderile cu activitate principală de comerț	- activități în comerțul cu amănuntul și ridicata - forme de proprietate	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [41], [55], [81], [131] și [138].

**Tabel A23.2 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare
pentru subdomeniul Servicii de piață**

<i>Servicii</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
B. Statistică economică	Servicii	Valoarea serviciilor prestate pentru populație	- forme de proprietate - categorii de servicii de piață prestate pentru populație - principalele activități	Național			
							Volumul de servicii prestate populației
				Volumul de servicii cu plată prestate populației	- tipuri de servicii	Național	
					- forme de proprietate	Raioane	
		Valoarea serviciilor prestate pentru agenți economici	- forme de proprietate - categorii de servicii prestate pentru agenții economici	Național			
Valoarea serviciilor de transporturi, poștă și telecomunicații	- forme de proprietate - categorii de servicii de transporturi, poștă și telecomunicații	Național					

<i>Servicii</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Serviciile de piață prestate populației prin unități oficial înregistrate	- total mil lei	Național
					Structura serviciilor de piață prestate populației	- tipuri de servicii	Național
					Serviciile cu plată prestate populației	- căi de comercializare	Național
		Indicii serviciilor comerciale prestate pentru populație	- clase CAEN aferente serviciilor de piață prestate populației - grupe de activități	Național			
		Indicii volumului cifrei de afaceri în serviciile de piață pentru populație	- date lunare - serie brută - serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality - față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare - ramuri ale sectorului servicii	Național			

<i>Servicii</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii valorici ai cifrei de afaceri în serviciile de piață pentru populație	- date lunare - serie brută - serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality - ramuri ale sectorului servicii	Național			
		Indicii valorici ai cifrei de afaceri în serviciile de piață prestate în special întreprinderilor	- date lunare - serie brută - serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality - diviziuni ale serviciilor prestate întreprinderilor - față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național			
					Cifra de afaceri în serviciile de piață prestate populației	- serie lunară - % față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național
					Cifra de afaceri în serviciile de piață prestate întreprinderilor	- serie lunară - % față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național

<i>Servicii</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației, CAEM Rev.1.1	- serie lunară - % față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național
					Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor, CAEM Rev.1.1	- serie lunară - % față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național
					Indicii lunari a volumului de servicii cu plată prestate populației, prin unitățile oficial înregistrate	- serie lunară - % față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [26], [37], [39], [41], [55], [81] și [131].

Tabel A23.3 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Comerț interior și servicii de piață

		Republica Moldova=22		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
Romania = 18	Național	2		16
<i>Nedisponibil</i>		13	7	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A23.4 Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Comerț interior și servicii de piață

		Republica Moldova=69		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
Romania = 62	Național	2		60
<i>Nedisponibil</i>		56	11	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A23.5 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Comerț interior și Servicii de piață

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Comerț interior	
<p>Activitatea de comerț interior a României poate fi analizată și prin prisma indicatorilor statistici disponibili doar la nivel național, începând cu anul 1997:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indicii valorici lunari ai cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata, respectiv indicii valorici lunari ai cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul, indicii valorici lunari ai cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, cu bază anul 2015, calculați atât în serie brută, cât și în serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate, indici calculați față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare a anului precedent; -indicii lunari ai volumului cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul, indicii lunari ai volumului cifrei de afaceri din comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, cu bază anul 2015, calculați atât în serie brută, cât și în serie ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonabilitate, indici calculați față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare a anului precedent. -valoarea vânzărilor dinn comerțul cu amănuntul și ridicata pentru întreprinderile cu activitate principală de comerț, pe activități în comerțul cu amănuntul și ridicata și pe forme de proprietate, defalcat pe cele 2 perioade de timp: 1997-2008 conform CAEN Rev.1 și 2008 și până în prezent conform Caen Rev.2. 	<p>Spre deosebire de România, Biroul Național de Statistică calculează și oferă utilizatorilor indicatori ai comerțului interior din Republica Moldova, pe raioane, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -cifra de afaceri în comerțul cu ridicata și cu amănuntul al autovehiculelor și a motocicletelor, întreținerea și repararea acestora, ca serie anuală și pentru care s-a calculat și procentul de creștere/scădere față de anul anterior, datele fiind disponibile din 2015. Pentru situația de la nivel național, acest indicator este prezentat și ca serie lunară și pe grupe de mărfuri; -vânzările cu amănuntul sunt disponibile tot din anul 2015 pe raioane, defalcarea pe grupe de mărfuri fiind prezentată doar pentru situația de la nivelul țării, calculându-se și modificarea relativă față de anul anterior; -valoarea vânzărilor de mărfuri cu amănuntul, pe forme de proprietate (perioada 2008-2010), situația de la nivelul Republicii Moldova a acestui indicator fiind prezentată și în funcție de căile de comercializare și de grupele de mărfuri. La nivel național s-au calculat și indicii lunari ai volumului vânzărilor cu amănuntul, prin unități comerciale. Toți acești indicatori au fost calculați pentru perioada 2000-2010, iar pentru grupele de mărfuri doar în perioada 2005-2010.
Servicii de piață	
Studiind site-ul Institutului Național de Statistică găsim informații referitoare la:	Accesând site-ul oficial al Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, atât baza de date

România	Republica Moldova
<p>-valoarea serviciilor prestate pentru populație, pe categorii de servicii de piață, forme de proprietate și principalele activități, începând cu anul 1998 (pe activități, conform CAEN Rev. 1 până în anul 2008 și după 2008 conform CAEN Rev.2);</p> <p>-valoarea serviciilor prestate pentru agenți economici, pe categorii de servicii de piață, forme de proprietate, începând cu anul 1998, conform CAEN Rev. 1 până în 2008 și după 2008 conform CAEN Rev.2;</p> <p>-valoarea serviciilor de transporturi, poștă și telecomunicații, pe categorii de servicii, forme de proprietate, începând cu anul 1998, conform CAEN Rev. 1 până în anul 2008;</p> <p>-indicii volumului cifrei de afaceri în serviciile de piață pentru populație, în serie brută și ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality, pe ramuri ale sectorului servicii, atât față de luna anterioară cât și față de luna corespunzătoare a anului precedent, sunt oferți lunar, începând cu anul 2005;</p> <p>-indicii valorici ai cifrei de afaceri în serviciile de piață pentru populație, în serie brută și ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality, pe ramuri ale sectorului servicii, sunt oferți lunar, începând cu anul 2005;</p> <p>-indicii valorici ai cifrei de afaceri în serviciile de piață prestate în principal pentru întreprinderi, în serie brută și ajustată cu numărul de zile lucrătoare și de sezonality, pe diviziuni ale serviciilor prestate întreprinderilor, sunt oferți lunar, începând cu anul 2005;</p>	<p>cât și publicațiile on-line din acest domeniu se pot obține următoarele informații:</p> <p>-volumul de servicii prestate populației, pe forme de proprietate și tipuri de servicii, pentru perioada 2000-2010, la nivel național;</p> <p>-volumul de servicii cu plată prestate populației, pe tipuri de servicii (la nivel național), pe forme de proprietate (la nivel de raion), pentru perioada 2008-2010;</p> <p>-serviciile de piață prestate populației prin unități oficial înregistrate, pentru perioada 2000-2014, la nivel național;</p> <p>-structura serviciilor de piață prestate populației, pe tipuri de servicii, pentru perioada 2000-2014, la nivel național;</p> <p>-serviciile cu plată prestate populației, pe căi de comercializare, pentru perioada 2000-2010, la nivel național;</p> <p>-cifra de afaceri în serviciile de piață prestate populației, serie lunară și procent față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare a anului precedent, la nivel național, începând cu anul 2014;</p> <p>cifra de afaceri în serviciile de piață prestate întreprinderilor, serie lunară și procent față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare a anului precedent, la nivel național, începând cu anul 2014;</p> <p>-cifra de afaceri în întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației și întreprinderilor, serie lunară și procent față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare a anului precedent, la nivel național, pentru perioada 2011-2013;</p> <p>-indicii lunari ai volumului de servicii cu plată prestate populației, prin unitățile oficial înregistrate, serie lunară și procent față de luna anterioară și față de luna corespunzătoare a anului precedent, la nivel național, pentru perioada 2005-2010.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 24– Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul COMERȚ EXTERIOR

Tabel A24.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru domeniul Comerț exterior

<i>Comerț exterior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
B. Statistică economică	Comerț exterior	Valoarea exportului (FOB)- mii dolari și mii euro	<ul style="list-style-type: none"> - forme de proprietate - țări partener - țări ale Uniunii Europene - secțiuni și grupe conform Nomenclatorului Combinat - date lunare 	Național	Valoarea exportului (FOB)- mii dolari	- grupe mari de țări	Național

<i>Comerț exterior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Exporturile (FOB)	<ul style="list-style-type: none"> - date lunare pe secțiuni conform Clasificării Standard de Comerț Internațional - Total, Intra-UE și Extra-UE - principalele moduri de transport - marile categorii economice - clase de bază din sistemul conturilor naționale - conform clasificării produselor și serviciilor asociate activităților - grupe de bunuri 	Național	Exporturi - milioane dolari	<ul style="list-style-type: none"> - date lunare pentru grupe de țări - date trimestriale pentru țări partenere - % față de perioada anterioară - date trimestriale secțiuni/capitole și grupe conform Nomenclatorului Combinat și conform Clasificării Standard de Comerț Internațional (CSCI) - date anuale pentru secțiuni/capitole conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor (NCM) - date anuale pe continente 	Național
			<ul style="list-style-type: none"> - date lunare - secțiuni/capitole și grupe conform Nomenclatorului Combinat 	Județ			

<i>Comerț exterior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea deținută în valoarea totală a exporturilor de primele firme exportatoare în ordinea valorii exporturilor înregistrate în perioada de referință (semestru sau an întreg)	-firme exportatoare	Național			
		Firme exportatoare	- clase de mărime în funcție de numărul de salariați - forme de proprietate - tipul de capital - principalele sectoare de activitate CAEN	Național			
		Valoarea importului (CIF)	- forme de proprietate - țări partenere - țări de origine - țări ale Uniunii Europene - secțiuni/capitole și grupe conform Nomenclatorului Combinat - date lunare	Național	Valoarea importului (CIF) - mii dolari	- grupe mari de țări	Național

<i>Comerț exterior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Importurile (CIF)	<ul style="list-style-type: none"> - date lunare pe secțiuni conform Clasificării Standard de Comerț Internațional - Total, Intra-UE și Extra-UE - principalele moduri de transport - marile categorii economice - clase de bază din sistemul conturilor naționale - conform clasificării produselor și serviciilor asociate activităților - grupe de bunuri 	Național	Importuri - milioane dolari	<ul style="list-style-type: none"> - date lunare pentru grupe de țări - date trimestriale pentru țări partenere - % față de perioada anterioară - date trimestriale secțiuni/capitole și grupe conform Nomenclatorului Combinat și conform Clasificării Standard de Comerț Internațional (CSCI) - date anuale pentru secțiuni/capitole conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor (NCM) - date anuale pe continente 	Național
			<ul style="list-style-type: none"> - date lunare - secțiuni/capitole și grupe conform Nomenclatorului Combinat 	Județ			

<i>Comerț exterior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Ponderea deținută în valoarea totală a importurilor de primele firme importatoare în ordinea valorii importurilor înregistrate în perioada de referință (semestru sau an întreg)	-firme importatoare	Național			
		Firme importatoare	- clase de mărime în funcție de numărul de salariați - forme de proprietate - tipul de capital - principalele sectoare de activitate CAEN	Național			
					Balanța comercială - milioane dolari	- date lunare pentru grupe de țări - date trimestriale pentru țări partenere - % față de perioada anterioară - date anuale pe continente	Național

<i>Comerț exterior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Soldul total al balanței comerciale FOB/FOB	- forme de proprietate	Național			
		Soldul total al balanței comerciale FOB/CIF	- forme de proprietate - principalele grupe de țări	Național			
			- total	Județ			
		Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi	- total	Național	Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi	- total	Național
		Indicii valorici ai comerțului exterior (an precedent = 100)	- export - import	Național	Indicii valorici ai comerțului exterior (an precedent = 100)	- export - import - grupe de țări	Național
		Indicii valorii unitare de export și import	- export - import - principalele secțiuni și capitole din Nomenclatorul Combinat - grupe de țări	Național	Indicii valorii unitare de export și import	- export - import - date anuale pentru secțiuni/capitole conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor (NCM)	Național

<i>Comerț exterior</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Indicii volumului fizic de export și import	- export - import	Național	Indicii volumului fizic de export și import	- export - import	Național
		Întreprinderi	- număr angajați - număr mediu de persoane ocupate - cifra de afaceri - cumpărări de bunuri și servicii - ocupare în echivalent cu normă întreagă - salarii și indemnizații - valoare adăugată la costul factorilor - vârsta - rată de creștere - tipul firmei - statutul grupului - activități ale economiei	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [24], [26], [37], [39], [40], [41], [42], [78], [81], [123], [131] și [135].

Tabel A24.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Comerț exterior

		Republica Moldova = 7	<i>Nedisponibil</i>
		Național	
România = 15	Național	6	6
	Județ		3
<i>Nedisponibil</i>		1	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A24.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Comerț exterior

		Republica Moldova = 30	<i>Nedisponibil</i>
		Național	
România = 71	Național	16	50
	Județ		5
<i>Nedisponibil</i>		14	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A24.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din subdomeniul Comerț exterior - exporturi

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Exporturi	
<p>Începând cu anul 2013, se regăsesc pe site-ul INS și alte informații suplimentare, la nivel național, referitoare la situația exporturilor, și anume: <i>numărul firmelor exportatoare</i>, pe clase de mărime în funcție de numărul de salariați, pe forme de proprietate, în funcție de tipul de capital, pe principalele sectoare de activitate CAEN, precum și <i>ponderea deținută în valoarea totală a exporturilor de primele firme exportatoare în ordinea valorii exporturilor</i> înregistrate în perioada de referință (semestru sau an întreg), defalcată pe firme exportatoare.</p> <p>Începând cu anul 2008, pe site-ul oficial al statisticii din România se regăsesc informații la nivel național, referitoare la <i>numărul întreprinderilor în funcție de următoarele variabile</i>: numărul de angajați, numărul mediu de persoane ocupate, cifra de afaceri, valoarea cumpărărilor de bunuri și servicii, ocupare în echivalent cu normă întreagă, salarii și indemnizații, valoare adăugată la costul factorilor, vârsta întreprinderilor, rata de creștere a întreprinderilor, tipul firmei, statutul grupului din care fac parte și activitățile economiei naționale.</p>	<p>Biroul Național de Statistică diseminează on-line exporturile FOB începând cu anul 1997, ca date lunare pentru exporturile pe grupe de țări și ca date trimestriale pentru exporturile efectuate cu principalele țări partenere și pe secțiuni/capitole și grupe conform Nomenclatorului Combinat și conform Clasificării Standard de Comerț Internațional (CSCI), și începând cu anul 2001, pentru datele anuale pe continente și pentru exporturile pe secțiuni/capitole conform Nomenclatorului Combinat al Mărfurilor (NCM).</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 25 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul TURISM

Tabel A25.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru domeniul Turism

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
B. Statistică economică	Turism	Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică la 31 iulie	- forme de proprietate - categorii de confort - destinații turistice	Național				
			- tipuri de structuri de primire turistică	Localitate				
						Hoteluri și structuri similare la 31 decembrie	- categorii de confort	Național
		Capacitatea de cazare turistică existentă la 31 iulie	- forme de proprietate - categorii de confort - destinații turistice	Național				
			- tipuri de structuri de primire turistică	Localitate				
						Capacitatea existentă a structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, la 31 decembrie	- tipuri de structuri de primire turistică	Național
							- Total	Raioane
						Capacitatea de cazare unică în hoteluri și structuri similare la 31 decembrie	- Total	Național

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Camere existente la 31 iulie	- modul de funcționare - destinații turistice - în funcție de dotarea cu instalații sanitare - categorii de confort	Național			
			- tipuri de structuri de primire turistică	Județ			
		Servicii care se prestează în cadrul structurii de primire turistică la 31 iulie	- tipuri de structuri de primire turistică	Național			
			- tipuri de servicii	Județ			
					Numărul de camere oferite de structurile de primire turistică colective existente la 31 decembrie	- tipuri de structuri de primire turistică	Național
						- Total	Raioane
					Camere oferite în hoteluri și structuri similare la 31 decembrie	- Total	Național
		Capacitatea de cazare turistică în funcțiune	- forme de proprietate - categorii de confort - destinații turistice	Național			
			- tipuri de structuri de primire turistică - date lunare	Localitate			

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică	- forme de proprietate - categorii de confort - destinații turistice - date lunare	Național	Turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiune de cazare	- tipuri de turiști - tipuri de structuri de primire turistică - date trimestriale	Național
			- tipuri de turiști - date lunare	Județ			
			- tipuri de structuri de primire turistică - date lunare	Localitate			
					Turiști nerezidenți cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare	- țări de origine	Național
		Înnoptări în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică	- forme de proprietate - categorii de confort - destinații turistice - date lunare	Național	Înnoptări în structurile de primire turistică colective cu funcțiune de cazare	- tipuri de turiști - tipuri de structuri de primire turistică - date trimestriale	Național
			- tipuri de turiști - date lunare	Județ			
			- tipuri de structuri de primire turistică - date lunare	Localitate			
					Înnoptări ale turiștilor nerezidenți cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare	- țări de origine	Național

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Numărul înnoptărilor în hoteluri și structuri similare	- mii	Național
		Indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune	- forme de proprietate - categorii de confort - destinații turistice - date lunare	Național	Indicele de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune	- tipuri de structuri de primire turistică - date trimestriale pe total	Național
			- tipuri de structuri de cazare	Județ			
					Indicii de utilizare a capacității de cazare în hoteluri și structuri similare la 31 decembrie	- Total	Național
		Personalul ocupat din structurile de primire turistică	- tipuri de structuri de cazare	Județ			
					Numărul de salariați din hoteluri și structuri similare la 31 decembrie	- Total	Național
		Durata medie a șederii în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică	- tipuri de structuri de cazare - categorii de confort - tipuri de turiști - destinații turistice	Național	Durata medie de ședere a unui turist în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare	- tipuri de turiști	Național

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Sosiri ale vizitatorilor străini	<ul style="list-style-type: none"> - tipuri de structuri de primire turistică - categorii de mijloace de transport utilizate de turiști - continente și țări de origine pentru turiștii străini - date lunare 	Național	Sosiri ale vizitatorilor străini	<ul style="list-style-type: none"> - scopul vizitei - țări de origine 	Național
		Plecări ale vizitatorilor români în străinătate	<ul style="list-style-type: none"> - categorii de mijloace de transport utilizate de turiști - puncte de frontieră grupate pe zone de graniță - date lunare 	Național	Plecări ale vizitatorilor moldoveni în străinătate	<ul style="list-style-type: none"> - scopul vizitei - țări de destinație 	Național

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Număr de călătorii	<ul style="list-style-type: none"> - motivul călătorii - țări de destinație - după luna calendaristică de plecare - durata călătoriei - modalitatea de cazare utilizată - tipul de organizator al călătoriei - destinația turistică - mijlocul de transport utilizat - date trimestriale 	Național			
		Număr de călătorii interne	<ul style="list-style-type: none"> - durata călătorii - tipuri de organizatori ai călătoriei - zone turistice 	Național			

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Număr de înnoptări pentru călătorii	<ul style="list-style-type: none"> - motivul călătorii - țări de destinație - după luna calendaristică de plecare - durata călătoriei - modalitatea de cazare utilizată - tipul de organizator al călătoriei - date trimestriale 	Național			
		Numărul nerezidenților	<ul style="list-style-type: none"> - organizatorul călătoriei - țări de rezidență - categorii de mijloace de transport utilizate de turiști - motivul călătoriei - date trimestriale 	Național			
		Cheltuielile ocazionate de sejurul din România	<ul style="list-style-type: none"> - țări de rezidență - scopul călătoriei - tipuri de cheltuieli - date trimestriale 	Național			
		Cheltuieli aferente călătoriilor	<ul style="list-style-type: none"> - motivul călătoriei - durata sejurului - tipul călătoriei - date trimestriale - tipuri de cheltuieli 	Național			

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Numărul de excursii	- scopul călătoriei - mijlocul de transport utilizat - destinație - categorii de cheltuieli - date trimestriale	Național			
	Activitatea agențiilor de turism	Numărul turiștilor participanți la acțiunile turistice interne organizate de agențiile de turism	- tipuri de activități turistice - tipuri de agenții de turism	Național	Numărul turiștilor și excursioniștilor participanți la turismul intern	- scopul vizitei	Național
		Numărul turiștilor români participanți la acțiunile turistice interne organizate de agențiile de turism	- tipuri de agenții de turism - zone turistice	Național			
		Numărul turiștilor români participanți la acțiunile turistice externe organizate de agențiile de turism	- țări de destinație - tipuri de agenții de turism	Național			
		Numărul turiștilor participanți la acțiunile turistice organizate de agențiile de turism	- zone turistice pentru acțiunile turistice interne - țări pentru acțiunile turistice externe	Național	Numărul turiștilor participanți la acțiunile turistice organizate de agențiile de turism (turism receptor și turism emițător)	- scopul vizitei - țări de origine pentru turiștii nerezidenți - țări de destinație (procentual) pentru rezidenți - date trimestriale	Național

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Numărul turiștilor străini participanți la acțiunile turistice de incoming organizate de agențiile de turism	- țări de proveniență	Național			
		Numărul turiști-zile ale participanților la acțiunile turistice organizate de agențiile de turism	- zone turistice pentru acțiunile turistice interne - țări pentru acțiunile turistice externe	Național	Numărul turiști-zile ale participanților la acțiunile turistice organizate de agențiile de turism și turoperator (turism receptor și emițător)	- scopul vizitei - țări de origine pentru turiștii nerezidenți - țări de destinație (procentual) pentru rezidenți - date trimestriale	Național
					Numărul de traversări ale frontierei de stat de către cetățenii străini și cetățenii Republicii Moldova	- țări de destinație - tipuri de mijloace de transport - date trimestriale	Național
		Durata medie a sejurului pentru participanții la acțiunile turistice organizate de agențiile de turism	- zone turistice pentru acțiunile turistice interne - țări pentru acțiunile turistice externe	Național			
		Structura pachetelor turistice vândute prin agențiile de turism	- tipuri de pachete - tipuri de agenți de turism	Național			
		Comisionul mediu aplicat serviciilor	- tipuri de agenți de turism	Național			

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cifra de afaceri a agențiilor de turism	- tipuri de agenți de turism - pondere pe tipuri de vânzări	Național			
	Cont satelit de turism	Cheltuielile turismului receptor	- tipuri de produse - clase de vizitatori	Național			
		Cheltuielile turismului intern	- tipuri de produse - clase de vizitatori -tipuri de călătorii	Național			
		Cheltuielile turismului emițător	- tipuri de produse - clase de vizitatori	Național			
		Consumul intern	- tipuri de produse - categorii de cheltuieli/consum	Național			
		Conturile de producție a industriilor turismului și ale altor industrii	- tipuri de produse - categorii de industrii ale turismului	Național			
		Oferta internă și consumul interior turistic	- tipuri de produse - categorii de industrii ale turismului	Național			
		Număr de unități în industria turismului	- categorii de industrii ale turismului - în funcție de numărul mediu de locuri de muncă	Național			
		Numărul locurilor de muncă după statutul de ocupare a forței de muncă	- categorii de industrii ale turismului	Național			

<i>Turism</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Numărul ore lucrate după statutul de ocupare a forței de muncă	- categorii de industrii ale turismului	Național			

Elaborat de autor pe baza datelor din: [8],[9], [23], [26], [37], [39], [41], [42], [45], [52], [53], [54], [62], [74], [75], [81], [97], [101], [123] și [138].

Tabel A25.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Turism

Turism		Republica Moldova =20		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România = 38	Național	6		23
	Județ	1		3
	Localitate	2		3
<i>Nedisponibil</i>		9	2	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A25.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru subdomeniul Turism

Turism		Republica Moldova=44		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România =145	Național	10		118
	Județ	4		3
	Localitate	4		6
<i>Nedisponibil</i>		24	2	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A25.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Turism

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Structuri de primire turistică	
<p><i>Numărul sosirilor turiștilor</i> în structurile de primire turistică cu funcțiune de cazare turistică este diseminat anual începând cu 1990, pe forme de proprietate, categorii de confort și destinații turistice, la nivelul județean datele sunt disponibile pe tipuri de turiști, iar la nivel de localitatea diseminarea este pe tipuri de structuri. Menționăm că începând cu anul 2010, acești indicatori sunt diseminați lunar.</p> <p>În mod asemănător, se diseminează, pe aceleași variabile și pe aceleași perioade de timp și niveluri administrativ-teritoriale, indicatorii ce fac referire la <i>numărul de înnoptări</i> în structurile de primire turistică.</p> <p>Forța de muncă disponibilă pentru asigurarea funcționării acestor structuri este redată prin calcularea pe tipuri de structuri a <i>personalului ocupat</i> (date la nivel de județ disponibile doar în publicații).</p>	<p>În ceea ce privește <i>numărul turiștilor</i> în structurile de primire turistică diseminarea se face doar la nivel național (pe tipuri de turiști, tipuri de structuri), începând cu anul 2004 (date trimestriale), același an fiind cel de start în diseminarea datelor cu privire la turiștii nerezidenți pe țări de origine.</p> <p>În mod asemănător, se diseminează, pe aceleași variabile și pe aceleași perioade de timp și niveluri administrativ-teritoriale, indicatorii ce fac referire la <i>numărul de înnoptări</i> în structurile de primire turistică.</p> <p>Date referitoare la forța de muncă sunt prezentate în baza de date online, începând cu anul 2000 și se referă la <i>numărul de salariați</i> din hoteluri și structuri similare la 31 decembrie.</p>
Turism extern	
<p><i>Sosirile vizitatorilor străini</i>, este un alt indicator calculat de cele 2 state și diseminat doar la nivel național, disponibilitatea în funcție de tipul de unitate turistică, de categoriile mijloacelor de transport utilizate de turiști, continentele și țările de origine pentru turiștii străini fiind din 1990.</p> <p>În ceea ce privește indicatorul <i>plecări ale vizitatorilor români în străinătate</i>, pe variabilele, categorii de mijloacele de transport utilizate de turiști și punctele de frontieră grupate pe zone de graniță, sunt diseminate la nivel național din 1990.</p>	<p><i>Sosirile vizitatorilor străini</i>, după scopul vizitei sunt diseminate începând cu anul 2000, pe țările de origine începând cu 1992.</p> <p>Indicatorul <i>plecări ale vizitatorilor moldoveni în străinătate</i> se diseminează doar în funcție de scopul vizitei (începând cu anul 2000) și a țărilor de destinație (începând cu 1992).</p>
Activitatea agențiilor de turism	
<p>Datele referitoare la <i>numărul turiștilor participanți</i> la acțiunile turistice organizate de agențiile de turism și numărul de turiști-</p>	<p>Datele referitoare la <i>numărul turiștilor participanți</i> la acțiunile turistice organizate de agențiile de turism și numărul de turiști-zile ale acestora sunt</p>

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
<p>zile ale acestora se grupează pe două perioade de timp 1995-2008 și 2008 până în prezent, datorită modificării variabilelor urmărite pentru acești indicatori.</p> <p>Publicația realizată pentru activitatea agențiilor de turism din România prezintă date anuale referitoare și la structura pachetelor turistice vândute prin agențiile de turism (în funcție de tipul de pachete și tipuri de agenți de turism), comisionul mediu aplicat serviciilor pe tipuri de agenți, precum și cifra de afaceri a agențiilor de turism defalcată pe tipuri de agenți și ponderi pe tipuri de vânzări).</p>	<p>disponibile începând cu anul 1992 pentru acțiunile turistice organizate de agențiile de turism (turism receptor și turism emițător).</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 26 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul FINANȚE

Tabel A26.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru domeniul Finanțe

<i>Finanțe</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
C. Finanțe	Execuții bugetare				Executarea bugetului public național	- categorii de venituri și cheltuieli - excedent/deficit	Național
		Execuția bugetului de stat	- categorii de venituri și cheltuieli - excedent/deficit	Național	Executarea bugetului de stat	- categorii de venituri și cheltuieli - excedent/deficit	Național
		Execuția bugetelor locale	- categorii de venituri și cheltuieli - excedent/deficit	Județ	Executarea bugetelor locale	- categorii de venituri și cheltuieli - excedent/deficit	Național
		Execuția bugetului de asigurări sociale de stat	- categorii de venituri și cheltuieli - excedent/deficit	Național	Execuțarea bugetului de asigurări sociale de stat	- categorii de venituri și cheltuieli - excedent/deficit	Național
					Executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală	- categorii de venituri și cheltuieli - excedent/deficit	Național
	Sistem bancar	Masa monetară și contrapartida acesteia (la sfârșitul perioadei)	- tipuri	Național	Agregate monetare (la sfârșitul anului)	- tipuri	Național
					Volumul operațiunilor de casă pe sistemul bancar	- categorii de încasări și eliberări	Național

<i>Finanțe</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Creditul intern (la sfârșitul perioadei)	- tip termene - tip monedă - tip beneficiari: privat sau guvernamental	Național			
					Soldul creditelor în economie și depozitelor ale persoanelor fizice (la sfârșitul anului)	- tip termene - tip monedă	Național
		Cursul de schimb mediu anual de referință al monedei naționale	- principale valute	Național			
		Bilanțul monetar al Băncii Naționale a României	- elemente componente ale bilanțului - intern/extern	Național			
		Bilanțul monetar agregat al altor instituții financiare monetare	- tipuri de active - intern / extern	Național			
		Balanța de plăți	- elemente componente ale balanței - conturi și operațiuni	Național	Balanța de plăți	- elemente componente ale balanței - conturi și operațiuni	Național

<i>Finanțe</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (MBP6), la 31 decembrie	- operațiuni	Național
					Volumul operațiunilor de casă pe sistemul bancar	- categorii de încasări și eliberări	Național
	Asigurări	Numărul societăților de asigurări	- forme de proprietate	Național			
		Capitalul social al societăților de asigurări	- forme de proprietate - subscris și vărsat	Național			
		Prime brute subscrise	- domenii de activitate - tipuri de asigurări	Național	Prime brute subscrise	- clase de asigurări - tipuri de asigurări	Național
		Prime cedate în reasigurare	- domenii de activitate - tipuri de asigurări	Național			
		Indemnizații brute plătite (inclusiv sume plătite pentru maturități, la asigurările de viață)	- domenii de activitate - tipuri de asigurări	Național			
		Comisioane plătite pentru primiri în reasigurare	- domenii de activitate - tipuri de asigurări	Național			

<i>Finanțe</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Rezerve tehnice brute	- domenii de activitate - tipuri de asigurări - tipuri de rezerve	Național			
					Despăgubiri și indemnizații de asigurare plătite	- clase de asigurări - tipuri de asigurări	Național
		Investițiile societăților de asigurări	- categorii de investiții	Național			
	Leasing				Mijloace fixe acordate în leasing	- tipuri de mijloace fixe - termene de achitare	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [1], [23], [26],[37], [81], [123] și [157].

**Tabel A26.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru domeniul
Finanțe**

		Republica Moldova = 14	<i>Nedisponibil</i>
		Național	
România = 17	Național	5	11
	Județ	1	
<i>Nedisponibil</i>		8	

Sursa: Elaborat de autor

**Tabel A26.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și
Republica Moldova, pentru domeniul Finanțe**

		Republica Moldova = 36	<i>Nedisponibil</i>
		Național	
România = 48	Național	13	32
	Județ	3	
<i>Nedisponibil</i>		20	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria "Nedisponibil" include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A26.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Finanțe

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Suprafața și producția agricolă	
Indicatorii privind <i>suprafața și producția agricolă</i> , pentru județele României, sunt disponibili începând cu anul 1990, datele pe localități sunt diseminate începând cu anul 1990, dar le regăsim până în anul 2003.	<p>Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova diseminează on-line cea mai mare parte a indicatorilor specifici acestui subdomeniu, la nivel național începând cu anul 1980, iar la nivel de raion începând cu anul 2006, cu următoarele excepții:</p> <ul style="list-style-type: none"> -suprafața însămânțată, pe culturi agricole, fie la întreprinderile agricole sau gospodăriile țărănești (la nivel de raion) începând cu 2007; -suprafața totală a plantațiilor viticole, pe culturi agricole, fie la întreprinderile agricole sau gospodăriile țărănești (la nivel de raion) începând cu 1990, datele trimestriale fiind disponibile începând cu anul 2017; -producția medie la hectar, pe culturi agricole, fie la întreprinderile agricole sau gospodăriile țărănești (la nivel de raion) începând cu 2007; -producția medie la hectar de fructe, pe culturi agricole, fie la întreprinderile agricole sau gospodăriile țărănești (la nivel de raion) începând cu 2006.

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 27 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul JUSTIȚIE

Tabel A27.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru domeniul Justiție

<i>Justiție</i>	Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
D. Justiție	Judecători	- număr	Național	Judecători	- număr	Național
				Personalul organelor de justiție	- categorii de personal	Național
	Cauze intrate la instanțele judecătorești	- categorii de cauze	Național	Cauze intrate în instanțele judecătorești	- categorii de cauze	Național
	Cauze penale și civile ce revin spre soluționare unui judecător	- număr	Național	Numărul de cauze ce revin spre soluționare unui judecător	- număr	Național
	Persoane condamnate definitiv de instanțele judecătorești	- sexe - categorii de infracțiuni - minori / adulți - principalele infracțiuni - medii de rezidență - tipuri de pedepse	Național	Persoane condamnate de instanțele judecătorești	- principalele tipuri de pedepse stabilite - sexe	Național
	Persoane minore condamnate definitiv de instanțele judecătorești	- tipuri de pedepse	Național	Minori condamnați de instanțele judecătorești	- principalele tipuri de pedepse stabilite - tipuri de infracțiuni	Național
				Minori de vârstă 0-17 ani care au comis infracțiuni	- tipul infracțiunii - sexe - grupe de vârstă	Național
			Minori deținuți în instituțiile penitenciare de tip închis	- sexe	Național	

<i>Justiție</i>	Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
	Persoane majore condamnate definitiv de instanțele judecătorești	- tipuri de pedepse	Național			
	Persoane recidiviste condamnate definitiv de instanțele judecătorești	- număr	Național			
	Persoane condamnate definitiv aflate în penitenciare și centre educative	- după durata pedepselor - tipuri de instituții	Național			
	Persoane condamnate definitiv aflate în penitenciare	- număr	Național	Deținuți în instituțiile penitenciare	- grupe de vârstă - sexe - termenul de ispășire a pedepsei	Național
	Persoane condamnate/sancționate definitiv aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative)	- număr	Localitate			
	Persoane condamnate definitiv aflate în centre educative (vârsta 14-17 ani)	- număr	Național			
	Rata criminalității	- număr	Județ	Rata criminalității	- principalele tipuri de pedepse stabilite - sexe	Național
	Rata infraționalității	- număr	Județ	Rata infraționalității (Infrațiuni înregistrate la 100000 locuitori)	- tipul infracțiunii	Raioane
				Rata infraționalității pentru minori (Infrațiuni înregistrate de minori la 100000 locuitori)	- număr	Raioane

<i>Justiție</i>	Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
				Rata infracționalității pentru minori	- tipul infracțiunii - sexe - grupe de vârstă	Național
				Rata infracționalității pentru minorii deținuți în instituțiile penitenciare de tip închis	- sexe	Național
	Litigii civile intrate la instanțele judecătorești	- categorii de litigii civile	Național			
	Infracțiuni soluționate de poliție și infracțiuni declinate Parchetului	- categorii de infracțiuni - număr	Național Județ			
				Infracțiuni înregistrate	- tipul infracțiunii - categorii de infracțiuni	Raioane
				Infracțiuni grave înregistrate	- gravitatea infracțiunii	Național
					- categorii de infracțiuni	Raioane
				Infracțiuni grave- cazuri la 10000 locuitori	- gravitatea infracțiunii	Raioane
				Infracțiuni împotriva persoanelor	- medii de rezidență - tipuri de infracțiuni	Național
				Infracțiuni legate de droguri	- număr	Raioane
				Infracțiuni împotriva copiilor	- tipul infracțiunii	Național
				Infracțiuni săvârșite de persoane apte de muncă, dar fără ocupație	- număr	Raioane

<i>Justiție</i>	Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
				Infracțiuni comise de minori	- tipul infracțiunii - sexe - categorii (repetat, în grup)	Național
					- număr	Raioane
				Persoane care au comis infracțiuni	- grupe de vârstă - sex - medii de rezidență - categorii de infracțiuni - tipul infracțiunii	Național
					- număr	Raioane
				Persoane care au comis infracțiuni la 10000 locuitori	- număr	Raioane
				Persoane decedate în urma infracțiunilor înregistrate	- gravitatea infracțiunii	Național
	Persoane cercetate de poliție	- medii de rezidență - categorii de persoane (străini, minori pe grupe mari de vârstă, șomeri, fără ocupație)	Național			
				Contravenții cu aplicarea pedepsei	- categorii de contravenții	Național
				Accidente rutiere	- categorii de persoane afectate (decedați și traumatizați)	Național

<i>Justiție</i>	Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
				Numărul persoanelor care au suferit în urma accidentelor rutiere	- categorii de persoane afectate (decedați și traumatizați)	Național
					- număr	Raioane
				Numărul incendiilor înregistrate	- număr	Național
				Valoarea pagubelor în cazul incendiilor înregistrate	- număr	Național
				Numărul persoanelor decedate în incendiile înregistrate	- număr	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [39], [81], [123] și [138].

Tabel A27.2 Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru domeniul Justiție

		Republica Moldova=31		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România = 16	Național	5		6
	Județ	2	1	1
	Localitate			1
<i>Nedisponibil</i>		13	10	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A27.3 Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru domeniul Justiție

		Republica Moldova= 73		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=31	Național	13		13
	Județ	2	1	1
	Localitate			1
<i>Nedisponibil</i>		44	13	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A27.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Justiție

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Justiție	
<p>Cele mai multe informații la nivel național începând cu anul 1990, cu unele excepții:</p> <ul style="list-style-type: none"> -persoane condamnate definitiv de instanțele judecătorești pe principalele infracțiuni și pe medii de rezidență (începând cu anul 1995, toate datele fiind la nivel național), pentru acest indicator (defalcat pe sexe, categorii de infracțiuni, minori/adulți și tipuri de pedepse) datele sunt disponibile începând cu anul 1990; -persoane condamnate/sanționate definitiv aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative) începând cu anul 2014, toate datele fiind la nivel de localitate, de altfel singurul indicator al acestui domeniu care este diseminat la acest nivel administrativ. 	<p>Majoritatea indicatorilor sunt disponibili la nivel național începând cu anul 2000, dar cu unele excepții, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -numărul reprezentanților profesiilor juridice, pe categorii de personal, la nivel național începând cu anul 2006, urmând și o revizuire a acestora din anul 2014; -cauze intrate în instanțele judecătorești, pe categorii de cauze (la nivel național, din anul 2003); -persoanele condamnate de instanțele judecătorești pe principalele tipuri de pedepse stabilite, începând cu anul 2004, iar defalcate pe sexe, începând cu anul 2006, datele fiind disponibile doar la nivel național, date revizuite începând cu anul 2014; -minorii de vârstă 0-17 ani care au comis infracțiuni sunt diseminați după tipul infracțiunii și pe grupe de vârstă începând cu anul 2000 la nivel național, defalcarea pe sexe făcându-se începând cu anul 2006, și acest indicator fiind revizuit din anul 2014; -deținuții în instituțiile penitenciare, pe grupe de vârstă, sexe și în funcție de termenul de ispășire a pedepsei, la nivel național, din 2004; -rata infracționalității pe raioane, începând cu anul 2003; -infracțiunile înregistrate la nivel de raioane, pe categorii de infracțiuni se diseminează din anul 2009, dar în funcție de tipul infracțiunii comise datele sunt disponibile din 2000, revizuirea lor fiind făcută începând cu anul 2014; -infracțiunile grave înregistrate pe categorii de de infracțiuni se diseminează din anul 2016 la nivel de raion; -infracțiunile comise împotriva persoanelor se diseminează la nivel național, din anul 2004; -infracțiunile legate de droguri sunt disponibile ca informații la nivel de raion din anul 2008;

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
	<p>-infracțiuni săvârșite de persoane apte de muncă, dar fără ocupație, la nivel de raion din anul 2008;</p> <p>-persoanele care au comis infracțiuni, pe grupe de vârstă, la nivel național din anul 2006, iar pe raioane ca număr total din anul 2009, diseminarea în funcție de sex, medii de rezidență, categorii de infracțiuni fiind disponibilă la nivel național din 2000. Și pentru acest indicator, datele sunt revizuite începând cu anul 2014;</p> <p>-persoanele care au comis infracțiuni la 10.000 locuitori, pe raioane, din 2009;</p> <p>-persoane decedate în urma infracțiunilor înregistrate se diseminează la nivel național, în funcție de gravitatea infracțiunii, din anul 2004;</p> <p>-numărul persoanelor care au suferit în urma accidentelor rutiere, la nivel național din anul 2006, iar pentru situația de la nivelul raioanelor din anul 2015.</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 28 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul MEDIU ÎNCONJURĂTOR

Tabel A28.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare pentru domeniul Mediu înconjurător

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
E. Mediu înconjurător	Mediu înconjurător	Ariile protejate	- tipuri	Național	Ariile protejate	- tipuri	Național
		Resurse de apă asigurate potrivit gradului de amenajare	- surse de apă și bazine hidrografice	Național			
		Calitatea apelor de suprafață	- bazine hidrografice - categorii de râuri supravegheate	Național			
		Cheltuieli curente pentru protecția mediului	- categorii de producători - activități ale economiei CAEN - categorii de cheltuieli - domenii de mediu - grupe de activități pentru protecția mediului	Național			

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Investiții pentru protecția mediului	- sectoare de activitate - categorii de producători - domenii de mediu - grupe de activități pentru protecția mediului	Național			
					Investiții în active materiale pe termen lung pentru protecția mediului și folosirea rațională a resurselor naturale (exclusiv ameliorarea)	- grupe de activități pentru protecția mediului	Național
					Valoarea mijloacelor fixe de producție pentru protecția mediului	- grupe de activități pentru protecția mediului	Național
		Populația conectată la sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate	- sisteme de canalizare și epurare a apelor	Județ			
		Populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă	- medii de rezidență	Județ			

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Volumul de apă distribuită	- bazine hidrografice - categorii de consumatori - activitatea unităților distribuitoare	Național			
		Volumul apelor uzate și cantitățile de poluanți generate	- sectoare de activitate	Național			
		Volumul apelor uzate și cantitățile de poluanți colectate și evacuate	- tipuri de sisteme de canalizare	Național			
		Cantitatea medie zilnică de poluanți din apele uzate generate	- categorii de poluanți - activități economice	Național			
		Cantitatea medie zilnică de poluanți din apele uzate evacuate	- categorii de poluanți	Național			
		Cantitatea medie anuală de metale grele din apele uzate generate	- categorii de poluanți	Național			
		Cantitatea medie anuală de metale grele din apele uzate evacuate	- categorii de poluanți	Național			

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Evacuarea apelor reziduale, de mină și freatice drenate în bazinele de suprafață	- categorii de ape reziduale	Național
					Evacuarea unor substanțe poluante cu apele reziduale în obiective acvatice superficiale	- tipuri de substanțe	Național
					Probe cercetate cu indicii sanitaro-chimici	- tipuri de surse	Național
					Probe cercetate cu abateri de la normele sanitare	- tipuri de surse - procent în numărul total al probelor cercetate	Național
		Numărul de trepte al stațiilor de epurare	- tipuri de stații de epurare a apelor uzate - trepte de epurare	Național			
		Capacitatea stațiilor de epurare exprimată în CBO5	- tipuri de stații de epurare a apelor uzate - trepte de epurare - capacitatea stațiilor de epurare	Național			
		Debitul zilnic al stațiilor de epurare	- tipuri de stații de epurare a apelor uzate	Național			

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Nămolul provenit de la stațiile de epurare	- tipuri de stații de epurare a apelor uzate - modalitatea de tratare a nămolurilor - exprimarea cantității de nămol	Național			
		Captarea apei	- surse de captare a apei - activități economice	Național	Captarea apei	- surse de captare a apei	Național
						- total	Raioane
					Utilizarea apei captate	- tipuri de necesități	Național
						- total	Raioane
					Existența fântânilor de mină și a izvoarelor	- total - amenajate	Raioane
		Contul fluxurilor materiale economie-mediu	- indicatori ai contului fluxurilor materiale	Național			
		Contul emisiilor de poluanți în aer	- categorii de emisii - activități ale economiei naționale	Național			
		Valoarea producției din sectorul bunurilor și serviciilor de mediu	- activități ale economiei naționale - domenii de mediu - categorii de activități de mediu	Național			

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Valoarea adăugată brută din sectorul bunurilor și serviciilor de mediu	- activități ale economiei naționale - domenii de mediu - categorii de activități de mediu	Național			
		Numărul mediu al populației ocupate din sectorul bunurilor și serviciilor de mediu	- activități ale economiei naționale - domenii de mediu - categorii de activități de mediu	Național			
		Exporturi din sectorul bunurilor și serviciilor de mediu	- activități ale economiei naționale - domenii de mediu - categorii de activități de mediu	Național			
		Contul taxelor de mediu	- categorii de taxe - activități ale economiei naționale	Național			
		Contul de cheltuieli pentru protecția mediului	- categorii de producători - caracteristici economice - domenii de mediu	Național			
					Evacuarea substanțelor poluante în aerul atmosferic de către sursele staționare ale agenților economici	- ingrediente	Raioane

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Evacuarea substanțelor specifice în aerul atmosferic de la sursele staționare ale agenților economici	- tipuri de substanțe	Național
					Captarea (neutralizarea) de către instalațiile de purificare a substanțelor poluante, evacuate de sursele staționare de impurificare a aerului atmosferic ale agenților economici	- total și procente	Național
					Degajarea substanțelor poluante în aerul atmosferic de către transportul auto	- tipuri de substanțe	Național
					Formarea și utilizarea deșeurilor la întreprinderi pe tipuri de deșeuri	- tipuri de deșeuri - tipuri de mișcări	Național
					Deșeuri toxice	- tipuri de mișcări	Național
					Deșeuri municipale	- tipuri de transporturi	Național
					Transportarea deșeurilor menajere	- categorii de deșeuri	Național
					Suprafața locurilor de neutralizare a deșeurilor menajere solide	- total	Național
					Numărul stațiilor de scurgere a deșeurilor menajere	- total	Național

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Formarea deșeurilor de producție și consum	- total	Raioane
					Existența deșeurilor toxice (la sfârșitul anului)	- total	Raioane
					Calitatea aerului atmosferic în localitățile urbane	- tipuri de substanțe	Orașe
					Emisiile de gaze cu efect de seră direct	- pe tipuri de substanțe - pe sectoare economice	Național
	Meteorologie	Temperatura medie lunară / anuală a aerului și amplitudinea	- lunar - anual	- stație meteorologică	Temperatura medie lunară / anuală a aerului	- lunar - anual	- stație meteorologică
		Temperatura aerului (maxima absolută și minima absolută lunară și anuală)	- lunar - anual	- stație meteorologică	Temperatura aerului (maxima absolută și minima absolută lunară și anuală)	- lunar - anual	- stație meteorologică
		Precipitații atmosferice (cantitatea lunară și anuală)	- lunar - anual	- stație meteorologică	Cantitatea lunară / anuală a precipitațiilor	- lunar - anual	- stație meteorologică
					Viteza medie lunară / anuală a vântului	- lunar - anual	- stație meteorologică
					Durata luminii solare	- anual	- stație meteorologică
					Calamități naturale	- tipuri de situații excepționale	Național
					Pierderi umane în calamități naturale	- tipuri de situații excepționale	Național

<i>Mediul înconjurător</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Pagube materiale în calamități naturale	- tipuri de situații excepționale	Național
					Cutremure de pământ cu magnitudine maximă	- data producerii - coordonatele epicentrului - adâncimea focarelor - Magnitudinea pe scara Richter	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23], [26], [37], [81], [124], [128], [129] și [138].

Tabel A28.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru domeniul Mediu înconjurător

		Republica Moldova=33		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România = 30	Național	1	1	23
	Județ		3	2
<i>Nedisponibil</i>		20	8	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A28.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru domeniul Mediu înconjurător

		Republica Moldova= 67		<i>Nedisponibil</i>
		Național	Raion	
România=89	Național	3	1	75
	Județ		6	4
<i>Nedisponibil</i>		45	12	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria "*Nedisponibil*" include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A28.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Mediu înconjurător

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Mediu înconjurător	
<p>Institutul Național de Statistică diseminează doar la nivel național din anul 2007 datele referitoare la <i>captarea apei</i>, pe surse de captare.</p> <p><i>Ariile protejate</i>, sunt prezentate în baza de date on-line la nivelul României începând cu anul 1992.</p> <p>Începând cu anul 1990 sunt disponibile date la nivelul României cu privire la <i>cheltuielile curente pentru protecția mediului</i> (pe categorii de cheltuieli, categorii de producători, domenii de mediu, grupe de activități pentru protecția mediului), din anul 1991 sunt diseminate date referitoare la <i>calitatea apelor de suprafață</i>, iar din anul 1992 resursele de apă asigurate potrivit gradului de amenajare.</p> <p>Începând cu anul 2006, INS diseminează o serie de indicatori pentru care nu s-a găsit corespondență în publicațiile on-line din Republica Moldova, cum ar fi: <i>populația conectată la sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate</i>, pe sisteme de canalizare și epurare a apelor (la nivel de județ), <i>populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă</i>, pe medii de rezidență (la nivel de județ), <i>volumul de apă distribuită</i>, pe bazine hidrografice, categorii de consumatori, activitatea unităților distribuitoare (la nivel național), <i>volumul apelor uzate și cantitățile de poluanți generate</i>, respectiv colectate și evacuate, cantitatea medie anuală de metale grele din apele uzate generate, respectiv evacuate (la nivel național).</p> <p>Informațiile referitoare la <i>valoarea producției, valoarea adăugată brută, numărul mediu al populației ocupate și</i></p>	<p>Datele referitoare la <i>captarea apei</i>, pe surse de captare, sunt disponibile din 2001 în baza de date a Biroului Național de Statistică pentru nivelul național, iar din 2008 și pe raioane.</p> <p>Sunt disponibile la nivel de raion și date cu privire la utilizarea apei captate și existența fântânilor de mină și a izvoarelor.</p> <p>Doar în publicația Anuarul statistic se regăsesc date referitoare la ariile protejate.</p> <p>Biroul Național de Statistică diseminează începând cu anul 2001, la nivel național date referitoare la <i>evacuarea apelor reziduale, de mină și freatică drenate în bazinele de suprafață</i> (pe categorii de ape reziduale).</p> <p>Din anul 2005 sunt disponibile informații cu privire la <i>numărul probelor cercetate</i> cu indicii sanitaro-chimici și numărul probelor cercetate cu abateri de la normele sanitare (pe tipuri de surse), iar din 2008 date ce privesc evacuarea unor substanțe poluante cu apele reziduale în obiective acvatice superficiale (pe tipuri de substanțe) .</p>

România	Republica Moldova
<p><i>exporturile din sectorul bunurilor și serviciilor de mediu</i> sunt disponibile în baza de date Tempo-online începând cu anul 2006, principalele variabile ale acestora fiind: domeniile de mediu, categoriile de activități de mediu, activitățile economiei naționale.</p>	
Meteorologie	
<p>Meteorologia, caracterizată prin indicatorii statistici de: temperatură medie lunară/anuală a aerului, temperatură a aerului (maxima absolută și minima absolută lunară și anuală), cantitate lunară/anuală a precipitațiilor, reprezintă subdomeniu al mediului înconjurător se regăsesc doar în Anuarul Statistic al României.</p>	<p>Informații referitoare la <i>temperatură medie lunară/anuală a aerului, temperatură a aerului (maxima absolută și minima absolută lunară și anuală), cantitate lunară/anuală a precipitațiilor</i>, reprezintă subdomeniu al mediului înconjurător, datele fiind disponibile on-line în banca de date statistice a Moldovei din anul 2002.</p> <p>În plus față de cele menționate, utilizatorii de date pot beneficia și de informații referitoare la: <i>viteza medie lunară / anuală a vântului, durata luminii solare, calamitățile naturale, pierderile umane și pagubele materiale în aceste calamități</i>, pe tipuri de situații excepționale, precum și <i>cutremurele de pământ cu magnitudine maximă</i> (după data producerii, coordonatele epicentrului, adâncimea focarelor și magnitudinea pe scara Richter).</p>

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

Anexa 29 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul UTILITĂȚII PUBLICE DE INTERES LOCAL

Tabel A29.1 - Compararea indicatorilor statistici diseminați on-line de INS și BNS pe variabile și nivel de diseminare

pentru domeniul Utilități publice de interes local

<i>Utilități publice de interes local</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
G. Utilități publice de interes local	Suprafața și lungimea străzilor	Suprafața intravilană	- municipii și orașe	Localitate				
		Suprafața spațiilor verzi	- municipii și orașe	Localitate	Suprafața spațiilor verzi	- municipii și orașe	Raioane	
						Suprafața plantațiilor	- municipii și orașe	Raioane
						Structura suprafeței spațiilor și plantațiilor verzi în localitățile urbane	- în funcție de acces	Național
						Suprafața medie a spațiilor verzi ce revine în medie la un locuitor	- total	Național
						Lungimea totală a străzilor, căilor carosabile și cheiurilor	- total km	Raioane
						Suprafața totală a străzilor, căilor carosabile și cheiurilor	- total mii km pătrați	Raioane
		Lungimea străzilor orășenești	- municipii și orașe	Localitate				
		Lungimea străzilor orășenești modernizate	- municipii și orașe	Localitate				
						Ponderele străzilor, căilor carosabile și cheiurilor în lungimea totală	- îmbunătățiri	Național

<i>Utilități publice de interes local</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
					Suprafața totală a străzilor, căilor carosabile și cheiurilor	- total metri pătrați	Raioane
					Suprafața totală curățată a străzilor, căilor carosabile și cheiurilor	- total metri pătrați	Național
					Ponderea suprafeței totale curățate în totalul străzilor, căilor carosabile și cheiurilor	- total și mecanizat	Național
	Iluminat stradal				Lungimea porțiunilor de străzi și cheiuri iluminate	- total km	Raioane
					Gradul de acoperire a străzilor cu iluminare	- procent	Național
	Apa potabilă				Sisteme de alimentare cu apă	- număr unități - funcționale - medii de rezidență	Raioane
		Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile	- total km	Localitate	Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile	- medii de rezidență	Național
		Lungimea străzilor cu rețele de distribuție a apei potabile	- medii de rezidență	Județ			
					Lungimea apeductelor și rețelelor de alimentare cu apă	- medii de rezidență - total km	Național Raioane
		Numărul localităților cu rețea de distribuție a apei	- medii de rezidență	Județ	Numărul localităților cu acces la sisteme de alimentare cu apă	- total	Național

<i>Utilități publice de interes local</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile	- metri cubi pe zi	Localitate			
		Volumul de apă distribuită	-bazine hidrografice - categorii de consumatori - activitatea unităților distribuitoare	Național			
		Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor	- destinația apei distribuite	Localitate	Volumul de apă distribuită consumatorilor	- medii de rezidență	Național
						- destinația apei distribuite	Raioane
		Apă potabilă distribuită prin apometre față de total	- procent	Județ			
		Populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă	- bazine hidrografice - persoane	Național	Populația deservită de sistemul de alimentare cu apă	- persoane	Regiuni
				Regiune			
				Apă furnizată la 1 locuitor	- metri cubi	Raioane	
	Energie termică	Numărul localităților în care se distribuie energia termică	- medii de rezidență	Județ			
		Energia termică distribuită	-destinația energiei termice distribuite - medii de rezidență	Județ			
- total Gcal			Localitate				

<i>Utilități publice de interes local</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova			
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	
	Gaze naturale	Numărul localităților în care se distribuie gaze naturale	- medii de rezidență	Județ				
		Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor	- total km	Localitate	Lungimea rețelei de gaze	- total km - funcționale	Național	
		Gaze naturale distribuite	- destinația gazelor naturale distribuite	Localitate				
					Numărul apartamentelor (caselor) gazificate cu gaze de rețea	- medii de rezidență - tipuri: apartamente / case	Național	
	Canalizare și epurarea apei reziduale					Sisteme de canalizare	- număr unități - funcționale - medii de rezidență	Raioane
						Sisteme de canalizare dotate cu stații de epurare a apelor uzate	- număr unități - funcționale - medii de rezidență	Raioane
		Numărul localităților cu canalizare publică	- medii de rezidență	Județ	Numărul localităților cu sisteme de canalizare	- total	Național	
		Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare	- total km	Localitate	Lungimea totală a rețelelor de canalizare	- medii de rezidență - total km - funcționale	Național Raioane	
		Lungimea străzilor cu conducte de canalizare	- medii de rezidență	Județ				
		Debitul stațiilor în funcțiune pentru epurarea apei reziduale	- activitatea de epurare a apei uzate	Localitate				

<i>Utilități publice de interes local</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Cantitatea de deșeuri solide urbane depozitate	- moduri de depozitare a deșeurilor solide	Județ			
		Cantitățile medii zilnice de poluanți din apele uzate generate	- tipuri de poluanți	Național			
		Cantitățile medii zilnice de poluanți din apele uzate evacuate	- tipuri de poluanți - bazine hidrografice	Național			
		Cantitățile medii anuale de metale grele din apele uzate generate	- tipuri de metale grele	Național			
		Cantitățile medii anuale de metale grele din apele uzate evacuate	- tipuri de metale grele - bazine hidrografice	Național			
					Ape uzate colectate	- medii de rezidență	Național
					Ape uzate epurate	- medii de rezidență	Național
		Populația conectată la canalizare	- medii de rezidență - bazine hidrografice	Național	Populația conectată la sistemul de canalizare	- persoane	Regiuni
			- persoane	Regiuni			
		Populația conectată la epurare	- medii de rezidență - bazine hidrografice	Național			
			- persoane	Regiuni			
	Transport public local	Vehicule în inventar pentru transport public local de pasageri	- tipuri de vehicule pentru transport public local de pasageri	Localitate			

<i>Utilități publice de interes local</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Sub-domeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variabile)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
		Pasageri transportați în transportul public local	- tipuri de vehicule pentru transport public local de pasageri	Județ			
		Lungimea liniei simple în transportul public local la sfârșitul anului	- tipuri de vehicule pentru transport public local de pasageri	Județ			
	Salubritate	Autovehicule pentru salubritate, autovidanjoare și gunoiere	- tipuri de vehicule - medii de rezidență	Județ	Numărul vehiculelor utilizate la lucrări de salubritate	- total	Raioane
					Deșeuri municipale	- categorii furnizori	Raioane
					Deșeuri formate în urma activităților de salubritate	- medii de rezidență	Național
					Deșeuri lichide	- medii de rezidență	Național
					Numărul localităților cu acces la servicii de salubritate	- total	Național
					Gradul de acoperire cu servicii de salubritate	- medii de rezidență	Național

Elaborat de autor pe baza datelor din: [4], [7], [23], [26], [37], [79], [81], [112], [123], [129] și [138].

Tabel A29.2 - Numărul de indicatori statistici calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru domeniul Utilitate publică de interes local

		Republica Moldova = 34			<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	Raion	
România = 32	Național				5
	Regiune		2		1
	Județ	2		1	8
	Localitate	2		3	8
<i>Nedisponibil</i>		13		11	

Sursa: Elaborat de autor

Tabel A29.3 - Numărul de indicatori statistici în funcție de variabilele asociate, calculați și diseminați pe nivelurile cele mai detaliate de diseminare, din România și Republica Moldova, pentru domeniul Utilitate publică de interes local

		Republica Moldova =59			<i>Nedisponibil</i>
		Național	Regiune	Raion	
România= 62	Național				14
	Regiune		2		1
	Județ	2		1	20
	Localitate	2		5	15
<i>Nedisponibil</i>		27		20	

Sursa: Elaborat de autor

Categoria ”*Nedisponibil*” include fie indicatorii ce nu sunt calculați de țările respective, fie sunt calculați dar au metodologii de calcul diferite.

Tabel A29.4 - Informații suplimentare privind anul de start în diseminarea unor indicatori statistici din domeniul Utilității publice de interes local

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
Apa potabilă	
Referitor la informațiile cu privire la apa potabilă, indicatorii comuni fac referire la <i>lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile, numărul localităților cu rețea de distribuție a apei, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor și populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă</i> , indicatori diseminați în România la nivel de județ din anul 1990, iar la nivel de localitate din 2000.	<i>Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile, numărul localităților cu rețea de distribuție a apei, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor și populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă</i> , sunt disponibile din 2008 la nivel de raioane.
Gaze naturale	
Indicatorul comun pentru analiza rețelei de gaze naturale este <i>lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale</i> , datele fiind disponibile la nivel de localitate din anul 1990. În plus, la nivelul localităților din România pot fi obținute informații cu privire la <i>volumul gazelor distribuite, după destinația acestora</i> (anul de start 1990).	Date referitoare la <i>lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale</i> sunt disponibile doar la nivel național, și doar în publicațiile statistice. Sunt oferite informații la nivelul țării referitoare la numărul de apartamente (case) gazificate cu gaze de rețea.
Canalizare și epurarea apei reziduale	
Situația canalizării și epurării apei reziduale existente la nivelul României este caracterizată prin următorii indicatori: -numărul localităților cu canalizare publică, pe medii de rezidență, (la nivel de județ, începând cu anul 1990); -lungimea totală simplă a conductelor de canalizare (la nivel de localitate, începând cu anul 1990), iar a străzilor cu conducte de canalizare doar la județean, pe medii de rezidență; -cantitățile medii zilnice de poluanți din apele uzate generate, pe tipuri de poluanți, cantitățile medii zilnice de poluanți din apele uzate evacuate, pe tipuri de poluanți și bazine hidrografice, precum și valorile	Prezentarea situației de la nivelul Republicii Moldova pentru canalizare și epurarea apei reziduale, este redată de următorii indicatori: -sisteme de canalizare, inclusiv cele dotate cu stații de epurare, pe unități funcționale și pe medii de rezidență (la nivel de raion, începând cu anul 2008); -numărul localităților cu sisteme de canalizare publică (la nivel de național); -lungimea totală simplă a rețelelor de canalizare, respectiv cea funcțională (la nivel de raion); -apele uzate colectate și apele uzate epurate, date disponibile pe total țară; -populația conectată la sistemul de canalizare pe regiuni de dezvoltare.

<i>România</i>	<i>Republica Moldova</i>
<p>medii anuale ale acestor cantități (la nivel național);</p> <p>-populația conectată la canalizare și cea conectată la epurare, pe bazine hidrografice la nivel național, iar ca număr total pe regiuni de dezvoltare.</p>	

Elaborat de autor pe baza datelor din: [23],[26],[37],[81].[123], [138].

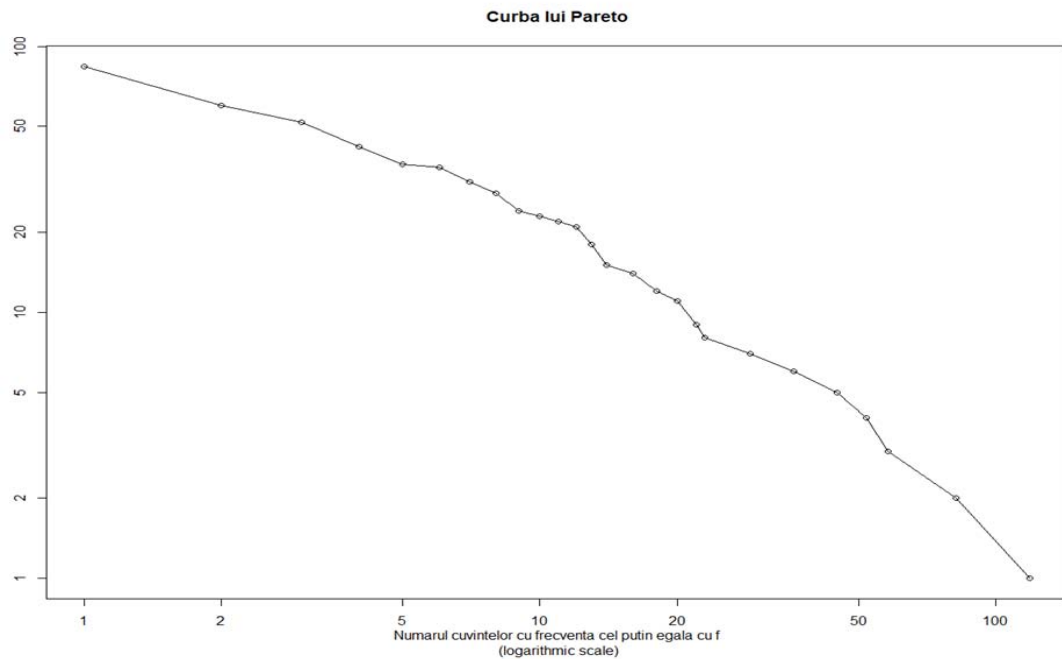

Anexa 30 – Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din domeniul ADMINISTRAREA TERITORIULUI

<i>Administrarea teritoriului</i>		Institutul Național de Statistică - România			Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova		
Domeniu	Subdomeniu	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare	Indicator statistic	Dimensiuni (Variable)	Nivelul cel mai detaliat de diseminare
H. Administrarea teritoriului	Administrarea teritoriului	Organizarea administrativă a teritoriului	- categorii de unități administrative	Județ	Organizarea administrativă a teritoriului	- categorii de unități administrative	Raioane

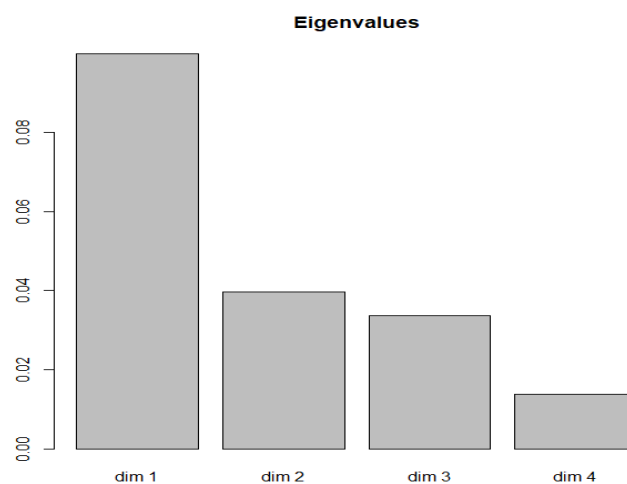
Elaborat de autor pe baza datelor din: [81] și [138].

Anexa 31 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Populației și structurii demografice, mișcării naturale și mișcării migratorii

Figura A31.1 – Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul:Populație și structură demografică, mișcarea naturală și migratorie a populației

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A31.2 – Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniul: Populație și structură demografică, mișcarea naturală și migratorie a populației

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:82	_sub_p :22	Min. :1.000	N :67	RM_sub_p :12	RM_N :49	N_sub_mn :46
RM :72	_sub_mn:97	1st Qu.:1.000	Jud:45	RM_sub_mn :47	RM_R :23	Jud_sub_mn:28
	_sub_mm:35	Median :2.000	Loc:19	RM_sub_mm :13	ROM_N :18	N_sub_mm :16
		Mean :2.195	R :23	ROM_sub_p :10	ROM_Jud:45	R_sub_mm :13
		3rd Qu.:3.000		ROM_sub_mn:50	ROM_Loc:19	Loc_sub_mm:10
		Max. :7.000		ROM_sub_mm:22		Jud_sub_mm:10
						(Other) :31
Tara_Nivel_Dom			Indicator			
RM_N_sub_mn	:34	nascuti vii	:	5		
ROM_Jud_sub_mn	:28	casatorie	:	5		
RM_R_sub_mn	:13	divorturi	:	5		
ROM_N_sub_mn	:12	nascuti vii resedinta obisnuita	:	4		
Rom_Loc_sub_mn	:10	decedati	:	4		
ROM_Jud_sub_mm	:10	rata mortalitate	:	4		
(Other)	:47	(Other)	:	127		

Indicator_variabile	
varsta medie mama nastere medii	: 2
rata natalitate medii	: 2
rata natalitate nascuti vii resedinta obisnuita medii	: 2
decedati sexe grupa varsta medii cauza deces	: 2
casatorie total	: 2
rata nuptialitatii medii	: 2
(Other)	:142

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	154.00	5.0
Occurrences	1375.00	601.0
Words	119.00	10.0
Mean-length	8.93	120.2
NonEmpty.Docs	154.00	5.0
NonEmpty.Mean-length	8.93	120.2

Statistics for the documents

DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences	DistinctWords	PctLength
	before	before	before	before	before	after	after	after
1 RM_N	472	89	49	34.33	107.89	199	10	33.11
2 RM_R	162	46	23	11.78	78.89	56	8	9.32
3 ROM_N	188	49	18	13.67	116.98	81	9	13.48
4 ROM_Jud	408	53	45	29.67	101.55	213	10	35.44
5 ROM_Loc	145	30	19	10.55	85.47	52	8	8.65

MeanLength100

	after
1	104.06
2	62.39
3	115.31
4	121.29
5	70.13

Index of the words

	Word	Frequency	N.Documents
1	medii	84	4
2	varsta	73	5
3	resedinta	72	4
4	rata	69	4
5	obisnuita	62	4
6	nascuti	53	5
7	sexe	52	5
8	grupa	46	5
9	populatia	46	4
10	decedati	44	5

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms										
	decedati	grupa	medii	nascuti	obisnuita	populatia	rata	resedinta	sexe	varsta	Sum
RM_N	16	14	30	13	22	10	24	22	27	21	199
RM_R	2	3	9	6	0	12	12	0	5	7	56
ROM_N	6	13	4	12	10	0	5	10	4	17	81
ROM_Jud	12	13	41	14	22	18	28	28	14	23	213
ROM_Loc	8	3	0	8	8	6	0	12	2	5	52
Sum	44	46	84	53	62	46	69	72	52	73	601

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	decedati	grupa	medii	nascuti	obisnuita	populatia	rata	resedinta	sexe	varsta	Sum
RM_N	8.04	7.04	15.08	6.53	11.06	5.03	12.06	11.06	13.57	10.55	100
RM_R	3.57	5.36	16.07	10.71	0.00	21.43	21.43	0.00	8.93	12.50	100
ROM_N	7.41	16.05	4.94	14.81	12.35	0.00	6.17	12.35	4.94	20.99	100
ROM_Jud	5.63	6.10	19.25	6.57	10.33	8.45	13.15	13.15	6.57	10.80	100
ROM_Loc	15.38	5.77	0.00	15.38	15.38	11.54	0.00	23.08	3.85	9.62	100
Av.-profile	7.32	7.65	13.98	8.82	10.32	7.65	11.48	11.98	8.65	12.15	100

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profilul de rând mediu: indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare, astfel:

- La nivel național în România: ”vârstă”(21,0%),”grupă”(16,1%),”născuți”(14,8%), ponderi de 12,4% pentru ”reședință” și ”obișnuită” și ”decedați” (7,4%).
- La nivel național în Republica Moldova: ”medii” (15,1%), ”sexe” (13,6%), ”rata” (12,1%), ”obișnuită” (11,1%) și ”decedați” (8,0%).
- La nivelul județelor din România: ”medii” (19,3%), ”rata”(13,2%), ”reședință” (13,2%), ”obișnuită”(10,3%) și ”populația” (8,5%).
- La nivelul localităților din România: ”reședință” (23,1%), ponderi de 15,4% pentru ”decedați”, ”născuți” și ”obișnuită” și ”populația” (11,5%).
- La nivelul raioanelor din Republica Moldova: ”populația” și ”rata” cu 21,4% fiecare, ”medii” (16,1%), ”vârsta” (12,5%), ”născuți” (10,7%) și ”sexe” (8,9%).

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”medii” este indicatorul dominant (14,0%), fiind urmat de obținerea informațiilor pe ”vârstă” (12,2%), în timp ce cel mai puțin întâlnit, cu 7,3% din total este: ”decedați”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	decedati	grupa	medii	nascuti	obisnuita	populatia	rata	resedinta	sexe	varsta	Av.-profile
RM_N	36.36	30.43	35.71	24.53	35.48	21.74	34.78	30.56	51.92	28.77	33.11
RM_R	4.55	6.52	10.71	11.32	0.00	26.09	17.39	0.00	9.62	9.59	9.32
ROM_N	13.64	28.26	4.76	22.64	16.13	0.00	7.25	13.89	7.69	23.29	13.48
ROM_Jud	27.27	28.26	48.81	26.42	35.48	39.13	40.58	38.89	26.92	31.51	35.44
ROM_Loc	18.18	6.52	0.00	15.09	12.90	13.04	0.00	16.67	3.85	6.85	8.65
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii se regăsesc în proporții uniforme, cele mai mari fiind: ”medii” și ”rata” la nivelul județean al României, în proporție de 48,8%, respectiv de 40,6%. Profilul mediu al coloanei sau centroidul coloanei arată o proporție aproximativ egală între nivelul județean și cel național al Republicii Moldova (35,4%, respectiv 33,1%), acestea fiind urmate de nivelul național al României (13,5%), nivelul raional (9,3%) și nivelul localităților (8,7%).

Calcularea lui χ^2

```
Pearson's Chi-squared test
data: TableLex
X-squared = 112.49, df = 36, p-value = 8.409e-10
```

Raportul numărului observat cu numărul estimat pentru un punct rând (documentul i) și punctul coloanei (cuvântul j) măsoară asocierea dintre acest document și acest cuvânt.

Calcularea ratelor de asociere și analiza acestora indică o ”atracție” reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari (peste 1) ale acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri, în ordinea descrescătoare a valorilor ratelor de asociere obținute sunt:

- ✓ nivelul național al României cu: ”grupă”, ”vârstă”, ”născuți”, ”obișnuită”, ”reședință” și ”decedați”.
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: ”sexe”, ”medii”, ”rata”, ”obișnuită” și ”decedați”.
- ✓ nivelul județean din România cu: ”medii”, ”rata”, ”reședință”, ”populația” și ”obișnuită”.
- ✓ nivelul localităților din România cu: ”decedați”, ”reședință”, ”născuți”, ”obișnuită” și ”populația”.
- ✓ nivelul raioanelor din Republica Moldova cu: ”populația”, ”rata”, ”născuți”, ”medii”, ”vârsta” și ”sexe”.

Tabelul ratelor de asociere între documente si cuvinte

Docs	decedati	grupa	medii	nascuti	obisnuita	populatia	rata	resedinta	sexe	varsta
RM_N	1.1	0.9	1.1	0.7	1.1	0.7	1.1	0.9	1.6	0.9
RM_R	0.5	0.7	1.1	1.2	0.0	2.8	1.9	0.0	1.0	1.0
ROM_N	1.0	2.1	0.4	1.7	1.2	0.0	0.5	1.0	0.6	1.7
ROM_Jud	0.8	0.8	1.4	0.7	1.0	1.1	1.1	1.1	0.8	0.9
ROM_Loc	2.1	0.8	0.0	1.7	1.5	1.5	0.0	1.9	0.4	0.8

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.100	53.350	53.350
dim 2	0.040	21.203	74.553
dim 3	0.034	18.011	92.565
dim 4	0.014	7.435	100.000

Cramer's V 0.216 Inertia 0.187

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	-0.035	-0.164	-0.057	0.131
RM_R	-0.615	0.383	0.243	0.083
ROM_N	0.495	-0.033	0.360	-0.038
ROM_Jud	-0.127	-0.041	-0.075	-0.142
ROM_Loc	0.544	0.434	-0.299	0.051

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	0.405	22.507	3.169	40.807
RM_R	35.235	34.505	16.331	4.611
ROM_N	33.062	0.373	51.686	1.401
ROM_Jud	5.697	1.485	5.840	51.537
ROM_Loc	25.601	41.130	22.973	1.643

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	0.025	0.555	0.066	0.353
RM_R	0.639	0.249	0.100	0.012
ROM_N	0.650	0.003	0.343	0.004
ROM_Jud	0.369	0.038	0.128	0.465
ROM_Loc	0.513	0.327	0.155	0.005

Inertia

RM_N	0.016
RM_R	0.055
ROM_N	0.051
ROM_Jud	0.015
ROM_Loc	0.050

WORDS

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
decedati	0.288	0.106	-0.192	0.142
grupa	0.281	-0.088	0.325	-0.020
medii	-0.369	-0.196	-0.074	-0.132
nascuti	0.261	0.253	0.164	0.026
obisnuita	0.293	-0.111	-0.148	-0.030
populatia	-0.464	0.527	-0.093	0.010
rata	-0.426	-0.047	0.100	-0.004
resedinta	0.314	0.009	-0.252	-0.102
sexe	-0.166	-0.227	-0.055	0.311
varsta	0.138	-0.007	0.254	-0.038

Contributions (by-column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
decedati	6.096	2.056	8.027	10.614
grupa	6.053	1.496	23.925	0.215
medii	19.055	13.543	2.241	17.522
nascuti	6.019	14.223	7.052	0.434
obisnuita	8.872	3.184	6.722	0.656
populatia	16.492	53.573	1.975	0.053
rata	20.852	0.645	3.393	0.015
resedinta	11.866	0.023	22.563	8.938
sexe	2.380	11.243	0.767	60.268
varsta	2.315	0.013	23.334	1.285

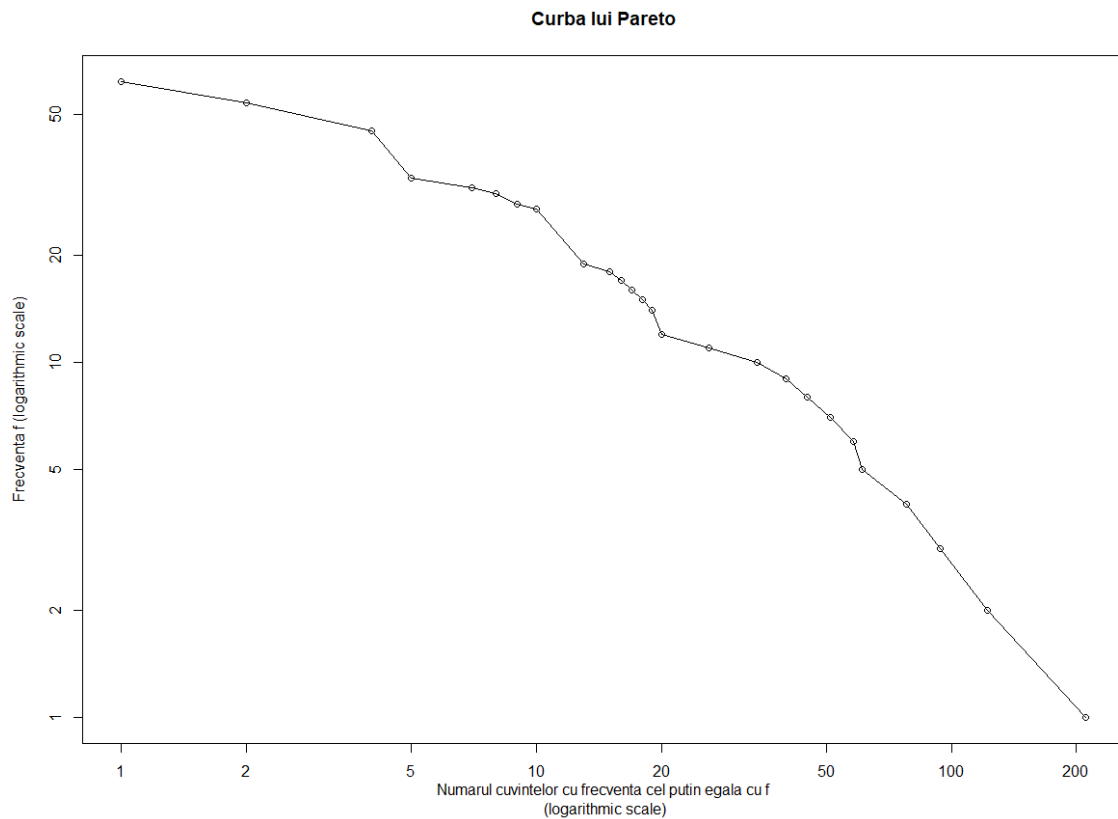
Square cosinus (by-row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
decedati	0.549	0.074	0.244	0.133
grupa	0.410	0.040	0.547	0.002
medii	0.689	0.195	0.027	0.088
nascuti	0.426	0.401	0.169	0.004
obisnuita	0.710	0.101	0.182	0.007
populatia	0.429	0.554	0.017	0.000
rata	0.937	0.012	0.051	0.000
resedinta	0.572	0.000	0.367	0.060
sexe	0.153	0.288	0.017	0.542
varsta	0.223	0.001	0.759	0.017

Inertia

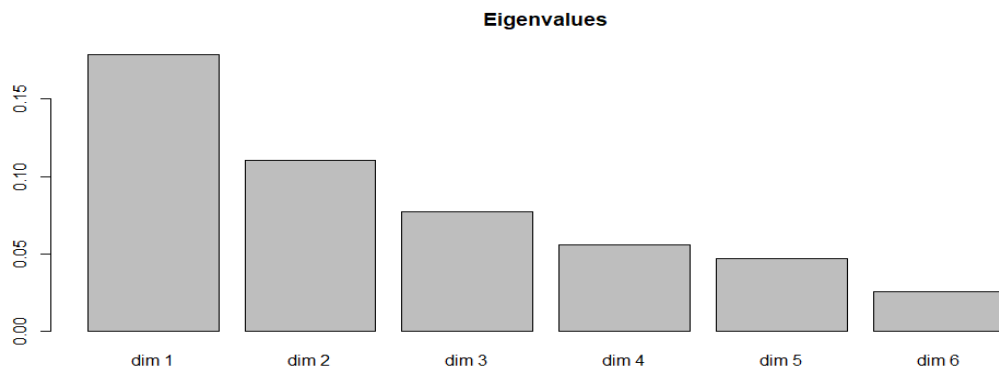
decedati	0.011
grupa	0.015
medii	0.028
nascuti	0.014
obisnuita	0.012
populatia	0.038
rata	0.022
resedinta	0.021
sexe	0.015
varsta	0.010

Anexa 32 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Forței de muncă

Figura A32.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul Forță de muncă

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A32.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniul: Forță de muncă

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel
ROM:75	_sub_cv :13	Min. : 1.000	N :77	ROM_sub_amigo:20	RM_N :28
RM :38	_sub_csa1 :14	1st Qu.: 2.000	Reg:12	RM_sub_amigo :15	RM_Reg : 7
	_sub_scm :25	Median : 4.000	Jud:18	ROM_sub_bfm :15	RM_R : 3
	_sub_fpc :11	Mean : 3.593	Loc: 3	ROM_sub_scm :14	ROM_N :49
	_sub_amigo:35	3rd Qu.: 5.000	R : 3	RM_sub_scm :11	ROM_Reg: 5
	_sub_bfm :15	Max. :10.000		(Other) :28	ROM_Jud:18
				NA's :10	ROM_Loc: 3

Nivel_Dom	Tara_Nivel_Dom	Indicator
N_sub_amigo :25	ROM_N_sub_amigo:17	castig salarial nominal mediu brut lunar: 4
N_sub_scm :15	RM_N_sub_scm : 9	numar mediu salariat : 3
N_sub_cv :11	ROM_N_sub_fpc : 9	rata accidente : 3
N_sub_csa1 :11	ROM_Jud_sub_bfm: 9	cost mediu lunar forta munca salariat : 2
N_sub_fpc :11	ROM_N_sub_csa1 : 8	locuri munca vacante : 2
Reg_sub_amigo:10	RM_N_sub_amigo : 8	castig salarial nominal mediu net lunar : 2
(Other) :30	(Other) :53	(Other) :97

	Indicator_variabile
participare populatie forta munca sexe medii	: 2
populatia ocupata program lucru partial sexe	
durata obisnuita saptamana lucru durata efectiva saptamana lucru	
medii statut profesional	: 2
someri bim sexe medii grupa varsta nivel instruire durata somaj	: 2
cost mediu lunar forta munca salariat activitati economie national caen	: 1
cost mediu lunar forta munca salariat activitati economie national caem diviziune	: 1
cheltuieli forta munca activitati economie national	
caem diviziune componente cheltuieli directe indirecte	: 1
(Other)	:104

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	113.0	7.00
Occurrences	1752.0	887.00
Words	211.0	27.00
Mean-length	15.5	126.71
NonEmpty.Docs	113.0	7.00
NonEmpty.Mean-length	15.5	126.71

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after
1 RM_N	433	114	28	24.71	99.74	215	26
2 RM_Reg	95	32	7	5.42	87.53	42	9
3 RM_R	37	20	3	2.11	79.55	17	8
4 ROM_N	903	141	49	51.54	118.86	449	27
5 ROM_Reg	54	18	5	3.08	69.66	34	10
6 ROM_Jud	193	53	18	11.02	69.16	112	20
7 ROM_Loc	37	14	3	2.11	79.55	18	7

	PctLength after	MeanLength100 after
1	24.24	97.82
2	4.74	76.44
3	1.92	72.19
4	50.62	116.74
5	3.83	86.63
6	12.63	79.27
7	2.03	76.44

Index of the 10 most frequent words

word	Frequency	N.Documents
1 sexe	62	7
2 salariat	58	5
3 munca	56	6
4 activitati	54	4
5 economie	45	4
6 national	45	4
7 mediu	40	5
8 populatia	37	4
9 rata	36	5
10 grupa	36	4

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

		Terms												
Docs		activitati	brut	caen	castig	categorie	economie	formare	forta	grupa	lucru	luna	lunar	medii
RM_N		21	2	0	6	3	14	2	8	7	11	4	6	8
RM_Reg		0	0	0	0	1	0	0	0	4	5	0	0	6
RM_R		0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3	0
ROM_N		26	14	25	10	7	24	20	14	20	19	20	8	15
ROM_Reg		2	0	2	0	0	2	0	0	5	0	0	0	3
ROM_Jud		5	2	4	4	9	5	0	2	0	0	4	4	0
ROM_Loc		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0
Sum		54	20	31	22	20	45	22	24	36	35	32	21	32

		Terms										
Docs		mediu	munca	national	numar	ocupata	populatia	profesionala	program	rata	salarial	salariat
RM_N		12	16	14	11	8	12	2	4	2	6	18
RM_Reg		0	1	0	0	0	4	0	0	6	0	0
RM_R		2	0	0	2	0	0	0	0	0	2	2
ROM_N		18	21	24	4	11	17	20	17	10	10	26
ROM_Reg		0	4	2	0	0	0	0	0	8	0	0
ROM_Jud		6	12	5	2	2	4	0	0	10	4	10
ROM_Loc		2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Sum		40	56	45	21	21	37	22	21	36	22	58

		Terms			
Docs		sexe	someri	varsta	Sum
RM_N		11	2	5	215
RM_Reg		7	0	8	42
RM_R		2	0	0	17
ROM_N		25	10	14	449
ROM_Reg		3	0	3	34
ROM_Jud		12	6	0	112
ROM_Loc		2	4	0	18
Sum		62	22	30	887

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	activitati	brut	caen	castig	categorie	economie	formare	forta	grupa	lucru	luna	lunar
RM_N	9.77	0.93	0.00	2.79	1.40	6.51	0.93	3.72	3.26	5.12	1.86	2.79
RM_Reg	0.00	0.00	0.00	0.00	2.38	0.00	0.00	0.00	9.52	11.90	0.00	0.00
RM_R	0.00	11.76	0.00	11.76	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	17.65
ROM_N	5.79	3.12	5.57	2.23	1.56	5.35	4.45	3.12	4.45	4.23	4.45	1.78
ROM_Reg	5.88	0.00	5.88	0.00	0.00	5.88	0.00	0.00	14.71	0.00	0.00	0.00
ROM_Jud	4.46	1.79	3.57	3.57	8.04	4.46	0.00	1.79	0.00	0.00	3.57	3.57
ROM_Loc	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	22.22	0.00
Av.-profile	6.09	2.25	3.49	2.48	2.25	5.07	2.48	2.71	4.06	3.95	3.61	2.37

	medii	mediu	munca	national	numar	ocupata	populatia	profesionala	program	rata	salarial	salariat
RM_N	3.72	5.58	7.44	6.51	5.12	3.72	5.58	0.93	1.86	0.93	2.79	2.79
RM_Reg	14.29	0.00	2.38	0.00	0.00	0.00	9.52	0.00	0.00	14.29	0.00	0.00
RM_R	0.00	11.76	0.00	0.00	11.76	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.76
ROM_N	3.34	4.01	4.68	5.35	0.89	2.45	3.79	4.45	3.79	2.23	2.23	2.23
ROM_Reg	8.82	0.00	11.76	5.88	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	23.53	0.00	0.00
ROM_Jud	0.00	5.36	10.71	4.46	1.79	1.79	3.57	0.00	0.00	8.93	3.57	3.57
ROM_Loc	0.00	11.11	11.11	0.00	11.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Av.-profile	3.61	4.51	6.31	5.07	2.37	2.37	4.17	2.48	2.37	4.06	2.48	2.48

	salariat	sexe	someri	varsta	Sum
RM_N	8.37	5.12	0.93	2.33	100
RM_Reg	0.00	16.67	0.00	19.05	100
RM_R	11.76	11.76	0.00	0.00	100
ROM_N	5.79	5.57	2.23	3.12	100
ROM_Reg	0.00	8.82	0.00	8.82	100
ROM_Jud	8.93	10.71	5.36	0.00	100
ROM_Loc	11.11	11.11	22.22	0.00	100
Av.-profile	6.54	6.99	2.48	3.38	100

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profil de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”caen” (5,6%), cu ponderi de 5,4% ”economie” și ”național”, cu ponderi de 4,5% ”formare”, ”profesională”, ”grupă” și ”luna”, ”lucru” (4,2%), ”program”(3,8%), cu 3,1% pentru ”brut” și ”fortă” și ”ocupată” (2,5%) .
- La nivel național în Republica Moldova: ”activități”(9,8%), ”salariat”(8,4%), ”muncă”(7,4%), ponderi de 6,5% la ”economie” și ”național”, ponderi de 5,6% la ”mediu” și ”populația”, câte 5,1% la ”lucru” și ”număr”, ponderi de 3,7% la ”fortă”, ”medii” și ”ocupată”, cu câte 2,8% pentru ”câștig”, ”salarial” și ”lunar”.
- La nivelul regional din România: ”rata”(23,5%), ”grupă” (14,7%), ”muncă”(11,8%), ponderi de 8,8% pentru ”sexe”, ”medii” și ”vârstă”, respectiv ponderi de 5,9% pentru ”caen”, ”economie” și ”național”.
- La nivel regional din Republica Moldova: ”vârstă” (19,1%), ”sexe”(16,7%), ponderi de 14,3% la ”rată” și ”medii”, ”lucru” (11,9%), ”grupă” (9,5%), ”populația” (9,5%) și ”categorie” (2,4%).
- La nivelul județelor din România: ponderi de 10,7% pentru ”muncă” și ”sexe”, câte 8,9% pentru ”rată” și ”salariat”, ”categorie” (8,0%), câte 5,4% pentru ”mediu” și ”șomeri” și câte 3,6% pentru ”caen”, ”câștig”, ”salarial” și ”lunar”.
- La nivelul localităților din România: câte 22,2% pentru ”șomeri” și ”luna” și câte 11,1% pentru ”mediu”, ”muncă”, ”număr”, ”salariat” și ”sexe”.
- La nivel de raion în Republica Moldova: ”lunar” (17,7%) și ponderi de 11,8% pentru următoarele ”câștig”, ”brut”, ”salarial”, ”mediu”, ”număr”, ”salariat” și ”sexe”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	activitati	brut	caen	castig	categorie	economie	formare	forta	grupa	lucru	luna	lunar
RM_N	38.89	10	0.00	27.27	15	31.11	9.09	33.33	19.44	31.43	12.5	28.57
RM_Reg	0.00	0	0.00	0.00	5	0.00	0.00	0.00	11.11	14.29	0.0	0.00
RM_R	0.00	10	0.00	9.09	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.0	14.29
ROM_N	48.15	70	80.65	45.45	35	53.33	90.91	58.33	55.56	54.29	62.5	38.10
ROM_Reg	3.70	0	6.45	0.00	0	4.44	0.00	0.00	13.89	0.00	0.0	0.00
ROM_Jud	9.26	10	12.90	18.18	45	11.11	0.00	8.33	0.00	0.00	12.5	19.05
ROM_Loc	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12.5	0.00
Sum	100.00	100	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.0	100.00
	medii	mediu	munca	national	numar	ocupata	populatia	profesionala	program	rata	salarial	
RM_N	25.00	30	28.57	31.11	52.38	38.10	32.43	9.09	19.05	5.56	27.27	
RM_Reg	18.75	0	1.79	0.00	0.00	0.00	10.81	0.00	0.00	16.67	0.00	
RM_R	0.00	5	0.00	0.00	9.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	9.09	
ROM_N	46.88	45	37.50	53.33	19.05	52.38	45.95	90.91	80.95	27.78	45.45	
ROM_Reg	9.38	0	7.14	4.44	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	22.22	0.00	
ROM_Jud	0.00	15	21.43	11.11	9.52	9.52	10.81	0.00	0.00	27.78	18.18	
ROM_Loc	0.00	5	3.57	0.00	9.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Sum	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	salarial	sexe	someri	varsta	Av.-profile							
RM_N	31.03	17.74	9.09	16.67	24.24							
RM_Reg	0.00	11.29	0.00	26.67	4.74							
RM_R	3.45	3.23	0.00	0.00	1.92							
ROM_N	44.83	40.32	45.45	46.67	50.62							
ROM_Reg	0.00	4.84	0.00	10.00	3.83							
ROM_Jud	17.24	19.35	27.27	0.00	12.63							
ROM_Loc	3.45	3.23	18.18	0.00	2.03							
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00							

Rezultatele obținute pentru *calculul profilului coloanei* indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest subdomeniu al statisticii, se regăsesc în proporții de peste 60% doar la nivelul național al României, astfel: ”formare” și ”profesională” 90,9%, ”program” (81,0%), ”caen” (80,7%), ”brut” (70,0%) și ”lună” (62,5%).

Centroidul coloanei arată proporție neegale între nivelul național al României (50,6%) și cel al Republicii Moldova (24,2%), urmând la distanță nivelul județean cu procentul de 12,6%. Celelalte niveluri de diseminare înregistrează procente sub 5%.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 438.41, df = 156, p-value < 2.2e-16

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms												
	activitati	brut	caen	castig	categorie	economie	formare	forta	grupa	lucru	luna	lunar	medii
RM_N	1.6	0.4	0.0	1.1	0.6	1.3	0.4	1.4	0.8	1.3	0.5	1.2	1.0
RM_Reg	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	2.3	3.0	0.0	0.0	4.0
RM_R	0.0	5.2	0.0	4.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	7.5	0.0
ROM_N	1.0	1.4	1.6	0.9	0.7	1.1	1.8	1.2	1.1	1.1	1.2	0.8	0.9
ROM_Reg	1.0	0.0	1.7	0.0	0.0	1.2	0.0	0.0	3.6	0.0	0.0	0.0	2.4
ROM_Jud	0.7	0.8	1.0	1.4	3.6	0.9	0.0	0.7	0.0	0.0	1.0	1.5	0.0
ROM_Loc	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6.2	0.0	0.0

Docs	Terms										
	mediu	munca	national	numar	ocupata	populatia	profesionala	program	rata	salarial	salariat
RM_N	1.2	1.2	1.3	2.2	1.6	1.3	0.4	0.8	0.2	1.1	1.3
RM_Reg	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	2.3	0.0	0.0	3.5	0.0	0.0
RM_R	2.6	0.0	0.0	5.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.7	1.8
ROM_N	0.9	0.7	1.1	0.4	1.0	0.9	1.8	1.6	0.5	0.9	0.9
ROM_Reg	0.0	1.9	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.8	0.0	0.0
ROM_Jud	1.2	1.7	0.9	0.8	0.8	0.9	0.0	0.0	2.2	1.4	1.4
ROM_Loc	2.5	1.8	0.0	4.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.7

Docs	Terms		
	sexe	someri	varsta
RM_N	0.7	0.4	0.7
RM_Reg	2.4	0.0	5.6
RM_R	1.7	0.0	0.0
ROM_N	0.8	0.9	0.9
ROM_Reg	1.3	0.0	2.6
ROM_Jud	1.5	2.2	0.0
ROM_Loc	1.6	9.0	0.0

Calcularea și analiza *ratelor de asociere* indică ”atracția” reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile calculate și prezentate în anexă, indicând atracția existentă în cazul în care depășesc valoare de 1. Astfel, cele mai importante asocieri, ca urmare a ratelor rezultate, în ordinea descrescătoare a acestora sunt:

- ✓ nivelul național din România cu: "formare", "profesională", "caen", "program", "brut", "fortă", "luna", "economie", "național", "grupă", "lucru", "activități" și "ocupată".
- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: "număr", "activități", "ocupată", "fortă", "salariat", "economie", "național", "lucru", "populația", "mediu", "lunar", "muncă", "câștig", "salarial" și "medii".
- ✓ nivelul regional din România cu: "rata", "grupă", "vârstă", "medii", "muncă", "caen", "sexe", "economie" și "național".
- ✓ nivelul regional din Republica Moldova cu: "vârstă", "medii", "rată", "lucru", "sexe", "grupă", "populația" și "categorii".
- ✓ nivelul județelor din România cu: "categorii", "rată", "șomeri", "muncă", "lunar", "sexe", "salariat", "câștig", "salarial", "mediu", "caen" și "lună".
- ✓ nivelul localităților din România cu: "șomeri", "luna", "număr", "mediu", "muncă", "salariat" și "sexe".
- ✓ nivelul de raion din Republica Moldova cu: "lunar", "brut", "număr", "câștig", "salarial", "mediu", "salariat" și "sexe".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.179	36.156	36.156
dim 2	0.110	22.336	58.493
dim 3	0.077	15.643	74.136
dim 4	0.056	11.283	85.418
dim 5	0.047	9.415	94.834

Cramer's V 0.287   Inertia 0.494

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.159	0.029	-0.332	-0.161	-0.221
RM_Reg	-1.388	-0.224	-0.225	-0.405	0.317
RM_R	0.856	-0.471	-0.967	0.288	1.124
ROM_N	0.031	0.247	0.146	0.050	0.065
ROM_Reg	-1.138	-0.401	0.132	0.337	-0.205
ROM_Jud	0.180	-0.619	0.091	0.288	-0.096
ROM_Loc	0.803	-0.945	0.934	-1.089	0.194

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	3.423	0.191	34.531	11.223	25.538
RM_Reg	51.078	2.158	3.113	13.908	10.216
RM_R	7.857	3.851	23.182	2.859	52.004
ROM_N	0.264	28.032	14.030	2.281	4.658
ROM_Reg	27.767	5.572	0.861	7.827	3.445
ROM_Jud	2.283	43.796	1.364	18.782	2.491
ROM_Loc	7.329	16.399	22.920	43.121	1.648

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.119	0.004	0.520	0.122	0.231
RM_Reg	0.812	0.021	0.021	0.069	0.042
RM_R	0.219	0.066	0.279	0.025	0.377
ROM_N	0.010	0.677	0.237	0.028	0.047
ROM_Reg	0.659	0.082	0.009	0.058	0.021
ROM_Jud	0.058	0.692	0.015	0.150	0.017
ROM_Loc	0.174	0.240	0.235	0.319	0.010

Inertia

RM_N	0.051
RM_Reg	0.112
RM_R	0.064
ROM_N	0.046
ROM_Reg	0.075
ROM_Jud	0.070
ROM_Loc	0.075

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
activitati	0.121	0.176	-0.163	0.003	-0.329
brut	0.333	0.202	-0.066	0.325	0.586
caen	-0.061	0.282	0.498	0.421	0.126
castig	0.397	-0.105	-0.343	0.244	0.251
categoric	0.109	-0.598	0.113	0.435	-0.174
economie	0.083	0.164	-0.033	0.101	-0.249
formare	0.100	0.685	0.370	0.131	0.182
forta	0.203	0.308	-0.063	-0.001	-0.202
grupa	-0.626	0.188	0.036	-0.006	0.000
lucru	-0.312	0.335	-0.205	-0.343	0.052

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
activitati	0.495	1.702	2.084	0.001	14.192
brut	1.400	0.832	0.126	4.261	16.649
caen	0.072	2.518	11.190	11.094	1.195
castig	2.184	0.248	3.766	2.641	3.351
categoric	0.149	7.305	0.370	7.664	1.471
economie	0.196	1.236	0.071	0.919	6.762
formare	0.138	10.529	4.394	0.764	1.774
forta	0.623	2.332	0.141	0.000	2.378
grupa	8.888	1.302	0.069	0.003	0.000
lucru	2.148	4.021	2.148	8.347	0.228

Square cosinus (by-row total=1)

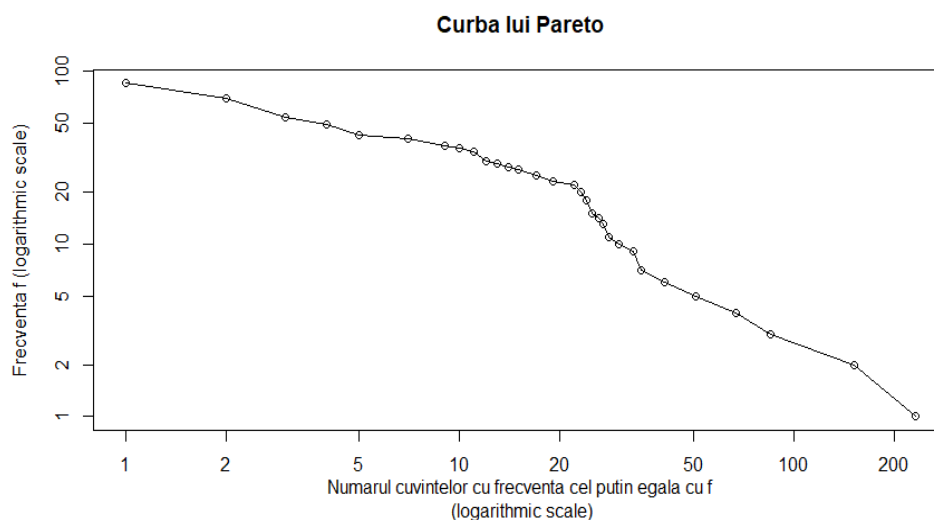
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
activitati	0.078	0.166	0.143	0.000	0.585
brut	0.182	0.067	0.007	0.173	0.563
caen	0.007	0.151	0.471	0.337	0.030
castig	0.386	0.027	0.288	0.146	0.154
categoric	0.012	0.361	0.013	0.191	0.031
economie	0.062	0.243	0.010	0.091	0.561
formare	0.015	0.703	0.205	0.026	0.050
forta	0.222	0.513	0.022	0.000	0.220
grupa	0.739	0.067	0.002	0.000	0.000
lucru	0.231	0.267	0.100	0.280	0.006

Inertia

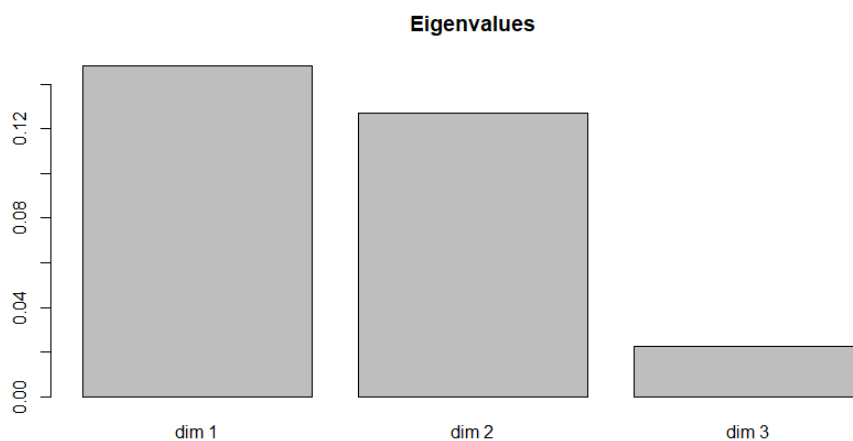
activitati	0.011
brut	0.014
caen	0.018
castig	0.010
categoric	0.022
economie	0.006
formare	0.017
forta	0.005
grupa	0.021
lucru	0.017

Anexa 33 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Nivelului de trai

Figura A33.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici specifici subdomeniului Nivel de trai

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A33.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniul: Nivel de trai

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms										
	agroalimentare	bunuri	cap	categorie	cheltuieli	consum	copii	gospodarie	grupa		
RM_N	0	4	2	1	2	6	7	46	0		
RM_Reg	0	6	0	0	3	6	2	28	0		
ROM_N	10	9	71	14	29	15	12	170	29		
ROM_Reg	12	3	5	15	28	14	1	48	1		
Sum	22	22	78	30	62	41	22	292	30		
Docs	Terms										
	instruire	locuinta	lunar	marime	medie	medii	nivel	numar	ocupational	persoane	
RM_N	0	8	6	16	15	21	0	9	0	14	
RM_Reg	0	11	4	8	6	2	0	4	0	10	
ROM_N	21	12	26	23	34	48	22	21	36	59	
ROM_Reg	1	7	22	1	26	8	1	5	3	23	
Sum	22	38	58	48	81	79	23	39	39	106	
Docs	Terms										
	pondere	produse	rata	sexe	socială	statut	structura	tip	total	varsta	venituri
RM_N	0	0	0	2	0	5	14	6	0	0	2
RM_Reg	0	1	0	0	0	2	14	2	5	0	2
ROM_N	32	14	12	38	10	42	23	19	19	39	12
ROM_Reg	12	16	8	1	12	3	16	7	20	2	7
Sum	44	31	20	41	22	52	67	34	44	41	23
Docs	Terms										
	Sum										
RM_N	186										
RM_Reg	116										
ROM_N	921										
ROM_Reg	328										
Sum	1551										

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	agroalimentare	bunuri	cap	categorie	cheltuieli	consum	copii	gospodarie	grupa		
RM_N	0.00	2.15	1.08	0.54	1.08	3.23	3.76	24.73	0.00		
RM_Reg	0.00	5.17	0.00	0.00	2.59	5.17	1.72	24.14	0.00		
ROM_N	1.09	0.98	7.71	1.52	3.15	1.63	1.30	18.46	3.15		
ROM_Reg	3.66	0.91	1.52	4.57	8.54	4.27	0.30	14.63	0.30		
Av.-profile	1.42	1.42	5.03	1.93	4.00	2.64	1.42	18.83	1.93		
	instruire	locuinta	lunar	marime	medie	medii	nivel	numar	ocupational	persoane	
RM_N	0.00	4.30	3.23	8.60	8.06	11.29	0.00	4.84	0.00	7.53	
RM_Reg	0.00	9.48	3.45	6.90	5.17	1.72	0.00	3.45	0.00	8.62	
ROM_N	2.28	1.30	2.82	2.50	3.69	5.21	2.39	2.28	3.91	6.41	
ROM_Reg	0.30	2.13	6.71	0.30	7.93	2.44	0.30	1.52	0.91	7.01	
Av.-profile	1.42	2.45	3.74	3.09	5.22	5.09	1.48	2.51	2.51	6.83	
	pondere	produse	rata	sexe	socială	statut	structura	tip	total	varsta	venituri
RM_N	0.00	0.00	0.00	1.08	0.00	2.69	7.53	3.23	0.00	0.00	1.08
RM_Reg	0.00	0.86	0.00	0.00	0.00	1.72	12.07	1.72	4.31	0.00	1.72
ROM_N	3.47	1.52	1.30	4.13	1.09	4.56	2.50	2.06	2.06	4.23	1.30
ROM_Reg	3.66	4.88	2.44	0.30	3.66	0.91	4.88	2.13	6.10	0.61	2.13
Av.-profile	2.84	2.00	1.29	2.64	1.42	3.35	4.32	2.19	2.84	2.64	1.48
	Sum										
RM_N	100										
RM_Reg	100										
ROM_N	100										
ROM_Reg	100										
Av.-profile	100										

Din *analiza profilurilor de rând comparativ cu profilul de rând mediu* ce indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare, enumerăm:

- La nivel național în România: ”cap”(7,7%), ”medii”(5,2%), ”statut” (4,6%), ”vârstă”(4,2%), ”sexe”(4,1%), ”ocupational”(3,9%), ”pondere”(3,5%), ”grupa” (3,2%), ”nivel” (2,4%), ”instruire” (2,3%) și ”rată”(1,3%).
- La nivel național în Republica Moldova: ”gospodărie” (24,7%), ”medii” (11,3%), ”mărime” și ”medie” câte 8,6% fiecare, ”persoane” și ”structură” câte 7,5%, ”număr” (4,8%), ”locuință” (4,3%), ”copii” (3,8%), ”consum” și ”tip” cu 3,2% fiecare și ”bunuri” (2,2%).
- La nivelul regional din România: ”cheltuieli” (8,5%), ”medie” (7,9%), ”persoane” (7,0%), ”lunar” (6,7%), ”total” (6,1%), cu câte 4,9% ” produse” și ”structură”, ”categorie” (4,6%), ”consum” (4,3%), ”agroalimentare”, ”sociale” și ”pondere” cu 3,7% fiecare, ”rată” (2,4%) și ”venituri” (2,1%).
- La nivelul regional din Republica Moldova: ”gospodărie” (24,1%), ”structură” (12,1%), ”locuințe” (9,5%), ”persoane” (8,6%), ”mărime” (6,9%), cu câte 5,2% următoarele denumiri: ”bunuri” și ”consum”, ”total”(4,3%), ”număr”(3,5%), iar cu ponderi de 1,7%: ”copii” și ”venituri”.

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”gospodărie” este indicatorul dominant (18,8%), în timp ce cel mai puțin frecvent, cu 2,4% din total este ”rata”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	agroalimentare	bunuri	cap	categorie	cheltuieli	consum	copii	gospodarie	grupa		
RM_N	0.00	18.18	2.56	3.33	3.23	14.63	31.82	15.75	0.00		
RM_Reg	0.00	27.27	0.00	0.00	4.84	14.63	9.09	9.59	0.00		
ROM_N	45.45	40.91	91.03	46.67	46.77	36.59	54.55	58.22	96.67		
ROM_Reg	54.55	13.64	6.41	50.00	45.16	34.15	4.55	16.44	3.33		
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00		
	instruire	locuinta	lunar	marime	medie	medii	nivel	numar	ocupational	persoane	
RM_N	0.00	21.05	10.34	33.33	18.52	26.58	0.00	23.08	0.00	13.21	
RM_Reg	0.00	28.95	6.90	16.67	7.41	2.53	0.00	10.26	0.00	9.43	
ROM_N	95.45	31.58	44.83	47.92	41.98	60.76	95.65	53.85	92.31	55.66	
ROM_Reg	4.55	18.42	37.93	2.08	32.10	10.13	4.35	12.82	7.69	21.70	
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	
	pondere	produse	rata	sexe	sociale	statut	structura	tip	total	varsta	venituri
RM_N	0.00	0.00	0	4.88	0.00	9.62	20.90	17.65	0.00	0.00	8.70
RM_Reg	0.00	3.23	0	0.00	0.00	3.85	20.90	5.88	11.36	0.00	8.70
ROM_N	72.73	45.16	60	92.68	45.45	80.77	34.33	55.88	43.18	95.12	52.17
ROM_Reg	27.27	51.61	40	2.44	54.55	5.77	23.88	20.59	45.45	4.88	30.43
Sum	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Av.-profile											
RM_N	11.99										
RM_Reg	7.48										
ROM_N	59.38										
ROM_Reg	21.15										
Sum	100.00										

Diseminarea unor indicatori doar în România, în funcție de anumite caracteristici precum nivel de instruire, cap al gospodăriei, statut ocupațional, sexe, grupă de vârstă se reliefează și în profilul coloanei calculat. Proporții mari regăsim astfel la nivelul național al României pentru:

”grupa” (96,7%), ”nivel” (95,7%), ”instruire” (95,5%), ”vârsta” (95,1%), sexe (92,7%), ”ocupational” (92,3%), ”cap” (91,0%).

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex
X-squared = 462, df = 87, p-value < 2.2e-16

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms									
	agroalimentare	bunuri	cap	categorie	cheltuieli	consum	copii	gospodarie	grupa	
RM_N	0.0	1.5	0.2	0.3	0.3	1.2	2.7	1.3	0.0	
RM_Reg	0.0	3.6	0.0	0.0	0.6	2.0	1.2	1.3	0.0	
ROM_N	0.8	0.7	1.5	0.8	0.8	0.6	0.9	1.0	1.6	
ROM_Reg	2.6	0.6	0.3	2.4	2.1	1.6	0.2	0.8	0.2	

Docs	Terms									
	instruire	locuinta	lunar	marime	medie	medii	nivel	numar	ocupational	persoane
RM_N	0.0	1.8	0.9	2.8	1.5	2.2	0.0	1.9	0.0	1.1
RM_Reg	0.0	3.9	0.9	2.2	1.0	0.3	0.0	1.4	0.0	1.3
ROM_N	1.6	0.5	0.8	0.8	0.7	1.0	1.6	0.9	1.6	0.9
ROM_Reg	0.2	0.9	1.8	0.1	1.5	0.5	0.2	0.6	0.4	1.0

Docs	Terms										
	pondere	produse	rata	sexe	sociale	statut	structura	tip	total	varsta	venituri
RM_N	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.8	1.7	1.5	0.0	0.0	0.7
RM_Reg	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.5	2.8	0.8	1.5	0.0	1.2
ROM_N	1.2	0.8	1.0	1.6	0.8	1.4	0.6	0.9	0.7	1.6	0.9
ROM_Reg	1.3	2.4	1.9	0.1	2.6	0.3	1.1	1.0	2.1	0.2	1.4

Raportul numărului observat cu numărul estimat pentru fiecare rând și coloană ce măsoară **asocierea dintre document și cuvânt** indică următoarele mari asocieri, în ordinea descrescătoare a valorilor ratelor de asociere obținute :

- ✓ nivelul național al României cu: ”vârsta”, ”sexe”, ”ocupational”, ”grupa”, ”nivel”, ”cap”, ”statut”, ”pondere”, ”medii”, ”gospodărie” și ”rată”.
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: ”mărime”, ”copii”, ”medii”, ”număr”, ”locuință”, ”structură”, ”medie”, ”bunuri”, ”tip”, ”gospodărie”, ”consum” și ”persoane”.
- ✓ nivelul regional al României cu: ”agroalimentare”, ”sociale”, ”categorie”, ”produse”, ”cheltuieli”, ”total”, ”rată”, ”lunar”, ”consum”, ”medie”, ”venituri”, ”pondere”, ”structură”, ”persoane” și ”tip”.
- ✓ nivelul regional al Republicii Moldova cu: ”locuințe”, ”bunuri”, ”structură”, ”mărime”, ”consum”, ”total”, ”număr”, ”gospodărie”, ”persoane”, ”copii”, ”venituri” și ”medie”.

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.148	49.757	49.757
dim 2	0.127	42.723	92.480
dim 3	0.022	7.520	100.000

Cramer's V 0.315 Inertia 0.298

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	-0.417	-0.600	-0.273
RM_Reg	-0.704	-0.433	0.412
ROM_N	0.312	-0.028	0.021
ROM_Reg	-0.392	0.573	-0.050

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	14.063	33.972	39.973
RM_Reg	24.975	11.000	56.545
ROM_N	39.073	0.379	1.167
ROM_Reg	21.889	54.649	2.314

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.285	0.592	0.123
RM_Reg	0.581	0.220	0.199
ROM_N	0.987	0.008	0.004
ROM_Reg	0.316	0.678	0.005

Inertia

RM_N	0.073
RM_Reg	0.064
ROM_N	0.059
ROM_Reg	0.103

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
agroalimentare	-0.186	0.841	-0.117
bunuri	-0.502	-0.450	0.430
cap	0.645	-0.013	0.060
categorii	-0.166	0.710	-0.161
cheltuieli	-0.203	0.576	-0.010
consum	-0.477	0.096	0.074
copii	-0.114	-0.616	-0.270
gospodarie	-0.041	-0.164	0.003
grupa	0.750	-0.024	0.125
instruire	0.728	-0.003	0.119

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
agroalimentare	0.332	7.875	0.862
bunuri	2.413	2.259	11.720
cap	14.133	0.006	0.798
categorii	0.361	7.671	2.233
cheltuieli	1.116	10.409	0.017
consum	4.050	0.191	0.638
copii	0.125	4.233	4.600
gospodarie	0.211	3.963	0.009
grupa	7.345	0.008	1.339
instruire	5.073	0.000	0.894

Square cosinus (by-row total=1)

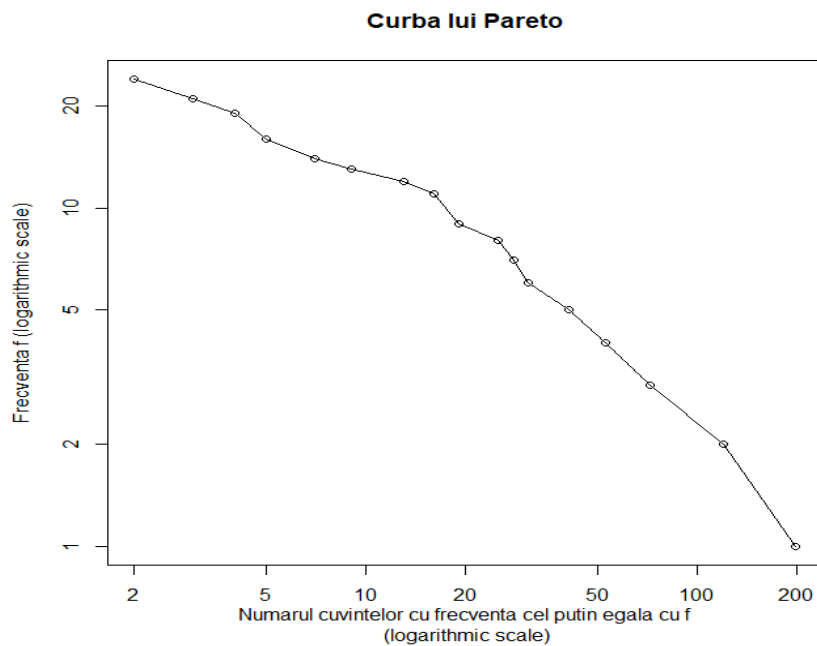
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
agroalimentare	0.046	0.936	0.018
bunuri	0.394	0.317	0.289
cap	0.991	0.000	0.008
categorii	0.050	0.904	0.046
cheltuieli	0.111	0.889	0.000
consum	0.940	0.038	0.022
copii	0.028	0.816	0.156
gospodarie	0.058	0.941	0.000
grupa	0.972	0.001	0.027
instruire	0.974	0.000	0.026

Inertia

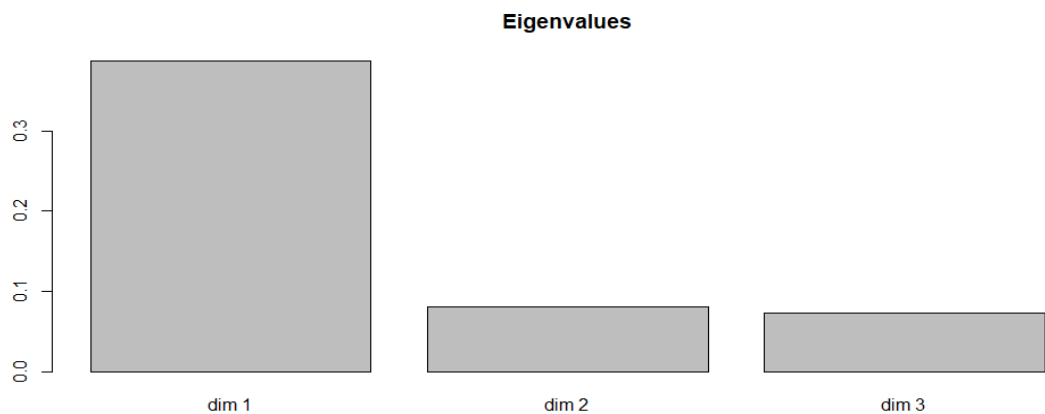
agroalimentare	0.011
bunuri	0.009
cap	0.021
categorii	0.011
cheltuieli	0.015
consum	0.006
copii	0.007
gospodarie	0.005
grupa	0.011
instruire	0.008

Anexa 34 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Protecției sociale

Figura 34.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul: Protecție Socială

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A34.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din statistica Protecției sociale

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:55	_sub_prot:80	Min. :1.000	N :40	RM_sub_prot :25	RM_N :17	N_sub_prot :40
RM :25		1st Qu.:2.000	Reg: 0	ROM_sub_prot:55	RM_Reg : 0	Jud_sub_prot:32
		Median :2.000	Jud:32		RM_R : 8	R_sub_prot : 8
		Mean :2.288	Loc: 0		ROM_N :23	
		3rd Qu.:3.000	R : 8		ROM_Reg: 0	
		Max. :6.000			ROM_Jud:32	
					ROM_Loc: 0	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_N_sub_prot :23	numar mediu trimestru an pensionari : 2
RM_N_sub_prot :17	pensionari aflati evidenta organelor asigurari sociala : 2
ROM_Jud_sub_prot:32	numar mediu pensionari asigurari sociala stat sfarsit an: 2
RM_R_sub_prot : 8	pensionari limita varsta : 2
	pensionari dizabilitate : 2
	pensia medie lunara trimestrial an : 2
	(Other) :68

Indicator_variabile

cheltuieli anuale protectie sociala someri categorie	
cheltuieli protectie sociala someri	: 1
medie lunar indemnizatiei somaj categorie elemente	
indemnizatia somaj categorie cheltuieli protectie sociala someri	: 1
cheltuieli public piata muncii categorie cheltuieli	
tip interventii public	: 1
persoane primesc pensii categorie pensii	: 1
numar mediu pensionari sistem pensionare serie an	: 1
numar mediu trimestru an pensionari sistem pensionare tip pensii	: 1
(Other)	:74

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	80.00	4.00
Occurrences	1227.00	415.00
Words	197.00	13.00
Mean-length	15.34	103.75
NonEmpty.Docs	80.00	4.00
NonEmpty.Mean-length	15.34	103.75

Statistics for the documents

DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences	DistinctWords
	before	before	before	before	before	after	after
1 RM_N	234	66	17	19.07	89.75	75	8
2 RM_R	102	37	8	8.31	83.13	37	7
3 ROM_N	349	89	23	28.44	98.93	106	13
4 ROM_Jud	542	89	32	44.17	110.43	197	12

	PctLength	MeanLength100
	after	after
1	18.07	85.05
2	8.92	89.16
3	25.54	88.84
4	47.47	118.67

Index of the 10 most frequent words

	Word	Frequency	N.Documents
1	sociala	59	4
2	persoane	50	4
3	numar	49	4
4	pensionari	38	4
5	protectie	27	2
6	beneficiari	26	3
7	mediu	26	3
8	cheltuieli	26	2
9	tip	25	3
10	asigurari	24	4

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms										
	asigurari	beneficiari	cheltuieli	forma	lunar	mediu	numar	pensionari	persoane	protectie	
RM_N	4	3	0	0	0	0	10	13	23	0	
RM_R	2	0	0	0	0	2	2	14	4	0	
ROM_N	10	4	11	4	4	6	8	8	6	12	
ROM_Jud	8	19	15	17	20	18	29	3	17	15	
Sum	24	26	26	21	24	26	49	38	50	27	

Docs	Terms			
	sociala	tip	varsta	Sum
RM_N	10	5	7	75
RM_R	2	0	11	37
ROM_N	18	13	2	106
ROM_Jud	29	7	0	197
Sum	59	25	20	415

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	asigurari	beneficiari	cheltuieli	forma	lunar	mediu	numar	pensionari	persoane	protectie		
RM_N	5.33	4.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13.33	17.33	30.67	0.00		
RM_R	5.41	0.00	0.00	0.00	0.00	5.41	5.41	37.84	10.81	0.00		
ROM_N	9.43	3.77	10.38	3.77	3.77	5.66	7.55	7.55	5.66	11.32		
ROM_Jud	4.06	9.64	7.61	8.63	10.15	9.14	14.72	1.52	8.63	7.61		
Av.-profile	5.78	6.27	6.27	5.06	5.78	6.27	11.81	9.16	12.05	6.51		
	sociala	tip	varsta	Sum								
RM_N	13.33	6.67	9.33	100								
RM_R	5.41	0.00	29.73	100								
ROM_N	16.98	12.26	1.89	100								
ROM_Jud	14.72	3.55	0.00	100								
Av.-profile	14.22	6.02	4.82	100								

Comparând *profilurile de rând cu centroidul* (profil de rând mediu) indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”socială” (17,0%), ”tip” (12,3%), ”protecție” (11,3%), ”cheltuieli”(10,4%) și ”asigurări” (9,4%).
- La nivel național în Republica Moldova: ”persoane” (30,7%), ”pensionari” (17,3%), ”număr”(13,3%) și ”vârsta” (9,3%).
- La nivelul județelor din România: ponderi egale fiecare cu 14,7% la ”număr” și ”socială”, ”lunar” (10,2%), ”beneficiari” (9,6%), ”mediu” (9,1%), ”forma” (8,6%) și ponderi egale cu 7,6% la: ”cheltuieli” și ”protecție”.
- La nivelul raioanelor din Republica Moldova: ”pensionari”(37,8%) și ”vârsta” (29,7%).

Centroidul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”socială” este indicatorul dominant (14,2%), fiind urmat de indicatorul ”persoane” (12,1%), în timp ce cel mai rar întâlnit, cu 5,1% din total este ”forma”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	asigurari	beneficiari	cheltuieli	forma	lunar	mediu	numar	pensionari	persoane	protectie
RM_N	16.67	11.54	0.00	0.00	0.00	0.00	20.41	34.21	46	0.00
RM_R	8.33	0.00	0.00	0.00	0.00	7.69	4.08	36.84	8	0.00
ROM_N	41.67	15.38	42.31	19.05	16.67	23.08	16.33	21.05	12	44.44
ROM_Jud	33.33	73.08	57.69	80.95	83.33	69.23	59.18	7.89	34	55.56
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100.00

	sociale	tip	varsta	Av.-profile
RM_N	16.95	20	35	18.07
RM_R	3.39	0	55	8.92
ROM_N	30.51	52	10	25.54
ROM_Jud	49.15	28	0	47.47
Sum	100.00	100	100	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice ale indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții foarte mari la nivelul județean al României astfel: ”lunar” (83,3%), ”forma” (80,1%), ”beneficiari” (73,1%), ”mediu” (69,2%), ”număr” (59,2%), ”cheltuieli” (57,7%) și ”protecție” (55,6%).

Profilul mediu al coloanei sau centroidul coloanei arată proporții diferite pe nivelurile de diseminare, 47,5% fiind la nivelul județean al României, 25,5% la nivelul național al României, 18,1% la nivelul național al Republicii Moldova și 8,9% la nivelul raioanelor.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 224.19, df = 36, p-value < 2.2e-16

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms									
	asigurari	beneficiari	cheltuieli	forma	lunar	mediu	numar	pensionari	persoane	protectie
RM_N	0.9	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	1.9	2.5	0.0
RM_R	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	0.5	4.1	0.9	0.0
ROM_N	1.6	0.6	1.7	0.7	0.7	0.9	0.6	0.8	0.5	1.7
ROM_Jud	0.7	1.5	1.2	1.7	1.8	1.5	1.2	0.2	0.7	1.2

Docs	Terms		
	sociale	tip	varsta
RM_N	0.9	1.1	1.9
RM_R	0.4	0.0	6.2
ROM_N	1.2	2.0	0.4
ROM_Jud	1.0	0.6	0.0

Calcularea *ratelor de asociere* și analiza acestora indică o ”atracție” reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, peste 1 a acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri, în ordinea descrescătoare a valorilor acestor rate calculate sunt:

- ✓ nivelul național al României cu: ”tip”, ”cheltuieli”, ”protecție”, ”asigurări”, ”socială”.
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: ”persoane”, ”pensionari”, ”vârsta”, ”număr” și ”tip”.

- ✓ nivelul județelor din România cu : "lunar", "forma", "beneficiari", "mediu", "număr", "cheltuieli", "protecție" și "socială".
- ✓ nivelul raioanelor din Republica Moldova cu: "vârstă" și "pensionari".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.387	71.635	71.635
dim 2	0.081	14.955	86.590
dim 3	0.072	13.410	100.000

Cramer's V 0.424 Inertia 0.54

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	-0.667	-0.481	-0.194
RM_R	-1.519	0.445	0.361
ROM_N	0.182	0.280	-0.367
ROM_Jud	0.441	-0.051	0.203

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	20.756	51.751	9.421
RM_R	53.188	21.843	16.053
ROM_N	2.196	24.858	47.404
ROM_Jud	23.860	1.548	27.122

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.623	0.324	0.053
RM_R	0.875	0.075	0.049
ROM_N	0.135	0.319	0.546
ROM_Jud	0.815	0.011	0.174

Inertia

RM_N	0.129
RM_R	0.235
ROM_N	0.063
ROM_Jud	0.113

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
asigurari	-0.024	0.199	-0.324
beneficiari	0.440	-0.175	0.259
cheltuieli	0.533	0.313	-0.140
forma	0.630	0.042	0.352
lunar	0.640	0.014	0.403
mediu	0.371	0.223	0.312
numar	0.149	-0.227	0.132
pensionari	-1.149	0.191	0.020
persoane	-0.412	-0.596	-0.131
protecție	0.524	0.338	-0.186

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
asigurari	0.008	2.842	8.390
beneficiari	3.128	2.386	5.823
cheltuieli	4.600	7.607	1.702
forma	5.186	0.109	8.675
lunar	6.115	0.014	12.956
mediu	2.224	3.859	8.426
numar	0.678	7.548	2.855
pensionari	31.226	4.143	0.052
persoane	5.288	53.010	2.865
protecție	4.619	9.208	3.092

Square cosinus (by-row total=1)

Only the first 10 elements are shown

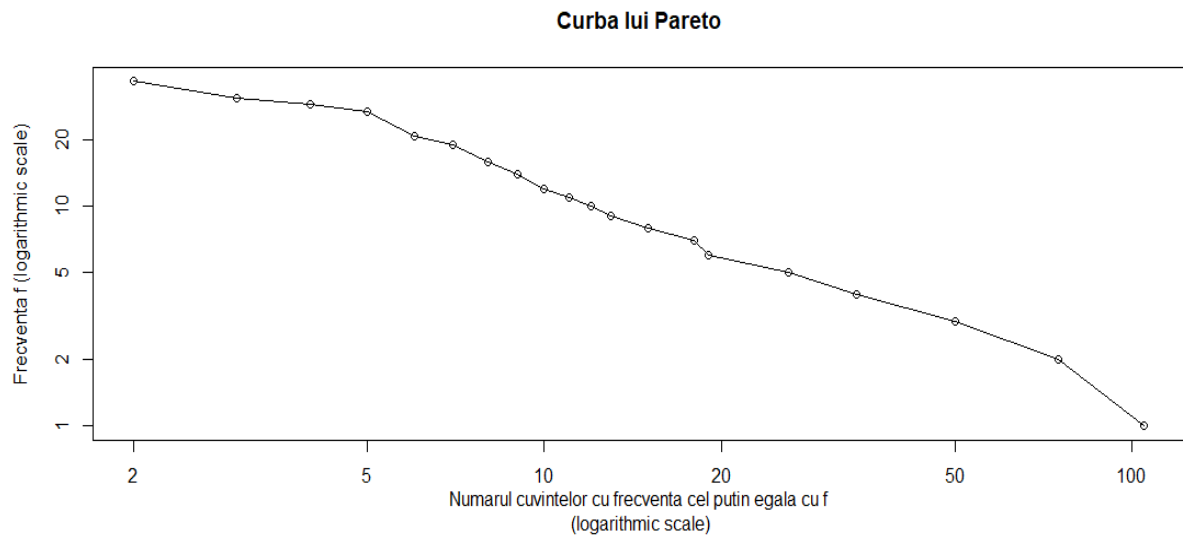
	Dim 1	Dim 2	Dim 3
asigurari	0.004	0.273	0.723
beneficiari	0.663	0.106	0.231
cheltuieli	0.707	0.244	0.049
forma	0.759	0.003	0.238
lunar	0.716	0.000	0.284
mediu	0.483	0.175	0.342
numar	0.243	0.565	0.192
pensionari	0.973	0.027	0.000
persoane	0.313	0.655	0.032
protecție	0.649	0.270	0.081

Inertia

asigurari	0.008
beneficiari	0.018
cheltuieli	0.025
forma	0.026
lunar	0.033
mediu	0.018
numar	0.011
pensionari	0.124
persoane	0.065
protecție	0.028

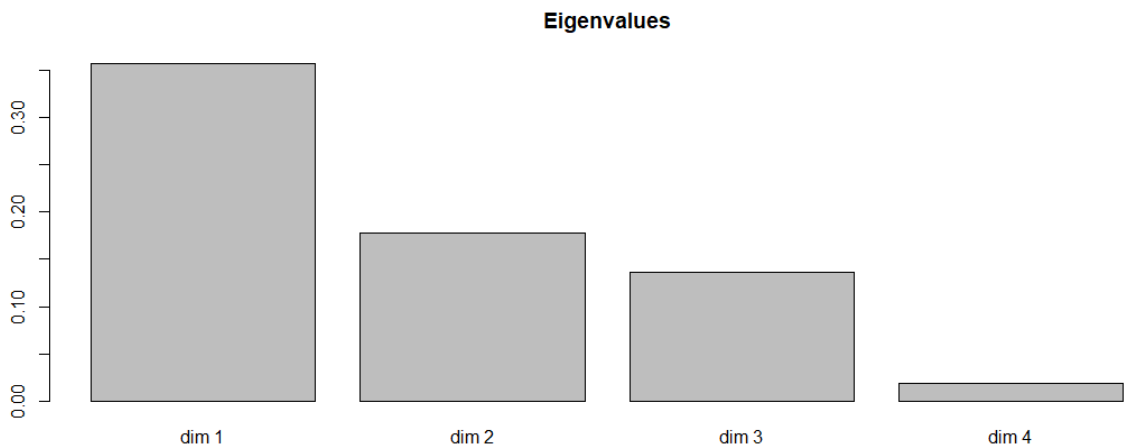

Anexa 35 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Educației

Figura A35.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul: Educație

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A35.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniul Educație

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel
ROM:51	_sub_ed:81	Min. :1.00	N :28	RM_sub_ed :30	RM_N :19
RM :30		1st Qu.:2.00	Reg: 0	ROM_sub_ed:51	RM_Reg : 0
		Median :2.00	Jud:15		RM_R :11
		Mean :2.58	Loc:27		ROM_N : 9
		3rd Qu.:3.00	R :11		ROM_Reg: 0
		Max. :6.00			ROM_Jud:15
					ROM_Loc:27

Nivel_Dom	Tara_Nivel_Dom
Jud_sub_ed:15	ROM_Jud_sub_ed:15
Loc_sub_ed:27	ROM_Loc_sub_ed:27
N_sub_ed :28	RM_N_sub_ed :19
R_sub_ed :11	RM_R_sub_ed :11
	ROM_N_sub_ed : 9

	Indicator
personal didactic	: 5
copii inscrisi invatamant anteprescolar prescolar:	3
pc	: 3
populatia scolar	: 3
absolventi	: 3
studenti cursanti inscrisi invatamant superior	: 3
(Other)	:61

	Indicator_variabile
personal didactic nivel educatie	: 2
sali clasa cabinete scolar amfiteatre nivel educatie	: 2
pc nivel educatie	: 2
unitate categorie unitate forma proprietate medii	: 1
unitate nivel educatie	: 1
institutie educatie timpurie forma proprietate medii:	1
(Other)	:72

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	81.00	5.0
Occurrences	798.00	392.0
Words	105.00	13.0
Mean-length	9.85	78.4
NonEmpty.Docs	81.00	5.0
NonEmpty.Mean-length	9.85	78.4

Statistics for the documents

DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences
	before	before	before	before	before	after
1 RM_N	214	53	19	26.82	114.33	113
2 RM_R	99	29	11	12.41	91.35	42
3 ROM_N	114	35	9	14.29	128.57	45
4 ROM_Jud	158	44	15	19.80	106.92	84
5 ROM_Loc	213	40	27	26.69	80.08	108

	DistinctWords	PctLength	MeanLength100
	after	after	after
1	12	28.83	122.89
2	7	10.71	78.90
3	11	11.48	103.32
4	12	21.43	115.71
5	11	27.55	82.65

Index of the 10 most frequent words

	Word	Frequency	N.Documents
1	invatamant	73	5
2	forma	43	4
3	institutie	37	3
4	proprietate	31	4
5	educatie	29	5
6	nivel	29	5
7	absolventi	28	5
8	scolar	25	4
9	inscrisi	22	3
10	sexe	21	4

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms									
	absolventi	educatie	elevi	forma	inscrisi	institutie	invatamant	medii	nivel	
RM_N	12	2	4	17	0	20	24	6	1	
RM_R	4	2	6	0	0	15	11	0	1	
ROM_N	2	1	4	1	10	0	14	0	1	
ROM_Jud	6	1	4	14	6	0	15	9	2	
ROM_Loc	4	23	0	11	6	2	9	1	24	
Sum	28	29	18	43	22	37	73	16	29	

Docs	Terms				Sum
	proprietate	scolar	sexe	superior	
RM_N	11	1	7	8	113
RM_R	0	0	3	0	42
ROM_N	1	7	2	2	45
ROM_Jud	9	5	9	4	84
ROM_Loc	10	12	0	6	108
Sum	31	25	21	20	392

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	absolventi	educatie	elevi	forma	inscrisi	institutie	invatamant	medii	nivel
RM_N	10.62	1.77	3.54	15.04	0.00	17.70	21.24	5.31	0.88
RM_R	9.52	4.76	14.29	0.00	0.00	35.71	26.19	0.00	2.38
ROM_N	4.44	2.22	8.89	2.22	22.22	0.00	31.11	0.00	2.22
ROM_Jud	7.14	1.19	4.76	16.67	7.14	0.00	17.86	10.71	2.38
ROM_Loc	3.70	21.30	0.00	10.19	5.56	1.85	8.33	0.93	22.22
Av.-profile	7.14	7.40	4.59	10.97	5.61	9.44	18.62	4.08	7.40
	proprietate	scolar	sexe	superior	Sum				
RM_N	9.73	0.88	6.19	7.08	100				
RM_R	0.00	0.00	7.14	0.00	100				
ROM_N	2.22	15.56	4.44	4.44	100				
ROM_Jud	10.71	5.95	10.71	4.76	100				
ROM_Loc	9.26	11.11	0.00	5.56	100				
Av.-profile	7.91	6.38	5.36	5.10	100				

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profil de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”învățământ” (31,1%), ”înscriși”(22,2%),”școlar” (15,6%), și ”elevi” (8,9%) .
- La nivel național în Republica Moldova: ”învățământ” (21,2%), ”instituție” (17,7%), ”forma” (15,0%), ”absolvenți” (10,6%), ”proprietate” (9,7%), ”superior” (7,1%), sexe (6,2%) și ”medii” (5,3%).
- La nivelul județelor din România: ”învățământ” (17,9%), ”forma”(16,7%), câte 10,7% pentru ”proprietate”, ”medii” și ”sexe”, câte 7,1% pentru ”absolvenți”și ”înscriși” și ”elevi” (4,8%).
- La nivelul localităților din România: ”nivel” (22,2%), educație” (21,3%), ”școlar”(11,1%), ”proprietate” (9,3%) și ”superior” (5,6%).
- La nivel de raion în Republica Moldova: ”instituție” (35,7%), ”învățământ” (26,2%), ”elevi” (14,3%), ”absolvenți” (9,5%) și ”sexe” (7,1%).

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	absolventi	educatie	elevi	forma	inscrisi	institutie	invatamant	medii	nivel
RM_N	42.86	6.90	22.22	39.53	0.00	54.05	32.88	37.50	3.45
RM_R	14.29	6.90	33.33	0.00	0.00	40.54	15.07	0.00	3.45
ROM_N	7.14	3.45	22.22	2.33	45.45	0.00	19.18	0.00	3.45
ROM_Jud	21.43	3.45	22.22	32.56	27.27	0.00	20.55	56.25	6.90
ROM_Loc	14.29	79.31	0.00	25.58	27.27	5.41	12.33	6.25	82.76
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	proprietate	scolar	sexe	superior	Av.-profile				
RM_N	35.48	4	33.33	40	28.83				
RM_R	0.00	0	14.29	0	10.71				
ROM_N	3.23	28	9.52	10	11.48				
ROM_Jud	29.03	20	42.86	20	21.43				
ROM_Loc	32.26	48	0.00	30	27.55				
Sum	100.00	100	100.00	100	100.00				

Rezultatele obținute pentru calculul profilului coloanei indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții covârșitoare astfel: ”nivel” și ”educație” în proporții de 82,8% , respectiv 79,3% la nivelul localităților din România, ”medii” în proporție de 56,53% la nivelul județean al României și ”instituție” la nivelul Republicii Moldova (54,1%).

Centroidul coloanei arată proporții neegale pe niveluri de diseminare, dar apropiate între nivelul național al Republicii Moldova (28,8%) și cel al localităților (27,8%), procentul de 21,4% regăsindu-se la nivelul județean, 11,5% la nivelul național al României și 10,7% la nivelul raioanelor.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex
X-squared = 270.55, df = 48, p-value < 2.2e-16

Tablelul ratelor de asociere între documente si cuvinte

Docs	Terms								
	absolventi	educatie	elevi	forma	inscrisi	institutie	invatamant	medii	nivel
RM_N	1.5	0.2	0.8	1.4	0.0	1.9	1.1	1.3	0.1
RM_R	1.3	0.6	3.1	0.0	0.0	3.8	1.4	0.0	0.3
ROM_N	0.6	0.3	1.9	0.2	4.0	0.0	1.7	0.0	0.3
ROM_Jud	1.0	0.2	1.0	1.5	1.3	0.0	1.0	2.6	0.3
ROM_Loc	0.5	2.9	0.0	0.9	1.0	0.2	0.4	0.2	3.0

Docs	Terms			
	proprietate	scolar	sexe	superior
RM_N	1.2	0.1	1.2	1.4
RM_R	0.0	0.0	1.3	0.0
ROM_N	0.3	2.4	0.8	0.9
ROM_Jud	1.4	0.9	2.0	0.9
ROM_Loc	1.2	1.7	0.0	1.1

Calcularea și *analiza ratelor de asociere* indică ”atracția” reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile calculate și prezentate în anexă, indicând atracția existentă în cazul în care depășesc valoare de 1. Astfel, cele mai importante asocieri, ca urmare a ratelor calculate, în ordinea descrescătoare a acestora sunt:

- ✓ nivelul național din România cu: ”înscriși”, ”scolar”, ”elevi” și ”învățământ”.
- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: ”instituție”, ”absolvenți”, ”forma”, ”superior”, ”medii”, ”proprietate”, sexe și ”învățământ”.
- ✓ nivelul județelor din România cu: ”medii”, ”sexe”, ”forma”, ”proprietate”, ”înscriși”, ”învățământ”, ”absolvenți” și ”elevi”.

- ✓ nivelul localităților din România cu: "nivel", "educație", "școlar", "proprietate", "superior" și "înscriși".
- ✓ nivelul de raion din Republica Moldova cu: "instituție", "elevi", "învățământ", "absolvenți" și "sexe".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues			
	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.357	51.769	51.769
dim 2	0.178	25.845	77.614
dim 3	0.136	19.734	97.349
dim 4	0.018	2.651	100.000

Cramer's V 0.415 Inertia 0.69

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	-0.478	-0.133	0.247	-0.153
RM_R	-0.832	-0.629	-0.548	0.190
ROM_N	0.105	0.705	-0.745	-0.122
ROM_Jud	-0.127	0.487	0.324	0.167
ROM_Loc	0.878	-0.288	0.013	0.008

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	18.434	2.878	12.949	36.913
RM_R	20.753	23.786	23.644	21.102
ROM_N	0.357	31.984	46.816	9.363
ROM_Jud	0.965	28.513	16.558	32.536
ROM_Loc	59.491	12.839	0.032	0.087

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	0.690	0.054	0.185	0.071
RM_R	0.486	0.278	0.211	0.025
ROM_N	0.010	0.461	0.515	0.014
ROM_Jud	0.042	0.614	0.272	0.072
ROM_Loc	0.903	0.097	0.000	0.000

Inertia

RM_N	0.095
RM_R	0.153
ROM_N	0.124
ROM_Jud	0.083
ROM_Loc	0.236

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
absolventi	-0.364	-0.079	0.124	-0.077
educatie	1.013	-0.569	-0.068	0.075
elevi	-0.650	0.060	-0.600	0.289
forma	-0.005	0.115	0.513	-0.053
inscrisi	0.423	0.887	-0.669	-0.059
institutie	-0.917	-0.812	-0.238	-0.040
invatamant	-0.301	0.145	-0.206	-0.074
medii	-0.327	0.488	0.748	0.272
nivel	1.132	-0.490	-0.009	0.110
proprietate	0.134	0.056	0.439	-0.055

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
absolventi	2.656	0.252	0.807	2.310
educatie	21.250	13.410	0.254	2.250
elevi	5.423	0.094	12.123	21.027
forma	0.001	0.811	21.192	1.673
inscrisi	2.812	24.762	18.435	1.073
institutie	22.216	34.867	3.929	0.813
invatamant	4.729	2.182	5.799	5.520
medii	1.224	5.443	16.764	16.536
nivel	26.532	9.962	0.004	4.862
proprietate	0.400	0.141	11.185	1.299

Square cosinus (by-row total=1)

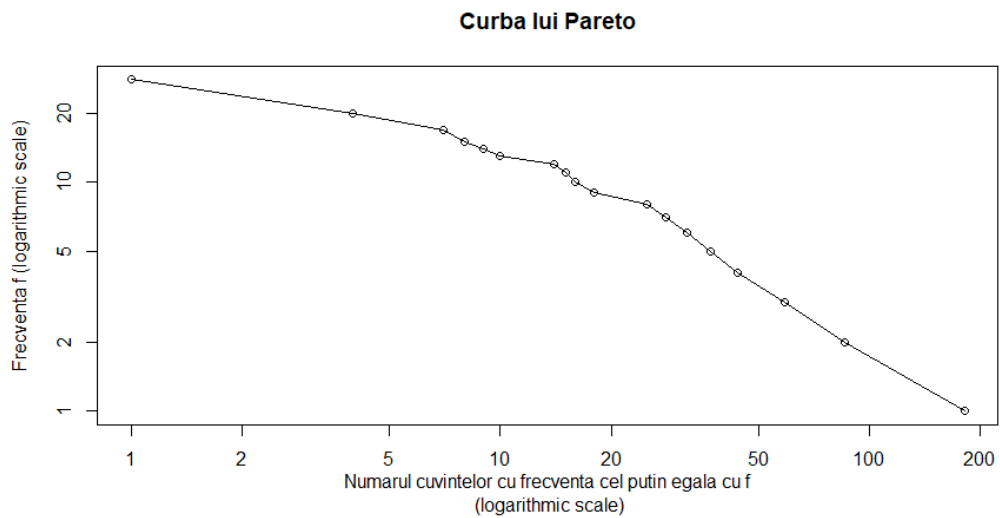
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
absolventi	0.828	0.039	0.096	0.037
educatie	0.755	0.238	0.003	0.004
elevi	0.486	0.004	0.414	0.096
forma	0.000	0.047	0.943	0.010
inscrisi	0.126	0.555	0.316	0.002
institutie	0.540	0.423	0.036	0.001
invatamant	0.569	0.131	0.266	0.034
medii	0.110	0.243	0.572	0.076
nivel	0.835	0.157	0.000	0.008
proprietate	0.083	0.015	0.888	0.014

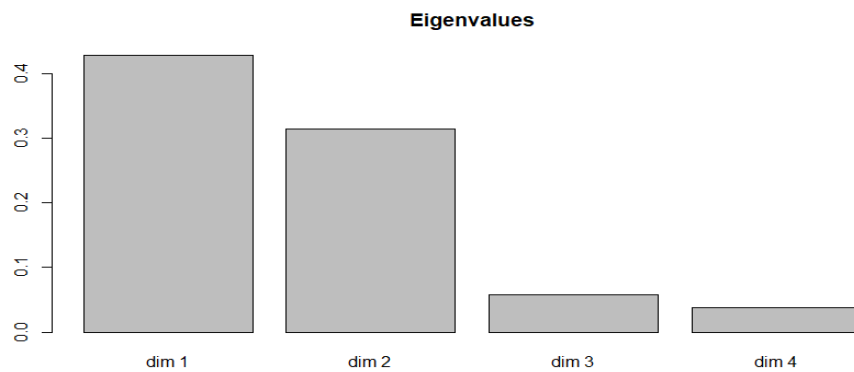
Inertia

absolventi	0.011
educatie	0.101
elevi	0.040
forma	0.031
inscrisi	0.080
institutie	0.147
invatamant	0.030
medii	0.040
nivel	0.113
proprietate	0.017

Anexa 36 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Sănătății

Figura A36.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul Sănătate
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A36.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din statistica subdomeniului Sănătate
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom	Tara_Nivel_Dom
ROM:38	_sub_san:88	Min. :1.000	N :47	RM_sub_san :50	RM_N :28	Loc_sub_san: 4	ROM_Loc_sub_san: 4
RM :50		1st Qu.:1.000	Reg: 0	ROM_sub_san:38	RM_Reg : 0	N_sub_san :47	RM_N_sub_san :28
		Median :2.000	Jud:15		RM_R :22	R_sub_san :22	RM_R_sub_san :22
		Mean :2.057	Loc: 4		ROM_N :19	Jud_sub_san:15	ROM_Jud_sub_san:15
		3rd Qu.:3.000	R :22		ROM_Reg: 0		ROM_N_sub_san :19
		Max. :6.000			ROM_Jud:15		
					ROM_Loc: 4		

	Indicator
personal medico sanitar	: 4
numar medici	: 4
intreruperi sarcina mii femei:	3
paturi unitati sanitar	: 2
numar paturi spitale	: 2
intreruperi sarcina	: 2
(Other)	:71

	Indicator_variabile
intreruperi sarcina mii femei grupa varsta numar	: 2
unitati sanitar categorii unitati sanitar forma proprietate	: 1
retea institutii medicale spitale institutii tip ambulatoriu policlinica forma proprietate:	1
numar institutii medico sanitar grupa mari institutii	: 1
paturi unitati sanitar specialitati medicale tip ingrijire medicala tip spitale	: 1
paturi unitati sanitar specialitati medicale categorii unitati sanitar forma proprietate	: 1
(Other)	:81

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	88.00	5.0
Occurrences	1081.00	378.0
Words	181.00	13.0
Mean-length	12.28	75.6
NonEmpty.Docs	88.00	5.0
NonEmpty.Mean-length	12.28	75.6

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	359	94	28	33.21	104.37	108	12	28.57
2 RM_R	295	62	22	27.29	109.16	130	12	34.39
3 ROM_N	215	79	19	19.89	92.12	59	10	15.61
4 ROM_Jud	173	42	15	16.00	93.89	60	8	15.87
5 ROM_Loc	39	13	4	3.61	79.37	21	5	5.56

	MeanLength100 after
1	89.80
2	137.57
3	72.29
4	93.12
5	122.22

Index of the 10 most frequent words

Word	Frequency	N.Documents
1 numar	49	5
2 mii	40	3
3 sanitar	38	5
4 locuitori	34	3
5 morbiditate	29	2
6 varsta	27	4
7 medici	26	5
8 total	24	4
9 populatia	24	3
10 unitati	24	3

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms													
	boli	locuitori	medici	mii	morbiditate	numar	persoane	personal	populatia	sanitar	total	unitati	varsta	Sum
RM_N	14	2	8	4	25	7	7	5	18	2	3	0	13	108
RM_R	2	24	10	26	4	25	2	6	4	12	8	0	7	130
ROM_N	6	8	4	10	0	10	0	0	2	3	8	3	5	59
ROM_Jud	0	0	2	0	0	5	12	7	0	12	5	15	2	60
ROM_Loc	0	0	2	0	0	2	0	2	0	9	0	6	0	21
Sum	22	34	26	40	29	49	21	20	24	38	24	24	27	378

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	boli	locuitori	medici	mii	morbiditate	numar	persoane	personal	populatia	sanitar	total	unitati	varsta
RM_N	12.96	1.85	7.41	3.70	23.15	6.48	6.48	4.63	16.67	1.85	2.78	0.00	12.04
RM_R	1.54	18.46	7.69	20.00	3.08	19.23	1.54	4.62	3.08	9.23	6.15	0.00	5.38
ROM_N	10.17	13.56	6.78	16.95	0.00	16.95	0.00	0.00	3.39	5.08	13.56	5.08	8.47
ROM_Jud	0.00	0.00	3.33	0.00	0.00	8.33	20.00	11.67	0.00	20.00	8.33	25.00	3.33
ROM_Loc	0.00	0.00	9.52	0.00	0.00	9.52	0.00	9.52	0.00	42.86	0.00	28.57	0.00
Av.-profile	5.82	8.99	6.88	10.58	7.67	12.96	5.56	5.29	6.35	10.05	6.35	6.35	7.14
Sum													
RM_N	100												
RM_R	100												
ROM_N	100												
ROM_Jud	100												
ROM_Loc	100												
Av.-profile	100												

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profilul de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare, dintre care cele mai importante sunt:

- La nivel național în România: ”mii” (17,0%), ”număr”(17,0%), ”locuitori” (13,6%), ”total” (13,6%),”boli”(10,2%) și ”vârstă”(8,5%).
- La nivel național în Republica Moldova: ”morbiditate” (23,2%), ”populația” (16,7%), ”boli” (13,0%), ”vârstă” (12,0%), ”medici” (7,4%) și ”persoane” (6,5%).
- La nivelul de raion din Republica Moldova: ”mii” (20,0%), ”număr” (19,2%) și ”locuitori”(18,5%).
- La nivelul județelor din România: ”unități” (25,0%), ”persoane” (20,0%), ”sanitar” (20,0%),”personal” (11,7%) și ”total” (8,3%).
- La nivelul localităților din România: ”sanitar” (42,9%), ”unități” (28,6%) și cu ponderi de 9,5%: ”medici”, ”număr” și ”personal”.

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”număr” este indicatorul dominant (13,0%), în timp ce cel mai puțin frecvent, cu 5,3% din total este ”personal”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	boli	locuitori	medici	mii	morbiditate	numar	persoane	personal	populatia	sanitar	total	unitati	varsta
RM_N	63.64	5.88	30.77	10	86.21	14.29	33.33	25	75.00	5.26	12.50	0.0	48.15
RM_R	9.09	70.59	38.46	65	13.79	51.02	9.52	30	16.67	31.58	33.33	0.0	25.93
ROM_N	27.27	23.53	15.38	25	0.00	20.41	0.00	0	8.33	7.89	33.33	12.5	18.52
ROM_Jud	0.00	0.00	7.69	0	0.00	10.20	57.14	35	0.00	31.58	20.83	62.5	7.41
ROM_Loc	0.00	0.00	7.69	0	0.00	4.08	0.00	10	0.00	23.68	0.00	25.0	0.00
Sum	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.0	100.00
Av.-profile													
RM_N	28.57												
RM_R	34.39												
ROM_N	15.61												
ROM_Jud	15.87												
ROM_Loc	5.56												
Sum	100.00												

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții de peste 50% astfel: "morbiditate" și "populația" cu 86,2%, respectiv 75% la nivelul național al Republicii Moldova, "locuitori" și "număr" cu 70,1%, respectiv "51,0%" la nivelul de raion al Republicii Moldova, "unități" și "persoane" la nivelul României cu procente de 62,5%, respectiv 57,1%.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 316.54, df = 48, p-value < 2.2e-16

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms												
	boli	locuitori	medici	mii	morbiditate	numar	persoane	personal	populatia	sanitar	total	unitati	varsta
RM_N	2.2	0.2	1.1	0.4	3.0	0.5	1.2	0.9	2.6	0.2	0.4	0.0	1.7
RM_R	0.3	2.1	1.1	1.9	0.4	1.5	0.3	0.9	0.5	0.9	1.0	0.0	0.8
ROM_N	1.7	1.5	1.0	1.6	0.0	1.3	0.0	0.0	0.5	0.5	2.1	0.8	1.2
ROM_Jud	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	0.6	3.6	2.2	0.0	2.0	1.3	3.9	0.5
ROM_Loc	0.0	0.0	1.4	0.0	0.0	0.7	0.0	1.8	0.0	4.3	0.0	4.5	0.0

Raportul numărului observat cu numărul estimat pentru fiecare rând și coloană ce măsoară *asocierea dintre document și cuvânt* indică următoarele mari asocieri :

- ✓ nivelul național al României cu: "total", "boli", "mii", "locuitori", "număr", "vârstă" și "medici".
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova: "morbiditate", "populația", "boli", "vârstă", "persoane" și "medici".
- ✓ nivelul de raion din Republica Moldova: "locuitori", "mii", "număr", "medici" și "total".
- ✓ nivelul județean al României cu: "unități", "persoane", "personal", "sanitar" și "total".
- ✓ nivelul localităților din România cu: "unități", "sanitar", "personal" și "medici".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance % of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.428	51.064
dim 2	0.313	37.436
dim 3	0.058	6.978
dim 4	0.038	4.522

Cramer's V 0.458 Inertia 0.837

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	-0.652	0.679	-0.044	-0.010
RM_R	-0.125	-0.586	-0.044	-0.168
ROM_N	-0.143	-0.457	0.167	0.400
ROM_Jud	1.128	0.429	0.302	-0.082
ROM_Loc	1.311	0.196	-0.831	0.199

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	28.441	41.964	0.951	0.072
RM_R	1.266	37.658	1.153	25.532
ROM_N	0.746	10.392	7.432	65.822
ROM_Jud	47.231	9.308	24.800	2.788
ROM_Loc	22.316	0.679	65.664	5.786

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	0.479	0.518	0.002	0.000
RM_R	0.040	0.882	0.005	0.072
ROM_N	0.049	0.501	0.067	0.383
ROM_Jud	0.819	0.118	0.059	0.004
ROM_Loc	0.691	0.015	0.278	0.016

Inertia

RM_N	0.254
RM_R	0.134
ROM_N	0.065
ROM_Jud	0.247
ROM_Loc	0.138

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
boli	-0.712	0.454	0.055	0.450
locuitori	-0.246	-0.859	0.022	-0.128
medici	-0.128	-0.069	-0.189	0.015
mii	-0.279	-0.763	0.035	-0.052
morbiditate	-0.887	0.900	-0.183	-0.162
numar	-0.027	-0.435	0.009	-0.029
persoane	0.635	0.742	0.636	-0.338
personal	0.497	0.292	-0.007	-0.316
populatia	-0.798	0.667	-0.110	-0.010
sanitar	0.889	-0.006	-0.432	-0.003

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
boli	6.899	3.819	0.306	31.084
locuitori	1.268	21.188	0.077	3.890
medici	0.262	0.105	4.193	0.043
mii	1.928	19.649	0.225	0.747
morbiditate	14.102	19.841	4.375	5.331
numar	0.022	7.820	0.016	0.284
persoane	5.236	9.754	38.459	16.792
personal	3.059	1.439	0.004	13.926
populatia	9.467	8.998	1.311	0.017
sanitar	18.583	0.001	32.181	0.003

Square cosinus (by-row total=1)

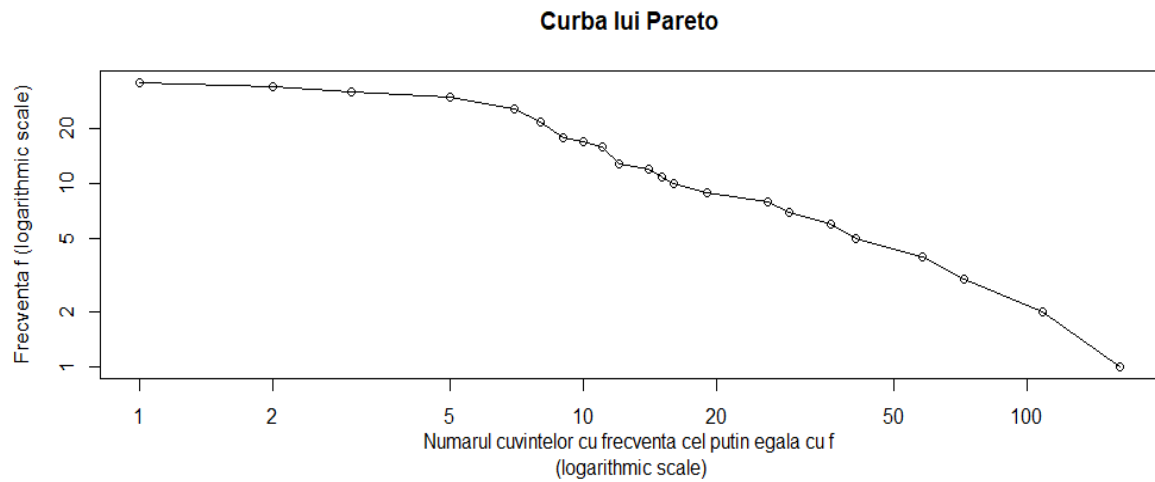
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
boli	0.552	0.224	0.003	0.220
locuitori	0.074	0.905	0.001	0.020
medici	0.286	0.084	0.626	0.004
mii	0.117	0.877	0.002	0.004
morbiditate	0.475	0.489	0.020	0.016
numar	0.004	0.991	0.000	0.004
persoane	0.274	0.374	0.275	0.078
personal	0.572	0.197	0.000	0.231
populatia	0.583	0.406	0.011	0.000
sanitar	0.809	0.000	0.191	0.000

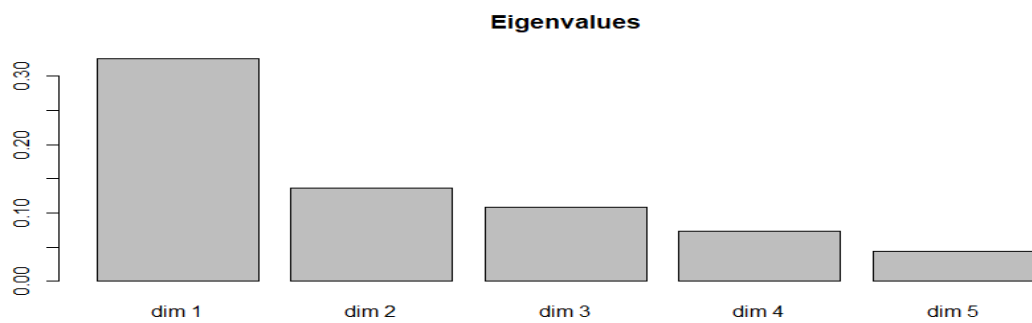
Inertia

boli	0.053
locuitori	0.073
medici	0.004
mii	0.070
morbiditate	0.127
numar	0.025
persoane	0.082
personal	0.023
populatia	0.069
sanitar	0.098

Anexa 37 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Culturii

Figura A37.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul: Cultură
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A37.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniul Cultură
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:72	_sub_bibl:38	Min. :1.000	N :61	ROM_sub_bibl:20	RM_N :28	N_sub_bibl :20
RM :41	_sub_cin :10	1st Qu.:1.000	Reg: 4	RM_sub_bibl :18	RM_Reg : 0	N_sub_isp :14
	_sub_isp :28	Median :2.000	Jud:24	ROM_sub_isp :16	RM_R :13	N_sub_edit :11
	_sub_muz :18	Mean :2.407	Loc:11	ROM_sub_muz :13	ROM_N :33	Jud_sub_muz: 7
	_sub_edit:13	3rd Qu.:3.000	R :13	RM_sub_isp :12	ROM_Reg: 4	R_sub_bibl : 6
	_sub_rtv : 6	Max. :7.000		ROM_sub_edit:10	ROM_Jud:24	Jud_sub_isp: 6
				(Other) :24	ROM_Loc:11	(Other) :49
	Tara_Nivel_Dom			Indicator		
	RM_N_sub_bibl :12	biblioteci		: 4		
	RM_N_sub_isp : 9	volume eliberate		: 4		
	ROM_N_sub_bibl : 8	cititori activi		: 4		
	ROM_N_sub_edit : 8	volume existente		: 3		
	ROM_Jud_sub_muz: 7	vizite		: 3		
	RM_R_sub_bibl : 6	personal angajat biblioteci:		3		
	(Other) :63	(Other)		:92		
					Indicator_variabile	
	vizite numar				: 2	
	biblioteci categorii biblioteci				: 1	
	biblioteci tip biblioteci				: 1	
	biblioteci forma proprietate medii				: 1	
	biblioteci numar volume existente nivel educatie scolara biblioteci scolara:				1	
	biblioteci public numar				: 1	
	(Other)				:106	

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	113.00	6.00
Occurrences	1199.00	716.00
Words	162.00	29.00
Mean-length	10.61	119.33
NonEmpty.Docs	113.00	6.00
NonEmpty.Mean-length	10.61	119.33

Statistics for the documents

DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences		DistinctWords	
						before	after	before	after
1 RM_N	239	45	28	19.93	80.45	153	19		
2 RM_R	90	25	13	7.51	65.25	65	13		
3 ROM_N	468	109	33	39.03	133.66	204	28		
4 ROM_Reg	29	12	4	2.42	68.33	22	7		
5 ROM_Jud	285	67	24	23.77	111.92	196	26		
6 ROM_Loc	88	26	11	7.34	75.40	76	20		

	PctLength		MeanLength100	
	before	after	before	after
1	21.37	86.24		
2	9.08	78.91		
3	28.49	97.56		
4	3.07	86.80		
5	27.37	128.89		
6	10.61	109.04		

Index of the 10 most frequent words

Word	Frequency	N.Documents
1 biblioteci	53	6
2 spectacole	52	5
3 numar	41	5
4 tip	38	3
5 institutii	37	5
6 muzee	34	5
7 public	34	5
8 medii	34	4
9 categorii	31	3
10 proprietate	30	4

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Terms										
Docs	activi	angajat	biblioteci	carti	categorie	colectii	companii	concerte	eliberate	forma
RM_N	2	0	19	14	0	0	0	2	4	0
RM_R	2	0	6	6	0	0	0	0	2	0
ROM_N	2	6	15	4	16	4	6	10	2	7
ROM_Reg	2	0	2	0	0	0	0	0	2	4
ROM_Jud	2	4	6	0	14	8	6	10	2	14
ROM_Loc	2	6	5	0	1	6	4	4	2	1
Sum	12	16	53	24	31	18	16	26	14	26

Terms										
Docs	institutii	limba	locuitori	locuri	medii	muzee	numar	personal	proprietate	public
RM_N	14	3	6	6	14	3	6	0	0	12
RM_R	2	0	6	4	0	4	13	0	0	6
ROM_N	6	10	0	2	9	6	9	16	11	4
ROM_Reg	0	0	0	0	4	0	0	0	4	0
ROM_Jud	11	0	0	4	7	15	3	4	14	8
ROM_Loc	4	0	0	2	0	6	10	6	1	4
Sum	37	13	12	18	34	34	41	26	30	34

Terms										
Docs	publicatii	reviste	sali	spectacole	spectatori	tip	tiparit	titluri	volum	Sum
RM_N	2	14	6	8	8	10	0	0	0	153
RM_R	0	6	4	4	0	0	0	0	0	65
ROM_N	7	2	2	12	2	14	9	6	5	204
ROM_Reg	0	0	0	0	0	0	0	0	4	22
ROM_Jud	5	2	6	22	4	14	2	5	4	196
ROM_Loc	0	0	2	6	2	0	0	0	2	76
Sum	14	24	20	52	16	38	11	11	15	716

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	activi	angajat	biblioteci	carti	categorie	colectii	companii	concerte	eliberate	forma
RM_N	1.31	0.00	12.42	9.15	0.00	0.00	0.00	1.31	2.61	0.00
RM_R	3.08	0.00	9.23	9.23	0.00	0.00	0.00	0.00	3.08	0.00
ROM_N	0.98	2.94	7.35	1.96	7.84	1.96	2.94	4.90	0.98	3.43
ROM_Reg	9.09	0.00	9.09	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	9.09	18.18
ROM_Jud	1.02	2.04	3.06	0.00	7.14	4.08	3.06	5.10	1.02	7.14
ROM_Loc	2.63	7.89	6.58	0.00	1.32	7.89	5.26	5.26	2.63	1.32
Av.-profile	1.68	2.23	7.40	3.35	4.33	2.51	2.23	3.63	1.96	3.63

	institutii	limba	locuitori	locuri	medii	muzee	numar	personal	proprietate	public
RM_N	9.15	1.96	3.92	3.92	9.15	1.96	3.92	0.00	0.00	7.84
RM_R	3.08	0.00	9.23	6.15	0.00	6.15	20.00	0.00	0.00	9.23
ROM_N	2.94	4.90	0.00	0.98	4.41	2.94	4.41	7.84	5.39	1.96
ROM_Reg	0.00	0.00	0.00	0.00	18.18	0.00	0.00	0.00	18.18	0.00
ROM_Jud	5.61	0.00	0.00	2.04	3.57	7.65	1.53	2.04	7.14	4.08
ROM_Loc	5.26	0.00	0.00	2.63	0.00	7.89	13.16	7.89	1.32	5.26
Av.-profile	5.17	1.82	1.68	2.51	4.75	4.75	5.73	3.63	4.19	4.75

	publicatii	reviste	sali	spectacole	spectatori	tip	tiparit	titluri	volum	Sum
RM_N	1.31	9.15	3.92	5.23	5.23	6.54	0.00	0.00	0.00	100
RM_R	0.00	9.23	6.15	6.15	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
ROM_N	3.43	0.98	0.98	5.88	0.98	6.86	4.41	2.94	2.45	100
ROM_Reg	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	18.18	100
ROM_Jud	2.55	1.02	3.06	11.22	2.04	7.14	1.02	2.55	2.04	100
ROM_Loc	0.00	0.00	2.63	7.89	2.63	0.00	0.00	0.00	2.63	100
Av.-profile	1.96	3.35	2.79	7.26	2.23	5.31	1.54	1.54	2.09	100

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profilul de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: cu ponderi de 7,8% "personal" și "categorie", "tip" (6,9%), "proprietate" (5,4%), cu ponderi de 4,9% "concerte" și "limbă", "tipărit" (4,4%), "publicații" (3,4%), ponderi de 2,9%: "angajat", "companii" și "titluri" și "volum" (2,5%) .

- La nivel național în Republica Moldova: ”biblioteci” (12,4%), ponderi de 9,2% la următoarele ”cărți”, ”instituții”, ”medii” și ”reviste”, ”public” (7,8%), ”tip” (6,5%), ”spectatori” (5,2%), ”locuitori” și ”săli” cu câte 3,9% fiecare, ”eliberate” (2,6%) și ”limbă” (2,0%).
- La nivelul regional din România: ponderi de 18,2% pentru ”forma proprietate”, ”medii” și ”volume”, respectiv ponderi de 9,1% pentru ”biblioteci”, ”activi” și ”eliberate”.
- La nivelul județelor din România: ”spectacole” (11,2%), ”muzee”(7,7%), câte 7,1% pentru ”forma proprietate”, ”categorie” și ”tip”, ”instituții” (5,6%), ”concerte” (5,1%), ”colecții”(4,1%), câte 3,1% pentru ”companii” și ”săli” și câte 2,6% pentru ”publicații” (4,8%) și ”titluri”.
- La nivelul localităților din România: ”număr” (13,6%), câte 7,9% pentru ”spectacole”, ”personal”, ”muzee”, ”colecții” și ”angajați”, câte 5,3% pentru ”companii”, ”instituții”, ”concerte” și ”public”, câte 2,6% pentru ”locuri”, ”activi”, ”eliberate”, ”volume” și ”spectatori”.
- La nivel de raion în Republica Moldova: ”număr” (20,0%), ”instituții” (20,0%), ponderi de 9,2% pentru următoarele ”biblioteci”, ”cărți”, ”public” ,”locuitori” și ”reviste”, ponderi de 6,2% la ”locuri”, ”muzee” și ”săli” și cu câte 3,1% fiecare pentru ”eliberate” și ”activi”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	activi	angajat	biblioteci	carti	categorie	colectii	companii	concerte	eliberate	forma
RM_N	16.67	0.0	35.85	58.33	0.00	0.00	0.0	7.69	28.57	0.00
RM_R	16.67	0.0	11.32	25.00	0.00	0.00	0.0	0.00	14.29	0.00
ROM_N	16.67	37.5	28.30	16.67	51.61	22.22	37.5	38.46	14.29	26.92
ROM_Reg	16.67	0.0	3.77	0.00	0.00	0.00	0.0	0.00	14.29	15.38
ROM_Jud	16.67	25.0	11.32	0.00	45.16	44.44	37.5	38.46	14.29	53.85
ROM_Loc	16.67	37.5	9.43	0.00	3.23	33.33	25.0	15.38	14.29	3.85
Sum	100.00	100.0	100.00	100.00	100.00	100.00	100.0	100.00	100.00	100.00

	institutii	limba	locuitori	locuri	medii	muzee	numar	personal	proprietate	public
RM_N	37.84	23.08	50	33.33	41.18	8.82	14.63	0.00	0.00	35.29
RM_R	5.41	0.00	50	22.22	0.00	11.76	31.71	0.00	0.00	17.65
ROM_N	16.22	76.92	0	11.11	26.47	17.65	21.95	61.54	36.67	11.76
ROM_Reg	0.00	0.00	0	0.00	11.76	0.00	0.00	0.00	13.33	0.00
ROM_Jud	29.73	0.00	0	22.22	20.59	44.12	7.32	15.38	46.67	23.53
ROM_Loc	10.81	0.00	0	11.11	0.00	17.65	24.39	23.08	3.33	11.76
Sum	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

	publicatii	reviste	sali	spectacole	spectatori	tip	tiparit	titluri	volume	Av.-profile
RM_N	14.29	58.33	30	15.38	50.0	26.32	0.00	0.00	0.00	21.37
RM_R	0.00	25.00	20	7.69	0.0	0.00	0.00	0.00	0.00	9.08
ROM_N	50.00	8.33	10	23.08	12.5	36.84	81.82	54.55	33.33	28.49
ROM_Reg	0.00	0.00	0	0.00	0.0	0.00	0.00	0.00	26.67	3.07
ROM_Jud	35.71	8.33	30	42.31	25.0	36.84	18.18	45.45	26.67	27.37
ROM_Loc	0.00	0.00	10	11.54	12.5	0.00	0.00	0.00	13.33	10.61
Sum	100.00	100.00	100	100.00	100.0	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Rezultatele obținute pentru *calculul profilului coloanei* indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții covârșitoare astfel: ”limbă” 76,9% la nivelul național al României, ”personal” în proporție de 61,5% la nivelul național al României, ”titluri” 54,6% la nivelul național al României, ”categorie” în proporție de 61,5% la nivelul național al României, ”publicații” și ”locuitori” la nivelul Republicii Moldova cu procente de 50%-50%. Cuvântul ”activi” apare în proporții egale pe toate nivelurile de diseminare, respectiv cu 16,7%, ceea ce semnifică prezența în egală măsură pe aceste niveluri în diseminarea datelor on-line.

Centroidul coloanei arată proporție neegale dar oarecum apropiate între nivelul național al României (28,5%) și cel județean (27,4%), procentul de 21,4% regăsindu-se la nivelul Republicii Moldova, 10,6% la nivelul localităților, 9,1% la nivelul raioanelor și doar 3,1% la nivelul regiunilor din România.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 492.2, df = 140, p-value < 2.2e-16

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms									
	activi	angajat	biblioteci	carti	categoria	colectii	companii	concerte	eliberate	forma
RM_N	0.8	0.0	1.7	2.7	0.0	0.0	0.0	0.4	1.3	0.0
RM_R	1.8	0.0	1.2	2.8	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0
ROM_N	0.6	1.3	1.0	0.6	1.8	0.8	1.3	1.3	0.5	0.9
ROM_Reg	5.4	0.0	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.6	5.0
ROM_Jud	0.6	0.9	0.4	0.0	1.6	1.6	1.4	1.4	0.5	2.0
ROM_Loc	1.6	3.5	0.9	0.0	0.3	3.1	2.4	1.4	1.3	0.4

Docs	Terms									
	institutiile	limba	locuitori	locuri	medii	muzee	numar	personal	proprietate	public
RM_N	1.8	1.1	2.3	1.6	1.9	0.4	0.7	0.0	0.0	1.7
RM_R	0.6	0.0	5.5	2.4	0.0	1.3	3.5	0.0	0.0	1.9
ROM_N	0.6	2.7	0.0	0.4	0.9	0.6	0.8	2.2	1.3	0.4
ROM_Reg	0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	0.0	0.0	4.3	0.0
ROM_Jud	1.1	0.0	0.0	0.8	0.8	1.6	0.3	0.6	1.7	0.9
ROM_Loc	1.0	0.0	0.0	1.0	0.0	1.7	2.3	2.2	0.3	1.1

Docs	Terms									
	publicatii	reviste	sali	spectacole	spectatori	tip	tiparit	titluri	volume	
RM_N	0.7	2.7	1.4	0.7	2.3	1.2	0.0	0.0	0.0	
RM_R	0.0	2.8	2.2	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
ROM_N	1.8	0.3	0.4	0.8	0.4	1.3	2.9	1.9	1.2	
ROM_Reg	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.7	
ROM_Jud	1.3	0.3	1.1	1.5	0.9	1.3	0.7	1.7	1.0	
ROM_Loc	0.0	0.0	0.9	1.1	1.2	0.0	0.0	0.0	1.3	

Calcularea și *analiza ratelor de asociere* indică "atracția" reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile calculate și prezentate în anexă, indicând atracția existentă în cazul în care depășesc valoare de 1. Astfel, cele mai importante asocieri, ca urmare a ratelor calculate, în ordinea descrescătoare a acestora sunt:

- ✓ nivelul național din România cu: "tipărit", "limbă", "personal", "titluri", "categorie", "publicații", "tip", "proprietate", "concerte", "angajat", "companii" și "volume".
- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: "cărți", "reviste", "spectatori", "locuitori", "instituții", "medii", "biblioteci", "public", "săli", "eliberate", "tip" și "limbă".
- ✓ nivelul regional din România cu: "volume", "activi", "forma proprietate", "eliberate", "medii" și "biblioteci".
- ✓ nivelul județelor din România cu: "forma proprietate", "titluri", "categorie", "muzee" și "colecții".
- ✓ "spectacole", "tip", "concerte", "companii", "publicații", "instituții" și "săli".
- ✓ nivelul localităților din România cu: "angajați", "colecții", "companii", "număr", "personal", "muzee", "concerte", "eliberate", "volume", "spectatori", "public", "spectacole", "activi", "instituții" și "locuri".
- ✓ nivelul de raion din Republica Moldova cu: "locuitori", "număr", "cărți", "reviste", "locuri", "săli", "public", "activi", "eliberate", "muzee", "biblioteci".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.325	47.340	47.340
dim 2	0.136	19.762	67.102
dim 3	0.108	15.763	82.864
dim 4	0.073	10.665	93.529
dim 5	0.044	6.471	100.000

Cramer's V 0.371   Inertia 0.687

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	-0.759	0.253	-0.232	-0.096	-0.191
RM_R	-1.051	-0.297	0.368	0.189	0.434
ROM_N	0.411	-0.034	-0.287	0.293	0.048
ROM_Reg	0.544	1.531	1.088	0.415	-0.068
ROM_Jud	0.395	0.009	0.051	-0.371	0.110
ROM_Loc	0.147	-0.628	0.476	0.082	-0.381

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	37.812	10.042	10.570	2.704	17.503
RM_R	30.787	5.889	11.321	4.418	38.507
ROM_N	14.774	0.249	21.669	33.331	1.484
ROM_Reg	2.791	53.030	33.570	7.221	0.315
ROM_Jud	13.129	0.015	0.652	51.343	7.487
ROM_Loc	0.707	30.774	22.217	0.983	34.703

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.779	0.086	0.073	0.013	0.049
RM_R	0.711	0.057	0.087	0.023	0.122
ROM_N	0.496	0.003	0.242	0.252	0.007
ROM_Reg	0.074	0.586	0.296	0.043	0.001
ROM_Jud	0.506	0.000	0.008	0.446	0.039
ROM_Loc	0.027	0.496	0.285	0.009	0.183

Inertia

RM_N	0.158
RM_R	0.141
ROM_N	0.097
ROM_Reg	0.123
ROM_Jud	0.084
ROM_Loc	0.084

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
activi	-0.091	0.377	0.741	0.315	-0.037
angajat	0.540	-0.668	0.254	0.177	-0.462
biblioteci	-0.343	0.127	-0.094	0.189	-0.150
carti	-1.116	0.183	-0.276	0.147	0.025
categorii	0.693	-0.093	-0.334	-0.050	0.296
colectii	0.554	-0.578	0.357	-0.267	-0.320
companii	0.594	-0.452	0.093	-0.032	-0.170
concerte	0.481	-0.236	-0.108	-0.091	-0.059
eliberate	-0.268	0.421	0.535	0.219	-0.161
forma	0.723	0.561	0.412	-0.199	0.224

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
activi	0.043	1.753	8.500	2.272	0.052
angajat	2.002	7.336	1.331	0.959	10.710
biblioteci	2.673	0.877	0.601	3.610	3.752
carti	12.836	0.826	2.364	0.990	0.047
categorii	6.385	0.274	4.450	0.150	8.509
colectii	2.370	6.183	2.958	2.442	5.771
companii	2.425	3.361	0.177	0.031	1.457
concerte	2.579	1.492	0.388	0.413	0.283
eliberate	0.433	2.551	5.164	1.284	1.141
forma	5.838	8.412	5.702	1.955	4.105

Square cosinus (by-row total=1)

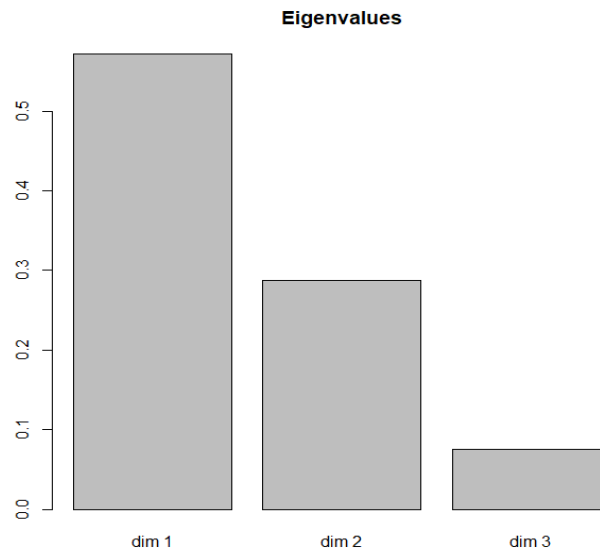
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
activi	0.010	0.177	0.686	0.124	0.002
angajat	0.279	0.426	0.062	0.030	0.204
biblioteci	0.586	0.080	0.044	0.178	0.112
carti	0.904	0.024	0.055	0.016	0.000
categorii	0.696	0.012	0.161	0.004	0.127
colectii	0.326	0.355	0.135	0.076	0.108
companii	0.592	0.343	0.014	0.002	0.049
concerte	0.745	0.180	0.037	0.027	0.011
eliberate	0.118	0.291	0.470	0.079	0.043
forma	0.477	0.287	0.155	0.036	0.046

Inertia

activi	0.013
angajat	0.023
biblioteci	0.015
carti	0.046
categorii	0.030
colectii	0.024
companii	0.013
concerte	0.011
eliberate	0.012
forma	0.040

Anexa 38 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Sportului

Figura A38.1: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale subdomeniului Sport

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:15	_sub_sport:21	Min. :1.00	N :15	RM_sub_sport : 6	RM_N : 5	N_sub_sport :15
RM : 6		1st Qu.:1.00	Reg: 0	ROM_sub_sport:15	RM_Reg : 0	Jud_sub_sport: 5
		Median :1.00	Jud: 5		RM_R : 1	R_sub_sport : 1
		Mean :1.81	Loc: 0		ROM_N :10	
		3rd Qu.:2.00	R : 1		ROM_Reg: 0	
		Max. :4.00			ROM_Jud: 5	
					ROM_Loc: 0	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_N_sub_sport :10	sectii sportive :2
ROM_Jud_sub_sport: 5	sportivi legitimati :2
RM_R_sub_sport : 1	antrenori sportivi :2
RM_N_sub_sport : 5	instructori sportivi :2
	arbitri sportivi :2
	medalii jocuri olimpice:2
	(Other) :9

Indicator_variabile	
sectii sportive federatii sportive	: 1
sectii sportive total	: 1
constructii sportive centre cultura fizica intremare sanatate tip constructii:	1
scoli sportive copii tineret tip scoli	: 1
sportivi legitimati federatii sportive	: 1
sportivi legitimati numar	: 1
(Other)	:15

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	21.00	4
Occurrences	215.00	128
Words	51.00	13
Mean-length	10.24	32
NonEmpty.Docs	21.00	4
NonEmpty.Mean-length	10.24	32

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	57	17	5	26.51	111.35	40	8	31.25
2 RM_R	16	8	1	7.44	156.28	2	1	1.56
3 ROM_N	117	31	10	54.42	114.28	70	9	54.69
4 ROM_Jud	25	9	5	11.63	48.84	16	4	12.50

	MeanLength100 after
1	131.25
2	32.81
3	114.84
4	52.50

Index of the 10 most frequent words

Word	Frequency	N.Documents
1 sportivi	24	3
2 sportive	22	4
3 jocuri	9	1
4 olimpice	9	1
5 categori	8	2
6 copii	8	1
7 federatii	8	1
8 medalii	8	1
9 obtinute	7	1
10 scoli	7	1

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms										
	antrenori	categorii	copii	federatii	jocuri	medalii	numar	obtinute	olimpice	scoli	sportive
RM_N	2	3	8	0	0	0	2	0	0	7	6
RM_R	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
ROM_N	2	5	0	8	9	8	0	7	9	0	12
ROM_Jud	2	0	0	0	0	0	4	0	0	0	2
Sum	6	8	8	8	9	8	6	7	9	7	22

Docs	Terms		
	sportivi	tineret	Sum
RM_N	6	6	40
RM_R	0	0	2
ROM_N	10	0	70
ROM_Jud	8	0	16
Sum	24	6	128

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	antrenori	categorii	copii	federatii	jocuri	medalii	numar	obtinute	olimpice	scoli	sportive
RM_N	5.00	7.50	20.00	0.00	0.00	0.00	5.00	0.00	0.00	17.50	15.00
RM_R	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
ROM_N	2.86	7.14	0.00	11.43	12.86	11.43	0.00	10.00	12.86	0.00	17.14
ROM_Jud	12.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.00	0.00	0.00	0.00	12.50
Av.-profile	4.69	6.25	6.25	6.25	7.03	6.25	4.69	5.47	7.03	5.47	17.19

	sportivi	tineret	Sum
RM_N	15.00	15.00	100
RM_R	0.00	0.00	100
ROM_N	14.29	0.00	100
ROM_Jud	50.00	0.00	100
Av.-profile	18.75	4.69	100

Comparând *profilurile de rând cu profil de rând mediu* indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”sportive” (17,1%), ”jocuri” și ”olimpice” cu câte 12,9% fiecare, ”fедераții” și ”medalii” (11,4% fiecare), ”obținute” (10,1%) și ”categorii” (7,1%).
- La nivel național în Republica Moldova: ”copii” (7,1%), ”școli” (17,5%), cu ponderi de 15,0%: ”sportive”, ”sportivi” și ”tineret”, ”categorii” (7,5%) și ”număr” (5,0%).
- La nivelul județelor din România: 50% pentru ”sportivi”, 25% pentru ”număr” și ponderi egale fiecare cu 12,5% la ”antrenori” și ”sportive”.
- La nivelul raioanelor din Republica Moldova: ”sportive” (100%).

Centroidul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”sportivi” este indicatorul dominant (18,8%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 4,7% din total sunt: ”antrenori”, ”tineri” și ”număr”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	antrenori	categorii	copii	federatii	jocuri	medalii	numar	obtinute	olimpice	scoli	sportive	sportivi
RM_N	33.33	37.5	100	0	0	0	33.33	0	0	100	27.27	25.00
RM_R	0.00	0.0	0	0	0	0	0.00	0	0	0	9.09	0.00
ROM_N	33.33	62.5	0	100	100	100	0.00	100	100	0	54.55	41.67
ROM_Jud	33.33	0.0	0	0	0	0	66.67	0	0	0	9.09	33.33
Sum	100.00	100.0	100	100	100	100	100.00	100	100	100	100.00	100.00

	tineret	Av.-profile
RM_N	100	31.25
RM_R	0	1.56
ROM_N	0	54.69
ROM_Jud	0	12.50
Sum	100	100.00

Profilul coloanei indică că denumirile specifice unor indicatori ce caracterizează acest subdomeniu, se regăsesc doar pe anumite niveluri astfel: în proporții covârșitoare ”fедераții”, ”joc”, ”medalii”, ”olimpice” și ”obținute” 100% la nivelul național al României, iar în proporție de 100% la nivelul național al Republicii Moldova: ”școli”, ”copii” și ”tineret”. Profilul mediu al coloanei arată proporții diferite dar apropiate în fiecare țară pe nivelurile de diseminare, 41,7% fiind la nivelul național al României, 25,0% la nivelul Republicii Moldova și 33,3% la nivelul județelor României.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

x-squared = 119.69, df = 36, p-value = 6.456e-11

Tabelul ratelor de asociere între documente si cuvinte

Docs	Terms											
	antrenori	categorie	copii	federatii	jocuri	medalii	numar	obtinute	olimpice	scoli	sportive	
RM_N	1.1	1.2	3.2	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	3.2	0.9	
RM_R	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.8	
ROM_N	0.6	1.1	0.0	1.8	1.8	1.8	0.0	1.8	1.8	0.0	1.0	
ROM_Jud	2.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.3	0.0	0.0	0.0	0.7	

Docs	Terms	
	sportivi	tineret
RM_N	0.8	3.2
RM_R	0.0	0.0
ROM_N	0.8	0.0
ROM_Jud	2.7	0.0

Calcularea *ratelor de asociere* și analiza acestora indică o "atracție" reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, peste 1 a acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri, în ordinea descrescătoare a valorilor acestor rate sunt:

- ✓ nivelul național al României cu: "jocuri", "olimpice", "medalii", "federatii", "obținute", "categorie" și sportive".
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: "copii", "școli", "tineret", "categorie" și "număr".
- ✓ nivelul județelor din România cu : "număr", "antrenori" și "sportivi".
- ✓ nivelul raioanelor din Republica Moldova: "sportive".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.571	61.114	61.114
dim 2	0.288	30.754	91.868
dim 3	0.076	8.132	100.000

Cramer's V 0.558 Inertia 0.935

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	1.002	0.351	0.035
RM_R	-0.106	0.157	-2.187
ROM_N	-0.660	0.113	0.041
ROM_Jud	0.396	-1.391	0.006

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	54.857	13.390	0.503
RM_R	0.031	0.134	98.273
ROM_N	41.675	2.419	1.218
ROM_Jud	3.437	84.057	0.006

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.890	0.109	0.001
RM_R	0.002	0.005	0.993
ROM_N	0.968	0.028	0.004
ROM_Jud	0.075	0.925	0.000

Inertia

RM_N	0.352
RM_R	0.075
ROM_N	0.246
ROM_Jud	0.261

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
antrenori	0.325	-0.576	0.099
categorii	-0.049	0.377	0.141
copii	1.325	0.655	0.127
federatii	-0.873	0.210	0.149
jocuri	-0.873	0.210	0.149
medalii	-0.873	0.210	0.149
numar	0.791	-1.511	0.056
obtinute	-0.873	0.210	0.149
olimpice	-0.873	0.210	0.149
scoli	1.325	0.655	0.127

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
antrenori	0.869	5.410	0.606
categorii	0.026	3.088	1.631
copii	19.199	9.312	1.323
federatii	8.335	0.961	1.830
jocuri	9.377	1.082	2.059
medalii	8.335	0.961	1.830
numar	5.135	37.197	0.196
obtinute	7.293	0.841	1.602
olimpice	9.377	1.082	2.059
scoli	16.799	8.148	1.158

Square cosinus (by-row total=1)

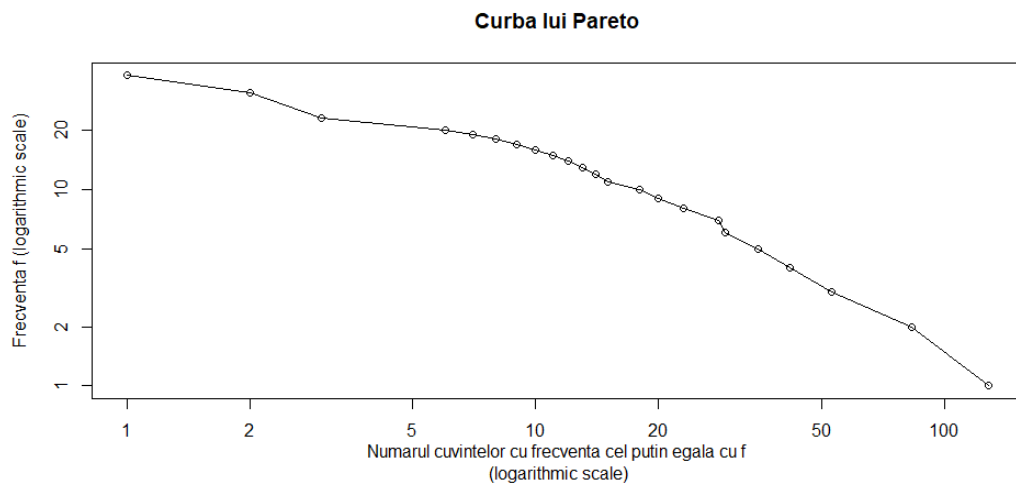
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
antrenori	0.237	0.741	0.022
categorii	0.014	0.865	0.121
copii	0.798	0.195	0.007
federatii	0.920	0.053	0.027
jocuri	0.920	0.053	0.027
medalii	0.920	0.053	0.027
numar	0.215	0.784	0.001
obtinute	0.920	0.053	0.027
olimpice	0.920	0.053	0.027
scoli	0.798	0.195	0.007

Inertia

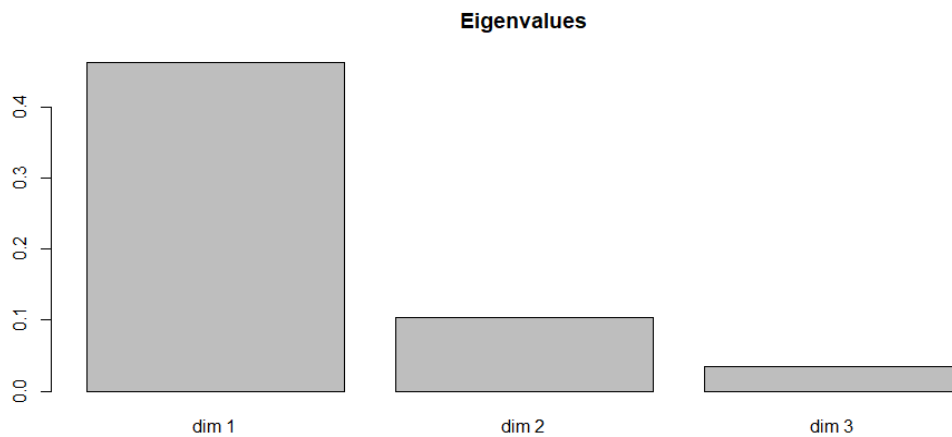
antrenori	0.021
categorii	0.010
copii	0.138
federatii	0.052
jocuri	0.058
medalii	0.052
numar	0.136
obtinute	0.045
olimpice	0.058
scoli	0.120

Anexa 39 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Cercetării-Dezvoltării

Figura A39.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din domeniul: Cercetare-Dezvoltare

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A39.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din domeniul Cercetare-Dezvoltare

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:49	_sub_ec:64	Min. :1.000	N :52	RM_sub_ec :15	RM_N :15	N_sub_ec :52
RM :15		1st Qu.:1.000	Reg: 7	ROM_sub_ec:49	RM_Reg : 0	Jud_sub_ec: 5
		Median :2.000	Jud: 5		RM_R : 0	Reg_sub_ec: 7
		Mean :2.312	Loc: 0		ROM_N :37	
		3rd Qu.:3.000	R : 0		ROM_Reg: 7	
		Max. :5.000			ROM_Jud: 5	
					ROM_Loc: 0	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_N_sub_ec :37	salariati activitati cercetare dezvoltare : 3
RM_N_sub_ec :15	unitati activitati cercetare dezvoltare : 2
ROM_Jud_sub_ec: 5	cercetatori activitati cercetare dezvoltare : 2
ROM_Reg_sub_ec: 7	cheltuieli total activitati cercetare dezvoltare : 2
	pondere intreprindere inovatoare : 2
	cheltuieli inovatie intreprindere inovatie produs proces: 2
	(Other) :51

Indicator_variabile
unitati activitati cercetare dezvoltare sectoare performanta forma proprietate : 1
unitati activitati cercetare dezvoltare tip institutii forma proprietate : 1
salariati unitati activitati cercetare dezvoltare sectoare performanta forma proprietate sexe nivel pregatire clasificare internationala : 1
salariati activitati cercetare dezvoltare sectoare performanta sexe nivel pregatire : 1
salariati activitati cercetare dezvoltare ocupatie mie persoane ocupate : 1
salariati activitati cercetare dezvoltare ocupatie sexe titluri stiintifice nivel instruire : 1
(Other) :58

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	64.00	4.00
Occurrences	1039.00	673.00
Words	128.00	25.00
Mean-length	16.23	168.25
NonEmpty.Docs	64.00	4.00
NonEmpty.Mean-length	16.23	168.25

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	209	42	15	20.12	85.83	137	15	20.36
2 ROM_N	676	110	37	65.06	112.54	427	24	63.45
3 ROM_Reg	90	22	7	8.66	79.20	67	12	9.96
4 ROM_Jud	64	22	5	6.16	78.85	42	12	6.24

MeanLength100 after
1 86.85
2 109.75
3 91.02
4 79.88

Index of the 10 most frequent words	Word	Frequency	N.Documents
1	intreprindere	70	2
2	activitati	61	4
3	inovatie	44	2
4	dezvoltare	42	3
5	cercetare	39	3
6	tip	34	3
7	inovatoare	32	2
8	total	31	2
9	cheltuieli	28	4
10	pondere	28	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms									
	activitati	apartenenta	brevet	cercetare	cerere	cheltuieli	clase	desene	dezvoltare	inovatie
RM_N	10	8	9	10	10	6	0	8	10	0
ROM_N	44	4	6	25	10	16	15	4	28	36
ROM_Reg	3	0	0	0	0	3	5	0	0	8
ROM_Jud	4	0	2	4	6	3	0	2	4	0
Sum	61	12	17	39	26	28	20	14	42	44

Docs	Terms										
	inovatoare	inovatori	intreprindere	inventie	marime	model	pondere	proces	produs	protectie	salariati
RM_N	0	0	0	8	0	10	0	0	0	18	2
ROM_N	24	7	58	4	15	6	26	16	19	2	10
ROM_Reg	8	5	12	0	5	0	2	4	4	0	0
ROM_Jud	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	2
Sum	32	12	70	14	20	18	28	20	23	20	14

Docs	Terms				Sum
	solicitanti	tip	titluri	total	
RM_N	11	5	12	0	137
ROM_N	5	21	0	26	427
ROM_Reg	0	8	0	0	67
ROM_Jud	6	0	0	5	42
Sum	22	34	12	31	673

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	activitati	apartenenta	brevet	cercetare	cerere	cheltuieli	clase	desene	dezvoltare	inovatie
RM_N	7.30	5.84	6.57	7.30	7.30	4.38	0.00	5.84	7.30	0.00
ROM_N	10.30	0.94	1.41	5.85	2.34	3.75	3.51	0.94	6.56	8.43
ROM_Reg	4.48	0.00	0.00	0.00	0.00	4.48	7.46	0.00	0.00	11.94
ROM_Jud	9.52	0.00	4.76	9.52	14.29	7.14	0.00	4.76	9.52	0.00
Av.-profile	9.06	1.78	2.53	5.79	3.86	4.16	2.97	2.08	6.24	6.54

	inovatoare	inovatori	intreprindere	inventie	marime	model	pondere	proces	produs	protectie
RM_N	0.00	0.00	0.00	5.84	0.00	7.30	0.00	0.00	0.00	13.14
ROM_N	5.62	1.64	13.58	0.94	3.51	1.41	6.09	3.75	4.45	0.47
ROM_Reg	11.94	7.46	17.91	0.00	7.46	0.00	2.99	5.97	5.97	0.00
ROM_Jud	0.00	0.00	0.00	4.76	0.00	4.76	0.00	0.00	0.00	0.00
Av.-profile	4.75	1.78	10.40	2.08	2.97	2.67	4.16	2.97	3.42	2.97

	salariati	solicitanti	tip	titluri	total	Sum
RM_N	1.46	8.03	3.65	8.76	0.00	100
ROM_N	2.34	1.17	4.92	0.00	6.09	100
ROM_Reg	0.00	0.00	11.94	0.00	0.00	100
ROM_Jud	4.76	14.29	0.00	0.00	11.90	100
Av.-profile	2.08	3.27	5.05	1.78	4.61	100

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profilul de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”întreprindere” (13,6%), ”activități” (10,3%), ”inovatie” (8,4%), ”dezvoltare” (6,6%), ”pondere” (6,1%), ”total” (6,1%), ”cercetare” (5,9%), ”inovatoare” (5,6%), ”produs” (4,5%), ”proces” (3,8%), ”mărimă” (3,5%), ”clase” (3,5%) și ”salariați” (2,3%)
- La nivel național în Republica Moldova: ”apartenență” (5,8%), ”brevet” (6,6%), ”cercetare” (7,3%), ”cerere” (7,3%), ”cheltuieli” (4,4%), ”desene” (5,8%), ”dezvoltare” (7,3%), ”inventie” (5,8%), ”model” (7,3%), ”protectie” (13,1%), ”solicitanți” (8,1%) și ”titluri” (8,8%).

- La nivelul regional din România: ”tip”(11,9%), ”inovație” (11,9%), ”inovatoare” (11,9%), ”inovatori” (7,5%), ”întreprindere” (17,9%), ”mărime” (7,5%), ”proces” (6,0%), ”produs” (6,0%), ”clase” (7,5%) și ”cheltuieli” (7,2%).
- La nivelul județelor din România: ”activități” (9,5%), ”cercetare”(9,5%), ”brevet” (4,8%), ”cerere” (14,3%), ”cheltuieli” (7,1%), ”dezvoltare”(9,5%), ”desene” (4,8%), ”invenție”(4,8%), ”model”(4,8%),”salariați” (4,8%), ”solicitanți” (27,3%) și ”total” (11,9%).

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”întreprinderea” este indicatorul dominant (10,4%), fiind urmat de obținerea informațiilor pe ”activități” (9,1%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 1,8% din total sunt: ”apartenența”, ”inovatori” și ”titluri”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	activitati	apartenenta	brevet	cercetare	cerere	cheltuieli	clase	desene	dezvoltare	inovatie		
RM_N	16.39	66.67	52.94	25.64	38.46	21.43	0	57.14	23.81	0.00		
ROM_N	72.13	33.33	35.29	64.10	38.46	57.14	75	28.57	66.67	81.82		
ROM_Reg	4.92	0.00	0.00	0.00	0.00	10.71	25	0.00	0.00	18.18		
ROM_Jud	6.56	0.00	11.76	10.26	23.08	10.71	0	14.29	9.52	0.00		
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00		

	inovatoare	inovatori	intreprindere	invenție	marime	model	pondere	proces	produs	protecție	salariați
RM_N	0	0.00	0.00	57.14	0	55.56	0.00	0	0.00	90	14.29
ROM_N	75	58.33	82.86	28.57	75	33.33	92.86	80	82.61	10	71.43
ROM_Reg	25	41.67	17.14	0.00	25	0.00	7.14	20	17.39	0	0.00
ROM_Jud	0	0.00	0.00	14.29	0	11.11	0.00	0	0.00	0	14.29
Sum	100	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100	100.00	100	100.00

	solicitanți	tip	titluri	total	Av.-profile
RM_N	50.00	14.71	100	0.00	20.36
ROM_N	22.73	61.76	0	83.87	63.45
ROM_Reg	0.00	23.53	0	0.00	9.96
ROM_Jud	27.27	0.00	0	16.13	6.24
Sum	100.00	100.00	100	100.00	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice ale indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții covârșitoare astfel: ”pondere” 92,9% la nivelul național al României, ”întreprindere” în proporție de 82,9% la nivelul național al României, ”titluri” 100% la nivelul național al Republicii Moldova, ”cercetare” și ”dezvoltare” la nivelul României cu procente de 64,1%, respectiv 66,7%, ”protecție” 90% la nivelul Republicii Moldova, denumirile cu ponderi de peste 50% în nivelul național al Republicii Moldova fiind ”apartenență” (66,7%), ”desene” (57,1%), ”invenție” (57,1%), ”model” (55,6”) și ”brevet” (52,9%).

Profilul mediu al coloanei sau centroidul coloanei arată o proporție neegală în fiecare țară pe nivelurile de diseminare, 63,45% fiind la nivelul național al României, 20,36% la nivelul Republicii Moldova, 9,96% la nivelul regiunilor din România și doar 6,24% pentru județele României.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 403.78, df = 72, p-value < 2.2e-16

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms									
	activitati	apartenenta	brevet	cercetare	cerere	cheltuieli	clase	desene	dezvoltare	inovatie
RM_N	0.8	3.3	2.6	1.3	1.9	1.1	0.0	2.8	1.2	0.0
ROM_N	1.1	0.5	0.6	1.0	0.6	0.9	1.2	0.5	1.1	1.3
ROM_Reg	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	2.5	0.0	0.0	1.8
ROM_Jud	1.1	0.0	1.9	1.6	3.7	1.7	0.0	2.3	1.5	0.0

Docs	Terms										
	inovatoare	inovatori	intreprindere	inventie	marime	model	pondere	proces	produs	protectie	salariati
RM_N	0.0	0.0	0.0	2.8	0.0	2.7	0.0	0.0	0.0	4.4	0.7
ROM_N	1.2	0.9	1.3	0.5	1.2	0.5	1.5	1.3	1.3	0.2	1.1
ROM_Reg	2.5	4.2	1.7	0.0	2.5	0.0	0.7	2.0	1.7	0.0	0.0
ROM_Jud	0.0	0.0	0.0	2.3	0.0	1.8	0.0	0.0	0.0	0.0	2.3

Docs	Terms			
	solicitanti	tip	titluri	total
RM_N	2.5	0.7	4.9	0.0
ROM_N	0.4	1.0	0.0	1.3
ROM_Reg	0.0	2.4	0.0	0.0
ROM_Jud	4.4	0.0	0.0	2.6

Raportul numărului observat cu numărul estimat pentru un punct rând (documentul i) și punctul coloanei (cuvântul j) măsoară *asocierea dintre acest document și acest cuvânt*. Calcularea ratelor de asociere și analiza acestora indică o "atracție" reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, peste 1 a acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri sunt:

- ✓ nivelul național al României cu: "pondere", "intreprindere", "proces", "produs", "inovatie", "activități";
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova: cu "protectie", "titluri", "apartenență", "brevet", "inventie", "model";
- ✓ nivelul regional al României cu: "inovatori", "clase", "inovatoare", "mărime" "intreprindere", "proces", "produs", "tip", "inovatie" și "cheltuieli".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.463	77.118	77.118
dim 2	0.103	17.207	94.325
dim 3	0.034	5.675	100.000

Cramer's V 0.447 Inertia 0.6

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	1.218	0.264	-0.032
ROM_N	-0.332	-0.084	-0.096
ROM_Reg	-0.795	0.570	0.393
ROM_Jud	0.669	-0.914	0.450

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	65.261	13.782	0.600
ROM_N	15.092	4.366	17.096
ROM_Reg	13.613	31.305	45.127
ROM_Jud	6.034	50.547	37.178

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.954	0.045	0.001
ROM_N	0.871	0.056	0.073
ROM_Reg	0.569	0.292	0.139
ROM_Jud	0.301	0.563	0.136

Inertia

RM_N	0.316
ROM_N	0.080
ROM_Reg	0.111
ROM_Jud	0.093

WORDS

Coordinates
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
activitati	-0.051	-0.154	-0.138
apartenenta	1.031	0.461	-0.287
brevet	0.891	0.008	0.013
cercetare	0.247	-0.249	-0.126
cerere	0.728	-0.441	0.298
cheltuieli	0.085	-0.089	0.156
clase	-0.658	0.247	0.143
desene	1.024	-0.011	0.102
dezvoltare	0.195	-0.250	-0.154
inovatie	-0.612	0.108	-0.038

Contributions (by-column total=100)
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
activitati	0.052	2.075	5.055
apartenenta	4.097	3.672	4.327
brevet	4.339	0.002	0.013
cercetare	0.766	3.482	2.720
cerere	4.425	7.284	10.049
cheltuieli	0.065	0.316	2.983
clase	2.782	1.750	1.784
desene	4.717	0.003	0.639
dezvoltare	0.512	3.778	4.373
inovatie	5.286	0.736	0.272

Square cosinus (by-row total=1)
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
activitati	0.058	0.522	0.420
apartenenta	0.783	0.157	0.061
brevet	1.000	0.000	0.000
cercetare	0.439	0.446	0.115
cerere	0.652	0.239	0.109
cheltuieli	0.183	0.198	0.618
clase	0.842	0.118	0.040
desene	0.990	0.000	0.010
dezvoltare	0.305	0.503	0.192
inovatie	0.966	0.030	0.004

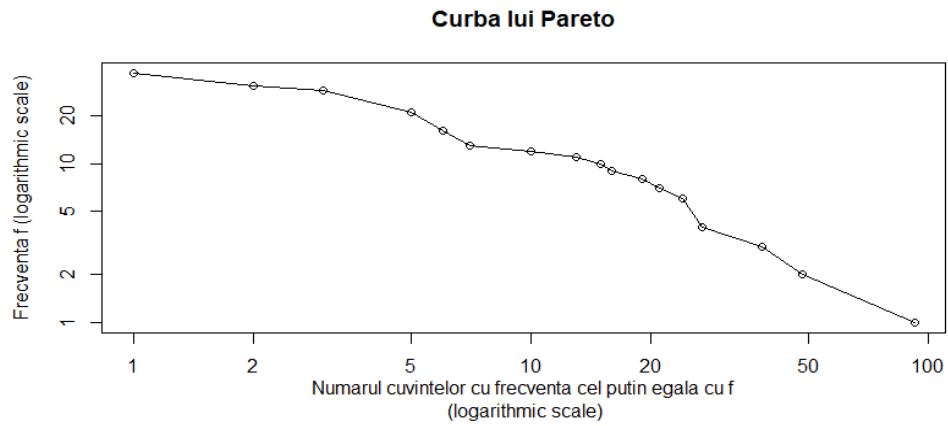
Inertia

activitati	0.004
apartenenta	0.024
brevet	0.020
cercetare	0.008
cerere	0.031
cheltuieli	0.002
clase	0.015
desene	0.022
dezvoltare	0.008
inovatie	0.025

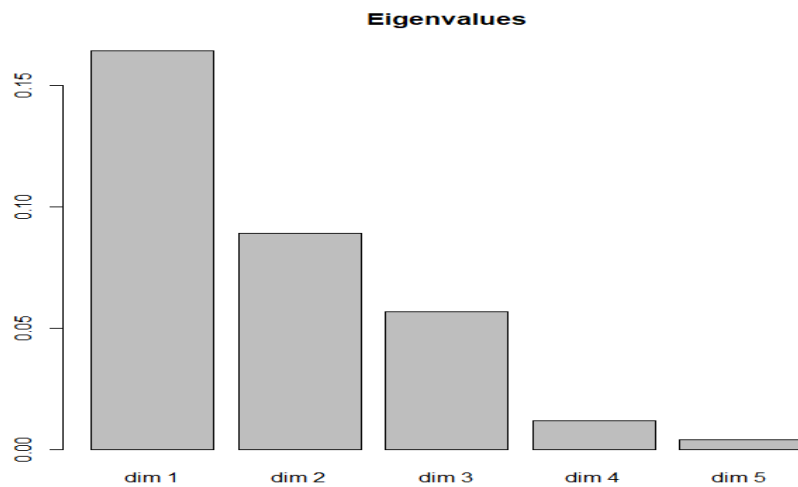

Anexa 40 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Prețurilor

Figura A40.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din domeniul Prețuri

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A40.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniul Prețuri

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:21	_sub_pret:40	Min. :1.000	N :35	RM_sub_pret :19	RM_N :17	N_sub_pret :35
RM :19		1st Qu.:2.000	Reg: 3	ROM_sub_pret:21	RM_Reg : 2	Reg_sub_pret: 3
		Median :3.000	Jud: 1		RM_R : 0	Loc_sub_pret: 1
		Mean :2.775	Loc: 1		ROM_N :18	Jud_sub_pret: 1
		3rd Qu.:3.000	R : 0		ROM_Reg: 1	
		Max. :5.000			ROM_Jud: 1	
					ROM_Loc: 1	
	Tara_Nivel_Dom					Indicator
	ROM_N_sub_pret :18	indici preturi consum decembrie anterior				: 3
	RM_N_sub_pret :17	indici mediu an preturi consum an anterior				: 3
	RM_Reg_sub_pret : 2	indici preturi consum luna precedenta				: 2
	ROM_Loc_sub_pret: 1	indici preturi consum luna corespunzatoare				: 2
	ROM_Jud_sub_pret: 1	rata medie lunar inflatie				: 2
	ROM_Reg_sub_pret: 1	indici preturi productie industrial total luna precedenta: 2 (Other)				:26

Indicator_variabile

indici preturi productie industrial	
luna corespunzatoare serie lunar serie an tip activitati	:2
indici preturi consum decembrie anterior serie lunar grupa majore categorii marfuri servicii agregari speciale principale marfuri servicii	:1
indici preturi consum decembrie anterior serie lunar anual grupa principale marfuri servicii	:1
indici preturi consum decembrie anterior grupa majore	:1
indici preturi consum luna precedenta serie lunar grupa majore categorii marfuri servicii agregari speciale principale marfuri servicii	:1
indici preturi consum luna precedenta (Other)	:33

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	40.00	6.00
Occurrences	709.00	505.00
Words	92.00	20.00
Mean-Length	17.73	84.17
NonEmpty.Docs	40.00	6.00
NonEmpty.Mean-Length	17.73	84.17

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	293	57	17	41.33	97.24	209	20	41.39
2 RM_Reg	28	9	2	3.95	78.98	26	8	5.15
3 ROM_N	337	66	18	47.53	105.63	233	20	46.14
4 ROM_Reg	14	8	1	1.97	78.98	12	7	2.38
5 ROM_Jud	17	9	1	2.40	95.91	12	5	2.38
6 ROM_Loc	20	10	1	2.82	112.83	13	7	2.57

MeanLength100 after
1 97.38
2 102.97
3 102.53
4 95.05
5 95.05
6 102.97

Index of the 10 most frequent words

Word	Frequency	N.Documents
1 preturi	76	6
2 indici	62	3
3 serie	39	4
4 produse	31	5
5 an	30	4
6 agricole	27	5
7 consum	25	3
8 lunar	24	4
9 luna	22	2
10 productie	22	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms											
	agricole	an anterior	consum	corespunzatoare	grupa	indici	industrial	luna	lunar	majore	marfuri	
RM_N	13	15	6	8	9	5	26	8	12	7	3	3
RM_Reg	0	4	4	4	0	2	4	0	0	0	2	0
ROM_N	6	10	4	13	2	10	32	9	10	15	6	10
ROM_Reg	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
ROM_Jud	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ROM_Loc	3	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Sum	27	30	14	25	11	17	62	17	22	24	11	13

Docs	Terms									
	mediu	precedenta	preturi	principale	productie	produse	serie	servicii	Sum	
RM_N	6	4	34	5	12	11	20	2	209	
RM_Reg	2	0	4	0	0	0	0	0	26	
ROM_N	4	8	32	11	10	12	17	12	233	
ROM_Reg	2	0	2	2	0	2	1	0	12	
ROM_Jud	2	0	2	2	0	3	0	0	12	
ROM_Loc	2	0	2	0	0	3	1	0	13	
Sum	18	12	76	20	22	31	39	14	505	

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	agricole	an anterior	consum	corespunzatoare	grupa	indici	industrial	luna	lunar	majore	
RM_N	6.22	7.18	2.87	3.83	4.31	2.39	12.44	3.83	5.74	3.35	1.44
RM_Reg	0.00	15.38	15.38	15.38	0.00	7.69	15.38	0.00	0.00	0.00	7.69
ROM_N	2.58	4.29	1.72	5.58	0.86	4.29	13.73	3.86	4.29	6.44	2.58
ROM_Reg	16.67	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.33	0.00
ROM_Jud	25.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ROM_Loc	23.08	7.69	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.69	0.00
Av.-profile	5.35	5.94	2.77	4.95	2.18	3.37	12.28	3.37	4.36	4.75	2.18

	marfuri	mediu	precedenta	preturi	principale	productie	produse	serie	servicii	Sum
RM_N	1.44	2.87	1.91	16.27	2.39	5.74	5.26	9.57	0.96	100
RM_Reg	0.00	7.69	0.00	15.38	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
ROM_N	4.29	1.72	3.43	13.73	4.72	4.29	5.15	7.30	5.15	100
ROM_Reg	0.00	16.67	0.00	16.67	16.67	0.00	16.67	8.33	0.00	100
ROM_Jud	0.00	16.67	0.00	16.67	16.67	0.00	25.00	0.00	0.00	100
ROM_Loc	0.00	15.38	0.00	15.38	0.00	0.00	23.08	7.69	0.00	100
Av.-profile	2.57	3.56	2.38	15.05	3.96	4.36	6.14	7.72	2.77	100

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profilul de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare, dintre care cele mai importante sunt:

- La nivel național în România: ”indici” (13,7%), ”lunar” (6,5%), ”consum” (5,6%), ”servicii” (5,2%), ”principale” (4,7%), ”mărfuri” (4,3%), ”grupă” (4,3%), ”precedent” (3,4%) și ”majore” (2,6%).
- La nivel național în Republica Moldova: ”prețuri” (16,3%), ”indici” (12,4%), ”serie” (9,6%), ”an” (7,2%), ”agricole” (6,2%), ”luna” și ”producție” (5,7%), ”corespunzătoare” (4,3%), ”industrial” (3,8%) și ”anterior” (2,9%).
- La nivelul regional din România, cu câte 16,7% următoarele denumiri: ”agricole”, ”mediu”, ”prețuri”, ”principale” și ”produse”, iar cu ponderi de 8,3%: ”serie” și ”lunar”.
- La nivelul regional din Republica Moldova, cu câte 15,4% următoarele denumiri: ”anterior”, ”consum”, ”prețuri” și ”indici”, iar cu ponderi de 7,7%: ”grupă”, ”majore” și ”mediu”.

- La nivelul județelor din România cu câte 25%: ”agricole” și ”produse”, ” iar cu ponderi de 16,7%: ”prețuri”, ”principale” și ”mediu”.
- La nivelul localităților din România cu câte 23,1%: ”produse” și ”agricole”, cu ponderi de 15,4%: ”prețuri” și ”mediu” și cu câte 7,7% denumirile de ”an” și ”lunar”.

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”prețuri” este indicatorul dominant (15,1%), fiind urmat de obținerea informațiilor determinați ca ”indici” (12,3%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 2,2% din total sunt cei care se referă la perioada ”corespunzătoare” și grupa ”majore”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	agricole	an anterior	consum	corespunzatoare	grupa	indici	industrial	luna	lunar	majore	
RM_N	48.15	50.00	42.86	32	81.82	29.41	41.94	47.06	54.55	29.17	27.27
RM_Reg	0.00	13.33	28.57	16	0.00	11.76	6.45	0.00	0.00	0.00	18.18
ROM_N	22.22	33.33	28.57	52	18.18	58.82	51.61	52.94	45.45	62.50	54.55
ROM_Reg	7.41	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.17	0.00
ROM_Jud	11.11	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ROM_Loc	11.11	3.33	0.00	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.17	0.00
Sum	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	marfuri	mediu	precedenta	preturi	principale	producție	produse	serie	servicii	Av.-profile	
RM_N	23.08	33.33	33.33	44.74	25	54.55	35.48	51.28	14.29	41.39	
RM_Reg	0.00	11.11	0.00	5.26	0	0.00	0.00	0.00	0.00	5.15	
ROM_N	76.92	22.22	66.67	42.11	55	45.45	38.71	43.59	85.71	46.14	
ROM_Reg	0.00	11.11	0.00	2.63	10	0.00	6.45	2.56	0.00	2.38	
ROM_Jud	0.00	11.11	0.00	2.63	10	0.00	9.68	0.00	0.00	2.38	
ROM_Loc	0.00	11.11	0.00	2.63	0	0.00	9.68	2.56	0.00	2.57	
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții covârșitoare astfel: ”servicii” 85,7% la nivelul național al României, ”mărfuri” în proporție de 76,9% la nivelul național al României, ”corespunzătoare” 81,8% la nivelul național al Republicii Moldova, ”lună” și ”producție” la nivelul României cu procente de 54,6% la nivelul Republicii Moldova. Profilul mediu al coloanei sau centroidul coloanei arată o proporție neegală în fiecare țară pe nivelurile de diseminare, cele mai mari procente fiind de 46,1% la nivelul național al României și 41,4% la nivelul Republicii Moldova.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 164.85, df = 95, p-value = 1.178e-05

Tabloul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms												
	agricole	an	anterior	consum	corespunzatoare	grupa	indici	industrial	luna	lunar	majore	marfuri	
RM_N	1.2	1.2	1.0	0.8	2.0	0.7	1.0	1.1	1.3	0.7	0.7	0.6	
RM_Reg	0.0	2.6	5.5	3.1	0.0	2.3	1.3	0.0	0.0	0.0	3.5	0.0	
ROM_N	0.5	0.7	0.6	1.1	0.4	1.3	1.1	1.1	1.0	1.4	1.2	1.7	
ROM_Reg	3.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.8	0.0	0.0	
ROM_Jud	4.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
ROM_Loc	4.3	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	

Docs	Terms							
	mediu	precedenta	preturi	principale	productie	produse	serie	servicii
RM_N	0.8	0.8	1.1	0.6	1.3	0.9	1.2	0.3
RM_Reg	2.2	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ROM_N	0.5	1.4	0.9	1.2	1.0	0.8	0.9	1.9
ROM_Reg	4.7	0.0	1.1	4.2	0.0	2.7	1.1	0.0
ROM_Jud	4.7	0.0	1.1	4.2	0.0	4.1	0.0	0.0
ROM_Loc	4.3	0.0	1.0	0.0	0.0	3.8	1.0	0.0

Raportul numărului observat cu numărul estimat pentru fiecare rând și coloană ce măsoară asocierea dintre document și cuvânt indică următoarele mari asocieri :

- ✓ nivelul național al României cu: "servicii", "mărfuri", "lunar", "precedentă";
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova: cu "producție", "lună", "agricole", "an";
- ✓ nivelul regional al României cu: "mediu", "principale", "agricole", "produse";
- ✓ nivelul regional al Republicii Moldova cu: "anterior", "majore", "consum", "an", "grupă" și "mediu";
- ✓ nivelul județean al României cu: "mediu", "principale", "agricole", "produse";
- ✓ nivelul localităților din România cu: "agricole", "mediu", "principale", "produse".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.164	50.354	50.354
dim 2	0.089	27.287	77.642
dim 3	0.057	17.438	95.080
dim 4	0.012	3.665	98.744
dim 5	0.004	1.256	100.000

Cramer's V 0.256 Inertia 0.326

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.002	-0.026	-0.277	0.026	-0.001
RM_Reg	0.466	-1.182	0.283	0.012	-0.006
ROM_N	0.165	0.179	0.186	-0.019	0.005
ROM_Reg	-1.266	-0.019	0.328	0.254	-0.314
ROM_Jud	-1.609	-0.161	0.314	0.257	0.270
ROM_Loc	-1.263	-0.249	-0.035	-0.572	-0.020

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.001	0.319	55.986	2.302	0.006
RM_Reg	6.812	80.683	7.251	0.062	0.044
ROM_N	7.614	16.506	28.111	1.375	0.254
ROM_Reg	23.169	0.010	4.479	12.773	57.193
ROM_Jud	37.424	0.690	4.117	13.143	42.249
ROM_Loc	24.980	1.791	0.056	70.344	0.254

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.000	0.009	0.983	0.008	0.000
RM_Reg	0.128	0.824	0.047	0.000	0.000
ROM_N	0.288	0.339	0.369	0.004	0.000
ROM_Reg	0.856	0.000	0.057	0.034	0.053
ROM_Jud	0.908	0.009	0.035	0.023	0.026
ROM_Loc	0.803	0.031	0.001	0.165	0.000

Inertia

RM_N	0.032
RM_Reg	0.087
ROM_N	0.043
ROM_Reg	0.045
ROM_Jud	0.068
ROM_Loc	0.051

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
agricole	-0.926	-0.067	-0.155	-0.073	0.081
an	0.187	-0.400	-0.168	-0.099	-0.004
anterior	0.447	-0.998	0.064	0.083	-0.010
consum	0.397	-0.350	0.224	0.003	0.020
corespunzatoare	0.078	0.037	-0.810	0.162	0.004
grupa	0.376	-0.140	0.257	-0.019	0.029
indici	0.286	0.016	-0.008	0.017	0.027
industrial	0.217	0.275	-0.134	0.020	0.034
luna	0.187	0.224	-0.280	0.050	0.027
lunar	-0.005	0.311	0.200	-0.160	-0.175

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
agricole	27.873	0.267	2.255	2.355	8.523
an	1.269	10.679	2.946	4.892	0.024
anterior	3.367	30.985	0.197	1.600	0.072
consum	4.743	6.826	4.347	0.004	0.481
corespunzatoare	0.080	0.033	25.087	4.753	0.007
grupa	2.891	0.738	3.896	0.105	0.702
indici	6.107	0.037	0.015	0.292	2.226
industrial	0.968	2.865	1.063	0.108	0.925
luna	0.930	2.454	5.983	0.916	0.780
lunar	0.001	5.152	3.329	10.213	35.362

Square cosinus (by-row total=1)

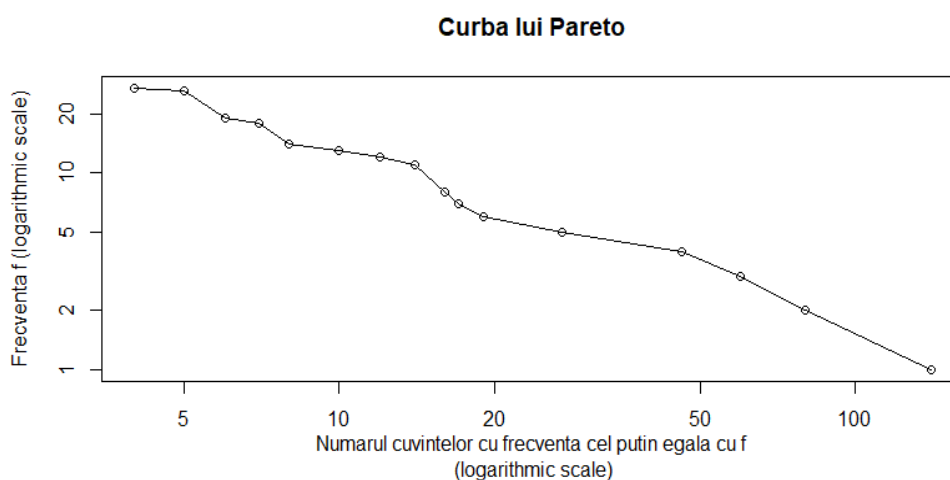
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
agricole	0.955	0.005	0.027	0.006	0.007
an	0.151	0.686	0.121	0.042	0.000
anterior	0.166	0.825	0.003	0.006	0.000
consum	0.476	0.371	0.151	0.000	0.001
corespunzatoare	0.009	0.002	0.951	0.038	0.000
grupa	0.620	0.086	0.289	0.002	0.004
indici	0.984	0.003	0.001	0.003	0.009
industrial	0.331	0.532	0.126	0.003	0.008
luna	0.211	0.301	0.469	0.015	0.004
lunar	0.000	0.501	0.207	0.133	0.158

Inertia

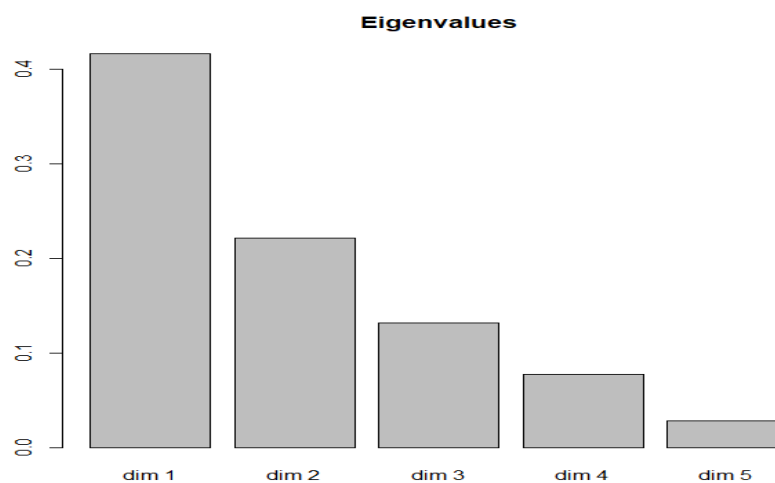
agricole	0.048
an	0.014
anterior	0.033
consum	0.016
corespunzatoare	0.015
grupa	0.008
indici	0.010
industrial	0.005
luna	0.007
lunar	0.009

Anexa 41 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Agriculturii

Figura A41.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul: Agricultură

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A41.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniul Agricultură

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:53	_sub_agr:76	Min. :1.000	N :26	RM_sub_agr :23	RM_N : 9	Loc_sub_agr: 7
RM :23		1st Qu.:2.000	Reg: 3	ROM_sub_agr:53	RM_Reg : 0	N_sub_agr :26
		Median :2.000	Jud:26		RM_R :14	Jud_sub_agr:26
		Mean :2.553	Loc: 7		ROM_N :16	R_sub_agr :14
		3rd Qu.:3.000	R :14		ROM_Reg: 3	Reg_sub_agr: 3
		Max. :5.000			ROM_Jud:26	
					ROM_Loc: 8	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_Loc_sub_agr: 7	suprafata fond funciar : 2
RM_N_sub_agr : 9	suprafata cultivata : 2
ROM_Jud_sub_agr:26	productia agricol vegetala : 2
RM_R_sub_agr :14	productia total struguri : 2
ROM_N_sub_agr :17	productia medie hectar : 2
ROM_Reg_sub_agr: 3	productia medie hectar fructe: 2
	(Other) :64

	Indicator_variabile
suprafata cultivata culturi agricol forma proprietate	: 2
efectiv animale sfarsit an categorii animale forma proprietate	: 2
productia animale lapte oua carne lana	: 2
productia medie animale lapte oua lana	: 2
balanta resurse alimentare produse elemente componente	: 2
suprafata fond funciar mod folosinta suprafata agricol forma proprietate:	1
(Other)	:65

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	76.00	6.00
Occurrences	868.00	475.00
Words	140.00	23.00
Mean-length	11.42	79.17
NonEmpty.Docs	76.00	6.00
NonEmpty.Mean-length	11.42	79.17

Statistics for the documents

DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences	DistinctWords	PctLength
	before	before	before	before	before	after	after	after
1 RM_N	105	44	9	12.10	102.15	44	14	9.26
2 RM_R	164	27	14	18.89	102.57	140	17	29.47
3 ROM_N	181	57	16	20.85	99.05	46	11	9.68
4 ROM_Reg	43	23	3	4.95	125.50	11	6	2.32
5 ROM_Jud	304	67	26	35.02	102.38	177	19	37.26
6 ROM_Loc	71	21	8	8.18	77.71	57	13	12.00

	MeanLength100
	after
1	78.22
2	160.00
3	46.00
4	58.67
5	108.92
6	114.00

Index of the 10 most frequent words

	Word	Frequency	N.Documents
1	productia	52	5
2	agricol	40	5
3	suprafata	39	5
4	animale	33	5
5	categorii	27	6
6	forma	27	4
7	proprietate	27	4
8	efectiv	24	5
9	total	24	4
10	agricultura	18	3

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Terms											
Docs	agricol	agricultura	an	animale	categorie	culturi	efectiv	forma	fructe	gospodarii	hectar
RM_N	4	2	2	2	3	0	6	1	0	2	0
RM_R	11	0	2	7	1	11	2	0	2	12	6
ROM_N	3	8	2	5	5	0	10	1	0	0	0
ROM_Reg	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
ROM_Jud	15	8	4	13	15	3	4	20	6	0	8
ROM_Loc	7	0	2	6	2	4	2	5	2	0	0
Sum	40	18	12	33	27	18	24	27	11	14	14

Terms											
Docs	intreprinderi	medie	pesticide	plantatie	pomi	productia	proprietate	sfarsit	suprafata	taranesti	
RM_N	0	0	0	0	0	6	1	6	2	0	
RM_R	11	8	0	14	6	16	0	0	10	11	
ROM_N	0	0	2	0	0	2	1	0	0	0	
ROM_Reg	0	0	2	2	1	0	0	0	4	0	
ROM_Jud	0	8	6	0	3	20	20	2	16	0	
ROM_Loc	0	0	0	0	0	8	5	2	7	0	
Sum	11	16	10	16	10	52	27	10	39	11	

Terms			
Docs	total	valoare	Sum
RM_N	5	2	44
RM_R	10	0	140
ROM_N	0	7	46
ROM_Reg	0	0	11
ROM_Jud	4	2	177
ROM_Loc	5	0	57
Sum	24	11	475

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	agricol	agricultura	an	animale	categorie	culturi	efectiv	forma	fructe	gospodarii	hectar
RM_N	9.09	4.55	4.55	4.55	6.82	0.00	13.64	2.27	0.00	4.55	0.00
RM_R	7.86	0.00	1.43	5.00	0.71	7.86	1.43	0.00	1.43	8.57	4.29
ROM_N	6.52	17.39	4.35	10.87	10.87	0.00	21.74	2.17	0.00	0.00	0.00
ROM_Reg	0.00	0.00	0.00	0.00	9.09	0.00	0.00	0.00	9.09	0.00	0.00
ROM_Jud	8.47	4.52	2.26	7.34	8.47	1.69	2.26	11.30	3.39	0.00	4.52
ROM_Loc	12.28	0.00	3.51	10.53	3.51	7.02	3.51	8.77	3.51	0.00	0.00
Av.-profile	8.42	3.79	2.53	6.95	5.68	3.79	5.05	5.68	2.32	2.95	2.95

	intreprinderi	medie	pesticide	plantatie	pomi	productia	proprietate	sfarsit	suprafata	taranesti
RM_N	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13.64	2.27	13.64	4.55	0.00
RM_R	7.86	5.71	0.00	10.00	4.29	11.43	0.00	0.00	7.14	7.86
ROM_N	0.00	0.00	4.35	0.00	0.00	4.35	2.17	0.00	0.00	0.00
ROM_Reg	0.00	0.00	18.18	18.18	9.09	0.00	0.00	0.00	36.36	0.00
ROM_Jud	0.00	4.52	3.39	0.00	1.69	11.30	11.30	1.13	9.04	0.00
ROM_Loc	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	14.04	8.77	3.51	12.28	0.00
Av.-profile	2.32	3.37	2.11	3.37	2.11	10.95	5.68	2.11	8.21	2.32

	total	valoare	Sum
RM_N	11.36	4.55	100
RM_R	7.14	0.00	100
ROM_N	0.00	15.22	100
ROM_Reg	0.00	0.00	100
ROM_Jud	2.26	1.13	100
ROM_Loc	8.77	0.00	100
Av.-profile	5.05	2.32	100

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profilul de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: "efectiv"(21,7%), "agricultura" (17,4%), "valoare" (15,2%), "animale"(10,9%), "categorie"(10,9%), "pesticide"(4,4%) și "an"(4,4%).

- La nivel național în Republica Moldova, cu procente de 13,6% menționăm :”producția”, ”efectiv” și ”sfârșit”, ”agricol” (9,1%), ”categorie” (6,8%) și cu ponderi de 4,6% pentru: ”agricultură”, ”gospodării”, ”suprafață” și ”an”.
- La nivelul regional din România: ”suprafață”(36,4%), ”pesticide” și ”plantație” (18,2%), ”fructe” și ”pomi” (9,1%).
- La nivelul județelor din România cu procente de 11,3% sunt: ”producția” și ”forma proprietate”, ”suprafață” (9,1%), ”agricol” (8,5%), ”categorie” (8,5%), ”animale”(7,3%) și cu ponderi de 3,4%: ”fructe” și ”pesticide”.
- La nivelul de raion în Republica Moldova, ”producția” (11,4%), ”plantație” (10,0%), ”gospodării” (8,6%), cu procente de 7,9% menționăm ”culturi”, ”întreprinderi” și ”țăărănești”, ”medie” (5,7%) și cu ponderi de 4,3% pentru: ”hectar” și ”pomi”.
- La nivelul localităților din România: ”producția” (14,0%), cu procente de 12,3% sunt ”suprafața” și ”agricol”, ”animale”(10,5%), cu procente de 8,8%: ”total” și ”forma proprietate”, ”culturi” (7,0%) și cu ponderi de 3,5%: ”fructe”, ”sfârșit” și ”an”.

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”producția” este indicatorul dominant (11,0%), fiind urmat de ”agricol” (8,4%) și ”suprafața” (8,2%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 2,1% din total sunt: ”pomi”, ”pesticide” și ”an”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	agricol	agricultura	an	animale	categorie	culturi	efectiv	forma	fructe	gospodarii	hectar
RM_N	10.0	11.11	16.67	6.06	11.11	0.00	25.00	3.70	0.00	14.29	0.00
RM_R	27.5	0.00	16.67	21.21	3.70	61.11	8.33	0.00	18.18	85.71	42.86
ROM_N	7.5	44.44	16.67	15.15	18.52	0.00	41.67	3.70	0.00	0.00	0.00
ROM_Reg	0.0	0.00	0.00	0.00	3.70	0.00	0.00	0.00	9.09	0.00	0.00
ROM_Jud	37.5	44.44	33.33	39.39	55.56	16.67	16.67	74.07	54.55	0.00	57.14
ROM_Loc	17.5	0.00	16.67	18.18	7.41	22.22	8.33	18.52	18.18	0.00	0.00
Sum	100.0	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

	intreprinderi	medie	pesticide	plantație	pomi	producția	proprietate	sfarsit	suprafata	taranesti
RM_N	0	0	0	0.0	0	11.54	3.70	60	5.13	0
RM_R	100	50	0	87.5	60	30.77	0.00	0	25.64	100
ROM_N	0	0	20	0.0	0	3.85	3.70	0	0.00	0
ROM_Reg	0	0	20	12.5	10	0.00	0.00	0	10.26	0
ROM_Jud	0	50	60	0.0	30	38.46	74.07	20	41.03	0
ROM_Loc	0	0	0	0.0	0	15.38	18.52	20	17.95	0
Sum	100	100	100	100.0	100	100.00	100.00	100	100.00	100

	total	valoare	Av.-profile
RM_N	20.83	18.18	9.26
RM_R	41.67	0.00	29.47
ROM_N	0.00	63.64	9.68
ROM_Reg	0.00	0.00	2.32
ROM_Jud	16.67	18.18	37.26
ROM_Loc	20.83	0.00	12.00
Sum	100.00	100.00	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice ale indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii: ”întreprinderi” și ”țăărănești” se regăsesc în proporții de 100% la nivelul raional al Republicii Moldova, ponderi covârșitoare ale altor cuvinte fiind:

”plantație” 87,5% la nivelul raional al Republicii Moldova, ”gospodării” 85,7% la nivelul raional al Republicii Moldova, ”forma proprietate” în proporție de 74,1% la nivelul județean al României, ”valoare” 63,6% la nivelul național al României, ”culturi” la nivelul raional cu procente de 61,1%. Centroidul coloanei, adică profilul mediu al coloanei arată o proporție neegală în fiecare țară pe nivelurile de diseminare, 37,3% fiind la nivelul județean al României și 29,5% la nivelul de raion al Republicii Moldova.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 415.67, df = 110, p-value < 2.2e-16

Tabloul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms										
	agricol	agricultura	an	animale	categorie	culturi	efectiv	forma	fructe	gospodarii	hectar
RM_N	1.1	1.2	1.8	0.7	1.2	0.0	2.7	0.4	0.0	1.5	0.0
RM_R	0.9	0.0	0.6	0.7	0.1	2.1	0.3	0.0	0.6	2.9	1.5
ROM_N	0.8	4.6	1.7	1.6	1.9	0.0	4.3	0.4	0.0	0.0	0.0
ROM_Reg	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	3.9	0.0	0.0
ROM_Jud	1.0	1.2	0.9	1.1	1.5	0.4	0.4	2.0	1.5	0.0	1.5
ROM_Loc	1.5	0.0	1.4	1.5	0.6	1.9	0.7	1.5	1.5	0.0	0.0

Docs	Terms										
	intreprinderi	medie	pesticide	plantație	pomi	producția	proprietate	sfârșit	suprafața	taranesti	
RM_N	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.4	6.5	0.6	0.0	
RM_R	3.4	1.7	0.0	3.0	2.0	1.0	0.0	0.0	0.9	3.4	
ROM_N	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.4	0.4	0.0	0.0	0.0	
ROM_Reg	0.0	0.0	8.6	5.4	4.3	0.0	0.0	0.0	4.4	0.0	
ROM_Jud	0.0	1.3	1.6	0.0	0.8	1.0	2.0	0.5	1.1	0.0	
ROM_Loc	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.3	1.5	1.7	1.5	0.0	

Docs	Terms	
	total	valoare
RM_N	2.2	2.0
RM_R	1.4	0.0
ROM_N	0.0	6.6
ROM_Reg	0.0	0.0
ROM_Jud	0.4	0.5
ROM_Loc	1.7	0.0

Calcularea *ratelor de asociere* și analiza acestora indică o ”atracție” reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, peste 1, a acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri sunt, în ordinea descrescătoare a valorilor ratelor:

- ✓ nivelul național al României cu: ”valoare”, ”agricultura”, ”efectiv”, ”pesticide”, ”categorie” și ”animale”.
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova: cu : ”sfârșit”, ”efectiv”, ”total”, ”valoare”, ”an”, ”agricultură”, ”categorie”, ”producția” și ”agricol”.
- ✓ nivelul regional din România: ”pesticide”, ”plantație”, ”suprafața”, ”pomi” și ”fructe”.

- ✓ nivelul județelor din România: "forma proprietate", "pesticide", "categorie", "fructe", "hectar", "medie", "suprafața" și "animale".
- ✓ nivelul de raion în Republica Moldova: "întreprinderi", "țărănești", "plantație", "gospodării", "culturi", "pomi", "medie" și "hectar".
- ✓ nivelul localităților din România: "culturi", "sfârșit", "total", "agricol", "animale" "forma proprietate", "fructe", "producție" și "suprafața".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.416	47.588	47.588
dim 2	0.221	25.280	72.869
dim 3	0.132	15.073	87.941
dim 4	0.077	8.813	96.755
dim 5	0.028	3.245	100.000

Cramer's V 0.418 Inertia 0.875

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	-0.435	0.485	-0.769	0.400	0.220
RM_R	0.908	0.262	0.048	-0.079	0.008
ROM_N	-1.099	0.958	0.453	-0.129	-0.120
ROM_Reg	0.325	-0.465	1.189	1.522	-0.078
ROM_Jud	-0.305	-0.437	0.095	-0.114	0.101
ROM_Loc	-0.125	-0.344	-0.413	0.051	-0.393

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	4.214	9.843	41.566	19.260	15.855
RM_R	58.382	9.154	0.511	2.406	0.074
ROM_N	28.062	40.149	15.075	2.088	4.942
ROM_Reg	0.587	2.266	24.819	69.515	0.497
ROM_Jud	8.304	32.151	2.533	6.321	13.427
ROM_Loc	0.450	6.437	15.497	0.411	65.205

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.155	0.192	0.483	0.131	0.040
RM_R	0.914	0.076	0.003	0.007	0.000
ROM_N	0.511	0.389	0.087	0.007	0.006
ROM_Reg	0.026	0.053	0.348	0.571	0.002
ROM_Jud	0.294	0.604	0.028	0.041	0.032
ROM_Loc	0.034	0.257	0.369	0.006	0.334

Inertia

RM_N	0.114
RM_R	0.266
ROM_N	0.229
ROM_Reg	0.094
ROM_Jud	0.118
ROM_Loc	0.055

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
agricol	-0.019	-0.067	-0.183	-0.091	-0.092
agricultura	-1.041	0.607	0.435	-0.229	0.095
an	-0.351	0.172	-0.226	0.009	-0.081
animale	-0.221	-0.010	-0.015	-0.172	-0.206
categorie	-0.596	-0.095	0.182	0.051	0.159
culturi	0.738	0.023	-0.129	-0.202	-0.387
efectiv	-0.855	0.937	-0.050	0.090	-0.061
forma	-0.474	-0.710	-0.050	-0.235	0.035
fructe	0.009	-0.628	0.257	0.255	-0.129
gospodarii	1.110	0.625	-0.190	-0.039	0.230

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
agricol	0.007	0.173	2.142	0.910	2.499
agricultura	9.867	6.304	5.437	2.581	1.196
an	0.748	0.339	0.975	0.003	0.585
animale	0.818	0.003	0.012	2.670	10.349
categorie	4.848	0.230	1.435	0.195	5.034
culturi	4.961	0.009	0.475	2.007	20.022
efectiv	8.878	20.039	0.096	0.530	0.654
forma	3.061	12.956	0.106	4.057	0.245
fructe	0.000	4.134	1.161	1.954	1.366
gospodarii	8.720	5.203	0.805	0.058	5.482

Square cosinus (by-row total=1)

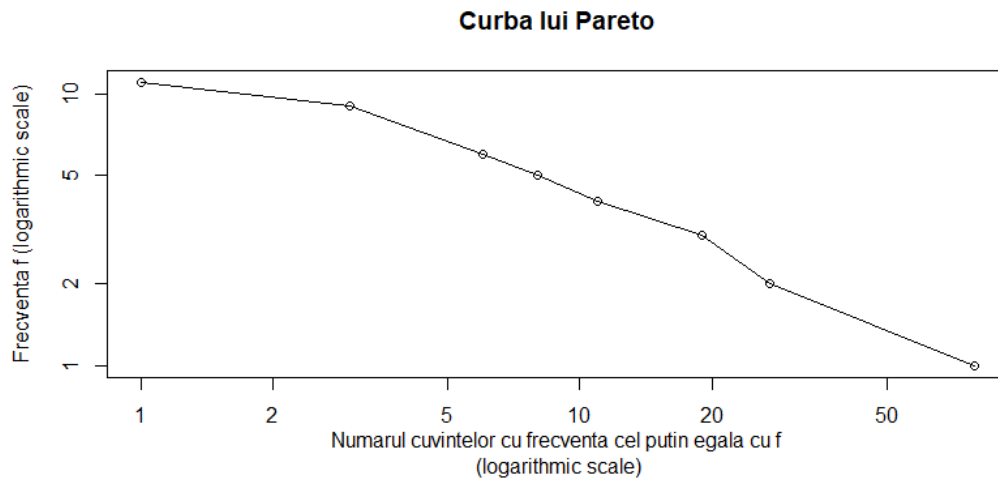
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
agricol	0.007	0.082	0.608	0.151	0.153
agricultura	0.637	0.216	0.111	0.031	0.005
an	0.586	0.141	0.242	0.000	0.031
animale	0.404	0.001	0.002	0.244	0.349
categorie	0.835	0.021	0.078	0.006	0.059
culturi	0.724	0.001	0.022	0.054	0.199
efectiv	0.451	0.540	0.002	0.005	0.002
forma	0.285	0.641	0.003	0.070	0.002
fructe	0.000	0.727	0.122	0.120	0.031
gospodarii	0.719	0.228	0.021	0.001	0.031

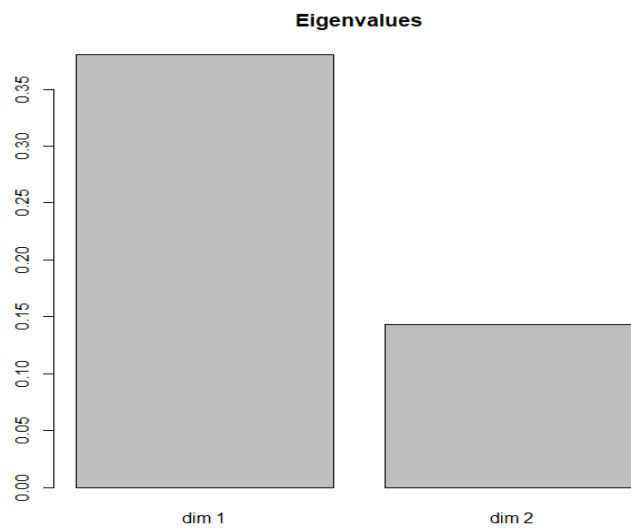
Inertia

agricol	0.005
agricultura	0.065
an	0.005
animale	0.008
categorie	0.024
culturi	0.029
efectiv	0.082
forma	0.045
fructe	0.013
gospodarii	0.050

Anexa 42 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Silviculturii

Figura A42.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din domeniul: Silvicultură
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A42.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din statistica Silviculturii

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:12	_sub_sil:24	Min. :1.000	N :20	RM_sub_sil :12	RM_N :12	N_sub_sil :20
RM :12		1st Qu.:1.000	Reg: 0	ROM_sub_sil:12	RM_Reg : 0	Jud_sub_sil: 4
		Median :2.000	Jud: 4		RM_R : 0	
		Mean :1.958	Loc: 0		ROM_N : 8	
		3rd Qu.:2.000	R : 0		ROM_Reg: 0	
		Max. :5.000			ROM_Jud: 4	
					ROM_Loc: 0	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_N_sub_sil : 8	suprafata fond forestier inceput ianuarie : 3
ROM_Jud_sub_sil: 4	suprafata terenuri executat regenerari artificiale : 2
RM_N_sub_sil :12	volum lemn recoltat : 2
	rezerve masa lemnoasa : 1
	grad impadurire : 1
	suprafata efectuat lucrari cultura paduri regenerari: 1
	(Other) :14

Indicator_variabile
suprafata fond forestier inceput ianuarie categoriie terenuri specii paduri : 2
suprafata fond forestier inceput ianuarie forma proprietate categoriie folosinta : 1
rezerve masa lemnoasa cantitate : 1
grad impadurire procent : 1
suprafata terenuri executat regenerari artificiale categoriie terenuri : 1
suprafata terenuri executat regenerari artificiale categoriie regenerari specii paduri : 1
(Other) :17

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	24.00	3.00
Occurrences	280.00	184.00
Words	79.00	27.00
Mean-length	11.67	61.33
NonEmpty.Docs	24.00	3.00
NonEmpty.Mean-length	11.67	61.33

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	117	42	12	41.79	83.57	70	18	38.04
2 ROM_N	116	47	8	41.43	124.29	77	24	41.85
3 ROM_Jud	47	20	4	16.79	100.71	37	15	20.11

MeanLength100 after
1 76.09
2 125.54
3 120.65

Index of the 10 most frequent words

Word	Frequency	N.Documents
1 suprafata	22	3
2 paduri	13	3
3 volum	12	3
4 terenuri	11	3
5 lemn	11	2
6 categoriie	9	3
7 taiere	9	2
8 fond	8	3
9 forestier	8	3
10 regenerari	7	3

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms										
	actiuni	artificiale	categorie	destinatii	executat	exploatat	fond	forestier	forma	ianuarie	
RM_N	2	0	3	0	0	0	2	2	0	2	
ROM_N	1	2	3	2	2	6	4	4	2	2	
ROM_Jud	0	2	3	0	2	0	2	2	0	2	
Sum	3	4	9	2	4	6	8	8	2	6	

Docs	Terms										
	incendii	inceput	lemn	lucrari	noiembrie	paduri	proprietate	recoltat	regenerari	sortimente	specii
RM_N	6	2	0	3	6	9	0	0	2	0	1
ROM_N	0	2	9	3	0	1	2	2	2	2	2
ROM_Jud	0	2	2	0	0	3	0	2	3	0	3
Sum	6	6	11	6	6	13	2	4	7	2	6

Docs	Terms						
	suprafata	taiere	terenuri	tip	total	volum	Sum
RM_N	12	6	3	2	5	2	70
ROM_N	6	3	5	2	0	8	77
ROM_Jud	4	0	3	0	0	2	37
Sum	22	9	11	4	5	12	184

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	actiuni	artificiale	categorie	destinatii	executat	exploatat	fond	forestier	forma	ianuarie
RM_N	2.86	0.00	4.29	0.00	0.00	0.00	2.86	2.86	0.00	2.86
ROM_N	1.30	2.60	3.90	2.60	2.60	7.79	5.19	5.19	2.60	2.60
ROM_Jud	0.00	5.41	8.11	0.00	5.41	0.00	5.41	5.41	0.00	5.41
Av.-profile	1.63	2.17	4.89	1.09	2.17	3.26	4.35	4.35	1.09	3.26

	incendii	inceput	lemn	lucrari	noiembrie	paduri	proprietate	recoltat	regenerari	sortimente
RM_N	8.57	2.86	0.00	4.29	8.57	12.86	0.00	0.00	2.86	0.00
ROM_N	0.00	2.60	11.69	3.90	0.00	1.30	2.60	2.60	2.60	2.60
ROM_Jud	0.00	5.41	5.41	0.00	0.00	8.11	0.00	5.41	8.11	0.00
Av.-profile	3.26	3.26	5.98	3.26	3.26	7.07	1.09	2.17	3.80	1.09

	specii	suprafata	taiere	terenuri	tip	total	volum	Sum
RM_N	1.43	17.14	8.57	4.29	2.86	7.14	2.86	100
ROM_N	2.60	7.79	3.90	6.49	2.60	0.00	10.39	100
ROM_Jud	8.11	10.81	0.00	8.11	0.00	0.00	5.41	100
Av.-profile	3.26	11.96	4.89	5.98	2.17	2.72	6.52	100

Comparând profilurile de rând cu centroidul (profil de rând mediu) indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: "lemn"(11,7%), "volum" (10,4%), "exploatat" (7,8%), "teren"(6,5%), cu câte 5,2% "fond" și "forestier", "lucrări"(3,9%) și cu ponderi egale cu 2,6% următoarele: "artificiale", "destinații", "executat", "forma proprietate", "recoltat", "sortimente", "inceput" și "ianuarie".
- La nivel național în Republica Moldova: "suprafață" (17,2%), "păduri" (12,9%), cu ponderi de 8,6%: "incendii", "tăiere" și "noiembrie", "total" (7,1%), "lucrări" (4,3%), ultimele 2 cuvinte cu ponderi de 2,9% fiind "acțiuni" și "tip".
- La nivelul județelor din România: ponderi egale fiecare cu 8,1% la "terenuri", "păduri", "regenerări", "specii" și "categorie", ponderi egale cu 5,4% la: "artificiale", "executat", "fond", "forestier" și "ianuarie".

Centroidul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”suprafața” este indicatorul dominant (12,0%), fiind urmat de indicatorul ”păduri” (7,1%) și ”volum” (6,5%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 1,1% din total sunt: ”destinații”, ”forma proprietate” și ”sortimente”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	actiuni	artificiale	categorie	destinatii	executat	exploatat	fond	forestier	forma	ianuarie	incendii
RM_N	66.67	0	33.33	0	0	0	25	25	0	33.33	100
ROM_N	33.33	50	33.33	100	50	100	50	50	100	33.33	0
ROM_Jud	0.00	50	33.33	0	50	0	25	25	0	33.33	0
Sum	100.00	100	100.00	100	100	100	100	100	100	100.00	100

	inceput	lemn	lucrari	noiembrie	paduri	proprietate	recoltat	regenerari	sortimente	specii	suprafata
RM_N	33.33	0.00	50	100	69.23	0	0	28.57	0	16.67	54.55
ROM_N	33.33	81.82	50	0	7.69	100	50	28.57	100	33.33	27.27
ROM_Jud	33.33	18.18	0	0	23.08	0	50	42.86	0	50.00	18.18
Sum	100.00	100.00	100	100	100.00	100	100	100.00	100	100.00	100.00

	taiere	terenuri	tip	total	volum	Av.-profile
RM_N	66.67	27.27	50	100	16.67	38.04
ROM_N	33.33	45.45	50	0	66.67	41.85
ROM_Jud	0.00	27.27	0	0	16.67	20.11
Sum	100.00	100.00	100	100	100.00	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice ale indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții covârșitoare astfel: ”sortimente” și ”forma proprietate” 100% la nivelul național al României, ”incendii”, ”total” și ”noiembrie” în proporție de 100% la nivelul național al Republicii Moldova, ”lemn” la nivelul României cu un procent de 81,8%, 69,3% pentru ”păduri” la nivelul naționalului din Republică, ”acțiuni” și ”taiere” 66,7% la nivelul național al Republicii Moldova.

Profilul mediu al coloanei sau centroidul coloanei arată proporții diferite, dar apropiate, în fiecare țară pe nivelurile de diseminare, 41,9% fiind la nivelul național al României, 38,0% la nivelul Republicii Moldova și 20,1% la nivelul județelor României.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 96.274, df = 52, p-value = 0.0001848

Tabelul ratelor de asociere între documente si cuvinte

Docs	Terms										
	actiuni	artificiale	categoria	destinatii	executat	exploatat	fond	forestier	forma	ianuarie	
RM_N	1.8	0.0	0.9	0.0	0.0	0.0	0.7	0.7	0.0	0.9	
ROM_N	0.8	1.2	0.8	2.4	1.2	2.4	1.2	1.2	2.4	0.8	
ROM_Jud	0.0	2.5	1.7	0.0	2.5	0.0	1.2	1.2	0.0	1.7	

Docs	Terms										
	incendii	inceput	lemn	lucrari	noiembrie	paduri	proprietate	recoltat	regenerari	sortimente	specii
RM_N	2.6	0.9	0.0	1.3	2.6	1.8	0.0	0.0	0.8	0.0	0.4
ROM_N	0.0	0.8	2.0	1.2	0.0	0.2	2.4	1.2	0.7	2.4	0.8
ROM_Jud	0.0	1.7	0.9	0.0	0.0	1.1	0.0	2.5	2.1	0.0	2.5

Docs	Terms						
	suprafata	taiere	terenuri	tip	total	volum	
RM_N	1.4	1.8	0.7	1.3	2.6	0.4	
ROM_N	0.7	0.8	1.1	1.2	0.0	1.6	
ROM_Jud	0.9	0.0	1.4	0.0	0.0	0.8	

Calcularea *ratelor de asociere* și analiza acestora indică o "atracție" reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, peste 1 a acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri, în ordinea descrescătoare a valorilor acestor rate sunt:

- ✓ nivelul național al României cu: "destinații", "exploatat", "forma proprietate", "sortimente", "lemn", "artificiale", "executat", "fond", "forestier", "lucrări", "recoltat" și "tip".
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: "incendii", "noiembrie", "total", "suprafață", "păduri", "acțiuni", "tăiere", "lucrări" și "tip".
- ✓ nivelul județelor din România cu : "artificiale", "executat", "specii", "recoltat", "regenerări", "categorie", "ianuarie", "fond", "forestier", "terenuri" și "păduri".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance % of var.		Cumulative % of var.
dim 1	0.380	72.659	72.659
dim 2	0.143	27.341	100.000

Cramer's v 0.511   Inertia 0.523

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2
RM_N	-0.776	0.080
ROM_N	0.567	0.279
ROM_Jud	0.288	-0.733

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2
RM_N	60.235	1.722
ROM_N	35.378	22.774
ROM_Jud	4.387	75.504

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2
RM_N	0.989	0.011
ROM_N	0.805	0.195
ROM_Jud	0.134	0.866

Inertia

RM_N	0.231
ROM_N	0.167
ROM_Jud	0.125

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
actiuni	-0.532	0.388
artificiale	0.693	-0.600
categoric	0.043	-0.329
destinatii	0.919	0.738
executat	0.693	-0.600
exploatat	0.919	0.738
fond	0.262	-0.062
forestier	0.262	-0.062
forma	0.919	0.738
ianuarie	0.043	-0.329

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
actiuni	1.216	1.713
artificiale	2.748	5.471
categoric	0.024	3.703
destinatii	2.417	4.135
executat	2.748	5.471
exploatat	7.251	12.405
fond	0.785	0.118
forestier	0.785	0.118
forma	2.417	4.135
ianuarie	0.016	2.469

Square cosinus (by-row total=1)

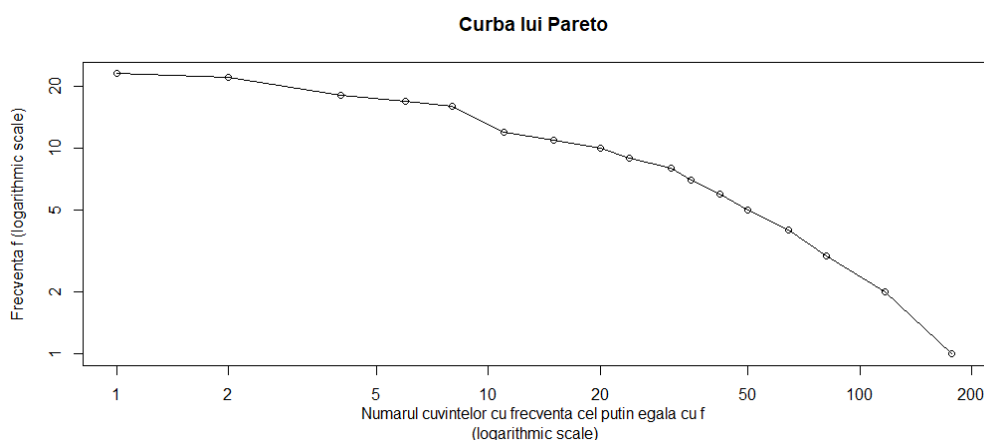
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
actiuni	0.653	0.347
artificiale	0.572	0.428
categoric	0.017	0.983
destinatii	0.608	0.392
executat	0.572	0.428
exploatat	0.608	0.392
fond	0.946	0.054
forestier	0.946	0.054
forma	0.608	0.392
ianuarie	0.017	0.983

Inertia

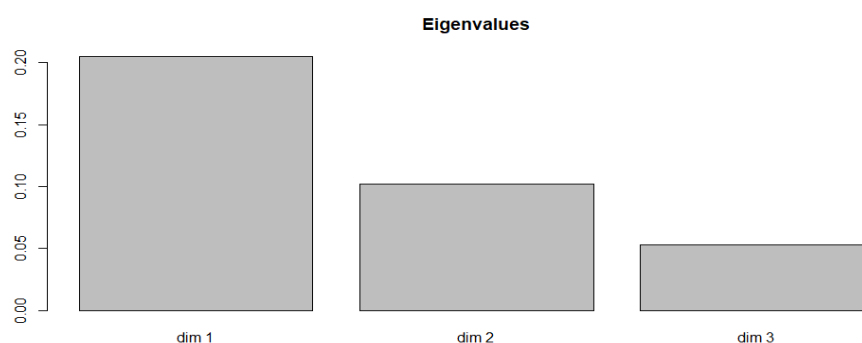
actiuni	0.007
artificiale	0.018
categoric	0.005
destinatii	0.015
executat	0.018
exploatat	0.045
fond	0.003
forestier	0.003
forma	0.015
ianuarie	0.004

Anexa 43 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Industriei, energiei, investițiilor și construcțiilor

Figura A43.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniile: industrie, energie, construcții și investiții

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A43.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniile industrie, energie, construcții și investiții

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:28	_sub_ind :20	Min. :1.000	N :64	RM_sub_inv :20	RM_N :38	N_sub_ene1:22
RM :50	_sub_ene1:22	1st Qu.:2.000	Reg: 0	RM_sub_ene1:11	RM_Reg : 0	N_sub_inv :15
	_sub_inv :22	Median :2.000	Jud: 2	ROM_sub_ene1:11	RM_R :12	N_sub_ind :13
	_sub_con :14	Mean :2.423	Loc: 0	RM_sub_ind :10	ROM_N :25	N_sub_con :13
		3rd Qu.:3.000	R :12	ROM_sub_ind :10	ROM_Reg: 0	R_sub_inv : 7
		Max. :7.000		RM_sub_con : 9	ROM_Jud: 3	R_sub_ind : 4
				(Other) : 7	ROM_Loc: 0	(Other) : 4
	Tara_Nivel_Dom					Indicator
	RM_N_sub_inv :13					indici lunari valorici cifra afaceri unitati industrial : 2
	ROM_N_sub_ene1:11					indici lunari productie industrial : 2
	RM_N_sub_ene1 :11					numar intreprinderi unitati productie : 2
	RM_N_sub_con : 8					valoare productie fabricate milioane lei preturi curente: 2
	ROM_N_sub_ind : 7					valoare productie livrate milioane lei preturi curente : 2
	RM_R_sub_inv : 7					balanta energetica mii tone echivalent petrol : 2
	(Other) :21					(Other) :66

Indicator_variabile

balanta energetica mii tone echivalent petrol elemente componente balanta energetica : 2

indici lunari valorici cifra afaceri unitati industrial piata interna piata externa
diviziuni economie national procent luna anterioara procent luna corespondenta an precedent : 1

indici lunari valorici cifra afaceri unitati industrial piata interna piata externa
diviziuni economie national total piata interna piata externa
procent luna corespondenta an precedent : 1

indici cifra afaceri industrie total piata interna piata externa
principale tip activitati trimestrial : 1

indici lunari valorici comenzi noi industrie prelucratoare comenzi piata interna
piata externa diviziuni economie national total piata interna piata externa
procent luna corespondenta an precedent : 1

productie industrialala diviziuni economie structura : 1

(Other) :71

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	78.00	4
Occurrences	1202.00	376
Words	176.00	14
Mean-length	15.41	94
NonEmpty.Docs	78.00	4
NonEmpty.Mean-length	15.41	94

Statistics for the documents

	DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences	DistinctWords
		before	before	before	before	before	after	after
1	RM_N	561	121	38	46.67	95.80	176	14
2	RM_R	162	52	12	13.48	87.60	65	10
3	ROM_N	428	99	25	35.61	111.09	126	13
4	ROM_Jud	51	22	3	4.24	110.32	9	3

	PctLength	MeanLength100
	after	after
1	46.81	96.08
2	17.29	112.37
3	33.51	104.55
4	2.39	62.23

Index of the 10 most frequent words

	word	Frequency	N.Documents
1	serie	43	3
2	constructii	41	3
3	indici	33	4
4	productie	33	4
5	investitii	27	3
6	tip	25	3
7	lucrari	24	3
8	balanta	23	2
9	active	22	2
10	consum	22	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms									
	active	activitati	balanta	constructii	consum	energie	indici	investitii	lucrari	productie
RM_N	12	12	14	15	14	4	6	13	7	13
RM_R	10	0	0	6	0	0	4	8	6	6
ROM_N	0	8	9	20	8	18	19	6	11	10
ROM_Jud	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Sum	22	20	23	41	22	22	33	27	24	33

Docs	Terms				
	serie	tip	total	valoare	Sum
RM_N	26	18	12	10	176
RM_R	11	2	6	6	65
ROM_N	6	5	2	4	126
ROM_Jud	0	0	1	0	9
Sum	43	25	21	20	376

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	active	activitati	balanta	constructii	consum	energie	indici	investitii	lucrari	productie
RM_N	6.82	6.82	7.95	8.52	7.95	2.27	3.41	7.39	3.98	7.39
RM_R	15.38	0.00	0.00	9.23	0.00	0.00	6.15	12.31	9.23	9.23
ROM_N	0.00	6.35	7.14	15.87	6.35	14.29	15.08	4.76	8.73	7.94
ROM_Jud	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	44.44	0.00	0.00	44.44
Av.-profile	5.85	5.32	6.12	10.90	5.85	5.85	8.78	7.18	6.38	8.78

	serie	tip	total	valoare	Sum
RM_N	14.77	10.23	6.82	5.68	100
RM_R	16.92	3.08	9.23	9.23	100
ROM_N	4.76	3.97	1.59	3.17	100
ROM_Jud	0.00	0.00	11.11	0.00	100
Av.-profile	11.44	6.65	5.59	5.32	100

Comparând *profilurile de rând* cu profil de rând mediu rezultă utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”construcții” (15,9%), ”indici” (15,1%), ”energie” (14,3%), lucrări (8,7%), ”balanță” (7,1%) și cu ponderi de 6,4% ”activități” și ”consum”.
- La nivel național în Republica Moldova: ”serie” (14,8%), ”tip” (10,2%), ponderi de 8,0% următoarele ”balanță” și ”consum”, ”investiții” (7,4%), cu câte 6,8% fiecare: ”active”, ”total” și ”activități” și ”valoare” (5,7%).
- La nivelul județelor din România: ponderi de 44,4% la ”indici” și ”producție” și ”total” (11,1%).
- La nivel de raion în Republica Moldova: ”serie” (16,9%), ”active” (15,4%), ”investiții” (12,3%) și ponderi de 9,2% pentru următoarele ”lucrări”, ”producție”, ”total” și ”valoare”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	active	activitati	balanta	constructii	consum	energie	indici	investitii	lucrari	productie
RM_N	54.55	60	60.87	36.59	63.64	18.18	18.18	48.15	29.17	39.39
RM_R	45.45	0	0.00	14.63	0.00	0.00	12.12	29.63	25.00	18.18
ROM_N	0.00	40	39.13	48.78	36.36	81.82	57.58	22.22	45.83	30.30
ROM_Jud	0.00	0	0.00	0.00	0.00	0.00	12.12	0.00	0.00	12.12
Sum	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

	serie	tip	total	valoare	Av.-profile
RM_N	60.47	72	57.14	50	46.81
RM_R	25.58	8	28.57	30	17.29
ROM_N	13.95	20	9.52	20	33.51
ROM_Jud	0.00	0	4.76	0	2.39
Sum	100.00	100	100.00	100	100.00

Rezultatele obținute pentru calculul *profilului coloanei* indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează aceste subdomenii, se regăsesc în proporții de peste 50% astfel, la nivelul Republicii Moldova: ”tip”(72,0%),”consum” (63,6%), ”balanță” (60,9%), ”serie” (60,5%), ”activități” (60,0%), ”total” (57,1%), ”active” (54,6%) și ”valoare” (50,0%). La nivelul național al României, denumirile cu ponderi peste 50% sunt la ”energie” în proporție de 81,8% și la ”indici” de 57,6%.

Centroidul coloanei arată proporții neegale detașându-se nivelul național al Republicii Moldova (46,8%), urmat de cel al României(33,5%) .

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 135.35, df = 39, p-value = 1.461e-12

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms									
	active	activitati	balanta	constructii	consum	energie	indici	investitii	lucrari	productie
RM_N	1.2	1.3	1.3	0.8	1.4	0.4	0.4	1.0	0.6	0.8
RM_R	2.6	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.7	1.7	1.4	1.1
ROM_N	0.0	1.2	1.2	1.5	1.1	2.4	1.7	0.7	1.4	0.9
ROM_Jud	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.1	0.0	0.0	5.1

Docs	Terms			
	serie	tip	total	valoare
RM_N	1.3	1.5	1.2	1.1
RM_R	1.5	0.5	1.7	1.7
ROM_N	0.4	0.6	0.3	0.6
ROM_Jud	0.0	0.0	2.0	0.0

Atracția reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili se determină prin calcularea și *analiza ratelor de asociere*, în cazul în care depășesc valoare de 1. Astfel, cele mai importante asocieri, ca urmare a ratelor rezultate, în ordinea descrescătoare a acestora sunt:

- ✓ nivelul național din România cu: ”energie”, ”indici”, ”construcții”, ”lucrări”, ”activități”, ”balanță” și ”consum”.

- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: "tip", "consum", "serie", "balanță", "activități", "active", "total", "valoare" și "investiții".
- ✓ nivelul județelor din România cu: "indici", "producție" și "total".
- ✓ nivelul de raion din Republica Moldova cu: "active", "total", "valoare". "investiții", "serie", "lucrări" și "producție".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.205	56.878	56.878
dim 2	0.102	28.383	85.261
dim 3	0.053	14.739	100.000

Cramer's V 0.346 Inertia 0.36

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.249	0.182	0.165
RM_R	0.546	-0.382	-0.318
ROM_N	-0.581	0.057	-0.127
ROM_Jud	-0.682	-1.589	0.855

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	14.185	15.101	23.905
RM_R	25.159	24.682	32.871
ROM_N	55.211	1.063	10.215
ROM_Jud	5.444	59.154	33.008

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.508	0.270	0.222
RM_R	0.547	0.268	0.185
ROM_N	0.946	0.009	0.045
ROM_Jud	0.125	0.678	0.197

Inertia

RM_N	0.057
RM_R	0.094
ROM_N	0.120
ROM_Jud	0.089

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
active	0.849	-0.233	-0.237
activitati	-0.183	0.412	0.208
balanta	-0.167	0.415	0.219
constructii	-0.248	0.120	-0.210
consum	-0.116	0.426	0.254
energie	-0.950	0.249	-0.322
indici	-0.676	-0.542	0.095
investitii	0.337	-0.041	-0.187
lucrari	-0.126	-0.051	-0.389
productie	-0.136	-0.542	0.314

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
active	20.580	3.118	6.194
activitati	0.871	8.839	4.335
balanta	0.835	10.332	5.527
constructii	3.280	1.532	9.035
consum	0.387	10.403	7.115
energie	25.796	3.551	11.420
indici	19.560	25.195	1.494
investitii	3.989	0.118	4.742
lucrari	0.496	0.165	18.238
productie	0.788	25.243	16.270

Square cosinus (by-row total=1)

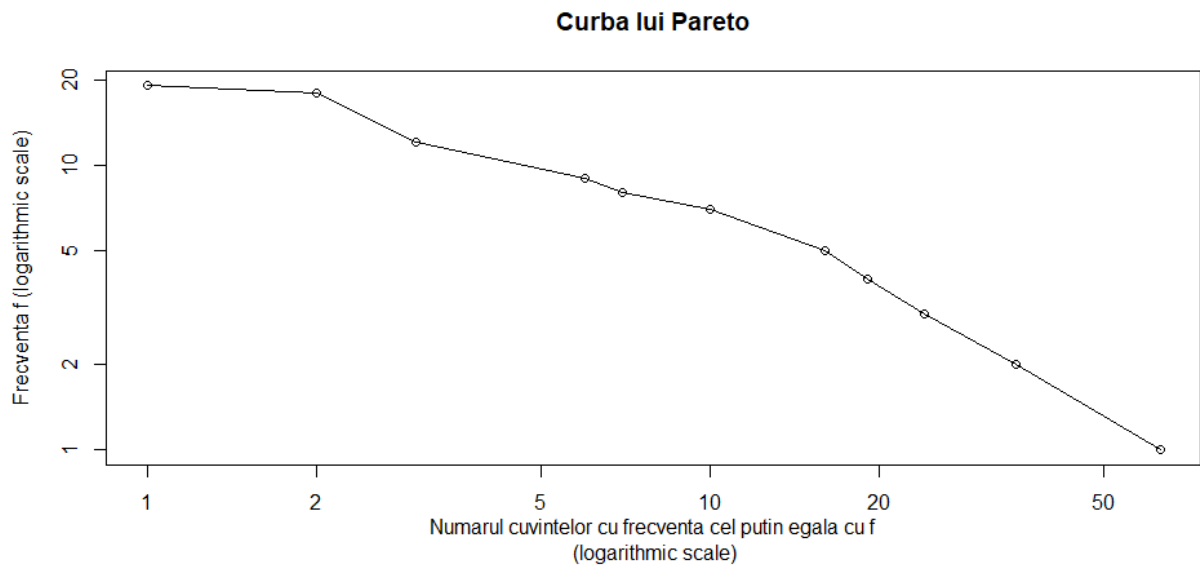
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
active	0.867	0.066	0.068
activitati	0.136	0.689	0.175
balanta	0.112	0.695	0.193
constructii	0.514	0.120	0.367
consum	0.052	0.699	0.248
energie	0.845	0.058	0.097
indici	0.601	0.387	0.012
investitii	0.756	0.011	0.233
lucrari	0.094	0.016	0.891
productie	0.045	0.716	0.240

Inertia

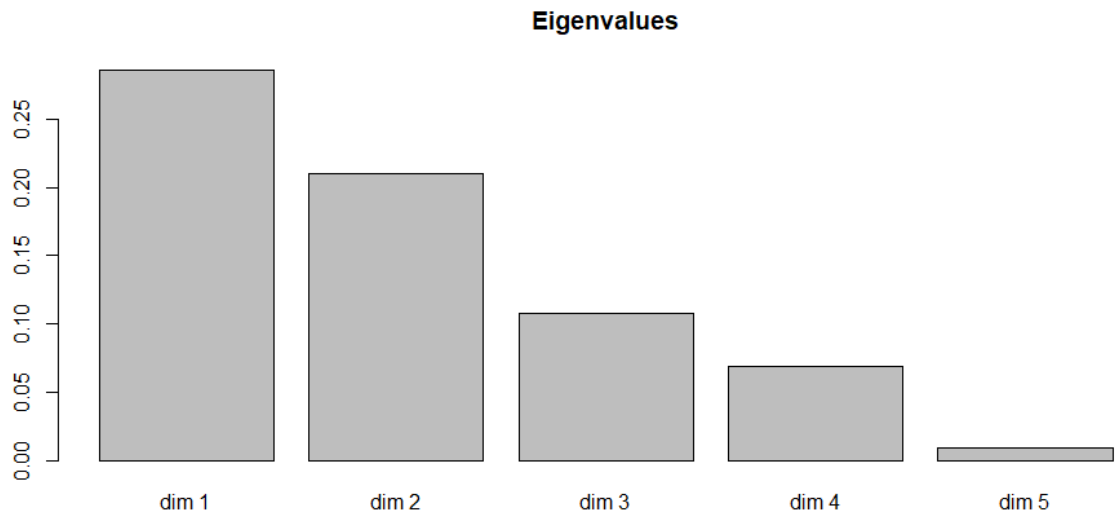
active	0.049
activitati	0.013
balanta	0.015
constructii	0.013
consum	0.015
energie	0.063
indici	0.067
investitii	0.011
lucrari	0.011
productie	0.036

Anexa 44 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Locuințelor

Figura A44.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul: Locuințe

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A44.2: Graficul valorilor proprii asociate pentru subdomeniul: Locuințe

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:14	_sub_1:31	Min. :1.000	N :13	RM_sub_1:17	RM_N :8	Loc_sub_1: 4
RM :17		1st Qu.:2.000	Reg: 2	ROM_sub_1:14	RM_Reg :2	R_sub_1 : 7
		Median :2.000	Jud: 5		RM_R :7	N_sub_1 :13
		Mean :2.613	Loc: 4		ROM_N :5	Jud_sub_1: 5
		3rd Qu.:3.000	R : 7		ROM_Reg:0	Reg_sub_1: 2
		Max. :7.000			ROM_Jud:5	
					ROM_Loc:4	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_Loc_sub_1:4	suprafata locuabila existenta sfarsit an : 2
RM_R_sub_1 :7	locuinte date exploatare : 2
ROM_N_sub_1 :5	suprafata totala locuinte date exploatare: 2
ROM_Jud_sub_1:5	locuinte existente sfarsit an : 1
RM_N_sub_1 :8	asigurarea populatia locuinte : 1
RM_Reg_sub_1 :2	balanta fond locuinte locuinte existente : 1
	(Other) :22

Indicator_variabile
locuinte existente sfarsit an forma proprietate : 1
asigurarea populatia locuinte medii : 1
balanta fond locuinte locuinte existente medii : 1
camere locuit sfarsit an forma proprietate medii: 1
balanta fond locuinte camere locuit medii : 1
structura locuinte numar camere procent : 1
(Other) :25

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	31.00	6
Occurrences	363.00	186
Words	63.00	11
Mean-length	11.71	31
NonEmpty.Docs	31.00	6
NonEmpty.Mean-length	11.71	31

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	80	26	8	22.04	85.40	39	7	20.97
2 RM_Reg	21	14	2	5.79	89.67	8	5	4.30
3 RM_R	74	26	7	20.39	90.28	36	7	19.35
4 ROM_N	79	24	5	21.76	134.93	40	9	21.51
5 ROM_Jud	67	19	5	18.46	114.44	45	9	24.19
6 ROM_Loc	42	19	4	11.57	89.67	18	5	9.68

MeanLength100 after
1 81.25
2 66.67
3 85.71
4 133.33
5 150.00
6 75.00

Index of the 10 most frequent words

Word	Frequency	N.Documents
1 locuinte	44	6
2 suprafata	24	6
3 medii	18	5
4 an	18	4
5 numar	17	4
6 terminate	14	3
7 locuit	11	3
8 camere	10	3
9 sfarsit	10	3
10 totala	10	3

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

DOCS	Terms										Sum	
	an	camere	fond	locuinte	locuit	medii	numar	sfarsit	suprafata	terminate		totala
RM_N	0	3	0	14	4	2	10	0	4	0	2	39
RM_Reg	0	0	0	2	0	1	1	0	2	0	2	8
RM_R	4	0	4	4	0	6	0	4	8	0	6	36
ROM_N	4	2	6	12	2	5	3	0	2	4	0	40
ROM_Jud	4	5	0	8	5	4	3	2	6	8	0	45
ROM_Loc	6	0	0	4	0	0	0	4	2	2	0	18
Sum	18	10	10	44	11	18	17	10	24	14	10	186

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	an	camere	fond	locuinte	locuit	medii	numar	sfarsit	suprafata	terminate	totala	Sum
RM_N	0.00	7.69	0.00	35.90	10.26	5.13	25.64	0.00	10.26	0.00	5.13	100
RM_Reg	0.00	0.00	0.00	25.00	0.00	12.50	12.50	0.00	25.00	0.00	25.00	100
RM_R	11.11	0.00	11.11	11.11	0.00	16.67	0.00	11.11	22.22	0.00	16.67	100
ROM_N	10.00	5.00	15.00	30.00	5.00	12.50	7.50	0.00	5.00	10.00	0.00	100
ROM_Jud	8.89	11.11	0.00	17.78	11.11	8.89	6.67	4.44	13.33	17.78	0.00	100
ROM_Loc	33.33	0.00	0.00	22.22	0.00	0.00	0.00	22.22	11.11	11.11	0.00	100
Av.-profile	9.68	5.38	5.38	23.66	5.91	9.68	9.14	5.38	12.90	7.53	5.38	100

Din analiza comparativă a *profilurilor de rând cu profil de rând mediu* indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”locuințe” (30,0%), ”fond”(15,0%), ”medii” (12,5%), ”an” (10,%) și ”terminate” (10,0%) .
- La nivel național în Republica Moldova: ”locuințe” (35,9%), ”număr”(25,6%), ”locuit” (10,3%) și ”camere” (7,7%).
- La nivelul regional din Republica Moldova: ponderi de 25,0% pentru ”locuințe”, ”suprafață” și ”totală”, respectiv ponderi de 12,5% pentru ”medii” și ”număr”.
- La nivelul județelor din România: ”terminate” (17,8%), ”suprafață” (13,3%), ”camere”(11,1%) și ”locuit” (11,1%).
- La nivelul localităților din România: ”an” (33,3%), ”sfârșit” (22,2%) și ”terminate” (11,1%).
- La nivel de raion în Republica Moldova: ”suprafață” (22,2%), ponderi de 16,7% pentru ”totală” și ”medii”, ponderi de 11,1% la ”an”, ”fond” și ”sfârșit”.

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”locuințe” este indicatorul dominant (23,7%), fiind urmat la mare distanță de obținerea informațiilor referitoare la ”suprafață” (12,9%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 5,4% din total sunt: ”camere”, ”fond”, ”sfârșit” și ”totală”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	an	camere	fond	locuinte	locuit	medii	numar	sfarsit	suprafata	terminate	totala	Av.-profile
RM_N	0.00	30	0	31.82	36.36	11.11	58.82	0	16.67	0.00	20	20.97
RM_Reg	0.00	0	0	4.55	0.00	5.56	5.88	0	8.33	0.00	20	4.30
RM_R	22.22	0	40	9.09	0.00	33.33	0.00	40	33.33	0.00	60	19.35
ROM_N	22.22	20	60	27.27	18.18	27.78	17.65	0	8.33	28.57	0	21.51
ROM_Jud	22.22	50	0	18.18	45.45	22.22	17.65	20	25.00	57.14	0	24.19
ROM_Loc	33.33	0	0	9.09	0.00	0.00	0.00	40	8.33	14.29	0	9.68
Sum	100.00	100	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100	100.00

Rezultatele obținute pentru calculul *profilului coloanei* indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest subdomeniu al statisticii, se regăsesc în proporții aproximativ asemănătoare, ponderi peste 50% regăsindu-se la: ”totală” 60,9% la nivelul de raion al Republicii Moldova, ”număr” în proporție de 58,8% la nivelul național al României și ”terminate” în proporție de 57,1% la nivelul județean.

Centroidul coloanei arată proporții apropiate între nivelul județean și cel național al României, 24,2%, respectiv 21,5%, procentul de 21,0% regăsindu-se la nivelul Republicii Moldova.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 126.65, df = 50, p-value = 1.395e-08

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms											
	an	camere	fond	locuinte	locuit	medii	numar	sfarsit	suprafata	terminate	totala	
RM_N	0.0	1.4	0.0	1.5	1.7	0.5	2.8	0.0	0.8	0.0	1.0	1.0
RM_Reg	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.3	1.4	0.0	1.9	0.0	4.7	
RM_R	1.1	0.0	2.1	0.5	0.0	1.7	0.0	2.1	1.7	0.0	3.1	
ROM_N	1.0	0.9	2.8	1.3	0.8	1.3	0.8	0.0	0.4	1.3	0.0	
ROM_Jud	0.9	2.1	0.0	0.8	1.9	0.9	0.7	0.8	1.0	2.4	0.0	
ROM_Loc	3.4	0.0	0.0	0.9	0.0	0.0	0.0	4.1	0.9	1.5	0.0	

Atracția reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili poate fi analizată prin calcularea și *analiza ratelor de asociere*, valorile calculate și prezentate în anexă, indicând atracția existentă în cazul în care depășesc valoare de 1. Ordinea descrescătoare a ratelor de asociere ce depășesc valoarea unitară 1, indică cele mai importante asocieri, acestea fiind:

- ✓ nivelul național al României cu: ”fond”, ”locuințe”, ”medii”, ”terminate” și ”an”.
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: număr”, ”locuit”, ”locuințe”, ”camere” și ”total”.
- ✓ nivelul regional al Republicii Moldova cu: ”totală”, ”suprafață”, ”număr”, ”medii” și ”locuințe”.
- ✓ nivelul județelor din România cu: ”terminate”, ”camere”, ”locuit” și suprafață”.

- ✓ nivelul localităților din România cu: "sfârșit", "an" și "terminate".
- ✓ nivelul de raion al Republicii Moldova cu: "fond" și "sfârșit", "medii", "suprafață", "totală" și "an",

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.286	41.954	41.954
dim 2	0.210	30.780	72.733
dim 3	0.107	15.786	88.519
dim 4	0.069	10.137	98.656
dim 5	0.009	1.344	100.000

Cramer's V 0.369 Inertia 0.681

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	-0.707	-0.309	-0.269	-0.196	0.055
RM_Reg	0.125	-0.963	-0.327	0.215	-0.384
RM_R	0.752	-0.490	0.046	0.101	0.090
ROM_N	-0.110	0.108	0.553	-0.186	-0.043
ROM_Jud	-0.219	0.432	-0.051	0.376	0.006
ROM_Loc	0.765	0.758	-0.465	-0.398	-0.047

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	36.739	9.543	14.073	11.703	6.975
RM_Reg	0.234	19.033	4.271	2.885	69.274
RM_R	38.274	22.190	0.375	2.850	16.956
ROM_N	0.908	1.198	61.235	10.796	4.357
ROM_Jud	4.043	21.537	0.597	49.536	0.093
ROM_Loc	19.801	26.498	19.449	22.230	2.345

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.705	0.134	0.102	0.054	0.004
RM_Reg	0.013	0.746	0.086	0.037	0.119
RM_R	0.684	0.291	0.003	0.012	0.010
ROM_N	0.033	0.032	0.836	0.095	0.005
ROM_Jud	0.126	0.493	0.007	0.374	0.000
ROM_Loc	0.381	0.374	0.141	0.103	0.001

Inertia

RM_N	0.149
RM_Reg	0.053
RM_R	0.160
ROM_N	0.079
ROM_Jud	0.092
ROM_Loc	0.149

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
an	0.653	0.576	-0.102	-0.259	-0.042
camere	-0.643	0.317	0.013	0.350	0.114
fond	0.439	-0.287	1.068	-0.272	0.104
locuinte	-0.283	-0.021	0.009	-0.236	-0.070
locuit	-0.705	0.226	-0.063	0.250	0.156
medii	0.187	-0.273	0.334	0.212	0.042
numar	-0.873	-0.312	-0.270	-0.264	0.035
sfarsit	1.053	0.422	-0.543	-0.167	0.190
suprafata	0.267	-0.251	-0.190	0.244	0.011
terminate	-0.088	0.843	0.190	0.399	-0.164

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
an	14.436	15.307	0.928	9.435	1.898
camere	7.772	2.571	0.009	9.522	7.624
fond	3.631	2.108	57.070	5.747	6.391
locuinte	6.635	0.051	0.020	19.161	12.696
locuit	10.276	1.447	0.215	5.352	15.724
medii	1.181	3.454	10.034	6.276	1.850
numar	24.402	4.257	6.221	9.215	1.200
sfarsit	20.864	4.575	14.737	2.161	21.172
suprafata	3.231	3.885	4.332	11.134	0.159
terminate	0.204	25.522	2.524	17.336	22.004

Square cosinus (by-row total=1)

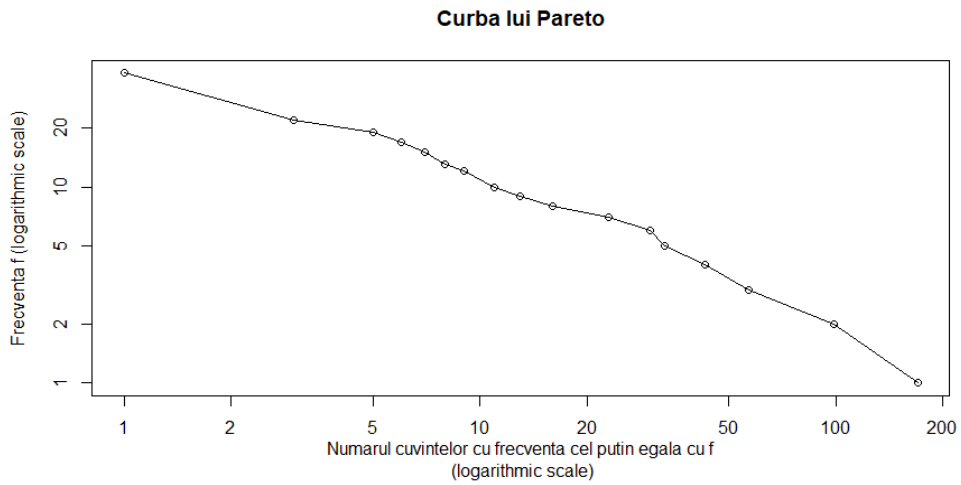
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
an	0.509	0.396	0.012	0.080	0.002
camere	0.637	0.155	0.000	0.188	0.020
fond	0.129	0.055	0.760	0.049	0.007
locuinte	0.566	0.003	0.001	0.395	0.035
locuit	0.778	0.080	0.006	0.098	0.038
medii	0.130	0.279	0.416	0.167	0.007
numar	0.759	0.097	0.073	0.069	0.001
sfarsit	0.674	0.108	0.179	0.017	0.022
suprafata	0.310	0.274	0.157	0.258	0.000
terminate	0.008	0.756	0.038	0.169	0.028

Inertia

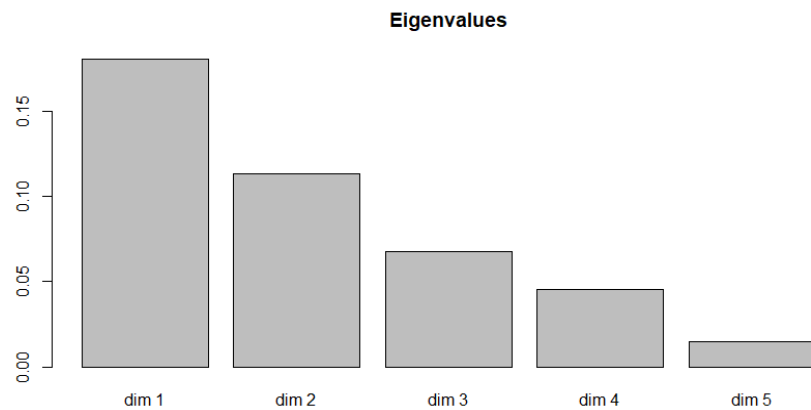
an	0.081
camere	0.035
fond	0.081
locuinte	0.033
locuit	0.038
medii	0.026
numar	0.092
sfarsit	0.088
suprafata	0.030
terminate	0.071

Anexa 45 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Transporturilor

Figura A45.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul:Transporturi

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A45.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din subdomeniul Transporturi

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom	Tara_Nivel_Dom
ROM:41	_sub_tr:65	Min. : 1.000	N :47	RM_sub_tr :24	RM_N :19	Jud_sub_tr: 8	ROM_Jud_sub_tr: 8
RM :24		1st Qu.: 2.000	Reg: 4	ROM_sub_tr:41	RM_Reg : 0	R_sub_tr : 5	RM_R_sub_tr : 5
		Median : 2.000	Jud: 8		RM_R : 5	N_sub_tr :47	RM_N_sub_tr :19
		Mean : 3.046	Loc: 1		ROM_N :28	Reg_sub_tr: 4	ROM_N_sub_tr :28
		3rd Qu.: 4.000	R : 5		ROM_Reg: 4	Loc_sub_tr: 1	ROM_Reg_sub_tr: 4
		Max. :10.000			ROM_Jud: 8		ROM_Loc_sub_tr: 1
					ROM_Loc: 1		

	Indicator
lungimea drumurilor publice	: 2
pasageri transportati transport interurban international pasageri:	2
marfuri transport	: 2
marfuri transport transport rutier	: 2
parcursul marfuri transport	: 2
parcursul marfuri transport rutier	: 2
(Other)	:53

	Indicator_variabile
lungimea drumurilor publice categorie drumuri publice tip acoperamant modernizate imbracaminti usoare	: 1
lungimea cai ferate exploatare categorie linii cale ferata	: 1
lungimea drumurilor publice categorie drumuri publice tip imbracaminte	: 1
lungimea liniilor cale ferata exploatare folosinta generala total	: 1
lungimea liniilor troleibuze exploatare total	: 1
lungimea cai navigabile interioare cai navigabile interioare	: 1
(Other)	:59

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	65.00	6.0
Occurrences	1026.00	477.0
Words	170.00	15.0
Mean-length	15.78	79.5
NonEmpty.Docs	65.00	6.0
NonEmpty.Mean-length	15.78	79.5

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	223	53	19	21.73	74.36	112	13	23.48
2 RM_R	60	20	5	5.85	76.02	32	9	6.71
3 ROM_N	514	116	28	50.10	116.30	224	14	46.96
4 ROM_Reg	70	28	4	6.82	110.87	34	7	7.13
5 ROM_Jud	141	47	8	13.74	111.66	60	12	12.58
6 ROM_Loc	18	7	1	1.75	114.04	15	6	3.14

	MeanLength100 after
1	80.33
2	87.21
3	109.01
4	115.83
5	102.20
6	204.40

Index of the 10 most frequent words

	Word	Frequency	N.Documents
1	transport	115	6
2	marfuri	57	5
3	an	42	3
4	pasageri	36	6
5	sfarsit	34	3
6	tip	27	5
7	categorie	23	4
8	parcursul	22	4
9	vehicule	22	4
10	lungimea	19	4

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms												
	an	categorie	inventar	lungimea	marfuri	nave	parcursul	pasageri	public	rutier	sfarsit	tip	transport
RM_N	20	3	8	6	9	3	6	8	6	0	12	0	24
RM_R	0	1	0	2	4	0	4	4	0	4	0	1	8
ROM_N	18	13	6	5	34	13	10	13	0	8	18	15	59
ROM_Reg	0	0	0	0	7	0	2	4	0	2	0	6	11
ROM_Jud	4	6	0	6	3	0	0	4	6	1	4	4	10
ROM_Loc	0	0	2	0	0	0	0	3	3	0	0	1	3
Sum	42	23	16	19	57	16	22	36	15	15	34	27	115

Docs	Terms		
	transportati	vehicule	Sum
RM_N	6	1	112
RM_R	4	0	32
ROM_N	4	8	224
ROM_Reg	2	0	34
ROM_Jud	2	10	60
ROM_Loc	0	3	15
Sum	18	22	477

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	an	categorie	inventar	lungimea	marfuri	nave	parcursul	pasageri	public	rutier	sfarsit	tip	transport
RM_N	17.86	2.68	7.14	5.36	8.04	2.68	5.36	7.14	5.36	0.00	10.71	0.00	21.43
RM_R	0.00	3.12	0.00	6.25	12.50	0.00	12.50	12.50	0.00	12.50	0.00	3.12	25.00
ROM_N	8.04	5.80	2.68	2.23	15.18	5.80	4.46	5.80	0.00	3.57	8.04	6.70	26.34
ROM_Reg	0.00	0.00	0.00	0.00	20.59	0.00	5.88	11.76	0.00	5.88	0.00	17.65	32.35
ROM_Jud	6.67	10.00	0.00	10.00	5.00	0.00	0.00	6.67	10.00	1.67	6.67	6.67	16.67
ROM_Loc	0.00	0.00	13.33	0.00	0.00	0.00	0.00	20.00	20.00	0.00	0.00	6.67	20.00
Av.-profile	8.81	4.82	3.35	3.98	11.95	3.35	4.61	7.55	3.14	3.14	7.13	5.66	24.11

	transportati	vehicule	Sum
RM_N	5.36	0.89	100
RM_R	12.50	0.00	100
ROM_N	1.79	3.57	100
ROM_Reg	5.88	0.00	100
ROM_Jud	3.33	16.67	100
ROM_Loc	0.00	20.00	100
Av.-profile	3.77	4.61	100

Compararea *profilurilor de rând cu profil de rând mediu* indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare, dintre care cele mai importante sunt:

- La nivel național în România: ”transport” (26,3%), ”mărfuri”(15,2%),”sfârșit” (8,1%), ”tip” (6,7%), ponderi de 5,8% pentru: ”categorie”, ”nave” și ”rutier” (3,6%).
- La nivel național în Republica Moldova: ”an” (17,9%), ”sfârșit”(10,7%), ”inventar” (7,1%), și ponderi de 5,4% pentru: ”lungimea”, ”parcursul”, ”public” și ”transportați”.
- La nivel regional în România: ”transport” (32,34%), ”mărfuri” (20,6%), ”tip” (17,7%), ”pasageri” (11,8%) și ponderi de 5,9% pentru: ”parcurs”, ”transportați” și ”rutier”.
- La nivelul de raion din Republica Moldova: ”transport” (25,0%), ponderi egale cu 12,5% pentru ”mărfuri”, ” parcurs”, ”pasageri”, ”transportați” și ”rutier” și ”lungimea” (19,2%).
- La nivelul județelor din România: ”vehicule” (16,7%), cu câte 10% pentru ”categorie”, ”lungimea” și ”public” și ”tip” (6,7%).
- La nivelul localităților din România: cu ponderi de 20%: ”pasageri”, ”public” și ”vehicule”, ”inventar” (13,3%) și ”tip” (6,7%).

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”transport” este indicatorul dominant (24,1%), în timp ce cele mai puțin întâlnite, cu ponderi de 3,1% din total sunt: ”public” și ”rutier”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	an	categoria	inventar	lungimea	marfuri	nave	parcursul	pasageri	public	rutier	sfarsit	tip	transport
RM_N	47.62	13.04	50.0	31.58	15.79	18.75	27.27	22.22	40	0.00	35.29	0.00	20.87
RM_R	0.00	4.35	0.0	10.53	7.02	0.00	18.18	11.11	0	26.67	0.00	3.70	6.96
ROM_N	42.86	56.52	37.5	26.32	59.65	81.25	45.45	36.11	0	53.33	52.94	55.56	51.30
ROM_Reg	0.00	0.00	0.0	0.00	12.28	0.00	9.09	11.11	0	13.33	0.00	22.22	9.57
ROM_Jud	9.52	26.09	0.0	31.58	5.26	0.00	0.00	11.11	40	6.67	11.76	14.81	8.70
ROM_Loc	0.00	0.00	12.5	0.00	0.00	0.00	0.00	8.33	20	0.00	0.00	3.70	2.61
Sum	100.00	100.00	100.0	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00

	transportati	vehicule	Av.-profile
RM_N	33.33	4.55	23.48
RM_R	22.22	0.00	6.71
ROM_N	22.22	36.36	46.96
ROM_Reg	11.11	0.00	7.13
ROM_Jud	11.11	45.45	12.58
ROM_Loc	0.00	13.64	3.14
Sum	100.00	100.00	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții de peste 50% astfel: la nivelul României ”nave” (81,3%), ”mărfuri” (59,7%), ”rutier” (53,3%) și ”transport” (51,3%), în timp ce la nivelul național al Republicii Moldova, doar ”inventar” cu 50%.

Profilul mediu al coloanei indică o proporție neegală în fiecare țară pe nivelurile de diseminare, detașându-se nivelul național al României cu 47%, urmat de nivelul național al României (23,5%), nivelul județean cu 12,6%, regionalul României cu 7,1%, nivelul raional cu 6,7% și 3,1% pentru nivelul de localitate a României.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 200.78, df = 70, p-value = 1.461e-14

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

	Terms												
Docs	an	categoria	inventar	lungimea	marfuri	nave	parcursul	pasageri	public	rutier	sfarsit	tip	transport
RM_N	2.0	0.6	2.1	1.3	0.7	0.8	1.2	0.9	1.7	0.0	1.5	0.0	0.9
RM_R	0.0	0.6	0.0	1.6	1.0	0.0	2.7	1.7	0.0	4.0	0.0	0.6	1.0
ROM_N	0.9	1.2	0.8	0.6	1.3	1.7	1.0	0.8	0.0	1.1	1.1	1.2	1.1
ROM_Reg	0.0	0.0	0.0	0.0	1.7	0.0	1.3	1.6	0.0	1.9	0.0	3.1	1.3
ROM_Jud	0.8	2.1	0.0	2.5	0.4	0.0	0.0	0.9	3.2	0.5	0.9	1.2	0.7
ROM_Loc	0.0	0.0	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6	6.4	0.0	0.0	1.2	0.8

	Terms	
Docs	transportati	vehicule
RM_N	1.4	0.2
RM_R	3.3	0.0
ROM_N	0.5	0.8
ROM_Reg	1.6	0.0
ROM_Jud	0.9	3.6
ROM_Loc	0.0	4.3

Asocierea dintre document și cuvânt măsurată prin raportul numărului observat cu numărul estimat pentru fiecare rând și coloană indică următoarele mari *asocieri*, prezentate în ordinea descrescătoare a ratelor înregistrate :

- ✓ nivelul național al României cu: "nave", "mărfuri", "categorie", "tip", "transport", "rutier", "sfârșit" și "parcurs".
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: "inventar", "an", "public", "sfârșit", "transportați", "lungimea" și "parcursul".
- ✓ nivelul regional din România cu: "tip", "rutier", "mărfuri", "pasageri", "transportați", "transport" și "parcurs".
- ✓ nivelul de raion din Republica Moldova cu: "rutier", "transportați", "parcurs", "pasageri", "lungimea", "transport" și "mărfuri".
- ✓ nivelul județean al României cu: "vehicule", "public", "lungimea", "categorie" și "tip".
- ✓ nivelul localităților din România cu: "public", "vehicule", "inventar", "pasageri" și "tip".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.180	42.866	42.866
dim 2	0.113	26.846	69.712
dim 3	0.068	16.079	85.791
dim 4	0.045	10.772	96.563
dim 5	0.014	3.437	100.000

Cramer's V 0.29   Inertia 0.421

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.180	-0.503	0.193	-0.013	-0.064
RM_R	-0.496	0.361	0.697	0.295	0.182
ROM_N	-0.211	-0.014	-0.210	-0.014	0.057
ROM_Reg	-0.562	0.524	0.156	-0.302	-0.306
ROM_Jud	0.740	0.386	-0.106	0.298	-0.083
ROM_Loc	1.182	0.457	0.278	-0.831	0.265

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	4.224	52.533	12.982	0.087	6.694
RM_R	9.147	7.723	48.182	12.870	15.370
ROM_N	11.620	0.076	30.603	0.204	10.538
ROM_Reg	12.479	17.288	2.549	14.338	46.218
ROM_Jud	38.177	16.557	2.105	24.652	5.931
ROM_Loc	24.353	5.824	3.579	47.850	15.250

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.099	0.773	0.114	0.001	0.013
RM_R	0.250	0.132	0.495	0.089	0.034
ROM_N	0.483	0.002	0.477	0.002	0.035
ROM_Reg	0.395	0.343	0.030	0.114	0.117
ROM_Jud	0.682	0.185	0.014	0.111	0.008
ROM_Loc	0.572	0.086	0.032	0.282	0.029

Inertia

RM_N	0.077
RM_R	0.066
ROM_N	0.043
ROM_Reg	0.057
ROM_Jud	0.101
ROM_Loc	0.077

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
an	0.155	-0.620	-0.031	0.076	-0.117
categorie	0.178	0.128	-0.349	0.380	0.085
inventar	0.373	-0.593	0.202	-0.543	0.186
lungimea	0.430	-0.008	0.175	0.551	-0.101
marfuri	-0.382	0.067	-0.124	-0.052	-0.044
nave	-0.325	-0.313	-0.516	-0.065	0.285
parcursul	-0.443	-0.090	0.377	0.076	0.113
pasageri	0.063	0.186	0.281	-0.211	0.045
public	1.423	0.133	0.347	-0.245	-0.048
rutier	-0.637	0.549	0.337	0.238	0.271

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
an	1.168	29.975	0.124	1.124	8.279
categorie	0.846	0.700	8.702	15.375	2.396
inventar	2.592	10.433	2.031	21.795	8.015
lungimea	4.087	0.002	1.808	26.701	2.834
marfuri	9.689	0.471	2.721	0.719	1.627
nave	1.959	2.910	13.221	0.312	18.801
parcursul	5.017	0.327	9.710	0.593	4.100
pasageri	0.168	2.316	8.830	7.379	1.050
public	35.296	0.491	5.599	4.148	0.497
rutier	7.071	8.381	5.264	3.943	15.959

Square cosinus (by-row total=1)

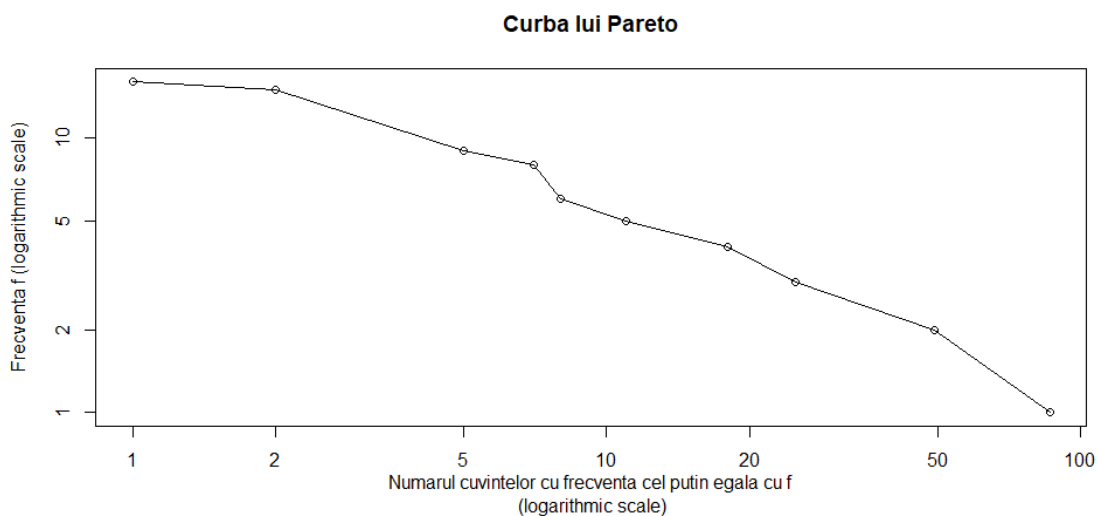
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
an	0.056	0.897	0.002	0.013	0.032
categorie	0.098	0.051	0.379	0.449	0.022
inventar	0.162	0.408	0.048	0.342	0.040
lungimea	0.349	0.000	0.058	0.573	0.019
marfuri	0.856	0.026	0.090	0.016	0.012
nave	0.190	0.177	0.480	0.008	0.146
parcursul	0.537	0.022	0.390	0.016	0.035
pasageri	0.024	0.211	0.482	0.270	0.012
public	0.910	0.008	0.054	0.027	0.001
rutier	0.427	0.317	0.119	0.060	0.077

Inertia

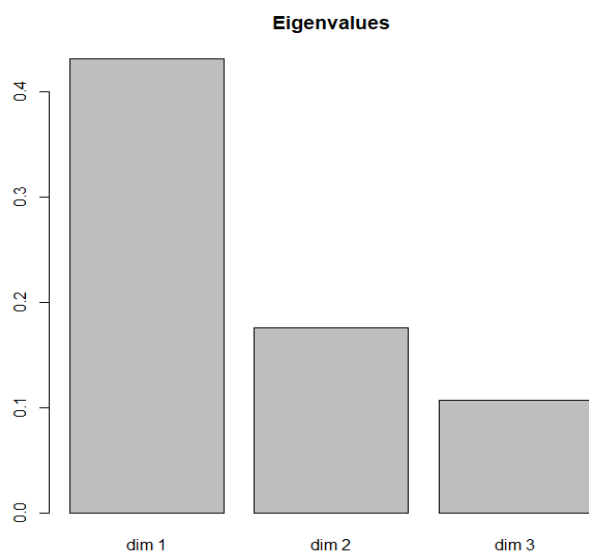
an	0.038
categorie	0.016
inventar	0.029
lungimea	0.021
marfuri	0.020
nave	0.019
parcursul	0.017
pasageri	0.012
public	0.070
rutier	0.030

Anexa 46 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Poștei și Telecomunicațiilor

Figura A46.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul: Poștă și Telecomunicații

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A46.2: Graficul valorilor proprii asociate pentru subdomeniul Poștă și Telecomunicații

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:15	_sub_pt:41	Min. :1.000	N :23	RM_sub_pt :26	RM_N :21	N_sub_pt :23
RM :26		1st Qu.:1.000	Reg: 0	ROM_sub_pt:15	RM_Reg : 0	Jud_sub_pt:13
		Median :2.000	Jud:13		RM_R : 5	R_sub_pt : 5
		Mean :1.854	Loc: 0		ROM_N : 2	
		3rd Qu.:2.000	R : 5		ROM_Reg: 0	
		Max. :3.000			ROM_Jud:13	
					ROM_Loc: 0	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_N_sub_pt : 2	unitati posta : 2
ROM_Jud_sub_pt:13	posturi telefonie : 2
RM_N_sub_pt :21	statii radiodifuziune : 2
RM_R_sub_pt : 5	statii televiziune : 2
	persoane juridice dispun calculatoare personale: 2
	persoane juridice dispun pagina web : 2
	(Other) :29

	Indicator_variabile
unitati posta tip unitati posta	: 1
unitati posta total	: 1
numar sectoarelor distributie postala total	: 1
numar cutii postale total	: 1
numar postasi total	: 1
volum activitati posta categorii prestatii posta:	1
(Other)	:35

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	41.00	4.0
Occurrences	411.00	246.0
Words	86.00	23.0
Mean-length	10.02	61.5
NonEmpty.Docs	41.00	4.0
NonEmpty.Mean-length	10.02	61.5

Statistics for the documents

DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences	DistinctWords	PctLength
	before	before	before	before	before	after	after	after
1 RM_N	230	68	21	55.96	109.26	130	22	52.85
2 RM_R	54	18	5	13.14	107.74	37	9	15.04
3 ROM_N	18	11	2	4.38	89.78	15	8	6.10
4 ROM_Jud	109	33	13	26.52	83.64	64	13	26.02

	MeanLength100
	after
1	103.17
2	123.33
3	125.00
4	82.05

Index of the 10 most frequent words

word	Frequency	N.Documents
1 telefonie	40	4
2 numar	17	2
3 total	16	3
4 juridice	16	2
5 persoane	16	2
6 unitati	11	3
7 centrale	11	2
8 activitati	10	3
9 tip	10	3
10 capacitate	8	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms											
	acces	activitati	capacitate	centrale	dispun	economice	fixa	internet	juridice	medii	mii	numar
RM_N	5	6	2	4	4	5	4	4	8	4	8	16
RM_R	2	0	0	0	4	0	0	2	8	0	0	0
ROM_N	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
ROM_Jud	0	3	6	7	0	0	0	0	0	2	0	0
Sum	7	10	8	11	8	5	5	6	16	6	8	17

Docs	Terms											
	persoane	personale	posta	posturi	public	statii	telefonie	televiziune	tip	total	unitati	Sum
RM_N	8	4	0	2	4	4	20	2	5	7	4	130
RM_R	8	4	0	2	0	0	2	0	0	5	0	37
ROM_N	0	0	3	0	1	0	4	0	1	0	3	15
ROM_Jud	0	0	5	3	2	4	14	6	4	4	4	64
Sum	16	8	8	7	7	8	40	8	10	16	11	246

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	acces	activitati	capacitate	centrale	dispun	economice	fixa	internet	juridice	medii	mii	numar
RM_N	3.85	4.62	1.54	3.08	3.08	3.85	3.08	3.08	6.15	3.08	6.15	12.31
RM_R	5.41	0.00	0.00	0.00	10.81	0.00	0.00	5.41	21.62	0.00	0.00	0.00
ROM_N	0.00	6.67	0.00	0.00	0.00	0.00	6.67	0.00	0.00	0.00	0.00	6.67
ROM_Jud	0.00	4.69	9.38	10.94	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.12	0.00	0.00
Av.-profile	2.85	4.07	3.25	4.47	3.25	2.03	2.03	2.44	6.50	2.44	3.25	6.91

	persoane	personale	posta	posturi	public	statii	telefonie	televiziune	tip	total	unitati	Sum
RM_N	6.15	3.08	0.00	1.54	3.08	3.08	15.38	1.54	3.85	5.38	3.08	100
RM_R	21.62	10.81	0.00	5.41	0.00	0.00	5.41	0.00	0.00	13.51	0.00	100
ROM_N	0.00	0.00	20.00	0.00	6.67	0.00	26.67	0.00	6.67	0.00	20.00	100
ROM_Jud	0.00	0.00	7.81	4.69	3.12	6.25	21.88	9.38	6.25	6.25	6.25	100
Av.-profile	6.50	3.25	3.25	2.85	2.85	3.25	16.26	3.25	4.07	6.50	4.47	100

Analiza *profilurilor de rând comparativ cu profil de rând mediu* indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în Republica Moldova: "număr" (12,3%), "mii" (6,2 %), "activități" (4,6%), "economice" (3,9%) și cu ponderi de 3,1% : "fixă", "internet", "medii" și "public".
- La nivel național în România: "telefonie" (26,7%), "poștă" (20,0%), "unități" (20,%), iar cu ponderi de 6,7%: "activități", "fixă", "număr", "public" și "tip".
- La nivelul județelor din România: "telefonie" (21,9%), "centrale"(10,9%), "capacitate" (9,4%), "televiziune" (9,4%), "poștă" (7,8%), cu câte 6,3%: "stații", "tip" și "mii", "activități"(4,7%), "poștă" (4,7%), "public" (3,1%) și "medii" (3,1%).
- La nivelul raioanelor din Republica Moldova: "juridice" (21,6%), "persoane" (21,6%), "total" (13,5%), "personale" (10,8%), "dispun" (10,8%), iar cu ponderi de 5,4%: "acces", "internet" și "posturi".

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, "telefonie" este indicatorul dominant (16,3%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 2,0% din total sunt: "fixă" și "economice".

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	acces	activitati	capacitate	centrale	dispun	economice	fixa	internet	juridice	medii	mii	numar
RM_N	71.43	60	25	36.36	50	100	80	66.67	50	66.67	100	94.12
RM_R	28.57	0	0	0.00	50	0	0	33.33	50	0.00	0	0.00
ROM_N	0.00	10	0	0.00	0	0	20	0.00	0	0.00	0	5.88
ROM_Jud	0.00	30	75	63.64	0	0	0	0.00	0	33.33	0	0.00
Sum	100.00	100	100	100.00	100	100	100	100.00	100	100.00	100	100.00

	persoane	personale	posta	posturi	public	statii	telefonie	televiziune	tip	total	unitati	Av.-profile
RM_N	50	50	0.0	28.57	57.14	50	50	25	50	43.75	36.36	52.85
RM_R	50	50	0.0	28.57	0.00	0	5	0	0	31.25	0.00	15.04
ROM_N	0	0	37.5	0.00	14.29	0	10	0	10	0.00	27.27	6.10
ROM_Jud	0	0	62.5	42.86	28.57	50	35	75	40	25.00	36.36	26.02
Sum	100	100	100.0	100.00	100.00	100	100	100	100	100.00	100.00	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice ale indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții covârșitoare astfel: la nivelul național al Republicii Moldova cele mai mari ponderi sunt: 100% pentru ”economice”, 94,1% pentru ”număr”, 80,0% pentru ”fixă” și 71,4% pentru ”acces”, la nivelul național al României: ”întreprindere” în proporție de 82,9%, la nivelul județean al României: ”capacitate”(75,0%) și ”centrale” (63,6%).

Profilul mediu al coloanei arată proporții neegale în fiecare țară pe nivelurile de diseminare, detașându-se nivelul național al Republicii Moldova cu 52,9%, urmat de nivelul județean al României cu 26,1%, cel de raion de la nivelul Republicii Moldova cu 15,0% și 6,1% pentru naționalul României. Faptul că ponderea județelor este mai mare decât cea de la nivel național constituie un aspect pozitiv, însumarea indicatorilor de la nivelul județean oferind informațiile la nivel național, dar totuși în acest caz suma acestor procente se situează sub procentul național al Republicii Moldova.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 175.72, df = 66, p-value = 6.559e-12

Tabloul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms											
	acces	activitati	capacitate	centrale	dispun	economice	fixa	internet	juridice	medii	mii	numar
RM_N	1.4	1.1	0.5	0.7	0.9	1.9	1.5	1.3	0.9	1.3	1.9	1.8
RM_R	1.9	0.0	0.0	0.0	3.3	0.0	0.0	2.2	3.3	0.0	0.0	0.0
ROM_N	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
ROM_Jud	0.0	1.2	2.9	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.3	0.0	0.0

Docs	Terms										
	persoane	personale	posta	posturi	public	statii	telefonie	televiziune	tip	total	unitati
RM_N	0.9	0.9	0.0	0.5	1.1	0.9	0.9	0.5	0.9	0.8	0.7
RM_R	3.3	3.3	0.0	1.9	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	2.1	0.0
ROM_N	0.0	0.0	6.2	0.0	2.3	0.0	1.6	0.0	1.6	0.0	4.5
ROM_Jud	0.0	0.0	2.4	1.6	1.1	1.9	1.3	2.9	1.5	1.0	1.4

Calcularea ratelor de asociere și analiza acestora indică o "atracție" reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, peste 1 a acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri, prezentate în ordinea descrescătoare a valorilor sunt:

- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: "economice", "mii", "număr", "fixă", "acces", "internet", "medii", "activități" și "public".
- ✓ nivelul național din România cu: "poștă", "unități", "fixă", "public", "telefonie", "activități", "număr" și "tip".
- ✓ nivelul județean din România cu: "capacitate", "televiziune", "centrale", "poștă", "stații", "posturi", "tip", "unități", "telefonie", "medii", "activități", "public" și "total".
- ✓ nivelul raioanelor din Republica Moldova cu: "juridice", "personale", "dispun", "persoane", "internet", "total", "acces" și "posturi".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues			
	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.431	60.342	60.342
dim 2	0.176	24.649	84.991
dim 3	0.107	15.009	100.000

Cramer's V 0.488 Inertia 0.714

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates			
	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	-0.161	0.360	0.101
RM_R	-1.169	-0.616	-0.187
ROM_N	0.855	0.220	-1.200
ROM_Jud	0.802	-0.427	0.184

Contributions (by column total=100)			
	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	3.170	38.950	5.034
RM_R	47.670	32.400	4.889
ROM_N	10.353	1.676	81.874
ROM_Jud	38.807	26.973	8.203

Square cosinus (by row total=1)			
	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.156	0.783	0.062
RM_R	0.767	0.213	0.020
ROM_N	0.330	0.022	0.649
ROM_Jud	0.748	0.212	0.039

Inertia	
RM_N	0.088
RM_R	0.268
ROM_N	0.135
ROM_Jud	0.224

WORDS

Coordinates
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
acces	-0.684	0.194	0.058
activitati	0.350	0.262	-0.013
capacitate	0.855	-0.549	0.498
centrale	0.688	-0.336	0.470
dispun	-1.013	-0.305	-0.131
economice	-0.245	0.859	0.309
fixa	0.065	0.792	-0.486
internet	-0.757	0.083	0.016
juridice	-1.013	-0.305	-0.131
medii	0.244	0.233	0.393

Contributions (by-column total=100)
Only the first 10 elements are shown

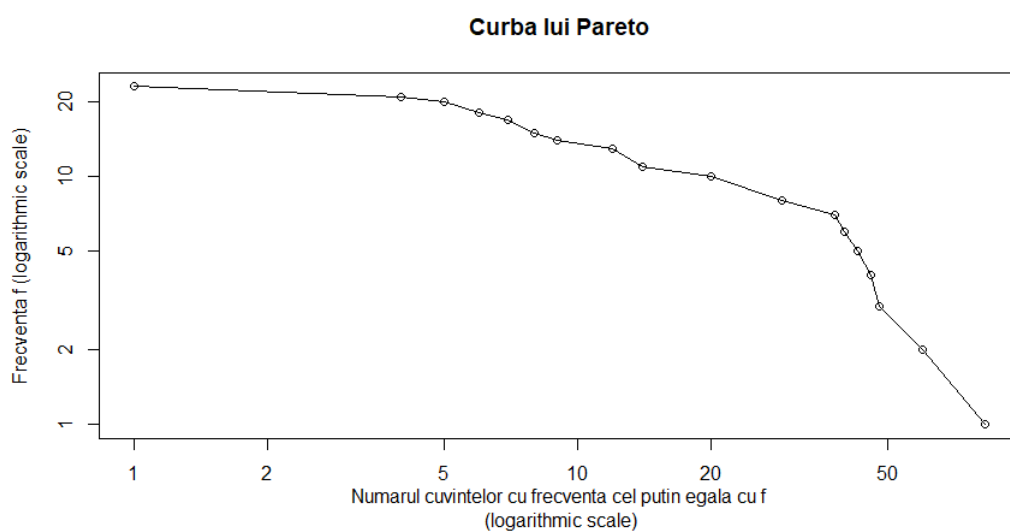
	Dim 1	Dim 2	Dim 3
acces	3.085	0.608	0.088
activitati	1.154	1.586	0.006
capacitate	5.513	5.568	7.532
centrale	4.913	2.863	9.196
dispun	7.736	1.714	0.519
economice	0.283	8.509	1.806
fixa	0.020	7.235	4.477
internet	3.240	0.096	0.006
juridice	15.473	3.427	1.037
medii	0.336	0.752	3.513

Square cosinus (by-row total=1)
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
acces	0.920	0.074	0.007
activitati	0.640	0.359	0.001
capacitate	0.571	0.235	0.194
centrale	0.587	0.140	0.273
dispun	0.903	0.082	0.015
economice	0.067	0.826	0.107
fixa	0.005	0.723	0.272
internet	0.988	0.012	0.000
juridice	0.903	0.082	0.015
medii	0.222	0.202	0.576

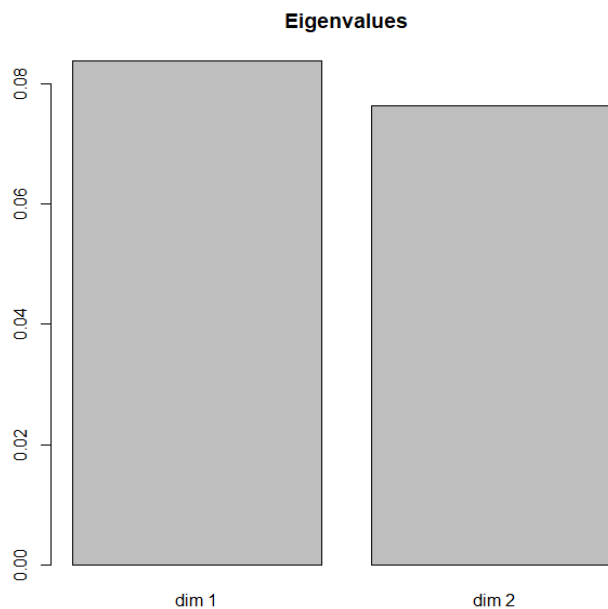
Inertia	
acces	0.014
activitati	0.008
capacitate	0.042
centrale	0.036
dispun	0.037
economice	0.018
fixa	0.018
internet	0.014
juridice	0.074
medii	0.007

Anexa 47 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Comerțului interior și serviciilor de piață

Figura A47.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici specifici comerțului interior și serviciilor

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A47.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din statistica comerțului interior și serviciilor de piață

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom	Tara_Nivel_Dom
RM :27	_sub_int :27	Min. :1.000	N :39	RM_sub_int :16	RM_N :21	N_sub_int :22	RM_N_sub_int :11
ROM:18	_sub_serv:18	1st Qu.:2.000	Reg: 0	RM_sub_serv :11	RM_Reg : 0	R_sub_int : 5	RM_R_sub_int : 5
		Median :3.000	Jud: 0	ROM_sub_int :11	RM_R : 6	N_sub_serv:17	ROM_N_sub_int :11
		Mean :2.911	Loc: 0	ROM_sub_serv: 7	ROM_N :18	R_sub_serv: 1	ROM_N_sub_serv: 7
		3rd Qu.:4.000	R : 6		ROM_Reg: 0		ROM_N_sub_serv :10
		Max. :7.000			ROM_Jud: 0		RM_R_sub_serv : 1
					ROM_Loc: 0		

Indicator

cifra afaceri comert amanunt exceptia comert autovehicule motociclete	: 2
vanzari amanunt	: 2
valoare vanzari marfuri amanunt	: 2
volum serviciu plata prestate populatia	: 2
cifra afaceri comert amanunt intreprinderi activitati principala comert:	1
cifra afaceri intreprinderi activitati principala comert ridicata	: 1
(Other)	:35

Indicator_variabile

cifra afaceri comert amanunt intreprinderi activitati principala comert	
procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri intreprinderi activitati principala comert ridicata	
procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri comert ridicata amanunt intretinerea repararea autovehicule	
motocicletelor procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri comert amanunt exceptia comert autovehicule motociclete	
procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri comert ridicata exceptia comert autovehicule motociclete	
procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri comert ridicata amanunt autovehicule motocicletelor intretinerea	
repararea acestora procent perioada anterior procent	
perioada corespunzatoare grupa marfuri	: 1
(Other)	:39

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	45.00	3.00
Occurrences	913.00	556.00
Words	83.00	19.00
Mean-length	20.29	185.33
NonEmpty.Docs	45.00	3.00
NonEmpty.Mean-length	20.29	185.33

Statistics for the documents

	DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences	DistinctWords	PctLength
		before	before	before	before	before	after	after	after
1	RM_N	412	55	21	45.13	96.70	267	19	48.02
2	RM_R	79	27	6	8.65	64.90	36	10	6.47
3	ROM_N	422	60	18	46.22	115.55	253	19	45.50

	MeanLength100
	after
1	102.90
2	48.56
3	113.76

Index of the 10 most frequent words

	Word	Frequency	N.Documents
1	comert	56	3
2	amanunt	50	3
3	servicii	46	3
4	afaceri	42	3
5	cifra	42	3
6	procent	37	2
7	prestate	34	3
8	populatia	28	3
9	indici	26	2
10	ridicata	24	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	activitati	afaceri	amanunt	autovehicule	cifra	comert	corespunzatoare	indici	intreprinderi
RM_N	4	22	18	12	22	21	12	4	12
RM_R	0	2	10	2	2	8	0	0	0
ROM_N	13	18	22	6	18	27	5	22	11
Sum	17	42	50	20	42	56	17	26	23

Docs	luna	piata	populatia	prestate	procent	ridicata	serie	servicii	vanzari	volum	Sum
RM_N	10	12	16	20	27	12	6	23	6	8	267
RM_R	0	0	2	2	0	0	0	2	4	2	36
ROM_N	10	8	10	12	10	12	16	21	6	6	253
Sum	20	20	28	34	37	24	22	46	16	16	556

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	activitati	afaceri	amanunt	autovehicule	cifra	comert	corespunzatoare	indici	intreprinderi	luna	piata
RM_N	1.50	8.24	6.74	4.49	8.24	7.87	4.49	1.50	4.49	3.75	4.49
RM_R	0.00	5.56	27.78	5.56	5.56	22.22	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ROM_N	5.14	7.11	8.70	2.37	7.11	10.67	1.98	8.70	4.35	3.95	3.16
Av.-profile	3.06	7.55	8.99	3.60	7.55	10.07	3.06	4.68	4.14	3.60	3.60
	populatia	prestate	procent	ridicata	serie	servicii	vanzari	volum	Sum		
RM_N	5.99	7.49	10.11	4.49	2.25	8.61	2.25	3.00	100		
RM_R	5.56	5.56	0.00	0.00	0.00	5.56	11.11	5.56	100		
ROM_N	3.95	4.74	3.95	4.74	6.32	8.30	2.37	2.37	100		
Av.-profile	5.04	6.12	6.65	4.32	3.96	8.27	2.88	2.88	100		

Compararea profilurile de rând cu centroidul (profil de rând mediu) indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

➤ La nivel național în România: ”comerț”(10,7%), ”indici” (8,7%), ”servicii” (8,3%),”serie”(6,3%),”activități” (5,1%), ”ridicata” (4,7%), ”întreprinderi” (4,4%) și ”lună” (4,0%).

➤ La nivel național în Republica Moldova: ”procent” (10,1%), ”servicii” (8,6%), ”cifra” și ”afaceri” câte 8,2%, ”prestate” (7,5%), ”populația”(6,0%), ponderi de 4,5% pentru: ”autovehicule”, ”întreprinderi”, ”piață”, ”ridicata” și ”corespunzătoare”, ”lună” (3,8%) și ”volum” (3,0%).

➤ La nivelul raioanelor din Republica Moldova: ”amănunt” (27,8%), ”comerț” (22,2%), ”vânzări” (11,1%) și câte 5,6% pentru: ”autovehicule”, ”populația” și ”volum”.

Centroidul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”comerț” este indicatorul dominant (10,0%), în timp ce cele mai puțin întâlnite, cu câte 2,9% din total sunt: ”vânzări” și ”volum”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	activitati	afaceri	amanunt	autovehicule	cifra	comert	corespunzatoare	indici	intreprinderi	luna	piata	populatia
RM_N	23.53	52.38	36	60	52.38	37.50	70.59	15.38	52.17	50	60	57.14
RM_R	0.00	4.76	20	10	4.76	14.29	0.00	0.00	0.00	0	0	7.14
ROM_N	76.47	42.86	44	30	42.86	48.21	29.41	84.62	47.83	50	40	35.71
Sum	100.00	100.00	100	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100	100.00

	prestate	procent	ridicata	serie	servicii	vanzari	volum	Av.-profile
RM_N	58.82	72.97	50	27.27	50.00	37.5	50.0	48.02
RM_R	5.88	0.00	0	0.00	4.35	25.0	12.5	6.47
ROM_N	35.29	27.03	50	72.73	45.65	37.5	37.5	45.50
Sum	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.0	100.0	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții covârșitoare de peste 50%, în special la nivelul național al României astfel: ”indici” (84,6%), ”activități” (76,5%), ”serie” (72,7%), în timp ce termeni precum ”corespunzătoare”, ”autovehicule” și ”prestate” se regăsesc la nivelul național al Republicii Moldova, ponderile acestora fiind: 70,6%, 60,0% și 58,8%.

Profilul mediu al coloanei scoate în evidență proporții diferite pe nivelurile de diseminare, 57,1% fiind la nivelul național al Republicii Moldova, 35,7% la nivelul României și 7,1% la nivelul raioanelor.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 89.003, df = 36, p-value = 2.212e-06

Tabelul ratelor de asociere între documente si cuvinte

	Terms												
Docs	activitati	afaceri	amanunt	autovehicule	cifra	comert	corespunzatoare	indici	intreprinderi	luna	piata	populatia	
RM_N	0.5	1.1	0.7	1.2	1.1	0.8	1.5	0.3	1.1	1.0	1.2	1.2	
RM_R	0.0	0.7	3.1	1.5	0.7	2.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1	
ROM_N	1.7	0.9	1.0	0.7	0.9	1.1	0.6	1.9	1.1	1.1	0.9	0.8	

	Terms						
Docs	prestate	procent	ridicata	serie	servicii	vanzari	volum
RM_N	1.2	1.5	1.0	0.6	1.0	0.8	1.0
RM_R	0.9	0.0	0.0	0.0	0.7	3.9	1.9
ROM_N	0.8	0.6	1.1	1.6	1.0	0.8	0.8

Calcularea *ratelor de asociere* și analiza acestora indică o "atracție" reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, peste 1 a acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri, în ordinea descrescătoare a valorilor acestor rate sunt:

- ✓ nivelul național din România cu: "indici", "activități", "serie", "comerț", "ridicata", "servicii", "întreprinderi" și "lună".
- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: "corespunzătoare", "procent", "cifra", "afaceri", "întreprinderi", "autovehicule", "piață", "populația", "prestate", "ridicata", "servicii", "volum" și "lună".
- ✓ nivelul raioanelor din Republica Moldova cu: "vânzări", "amănunt", "comerț", "volum", "autovehicule" și "populația".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.084	52.332	52.332
dim 2	0.076	47.668	100.000

Cramer's V 0.283 Inertia 0.16

WORDS

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2
RM_N	0.156	-0.246
RM_R	-1.054	-0.301
ROM_N	-0.015	0.302

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2
RM_N	14.034	37.945
RM_R	85.841	7.684
ROM_N	0.125	54.371

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2
RM_N	0.289	0.711
RM_R	0.925	0.075
ROM_N	0.003	0.997

Inertia

RM_N	0.041
RM_R	0.078
ROM_N	0.042

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
activitati	0.087	0.627
afaceri	0.087	-0.049
amanunt	-0.557	-0.057
autovehicule	-0.055	-0.314
cifra	0.087	-0.049
comert	-0.343	0.038
corespunzatoare	0.366	-0.306
indici	0.039	0.788
intreprinderi	0.257	0.059
luna	0.244	0.102

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
activitati	0.277	15.740
afaceri	0.688	0.238
amanunt	33.265	0.382
autovehicule	0.132	4.658
cifra	0.688	0.238
comert	14.121	0.191
corespunzatoare	4.894	3.751
indici	0.084	38.071
intreprinderi	3.261	0.189
luna	2.558	0.491

Square cosinus (by-row total=1)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
activitati	0.019	0.981
afaceri	0.760	0.240
amanunt	0.990	0.010
autovehicule	0.030	0.970
cifra	0.760	0.240
comert	0.988	0.012
corespunzatoare	0.589	0.411
indici	0.002	0.998
intreprinderi	0.950	0.050
luna	0.851	0.149

Inertia

activitati	0.012
afaceri	0.001
amanunt	0.028
autovehicule	0.004
cifra	0.001
comert	0.012
corespunzatoare	0.007
indici	0.029
intreprinderi	0.003
luna	0.003

	Indicator_variabile
cifra afaceri comert amanunt intreprinderi activitati principala comert	
procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri intreprinderi activitati principala comert ridicata	
procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri comert ridicata amanunt intretinerea repararea autovehicule	
motocicletelor procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri comert amanunt exceptia comert autovehicule motociclete	
procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri comert ridicata exceptia comert autovehicule motociclete	
procent perioada anterior procent perioada corespunzatoare	: 1
cifra afaceri comert ridicata amanunt autovehicule motocicletelor intretinerea	
repararea acestora procent perioada anterior procent	
perioada corespunzatoare grupa marfuri	: 1
(Other)	:21

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	27.00	3.00
Occurrences	550.00	533.00
words	55.00	44.00
Mean-length	20.37	177.67
NonEmpty.Docs	27.00	3.00
NonEmpty.Mean-length	20.37	177.67

Statistics for the documents

DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences	DistinctWords	PctLength
	before	before	before	before	before	after	after	after
1 RM_N	225	36	11	40.91	100.41	219	31	41.09
2 RM_R	67	22	5	12.18	65.78	62	19	11.63
3 ROM_N	258	39	11	46.91	115.14	252	36	47.28

	MeanLength100
	after
1	100.85
2	62.81
3	116.05

Index of the 10 most frequent words

	Word	Frequency	N.Documents
1	comert	56	3
2	amanunt	50	3
3	afaceri	28	3
4	cifra	28	3
5	ridicata	24	2
6	procent	23	2
7	autovehicule	20	3
8	vanzari	16	3
9	indici	16	2
10	activitati	15	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Terms											
Docs	acestora	activitati	afaceri	ajustata	amanunt	an	anterior	autovehicule	bruta	categorie	cifra
RM_N	4	4	14	0	18	3	10	12	0	2	14
RM_R	0	0	2	0	10	4	0	2	0	0	2
ROM_N	0	11	12	5	22	0	3	6	5	1	12
Sum	4	15	28	5	50	7	13	20	5	3	28

Terms											
Docs	comerciale	comert	corespunzatoare	exceptia	forma	grupa	inceput	indici	intreprinderi	intretinerea	
RM_N	2	21	7	4	0	2	0	2	4	8	
RM_R	2	8	0	2	2	0	4	0	0	0	
ROM_N	0	27	3	0	3	2	0	14	8	6	
Sum	4	56	10	6	5	4	4	16	12	14	

Terms											
Docs	lucratoare	luna	lunari	marfuri	motociclete	motocicletelor	numar	perioada	principala	procent	
RM_N	0	0	2	6	6	6	0	14	4	17	
RM_R	0	0	0	2	2	0	2	0	0	0	
ROM_N	5	6	10	4	6	0	7	0	6	6	
Sum	5	6	12	12	14	6	9	14	10	23	

Terms											
Docs	proprietate	repararea	ridicata	serie	sezonalitate	suprafata	tip	unitati	valoare	valorici	vanzari
RM_N	0	8	12	1	0	0	0	2	2	0	6
RM_R	2	0	0	0	0	2	2	6	2	0	4
ROM_N	3	6	12	10	5	1	2	0	2	4	6
Sum	5	14	24	11	5	3	4	8	6	4	16

Terms		
Docs	volum	zile
RM_N	2	0 219
RM_R	0	0 62
ROM_N	6	5 252
Sum	8	5 533

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	acestora	activitati	afaceri	ajustata	amanunt	an	anterior	autovehicule	bruta	categorie	cifra
RM_N	1.83	1.83	6.39	0.00	8.22	1.37	4.57	5.48	0.00	0.91	6.39
RM_R	0.00	0.00	3.23	0.00	16.13	6.45	0.00	3.23	0.00	0.00	3.23
ROM_N	0.00	4.37	4.76	1.98	8.73	0.00	1.19	2.38	1.98	0.40	4.76
Av.-profile	0.75	2.81	5.25	0.94	9.38	1.31	2.44	3.75	0.94	0.56	5.25

	comerciale	comert	corespunzatoare	exceptia	forma	grupa	inceput	indici	intreprinderi	
RM_N	0.91	9.59	3.20	1.83	0.00	0.91	0.00	0.91	1.83	
RM_R	3.23	12.90	0.00	3.23	3.23	0.00	6.45	0.00	0.00	
ROM_N	0.00	10.71	1.19	0.00	1.19	0.79	0.00	5.56	3.17	
Av.-profile	0.75	10.51	1.88	1.13	0.94	0.75	0.75	3.00	2.25	

	intretinerea	lucratoare	luna	lunari	marfuri	motociclete	motocicletelor	numar	perioada	
RM_N	3.65	0.00	0.00	0.91	2.74	2.74	2.74	0.00	6.39	
RM_R	0.00	0.00	0.00	0.00	3.23	3.23	0.00	3.23	0.00	
ROM_N	2.38	1.98	2.38	3.97	1.59	2.38	0.00	2.78	0.00	
Av.-profile	2.63	0.94	1.13	2.25	2.25	2.63	1.13	1.69	2.63	

	principala	procent	proprietate	repararea	ridicata	serie	sezonalitate	suprafata	tip	unitati
RM_N	1.83	7.76	0.00	3.65	5.48	0.46	0.00	0.00	0.00	0.91
RM_R	0.00	0.00	3.23	0.00	0.00	0.00	0.00	3.23	3.23	9.68
ROM_N	2.38	2.38	1.19	2.38	4.76	3.97	1.98	0.40	0.79	0.00
Av.-profile	1.88	4.32	0.94	2.63	4.50	2.06	0.94	0.56	0.75	1.50

	valoare	valorici	vanzari	volum	zile	Sum
RM_N	0.91	0.00	2.74	0.91	0.00	100
RM_R	3.23	0.00	6.45	0.00	0.00	100
ROM_N	0.79	1.59	2.38	2.38	1.98	100
Av.-profile	1.13	0.75	3.00	1.50	0.94	100

Analiza profilurilor de rând comparativ cu centroidul indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în Republica Moldova: ”țări” (10,4%), ”grupă” (9,1%), ”indici” (7,8 %) și cu ponderi de 6,5% fiecare : ”nomenclator”, ”combinat” și ”secțiune”.
- La nivel național în România: ”export” și ”import” cu 19,0% fiecare, ”valoare” (12,9%), ”total” (9,5%) și ”fob” (8,6%).
- La nivelul județelor din România: ponderi de 17,4% regăsim la ”cif” și ”fob”, ”total” (13%), iar ponderi egale cu 8,7% fiecare: ”nomenclator”, ”combinat”, ”secțiune” și ”grupă”.

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”exportul” și ”importul” sunt indicatorii dominanți (17,1%), în timp ce cele mai puțin întâlnite, cu câte 4,6% din total sunt: ”nomenclator” și ”combinat”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	acestora	activitati	afaceri	ajustata	amanunt	an	anterior	autovehicule	bruta	categoria	cifra
RM_N	100	26.67	50.00	0	36	42.86	76.92	60	0	66.67	50.00
RM_R	0	0.00	7.14	0	20	57.14	0.00	10	0	0.00	7.14
ROM_N	0	73.33	42.86	100	44	0.00	23.08	30	100	33.33	42.86
Sum	100	100.00	100.00	100	100	100.00	100.00	100	100	100.00	100.00
	comerciale	comert	corespunzatoare	exceptia	forma	grupa	inceput	indici	intreprinderi	intretinerea	
RM_N	50	37.50		70	66.67	0	50	0	12.5	33.33	57.14
RM_R	50	14.29		0	33.33	40	0	100	0.0	0.00	0.00
ROM_N	0	48.21		30	0.00	60	50	0	87.5	66.67	42.86
Sum	100	100.00		100	100.00	100	100	100	100.0	100.00	100.00
	lucratoare	luna	lunari	marfuri	motociclete	motocicletelor	numar	perioada	principala	procent	
RM_N	0	0	16.67	50.00	42.86		100	0.00	100	40	73.91
RM_R	0	0	0.00	16.67	14.29		0	22.22	0	0	0.00
ROM_N	100	100	83.33	33.33	42.86		0	77.78	0	60	26.09
Sum	100	100	100.00	100.00	100.00		100	100.00	100	100	100.00
	proprietate	repararea	ridicata	serie	sezonalitate	suprafata	tip	unitati	valoare	valorici	vanzari
RM_N	0	57.14	50	9.09		0	0.00	0	25	33.33	0
RM_R	40	0.00	0	0.00		0	66.67	50	75	33.33	0
ROM_N	60	42.86	50	90.91		100	33.33	50	0	33.33	100
Sum	100	100.00	100	100.00		100	100.00	100	100	100.00	100
	volum	zile	Av.-profile								
RM_N	25	0	41.09								
RM_R	0	0	11.63								
ROM_N	75	100	47.28								
Sum	100	100	100.00								

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează subdomeniul comerțului exterior, se regăesc în proporții de peste 50% la nivelul național al României astfel: 73,3% pentru ”total”, 71,4% pentru ”valoare”, 59,5% pentru ”export” și ”import”. Menționăm că indicatorul ”indici” este prezent în bazele de date de la nivelul național al celor 2 țări în proporții egale: 50% - 50%. Centroidul coloanei arată o proporție neegală între state pe nivelurile de diseminare, detașându-se nivelul național al României cu 53,7%, urmat de nivelul național al Republicii Moldova cu 35,7%, 10,6% fiind pentru nivelul județean al României.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 283.04, df = 86, p-value < 2.2e-16

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Terms												
Docs	acestora	activitati	afaceri	ajustata	amanunt	an	anterior	autovehicule	bruta	categorie	cifra	
RM_N	2.4	0.6	1.2	0.0	0.9	1.0	1.9	1.5	0.0	1.6	1.2	
RM_R	0.0	0.0	0.6	0.0	1.7	4.9	0.0	0.9	0.0	0.0	0.6	
ROM_N	0.0	1.6	0.9	2.1	0.9	0.0	0.5	0.6	2.1	0.7	0.9	

Terms												
Docs	comerciale	comert	corespunzatoare	exceptia	forma	grupa	inceput	indici	intreprinderi	intretinerea		
RM_N	1.2	0.9	1.7	1.6	0.0	1.2	0.0	0.3	0.8	1.4		
RM_R	4.3	1.2	0.0	2.9	3.4	0.0	8.6	0.0	0.0	0.0		
ROM_N	0.0	1.0	0.6	0.0	1.3	1.1	0.0	1.9	1.4	0.9		

Terms												
Docs	lucratoare	luna	lunari	marfuri	motociclete	motocicletelor	numar	perioada	principala	procent		
RM_N	0.0	0.0	0.4	1.2	1.0	2.4	0.0	2.4	1.0	1.8		
RM_R	0.0	0.0	0.0	1.4	1.2	0.0	1.9	0.0	0.0	0.0		
ROM_N	2.1	2.1	1.8	0.7	0.9	0.0	1.6	0.0	1.3	0.6		

Terms												
Docs	proprietate	repararea	ridicata	serie	sezonalitate	suprafata	tip	unitati	valoare	valorici	vanzari	
RM_N	0.0	1.4	1.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.6	0.8	0.0	0.9	
RM_R	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	5.7	4.3	6.4	2.9	0.0	2.1	
ROM_N	1.3	0.9	1.1	1.9	2.1	0.7	1.1	0.0	0.7	2.1	0.8	

Terms			
Docs	volum	zile	
RM_N	0.6	0.0	
RM_R	0.0	0.0	
ROM_N	1.6	2.1	

Atracția reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili se determină prin *calcularea ratelor de asociere*, analiza acestora indică că valorile mari, peste 1 indică asocierea existentă. Astfel, cele mai importante asocieri, prezentate în ordinea descrescătoare a valorilor sunt:

- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: ”țări”, ”indici”, ”nomenclator”, ”combinat”, ”grupă” și ”secțiune”.
- ✓ nivelul național din România cu: ”total”, ”valoare”, ”export”, ”import” și ”fob”.
- ✓ nivelul județean din România cu: ”cif”, ”fob”, ”nomenclator”, ”combinat”, ”total”, ”secțiune” și ”grupă”.

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance % of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.288	54.288
dim 2	0.243	45.712
		100.000

Cramer's V 0.515 Inertia 0.531

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2
RM_N	0.014	-0.590
RM_R	1.400	0.440
ROM_N	-0.357	0.404

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2
RM_N	0.029	58.883
RM_R	79.086	9.282
ROM_N	20.885	31.836

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2
RM_N	0.001	0.999
RM_R	0.910	0.090
ROM_N	0.438	0.562

Inertia

RM_N	0.143
RM_R	0.251
ROM_N	0.137

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
acestora	0.027	-1.197
activitati	-0.480	0.283
afaceri	-0.085	-0.183
ajustata	-0.665	0.821
amanunt	0.239	0.109
an	1.501	-0.003
anterior	-0.133	-0.731
autovehicule	0.077	-0.383
bruta	-0.665	0.821
categorii	-0.204	-0.525

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
acestora	0.002	4.431
activitati	2.252	0.925
afaceri	0.133	0.725
ajustata	1.437	2.602
amanunt	1.853	0.457
an	10.269	0.000
anterior	0.149	5.376
autovehicule	0.078	2.265
bruta	1.437	2.602
categorii	0.081	0.638

Square cosinus (by-row total=1)

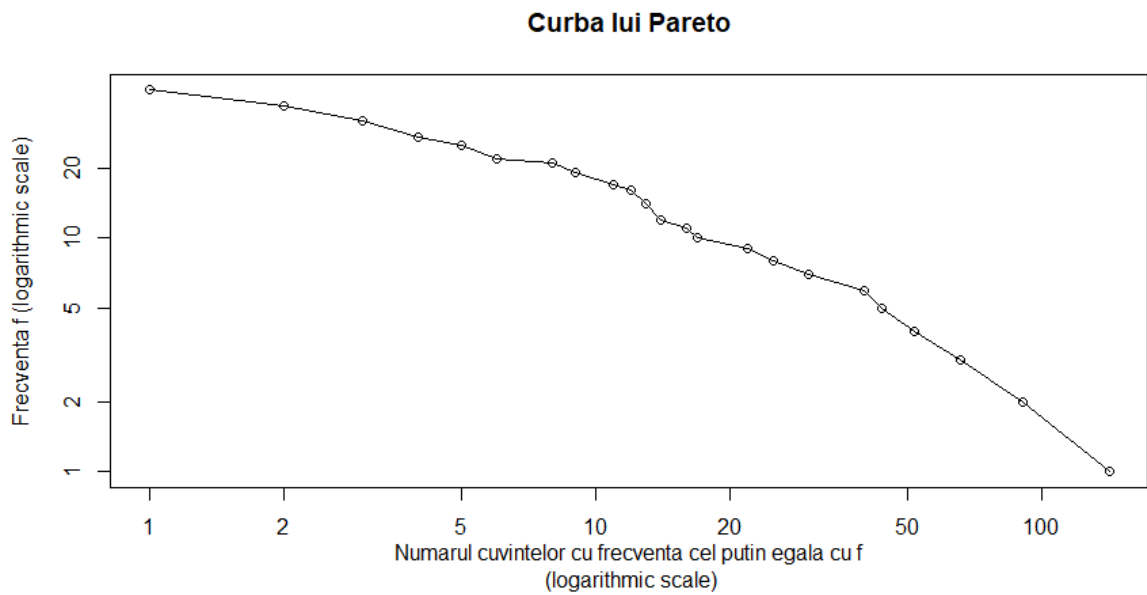
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
acestora	0.000	1.000
activitati	0.743	0.257
afaceri	0.178	0.822
ajustata	0.396	0.604
amanunt	0.828	0.172
an	1.000	0.000
anterior	0.032	0.968
autovehicule	0.039	0.961
bruta	0.396	0.604
categorii	0.131	0.869

Inertia

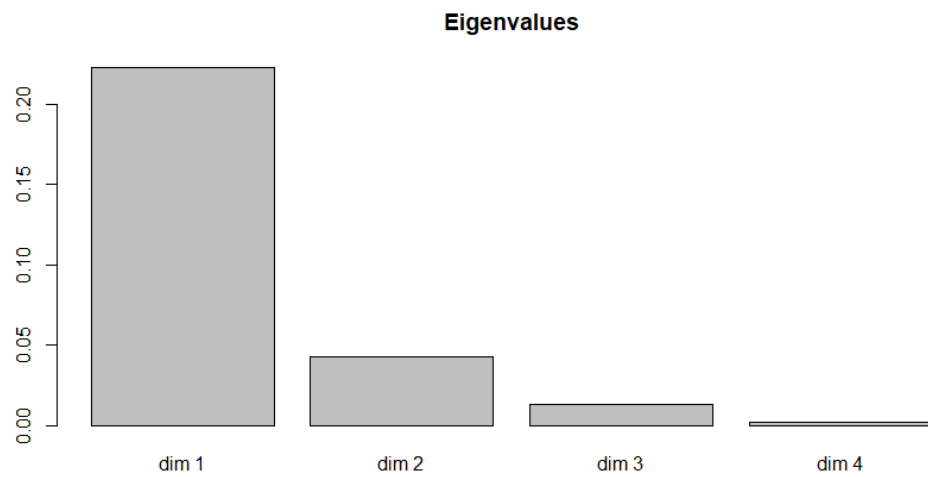
acestora	0.011
activitati	0.009
afaceri	0.002
ajustata	0.010
amanunt	0.006
an	0.030
anterior	0.013
autovehicule	0.006
bruta	0.010
categorii	0.002

Anexa 49 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Turismului

Figura A49.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din subdomeniul Turism

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A49.2: Graficul valorilor proprii asociate pentru subdomeniul:Turism

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel
ROM:48	_sub_tur:69	Min. :1.000	N :56
RM :21		1st Qu.:2.000	Reg: 0
		Median :3.000	Jud: 6
		Mean :2.783	Loc: 5
		3rd Qu.:3.000	R : 2
		Max. :9.000	

Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom	Tara_Nivel_Dom
RM_sub_tur :21	RM_N :19	N_sub_tur :56	ROM_N_sub_tur :37
ROM_sub_tur:48	RM_Reg : 0	Loc_sub_tur: 5	ROM_Loc_sub_tur: 5
	RM_R : 2	R_sub_tur : 2	RM_N_sub_tur :19
	ROM_N :37	Jud_sub_tur: 6	RM_R_sub_tur : 2
	ROM_Reg: 0		ROM_Jud_sub_tur: 6
	ROM_Jud: 6		
	ROM_Loc: 5		

	Indicator
sosiri turisti structuri primire turistic functiuni cazare turistic	: 3
innoptari structuri primire turistic functiuni cazare turistic	: 3
indice utilizare neta capacitate cazare turistic functiune	: 3
structuri primire turistic functiuni cazare turistic sfarsit iulie	: 2
capacitate cazare turistic existenta sfarsit iulie	: 2
capacitate existenta structuri primire turistic colective	
functiuni cazare sfarsit decembrie	: 2
(Other)	:54

Indicator_variabile

structuri primire turistic functiuni cazare turistic sfarsit iulie	
forma proprietate categoric confort destinatie turistic	: 1
structuri primire turistic functiuni cazare turistic sfarsit iulie	
tip structuri primire turistic	: 1
hoteluri structuri simlare sfarsit decembrie categoric confort	: 1
capacitate cazare turistic existenta sfarsit iulie forma proprietate	
categoric confort destinatie turistic	: 1
capacitate cazare turistic existenta sfarsit iulie tip structuri primire turistic	: 1
capacitate existenta structuri primire turistic colective functiuni cazare	
sfarsit decembrie tip structuri primire turistic	: 1
(Other)	:63

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	69.00	5.0
Occurrences	1268.00	658.0
Words	142.00	15.0
Mean-length	18.38	131.6
NonEmpty.Docs	69.00	5.0
NonEmpty.Mean-length	18.38	131.6

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	360	66	19	28.39	103.10	175	14	26.60
2 RM_R	42	15	2	3.31	114.27	24	8	3.65
3 ROM_N	679	120	37	53.55	99.86	322	15	48.94
4 ROM_Jud	98	25	6	7.73	88.88	63	9	9.57
5 ROM_Loc	89	15	5	7.02	96.86	74	9	11.25

	MeanLength100 after
1	96.58
2	125.84
3	91.26
4	110.11
5	155.20

Index of the 10 most frequent words

	Word	Frequency	N.Documents
1	turistic	127	5
2	structuri	67	5
3	cazare	53	5
4	primire	52	5
5	turism	51	2
6	numar	45	3
7	tip	44	4
8	turisti	41	4
9	sfarsit	34	5
10	functiuni	28	5

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms											
	actiuni	agentii	calatorii	capacitate	cazare	functiuni	numar	participanti	primire	sfarsit	structuri	tip
RM_N	4	4	0	8	16	8	14	6	16	14	28	7
RM_R	0	0	0	2	2	2	2	0	4	4	4	0
ROM_N	20	23	23	6	17	8	29	14	12	8	13	26
ROM_Jud	0	0	0	2	8	4	0	0	9	4	11	6
ROM_Loc	0	0	0	4	10	6	0	0	11	4	11	5
Sum	24	27	23	22	53	28	45	20	52	34	67	44

Docs	Terms			Sum
	turism	turisti	turistic	
RM_N	12	16	22	175
RM_R	0	0	4	24
ROM_N	39	19	65	322
ROM_Jud	0	4	15	63
ROM_Loc	0	2	21	74
Sum	51	41	127	658

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	actiuni	agentii	calatorii	capacitate	cazare	functiuni	numar	participanti	primire	sfarsit	structuri	tip
RM_N	2.29	2.29	0.00	4.57	9.14	4.57	8.00	3.43	9.14	8.00	16.00	4.00
RM_R	0.00	0.00	0.00	8.33	8.33	8.33	8.33	0.00	16.67	16.67	16.67	0.00
ROM_N	6.21	7.14	7.14	1.86	5.28	2.48	9.01	4.35	3.73	2.48	4.04	8.07
ROM_Jud	0.00	0.00	0.00	3.17	12.70	6.35	0.00	0.00	14.29	6.35	17.46	9.52
ROM_Loc	0.00	0.00	0.00	5.41	13.51	8.11	0.00	0.00	14.86	5.41	14.86	6.76
Av.-profile	3.65	4.10	3.50	3.34	8.05	4.26	6.84	3.04	7.90	5.17	10.18	6.69
	turism	turisti	turistic	Sum								
RM_N	6.86	9.14	12.57	100								
RM_R	0.00	0.00	16.67	100								
ROM_N	12.11	5.90	20.19	100								
ROM_Jud	0.00	6.35	23.81	100								
ROM_Loc	0.00	2.70	28.38	100								
Av.-profile	7.75	6.23	19.30	100								

Din *analiza comparativă a profilurilor de rând cu profil de rând mediu* indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”turistic” (20,2%), ”turism”(12,1%), ”număr” (9,0%), ”tip” (8,1%), ”agenții”(7,1%), ”călătorii” (7,1%), ”acțiuni” (6,2%) și ”participanți” (4,4%) .
- La nivel național în Republica Moldova: ”structuri” (16,0%), ponderi de 9,1% pentru: ”cazare”, ”turiști” și ”primiri”, 8% pentru ”număr” și ”sfârșit”, ”capacitate” și ”funcțiuni” cu câte 4,6% fiecare și ”participanți” (3,4%).
- La nivelul județelor din România: ”turistic” (23,8%), ”structuri” (17,5%), ”primire”(14,3%), ”cazare” (12,7%) și procente de 6,4% pentru: ”funcțiuni”, ”turiști” și ”sfârșit”.
- La nivelul localităților din România: ”turistic” (28,4%), ”structuri” (14,9%), ”primire” (14,9%), ”cazare” (13,5%), ”funcțiuni” (8,1%), ”tip” (6,4%) și procente de 5,4% pentru:”capacitate” și ”sfârșit”.
- La nivel de raion în Republica Moldova: ponderi de 16,7% pentru ”structuri”, ”primire” și ”sfârșit” și ponderi de 8,3% la ”capacitate”, ”funcțiuni” și ”cazare”.

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”turistic” este indicatorul dominant (19,3%), fiind urmat la mare distanță de obținerea informațiilor referitoare la ”structuri” (10,2%), în timp ce cel mai puțin întâlnit, cu 3,0% din total este ”participanți”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	actiuni	agentii	calatorii	capacitate	cazare	functiuni	numar	participanti	primire	sfarsit	structuri	tip
RM_N	16.67	14.81	0	36.36	30.19	28.57	31.11	30	30.77	41.18	41.79	15.91
RM_R	0.00	0.00	0	9.09	3.77	7.14	4.44	0	7.69	11.76	5.97	0.00
ROM_N	83.33	85.19	100	27.27	32.08	28.57	64.44	70	23.08	23.53	19.40	59.09
ROM_Jud	0.00	0.00	0	9.09	15.09	14.29	0.00	0	17.31	11.76	16.42	13.64
ROM_Loc	0.00	0.00	0	18.18	18.87	21.43	0.00	0	21.15	11.76	16.42	11.36
Sum	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100.00

	turism	turisti	turistic	Av.-profile
RM_N	23.53	39.02	17.32	26.60
RM_R	0.00	0.00	3.15	3.65
ROM_N	76.47	46.34	51.18	48.94
ROM_Jud	0.00	9.76	11.81	9.57
ROM_Loc	0.00	4.88	16.54	11.25
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00

Calculul profilului coloanei indică denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii și care se regăsesc în proporții aproximativ asemănătoare. Rezultatele obținute cu ponderi peste 60% le regăsim doar la nivelul național al României, astfel: ”agenții” (85,2%), ”acțiuni” (83,3%), ”turism” (76,5%), ”număr” (64,4%).

Profilul mediu al coloanei arată proporțiile majore existent între nivelul național al României și cel național al Republicii Moldova, 48,9%, respectiv 26,6%, procentul de 11,3% regăsindu-se la nivelul localităților din România, diferența până la 100% fiind repartizată între nivelul județean (9,6%) și cel de raion al Republicii Moldova (3,6%).

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 184.61, df = 56, p-value = 1.212e-15

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

	Terms											
Docs	actiuni	agentii	calatorii	capacitate	cazare	functiuni	numar	participanti	primire	sfarsit	structuri	tip
RM_N	0.6	0.6	0	1.4	1.1	1.1	1.2	1.1	1.2	1.5	1.6	0.6
RM_R	0.0	0.0	0	2.5	1.0	2.0	1.2	0.0	2.1	3.2	1.6	0.0
ROM_N	1.7	1.7	2	0.6	0.7	0.6	1.3	1.4	0.5	0.5	0.4	1.2
ROM_Jud	0.0	0.0	0	0.9	1.6	1.5	0.0	0.0	1.8	1.2	1.7	1.4
ROM_Loc	0.0	0.0	0	1.6	1.7	1.9	0.0	0.0	1.9	1.0	1.5	1.0

	Terms		
Docs	turism	turisti	turistic
RM_N	0.9	1.5	0.7
RM_R	0.0	0.0	0.9
ROM_N	1.6	0.9	1.0
ROM_Jud	0.0	1.0	1.2
ROM_Loc	0.0	0.4	1.5

Analiza ratelor de asociere surprinde atracția reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili. Ordinea descrescătoare a ratelor de asociere ce depășesc valoarea unitară 1, indică cele mai importante asocieri, astfel:

- ✓ nivelul național în România cu: "călătorii", "acțiuni", "agenții", "turism", "participanți", "număr", "tip" și "turistic".
- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: "structuri", "turiști", "sfârșit", "capacitate", "primire", "număr", "cazare", "funcțiuni" și "participanți".
- ✓ nivelul județelor din România cu: "primire", "structuri", "cazare", "funcțiuni", "tip", "turistic", "sfârșit" și "turiști".
- ✓ Nivelul localităților din România cu: "funcțiuni", "primire", "cazare", "capacitate", "turistic", "structuri", "tip" și "sfârșit".
- ✓ nivelul de raion din Republica Moldova: "sfârșit", "capacitate", "primire", "funcțiuni", "structuri", "număr" și "cazare".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.223	79.322	79.322
dim 2	0.043	15.208	94.530
dim 3	0.013	4.749	99.280
dim 4	0.002	0.720	100.000

Cramer's V 0.265   Inertia 0.281

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates				
	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	-0.261	0.288	-0.069	-0.017
RM_R	-0.736	0.215	0.520	0.072
ROM_N	0.461	-0.051	0.017	0.003
ROM_Jud	-0.608	-0.235	-0.139	0.101
ROM_Loc	-0.633	-0.331	0.039	-0.083

Contributions (by column total=100)				
	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	8.139	51.841	9.626	3.799
RM_R	8.884	3.960	74.146	9.363
ROM_N	46.787	2.955	1.075	0.247
ROM_Jud	15.921	12.395	13.856	48.254
ROM_Loc	20.270	28.849	1.298	38.337

Square cosinus (by row total=1)				
	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	0.435	0.532	0.031	0.002
RM_R	0.627	0.054	0.313	0.006
ROM_N	0.987	0.012	0.001	0.000
ROM_Jud	0.814	0.121	0.042	0.022
ROM_Loc	0.773	0.211	0.003	0.013

Inertia	
RM_N	0.042
RM_R	0.032
ROM_N	0.106
ROM_Jud	0.044
ROM_Loc	0.058

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
actiuni	0.723	0.028	0.023	-0.004
agentii	0.751	-0.002	0.037	0.005
calatorii	0.978	-0.246	0.148	0.071
capacitate	-0.438	0.141	0.184	-0.104
cazare	-0.360	-0.092	-0.081	-0.040
functiuni	-0.462	-0.103	0.093	-0.048
numar	0.389	0.322	0.109	-0.001
participanti	0.518	0.247	-0.077	-0.064
primire	-0.572	-0.083	0.060	0.021
sfarsit	-0.491	0.317	0.216	0.096

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
actiuni	8.558	0.067	0.148	0.026
agentii	10.398	0.001	0.424	0.042
calatorii	15.016	4.947	5.761	8.735
capacitate	2.878	1.552	8.490	17.894
cazare	4.696	1.597	4.008	6.486
functiuni	4.082	1.051	2.789	4.885
numar	4.642	16.649	6.067	0.001
participanti	3.672	4.340	1.343	6.090
primire	11.610	1.267	2.105	1.780
sfarsit	5.597	12.196	18.097	23.798

Square cosinus (by-row total=1)

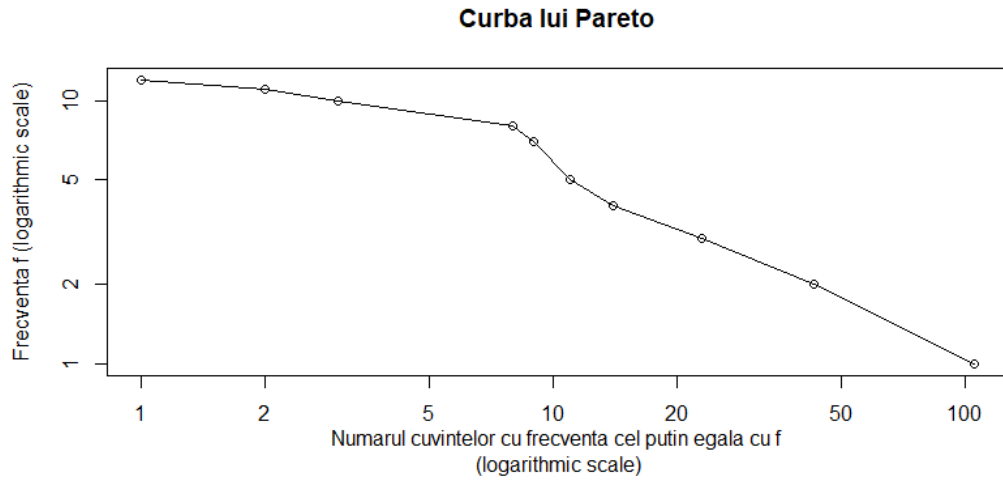
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
actiuni	0.997	0.001	0.001	0.000
agentii	0.998	0.000	0.002	0.000
calatorii	0.916	0.058	0.021	0.005
capacitate	0.748	0.077	0.132	0.042
cazare	0.886	0.058	0.045	0.011
functiuni	0.908	0.045	0.037	0.010
numar	0.566	0.389	0.044	0.000
participanti	0.791	0.179	0.017	0.012
primire	0.968	0.020	0.011	0.001
sfarsit	0.606	0.253	0.117	0.023

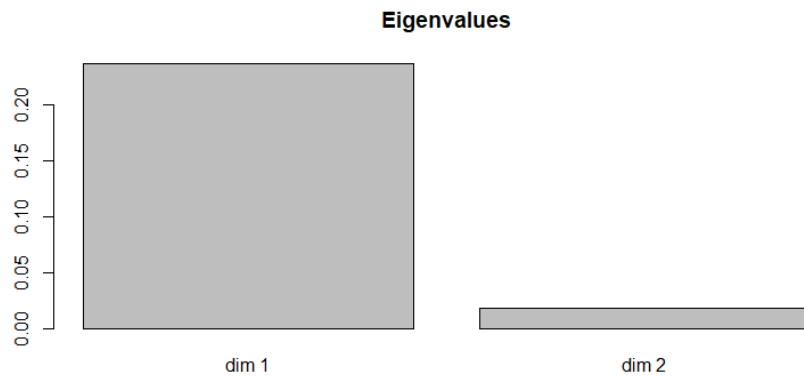
Inertia	
actiuni	0.019
agentii	0.023
calatorii	0.036
capacitate	0.009
cazare	0.012
functiuni	0.010
numar	0.018
participanti	0.010
primire	0.027
sfarsit	0.021

Anexa 50 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Finanțelor

Figura A50.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din domeniul Finanțe
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A50.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din domeniul:Finanțe
Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:17	_sub_fin:30	Min. :2.00	N :29	RM_sub_fin :13	RM_N :13	N_sub_fin :29
RM :13		1st Qu.:2.25	Reg: 0	ROM_sub_fin:17	RM_Reg : 0	Jud_sub_fin: 1
		Median :3.00	Jud: 1		RM_R : 0	
		Mean :2.80	Loc: 0		ROM_N :16	
		3rd Qu.:3.00	R : 0		ROM_Reg: 0	
		Max. :4.00			ROM_Jud: 1	
					ROM_Loc: 0	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_N_sub_fin :16	executie buget stat : 2
RM_N_sub_fin :13	executie buget local : 2
ROM_Jud_sub_fin: 1	executie buget asigurari sociale stat: 2
	balanta plati : 2
	prime brute subscrise : 2
	executie buget public national : 1
	(Other) :19

	Indicator_variabile
executie buget stat categorii venituri cheltuieli excedent deficit	: 2
executie buget local categorii venituri cheltuieli excedent deficit	: 2
executie buget asigurari sociale stat categorii venituri cheltuieli excedent deficit	: 2
balanta plati elemente componente balanta conturi operatiuni	: 2
executie buget public national categorii venituri cheltuieli excedent deficit	: 1
executie fond asigurari obligatorii asistenta medicala categorii venituri cheltuieli excedent deficit	: 1
(Other)	:20

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	30.0	3.00
Occurrences	369.0	164.00
Words	105.0	17.00
Mean-length	12.3	54.67
NonEmpty.Docs	30.0	3.00
NonEmpty.Mean-length	12.3	54.67

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	160	62	13	43.36	100.06	74	15	45.12
2 ROM_N	198	73	16	53.66	100.61	81	17	49.39
3 ROM_Jud	11	8	1	2.98	89.43	9	7	5.49

MeanLength100 after
1 104.13
2 92.61
3 164.63

Index of the 10 most frequent words

word	Frequency	N.Documents
1 asigurari	21	2
2 executie	16	3
3 tip	15	2
4 buget	14	3
5 categorii	10	3
6 cheltuieli	8	3
7 deficit	8	3
8 excedent	8	3
9 venituri	8	3
10 brute	8	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	asigurari	balanta	brute	buget	categorii	cheltuieli	deficit	excedent	executie	monetar	platite
RM_N	8	3	2	8	6	5	5	5	10	0	2
ROM_N	13	3	6	4	3	2	2	2	4	6	6
ROM_Jud	0	0	0	2	1	1	1	1	2	0	0
Sum	21	6	8	14	10	8	8	8	16	6	8

Docs	prime	sfarsit	societati	stat	tip	venituri	Sum
RM_N	2	4	0	4	5	5	74
ROM_N	4	4	6	4	10	2	81
ROM_Jud	0	0	0	0	0	1	9
Sum	6	8	6	8	15	8	164

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	asigurari	balanta	brute	buget	categorie	cheltuieli	deficit	excedent	executie	monetar	platite
RM_N	10.81	4.05	2.70	10.81	8.11	6.76	6.76	6.76	13.51	0.00	2.70
ROM_N	16.05	3.70	7.41	4.94	3.70	2.47	2.47	2.47	4.94	7.41	7.41
ROM_Jud	0.00	0.00	0.00	22.22	11.11	11.11	11.11	11.11	22.22	0.00	0.00
Av.-profile	12.80	3.66	4.88	8.54	6.10	4.88	4.88	4.88	9.76	3.66	4.88
	prime	sfarsit	societati	stat	tip	venituri	Sum				
RM_N	2.70	5.41	0.00	5.41	6.76	6.76	100				
ROM_N	4.94	4.94	7.41	4.94	12.35	2.47	100				
ROM_Jud	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.11	100				
Av.-profile	3.66	4.88	3.66	4.88	9.15	4.88	100				

Analiza comparativă a profilurilor de rând cu profil de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”asigurări” (16,1%), ”tip” (12,4%), cu ponderi de 7,4% ”societăți”, ”monetar”, ”brute” și ”plătite”, ”prime” (4,9%) și ”balanță” (3,7%) .
- La nivel național în Republica Moldova: ”execuție” (13,5%), ”buget” (10,8%), ”categorie” (8,1%), ponderi de 6,8% următoarele ”venituri”, ”cheltuieli”, ”excedent” și ”deficit” și cu câte 5,4% fiecare pentru ”sfârșit” și ”stat”, ”balanță” (4,1%).
- La nivelul județean din România: ”buget” și ”execuție” cu câte 22,2%, iar ponderi de 11,1% pentru: ”venituri”, ”cheltuieli”, ”excedent”, ”deficit” și ”categorie”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	asigurari	balanta	brute	buget	categorie	cheltuieli	deficit	excedent	executie	monetar	platite
RM_N	38.1	50	25	57.14	60	62.5	62.5	62.5	62.5	0	25
ROM_N	61.9	50	75	28.57	30	25.0	25.0	25.0	25.0	100	75
ROM_Jud	0.0	0	0	14.29	10	12.5	12.5	12.5	12.5	0	0
Sum	100.0	100	100	100.00	100	100.0	100.0	100.0	100.0	100	100
	prime	sfarsit	societati	stat	tip	venituri	Av.-profile				
RM_N	33.33	50	0	50	33.33	62.5	45.12				
ROM_N	66.67	50	100	50	66.67	25.0	49.39				
ROM_Jud	0.00	0	0	0	0.00	12.5	5.49				
Sum	100.00	100	100	100	100.00	100.0	100.00				

Rezultatele obținute pentru *calculul profilului coloanei* indică că denumirile specifice indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în totalitate 100% în nivelul național al României sunt ”societăți” și ”monetar”, proporții covârșitoare întâlnind și la nivelul național al Republicii Moldova de 62,5% pentru: ”venituri”, ”cheltuieli”, ”excedent”, ”deficit” și ”execuție”, ”asigurări” în proporție de 61,9% la nivelul național al României. Cuvântile ”balanță” și ”stat” apar în proporții egale de 50% pe nivelurile național de diseminare.

Centroidul coloanei arată proporție aproximativ egale între nivelul național al României (49,4%) și cel al Republicii Moldova (45,1%), procentul de 5,5% regăsindu-se la nivelul județelor din România.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 41.745, df = 32, p-value = 0.1162

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms										
	asigurari	balanta	brute	buget	categorie	cheltuieli	deficit	excedent	executie	monetar	platite
RM_N	0.8	1.1	0.6	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4	1.4	0	0.6
ROM_N	1.3	1.0	1.5	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	2	1.5
ROM_Jud	0.0	0.0	0.0	2.6	1.8	2.3	2.3	2.3	2.3	0	0.0

Docs	Terms					
	prime	sfarsit	societati	stat	tip	venituri
RM_N	0.7	1.1	0	1.1	0.7	1.4
ROM_N	1.3	1.0	2	1.0	1.3	0.5
ROM_Jud	0.0	0.0	0	0.0	0.0	2.3

Calcularea și *analiza ratelor de asociere* indică "atracția" reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, cele mai importante asocieri, ca urmare a ratelor rezultate, în ordinea descrescătoare a acestora sunt:

- ✓ nivelul național al României cu: "societăți", "monetar", "brute" și "plătite", "asigurări", "tip", "prime" și "balanță".
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: "execuție", "venituri", "cheltuieli", "excedent" și "deficit", "buget", "balanță", "categorie", "sfârșit" și "stat".
- ✓ nivelul județean din România cu: "buget", "execuție", "venituri", "cheltuieli", "excedent", "deficit" și "categorie".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.236	92.804	92.804
dim 2	0.018	7.196	100.000

Cramer's v 0.357 Inertia 0.254

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2
RM_N	-0.389	-0.103
ROM_N	0.470	0.040
ROM_Jud	-1.033	0.482

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2
RM_N	28.950	25.928
ROM_N	46.269	4.341
ROM_Jud	24.781	69.731

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2
RM_N	0.935	0.065
ROM_N	0.993	0.007
ROM_Jud	0.821	0.179

Inertia

RM_N	0.073
ROM_N	0.110
ROM_Jud	0.071

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
asigurari	0.294	-0.105
balanta	0.083	-0.231
brute	0.526	0.033
buget	-0.485	0.161
categorii	-0.403	-0.009
cheltuieli	-0.524	0.046
deficit	-0.524	0.046
excedent	-0.524	0.046
executie	-0.524	0.046
monetar	0.968	0.296

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
asigurari	4.686	7.745
balanta	0.108	10.639
brute	5.706	0.287
buget	8.491	12.046
categorii	4.187	0.030
cheltuieli	5.676	0.562
deficit	5.676	0.562
excedent	5.676	0.562
executie	11.352	1.123
monetar	14.509	17.555

Square cosinus (by-row total=1)

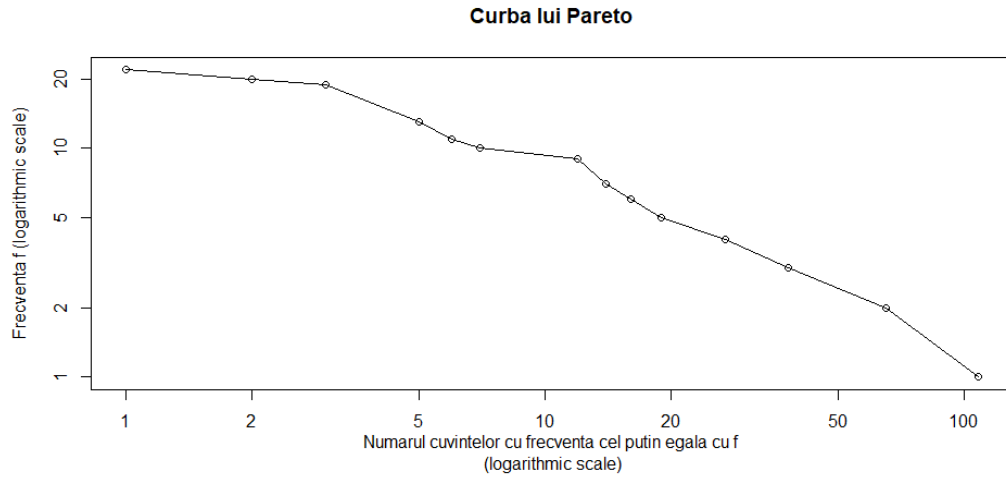
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2
asigurari	0.886	0.114
balanta	0.116	0.884
brute	0.996	0.004
buget	0.901	0.099
categorii	0.999	0.001
cheltuieli	0.992	0.008
deficit	0.992	0.008
excedent	0.992	0.008
executie	0.992	0.008
monetar	0.914	0.086

Inertia

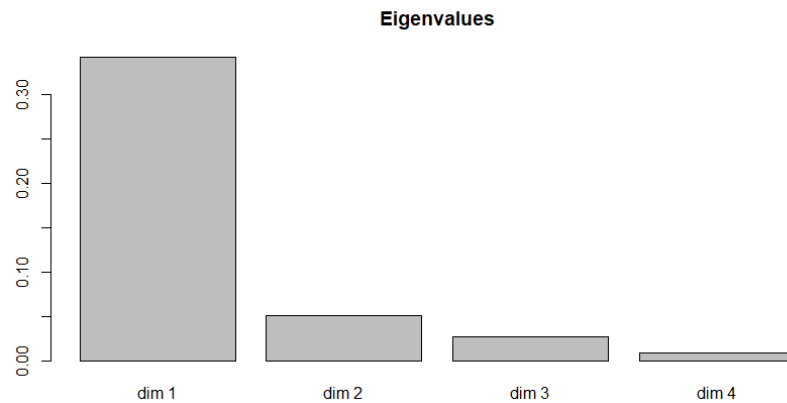
asigurari	0.012
balanta	0.002
brute	0.014
buget	0.022
categorii	0.010
cheltuieli	0.014
deficit	0.014
excedent	0.014
executie	0.027
monetar	0.037

Anexa 51 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Justiției

Figura A51.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din domeniul Justiție

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A51.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din domeniul Justiție

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom	Tara_Nivel_Dom
ROM:18	_sub_j:51	Min. :1.000	N :37	RM_sub_j :33	RM_N :24	N_sub_j :37	ROM_N_sub_j :13
RM :33		1st Qu.:1.000	Reg: 0	ROM_sub_j:18	RM_Reg : 0	Jud_sub_j: 4	RM_N_sub_j :24
		Median :2.000	Jud: 4		RM_R : 9	Loc_sub_j: 1	ROM_Jud_sub_j: 4
		Mean :2.039	Loc: 1		ROM_N :13	R_sub_j : 9	ROM_Loc_sub_j: 1
		3rd Qu.:2.500	R : 9		ROM_Reg: 0		RM_R_sub_j : 9
		Max. :6.000			ROM_Jud: 4		
					ROM_Loc: 1		
Indicator							
persoane condamnate definitiv instante judecatoresti				: 3			
judecatori				: 2			
cauze intrate instante judecatoresti				: 2			
cauze penale civile revin solutionare judecator				: 2			
persoane minore condamnate definitiv instante judecatoresti:				2			
rata criminalitatii				: 2			
(Other)				:38			

	Indicator_variabile
judecatori numar	: 2
cauze intrate instante judecatoresti categorice cauze	: 2
cauze penale civile revin solutionare judecator numar	: 2
personal organe justitie numar	: 1
persoane condamnate definitiv instante judecatoresti sexe categorice infractiuni minori adulti principale infractiuni medii tip pedepse	: 1
persoane condamnate definitiv instante judecatoresti numar	: 1
(Other)	:42

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	51.00	5.0
Occurrences	621.00	253.0
Words	107.00	10.0
Mean-length	12.18	50.6
NonEmpty.Docs	51.00	5.0
NonEmpty.Mean-length	12.18	50.6

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	271	71	24	43.64	92.73	100	10	39.53
2 RM_R	114	27	9	18.36	104.03	48	6	18.97
3 ROM_N	180	49	13	28.99	113.71	80	9	31.62
4 ROM_Jud	35	15	4	5.64	71.86	18	7	7.11
5 ROM_Loc	21	10	1	3.38	172.46	7	4	2.77

	MeanLength100 after
1	83.99
2	107.51
3	124.05
4	90.71
5	141.11

Index of the words

	word	Frequency	N.Documents
1	infractiuni	54	4
2	persoane	39	5
3	numar	25	5
4	condamnate	22	4
5	tip	21	3
6	judecatoresti	20	3
7	definitiv	18	4
8	instante	18	3
9	minori	18	3
10	inregistrate	18	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms										
	condamnate	definitiv	infractiuni	inregistrate	instante	judecatoresti	minori	numar	persoane	tip	Sum
RM_N	4	4	21	10	6	6	10	10	14	15	100
RM_R	0	0	22	8	0	0	6	5	4	3	48
ROM_N	14	10	6	0	10	12	2	6	17	3	80
ROM_Jud	2	2	5	0	2	2	0	3	2	0	18
ROM_Loc	2	2	0	0	0	0	0	1	2	0	7
Sum	22	18	54	18	18	20	18	25	39	21	253

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	condamnat	definitiv	infracțiuni	înregistrate	instanțe	judecătorești	minori	număr	persoane	tip	Sum
RM_N	4.00	4.00	21.00	10.00	6.00	6.00	10.00	10.00	14.00	15.00	100
RM_R	0.00	0.00	45.83	16.67	0.00	0.00	12.50	10.42	8.33	6.25	100
ROM_N	17.50	12.50	7.50	0.00	12.50	15.00	2.50	7.50	21.25	3.75	100
ROM_Jud	11.11	11.11	27.78	0.00	11.11	11.11	0.00	16.67	11.11	0.00	100
ROM_Loc	28.57	28.57	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	14.29	28.57	0.00	100
Av.-profile	8.70	7.11	21.34	7.11	7.11	7.91	7.11	9.88	15.42	8.30	100

Compararea profilurilor de rând cu profil de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”persoane” (21,3%), ”condamnat” (17,5%), ”judecătorești” (15%), ”instanțe” și ”definitiv” cu câte 12,5% fiecare.
- La nivel național în Republica Moldova: ”tip” (15%), cu ponderi de 10,0%: ”minori”, ”număr” și ”înregistrate”.
- La nivelul județelor din România: 27,8% pentru ”infracțiuni”, 16,7% pentru ”număr” și ponderi egale fiecare cu 11,1% la ”condamnat”, ”definitiv”, ”instanțe” și ”judecătorești”.
- La nivelul localităților din România: 28,6% pentru ”persoane”, ”condamnat” și ”definitiv” și 14,3% pentru ”număr”.
- La nivelul raioanelor din Republica Moldova: ”infracțiuni” (45,8%), ”înregistrate” (16,7%), ”minori” (12,5%) și ”număr” (10,4%).

Centroidul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”infracțiuni” este indicatorul dominant (21,3%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 7,1% din total sunt: ”instanțe”, ”definitiv” și ”înregistrate”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	condamnat	definitiv	infracțiuni	înregistrate	instanțe	judecătorești	minori	număr	persoane	tip	Av.-profile
RM_N	18.18	22.22	38.89	55.56	33.33	30	55.56	40	35.90	71.43	39.53
RM_R	0.00	0.00	40.74	44.44	0.00	0	33.33	20	10.26	14.29	18.97
ROM_N	63.64	55.56	11.11	0.00	55.56	60	11.11	24	43.59	14.29	31.62
ROM_Jud	9.09	11.11	9.26	0.00	11.11	10	0.00	12	5.13	0.00	7.11
ROM_Loc	9.09	11.11	0.00	0.00	0.00	0	0.00	4	5.13	0.00	2.77
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100	100.00	100.00	100.00

Profilul coloanei indică că denumirile specifice unor indicatori ce caracterizează acest domeniu, se regăsesc doar pe anumite niveluri astfel, în proporții ce depășesc 50% enumerăm: ”tip” 71,4% la nivelul național al Republicii Moldova, ”condamnat” 63,6% la nivelul național al României, iar în proporție de 55,6% la nivelul național al României: ”instanțe” și ”definitiv”, același procent regăsindu-l la nivelul național al Republicii Moldova pentru ”minori”.

Profilul mediu al coloanei arată proporții diferite dar apropiate între nivelurile de la nivel național: 39,5% pentru Republica Moldova și 31,6% pentru România.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 108.25, df = 36, p-value = 3.707e-09

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms									
	condamnate	definitiv	infracțiuni	înregistrate	instanțe	judecătorești	minori	numar	persoane	tip
RM_N	0.5	0.6	1.0	1.4	0.8	0.8	1.4	1.0	0.9	1.8
RM_R	0.0	0.0	2.1	2.3	0.0	0.0	1.8	1.1	0.5	0.8
ROM_N	2.0	1.8	0.4	0.0	1.8	1.9	0.4	0.8	1.4	0.5
ROM_Jud	1.3	1.6	1.3	0.0	1.6	1.4	0.0	1.7	0.7	0.0
ROM_Loc	3.3	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4	1.9	0.0

Calcularea și *analiza ratelor de asociere* indică ”atracția” reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, cele mai importante asocieri, ca urmare a ratelor rezultate, în ordinea descrescătoare a acestora sunt:

- ✓ nivelul național din România cu: ”condamnate”, ”judecătorești”, ”definitiv”, instanțe” și ”persoane”.
- ✓ nivelul național din Republica Moldova cu: ”înregistrate”, ”minori”, ”tip”, ”număr” și ”infracțiuni”.
- ✓ nivelul județelor din România cu: ”număr”, ”definitiv”, ”instanțe”, ”infracțiuni”, ”condamnate” și ”judecătorești”.
- ✓ nivelul localităților din România cu: ”definitiv”, ”condamnate”, ”persoane” și ”număr”.
- ✓ nivelul raioanelor din Republica Moldova cu: ”înregistrate”, ”infracțiuni”, ”minori” și ”număr”.

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.342	79.870	79.870
dim 2	0.050	11.773	91.643
dim 3	0.027	6.316	97.959
dim 4	0.009	2.041	100.000

Cramer's V 0.327 Inertia 0.428

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	-0.260	0.231	0.034	0.045
RM_R	-0.847	-0.269	0.000	-0.080
ROM_N	0.684	-0.003	-0.066	-0.074
ROM_Jud	0.299	-0.396	-0.235	0.258
ROM_Loc	0.940	-0.404	0.877	0.088

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	7.843	41.714	1.705	9.211
RM_R	39.831	27.224	0.000	13.972
ROM_N	43.311	0.004	5.151	19.914
ROM_Jud	1.865	22.107	14.481	54.433
ROM_Loc	7.150	8.950	78.663	2.471

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
RM_N	0.546	0.428	0.009	0.016
RM_R	0.901	0.091	0.000	0.008
ROM_N	0.979	0.000	0.009	0.012
ROM_Jud	0.243	0.425	0.150	0.182
ROM_Loc	0.485	0.089	0.422	0.004

Inertia

RM_N	0.049
RM_R	0.151
ROM_N	0.151
ROM_Jud	0.026
ROM_Loc	0.050

WORDS

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
condamnate	0.856	-0.144	0.136	-0.080
definitiv	0.787	-0.174	0.256	0.079
infractiuni	-0.586	-0.253	-0.097	0.006
inregistrate	-0.891	0.038	0.114	-0.113
instante	0.559	0.140	-0.314	0.027
judecatoaresti	0.620	0.125	-0.323	-0.055
minori	-0.600	0.170	0.070	-0.106
numar	-0.061	-0.115	0.028	0.201
persoane	0.310	0.058	0.099	-0.070
tip	-0.358	0.561	0.090	0.109

Contributions (by-column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
condamnate	18.664	3.591	5.948	6.353
definitiv	12.885	4.264	17.235	5.050
infractiuni	21.455	27.122	7.470	0.090
inregistrate	16.544	0.208	3.434	10.441
instante	6.496	2.778	25.873	0.610
judecatoaresti	8.885	2.455	30.424	2.711
minori	7.505	4.090	1.278	9.159
numar	0.109	2.588	0.282	45.591
persoane	4.344	1.041	5.550	8.732
tip	3.113	51.865	2.506	11.263

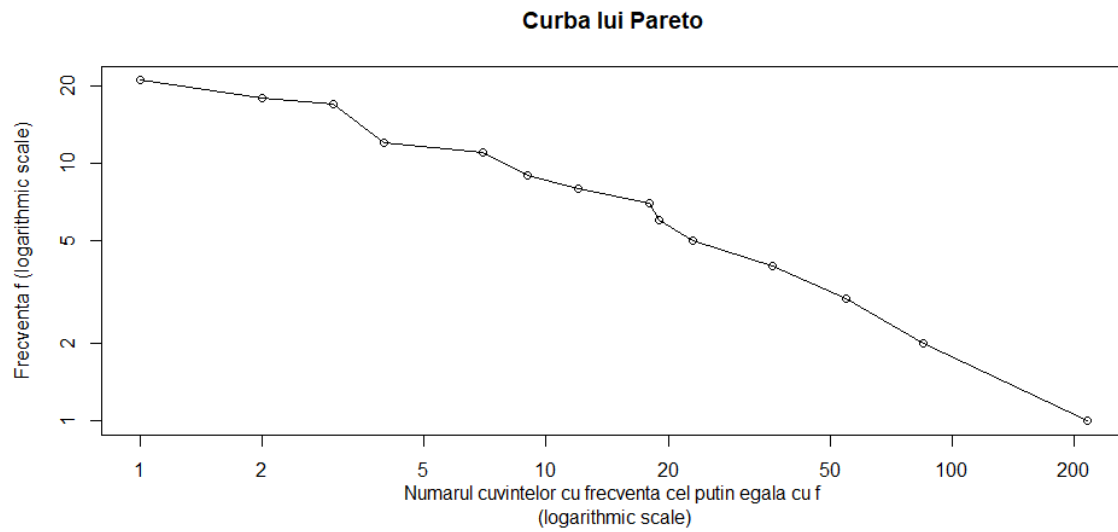
Square cosinus (by-row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4
condamnate	0.941	0.027	0.024	0.008
definitiv	0.859	0.042	0.091	0.009
infractiuni	0.824	0.153	0.023	0.000
inregistrate	0.967	0.002	0.016	0.016
instante	0.724	0.046	0.228	0.002
judecatoaresti	0.758	0.031	0.205	0.006
minori	0.889	0.071	0.012	0.028
numar	0.065	0.227	0.013	0.694
persoane	0.842	0.030	0.085	0.043
tip	0.277	0.680	0.018	0.026

Inertia

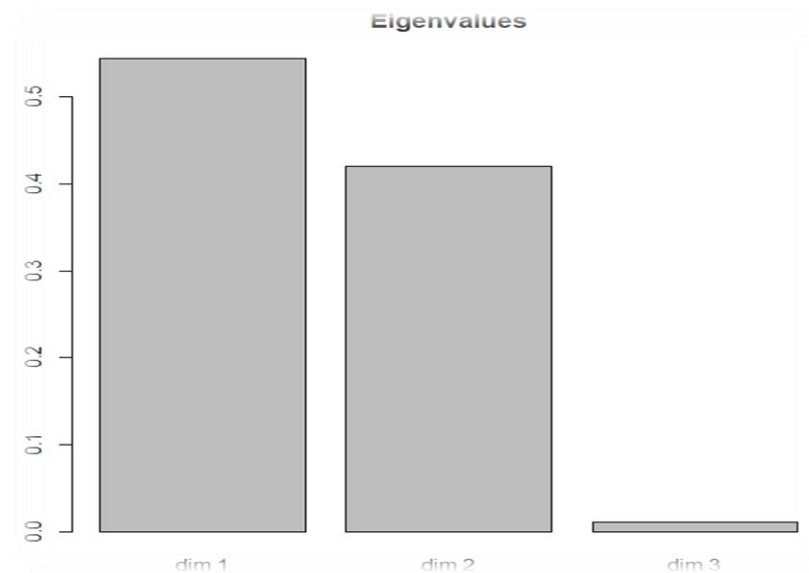
condamnate	0.068
definitiv	0.051
infractiuni	0.089
inregistrate	0.058
instante	0.031
judecatoaresti	0.040
minori	0.029
numar	0.006
persoane	0.018
tip	0.038

Anexa 52 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Mediului înconjurător

Figura A52.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din domeniul: Mediu înconjurător

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A52.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din domeniul Mediul înconjurător

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom
ROM:30	_sub_mi:65	Min. :1.000	N :48	RM_sub_mi :35	RM_N :23	N_sub_mi :48
RM :35		1st Qu.:2.000	Reg: 0	ROM_sub_mi:30	RM_Reg : 0	Jud_sub_mi: 5
		Median :2.000	Jud: 5		RM_R :12	R_sub_mi :12
		Mean :2.538	Loc: 0		ROM_N :25	
		3rd Qu.:3.000	R :12		ROM_Reg: 0	
		Max. :6.000			ROM_Jud: 5	
					ROM_Loc: 0	

Tara_Nivel_Dom	Indicator
ROM_N_sub_mi :25	captare apa : 3
RM_N_sub_mi :23	arii protejate : 2
ROM_Jud_sub_mi: 5	utilizare apa captate : 2
RM_R_sub_mi :12	temperatura aer maxima absoluta minima absoluta lunar an: 2
	precipitatii atmosferice cantitate lunar an : 2
	resurse apa asigurate potrivit grad amenajare : 1
	(Other) :53

Indicator_variabile
arii protejate tip : 2
temperatura aer maxima absoluta minima absoluta lunar an : 2
precipitatii atmosferice cantitate lunar an : 2
resurse apa asigurate potrivit grad amenajare surse apa bazine hidrografice : 1
calitate apalor suprafata bazine hidrografice categorii rauri supravegheate : 1
cheltuieli curent protectia mediu categorii producatori activitati economice caen categorii cheltuieli domenii mediu grupa activitati protectia mediu : 1
(Other) :56

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	65.00	4.00
Occurrences	917.00	295.00
Words	215.00	15.00
Mean-length	14.11	73.75
NonEmpty.Docs	65.00	4.00
NonEmpty.Mean-length	14.11	73.75

Statistics for the documents

DocName	Occurrences before	DistinctWords before	NumberDocs before	PctLength before	MeanLength100 before	Occurrences after	DistinctWords after	PctLength after
1 RM_N	323	114	23	35.22	99.54	76	9	25.76
2 RM_R	130	47	12	14.18	76.79	47	10	15.93
3 ROM_N	393	94	25	42.86	111.43	146	12	49.49
4 ROM_Jud	71	26	5	7.74	100.65	26	7	8.81

MeanLength100 after
1 72.81
2 86.30
3 128.68
4 114.58

Index of the 10 most frequent words

Word	Frequency	N.Documents
1 apa	38	4
2 mediu	38	2
3 tip	24	3
4 an	23	3
5 deseuri	20	2
6 aer	18	4
7 categorii	18	2
8 uzate	18	2
9 activitati	17	2
10 lunar	16	2

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms													
	activitati	aer	an	apa	cantitate	categorie	deseuri	lunar	medie	mediu	poluanti	substante	surse	tip
RM_N	2	6	0	10	0	2	16	0	0	6	0	10	7	17
RM_R	0	6	12	4	2	0	4	9	4	0	0	3	2	1
ROM_N	15	2	4	22	9	16	0	0	8	32	14	0	2	6
ROM_Jud	0	4	7	2	2	0	0	7	2	0	0	0	0	0
Sum	17	18	23	38	13	18	20	16	14	38	14	13	11	24

Docs	Terms	
	uzate	Sum
RM_N	0	76
RM_R	0	47
ROM_N	16	146
ROM_Jud	2	26
Sum	18	295

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	activitati	aer	an	apa	cantitate	categorie	deseuri	lunar	medie	mediu	poluanti	substante
RM_N	2.63	7.89	0.00	13.16	0.00	2.63	21.05	0.00	0.00	7.89	0.00	13.16
RM_R	0.00	12.77	25.53	8.51	4.26	0.00	8.51	19.15	8.51	0.00	0.00	6.38
ROM_N	10.27	1.37	2.74	15.07	6.16	10.96	0.00	0.00	5.48	21.92	9.59	0.00
ROM_Jud	0.00	15.38	26.92	7.69	7.69	0.00	0.00	26.92	7.69	0.00	0.00	0.00
Av.-profile	5.76	6.10	7.80	12.88	4.41	6.10	6.78	5.42	4.75	12.88	4.75	4.41
	surse	tip	uzate	Sum								
RM_N	9.21	22.37	0.00	100								
RM_R	4.26	2.13	0.00	100								
ROM_N	1.37	4.11	10.96	100								
ROM_Jud	0.00	0.00	7.69	100								
Av.-profile	3.73	8.14	6.10	100								

Comparând profilurile de rând cu centroidul remarcăm utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”mediu” (21,9%), ”apă”(15,1%),”categorie” (11,0%),”uzate”(11,0%),”activități”(10,3%), ”poluanți”(9,6%), ”cantitate”(6,2%) și ”medie” (5,2%) .
- La nivel național în Republica Moldova: ”tip”(22,4%), ”deșeurii” (21,1%), ”apă” (13,2%), ”substanțe” (13,2%), ”surse” (9,2%) și ”aer” (7,9%).
- La nivelul județelor din România: ”an” (26,9%), ”lunar”(26,9%), ”aer” (15,4%) și ponderi de 7,7% pentru: ”cantitate”, ”medie” și ”uzate”.
- La nivelul raioanelor din Republica Moldova: ”an” (25,5%), ”lunar”(19,2%), ”aer” (12,8%), ”deșeurii” și ”medie” câte 8,5% fiecare, ”substanțe” (6,4%) și ”surse” (4,3%).

Centroidul profilului de rând arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”mediu” și ”apa” sunt indicatorii dominanți (12,9% fiecare), în timp ce cel mai puțin frecvent este ”surse” cu 3,7%.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	activitati	aer	an	apa	cantitate	categorie	deseuri	lunar	medie	mediu	poluanti	substante
RM_N	11.76	33.33	0.00	26.32	0.00	11.11	80	0.00	0.00	15.79	0	76.92
RM_R	0.00	33.33	52.17	10.53	15.38	0.00	20	56.25	28.57	0.00	0	23.08
ROM_N	88.24	11.11	17.39	57.89	69.23	88.89	0	0.00	57.14	84.21	100	0.00
ROM_Jud	0.00	22.22	30.43	5.26	15.38	0.00	0	43.75	14.29	0.00	0	0.00
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100	100.00	100.00	100.00	100	100.00

	surse	tip	uzate	Av.-profile
RM_N	63.64	70.83	0.00	25.76
RM_R	18.18	4.17	0.00	15.93
ROM_N	18.18	25.00	88.89	49.49
ROM_Jud	0.00	0.00	11.11	8.81
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice ale indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții covârșitoare astfel: ”poluanți” 100% la nivelul național al României, ”categorie” în proporție de 88,9% la nivelul național al României, ”activități” și ”mediu” la nivelul României cu procente de 88,2%, respectiv 84,2%, ”deșuri” 80% la nivelul național al Republicii Moldova, ”substanțe” 76,9% la nivelul Republicii Moldova și ”cantitate” cu pondere de 69,2% la nivelul național al României.

Centroidul coloanei arată o proporție neegală în fiecare țară pe nivelurile de diseminare, 49,5% fiind la nivelul național al României, 25,8% la nivelul Republicii Moldova ,15,9% la nivelul raioanelor și doar 8,8% pentru județele României.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 278.88, df = 42, p-value < 2.2e-16

Tabelul ratelor de asociere între documente și cuvinte

	Terms													
Docs	activitati	aer	an	apa	cantitate	categorie	deseuri	lunar	medie	mediu	poluanti	substante	surse	tip
RM_N	0.5	1.3	0.0	1.0	0.0	0.4	3.1	0.0	0.0	0.6	0	3.0	2.5	2.7
RM_R	0.0	2.1	3.3	0.7	1.0	0.0	1.3	3.5	1.8	0.0	0	1.4	1.1	0.3
ROM_N	1.8	0.2	0.4	1.2	1.4	1.8	0.0	0.0	1.2	1.7	2	0.0	0.4	0.5
ROM_Jud	0.0	2.5	3.5	0.6	1.7	0.0	0.0	5.0	1.6	0.0	0	0.0	0.0	0.0

	Terms	
Docs	uzate	
RM_N	0.0	
RM_R	0.0	
ROM_N	1.8	
ROM_Jud	1.3	

Calcularea ratelor de asociere și analiza acestora indică o ”atracție” reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă cele mai mari asocieri sunt:

- ✓ nivelul național din România cu: "poluanți", "categorie", "uzate", "activități", "mediu", "cantitate", "apă" și "medie".
- ✓ nivelul național al Republicii Moldova cu: "deșeuri", "substanțe", "tip", "surse", "aer" și "apă".
- ✓ nivelul județean din România cu: "lunar", "an", "aer", "cantitate", "medie" și "uzate".
- ✓ nivelul raioanelor din Republica Moldova cu: "lunar", "an", "aer", "medie", "substanțe", "deșeuri", "surse" și "cantitate".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance % of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.509	53.851
dim 2	0.426	45.028
dim 3	0.011	1.121
		100.000

Cramer's V 0.561 Inertia 0.945

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.354	-1.035	-0.036
RM_R	1.018	0.467	0.170
ROM_N	-0.683	0.204	0.009
ROM_Jud	0.960	1.035	-0.253

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	6.335	64.819	3.083
RM_R	32.407	8.167	43.494
ROM_N	45.309	4.841	0.359
ROM_Jud	15.948	22.174	53.064

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
RM_N	0.105	0.894	0.001
RM_R	0.807	0.170	0.023
ROM_N	0.918	0.082	0.000
ROM_Jud	0.448	0.521	0.031

Inertia

RM_N	0.308
RM_R	0.204
ROM_N	0.251
ROM_Jud	0.181

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
activitati	-0.786	0.089	0.034
aer	0.833	0.097	-0.100
an	0.987	0.911	0.130
apa	-0.203	-0.078	0.003
cantitate	-0.236	0.571	-0.064
categorie	-0.795	0.102	0.037
deseuri	0.682	-1.126	0.054
lunar	1.391	1.097	-0.144
medie	0.053	0.610	0.170
mediu	-0.727	0.013	0.017

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
activitati	6.992	0.108	0.645
aer	8.323	0.135	5.803
an	14.923	15.190	12.451
apa	1.038	0.182	0.011
cantitate	0.482	3.372	1.722
categorie	7.583	0.148	0.800
deseuri	6.194	20.185	1.845
lunar	20.607	15.324	10.632
medie	0.026	4.147	12.977
mediu	13.390	0.005	0.355

Square cosinus (by-row total=1)

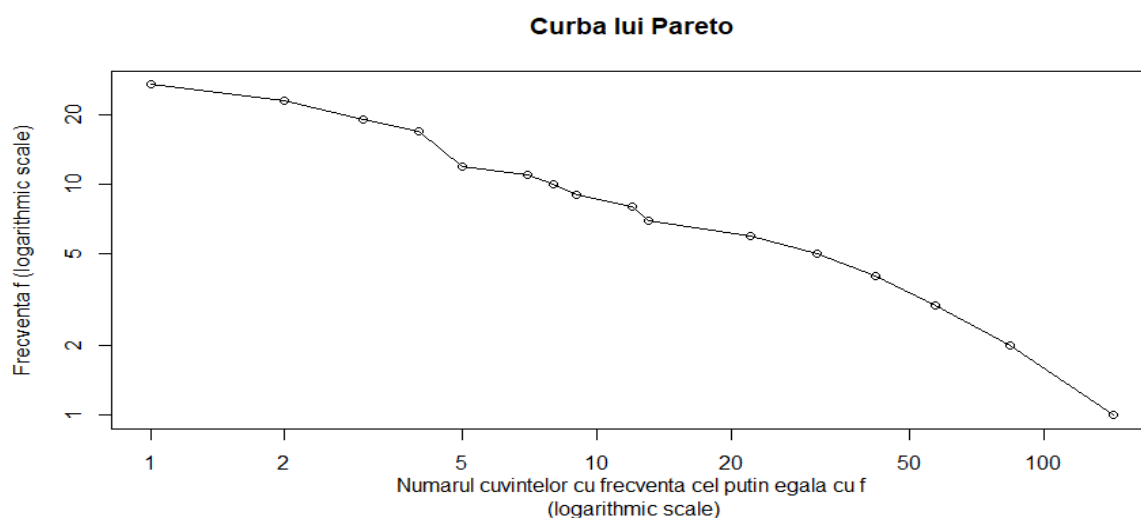
Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3
activitati	0.985	0.013	0.002
aer	0.973	0.013	0.014
an	0.535	0.456	0.009
apa	0.872	0.128	0.000
cantitate	0.145	0.845	0.011
categorie	0.982	0.016	0.002
deseuri	0.268	0.730	0.002
lunar	0.613	0.381	0.007
medie	0.007	0.921	0.072
mediu	0.999	0.000	0.001

Inertia

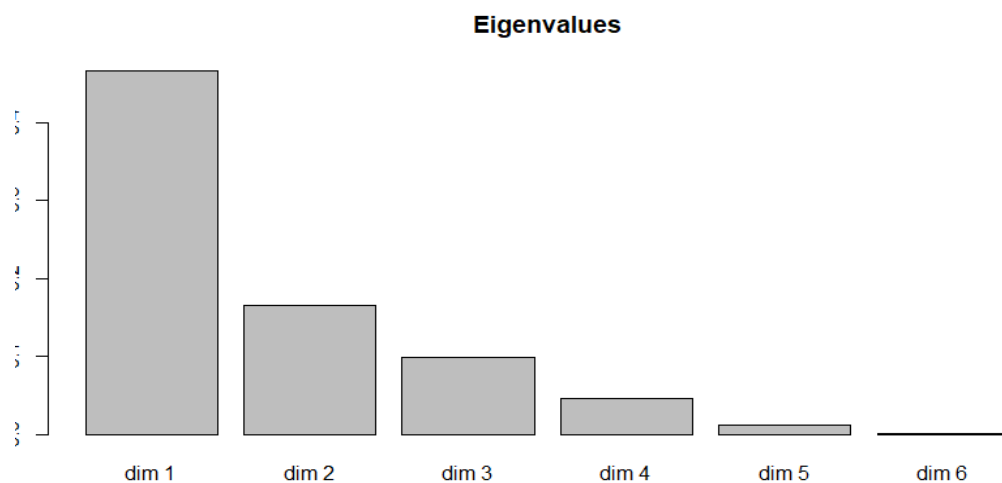
activitati	0.036
aer	0.044
an	0.142
apa	0.006
cantitate	0.017
categorie	0.039
deseuri	0.118
lunar	0.171
medie	0.019
mediu	0.068

Anexa 53 - Rezultatele analizei corespondențelor realizată cu limbajul de programare statistică R pentru Statistica Utilității publice de interes local

Figura A53.1: Diagrama Pareto pentru indicatorii statistici din domeniul Utilitate publică

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Figura A53.2: Graficul valorilor proprii asociate cu axele factoriale din domeniul Utilitate publică

Sursa: Elaborat de autor folosind limbajul de programare statistică R

Sumarul datelor

Tara	Dom	Variabile	Nivel	Tara_Dom	Tara_Nivel	Nivel_Dom	Tara_Nivel_Dom
ROM:36	_sub_u:72	Min. :1.00	N :27	RM_sub_u :36	RM_N :19	Loc_sub_u:13	ROM_Loc_sub_u:13
RM :36		1st Qu.:1.00	Reg: 5	ROM_sub_u:36	RM_Reg : 2	R_sub_u :15	RM_R_sub_u :15
		Median :2.00	Jud:12		RM_R :15	N_sub_u :27	RM_N_sub_u :19
		Mean :1.75	Loc:13		ROM_N : 8	Jud_sub_u:12	ROM_Jud_sub_u:12
		3rd Qu.:2.00	R :15		ROM_Reg: 3	Reg_sub_u: 5	ROM_N_sub_u : 8
		Max. :4.00			ROM_Jud:12		ROM_Reg_sub_u: 3
					ROM_Loc:13		RM_Reg_sub_u : 2

	Indicator
populatia conectata canalizare	: 3
suprafata spatiilor verzi	: 2
suprafata totala strazi cai carosabile cheiuri	: 2
lungime apeducte retele alimentare apa	: 2
volum apa distribuita consumatori	: 2
populatia deservita sistem public alimentare apa:	2
(Other)	:59

	Indicator_variabile
suprafata spatiilor verzi municipii orase	: 2
populatia conectata canalizare persoane	: 2
suprafata intravilana municipii orase	: 1
suprafata plantatii municipii orase	: 1
structura suprafata spatii plantatii verzi localitate urbane functie acces:	1
suprafata medie spatiilor verzi medie locuitor total	: 1
(Other)	:64

Construirea tabelului de agregate (ALT) - variabila Tara_Nivel

TextData summary

	Before	After
Documents	72.00	7.00
Occurrences	849.00	284.00
Words	143.00	11.00
Mean-length	11.79	40.57
NonEmpty.Docs	72.00	7.00
NonEmpty.Mean-length	11.79	40.57

Statistics for the documents

	DocName	Occurrences	DistinctWords	NumberDocs	PctLength	MeanLength100	Occurrences	DistinctWords	PctLength
		before	before	before	before	before	after	after	after
1	RM_N	215	64	19	25.32	95.96	72	10	25.35
2	RM_Reg	18	8	2	2.12	76.33	8	3	2.82
3	RM_R	166	49	15	19.55	93.85	66	10	23.24
4	ROM_N	121	31	8	14.25	128.27	40	6	14.08
5	ROM_Reg	29	11	3	3.42	81.98	10	3	3.52
6	ROM_Jud	150	48	12	17.67	106.01	43	8	15.14
7	ROM_Loc	150	53	13	17.67	97.85	45	8	15.85

MeanLength100

	after
1	96.07
2	101.41
3	111.55
4	126.76
5	84.51
6	90.85
7	87.76

Index of the 10 most frequent words

	Word	Frequency	N.Documents
1	apa	49	7
2	total	39	4
3	lungime	34	4
4	medii	31	4
5	strazi	24	4
6	canalizare	22	7
7	suprafata	20	3
8	numar	19	3
9	populatia	16	3
10	distribuita	15	5

Documente agregate x Tabel cuvinte (= ALT)

Docs	Terms											
	apa	canalizare	distribuita	lungime	medii	numar	populatia	strazi	suprafata	total	uzate	Sum
RM_N	6	4	2	10	10	6	0	8	8	14	4	72
RM_Reg	2	2	0	0	0	0	4	0	0	0	0	8
RM_R	11	6	2	8	3	5	0	8	8	13	2	66
ROM_N	12	2	2	0	10	0	6	0	0	0	8	40
ROM_Reg	2	2	0	0	0	0	6	0	0	0	0	10
ROM_Jud	6	4	5	6	8	8	0	4	0	2	0	43
ROM_Loc	10	2	4	10	0	0	0	4	4	10	1	45
Sum	49	22	15	34	31	19	16	24	20	39	15	284

Profilul rândurilor și profilul mediu de rând

	apa	canalizare	distribuita	lungime	medii	numar	populatia	strazi	suprafata	total	uzate	Sum
RM_N	8.33	5.56	2.78	13.89	13.89	8.33	0.00	11.11	11.11	19.44	5.56	100
RM_Reg	25.00	25.00	0.00	0.00	0.00	0.00	50.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
RM_R	16.67	9.09	3.03	12.12	4.55	7.58	0.00	12.12	12.12	19.70	3.03	100
ROM_N	30.00	5.00	5.00	0.00	25.00	0.00	15.00	0.00	0.00	0.00	20.00	100
ROM_Reg	20.00	20.00	0.00	0.00	0.00	0.00	60.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100
ROM_Jud	13.95	9.30	11.63	13.95	18.60	18.60	0.00	9.30	0.00	4.65	0.00	100
ROM_Loc	22.22	4.44	8.89	22.22	0.00	0.00	0.00	8.89	8.89	22.22	2.22	100
Av.-profile	17.25	7.75	5.28	11.97	10.92	6.69	5.63	8.45	7.04	13.73	5.28	100

Analiza profilurilor de rând comparativ cu profil de rând mediu indică utilizarea cea mai frecventă a denumirilor indicatorilor disponibili sau a variabilelor sub care aceștia apar, pe următoarele niveluri de diseminare astfel:

- La nivel național în România: ”apă” (30,0%), ”medii”(25,0%), ”uzate” (20,0%) și ”populația” (15,0%) .
- La nivel național în Republica Moldova: ”total” (19,4%), ”lungime” (13,9%), ”medii” (13,9%), ”străzi” (11,1%), ”suprafața” (11,1%), ”număr” (8,3%) și ”uzate” (5,6%).
- La nivelul regional din România: ”populația” (60,0%), ”apă” (20,0%) și ”canalizare” (20,0%).
- La nivelul regional din Republica Moldova: ”populația” (50,0%), ”apă” (25,0%) și ”canalizare” (25,0%).
- La nivelul raioanelor din Republica Moldova: ”total” (19,7%), ponderi de 12,1% ”lungime”, ”străzi” și ”suprafață”, ”canalizare” (9,1%) și ”număr” (7,6%).
- La nivelul județelor din România: ”medii” (18,6%), ”număr”(18,6%), ”lungime” (14,0%), ”distribuită” (11,6%) și ”străzi” (11,9%).
- La nivelul localităților din România: ponderi de 22,2% pentru ”apă”, ”lungime” și ”total”, precum și ponderi de 8,9% pentru ”distribuită”, ”suprafață” și ”străzi”.

Profilul rândului mediu arată că, atunci când se grupează între nivelurile diferite de diseminare, ”apa” este indicatorul dominant (17,3%), fiind urmat de obținerea informațiilor pe ”total” (13,7%), în timp ce cele mai puțin frecvente, cu câte 5,3% din total sunt: ”distribuită” și ”uzate”.

Profilul coloanelor și profilul mediu de coloană

	apa	canalizare	distribuita	lungime	medii	numar	populatia	strazi	suprafata	total	uzate	Av.-profile
RM_N	12.24	18.18	13.33	29.41	32.26	31.58	0.0	33.33	40	35.90	26.67	25.35
RM_Reg	4.08	9.09	0.00	0.00	0.00	0.00	25.0	0.00	0	0.00	0.00	2.82
RM_R	22.45	27.27	13.33	23.53	9.68	26.32	0.0	33.33	40	33.33	13.33	23.24
ROM_N	24.49	9.09	13.33	0.00	32.26	0.00	37.5	0.00	0	0.00	53.33	14.08
ROM_Reg	4.08	9.09	0.00	0.00	0.00	0.00	37.5	0.00	0	0.00	0.00	3.52
ROM_Jud	12.24	18.18	33.33	17.65	25.81	42.11	0.0	16.67	0	5.13	0.00	15.14
ROM_Loc	20.41	9.09	26.67	29.41	0.00	0.00	0.0	16.67	20	25.64	6.67	15.85
Sum	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.0	100.00	100	100.00	100.00	100.00

Analiza profilului coloanei indică că denumirile specifice ale indicatorilor ce caracterizează acest domeniu al statisticii, se regăsesc în proporții apropiate, excepție făcând următoarele: ”uzate” 53,3% la nivelul național al României și ”suprafață” în proporție de câte 40,0% la nivelul național al Republicii Moldova, respectiv al raioanelor.

Profilul mediu al coloanei sau centroidul coloanei arată o proporție neegală între țări pe nivelurile de diseminare, dar apropiate între nivelul național și de raion al Republicii Moldova: 25,4%, respectiv 23,2%.

Calcularea lui χ^2

Pearson's Chi-squared test

data: TableLex

X-squared = 223.91, df = 60, p-value < 2.2e-16

Tablul ratelor de asociere între documente și cuvinte

Docs	Terms										
	apa	canalizare	distribuita	lungime	medii	numar	populatia	strazi	suprafata	total	uzate
RM_N	0.5	0.7	0.5	1.2	1.3	1.2	0.0	1.3	1.6	1.4	1.1
RM_Reg	1.4	3.2	0.0	0.0	0.0	0.0	8.9	0.0	0.0	0.0	0.0
RM_R	1.0	1.2	0.6	1.0	0.4	1.1	0.0	1.4	1.7	1.4	0.6
ROM_N	1.7	0.6	0.9	0.0	2.3	0.0	2.7	0.0	0.0	0.0	3.8
ROM_Reg	1.2	2.6	0.0	0.0	0.0	0.0	10.7	0.0	0.0	0.0	0.0
ROM_Jud	0.8	1.2	2.2	1.2	1.7	2.8	0.0	1.1	0.0	0.3	0.0
ROM_Loc	1.3	0.6	1.7	1.9	0.0	0.0	0.0	1.1	1.3	1.6	0.4

Calcularea ratelor de asociere și analiza acestora indică o "atracție" reciprocă între diferite niveluri de diseminare și denumirea indicatorilor disponibili, valorile mari, peste 1 a acestor rate, calculate și prezentate în anexă, indică atracția existentă. Astfel, cele mai importante asocieri, în ordinea valorilor descrescătoare obținute sunt:

- nivelul național al României cu: "uzate", "populația", "medii" și "apă".
  - nivelul național din Republica Moldova cu: "suprafața", "total" (19,4%), "medii", "străzi", "lungime", "număr" și "uzate".
  - nivelul regional din România cu: "populația", "canalizare" și "apă".
  - nivelul regional din Republica Moldova cu: "populația", "canalizare" și "apă".
  - nivelul raioanelor din Republica Moldova cu: "suprafață", "total", "străzi", "canalizare", "număr", "lungime" și "apă".
  - nivelul județelor din România cu: "număr", "distribuită", "medii", "străzi" și "lungime".
  - nivelul localităților din România cu: "lungime", "distribuită", "total", "apă", "străzi" și "suprafață".

Analiza corespondențelor aplicată ALT-ului

Correspondence analysis summary

Eigenvalues

	Variance	% of var.	Cumulative % of var.
dim 1	0.466	59.154	59.154
dim 2	0.166	21.030	80.184
dim 3	0.099	12.573	92.757
dim 4	0.045	5.737	98.494
dim 5	0.011	1.416	99.910

Cramer's V 0.362   Inertia 0.788

DOCUMENTS

All documents are aggregate documents

Coordinates

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	-0.339	0.008	-0.037	0.249	0.114
RM_Reg	1.994	-0.744	0.224	0.008	-0.117
RM_R	-0.318	-0.228	-0.080	0.101	-0.159
ROM_N	0.790	0.780	-0.309	-0.044	-0.029
ROM_Reg	2.306	-0.852	0.242	0.088	0.142
ROM_Jud	-0.222	0.274	0.669	-0.154	-0.005
ROM_Loc	-0.348	-0.313	-0.282	-0.381	0.070

Contributions (by column total=100)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	6.245	0.009	0.352	34.771	29.671
RM_Reg	24.005	9.399	1.431	0.004	3.465
RM_R	5.045	7.256	1.490	5.215	52.541
ROM_N	18.831	51.705	13.567	0.611	1.051
ROM_Reg	40.165	15.404	2.079	0.605	6.366
ROM_Jud	1.601	6.872	68.369	7.894	0.031
ROM_Loc	4.107	9.355	12.713	50.900	6.875

Square cosinus (by row total=1)

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
RM_N	0.600	0.000	0.007	0.324	0.068
RM_Reg	0.863	0.120	0.011	0.000	0.003
RM_R	0.519	0.266	0.033	0.052	0.129
ROM_N	0.469	0.457	0.072	0.001	0.001
ROM_Reg	0.867	0.118	0.010	0.001	0.003
ROM_Jud	0.083	0.126	0.751	0.040	0.000
ROM_Loc	0.270	0.218	0.177	0.324	0.011

Inertia

RM_N	0.049
RM_Reg	0.130
RM_R	0.045
ROM_N	0.187
ROM_Reg	0.216
ROM_Jud	0.090
ROM_Loc	0.071

WORDS

Coordinates

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
apa	0.231	0.112	-0.174	-0.237	-0.133
canalizare	0.355	-0.278	0.260	0.070	-0.165
distribuita	-0.218	0.203	0.289	-0.527	0.068
lungime	-0.463	-0.233	0.017	-0.199	0.150
medii	0.084	0.744	0.169	0.170	0.104
numar	-0.416	0.143	0.791	0.190	-0.073
populatia	2.430	-0.523	0.098	0.087	0.125
strazi	-0.460	-0.196	0.081	0.129	-0.038
suprafata	-0.487	-0.370	-0.328	0.299	-0.037
total	-0.481	-0.342	-0.247	0.082	0.054

Contributions (by-column total=100)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
apa	1.976	1.303	5.256	21.424	27.536
canalizare	2.091	3.619	5.277	0.842	18.927
distribuita	0.540	1.315	4.454	32.443	2.184
lungime	5.496	3.919	0.036	10.446	24.188
medii	0.165	36.442	3.155	6.981	10.515
numar	2.486	0.821	42.215	5.366	3.202
populatia	71.328	9.277	0.549	0.940	7.830
strazi	3.831	1.951	0.562	3.119	1.113
suprafata	3.577	5.800	7.622	13.962	0.862
total	6.804	9.680	8.478	2.027	3.552

Square cosinus (by-row total=1)

Only the first 10 elements are shown

	Dim 1	Dim 2	Dim 3	Dim 4	Dim 5
apa	0.314	0.074	0.177	0.330	0.105
canalizare	0.409	0.252	0.219	0.016	0.089
distribuita	0.105	0.091	0.184	0.610	0.010
lungime	0.647	0.164	0.001	0.119	0.068
medii	0.011	0.879	0.046	0.046	0.017
numar	0.201	0.024	0.725	0.042	0.006
populatia	0.951	0.044	0.002	0.001	0.002
strazi	0.768	0.139	0.024	0.061	0.005
suprafata	0.414	0.239	0.188	0.157	0.002
total	0.552	0.279	0.146	0.016	0.007

Inertia

apa	0.029
canalizare	0.024
distribuita	0.024
lungime	0.040
medii	0.069
numar	0.058
populatia	0.350
strazi	0.023
suprafata	0.040
total	0.057

Anexa 54 – Certificat de implementare a rezultatelor cercetării – Direcția Județeană de Statistică Bacău

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE STATISTICĂ BACĂU

Telefon: 0234.51.00.56, Fax: 0234.51.48.06
e-mail: tele@bacau.insse.ro

Direcția Județeană de Statistică Bacău
Nr. 2845
Data 02.07.2020

CERTIFICAT DE IMPLEMENTARE

Prezentul certificat confirmă prezentarea de către doamna **Ciomărtan Vasilica – Lăcrămioara**, doctorandă în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei, a rezultatelor cercetării efectuate în cadrul tezei de doctor, cu tema: „*Abordări comparative privind dezvoltarea statisticii regionale (în baza datelor județului Bacău, România și regiunii Centru, Republica Moldova)*”.

Prezentarea comparativă din punct de vedere metodologic a indicatorilor statistici diseminați online, prin baza de date, respectiv publicații statistice, de către Institutul Național de Statistică din România și Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, completată de nivelul de disponibilitate a acestora vine în sprijinul oricărui utilizator de date statistice care dorește să facă o analiză între cele 2 state. Aceste rezultate sunt totodată esențiale în crearea imaginii privind indicatorii calculați de cele 2 foruri oficiale, în evidențierea diferențelor existente, numeroși indicatori fiind calculați fie doar de România, fie doar de Republica Moldova.

Analizele corespondențelor dintre denumirile indicatorilor statistici, a variabilelor asociate și nivelul de diseminare, prezentate distinct pe domenii și realizate cu limbajul de programare R sintetizează și scot în evidență asemănările și diferențierile existente, facilitând munca de investigare a surselor de date statistice oficiale a celor interesați, demers esențial în cercetarea domeniilor social-economice.

Rezultatele cercetării efectuate în cadrul tezei au la bază și experiența de statistician a doamnei Ciomărtan Vasilica-Lăcrămioara, salariată cu o vechime de 20 de ani în cadrul D.J.S.Bacău, muncă ce a contribuit atât la cunoașterea aprofundată a metodologiilor de calcul a indicatorilor statistici, cât și la disponibilitatea indicatorilor diseminați, ca urmare a desfășurării activității în cadrul Serviciului de Exploatare Aplicații Informatice, Analiză, Sinteză și Diseminare Date Statistice.

Așadar, considerăm oportună transpunerea în practică a rezultatelor din cercetarea efectuată, având o contribuție importantă la desfășurarea activității de diseminare din cadrul Direcției Județene de Statistică Bacău.

DIRECTOR EXECUTIV,
Prof. Univ. Dr. Eugenia Harja

Direcția Județeană de Statistică Bacău, Str. G. Bacovia, Nr.51, cod poștal: 600238, Bacău, www.bacau.insse.ro

Anexa 55 – Certificat de implementare a rezultatelor cercetării – Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – Facultatea de Științe Economice

Nr. 721, 05.08.2020

UNIVERSITATEA „VASILE ALECSANDRI” DIN BACĂU

Facultatea de Științe Economice

Str. Spiru Haret, nr. 8, Bacău, 600114
Tel. ++40-234-542411, tel./ fax ++40-234-516345
www.ub.ro; e-mail: stiinteec@ub.ro

CERTIFICAT DE IMPLEMENTARE

Prin prezentul certificat confirmăm că doamna *Ciomărtan Vasilica – Lăcrămioara*, doctorandă în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei, a prezentat conducerii Facultății de Științe Economice rezultatele cercetării efectuate în cadrul tezei elaborate pentru obținerea titlului de doctor în Științe economice, cu tema: *"Abordări comparative privind dezvoltarea statisticii regionale (în baza datelor județului Bacău, România și regiunii Centru, Republica Moldova)"*.

Aspectele comparative cu privire la indicatorii diseminați de statisticile oficiale din cele 2 state - România și Republica Moldova- prezentate din punct de vedere metodologic, sunt bine structurate, oferind un real sprijin în utilizarea surselor de date statistice necesare realizării diverselor analize economico-sociale.

Modelul elaborat de autor cu ajutorul limbajului de programare R-Rstudio prezintă interes atât teoretic, cât și practic, prin intermediul acestuia fiind bine evidențiate, detaliat pentru toate domeniile din economie, corespondențele dintre indicatorii statistici și nivelul lor de disponibilitate (spațială și temporală) în cele două țări.

Pornind de la cele menționate mai sus considerăm că rezultatele cercetării efectuate și prezentate în cadrul tezei de d-na *Ciomărtan Vasilica – Lăcrămioara* sunt de un real interes pentru mediul academic, fiind așadar oportună implementarea lor în demersul didactic și de cercetare, în sensul utilizării lor în cadrul studiilor întreprinse deopotrivă de către cadrele didactice și studenți / masteranzi. Menționăm că tot mai mulți studenți și masteranzi din Republica Moldova studiază în cadrul facultății noastre, rezultatele prezentate în teză oferindu-le posibilitatea realizării de analize comparative între România și Republica Moldova.

DECAN,

Prof.univ.dr. Ovidiu-Leonard TURCU

Anexa 56 – Act de implementare a rezultatelor cercetării – Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ
AL REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНОЕ БЮРО СТАТИСТИКИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Nr. 15-10/26 din 11.05.2021

La nr. _____ din _____

Act

de implementare a rezultatelor tezei de doctor a doamnei Ciomârtan Vasilica-Lăcrămioara „Abordări comparative privind dezvoltarea statisticii regionale (în baza datelor județului Bacău, România și regiunii Centru, Republica Moldova)”

Abordările comparative privind dezvoltarea statisticii regionale descrise în teza de doctor a doamnei Ciomârtan Vasilica-Lăcrămioara, sunt oportune pentru buna interpretare și utilizare a statisticilor oficiale produse și diseminate de oficiile de statistică din România și Republica Moldova.

Realizarea în cadrul tezei de doctor a analizei comparative a statisticilor regionale ale celor două țări prin prisma datelor statistice disponibile la nivelul județului Bacău din România și a Regiunii Centru a Republicii Moldova oferă un suport important în vederea efectuării comparațiilor dintre țările în cauză, care va fi utilizat de către Biroul Național de Statistică (BNS) în activitatea sa de armonizare a statisticii naționale la standardele europene. Interes particular pentru BNS constituie:

- abordările comparative privind indicatorii specifici statisticii sociale (populație și fenomene demografice, forță de muncă, sistem educațional, activitatea culturală);
- compararea conținutului, ariei de acoperire și a disponibilității temporale a indicatorilor statistici diseminați de instituțiile statistice din România și Republica Moldova,
- analiza corespondențelor existente între denumirile indicatorilor statistici elaborați,
- analiza nivelurilor celor mai detaliate de diseminare a datelor statistice din cele două state.

Cadrul comparativ al indicatorilor statistici elaborați și diseminați de instituțiile statistice ale celor două state propus în teza de Ciomârtan Vasilica-Lăcrămioara constituie un instrument util care va fi utilizat în activitatea BNS de extindere a statisticilor regionale ale Republicii Moldova.

Oleg CARA

Director general

MD-2019, Chișinău, str. Grenoble, 106
tel.: 022 403 000
e-mail: moldstat@statistica.gov.md

MD-2019, Кишинэу, ул. Гренобля, 106
тел.: 022 403 000
e-mail: moldstat@statistica.gov.md

Declarația privind asumarea răspunderii

Subsemnata, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctorat sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice.

Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Ciomârtan Vasilica-Lăcrămioara

Data: 12.05.2021

CIOMÂRTAN VASILICA-LĂCRĂMIOARA

Informații personale

Adresă Str. Milcov, nr.146, bl.146, sc. C, ap. 12,
cod 600140, Municipiul Bacău, România

Telefon +40740156778

E-mail lacri_vasi@yahoo.com

Naționalitate Română

Data nașterii 22 Octombrie 1975

Experiența profesională

- » 21 sept. 2020 - prezent Șef Serviciu Producție Statistică - Direcția Județeană de Statistică Bacău
- » 1 febr. 2000 - 20 sept. 2020 Expert / Clasa I / Grad Superior - Direcția Județeană de Statistică Bacău - Serviciul de Exploatare Aplicații Informatice, Analiză, Sinteză și Diseminare Date Statistice
- » febr. - mai 2019; Tutore - Direcția Județeană de Statistică Bacău
- » mai - iunie 2018;
- » mai - iulie 2017;
- » mai - iunie 2014;
- » mai - iunie 2013;
- » mai - iunie 2012;
- » mai - iunie 2010
- » 12-13 decembrie 2018 Formator - Direcția Județeană de Statistică Bacău: Curs de perfecționare: *Descompunerea dinamicii indicatorilor economici pe factori de influență*
- » 7 mai – 6 noi. 2015 Expert sectorial pe termen scurt: FSE – POSDRU „Extinderea oportunităților de învățare prin inovare, cercetare și interacțiune cu mediul de afaceri”, ID 137623 - Universitatea “Vasile Alecsandri” din Bacău, Facultatea de Științe Economice
- » 2005 - 2015 Asistent asociat - Universitatea “Vasile Alecsandri” din Bacău, Facultatea de Științe Economice: Activitate de seminar la Statistică economică și Econometrie
- » 15-16 noi. 2012 Formator - Direcția Județeană de Statistică Bacău: Curs de perfecționare în cadrul Centrului Național de Pregătire în Statistică - *Analiza statistică a dependențelor dintre variabile*
- » 29 sept. - 18 oct. 2011 Formator - Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică: *Recensământul Populației și al Locuințelor – octombrie 2011*
- » 12 ian. – 12 iun. 2009 Expert superior – *Stagiu* în cadrul Departamentului de Analiză din Biroul de Statistică din Łódź, Polonia - Statistical Office în Łódź
- » 3 – 4 noiembrie 2008 Formator - Direcția Județeană de Statistică Botoșani: Curs de perfecționare în cadrul Centrului Național de Pregătire în Statistică - *Analiza datelor utilizând Microsoft Excel*
- » 8 – 9 oct. 2008 și Formator - Direcția Județeană de Statistică Bacău: Curs de perfecționare în cadrul Centrului Național de Pregătire în Statistică - *Analiza datelor utilizând Microsoft Excel*
- » 1 – 2 oct. 2007
- » 2000 - 2004 Lector - Fundația Ecologică « Dimitrie Cantemir » Iași, Filiala Bacău (Învățământ superior) - Titular curs de: Statistică, Marketing, Managementul resurselor umane, Bazele contabilității și Finanțe - desfășurat atât ore de curs cât și de seminar/lucrări aplicative
- » 2000 - 2004 Lector - Fundația de Inițiativă Locală « FILBAC » Bacău: Titular curs: Organizarea și conducerea firmei

Educație

- » noi. 2016 – oct. 2020 Școala Doctorală ASEM, Republica Moldova - Program de studii doctorale: “*Statistică economică*” cu frecvență redusă din surse bugetare
- » oct. 2006 – martie 2008 Diplomă de master - Program de master: “*Strategii de marketing și comunicare în administrațiile publice*” - Universitatea din Bacău, Facultatea de Științe Economice
- » oct. 2005 – iun. 2006 Diplomă de studii postuniversitare de specializare - Curs postuniversitar de specializare: “*Elaborarea și administrarea datelor în managementul afacerilor*” - Academia de Studii Economice București, Facultatea de Cibernetică Statistică și Informatică Economică

- » 1995 – 1999   Diplomă de licență - Studii superioare economice - Universitatea din Bacău - Specializarea: Comerț – Marketing; *Sefă de promoție*.
- » 1990 – 1994   Diplomă de bacalaureat și Atestat operator calculator, ajutor analist programator - Studii liceale - Liceul Economic de Drept-Administrativ și de Servicii, Specializarea Informatică, județul Bacău.

Formare profesională

- » 2 - 6 decembrie 2019   Certificat de absolvire: *Asistent relații publice și comunicare - cod COR 333906* - Argo Professional Training
- » 26 - 27 sept. 2019   Adeverință de participare: *Pachetul statistic "EViews"* - Institutul Național de Statistică
- » 27 - 31 iunie 2015   Certificat de absolvire: *Auditor intern în sectorul public - cod COR 241306* - SC Cadet Training SRL București
- » 23 - 25 iunie 2015   Adeverință de absolvire: *Managementul riscului* - SC Cadet Training SRL București
- » 2 - 4 iunie 2015   Adeverință de absolvire: *Implementarea, dezvoltarea și autoevaluarea sistemelor de control intern managerial* - SC Cadet Training SRL București
- » 12 - 18 sept. 2014   Certificat de absolvire: *Utilizarea Portalului web de culegere on-line a datelor statistice* - Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 12 – 18 dec. 2011   Certificat de absolvire: *Instrumente statistice utilizate în managementul dezvoltării locale și regionale* - Academia de Studii Economice București în cadrul Proiectului "Profesionalism la nivelul Direcțiilor Județene de Statistică" - cod SMIS 15966
- » 8 – 9 sept. 2011   Certificat de absolvire: *Metodologia Recensământului Populației și Locuințelor* -Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 8 – 9 oct. 2010   Certificat de absolvire: *Analiza statistică a datelor utilizând SPSS* - Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 1 – 2 oct. 2009   Certificat de absolvire: *Inițiere în utilizarea SPSS în analiza datelor statistice* – Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 10 – 13 oct. 2008   Certificat de absolvire: *Utilizarea metodei indicilor în analiza statistică a datelor, IPC național și IPC armonizat* - Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 9 – 13 oct. 2007   Certificat de absolvire: *Train the trainer – Formarea Formatorilor* Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 21 – 26 iunie 2007   Certificat de absolvire: *Analiza grafică statistică (folosind mediul statistic R)* - Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 2 – 10 mai 2006   Certificat de absolvire: *Elemente de bază ale contabilității generale a întreprinderilor care stau la baza validării Anchetei Structurale* Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 1 – 9 sept. 2005   Certificat de absolvire: *Mediul și limbajul de programare statistic R-inițiere (S-PLUS)* - Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 4 – 12 sept. 2004   Certificat de absolvire: *Utilizare Oracle Discoverer* - Institutul Național de Statistică - Centrul Național de Pregătire în Statistică
- » 20 – 24 oct. 2003   Certificat de absolvire: *Indicatori pe termen scurt la nivel regional, standarde EU , analiza de bază* - Institutul ICON – Germania, în cadrul proiectului "Training and STA for Regional Statistics" desfășurat în Cluj

Participări la manifestări științifice naționale și internaționale

- » 24 – 25 aprilie 2019   Simpozion Științific Internațional al Tinerilor Cercetători–Ediția XVII Chișinău, Republica Moldova - *Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din educație diseminați online de statistica oficială din România și Republica Moldova* - http://www.ase.md/files/ase/simpozion_2019d.pdf

- » 28 – 29 martie 2019 International Conference on "Contemporary Economy and Romanian Realities", 12th Edition Bacău, România.
1. *Comparative approaches on the criminal phenomenon registered in Bacau County and the Central Region of the Republic of Moldova.*
2. *Statistical analysis of the main indicators from the early educational system in Bacau County comparative to Central Region of the Republic of Moldova*
http://www.ub.ro/fsec/files/facultati/fsec/cercetare/2019/PROGRAM_CONFERINTA_ECRR_2019.pdf
- » 8 iunie 2018 The 12th International Conference on Applied Statistics, The Bucharest University of Economic Studies, Department of Statistics and Econometrics. Bucharest, Romania. - Certificate of Participation & Presentation. *Ion Pârțachi, Vasilica Lăcrămioara Ciomârtan. The salary earnings, basic statistical indicator of labor market evolution. Comparative study based on data from Bacau County and Central Region of Moldova.*
<http://dse.ase.ro/Media/Default/ICAS2018/Sectiunea2.pdf>
- » 24 – 25 mai 2018 International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges. 2nd Edition „Landmarks and Challenges of the Social-Economic Development” – ”Artifex” University of Bucharest. – Diplomă de participare.
- » 27 – 28 aprilie 2018 Simpozion Științific Internațional al Tinerilor Cercetători – Ediția XVI – Certificat. *Aspecte particulare a surselor on-line de date statistice (The particular aspects of on-line statistical data sources)*
- » 29 – 30 martie 2018 International Conference on "Contemporary Economy and Romanian Realities", 11th Edition Bacău, România. - *Statistical analysis of the employment and unemployment phenomena - comparative approaches based on data from Bacau County and the Central Region of the Republic of Moldova*
http://www.ub.ro/fsec/files/facultati/fsec/cercetare/PROGRAM_ICCERR_2018.pdf
- » 22 – 23 sept. 2017 Conferința Științifică Internațională „Competitivitatea și Inovarea în Economia Cunoașterii” - *Conf.univ.dr. Elena Cara, Lăcrămioara Vasilica Ciomârtan. Dezvoltarea regională – sursă de competitivitate și inovare.*
- » 30 – 31 martie 2017 International Conference on "Contemporary Economy and Romanian Realities", 10th Edition Bacău, România.
1. *Tourism phenomenon as a bond between the two countries : Romania and Republic of Moldova*
2. *Regional comparative approaches on population and main demographic phenomena – Bacau County of Romania versus the Central Region of the Republic of Moldova*
http://www.ub.ro/fsec/files/facultati/fsec/cercetare/PROGRAM_CONFERINTA_ECRR_2017.pdf

Lucrări științifice publicate - Articole în reviste științifice

- »2020 *Compararea conținutului și ariei de acoperire a indicatorilor statistici din educație diseminați online de statistica oficială din România și Republica Moldova. (Comparing the content and coverage of the education statistical indicators disseminated online by the official statistics in Romania and the Republic of Moldova).* Revista ECONOMICA – revistă științifico-didactică, Academia de Studii Economice Moldova. Nr. 2 (112)/2020 Pag. 126-143, 1,220 c.a., ISSN: 1810-9136. Revista are categoria B și este indexată în 4 Baze de date și Cataloage Internaționale.
- »2019 *Statistical analysis of the main indicators in early educational system in Bacau County compared to the Central Region of the Republic of Moldova.* Studies and Scientific Researches. Economics Edition. No 29 (2019) Pag. 6-16, 0,519 c.a., ISSN: 2066-561X (print), ISSN: 2344-1321 (online). Revista este indexată în 11 BDI.
- »2018 *The number of employees, basic statistical indicator in the evolution of the labor market. Comparative study based on data from Bacau County and the Central Region of Moldova.* Studies and Scientific Researches. Economics Edition. No 28 (2018) Pag. 39-47, 0,333 c.a., ISSN: 2066-561X (print), ISSN: 2344-1321 (online). Revista este indexată în 11 BDI.

- »2018 *Ion Pârțachi, Vasilica Lăcrămioara Ciomârtan: Sursele de date statistice – punct de pornire în analizele statistice. Particularități ale principalelor surse de date statistice oficiale. (Statistical Data Sources – Starting Points in Statistical Analyses. Characteristics of the Main Official Statistical Data Sources). Revista Română de Statistică – Supliment nr. 5/2018. Pag. 162-170, 0,932 c.a., ISSN 2359 – 8972. Revista Română de Statistică este indexată în 5 BDI.*
- »2018 *Prof. univ. dr. Ion Pârțachi, Vasilica Lăcrămioara Ciomârtan: Câștigurile salariale, indicator de bază în evoluția pieței forței de muncă. Studiu comparativ în baza datelor județului Bacău și Regiunii de Centru a Republicii Moldova (The salary earnings, basic statistical indicator of labour market evolution. Comparative study based on data from Bacau County and the Central Region of Moldova). Revista ECONOMICA – revistă științifico-didactică, Academia de Studii Economice Moldova. Nr. 4 (106)/2018 Pag. 112-130, 0,970 c.a., ISSN: 1810-9136. Revista are categoria B și este indexată în 4 Baze de date și Cataloage Internaționale.*
- »2017 *Regional comparative approaches on population and main demographic phenomena – Bacau County of Romania versus the Central Region of the Republic of Moldova. Studies and Scientific Researches. Economics Edition. No 25 (2017) Pag. 7-18, 0,434 c.a., ISSN: 2066-561X (print), ISSN: 2344-1321 (online). Revista este indexată în 11 BDI.*

- Articole în lucrările conferințelor și altor manifestări internaționale

- »27-28 aprilie 2018 *The particular aspects of on-line statistical data sources. Materiale/Teze Simpozion Științific Internațional al Tinerilor Cercetători –Ediția XVI (), Chișinău, Pag. 26-29, 0,336 c.a., e-ISBN 978-9975-75-927-4.*
- »28-29 aprilie 2017 *The Republic of Moldova and Romania, through of the Main Structural Indicators on Social Cohesion. SCIENTIFIC SYMPOSIUM OF YOUNG RESEARCHERS - XV Edition - Collection of articles Volume I - PHD STUDENTS – Contribution of young researchers to the development of economic sciences, Chișinău – 2017. Pag. 199-203, 0,157 c.a., ISBN 978-9975-75-877-2.*
- »22-23 sept. 2017 *Conf.univ.dr. Elena Cara, Lăcrămioara Vasilica Ciomârtan. Dezvoltarea regională – sursă de competitivitate și inovare. Materiale/teze ale Conferinței Științifice Internaționale „Competitivitatea și Inovarea în Economia Cunoașterii”, Chișinău, Pag. 157-160, 0,363 c.a., ISBN 978-9975-75-888-8, E-ISBN 978-9975-75-891-8.*

Aptitudini și competențe personale

Limba maternă Română

Limbi străine cunoscute

Autoevaluare	Înțelegere		Vorbire		Scriere
	Ascultare	Citare	Participare la conversație	Discurs oral	
Nivel european (*)					Exprimare scrisă
Limba engleză	B2	B2	B2	B2	B2
Limba franceză	B1	A2	A1	A1	A1

(*) Nivelul Cadrului European Comun de Referință Pentru Limbi Străine

Competențe și aptitudini tehnice

Cunoștințe avansate în utilizarea Microsoft Excel, Microsoft Office, Adobe Pagemaker, Oracle Discoverer; limbajul de programare statistică R, Eviews. Cunoștințe în utilizarea rețelelor de calculatoare intranet/internet.

Alte competențe și aptitudini

Meritele deosebite precum și contribuția personală adusă practicii statistice românești au fost recunoscute și prin *Diploma de Excelență* acordată de către Președintele INS în iulie 2004 și prin *Diplomă de merit* acordată de Președintele INS în iulie 2008;
Competențe dobândite în cercetare (colaborator la realizarea unor programe de dezvoltare locală și regională în cadrul Agenției de Dezvoltare Locală Bacău);
Competențe dobândite în munca de analiză și sinteză a informațiilor economico-sociale;
Aptitudini de comunicare dobândite în relația cu mass-media și cu celelalte instituții ale statului, cu ocazia diseminării de date statistice.